بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُم بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا "سوره نساء آیه ۱۷٤ "

" ای مردم به راستی برای شما دلیلی روشن از سوی پروردگارتان آمده است و به سوی شما نوری آشکار فرو فرستادیم "

متن کامل قرآن کریم

به همراه ترجمه

تهیه و تنـظیم: حبیب الهی

دیماه سال ۱۳۹۹ هجری شمسی

لا إله إلا الله محمد رسول الله

فهرست سوره های قرآن کریم

شماره	نام سوره	صفحه
۱	حمد	۷
۲	بقره	۸
۳	آل عمران	٦٧
٤	نساء	۱۰۲
٥	مائده	۱۳۸
٦	انعام	١٦٥
۷	اعراف	۱۹٥
۸	انفال	۲۳۰
۹	توبه	۲٤۳
۱۰	یونس	۲٦۹
۱۱	هود	۲۸۷
۱۲	یوسف	۳۰۷
۱۳	رعد	۳۲٥
١٤	ابراهیم	۳۳۳
١٥	حجر	۳٤۲
١٦	نحل	۳٥۲
۱۷	اسراء	۳۷۲
۱۸	کهف	۳۸۸
۱۹	مریم	٤۰٥
۲۰	طه	٤۱۷
۲۱	انبیاء	٤۳٤
۲۲	حج	٤٤۷
۲۳	مومنون	٤٦۰
۲٤	نور	٤۷٤
۲٥	فرقان	٤۸۷
۲٦	شعراء	٤۹۷
۲۷	نمل	٥۱۹

٢٨	قصص	٥٣١
٢٩	عنكبوت	٥٤٦
٣٠	روم	٥٥٧
٣١	لقمان	٥٦٦
٣٢	سجده	٥٧١
٣٣	احزاب	٥٧٦
٣٤	سبأ	٥٨٩
٣٥	فاطر	٥٩٩
٣٦	يس	٦٠٧
٣٧	صافات	٦١٦
٣٨	ص	٦٣٣
٣٩	زمر	٦٤٣
٤٠	غافر	٦٥٥
٤١	فصلت	٦٦٨
٤٢	شورى	٦٧٧
٤٣	زخرف	٦٨٦
٤٤	دخان	٦٩٦
٤٥	جاثيه	٧٠٢
٤٦	احقاف	٧٠٧
٤٧	محمد	٧١٤
٤٨	فتح	٧٢١
٤٩	حجرات	٧٢٦
٥٠	ق	٧٣٠
٥١	الذاريات	٧٣٥
٥٢	طور	٧٤١
٥٣	نجم	٧٤٦
٥٤	قمر	٧٥٢
٥٥	الرحمن	٧٥٨
٥٦	واقعه	٧٦٥
٥٧	حديد	٧٧٤

٥٨	مجادله	٧٨٠
٥٩	حشر	٧٨٥
٦٠	ممتحنه	٧٩٠
٦١	صف	٧٩٣
٦٢	جمعه	٧٩٦
٦٣	منافقون	٧٩٨
٦٤	تغابن	٨٠٠
٦٥	طلاق	٨٠٣
٦٦	تحريم	٨٠٦
٦٧	مُلک	٨٠٩
٦٨	قلم	٨١٣
٦٩	الحاقه	٨١٨
٧٠	معارج	٨٢٣
٧١	نوح	٨٢٨
٧٢	جن	٨٣١
٧٣	مزمل	٨٣٥
٧٤	مدثر	٨٣٧
٧٥	قيامة	٨٤٣
٧٦	انسان	٨٤٧
٧٧	مرسلات	٨٥٠
٧٨	نبأ	٨٥٥
٧٩	النازعات	٨٥٩
٨٠	عبس	٨٦٤
٨١	تكوير	٨٦٨
٨٢	انفطار	٨٧١
٨٣	مطففين	٨٧٣
٨٤	انشقاق	٨٧٦
٨٥	بروج	٨٧٩
٨٦	الطارق	٨٨١
٨٧	الأعلى	٨٨٣

٨٨	غاشيه	٨٨٥
٨٩	فجر	٨٨٧
٩٠	بلد	٨٩١
٩١	شمس	٨٩٣
٩٢	ليل	٨٩٥
٩٣	ضحى	٨٩٧
٩٤	انشراح	٨٩٨
٩٥	تين	٨٩٩
٩٦	علق	٩٠٠
٩٧	قدر	٩٠٢
٩٨	بينه	٩٠٣
٩٩	زلزال	٩٠٤
١٠٠	العاديات	٩٠٥
١٠١	القارعه	٩٠٦
١٠٢	تكاثر	٩٠٨
١٠٣	العصر	٩٠٩
١٠٤	همزه	٩٠٩
١٠٥	فيل	٩١٠
١٠٦	قريش	٩١١
١٠٧	ماعون	٩١٢
١٠٨	كوثر	٩١٣
١٠٩	كافرون	٩١٣
١١٠	نصر	٩١٤
١١١	مسد	٩١٥
١١٢	اخلاص	٩١٦
١١٣	فلق	٩١٦
١١٤	الناس	٩١٧

سوره حمد – ۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ (۱)

به نام الله بخشندهٔ مهربان ۱

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲)

ستایش الله را که ارباب جهانیان است ۲

الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ (۳)

بخشنده و مهربان است ۳

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (٤)

پادشاه روز جزاست ۴

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (٥)

تنها تو را عبادت می کنیم و تنها از تو مدد می جوییم ۵

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (٦)

ما را به راه راست هدایت فرما ۶

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لاَ الضَّالِّينَ (٧)

راه کسانیکه بر ایشان نعمت دادی نه راه کسانیکه بر آنها خشم گرفتی و نه راه گُمراهان ۷

سوره بقره - ۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الم (۱)

الم ۱

ذٰلِکَ الْکِتَابُ لاَ رَیْبَ فِیهِ هُدًی لِلْمُتَّقِینَ (۲)

آن دستورات (قرآن) بدون هیچ شکّی مایهٔ هدایت برای (افرادِ) پرهیزکار است ۲

الَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِالْغَیْبِ وَ یُقِیمُونَ الصَّلاَةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ یُنْفِقُونَ (۳)

کسانیکه به غیب (= آیاتی که توسط اللّٰه بر فرستادگان الهی آشکار گردیده) ایمان دارند و نماز را برپا می دارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم، می بخشند ۳

وَ الَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَیْکَ وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِکَ وَ بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُونَ (٤)

و کسانیکه ایمان دارند بدآنچه به سوی تو (ای محمّد) نازل شده و بدآنچه پیش از تو نازل شده است (تورات، انجیل و صُحف پیامبران) و به آخرت ایشان یقین دارند ۴

أُولٰئِکَ عَلَی هُدًی مِنْ رَبِّهِمْ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵)

ایشان بر هدایتی از جانب پروردگار خویش اند و ایشان (افرادِ) رستگار هستند ۵

إِنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَیْهِمْ أَ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لاَ یُؤْمِنُونَ (٦)

همانا کسانیکه کافر شدند برای ایشان یکسان است چه ایشان را هشدار بدهی چه ایشان را هشدار ندهی، ایمان نمی آورند ۶

خَتَمَ اللَّهُ عَلَی قُلُوبِهِمْ وَ عَلَی سَمْعِهِمْ وَ عَلَی أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِیمٌ (۷)

اللّٰه بر قلبهای ایشان و بر گوشهای ایشان و بر چشمهای ایشان پرده ای زده است و برای ایشان عذابی بزرگ خواهد بود ۷

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ یَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالْیَوْمِ الْآخِرِ وَ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِینَ (۸)

و از مردم گروهی هستند که می گویند: به اللّه و به روز آخرت ایمان آوردیم در حالیکه ایشان ایمان نیاورده اند ۸

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ مَا يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ (۹)

اللّه و کسانیکه ایمان آورده اند را فریب می دهند و جز خود را فریب نمی دهند و نمی فهمند ۹

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضاً وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (۱۰)

در دل‌هایشان بیماری‌ای است، پس اللّه بر بیماری آنان افزود؛ و برایشان عذابی دردناک است، به سبب آنکه دروغ می‌گفتند ۱۰

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ لاَ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ (۱۱)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: در زمین فساد نکنید، می گویند: جز این نیست که ما (افرادِ) اصلاح کننده هستیم ۱۱

أَلاَ إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَ لٰكِنْ لاَ يَشْعُرُونَ (۱۲)

آگاه باشید ایشان خودشان مُفسد هستند و لیکن نمی فهمند ۱۲

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَ نُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلاَ إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَ لٰكِنْ لاَ يَعْلَمُونَ (۱۳)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: ایمان آورید چنانکه مردم ایمان آوردند، می گویند: آیا ایمان آوریم چنانکه (افرادِ) بیخرد ایمان آوردند؟ آگاه باشید ایشان خود بیخرد هستند ولی خود نمی دانند ۱۳

وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَ إِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ (١٤)

و هر گاه کسانی را که ایمان آورده اند را ملاقات کنند، می گویند: ایمان آوردیم و هنگامی که با شیاطین (وسوسه گران) خویش خلوت می کنند، می گویند: ما با شما هستیم و جز این نیست که ما آنها (مؤمنین) را مسخره می‌کنیم ۱۴

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَ يَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۵)

اللّه ایشان را مسخره می کند و ایشان را مُهلت می‌دهد تا در سرکشی خود فرو روند ۱۵

أُولٰئِکَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (١٦)

ایشان کسانی هستند که گُمراهی را در برابر هدایت خریدند پس تجارتشان نتیجه نداد و هدایت یافته نبودند ۱۶

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَاراً فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لاَ يُبْصِرُونَ (١٧)

مَثل ایشان (کافران) به مانند کسی است که آتشی را روشن کرد پس وقتی که (آتش) پیرامونش را روشن ساخت اللّٰه نور ایشان را از میان بُرد و ایشان را در تاریکیهایی که نمی بینند رها کرد ۱۷

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لاَ يَرْجِعُونَ (١٨)

کر و لال و کورند پس (به سوی هدایت) باز نمی گردند ۱۸

أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَ رَعْدٌ وَ بَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَ اللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ (١٩)

یا مانند بارانی شدید از آسمان است که در آن تاریکیها و رعد و برق است، انگشتان خویش را از صاعقه ها از ترس مرگ در گوشهایشان قرار می دهند و اللّٰه بر کُفرشان فراگیر است ۱۹

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٠)

نزدیک است آذرخش چشمانشان را برُباید، هر گاه ایشان را روشنائی دهد در آن راه می روند و هنگامیکه آنها را تاریکی فرا می گیرد، بایستند و اگر اللّٰه می‌خواست گوشها و چشمانشان را از بین می بُرد، همانا اللّٰه بر هر چیز تواناست ۲۰

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (٢١)

ای مردم پروردگار خویش را عبادت کنید که شما و کسانیکه قبل از شما بودند را خلق کرد تا شاید پرهیزکاری کنید ۲۱

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشاً وَ السَّمَاءَ بِنَاءً وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقاً لَكُمْ فَلاَ تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَاداً وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٢)

او کسی است که برای شما زمین را بستری و آسمان را پوششی قرار داد و از آسمان آبی فرستاد پس به وسیلهٔ آن (باران) از میوه‌ها روزی برای شما قرار داد پس برای اللّٰه همتایانی قرار ندهید و در حالیکه خود می دانید ۲۲

وَ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَ ادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٣)

و اگر در شکّ هستید بدآنچه بر بندهٔ خویش نازل کردیم پس سوره ای همانند آن را بیاورید و گواهان خویش جز اللّٰه را فرا بخوانید اگر از (افرادِ) راستگو هستید ۲۳

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ لَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (٢٤)

پس اگر انجام ندادید و هرگز نمی توانید، از آتشی که سوخت آن مردم و سنگهاست بپرهیزید که برای کافران آماده شده است ۲۴

وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقاً قَالُوا هٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَ أُتُوا بِهِ مُتَشَابِهاً وَ لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥)

و به کسانیکه ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند مُژده بده که برای ایشان باغ‌هایی آماده کرده ایم که زیر آنها نهرها جاریست هر گاه از محصولات آن بهره مند شوند، می گویند: این همان روزی است که از قبل داده شدیم و برای ایشان همانند آن آورده شود و برای ایشان همسرانی پاک است و ایشان در آن جاودانند ۲۵

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلاً مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَ أَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهٰذَا مَثَلاً يُضِلُّ بِهِ كَثِيراً وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيراً وَ مَا يُضِلُّ بِهِ إِلاَّ الْفَاسِقِينَ (٢٦)

همانا اللّه از اینکه پشه ای یا برتر از آن را مَثل بزند شرم نمی کند پس کسانیکه ایمان آورده اند، می دانند که آن حقّ و از جانب پروردگارشان است و آنان که کافرند، می گویند: اللّه از این مَثل چه منظوری داشته است؟ از این مَثل بدان بسیاری گُمراه می شوند و بسیاری بدان هدایت می شوند و بدان جز (افرادِ) نافرمان گُمراه نمی شوند ۲۶

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۲۷)

کسانیکه پیمان اللّه را بعد از بستن آن بشکنند و آنچه را که اللّه فرمان به پیوندش را داده، می شکنند و در زمین فساد می کنند، همانا ایشان (افرادِ) زیانکار هستند ۲۷

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَ كُنْتُمْ أَمْوَاتاً فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۸)

چگونه به اللّه کافر می شوید با آنکه مُردگانی بودید که شما را زنده کرد پس (شما را) می میراند و سپس شما را زنده می سازد و به سوی او (اللّه) بازگردانده می شوید ۲۸

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۲۹)

او کسی است که برای شما هر آنچه در زمین است را خلق کرد؛ سپس به سوی آسمان پرداخت، پس آنها را هفت آسمان سامان داد؛ و او (اللّه) به هر چیزی داناست ۲۹

وَ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَ تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَ نُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (۳۰)

و هنگامی که پروردگارت به فرشتگان فرمود: که در زمین جانشینی قرار خواهم داد، (فرشتگان) گفتند: آیا در زمین کسی را قرار می دهی که فساد می کند و خون می ریزد، در حالیکه ما ستایش و سپاس تو را می گوییم و تو را تقدیس می‌کنیم؟ (اللّه) فرمود: من می دانم آنچه را که شما نمی دانید ۳۰

وَ عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلاَئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هٰؤُلاَءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۳۱)

و (اللّه) نام های همه (مخلوقات) را به آدم آموزش داد سپس آنها را به فرشتگان عرضه داشت پس (اللّه) فرمود: مرا به نام های این چیزها خبر دهید اگر شما راستگو هستید ۳۱

قَالُوا سُبْحَانَکَ لاَ عِلْمَ لَنَا إِلاَّ مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّکَ أَنْتَ الْعَلِیمُ الْحَکِیمُ (۳۲)

(فرشتگان) گفتند: مُنزهی تو، ما را هیچ دانشی بدان نیست جز آنچه تو به ما آموختی، همانا تو دانشمندِ با حکمت هستی ۳۲

قَالَ یَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَکُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَیْبَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ أَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا کُنْتُمْ تَکْتُمُونَ (۳۳)

(اللّه) فرمود: ای آدم به نام های آنها خبر ده، پس چون به نام ها ایشان را خبر داد، (اللّه) فرمود: آیا به شما نگفتم که پنهان آسمانها و زمین را می دانم و آنچه را که آشکار و مخفی می سازید را می دانم ۳۳

وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِکَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلاَّ إِبْلِیسَ أَبَی وَ اسْتَکْبَرَ وَ کَانَ مِنَ الْکَافِرِینَ (۳٤)

و هنگامی که به فرشتگان گفتیم که به آدم سجده کنید پس همه جز ابلیس سجده کردند، (ابلیس) سرپیچی کرد و کِبر ورزید و او از کافران بود ۳۴

وَ قُلْنَا یَا آدَمُ اسْکُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُکَ الْجَنَّةَ وَ کُلاَ مِنْهَا رَغَداً حَیْثُ شِئْتُمَا وَ لاَ تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَکُونَا مِنَ الظَّالِمِینَ (۳۵)

و به آدم گفتیم: که تو و همسرت در این باغ سکونت کنید و آنچه می خواهید فراوان از آن بُخورید و به این درخت نزدیک نشوید که از (افرادِ) ستمکار می شوید ۳۵

فَأَزَلَّهُمَا الشَّیْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا کَانَا فِیهِ وَ قُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُکُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَ لَکُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَاعٌ إِلَی حِینٍ (۳٦)

پس شیطان (وسوسه گر) آن دو را لغزانید و ایشان را از آنچه در آن بودند بیرون انداخت و گفتیم: از آن باغ (عدن) به در آیید، بعضی از شما دشمن بعضی دیگر هستید و برای شما زمین محلّ استقرار و بهره ای تا مدّتی خواهد بود ۳۶

فَتَلَقَّی آدَمُ مِنْ رَبِّهِ کَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَیْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِیمُ (۳۷)

پس آدم دستوراتی را از پروردگارش دریافت پس به سوی او توبه کرد، همانا او توبه پذیر مهربان است ۳۷

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعاً فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (۳۸)

گفتیم: همگی از آن باغ (عدن) به در آیید پس هر گاه از جانب من هدایتی بیاید پس هر کس مرا پیروی کند، ترسی بر ایشان نیست و اندوهگین نشوند ۳۸

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولٰئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۳۹)

و کسانیکه حقّ را پوشیدند و آیات مرا دروغ شُمردند، ایشان یاران آتش اند و در آن جاودانه خواهند ماند ۳۹

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَ إِيَّايَ فَارْهَبُونِ (٤٠)

ای بنی اسرائیل (ای فرزندان یعقوب) نعمتی که به شما دادم را به یاد آورید و به عهد من وفا کنید تا به عهد شما وفا کنم و فقط از من بترسید ۴۰

وَ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقاً لِمَا مَعَكُمْ وَ لاَ تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَ لاَ تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَناً قَلِيلاً وَ إِيَّايَ فَاتَّقُونِ (٤١)

و بدآنچه نازل کردم که تصدیق کننده آنچه با شماست، ایمان آورید و اوّلین کسی نباشید که حقّ را می پوشاند و آیات مرا به بهایی ناچیز نفروشید و از من بترسید ۴۱

وَ لاَ تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُوا الْحَقَّ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٤٢)

و حقّ را به وسیله باطل نپوشانید و حقّ را کتمان نکنید در حالیکه شما می دانید ۴۲

وَ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ ارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ (٤٣)

و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید و با (افرادِ) متواضع (در برابر اللّٰه) فروتنی کنید ۴۳

أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (٤٤)

آیا مردم را به نیکی اَمر می کنید و خود را فراموش می کنید در حالی که کتاب را تلاوت می کنید پس آیا تعقّل نمی کنید؟ ۴۴

وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلاَةِ وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلاَّ عَلَى الْخَاشِعِينَ (٤٥)

و به شکیبایی و نماز کمک جویید که آن جز بر (افرادِ) فروتن سخت است ۴۵

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلاَقُو رَبِّهِمْ وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (٤٦)

کسانیکه می پندارند که پروردگار خویش را ملاقات می کنند و آنکه ایشان به سوی او بازگشت خواهند کرد ۴۶

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (٤٧)

ای بنی اسرائیل (فرزندان یعقوب) نعمتم را که به شما ارزانی داشتم و اینکه شما را بر جهانیان فراوانی دادم را به یاد آورید ۴۷

وَ اتَّقُوا يَوْماً لاَ تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً وَ لاَ يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَ لاَ يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ لاَ هُمْ يُنْصَرُونَ (٤٨)

و بپرهیزید از روزی که کسی بر کسی چیزی انجام نمی دهد و میانجیگری کسی قبول نمی شود و جایگزینی از کسی گرفته نمی شود و ایشان یاری نمی شوند ۴۸

وَ إِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَ فِي ذٰلِكُمْ بَلاَءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (٤٩)

و هنگامیکه شما را از خاندان فرعون نجات دادیم که بر شما شدیدترین شکنجه‌ها را روا می داشتند، پسران شما را سر می‌بُریدند و زنان شما را نگاه می داشتند و آنها آزمایش بزرگ از جانب پروردگارِ بزرگ شما بود ۴۹

وَ إِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَ أَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (٥٠)

و هنگامی که برای شما دریا را شکافتیم سپس شما را نجات دادیم و خاندان فرعون را غرق نمودیم در حالی که نظاره کنندهٔ آن بودید ۵۰

وَ إِذْ وَاعَدْنَا مُوسَى أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَنْتُمْ ظَالِمُونَ (٥١)

و هنگامی که با موسی چهل شب وعده نهادیم سپس شما گوساله را بعد آن انتخاب کردید و از (افرادِ) ستمکار بودید ۵۱

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٢)

سپس بر شما بعد از آن گُذشت کردیم تا شاید سپاسگزار باشید ۵۲

وَ إِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ الْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (٥٣)

و هنگامی که به موسی کتاب و جدا کنندهٔ حقّ از باطل را دادیم تا شاید هدایت شوید ۵۳

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٥٤)

و هنگامی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من شما به خاطر انتخاب گوساله بر خود ستم کردید پس به درگاه پروردگار خود باز گردید و (کافران) خود را بکُشید، آن برای شما نزدِ پروردگارتان بهتر است پس (اللّٰه) توبه شما را پذیرفت، همانا او توبه پذیر مهربان است ۵۴

وَ إِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (٥٥)

و هنگامی که به موسی گفتید: به تو ایمان نمی آوریم تا اللّٰه را آشکارا ببینیم پس صاعقه شما را گرفت در حالیکه نظاره کنندهٔ آن بودید ۵۵

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٦)

سپس شما را بعد از مرگتان، زنده کردیم تا شاید سپاسگزار باشید ۵۶

وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ مَا ظَلَمُونَا وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٥٧)

و (ستون) اَبر را بر سر شما سایبان قرار دادیم و بر شما نان و گوشت نازل کردیم، از پاکیزه ها بدآنچه روزی تان دادیم بُخورید و ما بر شما ستم نکردیم و لیکن (شما) بر خویشتن ستمکار بودید ۵۷

وَ إِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَداً وَ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّداً وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ (۵۸)

و هنگامی که گفتیم: به این شهر وارد شوید پس هر چه می خواهید از آن گوارا بُخورید و از دروازه سجده کننده داخل شوید و بگویید: پروردگارا گناهان ما را پاک کن تا برای شما خطاهای شما را بیامرزیم و به زودی (افرادِ) نیکوکار را افزایش خواهیم داد ۵۸

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۵۹)

پس کسانیکه ظلم کردند سخن را به غیر از آنچه به ایشان گفته شد، تغییر دادند پس بر کسانیکه ستم کردند کیفری را از آسمان فرو فرستادیم بدآنچه نافرمانی می‌کردند ۵۹

وَ إِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَ اشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَ لاَ تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٦٠)

و هنگامیکه موسی برای قوم خود آب خواست پس (به موسی) گفتیم: عصای خود را به سنگ بزن پس از آن دوازده چشمه شکافته شد و هر گروهی، محل نوشیدن خود را یافت، بخورید و بنوشید از روزی الله و در زمین (به مانند افرادِ) فساد کننده نکوشید ۶۰

وَ إِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَّائِهَا وَ فُومِهَا وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا قَالَ أَ تَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْراً فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَ الْمَسْكَنَةُ وَ بَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ (٦١)

و هنگامی که به موسی گفتید: ای موسی هرگز بر یک خوراک شکیبا نباشیم پس برای ما از پروردگار خود بخواه تا برای ما از گیاهان زمین از سبزیش و خیارش و سیرش و عدسش و پیازش بیرون آورد، (موسی) گفت: آیا آنچه را که پست تر است را به جای آنچه بهتر است، جایگزین می کنید؟ به گرفتاری در آیید که برای شماست آنچه خواستید و به ایشان مُهر خواری و بینوایی زده شد و به خشمی از جانب الله

بازگشتند، بدین جهت که آنها به آیات اللّه کافر شدند و پیامبران را به ناحقّ می کُشتند و از آن رو که سرکشی نمودند و تجاوز می کردند ۶۱

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَادُوا وَ النَّصَارَى وَ الصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٢)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و آنها که یهودی شدند و مسیحیان و صابئان (پیروان توحید) هر کس به اللّه و روز آخرت ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد پس برای ایشان نزد پروردگارشان پاداشی نیکوست و ترسی بر ایشان نیست و اندوهگین نشوند ۶۲

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَ اذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (٦٣)

و هنگامی که پیمان از شما گرفتیم و بر بالای شما (کوه) طُور را افراشته نمودیم، آنچه را به نیرومندی به شما دادیم را بگیرید و آنچه را در آن است را به یاد آورید تا شاید پرهیزکاری کنید ۶۳

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَلَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٦٤)

سپس از آن پُشت کردید که اگر لطف اللّه و رحمت او بر شما نبود قطعاً از (افرادِ) زیانکار بودید ۶۴

وَ لَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (٦٥)

و مسلّماً آنان را که از شما در "روز سبت = روز شنبه" تجاوز کردند را شناختید پس به ایشان گفتیم: آوارگانی سرافکنده باشید ۶۵

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَ مَا خَلْفَهَا وَ مَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ (٦٦)

پس ایشان را عبرتی برای معاصران و آیندگان و اندرزی برای (افرادِ) پرهیزکار قرار دادیم ۶۶

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَ تَتَّخِذُنَا هُزُواً قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (٦٧)

و هنگامی که موسی به قوم خود گفت: همانا اللّه فرمانتان می دهد که ماده گاوی را ذبح کنید؟ (قوم موسی) گفتند: ما را به مسخره می گیری، (موسی) گفت: به اللّه پناه می برم از اینکه از (افرادِ) نادان باشم ۶۷

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّکَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لاَ فَارِضٌ وَ لاَ بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذٰلِکَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ (٦٨) (قوم موسی) گفتند: از پروردگارت بخواه تا برای ما مشخص کند که آن (گاو) چیست؟ (موسی) گفت: او (اللّٰه) می فرماید: آن ماده گاوی نه پیر و نه جوان، میانه آن دو است پس آنچه اَمر شدید را انجام دهید ۶۸

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّکَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ (٦٩)

(قوم موسی) گفتند: از پروردگارت بخواه برای ما مشخص کند که رنگش چیست؟ (موسی) گفت: او (اللّٰه) می‌فرماید: همانا آن ماده گاوی است زرد پُر رنگ که رنگش (افرادِ) بیننده را مسرور می سازد ۶۹

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّکَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَ إِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ (٧٠)

(قوم موسی) گفتند: از پروردگارت بخواه برای ما مشخص کند آن (ماده گاو) چگونه باشد؟ همانا (چگونگی) ماده گاو برای ما نامعلوم شده است و ما اگر اللّٰه بخواهد هدایت خواهیم شد ۷۰

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لاَ ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَ لاَ تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لاَ شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَ مَا كَادُوا يَفْعَلُونَ (٧١)

(موسی) گفت، (اللّٰه) می‌فرماید: که آن ماده گاو رام نیست که زمین را شیار کند و نه کِشت را آب دهد، سالم است لکه ای در آن نیست، (قوم موسی) گفتند: اکنون حقّ را آوردی پس آن (ماده گاو) را ذبح کردند در حالی که نزدیک بود که چنین نکنند ۷۱

وَ إِذْ قَتَلْتُمْ نَفْساً فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَ اللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (٧٢)

و هنگامی که کسی را کُشتید پس دربارهٔ آن نزاع کردید و اللّٰه آنچه را پنهان می سازید را آشکار می کند ۷۲

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذٰلِکَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٧٣)

پس گفتیم: پاره ای از آن (ماده گاو سربریده را) به مقتول بزنید (تا زنده گردد)، اینچنین اللّٰه مُردگان را زنده می کند و به شما نشانه های خویش را نشان می دهد تا شاید تعقّل کنید ۷۳

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَ إِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَ إِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَ إِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٧٤)

پس از آن، دل‌های شما سخت شد؛ چنان‌که همچون سنگ یا سخت‌تر از سنگ گردید. و همانا از برخی سنگ‌ها نهرها می‌جوشد، و برخی از آنها شکافته می‌شوند و آب از آنها بیرون می‌آید، و برخی از ترس الله فرو می‌ریزند؛ و الله از آنچه می‌کنید، غافل نیست ۷۴

أَ فَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَ قَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلاَمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥)

آیا طمع می ورزید که به شما ایمان آورند در حالیکه گروهی از آنان کلام الله را می‌شنیدند سپس آنرا تحریف می کردند بعد از آنکه آنرا می فهمیدند و ایشان می دانستند ۷۵

وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَ إِذَا خَلاَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَ تُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (٧٦)

و هنگامیکه مؤمنان را ملاقات کنند، می گویند: ایمان آوردیم و چون بعضی از ایشان با بعضی خلوت می کنند، می گویند: آیا سخن می گویید با ایشان دربارهٔ آنچه الله بر شما (در آیاتش) گُشوده است تا علیه شما نزدِ پروردگارتان مُجادله کنند پس آیا تعقل نمی کنید؟ ۷۶

أَوَلاَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ (٧٧)

آیا نمی دانند که الله آنچه را که پنهان می سازند و آنچه را که آشکار می سازند را می داند؟ ۷۷

وَ مِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لاَ يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلاَّ أَمَانِيَّ وَ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَظُنُّونَ (٧٨)

و از ایشان گروهی اُمّی (کسانیکه از کلام وحی الهی بی خبر و بی اطلاع) هستند که از کتاب چیزی نمی دانند جز خیال پردازی (باورهای غلط مذهبی خود) و آنها جز (افرادِ) پندار باف نیستند ۷۸

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَ وَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ (٧٩)

پس وای بر آنان که کتاب را با دست های خود می نویسند و سپس می گویند: که این از جانب اللّه است تا بدان بهایی ناچیز را بدست آورند پس وای بر آنان از آنچه دستهایشان بنوشت و وای بر آنان از آنچه فراهم می‌کنند ۷۹

وَ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلاَّ أَيَّاماً مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْداً فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (۸۰)

و گفتند به ما آتش جز چند روزی نخواهد رسید، (ای محمّد) بگو: آیا پیمانی از اللّه گرفته اید؟ که اللّه پیمانش را هرگز خلاف نخواهد کرد، آیا به اللّه آنچه را نمی دانید نسبت می دهید؟ ۸۰

بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَ أَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۸۱)

بلکه آنکس که گناهی را مرتکب شد و خطاکاری او را فرا گرفت پس آنان یاران آتش اند، ایشان در آن جاودان هستند ۸۱

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۸۲)

و کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند ایشان یاران باغ (بهشت) هستند و در آن جاودانه خواهند بود ۸۲

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لاَ تَعْبُدُونَ إِلاَّ اللَّهَ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً وَ ذِي الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْناً وَ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلاَّ قَلِيلاً مِنْكُمْ وَ أَنْتُمْ مُعْرِضُونَ (۸۳)

و هنگامی که پیمان از بنی اسرائیل گرفتیم که جز اللّه را عبادت نکنید و به والدین و نزدیکان و یتیمان و بینوایان نیکی کنید و با مردم با گفتاری نیک سخن بگویید و نماز را بپا دارید و زکات بدهید سپس جز اندکی از شما پُشت کردید در حالیکه رویگردان بودید ۸۳

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لاَ تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَ لاَ تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَ أَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (۸٤)

و هنگامیکه از شما پیمان گرفتیم که خون های یکدیگر را (به ناحقّ) نریزید و همدیگر را از سرزمین خویش اخراج نکنید پس اقرار کردید در حالیکه گواه بودید ۸۴

ثُمَّ أَنْتُمْ هٰؤُلاَءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَ تُخْرِجُونَ فَرِيقاً مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ إِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَ هُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَ فَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ إِلاَّ خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۸۵)

سپس اینک شما هستید که همدیگر را می کُشید و گروهی از خودتان را از سرزمین هایتان اخراج می کنید و بر علیه ایشان به گناه و دشمنی همدستی می کنید و اگر به اسارت شما در آیند در برابرشان جایگزین می گیرید در حالیکه بر شما اخراج ایشان حرام است، آیا به بخشی از کتاب ایمان می آورید و به بخشی دیگر کُفر می ورزید پس مُجازات آنکه این کار را از شما انجام دهد، چیست؟ پس خواری در زندگی دنیا و روز قیامت به شدیدترین عذاب بازگردانده می شود و اللّه بدآنچه انجام می دهید، غافل نیست ۸۵

أُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَ لاَ هُمْ يُنْصَرُونَ (٨٦)

آنان کسانی هستند که زندگی دنیا را در برابر آخرت خریدند پس از عذاب ایشان کاسته نشود و یاری نشوند ۸۶

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ قَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ أَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لاَ تَهْوَى أَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقاً كَذَّبْتُمْ وَ فَرِيقاً تَقْتُلُونَ (۸۷)

و مسلّماً به موسی کتاب را دادیم و بعد از او فرستادگان را بدنبال او ارسال کردیم و به عیسی پسر مریم نشانه های آشکار دادیم و او را به روح القدس تقویت کردیم، آیا هر گاه به سوی شما فرستاده ای آمد بدآنچه نفسهای شما نمی پسندد، تکبر ورزیدید پس گروهی را دروغ شُمردید و گروهی را می کُشتید ۸۷

وَ قَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلاً مَا يُؤْمِنُونَ (۸۸)

و گفتند: دلهای ما در پرده پنهان است، البته اللّه به خاطر کُفرشان ایشان را لعنت کرد پس چه اندک ایمان می آورند ۸۸

وَ لَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَ كَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ (۸۹)

و هنگامی که به سویشان کتابی از نزد اللّه آمد که تصدیق کننده آنچه با ایشان بود و از قبل بر کسانیکه کُفر ورزیدند پیروزی می جُستند پس هنگامیکه به سوی آنها آنچه که آنرا می شناختند، بیامد به آن کافر شدند پس لعنت اللّه بر کافران باد ۸۹

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْياً أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ (۹۰)

چه زشت است آنچه به خاطر آن نفسهای خود را فروختند که از روی ستمگری کفر ورزیدند بدآنچه اللّه نازل کرده است که اللّه از لطف خویش برای هر که از بندگانش بخواهد (آیاتی) نازل می کند پس از اینرو به خشمی بر خشم دیگر (اللّه) گرفتار شدند و برای کافران عذابی خوار کننده است ۹۰

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَ يَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۹۱)

و هر گاه به آنان گفته شود: بدآنچه اللّه نازل کرده است ایمان آورید، می گویند: به آنچه بر ما نازل شده است ایمان می آوریم و به غیر آن کُفر می ورزند در حالیکه آن حقّ است و تصدیق کننده آنچه با ایشان است، (ای محمّد) بگو: پس چرا پیامبران اللّه را اگر مؤمن بودید از پیش می کُشتید؟ ۹۱

وَ لَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَنْتُمْ ظَالِمُونَ (۹۲)

و مسلّماً به سوی شما موسی با دلایل آشکار آمد پس گوساله را بعد از او انتخاب کردید در حالیکه ستمگر بودید ۹۲

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَ اسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا وَ أُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۹۳)

و هنگامی که پیمان از شما گرفتیم و بر بالای سر شما (کوه) طُور را برافراشتیم، آنچه را به شما به نیرومندی دادیم را بگیرد و بشنوید، گفتند: شنیدیم و نافرمانی کردیم و دوستی گوساله به خاطر کُفرشان با دلهایشان آمیخته شد، (ای محمّد) بگو: چه زشت است آنچه ایمانتان شما را به آن اَمر می کند ۹۳

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٩٤)

(ای محمّد) بگو: اگر برای شما خانهٔ آخرت نزدِ اللّه مُختص به شماست جز مردم دیگر پس آرزوی مرگ کنید اگر راستگو هستید ۹۴

وَ لَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَداً بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٩٥)

و آن را هرگز آرزو نکنند به خاطر آنچه دستهای ایشان پیش فرستاده است و اللّه به حال (افرادِ) ستمکار آگاه است ۹۵

وَ لَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَ مَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (٩٦)

و قطعاً آنها را حریص ترین مردم بر زندگی (دنیا) می یابی و از میان مُشرکان، آنانکه دوست دارند هر کدام هزار سال عُمر به ایشان داده شود ولی آن (عُمر طولانی هم) مانع عذاب او نخواهد شد و اللّه بدآنچه انجام می دهید، بیناست ۹۶

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوّاً لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَ هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (٩٧)

(ای محمّد) بگو: هر کس که دشمن جبرئیل باشد، همانا او (جبرئیل) با اجازهٔ اللّه (قرآن را) بر دل تو نازل کرد، تصدیق کنندهٔ آنچه پیش از آن است و هدایت و مُژده ای برای مؤمنان است ۹۷

مَنْ كَانَ عَدُوّاً لِلَّهِ وَ مَلاَئِكَتِهِ وَ رُسُلِهِ وَ جِبْرِيلَ وَ مِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ (٩٨)

هر کس دشمن اللّه و فرشتگان و فرستاده اش و جبرئیل و میکائیل باشد پس همانا اللّه دشمن کافران است ۹۸

وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلاَّ الْفَاسِقُونَ (٩٩)

و مسلّماً آیات روشن (قرآن) را به سوی تو (ای محمّد) نازل کردیم و جز (افرادِ) نافرمان بدان کُفر نورزند ۹۹

أَ وَ كُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْداً نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (۱۰۰)

مگر نه اینکه (یهودیان) هرگاه پیمانی بستند گروهی از ایشان آن را دور افکندند، البته بیشتر ایشان ایمان نمی آورند ۱۰۰

وَ لَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۱۰۱)

و هنگامی که فرستاده ای از جانب اللّه به سوی ایشان آمد که تصدیق کنندهٔ آنچه با ایشان است گروهی از آنان که به آنها کتاب داده شد، کتاب اللّه را پُشت سر خود افکندند چنانکه گویی نمی دانند ۱۰۱

وَ اتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَ مَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَ لٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَ مَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَ مَارُوتَ وَ مَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ زَوْجِهِ وَ مَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ يَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَ لاَ يَنْفَعُهُمْ وَ لَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ وَ لَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۱۰۲)

و از آنچه شیاطین (وسوسه گران) در پادشاهی سُلیمان می‌خواندند را پیروی کردند و سُلیمان کافر نشد ولی شیاطین کافر شدند، به مردم جادوگری را آموزش می دادند و از آنچه بر دو فرشته در بابِل، هاروت و ماروت نازل شد و (آن دو فرشته) کسی را آموزش نمی دادند مگر آنکه می گفتند: قطعاً ما فتنه ای (وسیلهٔ آزمایشی برای شما) هستیم، زنهار کافر مباش پس از ایشان (دو فرشته) چیزهایی می آموختند که به وسیله آن میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند و با آن کسی را جز با اجازه اللّه زیان نمی رساندند و آنچه را که زیانشان داشت و سودشان نمی رسانید آموزش می گرفتند و مسلّماً می دانستند که هر کس آن را به دست آورد او را در آخرت بهره ای نیست، چه زشت است آنچه بدان خویشتن را فروختند اگر می دانستند ۱۰۲

وَ لَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۱۰۳)

و اگر ایمان می آوردند و پرهیزکاری می کردند قطعاً پاداش از نزدِ الله بهتر است اگر آنها می دانستند ۱۰۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَقُولُوا رَاعِنَا وَ قُولُوا انْظُرْنَا وَ اسْمَعُوا وَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۰٤)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، نگویید ما را رعایت کن بلکه بگویید بر ما نظارت کن و بشنوید و برای کافران عذابی دردآور است ۱۰۴

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَ لاَ الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ اللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (۱۰۵)

آنانکه از اهل کتاب کافر شدند و از مُشرکان دوست ندارند که خیری از جانب پروردگارتان بر شما نازل گردد و الله رحمت خویش را به هر که بخواهد اختصاص می دهد و الله صاحب لطفی بزرگ است ۱۰۵

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا أَ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۰٦)

آنچه از آیات را لغو سازیم یا به فراموشی بسپاریم بهتر از آن یا مانند آن را می آوریم، آیا نمی دانی که الله بر همه چیز تواناست؟ ۱۰۶

أَ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (۱۰۷)

آیا نمی دانید که پادشاهی آسمانها و زمین از آنِ الله است و شما را جز الله سرپرست و یاوری نیست؟ ۱۰۷

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَ مَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱۰۸)

آیا می خواهید چیزی را از فرستاده خود بپرسید بدانسان که از موسی پیش از آن پرسیده شد؟ و آنکس که کُفر را به جای ایمان جایگزین کند پس به درستی راه راست را گُم کرده است ۱۰۸

وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّاراً حَسَداً مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَ اصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۰۹)

بسیاری از اهل کتاب دوست داشتند شما را بعد از ایمانتان به کُفر سُوق دهند به خاطر حسادتی از جانب خودشان بعد از آنکه برای ایشان حقّ آشکار گردید پس گُذشت کنید و چشم پوشی کنید تا الله فرمان خویش را بیاورد، همانا الله بر همه چیز تواناست ۱۰۹

وَ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱۰)

و نماز را بپا دارید و زکات را بدهید و آنچه برای خود از خیر پیش فرستید آن را نزد الله بیابید، همانا الله بدآنچه انجام می دهید بیناست ۱۱۰

وَ قَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلاَّ مَنْ كَانَ هُوداً أَوْ نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۱۱)

و گفتند: کسی به باغ (بهشت) وارد نمی شود مگر آن که یهودی یا مسیحی باشد، این از آرزوهای آنهاست، (ای محمّد) بگو: دلیل خود را بیاورید اگر راستگو هستید؟ ۱۱۱

بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۱۲)

بلکه هر کس چهره اش را تسلیم (در برابرِ) الله کند و او نیکوکار باشد پس برای او نزدِ الله پاداش است و بیمی بر ایشان نیست و اندوهگین هم نشوند ۱۱۲

وَ قَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَ قَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَ هُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۱۳)

و یهود گفتند: مسیحیان بر چیزی (بر حقّ) نیستند و مسیحیان گفتند: یهود بر چیزی نیستند با اینکه آنها کتاب (الله) را تلاوت می کنند، بدینسان مانند گفتار ایشان را کسانیکه نمی دانند گفتند پس الله میان ایشان در روز قیامت دربارهٔ آنچه در آن اختلاف می کردند حُکم می کند ۱۱۳

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَ سَعَى فِي خَرَابِهَا أُولٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلاَّ خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۱٤)

و چه کسی ستمکارتر است از آن‌کس که مانع شود در مساجد اللّه نام او بُرده شود و در ویرانی آنها بکوشد؟ آنان را نسزد که جز با ترس وارد آنها شوند. برای آنان در دنیا خواری و در آخرت عذابی بزرگ است ۱۱۴

وَ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۱۱۵)

و برای اللّه است مشرق و مغرب پس به هر سو که روی آورید همانجاست روی اللّه، همانا اللّه وسعت بخش داناست ۱۱۵

وَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ (۱۱٦)

و گفتند: اللّه فرزندی برای خود برگرفت، او مُنزه است، بلکه برای اوست آنچه در آسمانها و زمین است، همه برای او فروتن هستند ۱۱۶

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ إِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۱۱۷)

پدید آورندهٔ آسمانها و زمین و هر گاه اَمری را بخواهد جز این نیست که به آن بگوید: بشو پس بشود ۱۱۷

وَ قَالَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ لَوْ لاَ يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۱۱۸)

و کسانی که نادانند گفتند: چرا اللّه با ما سخن نمی‌گوید یا نشانه‌ای برای ما نمی‌آید؟ کسانی که پیش از آنان بودند نیز سخنی مانند این گفتند؛ دل‌هایشان شبیه یکدیگر است. ما نشانه‌ها را برای مردمی که یقین دارند به روشنی بیان کرده‌ایم ۱۱۸

إِنَّا أَرْسَلْنَاکَ بِالْحَقِّ بَشِيراً وَ نَذِيراً وَ لاَ تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ (۱۱۹)

همانا (ای محمّد) تو را به حقّ مُژده دهنده و هشدار دهنده فرستادیم و تو دربارهٔ اهل دوزخ مورد پرسش قرار نمی گیری ۱۱۹

وَ لَنْ تَرْضَى عَنْکَ الْيَهُودُ وَ لاَ النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَ لَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَکَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَکَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (۱۲۰)

هرگز یهودیان و مسیحیان از تو خشنود نخواهند شد تا از آیین آنان پیروی کنی. بگو: هدایت اللّه همان هدایت است. و اگر پس از دانشی که به تو رسیده، از خواسته‌های آنان پیروی کنی، از سوی اللّه هیچ سرپرست و یاوری نخواهی داشت ۱۲۰

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلاَوَتِهِ أُولٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۲۱)

کسانیکه به ایشان کتاب (الهی) دادیم و حقّ مطالعه آن را بجا می آورند، ایشان بدین (قرآن) ایمان می آورند و هر کس بدان کُفر ورزد پس ایشان (افرادِ) زیانکار هستند ۱۲۱

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۱۲۲)

ای بنی اسرائیل نعمت مرا که بر شما ارزانی داشتم، بیاد آورید و آنکه شما را بر جهانیان گشایش دادم ۱۲۲

وَ اتَّقُوا يَوْماً لاَ تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً وَ لاَ يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ لاَ تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَ لاَ هُمْ يُنْصَرُونَ (۱۲۳)

و بپرهیزید از روزی که هیچ نفسی، نفسی دیگر را کفایت نکند و جایگزینی از او قبول نگردد و او را میانجیگری سود ندهد و یاری نشوند ۱۲۳

وَ إِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَاماً قَالَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لاَ يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ (۱۲٤)

و هنگامی که پروردگار ابراهیم را با فرامینی آزمایش کرد پس (ابراهیم) آنها را به انجام رسانید، (اللّه) فرمود: همانا تو را برای مردم پیشوایی قرار می دهم، (ابراهیم) گفت: و از نسل من نیز؟ (اللّه) فرمود: پیمان من به (افرادِ) ستمکار نمی رسد ۱۲۴

وَ إِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَ أَمْناً وَ اتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَ عَهِدْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَ الْعَاكِفِينَ وَ الرُّكَّعِ السُّجُودِ (۱۲۵)

و هنگامی که خانهٔ (بیت اللّه الحرام) را برای مردم محلّ بازگشت و ایمنی قرار دادیم و اینکه از مقام ابراهیم جای نماز (و عبادت) برگیرید و با ابراهیم و اسماعیل عهد کردیم که خانهٔ مرا برای (افرادِ) طواف کننده و (افرادِ) اعتکاف کننده و (افرادِ) متواضع سجده کننده پاک سازید ۱۲۵

وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَداً آمِناً وَ ارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَ مَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلاً ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (١٢٦)

و هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا اینجا را سرزمین اَمنی قرار بده و به اهل آن از محصولات روزی ده آنکس که از ایشان به اللّه و روز آخرت ایمان آورده است، (اللّه) فرمود: و آن کس که کُفر ورزیده است پس او را اندکی بهره مند سازم و سپس او را به سوی عذاب آتش می کشانم و چه سرنوشت بدی است ۱۲۶

وَ إِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَ إِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٢٧)

و هنگامی که ابراهیم ستون های خانه (بیت اللّه الحرام) را بر می افراشت (بالا می بُرد) و اسماعیل (می گفتند): پروردگارا از ما قبول کن که همانا تو شنوندهٔ دانا هستی ۱۲۷

رَبَّنَا وَ اجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَ أَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَ تُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (١٢٨)

پروردگارا: و ما را (افرادِ) تسلیم شده ای برای خود قرار بده و از نسل ما (افرادِ) اسلام آورنده ای برای خود و روشهای (مناسک دینی) ما را به ما نشان ده و بر ما ببخش، همانا تو توبه پذیر مهربان هستی ۱۲۸

رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١٢٩)

پروردگارا: و در میان ایشان فرستادگانی از میان خودشان برانگیز که بر ایشان آیات تو را تلاوت کند و ایشان را کتاب و حکمت (احکام، فرائض، حدود، فتاوی و قِصص مُندرج در کلام اللّه) آموزش دهد و ایشان را پاک سازد، همانا تو شوکتمندِ حکیم هستی ۱۲۹

وَ مَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلاَّ مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَ لَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (۱۳۰)

و کیست از آیین ابراهیم روی گرداند جز آنکس که خویشتن را تباه ساخته است و همانا او را در دنیا و آخرت برگزیدیم و همانا او در آخرت از (افرادِ) شایسته است ۱۳۰

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۳۱)

و هنگامی که به او پروردگارش فرمود: اسلام بیاور، (ابراهیم) گفت: برای پروردگار جهانیان اسلام آوردم ۱۳۱

وَ وَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَ يَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۳۲)

و به آن (دستورات الهی) ابراهیم فرزندان خویش را سفارش کرد و همچنین یعقوب (اسرائیل)، ای فرزندانم همانا اللّه برای شما این دین را برگزید پس نمیرید جز آنکه مسلمان باشید ۱۳۲

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلٰهَكَ وَ إِلٰهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ إِلٰهاً وَاحِداً وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (۱۳۳)

آیا شما شاهد بودید هنگامی که مرگ یعقوب (اسرائیل) فرا رسید، زمانی که به فرزندان خود گفت: چه چیزی را بعد از من عبادت می کنید؟ (فرزندان یعقوب) گفتند: اللّه تو و اللّه پدران تو ابراهیم و اسماعیل و اسحاق را به یکتایی عبادت می کنیم و ما برای او (افرادِ) تسلیم شده هستیم ۱۳۳

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَ لاَ تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۳٤)

آنها اُمّتی بودند که گذشتند، برای آنهاست آنچه فراهم نموده و برای شماست آنچه فراهم نموده اید و از آنچه آنها می کردند مورد پرسش قرار نگیرید ۱۳۴

وَ قَالُوا كُونُوا هُوداً أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۳۵)

و گفتند: یهودی شوید یا مسیحی شوید تا هدایت یابید، (ای محمّد) بگو: بلکه ما بر آیین ابراهیم حقّ گرا هستیم و او از مُشرکان نبود ۱۳۵

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَ مَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (١٣٦)

(ای موحدان) بگویید: به الله ایمان آوردیم و به آنچه به سوی ما نازل شد و آنچه به سوی ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان نازل شد و به آنچه به موسی و عیسی داده شد و آنچه برای پیامبران از جانب پروردگارشان آورده شد (ایمان آوردیم)، میان هیچکدام از آنها جدایی نیفکنیم و ما برای او (افرادِ) تسلیم شده ای هستیم ۱۳۶

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَ إِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٣٧)

پس اگر ایمان آوردند به همان چیزی که شما ایمان آورده اید پس به تحقیق هدایت یافته اند و اگر پُشت کردند جز این نیست که ایشان سر ستیز (با الله) دارند پس به زودی الله شما را از ایشان کفایت می کند و او شنوای داناست ۱۳۷

صِبْغَةَ اللَّهِ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَ نَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ (١٣٨)

رنگ الهی (ماهیت توحیدی) و چه رنگی از رنگ الهی نیکوتر است و ما برای او (افرادِ) عبادت کننده هستیم ۱۳۸

قُلْ أَ تُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَ هُوَ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ وَ لَنَا أَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ (١٣٩)

(ای محمّد) بگو: آیا دربارهٔ الله با ما مُجادله می کنید؟ در حالیکه او پروردگار ما و پروردگار شماست و برای ما اعمال ماست و برای شما اعمالتان و ما برای او خالصانه (عبادت کننده هستیم) ۱۳۹

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطَ كَانُوا هُوداً أَوْ نَصَارَى قُلْ أَ أَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٤٠)

آیا می گویید ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب (اسرائیل) و نوادگان (وی) یهودی یا مسیحی بودند؟ (ای محمّد) بگو: آیا شما دانا هستید یا الله؟ و کیست ستمکارتر از آن کس که گواهی از الله را که نزد اوست را پنهان کرده است و الله از آنچه انجام می دهید، غافل نیست ۱۴۰

تِلْکَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا کَسَبَتْ وَ لَکُمْ مَا کَسَبْتُمْ وَ لاَ تُسْأَلُونَ عَمَّا کَانُوا یَعْمَلُونَ (۱٤۱)

آنها اُمّتی بودند که گذشتند، برای آنهاست آنچه فراهم نمودند و برای شماست آنچه فراهم نموده اید و از آنچه آنها می کردند مورد پرسش قرار نگیرید ۱۴۱

سَیَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلاَّهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِي کَانُوا عَلَیْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ یَهْدِي مَنْ یَشَاءُ إِلَی صِرَاطٍ مُسْتَقِیمٍ (۱٤۲)

به زودی (افرادِ) بیخرد از مردم می گویند: که چه چیز ایشان را از قبله ای که بر آن بودند، برگرداند؟ (ای محمّد) بگو: مشرق و مغرب برای اللّه است، هر که را بخواهد به سوی راه راست هدایت می کند ۱۴۲

وَ کَذٰلِکَ جَعَلْنَاکُمْ أُمَّةً وَسَطاً لِتَکُونُوا شُهَدَاءَ عَلَی النَّاسِ وَ یَکُونَ الرَّسُولُ عَلَیْکُمْ شَهِیداً وَ مَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي کُنْتَ عَلَیْهَا إِلاَّ لِنَعْلَمَ مَنْ یَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ یَنْقَلِبُ عَلَی عَقِبَیْهِ وَ إِنْ کَانَتْ لَکَبِیرَةً إِلاَّ عَلَی الَّذِینَ هَدَی اللَّهُ وَ مَا کَانَ اللَّهُ لِیُضِیعَ إِیمَانَکُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِیمٌ (۱٤۳)

بدین‌گونه شما را امتی میانه قرار دادیم تا بر مردم گواه باشید و فرستاده نیز بر شما گواه باشد. و قبله‌ای را که پیش‌تر بر آن بودی قرار ندادیم مگر برای آنکه کسانی را که از فرستاده پیروی می‌کنند از کسانی که از عقاید (اسلامی) خود بازمی‌گردند، بازشناسیم. و این کار جز بر کسانی که اللّه هدایتشان کرده، دشوار بود. و اللّه ایمان شما را تباه نمی‌کند؛ و همانا اللّه به مردم با محبّت و مهربان است ۱۴۳

قَدْ نَرَی تَقَلُّبَ وَجْهِکَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّیَنَّکَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَکَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَیْثُ مَا کُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَکُمْ شَطْرَهُ وَ إِنَّ الَّذِینَ أُوتُوا الْکِتَابَ لَیَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا یَعْمَلُونَ (۱٤٤)

به درستی (ای محمّد) گردش چهرهٔ تو را در آسمان دیدیم و حتماً تو را بسوی قبله ای که از آن خُشنود باشی، خواهیم گرداند پس چهرهٔ خود را به سوی مسجد الحرام برگردان و هر جا که هستید چهره های خود را به سوی آن برگردانید و آنان که به آنها کتاب داده شده، می دانند که آن حقّ و از جانب پروردگارشان است و اللّه از آنچه عمل می کنند غافل نیست ۱۴۴

وَ لَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَ مَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَ مَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَ لَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذاً لَمِنَ الظَّالِمِينَ (١٤٥)

و اگر برای کسانیکه به آنها کتاب داده شده است هر آیه ای را بیاوری قبلهٔ تو را پیروی نمی‌کنند و تو نیز قبلهٔ آنان را پیروی نخواهی کرد و بعضی از ایشان پیرو قبله بعضی دیگر نیستند و اگر هوس های آنها را بعد از آنکه از دانش (کلام الهی) برای تو آمد پیروی کنی همانا تو قطعاً از ستمگران خواهی بود ۱۴۵

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَ إِنَّ فَرِيقاً مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (١٤٦)

کسانیکه به آنها کتاب دادیم آن (بیت الله الحرام) را می شناسند چنانکه فرزندان خویش را می شناسند و همانا گروهی از ایشان حقّ را کتمان می کنند در حالی که می دانند ۱۴۶

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (١٤٧)

حقّ از جانب پروردگارت است پس از (افرادِ) شکّ کننده مباش ۱۴۷

وَ لِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعاً إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٤٨)

و هر کدام را سویی (قبله ای) است که به آن روی می آورند پس به سوی نیکی ها بشتابید، هر جا که باشید الله همه شما را گِرد می آورد، همانا الله بر همه چیز تواناست ۱۴۸

وَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ إِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٤٩)

(ای محمّد) هر جا که رفتی چهرهٔ خود را به سوی مسجد الحرام برگردان که آن حقّ از جانب پروردگارت است و الله از آنچه انجام می دهید غافل نیست ۱۴۹

وَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلاَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلاَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلاَ تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِي وَ لِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥٠)

(ای محمّد) و هر جا که رفتی چهرهٔ خود را به سوی مسجدالحرام برگردان (بچرخان) و (ای مؤمنان) هر جا که باشید چهرهٔ خود را به سوی آن برگردانید (بچرخانید) تا برای مردم علیه شما دلیلی نباشد جز آنانکه از ایشان ستم کردند پس از ایشان نترسید و از من بترسید و تا نعمت را برای شما تمام کنم و شاید هدایت یابید ۱۵۰

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولاً مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَ يُزَكِّيكُمْ وَ يُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (۱۵۱)

چنانکه در میان شما فرستاده ای از خودتان را ارسال کردیم که بر شما آیات ما را تلاوت می کند و شما را پاکیزه می سازد و به شما کتاب و حکمت آموزش می دهد و به شما آنچه را هرگز نمی دانستید، آموزش می دهد ۱۵۱

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي وَ لاَ تَكْفُرُونِ (۱۵۲)

پس (ای مؤمنان) مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و سپاسگزار برای من باشید و به من کُفر نورزید ۱۵۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلاَةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (۱۵۳)

ای آنان که ایمان آورده اید از شکیبایی و نماز کمک جوید، همانا الله با (افرادِ) شکیبا است ۱۵۳

وَ لاَ تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَ لٰكِنْ لاَ تَشْعُرُونَ (۱۵٤)

و به آنان که در راه الله کُشته شده اند، نگوئید مُردگان بلکه آنها زنده اند (در بهشت هستند) و لیکن شما نمی فهمید ۱۵۴

وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَ الْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ (۱۵۵)

و حتماً شما را به پاره ای از ترس و گرسنگی و کاهش در اموال و جانها و محصولات آزمایش می‌کنیم و به (افرادِ) شکیبا بشارت بده ۱۵۵

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (۱۵٦)

کسانیکه هر گاه مُصیبتی به ایشان برسد، می‌گویند: هر آینه برای اللّه هستیم و به سوی او بازگشت می کنیم ۱۵۶

أُولٰئِکَ عَلَیْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَ رَحْمَةٌ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ (۱۵۷)

بر ایشان توجّهات و رحمتی از جانب پروردگارشان است و آنان (افرادِ) هدایت یافته هستند ۱۵۷

إِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَیْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَیْهِ أَنْ یَطَّوَّفَ بِهِمَا وَ مَنْ تَطَوَّعَ خَیْراً فَإِنَّ اللَّهَ شَاکِرٌ عَلِیمٌ (۱۵۸)

همانا صفا و مروه از شعائر الهی (علامت های الهی، رسومات الهی) است پس هر کس حجّ (گردهمایی) بیت (بیت اللّه الحرام) کند یا (حجّ) عُمره به جا آورد بر او مانعی نیست که بر آنها (صفا و مروه) حضور بهم رساند و کسی که به کار خیری گردن نهد، همانا اللّه سپاسگزار داناست ۱۵۸

إِنَّ الَّذِینَ یَکْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَیِّنَاتِ وَ الْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَیَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْکِتَابِ أُولٰئِکَ یَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَ یَلْعَنُهُمُ اللاَّعِنُونَ (۱۵۹)

همانا کسانی که آنچه را از دلایل روشن و هدایت نازل کرده‌ایم، پس از آنکه آن را برای مردم در کتاب روشن ساختیم، پنهان می‌کنند، اللّه آنان را لعنت می‌کند و لعنت‌کنندگان نیز آنان را لعنت می‌کنند ۱۵۹

إِلاَّ الَّذِینَ تَابُوا وَ أَصْلَحُوا وَ بَیَّنُوا فَأُولٰئِکَ أَتُوبُ عَلَیْهِمْ وَ أَنَا التَّوَّابُ الرَّحِیمُ (۱۶۰)

مگر کسانی که توبه کردند و اصلاح نمودند و آنچه را پنهان کرده بودند آشکار ساختند؛ پس توبه آنان را می‌پذیرم، و من توبه پذیرِ مهربان هستم ۱۶۰

إِنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا وَ مَاتُوا وَ هُمْ کُفَّارٌ أُولٰئِکَ عَلَیْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَ الْمَلاَئِکَةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِینَ (۱۶۱)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و مُردند در حالی که کافر بودند بر ایشان لعنت اللّه و فرشتگان و همه مردم است ۱۶۱

خَالِدِینَ فِیهَا لاَ یُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَ لاَ هُمْ یُنْظَرُونَ (۱۶۲)

در آن (جهنم) جاودان هستند، تخفیفی (کاستنی) از عذاب برای ایشان نیست و فرصتی (مهلتی) به ایشان داده نمی شود ۱۶۲

وَ إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ (١٦٣)

و الله شما الله یکتاست، صاحب قدرتی جز او نیست، بخشندهٔ مهربان است ۱۶۳

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ الْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ تَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَ السَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٦٤)

همانا در آفرینش آسمانها و زمین و گردش شب و روز و آن کِشتی که در دریا برای منفعت رساندن به مردم روان می شود و (همچنین) آبی که الله از آسمان نازل نموده که با آن زمین را بعد از مرگش زنده ساخته و در آن از هر جُنبنده ای پراکنده و گردش بادها و ابری که میان آسمان و زمین مُعلّق می باشند قطعاً نشانه هایی است برای قومی که تعقّل می کنند ۱۶۴

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبّاً لِلَّهِ وَ لَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً وَ أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ (١٦٥)

و از مردم گروهی هستند که جز الله همتایانی را بر می گزینند و آنها را مانند دوست داشتن الله دوست دارند و کسانیکه ایمان آورده اند در دوستی به الله مُحکم تر هستند و ای کاش ستمگران ببینند هنگامی که عذاب را مشاهده می کنند اینکه قدرت همگی از آنِ الله است و آنکه الله سخت عذاب کننده است ۱۶۵

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَ رَأَوُا الْعَذَابَ وَ تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ (١٦٦)

هنگامی که رهبران (مراجع) از پیروان (مُقلّدین) بیزاری می جویند و عذاب را می نگرند و از ایشان رابطه ها بُریده می شود ۱۶۶

وَ قَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذٰلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ (١٦٧)

و پیروان (مُقلّدین) می گویند: ای کاش ما را بازگشتی (به دنیا) بود تا از آنها بیزاری می جُستیم بدانسان که آنها از ما بیزاری جُستند، اینگونه اللّه اعمالشان را به آنها نشان می دهد که موجب حسرتهایی (افسوسهایی) برای ایشان است و از آتش (جهنم) خارج شدنی نیستند ۱۶۷

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلاَلاً طَيِّباً وَ لاَ تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (١٦٨)

ای مردم از آنچه در زمین حلال پاک است را بُخورید و گامهای شیطان (وسوسه گر) را پیروی نکنید، او برای شما دشمنی آشکار است ۱۶۸

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَ الْفَحْشَاءِ وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (١٦٩)

جز این نیست که (شیطان) شما را به بدی و زشتکاری اَمر می کند و اینکه دربارهٔ اللّه آنچه را که نمی دانید، بگوئید ۱۶۹

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَ وَ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ شَيْئاً وَ لاَ يَهْتَدُونَ (١٧٠)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: از آنچه اللّه نازل کرده است، پیروی کنید؟ می گویند: بلکه آنچه را که بر آن پدران خود را یافتیم، پیروی می کنیم و اگر چه پدرانشان چیزی را که تعقّل نمی کردند و هدایت یافته نبودند ۱۷۰

وَ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لاَ يَسْمَعُ إِلاَّ دُعَاءً وَ نِدَاءً صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ (١٧١)

مَثل کسانیکه کافر شدند مَثل آن کسی است که بر حیوانی بانگ می زند که جز صدایی و بانگ زدن را نمی شنود، اینان کر و لال و کورند پس ایشان تعقّل نمی کنند ۱۷۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ اشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (١٧٢)

ای کسانیکه ایمان آورده اید از پاکیزه ها بُخورید از آنچه روزی تان دادیم و برای اللّه سپاسگزار باشید، اگر تنها او را عبادت می کنید ۱۷۲

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَ مَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ لاَ عَادٍ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۷۳)

جز این نیست که (الله) بر شما مُردار و خون و گوشت خوک و آنچه نام غیر الله بر آن بُرده شود را حرام کرد پس اگر کسی ناچار شود نه ستم کننده و نه تجاوز کننده پس گناهی بر او نیست، همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۱۷۳

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ يَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً أُولٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلاَّ النَّارَ وَ لاَ يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لاَ يُزَكِّيهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۷٤)

همانا کسانیکه آنچه از کتاب نازل شده است را پنهان می کنند و آن را به بهایی ناچیز می فروشند آنان در شکم های خویش جز آتش را نمی خورند و الله روز قیامت با ایشان سخن نمی گوید و آنان را پاک نمی سازد و برای ایشان عذابی پُر درد است ۱۷۴

أُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى وَ الْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ (۱۷۵)

آنان کسانی هستند که گُمراهی را به بهای هدایت خریدند و عذاب را به بهای آمرزش پس بر آتشِ (جهنم) چه شکیبا هستند؟! ۱۷۵

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَ إِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (۱۷٦)

اینها به خاطر آن است که الله کتاب را به حقّ نازل نمود و همانا کسانیکه در کتاب اختلاف کردند در ستیزه ای دور از حقّ اند ۱۷۶

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ لٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ الْمَلاَئِكَةِ وَ الْكِتَابِ وَ النَّبِيِّينَ وَ آتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ وَ السَّائِلِينَ وَ فِي الرِّقَابِ وَ أَقَامَ الصَّلاَةَ وَ آتَى الزَّكَاةَ وَ الْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَ الصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ حِينَ الْبَأْسِ أُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (۱۷۷)

نیکی آن نیست که چهره های خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید و لیکن نیکوکار آن کسی است که به الله و روز آخرت و فرشتگان و کتاب و پیامبران ایمان آورده است و مال را علیرغم دوست داشتنش به

نزدیکان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و نیازمندان و در (راه آزاد کردن) گردنها (انسان ها از زندگی ذلّت وار و دیون) داده است و نماز را بر پا داشته و زکات را داده است و آنان که پایبند به پیمان باشند هنگامی که پیمان ببندند و در سختی و رنج و هنگام جنگ شکیبا باشند، آنان کسانی هستند که راست گفته اند و ایشان همان (افرادِ) پرهیزکار هستند ۱۷۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَ الْأُنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ رَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۷۸)

ای کسانیکه ایمان آورده اید بر شما قصاص (حقّ پیگیری) در کُشتار مُقرّر گردیده است، صاحب اختیار در برابر صاحب اختیار و زیردست (تابع/فرمانبر) در برابر زیردست (تابع/فرمانبر) و زن در برابر زن (قانون تساوی مُجازات در اسلام) پس اگر از سوی برادرِ او چیزی مورد بخشش قرار گرفت، باید این پیروی به شیوه‌ای پسندیده باشد و او نیز باید آن را با نیکی به او بپردازد. این تخفیف و رحمتی از سوی پروردگار شماست. پس هر کس بعد از آن تجاوز کند، عذابی دردناک خواهد داشت ۱۷۸

وَ لَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۷۹)

برای شما در قصاص (حقّ پیگیری) زندگی است ای (افرادِ) خردمند تا شاید پرهیزکاری کنید ۱۷۹

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْراً الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَ الْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقّاً عَلَى الْمُتَّقِينَ (۱۸۰)

برای شما مُقرّر شده است هنگامی که یکی از شما را مرگ فرا رسد اگر مالی برجای گذاشت وصیت برای پدر و مادر و نزدیکان به نیکی، حقّی بر عهدهٔ (افرادِ) پرهیزکار است ۱۸۰

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۸۱)

پس آن کس که آن (وصیت) را بعد از شنیدنش تغییر دهد پس جز این نیست که گناه آن بر عهده کسانی است که آنرا تغییر دادند، همانا الله شنوای داناست ۱۸۱

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفاً أَوْ إِثْماً فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۸۲)

پس کسی که از انحراف یا گناه (وصیت کننده ای نسبت به ورثه اش) بیم داشته باشد که رُخ دهد پس ما بین ایشان را اصلاح کند پس بر او گناهی نیست، همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۱۸۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۸۳)

ای کسانیکه ایمان آورده اید بر شما روزه مُقرّر شده است چنانکه بر آنان که پیش از شما بودند (واجب گردید) تا شاید پرهیزکاری کنید ۱۸۳

أَيَّاماً مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَ عَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْراً فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَ أَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۸٤)

روزهایی معین پس هر کس از شما بیمار یا در سفری باشد پس چند روز از روزهای دیگر (روزه بگیرد) و بر کسانیکه (روزه گرفتن) بر گردنشان است جایگزین آن خوراک دادن بینوایی است پس هر کس خواستار نیکویی (بیشتر) باشد برای او بهتر است و اگر روزه بگیرید برای شما بهتر است اگر بدانید ۱۸۴

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَ مَنْ كَانَ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَ لاَ يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَ لِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۸۵)

ماه رمضان که در آن قرآن نازل شده است (قرآن) هدایتی برای مردم و دلایل روشنی از هدایت و جدا کنندهٔ حقّ از باطل (است) پس هر کس از شما این ماه (ماه رمضان) را دریابد پس باید در آن روزه بگیرد و آنکس که بیمار یا در سفری باشد پس چند روز از روزهای دیگر (روزه بگیرد)، اللّه برای شما آسانی می خواهد و برای شما سختی را نمی خواهد و تا شماره (مقرر) را تکمیل کنید و تا اللّه را به خاطرِ آنکه هدایتتان کرد بزرگ شُمارید و تا شاید سپاسگزار باشید ۱۸۵

وَ إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَ لْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ (۱۸٦)

و (ای محمّد) هر گاه بندگانم از تو دربارهٔ من بپرسند پس همانا من نزدیک هستم و درخواست آنکه مرا صدا می زند اجابت می کنم پس از من بپذیرند و به من ایمان آورند تا شاید رُشد (هدیت) یابند ۱۸٦

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَ أَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَ عَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَ ابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَ لاَ تُبَاشِرُوهُنَّ وَ أَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلاَ تَقْرَبُوهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۱۸۷)

برای شما آمیزش جنسی با زنانتان در شب روزه حلال شد، آنان پوشش برای شما هستند و شما نیز پوششی برای آنان هستید، اللّه می دانست که شما به خویشتن خیانت می کردید پس توبهٔ شما را پذیرفت و از شما گُذشت کرد، اکنون با آنان (زنانتان در شبهای روزه) آمیزش جنسی کنید و بخواهید آنچه اللّه برای شما مُقرّر کرده است و بُخورید و بنوشید تا برای شما رشتهٔ سفید از رشتهٔ سیاه در صبح پدیدار شود سپس روزه را به سوی شب به انجام رسانید و رابطهٔ جنسی با آنان برقرار نکنید در حالی که در مساجد مُعتکف (ماندگار) هستید، این مرزهای الهی است پس به آنها نزدیک مشوید، بدینسان اللّه آیات خود را برای مردم مشخص می کند تا شاید پرهیزکاری کنند ۱۸۷

وَ لاَ تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَ تُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقاً مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۸۸)

و اموال خویش را در میان خود به ناحقّ نخورید و آنها را به سوی حاکمان (قاضیان) نیفکنید تا پاره ای از اموال مردم را به گناه بُخورید در حالی که خود می دانید ۱۸۸

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَ الْحَجِّ وَ لَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَ لٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَ أْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۸۹)

از تو دربارهٔ هلال های ماه می پرسند، (ای محمّد) بگو: آن موقعیت هایی (تقویم طبیعی در عالم هستی) برای (نظام زندگی) مردم و (تعیین وقت) حجّ است و نیکویی آن نیست که به خانه های (ایمان) از پُشت آنها وارد شوید و لیکن نیکوکار کسی است که پرهیز کند و به خانه ها از درهای (واقعی) آنها وارد شود و تقوای الهی پیشه سازید تا شاید رستگار شوید ۱۸۹

وَ قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَ لاَ تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۱۹۰)

و نبرد کنید در راه الله با آنان که با شما نبرد می کنند و تجاوز نکنید، همانا الله (افرادِ) مُتجاوز را دوست ندارد ۱۹۰

وَ اقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَ أَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَ الْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَ لاَ تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ (۱۹۱)

و ایشان (مُتجاوزان به حریم مسلمانان) را هر جا که آنها را یافتید، بکُشید و ایشان را اخراج کنید بدانسان که شما را اخراج کردند و فتنه (آشوبگری دینی) از کُشتار شدیدتر است و با آنها نزد مسجدالحرام نبرد نکنید مگر آنکه با شما در آن (مسجد الحرام) نبرد کنند پس اگر شما را کُشتند ایشان را بکُشید، کیفر کافران (تجاوز کننده) چنین است ۱۹۱

فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۹۲)

و اگر (کُفار از نبرد کردن با شما) دست برداشتند پس همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۱۹۲

وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلاَ عُدْوَانَ إِلاَّ عَلَى الظَّالِمِينَ (۱۹۳)

و با ایشان (مُتجاوزان) نبرد کنید تا فتنه‌ای (آشوبگری دینی) باقی نماند و دین برای الله بشود پس اگر (کُفار از تجاوز به مسلمانان) دست برداشتند پس دشمنی جز با ستمگران نیست ۱۹۳

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَ الْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (۱۹٤)

ماه حرام در برابر ماه حرام و حُرمت ها قصاص (حقّ پیگیری) دارند پس آن کس که بر شما تجاوز کند بر او تجاوز کنید به مانند آنچه بر شما تجاوز شده است و تقوای الهی پیشه سازید و بدانید که الله با (افرادِ) پرهیزکار است ۱۹۴

وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لاَ تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۹۵)

و در راه الله ببخشید و خودتان را با دست های خود به پرتگاه (جهنم) نیندازید و نیکی کنید، همانا الله (افرادِ) نیکوکار را دوست دارد ۱۹۵

وَ أَتِمُّوا الْحَجَّ وَ الْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَ لاَ تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَ سَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١٩٦)

حجّ (گردهمایی) و (حجّ) عُمره را برای الله به انجام رسانید پس اگر در تنگنای (اقتصادی) قرار گرفتید، هر قربانی که میسر است فراهم کنید و سرهای خویش را نتراشید تا قربانی به قربانگاه خود برسد و آن کس از شما مریض باشد یا به او در سرش آزاری باشد پس عوض آن روزه یا صدقه یا قربانی است پس هنگامی که امنیت یافتید هر کس بعد از (حجّ) عُمره بسوی حجّ (گردهمایی) بپردازد پس هر چه میسر شود قربانی کند و آن کس که نتواند (قربانی کند) پس روزه سه روز حجّ (گردهمایی) و هفت روز هنگامی که بازگردید، این ده روز کامل است، این برای آن کس است که خانواده اش نزدیک مسجد الحرام نیستند و تقوای الهی پیشه سازید و بدانید که الله سخت کیفر دهنده است ۱۹۶

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلاَ رَفَثَ وَ لاَ فُسُوقَ وَ لاَ جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَ اتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ (١٩٧)

حجّ (گردهمایی) ماههای مشخص است پس آن کس در آنها حجّ بجا آورد، بداند که (سخنان) شهوت آلود جنسی (نزند) و نافرمانی و مُجادله در حجّ نکند و آنچه از خیر انجام می دهید آن را الله می داند و توشه برگیرید که همانا بهترین توشه ها پرهیزکاری است و ای (افرادِ) خردمند پرهیزکاری مرا کنید ۱۹۷

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلاً مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَ اذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَ إِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ (١٩٨)

بر شما مانعی نیست که بخشش را از جانب پروردگارتان بخواهید پس هنگامی که از عرفات (محلّ تفکر، عبادت و ذکر الله) فارغ شدید پس الله را نزد مَشعرالحرام (دروازۀ بیت الله الحرام) یاد کنید و یاد کنید بدانسان که او (الله) شما را هدایت کرد و اگر چه پیش از آن از (افرادِ) گُمراه بودید ۱۹۸

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۹۹)

سپس کوچ کنید همان گونه که مردم کوچ کردند و طلب آمرزش از الله کنید، همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۱۹۹

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْراً فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ (۲۰۰)

پس هنگامی که مناسک (حجّ = گردهمایی) را به انجام رسانیدید (به اتمام رساندید) پس الله را یاد کنید مانند یاد کردن پدران خویش یا شدیدتر در یاد کردن پس از مردم کسانی هستند که می گویند: پروردگارا به ما در دنیا (نیکی) ارزانی دار و برای او در آخرت بهره ای نیست ۲۰۰

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ (۲۰۱)

و از ایشان کسانی هستند که می گویند: پروردگارا به ما در دنیا و در آخرت نیکی ارزانی دار و ما را از عذاب آتش نگاه دار ۲۰۱

أُولٰئِکَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَ اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۲۰۲)

برای آنان نصیبی است از آنچه فراهم نموده اند و الله در حسابرسی سریع است ۲۰۲

وَ اذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ وَ مَنْ تَأَخَّرَ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۲۰۳)

و الله را در روزهایی مشخص یاد کنید پس آن کس که دو روز پیشی گیرد پس بر او گناهی نیست و آن کس که به تأخیر اندازد بر او گناهی نیست البته (این بهتر است) برای آن کس که بپرهیزد و تقوای الهی پیشه سازد و بدانید که به سوی او (الله) محشور خواهید شد ۲۰۳

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُکَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يُشْهِدُ اللَّهَ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَ هُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ (۲۰٤)

و از مردم کسانی هستند که سخنش در زندگی دنیا تو را به شگفت می آورد و الله را شاهد می گیرد بر آنچه در دل اوست در حالی که او سخت ترین دشمنان (الله) است ۲۰۴

وَ إِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ وَ النَّسْلَ وَ اللَّهُ لاَ يُحِبُّ الْفَسَادَ (۲۰۵)

و هنگامی که به موقعیتی برسد در زمین کوشش می کند تا در آن فساد کند و کِشت و نسل را هلاک سازد و اللّه مُفسدین را دوست ندارد ۲۰۵

وَ إِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَ لَبِئْسَ الْمِهَادُ (۲۰٦)

و هنگامی که به او گفته شود: تقوای الهی پیشه کن، او را بزرگ منشی به گناه بکشاند پس برای او جهنم بس است چه جایگاه زشتی است ۲۰۶

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَ اللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ (۲۰۷)

و از مردم کسی است که جان خود را در راستای خُشنودی اللّه می فروشد و اللّه نسبت به بندگان خویش مهربان است ۲۰۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَ لاَ تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (۲۰۸)

ای کسانیکه ایمان آورده اید همگی به صلح درآیید و گامهای شیطان (وسوسه گر) را پیروی نکنید، همانا او بر شما دشمنی آشکار است ۲۰۸

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۰۹)

پس اگر بعد از آنکه برای شما نشانه‌های آشکار آمد لغزش کردید پس بدانید که اللّه شوکتمندِ حکیم است ۲۰۹

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَ الْمَلاَئِكَةُ وَ قُضِيَ الْأَمْرُ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۲۱۰)

آیا انتظاری جز این دارند اینکه اللّه در سایه ای از اَبر و فرشتگان به سوی ایشان بیاید و فرمان به انجام رسد؟ و اُمور به سوی اللّه بازگردانده می شوند ۲۱۰

سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ وَ مَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲۱۱)

از بنی اسرائیل (فرزندان یعقوب) بپرس که چقدر برای آنها از نشانه های آشکار آوردیم و هر کس نعمت الله را دگرگون کند بعد از آنکه به سوی او بیاید پس همانا الله سختِ کیفر دهنده است ۲۱۱

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ يَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ اللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (۲۱۲)

زندگی دنیا برای آنان که کُفر ورزیدند آراسته شد و مؤمنان را مسخره می کنند و کسانیکه تقوای الهی پیشه سازند در روز قیامت بالاتر از آنها هستند و الله هر که را بخواهد بدون حساب روزی می دهد ۲۱۲

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَ مَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلاَّ الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْياً بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۲۱۳)

مردم یک امت بودند؛ پس الله پیامبران را بشارت دهنده و هشداردهنده برانگیخت و همراه آنان کتاب را به حقّ نازل کرد تا میان مردم در آنچه اختلاف داشتند داوری کند. و در آن اختلاف نکردند مگر کسانی که کتاب به آنان داده شده بود، پس از آنکه دلایل روشن برایشان آمد، از روی حسد و ستم در میان خود اختلاف کردند. آنگاه الله به خواست خود، مؤمنان را به حقیقتی که درباره آن اختلاف کرده بودند هدایت کرد؛ و الله هر که را بخواهد به راهی راست هدایت می‌کند ۲۱۳

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَ الضَّرَّاءُ وَ زُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ (۲۱٤)

آیا گُمان کرده اید که به باغ (بهشت) داخل می شوید در حالیکه هنوز سرگذشت آنان که قبل از شما بودند به شما نرسیده است که به ایشان سختی و رنج رسید و (از شدّت آن) بر خود لرزیدند تا اینکه فرستاده و کسانیکه با او ایمان آورده بودند، گفتند: یاری الله چه هنگام است؟ آگاه باشید که همانا یاری الله نزدیک است ۲۱۴

يَسْأَلُونَکَ مَا ذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَ الْأَقْرَبِينَ وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٢١٥)

(ای محمّد) از تو می پرسند، چه چیزی را ببخشند؟ بگو: آنچه از خیر می بخشید پس برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان است و آنچه نیکی می کنید پس اللّه بدان آگاه است ۲۱۵

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَ هُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَ عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ عَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (٢١٦)

برای شما (ای مؤمنان) نبرد مُقرّر شده است و آن برای شما ناگوار است و چه بسا چیزی را نمی پذیرید و آن برای شما خوب است و چه بسا چیزی را دوست دارید و آن برای شما بد است و اللّه می داند و شما نمی دانید ۲۱۶

يَسْأَلُونَکَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَ صَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ كُفْرٌ بِهِ وَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ إِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَ الْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَ لاَ يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَ مَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَ هُوَ كَافِرٌ فَأُولٰئِکَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أُولٰئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢١٧)

(ای محمّد) از تو دربارهٔ نبرد کردن در ماه حرام می پرسند؟ بگو: نبرد در آن گناهی بزرگ است و جلوگیری از راه اللّه و کُفر به او (محسوب میگردد) و (ممانعت از ورود) به مسجد الحرام و بیرون راندن مردمش از آنجا نزدِ اللّه گناهی بزرگتر است و فتنه (آشوبگری دینی) از کُشتن بزرگتر است و (کُفار و مشرکین) پیوسته با شما نبرد می کنند تا شما را از دینتان (دین اسلام) بازگردانند اگر توانایی آن را داشته باشند و هر کس از میان شما از دین خود مُرتد شود پس در حالی که کافر است بمیرد، آنان اعمالشان در دنیا و آخرت تباه شده است و آنان یاران آتش اند، ایشان در آن جاودانند ۲۱۷

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولٰئِکَ يَرْجُونَ رَحْمَةَ اللَّهِ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢١٨)

همانا کسانیکه ایمان آورده اند و کسانیکه مهاجرت کرده اند و در راه اللّٰه کوشش کردند اینان به رحمت اللّٰه اُمید دارند و اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۲۱۸

يَسْأَلُونَکَ عَنِ الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ إِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَ يَسْأَلُونَکَ مَا ذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذٰلِکَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (۲۱۹)

(ای محمّد) از تو دربارهٔ نوشیدنی های الکلی و قُمار می پرسند؟ بگو: در آن دو گناهی بزرگ است و منافعی هم برای مردم است و گناه آن دو از سودشان بزرگتر است و (ای محمّد) از تو می پرسند چه چیز ببخشند؟ بگو: بخشش (یکدیگر)، اینچنین اللّٰه برای شما آیات را مشخص می کند تا شاید بیندیشید ۲۱۹

فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ يَسْأَلُونَکَ عَنِ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَ إِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۲۰)

در دنیا و آخرت و (ای محمّد) از تو دربارهٔ یتیمان می پرسند؟ بگو: اصلاح برای ایشان بهتر است و اگر با ایشان آمیخته می شوید (رابطه ایجاد می کنید) پس همراهان شما هستند و اللّٰه مُفسد را از مُصلح تشخیص می دهد و اگر اللّٰه می خواست بر شما سخت می گرفت، همانا اللّٰه شوکتمندِ حکیم است ۲۲۰

وَ لَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَ لَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَ لَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَ لَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَ لَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَ لَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولٰئِکَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ اللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَ الْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَ يُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۲۲۱)

با زنان مشرک ازدواج نکنید تا ایمان آورند؛ و قطعاً یک زنِ مؤمنِ زیردست (تابع/تحت سرپرستی) از یک زنِ مشرک بهتر است و هرچند شما را به شگفت آورد. و زنان مؤمن را به ازدواج مردان مشرک درنیاورید تا ایمان آورند؛ و قطعاً یک مردِ مؤمن زیردست (تابع/تحت سرپرستی) بهتر است از یک مرد مشرک است، هرچند شما را به شگفت آورد. آنان (مشرکان) شما را به سوی آتش دعوت می کنند و اللّٰه به سوی باغ (بهشت) و آمرزشی با ارادهٔ خود دعوت می کند و (اللّٰه) برای مردم آیات خود را مشخص می کند تا شاید یادآور شوند ۲۲۱

وَ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَ لاَ تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ (۲۲۲)

و (ای محمّد) از تو دربارهٔ عادت ماهانه زنان می پرسند؟ بگو: آن (شرایط عادت ماهانه) اذیت کننده است پس از زنان در دورهٔ عادت ماهانه کناره بگیرید و به آنها نزدیک نشوید (رابطهٔ جنسی برقرار نکنید) تا پاک شوند پس هنگامی که پاک شدند با آنها رابطهٔ جنسی برقرار کنید همانگونه که الله دستور داده است، همانا الله افراد توبه کننده را دوست دارد و پاکی جویان را دوست دارد ۲۲۲

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ وَ قَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلاَقُوهُ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۲۲۳) (رحم های) زنان شما کِشتزار (محلّ بذر افشانی) شما هستند پس به کِشتزار خود در آیید هر گونه خواستید و برای خود (خیر) پیشاپیش بفرستید و تقوای الهی پیشه سازید (به هنگام عادت ماهانه با زنان نزدیکی نکنید و از راهی که اشاره شد، از راه قُبُل "اندام تناسلی زنان از سمت جلو" رابطهٔ جنسی برقرار نمائید؛ نه از راه دُبُر زنان "مقعد زنان") و بدانید که شما ملاقات کنندهٔ او هستید و مؤمنان را نوید ده ۲۲۳

وَ لاَ تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَ تَتَّقُوا وَ تُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۲٤)

و الله را بهانه سوگندهای خود قرار ندهید تا بین مردم نیکوکاری و پرهیزکاری و اصلاح انجام ندهید و الله شنوای داناست ۲۲۴

لاَ يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَ لٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ (۲۲۵)

و الله را دستاویز سوگندهای خود قرار ندهید تا از نیکی کردن و پرهیزکاری و اصلاح میان مردم خودداری کنید؛ و الله آمرزندهٔ بردبار است ۲۲۵

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۲٦)

برای آنان که از زنان خود کناره می گیرند انتظار چهار ماه است پس اگر بازگشتند، همانا (الله) آمرزنده و مهربان است ۲۲۶

وَ إِنْ عَزَمُوا الطَّلاَقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۲۷)

و اگر خواهان طلاق (جدایی) شدند پس اللّه شنوای داناست ۲۲۷

وَ الْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلاَثَةَ قُرُوءٍ وَ لاَ يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ بُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذٰلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلاَحاً وَ لَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَ لِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۲۸)

زنان طلاق داده شده خویشتن را به مدّت سه بار پاک شدن (سه بار عادت ماهانه دیدن) در انتظار نگاه دارند و برای آنان جایز نیست که آنچه را اللّه در رحم های ایشان آفریده، پنهان کنند اگر به اللّه و روز آخرت ایمان دارند و شوهرانشان اگر سر آشتی دارند به بازگرداندن ایشان در این (مدّت) سزاوارتر هستند و برای زنان حقوقی است همانطور که بر عهدهٔ آنان وظایفی به شایستگی است و برای مردان بر زنان مراتبی است و اللّه شوکتمندِ حکیم است ۲۲۸

الطَّلاَقُ مَرَّتَانِ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَ لاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئاً إِلاَّ أَنْ يَخَافَا أَلاَّ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلاَ تَعْتَدُوهَا وَ مَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۲۲۹)

طلاق دوبار است پس حفظ کردن به خوبی و یا رها ساختنی به نیکی و شایسته شما نیست از آنچه به آنها (همسرانتان) داده اید از ایشان بگیرید مگر اینکه بترسند که مرزهای اللّه را به پا نمی دارند و اگر می ترسید که مرزهای اللّه را به پا ندارند پس در آنچه زن برای (جدا شدن از شوهر در هنگام طلاق گرفتن) می دهد (و شوهر آنچه می ستاند) مانعی بر آن دو نیست پس به آن (حدود) تجاوز نکنید و کسی که به مرزهای اللّه تجاوز کند پس آنان (افرادِ) ستمکار هستند ۲۲۹

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلاَ تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجاً غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۲۳۰)

پس اگر او را طلاق داد پس برای او بعد از آن (ازدواج با آن زن) حلال نیست تا اینکه آن زن با شوهری غیر از او ازدواج کند پس اگر او را طلاق داد بر آنان مانعی نیست که به سوی هم بازگردند و با هم ازدواج

کنند اگر می پندارند که مرزهای اللّه را به پا می دارند و این مرزهای اللّه است، آن را مشخص می کند برای قومی که می دانند ۲۳۰

وَ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَ لاَ تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَاراً لِتَعْتَدُوا وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِکَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَ لاَ تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُواً وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ مَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَ الْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۲۳۱)

و اگر زنان را طلاق دادید و به پایان عدّه خود رسیدند پس آنها را به خوبی نگاه دارید یا آنها را به خوبی رهایشان سازید و آنها را به آزار (اذیّت کردن) نگهداری نکنید تا (به آنها) تجاوز کرده باشید و آن که این کار را انجام دهد به خودش ستم کرده است و آیات اللّه را به مسخره نگیرید و نعمت اللّه را به یاد آورید و آنچه بر شما از کتاب و حکمت نازل شده است، (اللّه) شما را بدان پند می دهد و تقوای الهی پیشه سازید و بدانید که اللّه به هر چیزی داناست ۲۳۱

وَ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلاَ تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِکَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ذٰلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَ أَطْهَرُ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (۲۳۲)

و هنگامی که زنان را طلاق دادید و مدت عده خود را به پایان رساندند، آنان را از ازدواج با همسرانشان بازندارید، هرگاه میان خود به شایستگی توافق کنند. این پندی است برای هر یک از شما که به اللّه و روز واپسین ایمان دارد. این برای شما پاکیزه تر و پاک تر است؛ و اللّه می داند و شما نمی دانید ۲۳۲

وَ الْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلاَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَ عَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَ كِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لاَ تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلاَّ وُسْعَهَا لاَ تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَ لاَ مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَ عَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِکَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالاً عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَ تَشَاوُرٍ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَ إِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلاَدَكُمْ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۲۳۳)

و مادران، فرزندان خویش را دو سال کامل شیر دهند؛ این برای کسی است که بخواهد دوران شیر دادن را کامل کند. و بر پدر کودک است که خوراک و پوشاک آنان را به شایستگی بپردازد. کسی به اندازهٔ توانش تکلیف نشود، هیچ مادری به خاطر فرزندش آزار نشود و هیچ پدری به خاطر فرزندش (آزار نشود) و بر عهدهٔ وارث (قیّم) مانند این است پس اگر خواستند با خُشنودی و مشورت با همدیگر از شیر دادن باز گیرند بر آنها مانعی نیست و اگر خواستید که دایه (شیرده) برای کودکان خود بگیرید مانعی بر شما نیست اگر آنچه را باید بپردازید به شایستگی بپردازید، تقوای الهی پیشه سازید و بدانید که اللّٰه بدآنچه می‌کنید بیناست ۲۳۳

وَ الَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ يَذَرُونَ أَزْوَاجاً يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَ عَشْراً فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٣٤)

و کسانیکه از شما که می میرند و همسرانی را بر جا می گذارند، آن زنان خویشتن را چهار ماه و ده روز در انتظار نگاه می دارند پس زمانی که به مُهلت خود رسیدند برای شما مانعی نیست در آنچه به نیکی دربارهٔ خود می کنند و اللّٰه بدآنچه می کنید آگاه است ۲۳۴

وَ لاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَ لٰكِنْ لاَ تُوَاعِدُوهُنَّ سِرّاً إِلاَّ أَنْ تَقُولُوا قَوْلاً مَعْرُوفاً وَ لاَ تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (٢٣٥)

و مانعی بر شما نیست که به کنایه (سربسته) از (این) زنان خواستگاری کنید یا (ازدواج با آنها را) در دل خویش پنهان دارید، اللّٰه می داند که با آنان سخن خواهید گفت و لیکن به ایشان پنهانی وعده ندهید مگر آنکه گفتاری نیک بگویید، قصد عقد زناشویی نکنید تا مدّت نوشته شده به مُهلت خود برسد و بدانید که همانا اللّٰه آنچه در دلهای شماست را می داند پس از او بترسید و بدانید که اللّٰه آمرزندهٔ بُردبار است ۲۳۵

لاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَ مَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَ عَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعاً بِالْمَعْرُوفِ حَقّاً عَلَى الْمُحْسِنِينَ (٢٣٦)

اگر زنان را مادامیکه ایشان را لمس نکرده باشید یا چیزی برای آنان معین نکرده باشید، طلاق گوئید بر شما مانعی نیست و آنان را بهره مند کنید، بر توانگر به مقدار توانایی اش است و تنگدست به اندازهٔ قدرتش است، بهره ای به خوبی، حقّی بر عهدهٔ (افرادِ) نیکوکار است ۲۳۶

وَ إِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَ قَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلاَّ أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَ أَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَ لاَ تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۲۳۷)

و اگر قبل از آنکه ایشان را لمس کرده باشید، آنان را طلاق دهید در حالی که مَهریه برای آنان معین کرده باشید پس بر عهده شماست پرداخت نصف آنچه مُقرّر نموده اید مگر آنکه آن زنان ببخشند یا آنکه ببخشد که به دست او عقد زناشویی است و اگر ببخشید به تقوا نزدیکتر است و نیکوکاری را میان خود فراموش نکنید، همانا الله بدآنچه می‌کنید بیناست ۲۳۷

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَ الصَّلاَةِ الْوُسْطَى وَ قُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ (۲۳۸) بر نمازهای (پنجگانه) و نماز میانه (نماز عصر) مراقب باشید و برای الله مُتواضعانه به پای ایستید ۲۳۸

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالاً أَوْ رُكْبَاناً فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (۲۳۹)

پس اگر می ترسید پس پیاده یا سواره (نماز بجا آورید) پس هنگامی که امنیت یافتید پس الله را یاد کنید چنانکه به شما آنچه را نمی دانستید آموزش داد ۲۳۹

وَ الَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ يَذَرُونَ أَزْوَاجاً وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعاً إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۴۰)

و کسانی از شما که می‌میرند و همسرانی بر جای می‌گذارند، باید درباره همسرانشان وصیت کنند که تا یک سال از خانه بیرونشان نکنند و هزینه زندگی شان پرداخت شود؛ پس اگر خودشان بیرون رفتند، در آنچه درباره خود به طور شایسته انجام دهند، گناهی بر شما نیست؛ و الله شوکتمندِ حکیم است ۲۴۰

وَ لِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقّاً عَلَى الْمُتَّقِينَ (۲۴۱)

و برای زنان طلاق گرفته شده بهره ای است به خوبی و حقّی بر عهدهٔ (افرادِ) پرهیزکار است ۲۴۱

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٢٤٢)

اینچنین الله آیات خود را برای شما مشخص می کند تا شاید تعقّل کنید ۲۴۲

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ هُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَشْكُرُونَ (٢٤٣)

آیا توجه نکردی کسانیکه از سرزمین خود از ترس مرگ خارج شدند در حالیکه هزاران نفر بودند پس الله به ایشان گفت: بمیرید سپس ایشان را زنده کرد، همانا الله صاحب لطفی برای مردم است و لیکن اکثر مردم سپاسگزار نیستند ۲۴۳

وَ قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٤٤)

و در راه الله نبرد کنید و بدانید که الله شنوای داناست ۲۴۴

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافاً كَثِيرَةً وَ اللَّهُ يَقْبِضُ وَ يَبْسُطُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢٤٥)

کیست آنکه به الله وامی نیکو دهد تا برای او چندین برابر بیفزاید و الله تنگی و وسعت (روزی را) می دهد و به سوی او بازگردانده می‌شوید ۲۴۵

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكاً نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلاَّ تُقَاتِلُوا قَالُوا وَ مَا لَنَا أَلاَّ نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ قَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَ أَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلاَّ قَلِيلاً مِنْهُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٢٤٦)

آیا به آن گروه از بنی اسرائیل بعد از موسی توجه نکردی که به فرستاده ای که داشتند، گفتند: برای ما پادشاهی (فرماندهی) انتخاب کن تا در راه الله نبرد کنیم؟ گفت: آیا چنین نیست که اگر نبرد برای شما مُقرّر گردد نبرد نکنید؟ گفتند: ما را چه شود که در راه الله نبرد نکنیم در حالیکه از سرزمینمان و فرزندان خویش اخراج شدیم پس هنگامی که بر ایشان نبرد مُقرّر گردید جز عدّه کمی از ایشان پُشت کردند و الله به حال (افرادِ) ستمکار داناست ۲۴۶

وَ قَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكاً قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَ نَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَ لَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَ زَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَ الْجِسْمِ وَ اللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٤٧)

و فرستاده ایشان به آنان گفت: همانا اللّه برای شما طالوت را به پادشاهی انتخاب نمود، گفتند: چگونه او بر ما پادشاهی کند در حالیکه ما به پادشاهی از او شایسته تریم و به او وسعت در مال داده نشده است؟ (فرستاده ایشان) گفت: همانا اللّه او را بر شما برگزید و او را در دانش و توانایی بیفزود و اللّه فرمانروائی خود را به هر کس که بخواهد می دهد و اللّه وسعت بخش داناست ۲۴۷

وَ قَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ بَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَ آلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلاَئِكَةُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٤٨)

و فرستاده ایشان به آنان گفت: همانا نشانه پادشاهی او آن است که فرشتگان صندوق (عهد) را به سوی شما حمل می کنند که در آن آرامشی از پروردگارتان نهفته و یادگاری از میراث خاندان موسی و خاندان هارون است، همانا در این نشانه ای برای شماست اگر از (افرادِ) مؤمن هستید ۲۴۸

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَ مَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلاَّ مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلاَّ قَلِيلاً مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لاَ طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَ جُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلاَقُو اللَّهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَ اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (٢٤٩)

پس هنگامی که طالوت سپاه را به راه انداخت، (طالوت) گفت: همانا اللّه آزمایش کنندهٔ شما به وسیله نهر آبی است پس هر کس از آن (آب) بنوشد از من نیست و آن کس که آن را ننوشد از من است مگر آنکه با دست خویش کفی از آن را برگیرد پس از آن (آب) جز (عدهٔ) کمی از ایشان نوشیدند پس هنگامی که او (طالوت) و آنان که به او ایمان آورده بودند از نهر گذشتند، گفتند: ما را امروز توانایی در برابر جالوت و سربازانش نیست، کسانیکه باور داشتند که ملاقات کننده اللّه هستند، گفتند: چه بسا گروهی کم بر گروهی بسیار با اجازهٔ اللّه پیروز شدند و اللّه با (افرادِ) شکیبا است ۲۴۹

وَ لَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَ جُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْراً وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (۲۵۰)

و هنگامی که با جالوت و سربازانش رو به رو شدند و گفتند: پروردگارا بر ما شکیبایی را ارزانی دار و گام های ما را اُستوار ساز و ما را بر گروه کافران یاری کن ۲۵۰

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ قَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْکَ وَ الْحِكْمَةَ وَ عَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَ لَوْ لاَ دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ۲۵۱

پس با ارادهٔ اللّٰه آنها را شکست دادند و داود، جالوت را کُشت و اللّٰه پادشاهی و حکمت را (به او) داد و وی را از آنچه می‌خواست آموزش داد و اگر اللّٰه بعضی از مردم را به وسیلهٔ بعضی دیگر دفع نمی کرد قطعاً زمین فاسد می شد و لیکن اللّٰه صاحب لطفی بر جهانیان است ۲۵۱

تِلْکَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْکَ بِالْحَقِّ وَ إِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۲۵۲)

اینها آیات اللّٰه است که بر حقّ بر تو تلاوت می کنیم و همانا (ای محمّد) تو از فرستادگان هستی ۲۵۲

تِلْکَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَ رَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ أَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَ لٰكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَ مِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (۲۵۳) این فرستادگان، برخی از آنان را بر برخی دیگر گشایش دادیم؛ با برخی از آنان اللّٰه سخن گفت و برخی را درجاتی بالاتر داد. و به عیسی پسر مریم دلایل روشن دادیم و او را با روح‌القدس تأیید کردیم. و اگر اللّٰه می‌خواست، کسانی که پس از آنان بودند، پس از آنکه دلایل روشن برایشان آمد، با یکدیگر نمی‌جنگیدند؛ ولی اختلاف کردند. برخی ایمان آوردند و برخی کافر شدند. و اگر اللّٰه می‌خواست با یکدیگر نمی‌جنگیدند؛ و لیکن اللّٰه هر آنچه که بخواهد را انجام می دهد ۲۵۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لاَ بَيْعٌ فِيهِ وَ لاَ خُلَّةٌ وَ لاَ شَفَاعَةٌ وَ الْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۲۵٤)

ای آنان که ایمان آورده اید از آنچه شما را روزی دادیم (در راه اللّه) ببخشید قبل از آنکه روزی بیاید که در آن داد و ستدی نیست و دوستی و شفیعی نیست و کافران همان ستمگران هستند ۲۵۴

اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ لاَ نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ لاَ يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (۲۵۵)

اللّه صاحب قدرتی جز او نیست، زندهٔ پاینده است، او را تغییر و خواب فرا نمی گیرد، برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، کیست آنکه به نزدش جز با اجازه او میانجیگری کند، آنچه را پیش روی ایشان است و آنچه را پُشت سر آنهاست را می داند و به چیزی از دانش او (اللّه) فراگیرنده نیستند جز به آنچه (اللّه) بخواهد، فرمانروایی او آسمانها و زمین را فرا گرفته است و بر او (اللّه) نگهداری آنها دشوار نیست و او برترِ بزرگ است ۲۵۵

لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لاَ انْفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۵٦)

در دین هیچ وادارکردنی (اجبار) نیست، به درستی راه رُشد (هدایت) از راه کج (ضلالت) مشخص شده است پس کسی که به طاغوت (استبداد) کُفر ورزد و به اللّه ایمان آورد پس به درستی به دستاویزی مُحکم چنگ زده است که آن را گُسستنی نیست و اللّه شنوای دانا است ۲۵۶

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۲۵۷)

اللّه سرپرست کسانی است که ایمان آوردند، آنها (مؤمنان) را از تاریکی ها به سوی نور بیرون می آورد و کسانیکه کُفرورزیدند سرپرستان ایشان طاغوت (استبدایان) هستند آنها را از نور به سوی تاریکی ها بیرون می رانند، آنان یاران آتش هستند و ایشان در آن (جهنم) ماندگار هستند ۲۵۷

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَ يُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَ أُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۲۵۸)

آیا توجه نکردی آن کس را که با ابراهیم دربارهٔ پروردگارش مُجادله کرد چرا که الله وی را پادشاهی داده بود، هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگار من کسی است که زنده می کند و می میراند، گفت: من هم زنده می کنم و می میرانم، ابراهیم گفت: الله خورشید را از مشرق بیرون می آورد پس تو آن را از غرب بیرون بیاور؟ در نتیجه آن کسی که کُفر ورزیده بود مبهوت (خاموش و درمانده) ماند و الله گروه ستمگران را هدایت نمی کند ۲۵۸

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَ شَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَ انْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَ لِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَ انْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْماً فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۵۹)

یا به مانند کسی که از شهری عبور کرد که سقف های آن فرو ریخته بود، گفت: این (خانه های ویران شده) را چگونه الله بعد از مرگش زنده می کند؟ پس الله او را صد سال میراند سپس او را برانگیخت (الله) به او فرمود: چه مدّت مانده ای؟ گفت: روزی یا پاره‌ای از روز مانده ام، (الله) فرمود: صد سال مانده ای پس به خوراک و نوشیدنی خویش نگاه کن که تغییر نیافته و به الاغت نگاه کن تا تو را نشانه ای برای مردم قرار دهیم و به استخوان ها نگاه کن که چگونه آنها را پیوند می دهیم سپس آنها را با گوشت می‌پوشانیم پس هنگامیکه برای او آشکار شد، گفت: همانا می دانم الله بر هر چیزی تواناست ۲۵۹

وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَ وَ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَى وَ لٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءاً ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْياً وَ اعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲٦۰)

هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا به من نشان بده که چگونه مُردگان را زنده می کنی؟ (اللّه) فرمود: مگر ایمان نیاورده ای؟ (ابراهیم) گفت: بله و لیکن تا قلبم آرام گیرد، (اللّه) فرمود: چهار پرنده را بگیر و آنها را نزد خود جمع و تکه تکه کن سپس بر بالای هر کوهی قطعه‌ای از آنها را قرار داده و آنها را صدا بزن، به سوی تو شتابان بیایند و بدان که اللّه شوکتمندِ حکیم است ۲۶۰

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَ اللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦١)

مَثل کسانیکه مال های خود را در راه اللّه می بخشند مانند دانه ای است که هفت خوشه برویاند، در هر خوشه صد دانه است و اللّه برای هر کس که بخواهد چندین برابر می کند و اللّه وسعت بخش داناست ۲۶۱

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لاَ يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنّاً وَ لاَ أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٦٢)

کسانیکه مال های خود را در راه اللّه می بخشند سپس بدآنچه بخشیدند منت و آزاری نیاوردند، برای ایشان پاداشی نزدِ پروردگارشان است و ترسی بر ایشان نیست و ایشان اندوهگین نشوند ۲۶۲

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَ مَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى وَ اللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ (٢٦٣)

گفتار نیک و آمرزش بهتر است از صدقه ای که بدنبال آن آزاری باشد و اللّه بی نیاز بُردبار است ۲۶۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَ الْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَ لاَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْداً لاَ يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٢٦٤)

ای کسانیکه ایمان آورده اید صدقات خود را با منت و آزار باطل نسازید به مانند کسی که مال خویش را برای نمایش دادن به مردم می بخشد و به اللّه و روز آخرت ایمان نمی آورد پس داستان او به مانند سنگی لغزان است که خاکی روی آن باشد و به آن باران تند ببارد که از آن سنگی صاف و سخت به جا می گذارد، از آنچه فراهم کرده اند چیزی بدست نمی آورند و اللّه گروه کافران را هدایت نمی کند ۲۶۴

وَ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَ تَثْبِيتاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٦٥)

و مَثل کسانی که مال های خویش را در جهت خُشنودی الله برای اُستواری نفوس خویش می بخشند مانند باغی بر تپه ای است که آنرا باران تُند رسیده باشد پس میوهٔ خود را دو چندان بار آورد و اگر آن را رگباری هم نرسیده باشد پس بارانی سبک (آن را بس است) و الله بدآنچه انجام می دهید بیناست ۲۶۵

أَ يَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَ أَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَ أَصَابَهُ الْكِبَرُ وَ لَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (٢٦٦)

آیا یکی از شما دوست دارد که برای وی باغی از نخلستان و تاکستان باشد که از زیر آن نهرها روان باشد، در آن از تمام محصولات (میوه ها) باشد و او را پیری رسیده باشد و او را فرزندان بینوا باشند پس آن را بادی برسد که در آن آتشی باشد و بسوزد، الله اینچنین آیات خویش را برای شما مشخص می کند تا شاید بیندیشید ۲۶۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَ مِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ لاَ تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَ لَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلاَّ أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (٢٦٧)

ای کسانیکه ایمان آورده اید از پاکیزه ها از آنچه به دست آورده اید، ببخشید و از آنچه برای شما از زمین بیرون آورده ایم و (چیزهای) پَست را که خودتان جز با چشم پوشی نمی پذیرید را نبخشید، بدانید که الله بی نیاز سُتوده است ۲۶۷

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَ اللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلاً وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦٨)

شیطان (وسوسه گر) به شما وعدهٔ تنگدستی می دهد و شما را به بدی اَمر می کند و الله شما را به آمرزشی از خویش و بخششی نویدتان می دهد و الله وسعت بخش داناست ۲۶۸

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْراً كَثِيراً وَ مَا يَذَّكَّرُ إِلاَّ أُولُوا الْأَلْبَابِ (٢٦٩)

حکمت را به هر که بخواهد می دهد و آن کس که حکمت داده شده است پس قطعاً خیری بسیار به او داده شده است و جز (افرادِ) خردمند یادآور نمی شوند ۲۶۹

وَ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۲۷۰)

و هر نفقه ای که بپردازید یا هر نذری که بر عهده گیرید، قطعاً آن را الله می داند و برای (افرادِ) ستمکار یارانی نیست ۲۷۰

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَ إِنْ تُخْفُوهَا وَ تُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ يُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۲۷۱)

اگر صدقات را آشکارا دهید چه خوب است و اگر پنهان دارید و به فقرا بدهید برای شما بهتر است، از شما گناهانتان را می زُداید و الله بدآنچه می کنید داناست ۲۷۱

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ وَ مَا تُنْفِقُونَ إِلاَّ ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لاَ تُظْلَمُونَ (۲۷۲)

(ای محمّد) هدایت ایشان بر عهدهٔ تو نیست و لیکن الله هر کس را بخواهد هدایت می کند و آنچه از خیر می بخشید پس به نفع خودتان است و جز برای طلب خُشنودی الله نمی بخشید و آنچه از خیر می بخشید به شما داده می شود و به شما ستم نمی شود ۲۷۲

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ ضَرْباً فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لاَ يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافاً وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (۲۷۳)

برای فقیرانی که در راه الله تنگدست شده اند، در زمین نمی توانند سفر کنند آنها را جاهل به خاطر خویشتنداری توانگر می پندارد، ایشان را به چهره هایشان می شناسی، به سِماجت (با پافشاری) از مردم گدایی نمی کنند و آنچه از خیر می بخشید پس همانا الله به آن داناست ۲۷۳

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ سِرّاً وَ عَلاَنِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (۲۷٤)

کسانیکه اموال خود را در شب و روز پنهانی و آشکار می بخشند پس برای ایشان نزدِ پروردگارشان پاداشی است و ترسی بر ایشان نیست و اندوهگین نشوند ۲۷۴

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لاَ يَقُومُونَ إِلاَّ كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَ أَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَ حَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَ أَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَ مَنْ عَادَ فَأُولٰئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۲۷۵)

کسانیکه ربا می خورند، بر نمی خیزند مگر مانند به پا خواستن کسی که شیطان (وسوسه گر) به دیوانگی آن را آشفته کرده باشد، این بدان سبب است که گفتند: جز این نیست که داد و ستد به مانند رباست و در حالیکه اللّٰه داد و ستد را حلال کرد و رباخواری را حرام کرد و آنکس که از جانب پروردگارش پندی بیاید پس باز ایستد برای اوست آنچه گذشته است و کار او با اللّٰه است و کسانیکه (به رباخواری) بازگردند پس آنان یاران آتش (جهنم) هستند در آن جاودانند ۲۷۵

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَ يُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَ اللَّهُ لاَ يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ (۲۷٦)

اللّٰه ربا را نابود می کند و به صدقات برکت می دهد و اللّٰه هیچ ناسپاس گنهکاری را دوست ندارد ۲۷۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ آتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (۲۷۷)

همانا کسانیکه ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند و نماز را به پای داشتند و زکات را دادند برای ایشان مُزدشان نزدِ پروردگارشان است و ترسی بر ایشان نیست و اندوهگین نگردند ۲۷۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۲۷۸)

ای کسانیکه ایمان آورده اید تقوای الهی پیشه سازید و آنچه را از ربا باقی مانده است را رها کنید اگر از مؤمنان هستید ۲۷۸

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ إِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لاَ تَظْلِمُونَ وَ لاَ تُظْلَمُونَ (۲۷۹)

پس اگر چنین نکردید، بدانید که با جنگی از سوی اللّه و فرستاده اش روبه‌رو هستید؛ و اگر توبه کنید، اصل سرمایه‌هایتان از آنِ شماست؛ نه ستم کنید و نه ستم پذیر باشید ۲۷۹

وَ إِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَ أَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۲۸۰)

و اگر (بدهکار) تنگدست باشد پس مُهلتی دهید تا گُشایشی حاصل گردد و اگر صدقه دهید برای شما بهتر است اگر بدانید ۲۸۰

وَ اتَّقُوا يَوْماً تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (۲۸۱)

و بپرهیزید از روزی که در آن به سوی اللّه بازگردانده می شوید و سپس به هر کس آنچه را فراهم کرده است، داده می شود و به آنها ستم نمی شود ۲۸۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَ لْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَ لاَ يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَ لْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَ لْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَ لاَ يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئاً فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهاً أَوْ ضَعِيفاً أَوْ لاَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَ اسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَ امْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَ لاَ يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَ لاَ تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيراً أَوْ كَبِيراً إِلَى أَجَلِهِ ذٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَ أَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَ أَدْنَى أَلاَّ تَرْتَابُوا إِلاَّ أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلاَّ تَكْتُبُوهَا وَ أَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَ لاَ يُضَارَّ كَاتِبٌ وَ لاَ شَهِيدٌ وَ إِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ يُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۲۸۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هنگامی که بدهی‌ای را تا زمانی معین به یکدیگر واگذار می‌کنید، آن را بنویسید. و باید نویسنده‌ای در میان شما آن را به عدالت بنویسد. و هیچ نویسنده‌ای نباید از نوشتن خودداری کند، همان‌گونه که اللّه به او آموخته است؛ پس باید بنویسد. و آن‌کس که بدهی بر عهده اوست، باید املا کند و از اللّه، پروردگارش، پروا کند و چیزی از آن کم نکند. پس اگر بدهکار کم‌خرد یا ناتوان باشد یا نتواند خود املا کند، سرپرست او به عدالت املا کند. و دو شاهد از مردان خود را گواه بگیرید؛ و اگر دو مرد نبودند، پس یک مرد و دو زن از میان گواهانی که می پسندید، تا اگر یکی از آن دو

(شهود زن) نپیوست، پس آن دیگری یادآوری کند. و گواهان نباید هنگامی که فراخوانده می‌شوند خودداری کنند. و از نوشتن بدهی، چه کوچک باشد چه بزرگ، تا زمانش، خسته نشوید. این کار نزد الله عادلانه‌تر، برای گواهی اُستوارتر و برای اینکه دچار شک نشوید، نزدیک‌تر است؛ مگر آنکه معامله‌ای نقدی باشد که میان خود انجام می‌دهید، که در آن صورت بر شما گناهی نیست که آن را ننویسید. و هنگامی که معامله می‌کنید، شاهد بگیرید؛ و نباید به نویسنده و شاهد زیانی رسانده شود. و اگر چنین کنید، نافرمانی از شماست. و از الله پروا کنید؛ و الله به شما می‌آموزد، و الله به هر چیزی داناست۲۸۲

وَ إِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَ لَمْ تَجِدُوا كَاتِباً فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضاً فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَ لْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَ لاَ تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَ مَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (۲۸۳)

و اگر در سفر بودید و نویسنده‌ای نیافتید، وثیقه‌ای گرفته شود. و اگر برخی از شما دیگری را امین دانست، پس آن‌کس که امین شمرده شده، امانت خود را ادا کند و از الله، پروردگارش، پروا کند. و گواهی را پنهان نکنید؛ و هر کس آن را پنهان کند، دلش گناهکار است. و الله بدآنچه انجام می دهید داناست ۲۸۳

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ إِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۸٤)

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آنِ الله است. و اگر آنچه را در دل‌های خود دارید آشکار کنید یا پنهانش سازید، الله شما را به آن محاسبه می‌کند. پس هر که را بخواهد می‌آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند؛ و الله بر هر چیزی تواناست ۲۸۴

آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَ الْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَ مَلاَئِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَ قَالُوا سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ (۲۸۵)

فرستاده بدآنچه به سوی او از جانب پروردگارش نازل شده است ایمان دارد و مؤمنان همگی به الله و فرشتگان و کتابهای او و فرستادگان او ایمان آورده اند بین هیچکدام از فرستادگانش فرقی نمی گذاریم و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگارا: آمرزش تو را خواستاریم و بازگشت به سوی اوست ۲۸۵

لاَ يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَ لاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْراً كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَ لاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَ اعْفُ عَنَّا وَ اغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلاَنَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٨٦)

الله کسی را جز به اندازهٔ توانش تکلیف نمی کند، برای اوست آنچه فراهم نموده است و نیز بر عهدهٔ اوست آنچه فراهم نکرده است، پروردگارا: بر ما خُرده مگیر اگر فراموش کردیم یا خطا کردیم، پروردگارا: بر ما بار سنگینی تحمیل مکن چنانچه آنرا بر پیشینیان ما تحمیل کردی، پروردگارا: و بر ما تحمیل مکن آنچه ما را بدان طاقتی نیست و از ما گُذشت کن و ما را بیامرز و به ما رحم کن، تو سرپرست ما هستی پس ما را بر گروه کافران یاری کن ۲۸۶

سوره آل عمران – ۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الم (١)

الم ۱

اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ (٢)

اللّٰه صاحب قدرتی جز او نیست، زندهٔ پایدار است ۲

نَزَّلَ عَلَيْکَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَ أَنْزَلَ التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ (٣)

(ای محمّد، اللّٰه) بر تو این کتاب (قرآن) را به حقّ نازل کرد، تصدیق کنندهٔ پیش از آن است و تورات و انجیل را نازل کرده است ۳

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (٤)

از قبل هدایتی برای مردم است و فُرقان (قرآن = جُداکننده حق از باطل) را نازل کرد، همانا کسانیکه به آیات اللّٰه کُفر ورزیدند، برای ایشان عذاب شدید است و اللّٰه شوکتمندِ و صاحب انتقام است ۴

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ فِي السَّمَاءِ (٥)

همانا اللّٰه برای او چیزی در زمین و نه در آسمان پنهان نیست ۵

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦)

او کسی است که شما را در رحم ها هر گونه که بخواهد شکل می دهد، صاحب قدرتی جز او نیست، او شوکتمندِ حکیم است ۶

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَ أُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَ ابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلاَّ اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَ مَا يَذَّكَّرُ إِلاَّ أُولُوا الْأَلْبَابِ (٧)

او کسی است که کتاب را بر تو نازل کرد، از آنها آیات اُستواری (حاوی حِکمت) هستند که بنیاد کتابند و بخشی دیگر مُتشابهات (آیات بازگرداندنی = آیاتی که با بازگردانیدن به آیات دیگر قابل فهم می‌شوند) پس آنان که در دلهایشان انحراف است پس آنچه را که از (آیات) مُتشابهات (بازگرداندنی) است از آن بدنبال فتنه (آشوبگری دینی) و بدنبال تأویل (نتیجه گرفتن از آیات) هستند و تأویل (سرانجام و پُشت صحنه) آیات را فقط اللّٰه می داند، و افراد پا برجا در دانش (دینی) می گویند: به همه آنها ایمان آوردیم، همه از جانب پروردگار ماست و جز صاحبان خردها یادآور نمی شوند ۷

رَبَّنَا لاَ تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (٨)

پروردگارا: دلهای ما را ملغزان بعد از آنکه ما را هدایت نمودی و از جانب خود رحمتی به ما ارزانی دار، همانا تو بسیار بخشنده هستی ۸

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لاَ رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (٩)

پروردگارا: تو گِردآورندهٔ مردم برای روزی هستی که در آن شکّی نیست، همانا اللّٰه خلاف وعده نمی کند ۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَ لاَ أَوْلاَدُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَ أُولٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ (١٠)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند، اموالشان و فرزندانشان به هیچ روی آنها را از (عذاب) اللّٰه باز ندارد و ایشان خود هیزم آتش هستند ۱۰

كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَ اللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١١)

همچون روش خاندان فرعون و کسانیکه پیش از آنان بودند، آیات ما را دروغ شُمردند پس اللّٰه به خاطر گناهانشان ایشان را گرفت و اللّٰه سخت کیفر دهنده است ۱۱

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَ تُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَ بِئْسَ الْمِهَادُ (١٢)

(ای محمّد) به کسانیکه کُفر ورزیدید، بگو: بزودی شکست می خورید و به سوی جهنم محشور می گردید و چه جایگاه زشتی است ۱۲

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ أُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَ اللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ (١٣)

به درستی برای شما در دو لشگر که با هم برخورد کردند نشانه ای است، لشگری که در راه الله نبرد می کرد و لشگری دیگر که کافر بود، (کُفار در میدان نبرد) آنها (مؤمنان) را به چشم خویش دو برابر می دیدند و الله به یاری خود هر که را بخواهد یاری می بخشد، همانا در این عبرتی برای اهلِ بینش است ۱۳

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَ الْبَنِينَ وَ الْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَ الْفِضَّةِ وَ الْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَ الْأَنْعَامِ وَ الْحَرْثِ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ اللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ (١٤)

محبتِ خواستنی‌های دنیا برای مردم آراسته شده است: زنان، فرزندان، انباشته‌های فراوان از طلا و نقره، اسب‌های نشان‌دار، دام‌ها و کشتزارها. این بهرهٔ زندگی دنیاست و الله نزدِ او بهترین جایگاه است ۱۴

قُلْ أَ أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ رِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (١٥)

(ای محمّد) بگو: آیا شما را به بهتر از این خبر دهم برای کسانیکه پرهیزکاری کردند نزد پروردگارشان باغ هایی است که از زیر آنها نهرها جاریست در آن جاودانه بمانند، و (نیز) همسرانی پاک و خُشنودی از جانب الله را دارند و الله به حال بندگانش بیناست ۱۵

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ (١٦)

کسانیکه می گویند: پروردگارا ایمان آوردیم پس برای ما گناهان ما را بیامرز و ما را از عذاب آتش (جهنم) نگهدار ۱۶

الصَّابِرِينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الْقَانِتِينَ وَ الْمُنْفِقِينَ وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ (١٧)

(ایشان افرادِ) شکیبا و (افرادِ) راستگو و (افرادِ) فروتن و (افرادِ) بخشنده و آمرزش خواهان در بامدادان (هستند) ۱۷

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ وَ الْمَلاَئِكَةُ وَ أُولُوا الْعِلْمِ قَائِماً بِالْقِسْطِ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۸)

اللّٰه گواهی داد که همانا صاحب قدرتی جز او نیست و نیز فرشتگان و صاحبان دانش ها بر پا دارندهٔ به عدالت (گواهی می دهند)، صاحب قدرتی جز او نیست، او شوکتمندِ حکیم است ۱۸

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلاَمُ وَ مَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلاَّ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۹)

همانا دین نزد اللّٰه تسلیم شدن (مطلق در برابر اللّٰه) است و کسانیکه به ایشان کتاب داده شد مخالفت نکردند جز بعد از آنکه علم برای آنان (حاصل) شد، آن هم بخاطر ستمی که میان آنان وجود داشت و کسی که به آیات اللّٰه کُفر ورزد پس همانا اللّٰه در حسابرسی سریع است ۱۹

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَ مَنِ اتَّبَعَنِ وَ قُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَ الْأُمِّيِّينَ أَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَ إِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلاَغُ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۲۰)

پس اگر با تو به مُجادله برخاستند، بگو: من و پیروانم خود را تسلیم اللّٰه کرده‌ایم. و به اهل کتاب و امییّون بگو: «آیا شما نیز خود را تسلیم کرده‌اید؟ پس اگر تسلیم شدند، هدایت یافته‌اند؛ و اگر روی برگرداندند، بر عهده تو فقط رساندن پیام است؛ و اللّٰه به حال بندگان بیناست ۲۰

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ يَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۲۱)

همانا کسانیکه به آیات اللّٰه کُفر می ورزند و پیامبران الهی را به ناحقّ می کُشند و آنان را که از مردم به عدالت اَمر می کنند را می کُشند پس به عذابی دردناک بشارت بده ۲۱

أُولٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۲۲)

آنان کسانی هستند که اعمالشان در دنیا و آخرت تباه شده است و برای ایشان یاورانی نیست ۲۲

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيباً مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَ هُمْ مُعْرِضُونَ (٢٣)

آیا توجه نکردی آنان که بهره ای از کتاب به ایشان داده شده است بسوی کتاب اللّه دعوت می‌شدند تا میان ایشان حُکم شود پس گروهی از ایشان پُشت می کنند در حالی که رویگردن هستند ٢٣

ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلاَّ أَيَّاماً مَعْدُودَاتٍ وَ غَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٤)

این بدان سبب است که گفتند: آتش جز چند روزی به ما نمی‌رسد. و آنچه در دین خود می‌ساختند آنان را فریب داده است ٢٤

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لاَ رَيْبَ فِيهِ وَ وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (٢٥)

پس چگونه خواهند بود هنگامی که ایشان را برای روزی گِرد خواهیم آورد که در آن شکّی نیست و به هر کس هر آنچه فراهم کرده، داده شود و به آنها ستم نشود ٢٥

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِکَ الْمُلْکِ تُؤْتِي الْمُلْکَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْکَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَ تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِکَ الْخَيْرُ إِنَّکَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٦)

(ای محمّد) بگو: (یا) اللّه، صاحب سلطنت تو هستی، تو پادشاهی را به هر که بخواهی می دهی و آن را از هر که بخواهی می گیری و هر که را بخواهی عزیز می گردانی و هر که را بخواهی خوار می سازی، خیر در دست توست، همانا تو بر همه چیز توانا هستی ٢٦

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ تُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٢٧)

شب را در روز فرو می بری و روز را در شب فرو می بری و زنده را از مُرده خارج می کنی و مُرده را از زنده خارج می کنی و بدون حساب هر که را بخواهی روزی می دهی ٢٧

لاَ يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِکَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلاَّ أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَ يُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (٢٨)

مؤمنان نباید کافران را به جای مؤمنان پشتیبان (خویش) بگیرند و هر کس این کار را انجام دهد، از اللّه در چیزی (جایگاهی) نیست مگر آنکه از ایشان (کافران) شایسته پرهیزکاریش دوری کنید و شما را اللّه از خویشتن بیم می‌دهد و بسوی او بازگشت است ۲۸

قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۹)

(ای محمّد) بگو: اگر پنهان سازید آنچه در سینه های شماست یا آن را آشکار سازید، اللّه آن را می‌داند و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است را می داند و اللّه بر همه چیز تواناست ۲۹

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَراً وَ مَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَ بَيْنَهُ أَمَداً بَعِيداً وَ يُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَ اللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ (۳۰)

روزی که هر کس آنچه را از (کار) خیر انجام داده باشد آماده در پیش رویش بیابد و هر آنچه از بدی انجام داده باشد آرزو می کند کاش میان او و میان آنها (بدی ها) فاصلهٔ دوری بود، اللّه شما را از خویش بیم می‌دهد و اللّه نسبت به بندگان مهربان است ۳۰

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳۱)

(ای محمّد) بگو: اگر دوستدار اللّه هستید پس مرا پیروی کنید تا اللّه شما را دوست بدارد و گناهان شما را بیامرزد و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۳۱

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (۳۲)

(ای محمّد) بگو: از اللّه و از فرستاده (او) اطاعت کنید پس اگر پُشت کردید پس همانا اللّه کافران را دوست ندارد ۳۲

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحاً وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ (۳۳)

همانا اللّه، آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عِمران را بر جهانیان برگزیده است ۳۳

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۳٤)

نسلی که از یکدیگر هستند و اللّه شنوندهٔ داناست ۳۴

إِذْ قَالَتِ امْرَأَةُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَکَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّراً فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّکَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۳۵)

هنگامی که زن عمران گفت: پروردگارا برای تو نذر کردم آنچه در شکم دارم را (به تو) اختصاص دهم پس از من قبول کن، همانا تو شنوندهٔ دانا هستی ۳۵

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَى وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَ لَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى وَ إِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَ إِنِّي أُعِيذُهَا بِکَ وَ ذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (۳٦)

پس هنگامی که او را وضع حمل کرد (او را زائید) گفت: پروردگارا او را دختر زائیدم و الله داناتر است بدآنچه وضع حمل کرد و پسر مانند دختر نیست و من او را مریم نام گذاشتم و او و فرزندانش را از شیطان (وسوسه گر) رانده شده به تو پناه دادم ۳۶

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَ أَنْبَتَهَا نَبَاتاً حَسَناً وَ كَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقاً قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَکِ هٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (۳۷)

پس پروردگارش او را به نیکی پذیرفت و او را به نیکویی پرورش داد و زکریا را سرپرست او قرار داد. هرگاه زکریا وارد محراب نزد او می‌شد، نزد او روزی‌ای می‌یافت. گفت: ای مریم، این از کجاست؟ (مریم) گفت: آن از نزد الله است، همانا الله هر که را بخواهد روزی بی حساب به او می دهد ۳۷

هُنَالِکَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْکَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّکَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ (۳۸)

زکریّا پروردگار خویش را صدا زد، گفت: پروردگارا برای من از نزد خود نسلی پاکیزه قرار ده، همانا تو شنوندهٔ دعا هستی ۳۸

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَ هُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُکَ بِيَحْيَى مُصَدِّقاً بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ سَيِّداً وَ حَصُوراً وَ نَبِيّاً مِنَ الصَّالِحِينَ (۳۹)

پس به او (زکریّا) فرشتگان ندا دادند در حالی که او به نماز در محراب ایستاده بود که اللّه تو را به یحیی مُژده می دهد، تصدیق کننده به فرمانی از اللّه و بزرگواری و خویشتندار و فرستاده ای از (افرادِ) شایسته است ۳۹

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلاَمٌ وَ قَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَ امْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (٤٠)

(زکریّا) گفت: پروردگارا چگونه مرا پسری باشد در حالیکه مرا پیری رسیده است و همسرم نازاست؟ (اللّه) فرمود: اینچنین اللّه هر آنچه بخواهد را انجام می دهد ۴۰

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلاَّ تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ إِلاَّ رَمْزاً وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً وَ سَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَ الْإِبْكَارِ (٤١)

(زکریّا) گفت: پروردگارا برای من نشانه ای قرار ده؟ (اللّه) فرمود: نشانهٔ تو آن است که با مردم تا سه روز جز به رمز سخن نگویی و پروردگار خویش را بسیار یاد کن و شامگاهان و بامدادان (اللّه) را سپاسگزار ٤١

وَ إِذْ قَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَ طَهَّرَكِ وَ اصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (٤٢)

و هنگامی که فرشتگان به مریم گفتند: ای مریم همانا اللّه تو را برگزید و پاک ساخت و تو را بر زنان جهان برگزید ۴۲

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَ اسْجُدِي وَ ارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ (٤٣)

ای مریم برای پروردگار خویش فروتن باش و سجده کن و با (افرادِ) متواضع (در برابر اللّه) فروتنی کن ۴۳

ذٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلاَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ (٤٤)

این از اخبار غیب است که آن را به سوی تو (ای محمّد) وحی می کنیم و نزد آنان نبودی هنگامی که قُرعه کشی می کردند که کدامیک کِفالت مریم را بگیرد و نزد ایشان نبودی گاهی که ستیزه می کردند ۴۴

إِذْ قَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهاً فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٤٥)

هنگامی که فرشتگان گفتند: ای مریم، همانا الله تو را به کلمه ای از جانب خود بشارت می دهد که نامش عیسی پسر مریم، آبرومندی در دنیا و آخرت و از مُقرّبان (نزدیکان الهی) است ۴۵

وَ يُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلاً وَ مِنَ الصَّالِحِينَ (٤٦)

و با مردم در گهواره و در میانسالی (به وسیلهٔ روح القدوس) سخن می گوید و از (افرادِ) شایسته است ۴۶

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَ لَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذٰلِكِ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٤٧)

(مریم) گفت: پروردگارا چگونه برای من فرزندی باشد در حالی که من را بشری لمس نکرده باشد؟ (الله) فرمود: اینچنین الله هر آنچه را بخواهد خلق می‌کند، هنگامی که کاری را اراده کند جز این نیست که به آن بگوید: بشو پس بشود ۴۷

وَ يُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ (٤٨)

و او را کتاب و حکمت و تورات و انجیل بیاموزد ۴۸

وَ رَسُولاً إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْراً بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ وَ أُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَ مَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٤٩) و فرستاده ای به سوی بنی اسرائیل که برای شما نشانه ای از جانب پروردگارتان آوردم که من برای شما از گِل پیکر پرنده درست می کنم و در آن می دمم پس آن به ارادهٔ الله پرنده می شود و به اذن الله نابینای مادرزاد و پیس را بهبود می بخشم و مُردگان را زنده می گردانم و شما را خبر می دهم از آنچه می خورید و آنچه در خانه‌های خود نگاه می دارید، همانا در این برای شما نشانه ای است اگر از (افرادِ) مؤمن هستید ۴۹

وَ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَ لِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (٥٠)

و تصدیق‌کننده توراتی هستم که پیش از من بوده است، و آمده‌ام تا برخی از چیزهایی را که بر شما حرام شده بود برایتان حلال کنم؛ و شما را نشانه ای از جانب پروردگار آوردم پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۵۰

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٥١)

همانا الله پروردگار من و پروردگار شماست پس او را عبادت کنید، این راه راست است ۵۱

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ اشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (٥٢)

پس هنگامی که عیسی از ایشان کُفر را احساس کرد، (عیسی) گفت: یاران من به سوی الله چه کسانی هستند؟ حواریون گفتند: ما یاران الله هستیم و به الله ایمان آوردیم و گواه باش که ما (افرادِ) تسلیم شده ای (در برابر الله) هستیم ۵۲

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (٥٣)

پروردگارا: ایمان آوردیم به آنچه که نازل کردی و فرستاده را پیروی کردیم پس ما را با گواهان بنویس ۵۳

وَ مَكَرُوا وَ مَكَرَ اللَّهُ وَ اللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (٥٤)

و نقشه کشیدند و الله (هم) نقشه کشید و الله بهترین طراحان است ۵۴

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَ رَافِعُكَ إِلَيَّ وَ مُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ جَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٥٥)

هنگامی که الله فرمود: ای عیسی همانا تو را بر می گیرم و تو را به سوی خود بالا می برم و تو را از کسانیکه کُفر ورزیدند پاک می سازم و آنانکه تو را پیروی کردند تا روز قیامت بالاتر از کسانیکه کُفر ورزیدند قرار می دهم سپس به سوی من بازگشت شماست پس میان شما داوری می کنم دربارهٔ آنچه در آن اختلاف می‌کردید ۵۵

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً شَدِيداً فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٥٦)

پس آنان که کُفر ورزیدند پس ایشان را در دنیا و آخرت به عذابی سخت عذاب کنم و برای ایشان یاورانی نیست ۵۶

وَ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَ اللَّهُ لاَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (٥٧)

و امّا کسانیکه ایمان آورده و عمل شایسته انجام دادند به ایشان (حق و) حقوقشان را به تمام دهد و الله ستمگران را دوست ندارد ۵۷

ذٰلِکَ نَتْلُوهُ عَلَيْکَ مِنَ الْآيَاتِ وَ الذِّكْرِ الْحَكِيمِ (٥٨)

آنچه را که بر تو (ای محمّد) از آیات (قرآن) می خوانیم یادآوری (الله) حکیم است ۵۸

إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٥٩)

همانا مَثل عیسی نزد الله به مانند خلقت آدم از خاک است پس به او گفت: بشو و شد ۵۹

الْحَقُّ مِنْ رَبِّکَ فَلاَ تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (٦٠)

حقّ از جانب پروردگارت است پس (ای محمّد) از (افرادِ) شکّ کننده نباش ۶۰

فَمَنْ حَاجَّکَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَکَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (٦١)

پس هر کس با تو (ای محمّد) بعد از آنکه تو را دانش (وحی دربارهٔ عیسی پسر مریم) آمد در آن مُجادله کند، بگو: بیایید فرزندان ما و فرزندان شما و زنان ما و زنان شما و ما و شما را بخوانیم سپس (ادعاهای خودمان را تماماً در این مورد) رو کنیم پس لعنت الله را بر (افرادِ) دروغگو بفرستیم ۶۱

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَ مَا مِنْ إِلٰهٍ إِلاَّ اللَّهُ وَ إِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦٢)

همانا این داستان راستین است؛ و صاحب قدرتی جز الله نیست و همانا الله شوکتمندِ حکیم است ۶۲

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ (٦٣)

پس اگر روی بگردانند پس همانا الله به حال مُفسدان داناست ۶۳

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ أَلاَّ نَعْبُدَ إِلاَّ اللَّهَ وَ لاَ نُشْرِكَ بِهِ شَيْئاً وَ لاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (٦٤)

(ای محمّد) بگو: ای اهل کتاب بیایید بسوی فرمانی که میان ما و شما یکسان است که غیر اللّه را عبادت نکنیم و به او شرک نورزیم و بعضی از ما بعضی دیگر را به اربابی نگیرد پس اگر رویگردان شدند، بگویید: گواه باشید که ما مسلمان هستیم ۶۴

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَ مَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَ الْإِنْجِيلُ إِلاَّ مِنْ بَعْدِهِ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (٦٥)

(ای محمّد) بگو: ای اهل کتاب چرا دربارهٔ ابراهیم مُجادله می‌کنید در حالی که تورات و انجیل مگر بعد از او نازل نشده است؟ آیا تعقل نمی کنید؟ ۶۵

هَا أَنْتُمْ هٰؤُلاَءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (٦٦)

اینک، شما کسانی هستید که درباره چیزی که به آن آگاهی داشتید مُجادله کردید؛ پس چرا درباره چیزی که به آن آگاهی ندارید مُجادله می‌کنید؟ و اللّه می داند و شما نمی دانید ۶۶

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيّاً وَ لاَ نَصْرَانِيّاً وَ لٰكِنْ كَانَ حَنِيفاً مُسْلِماً وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٦٧)

ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی و لیکن یکتاپرستی مسلمان بود و از مشرکان نبود ۶۷

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هٰذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ (٦٨)

همانا نزدیک ترین مردم به ابراهیم آن کسانی هستند که او را و این پیامبر را پیروی کردند و آنان که ایمان آوردند و اللّه سرپرست مؤمنین است ۶۸

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَ مَا يُضِلُّونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ (٦٩)

گروهی از اهل کتاب دوست داشتند ای کاش شما را گُمراه می کردند و جز خویشتن را گُمراه نمی کنند در حالی که ایشان نمی فهمند ۶۹

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ أَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (٧٠)

ای اهل کتاب چرا به آیات اللّه کُفر می ورزید و شما خود گواه هستید؟ ۷۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٧١)

ای اهل کتاب چگونه حقّ را به وسیلهٔ باطل می پوشانید و حقّ را پنهان می کنید و خود می دانید؟ ۷۱

وَ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَ اكْفُرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٧٢)

و گروهی از اهل کتاب گفتند: بدآنچه برای مؤمنان در آغاز روز نازل شده است ایمان آورید و در آخر شب کُفر بورزید تا شاید (مؤمنان) باز گردند ۷۲

وَ لاَ تُؤْمِنُوا إِلاَّ لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٧٣)

و جز به کسی که از دین شما پیروی می‌کند اعتماد نکنید. (ای محمّد) بگو: هدایت، هدایت اللّه است. مبادا به کسی مانند آنچه به شما داده شده داده شود، یا آنان نزد پروردگارتان با شما به مُجادله بپردازند. (ای محمّد) بگو: همانا بخشش به دست اللّه است، آن را به هر که بخواهد، می دهد و اللّه وسعت بخش داناست ۷۳

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٧٤)

رحمت خود را به هر که بخواهد اختصاص می دهد و اللّه دارای بخششی بزرگ است ۷۴

وَ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَ مِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لاَ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلاَّ مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِماً ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥)

و از اهل کتاب کسانی هستند که اگر مال فراوانی را به او امانت دهی آن را به تو بر می گرداند و از ایشان کسانی هستند که اگر دیناری را به او امانت دهی به تو بر نمی گرداند جز آنکه بر آن پافشاری کنی این بدان است که گفتند: بر ما در کار مردم اُمّی (کسانیکه از کلام اللّه بی خبر و بی اطلاع هستند) راهی نیست، بر اللّه دروغ می بندند در حالی که ایشان می دانند ۷۵

بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَ اتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧٦)

بلکه آن کس که به عهد خود وفادار باشد و بپرهیزد پس همانا اللّه (افرادِ) پرهیزکار را دوست می دارد ۷۶

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ أَيْمَانِهِمْ ثَمَناً قَلِيلاً أُولٰئِکَ لاَ خَلاَقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَ لاَ يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَ لاَ يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لاَ يُزَكِّيهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۷۷)

کسانی که پیمان اللّه و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند، در آخرت بهره‌ای ندارند؛ اللّه در روز قیامت با آنان سخن نمی‌گوید و به آنان نمی‌نگرد و پاکشان نمی‌کند، و برای آنها عذابی پُر درد است ۷۷

وَ إِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقاً يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ مَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَ يَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ مَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (۷۸)

و همانا از ایشان گروهی هستند که زبان های خویش را به (شیوهٔ) کتاب (کلام اللّه) می گردانند تا تصور کنید که (آن) از کتاب (اللّه) است و آن از کتاب (اللّه) نیست و می گویند: آن از نزد اللّه است و آن از نزد اللّه نیست و بر اللّه دروغ نسبت می دهند و خود می دانند ۷۸

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَاداً لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ لٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَ بِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ (۷۹)

بشری نیست که به او اللّه کتاب و حُکم بدهد پس او به مردم بگوید بندگان من به جای اللّه باشید و لیکن (می گوید:) آموزش دهندهٔ مردم به سوی اللّه باشید بدآنچه کتاب را می آموزید و بدآنچه درس فرا می گیرید ۷۹

وَ لاَ يَأْمُرَكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلاَئِكَةَ وَ النَّبِيِّينَ أَرْبَاباً أَ يَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۸۰)

و نیز به شما اَمر نمی‌کند که فرشتگان و پیامبران را ارباب (خویش) برگزینید و آیا شما را به کُفر اَمر می کند بعد از آن که مسلمان شده باشید؟ ۸۰

وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَ أَقْرَرْتُمْ وَ أَخَذْتُمْ عَلَى ذٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَ أَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (۸۱) و هنگامی که اللّه از پیامبران پیمان گرفت که هر گاه به شما کتاب و حکمتی دادم،

سپس فرستاده ای به سوی شما آمد که تصدیق کننده آنچه با شماست که به او ایمان آورید و او را یاری کنید، (اللّه) فرمود: آیا اقرار کردید و مرا بر این پیمان گرفتید؟ گفتند: اقرار کردیم، (اللّه) فرمود: پس گواه باشید و من با شما از گواهان هستم ۸۱

فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذٰلِکَ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۸۲)

پس آنکس که بعد از این روی گرداند پس آنان (افرادِ) نافرمان هستند ۸۲

أَ فَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَ لَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعاً وَ كَرْهاً وَ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (۸۳)

آیا غیر از دین اللّه را می جویند در حالیکه برای او آنچه در آسمانها و زمین است خواه و ناخواه تسلیم شده است و به سوی او بازگردانده می شوید؟ ۸۳

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَ مَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٨٤)

(ای محمّد) بگو: به اللّه و آنچه بر ما نازل شد و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان نازل شد و آنچه به موسی و عیسی و فرستادگان از جانب پروردگارشان داده شد ایمان آوردیم، میان هیچکدام از ایشان فرقی نمی گذاریم و ما برای او (افرادِ) تسلیم شده ای هستیم ۸۴

وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلاَمِ دِيناً فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۸۵)

و هر کس جز اسلام (تسلیم شدن در برابر کلام الهی) دینی را بجوید هرگز از او پذیرفته نشود و او در آخرت از (افرادِ) زیانکار است ۸۵

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْماً كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَ شَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَ جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٨٦)

چگونه اللّه قومی را هدایت می کند که بعد از ایمانشان کافر شدند و گواهی دادند که فرستاده حقّ است و برای آنها نشانه های آشکار آمد، اللّه گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند ۸۶

أُولٰئِکَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَ الْمَلاَئِكَةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ (۸۷)

آنان مجازاتشان این است که لعنت اللّه و فرشتگان و همه مردم بر ایشان است ۸۷

خَالِدِينَ فِيهَا لاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَ لاَ هُمْ يُنْظَرُونَ (٨٨)

جاودان در آن (جهنم) هستند و از ایشان عذاب کاسته نشود و مهلتی به ایشان داده نمی شود ٨٨

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِکَ وَ أَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٨٩)

مگر آنانکه بعد از این توبه کنند و اصلاح کنند پس همانا اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ٨٩

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْراً لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الضَّالُّونَ (٩٠)

همانا کسانیکه بعد از ایمانشان کُفر ورزیدند سپس بر کُفر خویش افزودند هرگز (از سوی اللّٰه) توبه ایشان پذیرفته نشود و آنان گُمراهان هستند ٩٠

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ مَاتُوا وَ هُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَباً وَ لَوِ افْتَدَى بِهِ أُولٰئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٩١)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و مُردند در حالیکه کافر بودند پس هرگز از اَحدی از ایشان (توبه) قبول نشود اگر چه زمین سراسر پُر از طلا را به جای خویش عوض دهد، آنان را (در جهنم) عذابی دردناک است و بر ایشان یارانی نیست ٩١

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٩٢)

هرگز به نیکی نمی‌رسید تا اینکه از آنچه دوست دارید ببخشید و آنچه از چیزی می بخشید پس همانا اللّٰه بدان داناست ٩٢

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاًّ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلاَّ مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٩٣)

همه خوراکیها بر بنی اسرائیل حلال بود جز آنچه را یعقوب (اسرائیل) برای خویشتن حرام کرد قبل از آنکه تورات نازل شود، (ای محمّد) بگو: تورات را بیاورید و آن را بخوانید اگر راستگو هستید ٩٣

فَمَنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِکَ فَأُولٰئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٩٤)

پس آنکس که بر اللّٰه بعد از آن (خواندن تورات) دروغ ببندد پس آنان ستمکاران هستند ٩۴

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٩٥)

(ای محمّد) بگو: اللّه راست گفته است پس آئین ابراهیم یکتاپرست (حقّ گرا) را پیروی کنید و او از مشرکان نبود ۹۵

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكاً وَ هُدًى لِلْعَالَمِينَ (٩٦)

همانا اوّلین خانه ای که برای مردم بر پا شد آن است که در مکّه است و مایهٔ برکت و هدایت برای جهانیان است ۹۶

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَ مَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِناً وَ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (٩٧)

در آن نشانه ای تابناک است مقام ابراهیم (یعنی مکان نماز و عبادت او از جملهٔ آنهاست) و کسی که به آن وارد شود ایمن است و برای اللّه بر عهدهٔ مردم حجّ (گردهمایی) خانه است آن کس که بتواند به سویش راه یابد و آنکس که کُفر بورزد پس همانا اللّه بی نیاز از جهانیان است ۹۷

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ (٩٨)

ای اهل کتاب چرا به آیات اللّه کُفر می ورزید و اللّه گواه است بدآنچه انجام می دهید؟ ۹۸

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجاً وَ أَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٩٩)

(ای محمّد) بگو: ای اهل کتاب چرا (مردم را) از راه اللّه باز می دارید آن را که ایمان آورده است، میخواهید که او به انحراف رود و شما خود گواه هستید و اللّه بدآنچه انجام می‌دهید بی خبر نیست؟ ۹۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقاً مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ (١٠٠)

ای کسانیکه ایمان آوردید اگر از گروهی از اهل کتاب اطاعت کنید شما را بعد از ایمان به کُفر گرایش می دهند ۱۰۰

وَ كَيْفَ تَكْفُرُونَ وَ أَنْتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَ فِيكُمْ رَسُولُهُ وَ مَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٠١)

و چگونه کُفر می ورزید در حالیکه بر شما آیات اللّه تلاوت می شود و در میان شما فرستاده است و آن کس به (دین) اللّه چنگ زند پس به درستی به راه راست هدایت شده است ۱۰۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَ لاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۲)

ای کسانیکه ایمان آوردید، تقوای الهی پیشه سازید شایسته پرهیزکاریش را و نمیرید جز آنکه مسلمان باشید ۱۰۲

وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَ لاَ تَفَرَّقُوا وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَاناً وَ كُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۰۳)

و همگی به رشتهٔ (ناگُسستنی) اللّه چنگ زنید و مُتفرق نشوید و نعمت اللّه را که بر شما دادم را به یاد آورید هنگامی که دشمن همدیگر بودید پس میان دلهای شما دوستی افکند تا به نعمت او همراهان یکدیگر شدید و بر کنار گودالی از آتش بودید پس شما را از آن رها نمود، اینچنین اللّه برای شما آیات خویش را مشخص می کند تا شاید هدایت یابید ۱۰۳

وَ لْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۰٤)

و باید از میان شما جماعتی باشد که به خیر دعوت کنند و به خوبی اَمر کنند و از بدی نهی کنند و ایشان رستگاران هستند ۱۰۴

وَ لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَ أُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰۵)

و نباشید مانند آنان که پراکنده شدند و اختلاف کردند بعد از آنکه بر ایشان نشانه های آشکار آمد و برای آنان عذابی بزرگ است ۱۰۵

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَ تَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۱۰٦)

روزی که چهره هایی سفید شود و چهره هایی سیاه شوند پس آنان که چهره های ایشان سیاه شد (به ایشان گفته می شود:) آیا بعد از ایمانتان کافر شدید؟ پس عذاب (جهنم) را بچشید به خاطر آنچه کُفر می ورزیدید ۱۰۶

وَ أَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۰۷)

و امّا کسانیکه چهره های ایشان سفید شد پس ایشان در رحمت الله در آن (بهشت) جاودان هستند ۱۰۷

تِلْکَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْکَ بِالْحَقِّ وَ مَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْماً لِلْعَالَمِينَ (۱۰۸)

این آیات الله است که آن را بر تو (ای محمّد) به حقّ تلاوت می کنیم و الله خواهان ستمی بر جهانیان نیست ۱۰۸

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۱۰۹)

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ الله است و به سوی الله کارها باز گردانده می‌شوند ۱۰۹

کُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْکِتَابِ لَکَانَ خَيْراً لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَ أَکْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ (۱۱۰)

شما بهترین اُمّتی بودید که برای مردم وارد شدید، به نیکی اَمر می کنید و از زشتی نهی می کنید و به الله ایمان می‌آورید و اگر اهل کتاب ایمان بیاورند برای ایشان بهتر است، بعضی از ایشان ایمان آورده اند و بیشتر ایشان نافرمان هستند ۱۱۰

لَنْ يَضُرُّوکُمْ إِلاَّ أَذًى وَ إِنْ يُقَاتِلُوکُمْ يُوَلُّوکُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لاَ يُنْصَرُونَ (۱۱۱)

هرگز به شما جز آزاری را نرسانند و اگر با شما نبرد کنند به سوی شما پُشت می کنند سپس یاری نمی شوند ۱۱۱

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلاَّ بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَ حَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَ بَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْکَنَةُ ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ کَانُوا يَکْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذٰلِکَ بِمَا عَصَوْا وَ کَانُوا يَعْتَدُونَ (۱۱۲)

هر جا یافت شوند مُهر خواری بر ایشان زده شده است مگر با پیوندی از اللّه (پذیرش اسلام) و پیوندی از مردم (پناهندگی آنها به مسلمانان) و به خشمی از اللّه گرفتار شدند و به ایشان بیچارگی افکنده شد، این به آن علّت است که به آیات اللّه کُفر می ورزیدند و پیامبران را به ناحقّ می کُشتند و این بدان دلیل بود که نافرمانی کرده و تجاوز می کردند ۱۱۲

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَ هُمْ يَسْجُدُونَ (۱۱۳)

همه اهل کتاب با هم یکسان نیستند، گروهی اُمّتی پایبند هستند و آیات اللّه را در دل شب تلاوت می کنند و ایشان (در برابر اللّه) سجده می کنند ۱۱۳

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ أُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ (۱۱٤)

به اللّه و روز آخرت ایمان می آورند و به نیکی ها اَمر می کنند و از منکرات (حرام های اللّه) نهی می کنند و در شتافتن به سوی خیرات بر یکدیگر پیشی می‌گیرند و ایشان از (افرادِ) شایسته هستند ۱۱۴

وَ مَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (۱۱۵)

و هر کار نیکی که انجام دهند هرگز ناسپاسی نخواهد شد، و اللّه به حالِ (افرادِ) پرهیزکار داناست ۱۱۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَ لاَ أَوْلاَدُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَ أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۱٦)

همانا کسانیکه کافر هستند اموالشان و نه فرزندانشان ایشان را به هیچ روی از (عذاب) اللّه باز ندارد و آنان یاران آتش اند، در آن جاودان هستند ۱۱۶

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هٰذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَ لٰكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۱۱۷)

مَثل آنچه آنان در زندگی این دنیا خرج می‌کنند، مانند باد سردی است که به کشتزار قومی که بر خود ستم کرده‌اند بوزد و آن را نابود کند. اللّه به آنان ستم نکرده است، و لیکن آنان بر خود ستم می کنند ۱۱۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لاَ يَأْلُونَكُمْ خَبَالاً وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَ مَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (۱۱۸)

ای کسانیکه ایمان آوردید جز از یاران خویش همدستانی نگیرید که ایشان در آشفتگی شما را فروگذار نکنند، آنان (کافران) رنج شما را دوست دارند و به درستی کینه از دهانهای ایشان آشکار است و آنچه در سینه هایشان مخفی می سازند بزرگتر است، به راستی که آیات را برای شما مشخص کردیم تا شاید تعقّل کنید ۱۱۸

هَا أَنْتُمْ أُولاَءِ تُحِبُّونَهُمْ وَ لاَ يُحِبُّونَكُمْ وَ تُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَ إِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَ إِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۱۱۹)

اینک شما (ایمانداران) ایشان (کافران) را دوست دارید و آنها شما را دوست ندارند و (شما ایمانداران) به کُلّ کتاب (اللّه) ایمان دارید، هنگامی که شما را ملاقات می کنند، می گویند: ایمان آوردیم و چون به خلوت روند، از شدّت خشم بر شما، سر انگشتان خویش را به دندان می فشارند، (ای محمّد) بگو: به خشم خود بمیرید، همانا اللّه بدآنچه در سینه هاست داناست ۱۱۹

إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَ إِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَ إِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا لاَ يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (۱۲۰)

اگر به شما نیکی برسد برای آنها ناخوشایند است و اگر به شما بدی برسد به آن شاد می‌شوند و اگر شکیبایی کنید و پرهیزکاری کنید نیرنگ ایشان به شما هیچ زیانی نرساند، همانا اللّه بدآنچه انجام می‌دهید احاطه دارد ۱۲۰

وَ إِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۲۱)

و (ای محمّد) هنگامی که از نزد خاندان خویش صبح خارج شدی و مؤمنان را در مواضع جنگی خود قرار می دادی و اللّه شنوای داناست ۱۲۱

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلاَ وَ اللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۲۲)

هنگامی که دو گروه از شما قصد کردند سست شوند و اللّه سرپرست آنان بود پس مؤمنان باید به اللّه توکّل کنند ۱۲۲

وَ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَ أَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲۳)

و مسلّماً اللّه شما را در بدر یاری کرد در حالی که شما ضعیف بودید پس تقوای الهی پیشه سازید تا شاید سپاسگزار باشید ۱۲۳

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَ لَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلاَثَةِ آلاَفٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ مُنْزَلِينَ (۱۲٤)

هنگامی که (ای محمّد) به مؤمنان می گفتی: آیا شما را کافی نیست که پروردگارتان (برای شما) سه هزار فرشته فرود آورد که شما را یاری کرد؟ ۱۲۴

بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا وَ يَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلاَفٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ مُسَوِّمِينَ (۱۲۵)

بلکه اگر شکیبایی و پرهیزکاری کنید بر شما به زودی در آیند، هم اکنون پروردگارتان برای شما با پنج هزار از فرشتگان نشان دار یاری می فرستد ۱۲۵

وَ مَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلاَّ بُشْرَى لَكُمْ وَ لِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَ مَا النَّصْرُ إِلاَّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱۲٦)

و آنان را جز مُژده ای برای شما قرار نداد و تا دل های شما بدان آرام گیرد در حالیکه (یاری) جز از نزدِ پروردگار شوکتمندِ حکیم نیست ۱۲۶

لِيَقْطَعَ طَرَفاً مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ (۱۲۷)

تا دُنباله کسانیکه کُفر ورزیدند را ببُرد یا ایشان را سرکوب سازد تا ناأُمید باز گردند ۱۲۷

لَيْسَ لَکَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ (۱۲۸)

بر تو (ای محمّد) از کار (ایشان) چیزی نیست یا توبه ایشان را بپذیرد یا ایشان را عذاب کند پس آنان ستمکاران هستند ۱۲۸

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۲۹)

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ اللّه است، هر که را بخواهد می آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می کند و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۱۲۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافاً مُضَاعَفَةً وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۳۰)

ای کسانیکه ایمان آورده اید ربا را چندین برابرِ افزوده شده نخورید، و تقوای الهی پیشه سازید تا شاید رستگار گردید ۱۳۰

وَ اتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۱۳۱)

و بپرهیزید از آتشی که آن برای کافران آماده شده است ۱۳۱

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۳۲)

و اللّه و فرستاده را اطاعت کنید تا شاید مورد آمرزش قرار گیرید ۱۳۲

وَ سَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ (۱۳۳)

و به سوی آمرزشی از جانب پروردگار خویش بشتابید و باغی (بهشتی) که پهنای آن به گُستردگی آسمانها و زمین است، برای (افرادِ) پرهیزکار آماده شده است ۱۳۳

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ الْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۳٤)

کسانیکه در هنگام وسعت و تنگدستی می بخشند و خشم خویش را فرو می برند و گُذشت کنندهٔ از مردم هستند و اللّه (افرادِ) نیکوکار را دوست دارد ۱۳۴

وَ الَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَ مَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ اللَّهُ وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (۱۳۵)

و کسانیکه هرگاه کار زشتی می کنند یا بر خود ستم می‌کنند، اللّه را یاد کرده و برای گناهان خویش آمرزش می طلبند و جز اللّه چه کسی گناهان را می آمرزد و بدآنچه انجام دادند پافشاری نمی کنند در حالیکه خود می دانند ۱۳۵

أُولٰئِکَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (١٣٦)

آنان پاداششان، آمرزشی از جانب پروردگارشان است و باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست در آنها جاودان هستند، پاداش (افرادِ) عمل کننده چه نیکوست ۱۳۶

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (١٣٧)

به درستی پیش از شما رُخدادی روی داده است پس در زمین گردش کنید و نگاه کنید که سرانجام (افرادِ) تکذیب کننده چه بوده است ۱۳۷

هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ (١٣٨)

این (قرآن) دلیل روشنی برای مردم و هدایت و پندی برای (افرادِ) پرهیزکار است ۱۳۸

وَ لاَ تَهِنُوا وَ لاَ تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣٩)

و (ای مُجاهدان) سُست نشوید و غمگین نباشید و شما برتر هستید اگر مؤمن باشید ۱۳۹

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَ تِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ يَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَ اللَّهُ لاَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (١٤٠)

اگر شما را آسیبی برسد پس به درستی دشمن شما را هم آسیبی به مانند آن رسیده است و این روزگار را میان مردم می گردانیم (می چرخانیم) و تا الله کسانیکه ایمان آورده اند را معلوم بدارد و از شما گواهانی بگیرد و الله ستمگران را دوست ندارد ۱۴۰

وَ لِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ يَمْحَقَ الْكَافِرِينَ (١٤١)

و تا الله مؤمنان را پاک سازد و کافران را نابود گرداند ۱۴۱

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمَ الصَّابِرِينَ (١٤٢)

آیا تصور می کنید که وارد باغ (بهشت) می شوید در حالی که الله معلوم نساخته آنان که از شما کوشش کرده اند و (افرادِ) شکیبا را معلوم نساخته است ۱۴۲

وَ لَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (١٤٣)

و مسلّماً شما پیش از آنکه با مرگ روبه‌رو شوید، آن را آرزو می‌کردید؛ پس اکنون آن را دیدید، در حالی که نگاه می‌کردید ۱۴۳

وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَ فَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (١٤٤)

و محمّد جز فرستاده ای که قبل از او فرستادگانی بگذشته اند نیست آیا پس اگر بمیرد یا کُشته شود از عقاید (اسلامی) خود باز می گردید؟ و آنکس که از عقاید (اسلامی) خود باز گردد، همانا به اللّه چیزی را زیان نرساند و اللّه به (افرادِ) سپاسگزار پاداش می دهد ۱۴۴

وَ مَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَاباً مُؤَجَّلاً وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ سَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ (١٤٥)

و هیچ (صاحبِ) جانی را شایسته نیست که بمیرد مگر به فرمان اللّه، کتابی با مُهلت خویش (نوشته شده) است و هر کس پاداش دنیا را بخواهد به او از آن می دهیم و هر کس که پاداش آخرت را بخواهد از آن به او می‌دهیم و به زودی به (افرادِ) سپاسگزار پاداش می‌دهیم ۱۴۵

وَ كَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ مَا ضَعُفُوا وَ مَا اسْتَكَانُوا وَ اللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ (١٤٦)

و چه بسا فرستاده ای که با او گروندگانی بسیار نبرد کردند و سُست نشدند از آنچه به ایشان در راه اللّه رسید و ناتوان نشدند و سر فرود نیاوردند و اللّه (افرادِ) شکیبا را دوست دارد ۱۴۶

وَ مَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلاَّ أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ إِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (١٤٧)

و سخن ایشان جز این نبود که گفتند: پروردگارا برای ما گناهان ما را و زیاده روی ما در کارهایمان را بیامرز و گام های ما را اُستوار ساز و ما را بر گروه کافران یاری بده ۱۴۷

فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَ حُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٤٨)

پس اللّه به ایشان پاداش دنیا و پاداش نیکویی در آخرت را داد و اللّه (افرادِ) نیکوکار را دوست دارد ۱۴۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (١٤٩)

ای کسانیکه ایمان آورده اید اگر اطاعت کنید کسانی را که کافر شدند شما را از عقاید (اسلامی) تان بر می گردانند پس زیانکاران باز می گردید ۱۴۹

بَلِ اللَّهُ مَوْلاَكُمْ وَ هُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ (١٥٠)

بلکه الله سرپرست شماست و (او) بهترین یاری دهنده است ۱۵۰

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَاناً وَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ وَ بِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ (١٥١)

به زودی در دل های آنان که کُفر ورزیدند هراس را می افکنیم به خاطر آنکه با الله شریک قرار دادند آنچه را الله بدان دلیلی قرار نداده است و جایگاه ایشان آتش است، جایگاه (افرادِ) ستمکار چه زشت است ۱۵۱

وَ لَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ وَ تَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَ عَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَ لَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (١٥٢)

و مسلّماً (الله) وعده خود را به شما راست گردانید، آنگاه که به فرمان او آنان را می‌کُشتید، تا آنکه سست شدید و درباره فرمان اختلاف کردید و پس از آنکه آنچه را دوست داشتید به شما نشان داد، نافرمانی کردید. برخی از شما خواهان دنیا بودید و برخی خواهان آخرت. سپس شما را از آنان بازگرداند تا بیازمایدتان؛ و از شما درگذشت و الله صاحب بخشش بر مؤمنان است ۱۵۲

إِذْ تُصْعِدُونَ وَ لاَ تَلْوُونَ عَلَى أَحَدٍ وَ الرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ غَمّاً بِغَمٍّ لِكَيْلاَ تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَ لاَ مَا أَصَابَكُمْ وَ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٥٣)

هنگامی که بالا می رفتید و به سوی اَحدی بر نمی گشتید و فرستاده شما را از پُشت سرتان صدا می زد پس الله شما را با اندوهی بر اندوهی کیفر داد تا بر آنچه از دست داده‌اید و آنچه به شما رسیده است اندوهگین نشوید؛ و الله بدآنچه می کنید داناست ۱۵۳

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاساً يَغْشَى طَائِفَةً مِنْكُمْ وَ طَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لاَ يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَ لِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَ لِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٥٤) سپس الله بعد از آن اندوه، آرامشی برای شما فرو فرستاد که گروهی از شما را فرا گرفت و گروهی دیگر در فکر جان های خود بودند که به الله گُمانهای ناروا به مانند گُمان جاهلیت می بُردند، می گفتند: آیا ما را در این کار اختیاری است؟ (ای محمّد) بگو: همانا فرمان همه اش برای الله است، آنان در دل های خود چیزهایی را پنهان می ساختند که برای تو آشکار نمی کردند، می گفتند: اگر برای ما از اَمر (الهی) چیزی می بود در اینجا کُشته نمی شدیم، (ای محمّد) بگو: اگر در خانه های خویش هم بودید کسانیکه کُشته شدن بر آنان مُقرّر شده بود (به پای خویش) به قتلگاه خویش می رفتند تا الله آنچه در سینه های شماست را آزمایش کند و تا پاک سازد آنچه در دلهای شماست و الله بدآنچه در سینه های شماست داناست ۱۵۴

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَ لَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (١٥٥)

همانا کسانیکه از شما در روز برخورد (درگیری) دو لشگر (اسلام و کُفر) پُشت کردند، جز این نیست که شیطان (وسوسه گر) ایشان را به خاطر پاره‌ای از آنچه خود فراهم کرده بودند لغزانید و مسلّماً الله بر ایشان گُذشت کرد، همانا الله آمرزندهٔ بُردبار است ۱۵۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَ مَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١٥٦)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، نباشید مانند آنان که کُفر ورزیدند و به همراهان خویش هنگامیکه به سفر می رفتند یا راهی جنگ می شدند، می گفتند: که اگر نزد ما می ماندند نمی مُردند و کُشته نمی شدند، تا

الله آنرا حسرتی در دل های ایشان قرار دهد و الله زنده می کند و می میراند و الله بدآنچه می کنید بیناست ۱۵۶

وَ لَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (۱۵۷)

و اگر در راه الله کُشته شوید یا بمیرید قطعاً آمرزشی از جانبِ الله است و رحمتی (از سوی او) بهتر است از آنچه آنها جمع می کنند ۱۵۷

وَ لَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ (۱۵۸)

و اگر بمیرید یا کُشته شوید قطعاً به سوی او (الله) محشور می شوید ۱۵۸

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظّاً غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (۱۵۹)

پس با رحمتی از جانبِ الله (ای محمّد) بر ایشان نرم گشته ای و اگر تُندخویی سنگدل بودی از اطرافت پراکنده می شدند پس بر ایشان گُذشت کن و برای ایشان آمرزش بخواه و با ایشان در کارها مشورت کن پس هنگامی که تصمیم گرفتی پس بر الله توکّل کن، همانا الله (افرادِ) توکّل کننده را دوست دارد ۱۵۹

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلاَ غَالِبَ لَكُمْ وَ إِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۶۰)

اگر الله شما را یاری کند، هیچ‌کس بر شما چیره نخواهد شد؛ و اگر شما را واگذارد، پس از او چه کسی می‌تواند شما را یاری کند؟ و مؤمنان باید بر الله توکّل کنند ۱۶۰

وَ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَ مَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (۱۶۱)

و هیچ پیامبری را نسزد که خیانت کند؛ و هر کس خیانت کند، روز قیامت با آنچه خیانت کرده است خواهد آمد. سپس به هر کس آنچه به دست آورده است به‌طور کامل داده می‌شود و به آنان ستم نمی شود ۱۶۱

أَ فَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَ مَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۶۲)

آیا کسی که در راستای خُشنودی اللّه پیروی می کند به مانند کسی است که خشم اللّه را بر می انگیزد؟ و جایگاهش جهنم است و چه بازگشتگاه زشتی است ۱۶۲

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (١٦٣)

ایشان را نزدِ اللّه مراتبی است و همانا اللّه بدآنچه انجام می دهید بیناست ۱۶۳

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (١٦٤)

مسلّماً اللّه بر مؤمنان منت نهاد هنگامی که در میان ایشان فرستاده ای از خودشان برگُزید تا بر ایشان آیات مرا تلاوت کند و ایشان را (بوسیلهٔ آیات الهی) پاک سازد و ایشان را کتاب و حکمت آموزش دهد و اگر چه پیش از آن در گُمراهی آشکار بودند ۱۶۴

أَ وَ لَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هٰذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٦٥)

آیا هنگامی که مصیبتی به شما رسید، در حالی که شما دو برابر آن را به آنان رسانده بودید، گفتید: این از کجاست؟ (ای محمّد) بگو: آن از جانبِ خودتان است، همانا اللّه بر همه چیز تواناست ۱۶۵

وَ مَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَ لِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ (١٦٦)

و آنچه به شما در روز برخورد دو لشگر (اسلام و کُفر) رسید به ارادهٔ اللّه بود تا مؤمنان را معلوم دارد ۱۶۶

وَ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَ قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوِ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالاً لاَتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ (١٦٧)

و تا منافقان را نیز معلوم کند و هنگامی که به ایشان گفته شود: بیایید در راه اللّه نبرد کنید یا دفاع کنید؟ (مُنافقان) گفتند: اگر نبرد کردن می دانستیم شما را پیروی می کردیم، آنان در آن روز به کفر نزدیک‌تر بودند تا ایمان. با دهان‌هایشان چیزی می‌گفتند که در دل‌هایشان نبود، اللّه بدآنچه پنهان می‌کنند داناتر است ۱۶۷

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَ قَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٦٨)

کسانیکه به همراهانشان گفتند و (از نبرد کردن) کناره گرفتند که اگر ما را اطاعت می کردند کُشته نمی شدند، (ای محمّد) بگو: پس از خویشتن مرگ را دور کنید اگر راستگو هستید ۱۶۸

وَ لاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتاً بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ (١٦٩)

نپندارید کسانیکه در راه الله کُشته شدند مُردگان هستند بلکه (در بهشت) زنده اند نزدِ پروردگارشان روزی دریافت می کنند ۱۶۹

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (١٧٠)

بدآنچه الله از بخشش خویش به ایشان داده، شادمان هستند و به آنان که هنوز به ایشان از پُشت سر ایشان نپیوسته اند مُژده می دهند که ترسی بر ایشان نیست و اندوهگین نشوند ۱۷۰

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ فَضْلٍ وَ أَنَّ اللَّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ (١٧١)

به نعمتی و بخشش از جانبِ الله شادمانی کنند و آنکه الله پاداش مؤمنان را تباه نمی کند ۱۷۱

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَ الرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَ اتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ (١٧٢)

کسانی که پس از آنکه زخمی به آنان رسید، دعوت الله و فرستاده را پذیرفتند؛ برای کسانی از آنان که نیکی و پرهیزکاری کردند پاداش بزرگ است ۱۷۲

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَاناً وَ قَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ (١٧٣)

کسانیکه مردم به ایشان گفتند: همانا مردم برای جنگ با شما جمع شده اند پس از آنها بترسید؟ پس بر ایمان آنها افزوده شد و گفتند: الله برای ما کافی است و چه خوب وکیلی است ۱۷۳

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ فَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَ اتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ (١٧٤)

پس با نعمت و بخشش الله بازگشتند و به ایشان آسیبی نرسید و خُشنودی الله را پیروی کردند و الله صاحب بخششی بزرگ است ۱۷۴

إِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلاَ تَخَافُوهُمْ وَ خَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۷۵)

جز این نیست که شیطان (وسوسه گر) یاران خویش را می ترساند پس از آن نترسید و از من بترسید اگر مؤمن هستید ۱۷۵

وَ لاَ يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئاً يُرِيدُ اللَّهُ أَلاَّ يَجْعَلَ لَهُمْ حَظّاً فِي الْآخِرَةِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۷٦)

و (ای محمّد) تو را آنانکه در کُفر می شتابند اندوهگین نکنند، آنان هرگز زیانی به الله نمی رسانند، الله می خواهد که بر ایشان در آخرت بهره ای را باقی نگذارد و برای ایشان عذابی بزرگ است ۱۷۶

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئاً وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۷۷)

همانا کسانیکه کُفر را به ایمان خریدند هرگز زیانی به الله نمی رسانند و برای ایشان عذابی دردناک است ۱۷۷

وَ لاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْماً وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (۱۷۸)

و نپندارید کسانیکه کُفر ورزیدند مُهلت دادن ما به ایشان خوب است جز این نیست که به آنها مُهلت می دهیم که تا در گناه بیفزایند و برای ایشان عذابی خوار کننده است ۱۷۸

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ وَ إِنْ تُؤْمِنُوا وَ تَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۱۷۹)

الله بر آن نیست که مؤمنان را بر این حال که شما هستید رها نماید تا آنکه پلید را از پاکیزه جدا گرداند و الله بر آن نیست که شما را بر غیب با خبر سازد و لیکن الله از میان فرستادگانش هر که را بخواهد

انتخاب می کند پس به اللّه و فرستادگان او ایمان بیاورید و اگر ایمان آورید و پرهیزکاری کنید پس برای شما پاداشی بزرگ است ۱۷۹

وَ لاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْراً لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۸۰)

کسانی که نسبت به آنچه اللّه از لطف خود به آنان داده بخل می‌ورزند، گمان نکنند که این برایشان خیر است؛ بلکه برای آنان شر است. آنچه نسبت به آن بخل ورزیده‌اند، روز قیامت طوق گردنشان خواهد شد. و برای اللّه میراث آسمانها و زمین است و اللّه بدآنچه انجام می‌دهید داناست ۱۸۰

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَ نَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَ قَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ نَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (۱۸۱)

مسلّماً اللّه گفتار کسانیکه گفتند: همانا اللّه نیازمند است و ما بی نیاز هستیم را شنید، به زودی آنچه را که گفتند را می نویسیم و نیز کُشتن پیامبران به ناحق را؛ و می گوییم: عذاب سوزان (جهنم) را بچشید ۱۸۱

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ (۱۸۲)

این است نتیجهٔ آنچه دست های شما پیش فرستاد و اللّه بر بندگان ستم کننده نیست ۱۸۲

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۸۳)

کسانیکه گفتند: همانا اللّه با ما عهد بسته است که به فرستاده ای ایمان نیاوریم تا اینکه برای ما قربانی بیاورد که آن را آتش بُخورد (بسوزاند)، (ای محمّد) بگو: پیش از من رسولانی با دلایل روشن و با همین چیزی که می‌گویید نزد شما آمدند؛ پس اگر راست می‌گویید، چرا آنان را کُشتید؟ ۱۸۳

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَ الزُّبُرِ وَ الْكِتَابِ الْمُنِيرِ (۱۸٤)

پس اگر (ای محمّد) تو را دروغ شُمردند پس بدان که فرستادگانی را که با نشانیها و نوشته ها و کتاب روشنگر پیش از تو آمدند را دروغ شُمردند ۱۸۴

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ إِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ مَتَاعُ الْغُرُورِ (۱۸۵)

هر (صاحبِ) جانی چِشندهٔ مرگ است و جز این نیست که به شما (حق و) حقوقتان در روز قیامت پرداخت می شود پس کسی که از آتشِ دوزخ دور شد و به باغ (بهشت) وارد شد پس به درستی کامیاب شده است و دنیا جز کالایی فریب دهنده نیست ۱۸۵

لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ وَ لَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيراً وَ إِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا فَإِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۱۸٦)

در مال ها و جانهایتان آزمایش خواهید شد و از آنان که به ایشان کتاب داده شده و از مشرکان آزاری فراوان را خواهید شنید و اگر شکیبایی کنید و پرهیزکاری کنید پس آن از اُستوارترین کارهاست ۱۸۶

وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَ لاَ تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَ اشْتَرَوْا بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ (۱۸۷)

و هنگامی که الله از آنانکه به ایشان کتاب داده شد پیمان گرفت که آن را برای مردم مشخص کنید و آن را پنهان نکنید پس آن را پُشت سر خویش افکندند و آن را به بهای ناچیز فروختند و چه بد معامله ای کردند ۱۸۷

لاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَ يُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلاَ تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۸۸)

و نپندارید آنان را که شاد می شوند بدآنچه انجام می دهند و دوست دارند که بدآنچه انجام نداده اند سُتوده شوند پس ایشان را از عذاب نجات یابنده مپندار و برای ایشان عذابی دردناک است ۱۸۸

وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۸۹)

و برای الله پادشاهی آسمانها و زمین است و الله بر همه چیز تواناست ۱۸۹

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ (۱۹۰)

همانا در آفرینش آسمانها و زمین و اختلاف شب و روز برای (افرادِ) خردمند نشانه هایی است ۱۹۰

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَاماً وَ قُعُوداً وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (۱۹۱)

کسانیکه الله را در حالت ایستاده و نشسته و بر پهلو آرمیده یاد می‌کنند و در خلقت آسمانها و زمین می اندیشند، پروردگارا: اینها را به بازیچه نیافریدی، تو مُنزهی پس ما را از عذاب آتش نگهدار ۱۹۱

رَبَّنَا إِنَّکَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۱۹۲)

پروردگارا: هر کس را در آتش وارد کنی پس به درستی او را خوار کرده ای و برای ستمکاران یارانی نیست ۱۹۲

رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِياً يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (۱۹۳)

پروردگارا: همانا ما بانگ دهنده‌ای را شنیدیم که بانگ می داد که به پروردگار خویش ایمان بیاورید پس ایمان آوردیم، پروردگارا: گناهان ما را بیامرز، بدیهای ما را بزُدای و ما را با نیکان بمیران ۱۹۳

رَبَّنَا وَ آتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِکَ وَ لاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّکَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۱۹٤)

پروردگارا: به ما ارزانی دار بدآنچه که از طریقِ فرستادگانت به ما وعده دادی و ما را در روز قیامت خوار مکن که تو پیمان را نمی شکنی ۱۹۴

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لاَ أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ أُوذُوا فِي سَبِيلِي وَ قَاتَلُوا وَ قُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَاباً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ اللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ (۱۹۵)

پس از ایشان پذیرفت، من (الله) کار هر عمل کننده‌ای را از شما چه مرد یا زن را تباه نمی سازم (همه) از یکدیگرید پس کسانیکه هجرت کردند و از سرزمین‌های خود اخراج شدند و در راه من آزار دیدند و نبرد کردند و کُشته شدند قطعاً از ایشان گناهانشان را می زُدایم و آنها را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد می کنم، پاداشی از جانبِ الله و الله نزدِ او بهترین پاداش است ۱۹۵

لاَ يَغُرَّنَّکَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلاَدِ (۱۹٦)

و (ای محمّد) تو را آمد و شد (هیاهو) کسانیکه در شهرها کُفر ورزیدند، فریب ندهد ۱۹۶

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمِهَادُ (۱۹۷)

بهره ای اندک است پس جایگاه ایشان جهنم است و چه جایگاه زشتی است ۱۹۷

لٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ (۱۹۸)

لیکن کسانی که از پروردگارشان پروا کردند، برایشان باغ‌هایی است که از زیر آنها نهرها جاری است؛ جاودانه در آن خواهند بود، پذیرایی‌ای از سوی اللّٰه. و آنچه نزدِ اللّٰه است برای (افرادِ) نیکوکار بهتر است ۱۹۸

وَ إِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لاَ يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً أُولٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۹۹)

و همانا از اهل کتاب کسانی هستند که به اللّٰه و آنچه بر شما نازل شد و آنچه بر ایشان نازل شد ایمان می آورند، در پیشگاه اللّٰه فُروتن هستند و آیات اللّٰه را به بهای ناچیز نمی فروشند، برای ایشان نزدِ پروردگارشان پاداششان است، همانا اللّٰه در حسابرسی سریع است ۱۹۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۲۰۰)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، شکیبا باشید و شکیبایی پیشه سازید و (با مؤمنان) رابطه ایجاد کنید و تقوای الهی پیشه سازید تا شاید رستگار شوید ۲۰۰

سوره نساء - ٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَ خَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ بَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيراً وَ نِسَاءً وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَ الْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيباً (١)

ای مردم از پروردگارتان که شما را از یک نفس (جان) آفرید و از او جُفتش را آفرید و از آنان مردانی و زنانی بسیار مُنتشر ساخت تقوای الهی پیشه سازید و از الله که به (نام) او از یکدیگر درخواست می کنید تقوای الهی پیشه سازید و زنهار از خویشاوندان مَبُرید، همانا الله بر شما نگهبان است ١

وَ آتُوا الْيَتَامَى أَمْوَالَهُمْ وَ لاَ تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَ لاَ تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوباً كَبِيراً (٢)

و به یتیمان اموال ایشان را بدهید و آلوده را به جای پاکیزه ندهید و اموال آنان را افزوده بر اموال خویش نخورید که آن گناه بزرگ است ٢

وَ إِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَ ثُلاَثَ وَ رُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ أَدْنَى أَلاَّ تَعُولُوا (٣) و اگر بیم دارید که درباره یتیمان عدالت نکنید، پس با آنچه از زنان برای شما پسندیده است، دوتایی (دو همسر) و سه تایی (سه همسر) و چهارتایی (چهار همسر) ازدواج کنید؛ پس اگر بیم دارید که عدالت نکنید (در خصوص زنان) پس یک زن یا زنانی که در پیمان شما هستند (زناشویی کنید)، این نزدیکتر است به اینکه ستم نکنید ٣

وَ آتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْساً فَكُلُوهُ هَنِيئاً مَرِيئاً (٤)

و مهرهای زنان را با طیب خاطر به آنان بدهید؛ پس اگر آنان با رضایت خاطر، چیزی از آن را برای شما بخشیدند، آن را گوارا و خوشایند بُخورید ٤

وَ لاَ تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَاماً وَ ارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَ اكْسُوهُمْ وَ قُولُوا لَهُمْ قَوْلاً مَعْرُوفاً (۵)

و اموالتان را – که الله آن را وسیله برپایی و معاش شما قرار داده است – به سفیهان ندهید؛ و از آن اموال، آنان را روزی دهید و لباس بپوشانید و با آنان سخنی شایسته بگویید ۵

وَ ابْتَلُوا الْيَتَامَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْداً فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَ لاَ تَأْكُلُوهَا إِسْرَافاً وَ بِدَاراً أَنْ يَكْبَرُوا وَ مَنْ كَانَ غَنِيّاً فَلْيَسْتَعْفِفْ وَ مَنْ كَانَ فَقِيراً فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَ كَفَى بِاللَّهِ حَسِيباً (٦) و یتیمان را بیازمایید تا هنگامی که به سن ازدواج برسند؛ پس اگر در آنان رُشد و شایستگی یافتید، اموالشان را به آنان بازگردانید؛ و آن اموال را از روی اسراف و با شتاب، پیش از آنکه بزرگ شوند، مصرف نکنید. و هر کس توانگر است، باید خودداری کند؛ و هر کس نیازمند است، به طور شایسته از آن بُخورد. پس هنگامی که اموالشان را به آنان بازگرداندید، بر آنان شاهد بگیرید؛ و الله برای حسابرسی کافی است ٦

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَ الْأَقْرَبُونَ وَ لِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَ الْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيباً مَفْرُوضاً (۷)

برای مردان از آنچه پدر و مادر و نزدیکان به جا می گذارند سهمی است و برای زنان هم از آنچه پدر و مادر و نزدیکان از کم یا زیاد آن به جا می گذارند سهمی مُقرّر است ۷

وَ إِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُوا الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَ قُولُوا لَهُمْ قَوْلاً مَعْرُوفاً (۸)

و اگر هنگام تقسیم (ارث)، نزدیکان و یتیمان و بینوایان حاضر شدند پس از آن ایشان را خوراک دهید و با ایشان گفتاری نیک بگویید ۸

وَ لْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافاً خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَ لْيَقُولُوا قَوْلاً سَدِيداً (۹)

و آنان که بعد از خود فرزندان ناتوانی را بجای می گذارند که بر ایشان (از آیندهٔ آنها بعد از مرگشان) بیم دارند (با یتیمان مردم در طول زندگی خود نیکو عمل کنند) پس تقوای الهی پیشه سازید و (با یتیمان مردم) با محبّت سخن بگویند ۹

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْماً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَاراً وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيراً (١٠)

همانا کسانیکه اموال یتیمان را به ستم می خورند جز این نیست که در شکم های خویش آتش می خورند به زودی در آتش گُداخته در آیند ١٠

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلاَدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَ إِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَ لِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَ وَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَ أَبْنَاؤُكُمْ لاَ تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعاً فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً (١١)

اللّٰه به شما دربارهٔ فرزندانتان سفارش می کند که برای پسر مانند سهم دو دختر است پس اگر دخترانی بیش از دو نفر باشند برای ایشان دو سوّم آنچه بجا گذارده است و اگر یک دختر باشد پس برای او نصف سهم است و برای والدین هر کدام از ایشان یک ششم از آنچه بجا گذارده است اگر وی را فرزندی باشد و اگر وی را فرزندی نباشد و از او پدر و مادرش ارث ببرد پس برای مادرش یک سوّم سهم است و اگر وی را برادرانی باشد پس برای مادرش یک ششم سهم است بعد از انجام وصیتی که کرده باشد یا وامی که بر عهده اش باشد، شما نمی دانید پدران شما و فرزندان شما کدامیک در سودمندی به شما نزدیکترند دستوری از جانب اللّٰه است، همانا اللّٰه دانای حکیم است ١١

وَ لَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَ لَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَ إِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلاَلَةً أَوِ امْرَأَةٌ وَ لَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ (١٢) و برای شماست نصف از آنچه همسران شما بجا می گذارند اگر برای ایشان فرزندی نباشد و اگر برای ایشان فرزندی بود پس برای شما است یک چهارم آنچه بجا گذارده اند بعد از انجام وصیتی که کرده باشند یا وامی که به عهده داشته باشند و همچنین بر ایشان است یک چهارم از آنچه بجا گذارده اید اگر برای شما فرزندی نباشد و اگر برای شما

فرزندی باشد برای ایشان یک هشتم آن چیزی است که بجا گذارده اید بعد از وصیتی که می کنید یا وامی که بر عهده دارید و اگر مرد یا زنی باشد که از او کَلالَه (= فردی که فرزند ندارد و پدر و مادرِ او نیز در قید حیات نیست) ارث برند و برای وی برادر یا خواهری باشد پس برای هر کدام یک ششم است و اگر بیشتر از این باشند پس آنان شریکانی در یک سوّم هستند بعد از وصیتی که شده و یا وامی که زیان آورنده نباشد، سفارشی از جانبِ اللّٰه است و اللّٰه دانای بُردبار است ۱۲

تِلْکَ حُدُودُ اللَّهِ وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ ذٰلِکَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۳)

این مرزهای اللّٰه است و آنکس که اللّٰه و فرستاده اش را اطاعت کند او را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست که جاودان در آن هستند وارد می کند و این کامیابی بزرگ است ۱۳

وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَاراً خَالِداً فِيهَا وَ لَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ (١٤)

و آنکس که اللّٰه و فرستاده اش را نافرمانی کند و به مرزهای او تجاوز کند او را در آتش فرو می برد که در آن جاودان است و برای او عذابی خوار کننده است ۱۴

وَ اللاَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلاً (۱۵)

و آنان که از زنان شما فحشایی (همجنسگرایی) را مرتکب شوند پس بر آنان چهار نفر از خودتان را گواه بگیرید پس اگر گواهی دادند پس در خانه های خویش ایشان را حفظ کنید تا مرگ ایشان را دریابد یا اللّٰه بر ایشان راهی را قرار دارد ۱۵

وَ اللَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَآذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَ أَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّاباً رَحِيماً (١٦)

و آن دو مرد از شما که (فحشایی = همجنسگرایی) مرتکب می شوند پس ایشان را آزار دهید پس اگر توبه کردند و به شایستگی رو آوردند از ایشان گُذشت کنید، همانا اللّٰه توبه پذیر مهربان است ۱۶

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولٰئِکَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً (۱۷)

جز این نیست که اللّه توبه کسانیکه عملی زشت به نادانی مرتکب می شوند را می پذیرد و سپس به زودی توبه می کنند پس آنانند که اللّه توبه ایشان را می پذیرد و اللّه دانای حکیم است ۱۷

وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَ لاَ الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كُفَّارٌ أُولٰئِکَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً (۱۸)

و نیست توبه برای کسانیکه اعمال گناه انجام می دهند تا زمانی که یکی از ایشان را مرگ فرا برسد و گوید: اکنون توبه کردم و نه آنان که می میرند در حالی که ایشان کافر هستند، برای ایشان عذابی دردناک آماده کرده ایم ۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهاً وَ لاَ تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلاَّ أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَ عَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَ يَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْراً كَثِيراً (۱۹)

ای کسانیکه ایمان آورده اید برای شما حلال نیست که از زنان به اکراه ارث ببرید و بر ایشان سخت نگیرید تا پاره ای از آنچه به ایشان داده اید را بگیرید مگر آنکه مرتکب فحشایی آشکار شوند و با ایشان به خوبی زندگی کنید و اگر آنان را خوش نداشتید چه بسا چیزی را ناخوش می دارید در حالیکه اللّه در آن خیری بسیار قرار می دهد ۱۹

وَ إِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَ آتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنْطَاراً فَلاَ تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئاً أَ تَأْخُذُونَهُ بُهْتَاناً وَ إِثْماً مُبِيناً (۲۰)

و اگر خواستید همسری را به جای همسر دیگری جایگزین کنید و یکی از ایشان را مال فراوان دادید پس از او چیزی را نگیرید، آیا آن را به بُهتان و گناهی آشکار می گیرید؟ ۲۰

وَ كَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَ قَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَ أَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً (۲۱)

و چگونه آن را می گیرید در حالی که بعضی از شما به بعضی کام گرفته‌اید و آنها از شما پیمانی سخت گرفته اند؟ ۲۱

وَ لاَ تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ مَقْتاً وَ سَاءَ سَبِيلاً (۲۲)

و با زنانی که پدرانتان با ایشان ازدواج کرده اند ازدواج نکنید مگر آنچه در گذشته (پیش از نزول این حُکم) اتفاق اُفتاده است که همانا آن کاری زشت و مورد بیزاری است و چه راه زشتی چیست ۲۲

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَ بَنَاتُكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ وَ عَمَّاتُكُمْ وَ خَالاَتُكُمْ وَ بَنَاتُ الْأَخِ وَ بَنَاتُ الْأُخْتِ وَ أُمَّهَاتُكُمُ اللاَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَ أُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَ رَبَائِبُكُمُ اللاَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللاَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَ حَلاَئِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلاَبِكُمْ وَ أَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلاَّ مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً (۲۳)

حرام شده است بر شما مادران شما و دختران شما و خواهران شما و عمه های شما و خاله های شما و دختران برادر و دختران خواهر و مادران شما آنان که شیرتان داده‌اند و خواهران رضاعی (که از یک زن شیر خورده اید) و مادران زنان شما و دخترانی که از زنانتان در دامان شما هستند که با آنان (زنان) همبستر شده اید پس اگر با آنان همبستر نشدید مانعی بر شما نیست و همسران و فرزندان شما آنان که از پُشت شما هستند و اینکه با دو خواهر ازدواج کنید مگر آنچه در گذشته رخ داده است، همانا اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۲۳

وَ الْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ أُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذٰلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَ لاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً (٢٤) و (پیوند زناشویی با) زنان شوهردار (برای شما حرام شده است) مگر زنانی که در پیمان شما هستند (زنان شوهردارِ کافر یا مُشرک مهاجرِ تازه مسلمان شده که عقد نکاح ایشان با شوهران کافرشان بعد از ایمان و هجرت باطل میشود = آیات ۱۰ الی ۱۲ سوره ممتحنه ملاحظه شود)، دستور اللّٰه بر شماست و جز اینان زنان دیگر برای شما حلال اند که به مال های خویش طلب کنید در حالیکه پاکدامن باشید نه خواستار روابط نامشروع پس هر چه از ایشان بهره مند شدید پس (حق و) حقوقشان را به واجب بپردازید و بعد از تعیین توافق (فیمابین) مانعی بر شما نیست بدآنچه بر آن تفاهم کنید، همانا اللّٰه دانای حکیم است ۲۴

وَ مَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلاً أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَ آتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَ لاَ مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَ أَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٥)

و آن کس که از شما توان مالی ندارد که با زنان مؤمنه پاکدامن ازدواج کند پس با دخترانِ جوان مؤمنه ای که در پیمان شما هستند زناشویی کنید و اللّه به ایمان شما آگاه است، شما از همدیگر هستید پس با آنان با اجازه خانواده های ایشان (که آنها را تحت سرپرستی و حمایت قرار داده اند) زناشویی کنید و (حق و) حقوقشان را به خوبی پرداخت کنید در حالیکه پاکدامن باشید نه خواستار روابط نامشروع و نه خواستار روابط پنهانی پس هنگامی که شوهردار شدند اگر فحشایی مرتکب شوند بر ایشان نصف آنچه از کیفر برای زنان پاکدامن مقرّر است (باید اجرا شود)، این برای کسی از شماست که از مبتلا شدن به فحشا بیم دارد و اگر صبر کنید برای شما بهتر است و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۲۵

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَ يَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٢٦)

اللّه می خواهد برای شما مشخص کند و شما را به راههای آنان که پیش از شما بودند هدایت کند و از شما ببخشاید و اللّه دانای حکیم است ۲۶

وَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَ يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلاً عَظِيماً (٢٧)

و اللّه می‌خواهد توبه شما را بپذیرد و کسانیکه از شهوات پیروی می کنند، می خواهند که شما به انحرافی بزرگ مُنحرف شوید ۲۷

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَ خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفاً (٢٨)

اللّه می خواهد که به شما تخفیف دهد و انسان ضعیف آفریده شده است ۲۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَ لاَ تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً (٢٩)

ای کسانیکه ایمان آورده‌اید اموال یکدیگر را میان خویش به باطل نخورید مگر آنکه داد و ستدی از روی رضایت شما باشد و همدیگر را نکُشید، همانا اللّه نسبت به شما مهربان است ۲۹

وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِکَ عُدْوَاناً وَ ظُلْماً فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَاراً وَ کَانَ ذٰلِکَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً (۳۰)

و هر کس که این کار را به دشمنی و ستم انجام دهد پس به زودی او را آتش (جهنم) می چشانیم و این کار بر اللّه آسان است ۳۰

إِنْ تَجْتَنِبُوا کَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُکَفِّرْ عَنْکُمْ سَيِّئَاتِکُمْ وَ نُدْخِلْکُمْ مُدْخَلاً کَرِيماً (۳۱)

اگر از گناهان بزرگ که از آن نهی شده اید دوری کنید از شما گناهانتان را بزُداییم و شما را به جایگاهی ارجمند وارد سازیم ۳۱

وَ لاَ تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَکُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اکْتَسَبُوا وَ لِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اکْتَسَبْنَ وَ اسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ کَانَ بِکُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً (۳۲)

و آنچه را اللّه به سبب آن، برخی از شما را بر برخی دیگر گشایش داده است، آرزو نکنید. برای مردان بهره‌ای از آنچه به دست آورده‌اند و برای زنان نیز بهره‌ای از آنچه به دست آورده‌اند. و از بخشش اللّه بخواهید؛ همانا اللّه به هر چیزی داناست ۳۲

وَ لِکُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَکَ الْوَالِدَانِ وَ الْأَقْرَبُونَ وَ الَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُکُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ کَانَ عَلَى کُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً (۳۳)

و برای هر یک از شما، وارثانی قرار داده‌ایم از آنچه پدر و مادر و نزدیکان بر جای گذاشته‌اند؛ و کسانی که با آنان پیمان بسته‌اید، سهمشان را به آنان بدهید. همانا اللّه بر هر چیزی گواه است ۳۳

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَ بِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَ اللاَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَ اهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَ اضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَکُمْ فَلاَ تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلاً إِنَّ اللَّهَ کَانَ عَلِيّاً کَبِيراً (۳٤)

مردان بر زنان تکیه گاهی هستند بدآنچه اللّٰه بعضی از ایشان را بر بعضی فراوانی داده است و بدآنچه (مردان) از اموال خویش می بخشند، پس زنان شایسته مُطیع (فرمان اللّٰه) هستند، حفظ کنندگان در غیاب به آنچه اللّٰه حفظ کرده است. و زنانی را که از ناسازگاری (سرپیچی) آنان بیم دارد، پس آنها را نصیحت کنید و در خوابگاه ها از ایشان دوری گزینید (= قهر کنید) و از ایشان (نفقه را) بازدارید پس اگر از شما اطاعت کردند پس علیه آنان راهی مجویید، همانا اللّٰه برتر بزرگ است ۳۴

وَ إِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَماً مِنْ أَهْلِهِ وَ حَكَماً مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلاَحاً يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً خَبِيراً (۳۵)

و اگر از جدایی ایشان بیم داشتید پس داوری از میان خانوادهٔ مرد و داوری از خانوادهٔ زن بگیرید تا اگر خواهان سازش باشند اللّٰه میان ایشان توافق ایجاد نماید، همانا اللّٰه دانای آگاه است ۳۵

وَ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ لاَ تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً وَ بِذِي الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ الْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَ الْجَارِ الْجُنُبِ وَ الصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ وَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالاً فَخُوراً (۳٦)

و اللّٰه را عبادت کنید و برای او چیزی را شریک قرار ندهید و به والدین و نزدیکان و یتیمان و بینوایان و همسایهٔ خویشاوند و همسایهٔ دور و دوست همنشین و در راه مانده و زنانی که در پیمان شما هستند نیکی کنید، همانا اللّٰه کسی را که او خودبینِ مغرور است را دوست ندارد ۳۶

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَ يَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَ يَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً مُهِيناً (۳۷)

کسانیکه بُخل می ورزند و مردم را به بُخل ورزی اَمر می کنند و پنهان می کنند آنچه را اللّٰه از بخشش خویش به ایشان داده است و برای کافران عذابی خوار کننده را فراهم ساخته ایم ۳۷

وَ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لاَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِيناً فَسَاءَ قَرِيناً (٣٨)

و کسانیکه اموال خود را برای خودنمایی به مردم می‌دهند و به اللّه و روز آخرت ایمان نمی آورند و آنکس که شیطان (وسوسه گر) همنشین او باشد پس چه همنشین زشتی است ٣٨

وَ مَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَ كَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيماً (٣٩)

و چه زیانی برای ایشان داشت که به اللّه و روز آخرت ایمان آورند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم، می بخشیدند و اللّه به حالِ ایشان داناست ٣٩

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَ إِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَ يُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْراً عَظِيماً (٤٠)

همانا اللّه به سنگینی ذرّه ای (به ایشان) ستم نکند و اگر اعمال خوبی باشد (اجرای دستورات اللّه) دو برابرش کند و از نزد خویش پاداشی بزرگ بدهد ۴۰

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَ جِئْنَا بِكَ عَلَى هٰؤُلاَءِ شَهِيداً (٤١)

پس چگونه است که از هر گروهی گواهی بیاوریم و تو را (ای محمّد) بر اینان گواه بیاوریم ۴۱

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ عَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَ لاَ يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثاً (٤٢)

در آن روز (روز قیامت) آنان که کُفر ورزیدند و فرستاده را نافرمانی کردند دوست داشتند کاش با زمین یکسان می شدند و از اللّه هیچ سخنی را پنهان نمی سازند ۴۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَقْرَبُوا الصَّلاَةَ وَ أَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَ لاَ جُنُباً إِلاَّ عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَ إِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لاَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيداً طَيِّباً فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ أَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوّاً غَفُوراً (٤٣)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در حالی که از خود بیخود هستید به نماز نزدیک نشوید تا بدانید چه می‌گویید؛ و در حالی که جُنب هستید نیز، مگر اینکه در حال عبور از راه باشید، تا خود را بشویید. و اگر بیمار یا در سفر بودید، یا یکی از شما ادرار یا مدفوع کرده باشد، یا با زنان آمیزش کردید و آب نیافتید، پس با خاک پاک تیمم کنید و بر چهره‌ها و دست‌هایتان بکشید، همانا اللّه بخشندهٔ آمرزنده است ۴۳

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيباً مِنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلاَلَةَ وَ يُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ (٤٤)

آیا توجه نکردی به کسانیکه بهره ای از کتاب به آنان رسیده است، گُمراهی را (در برابر هدایت) می خرند و می خواهند که شما گُمراه شوید ۴۴

وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَلِيّاً وَ كَفَى بِاللَّهِ نَصِيراً (٤٥)

و الله به دشمنان شما داناتر است و الله در مقام سرپرستی کافی است و یاری الله کافی است ۴۵

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَ يَقُولُونَ سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا وَ اسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَ رَاعِنَا لَيّاً بِأَلْسِنَتِهِمْ وَ طَعْناً فِي الدِّينِ وَ لَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا وَ اسْمَعْ وَ انْظُرْنَا لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ وَ أَقْوَمَ وَ لٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُونَ إِلاَّ قَلِيلاً (٤٦)

از کسانی که یهودی شدند سخنان را از جایگاه هایشان بر می گردانند (منحرف می کنند) و می گویند: شنیدیم و نافرمانی کردیم و بشنو که نشنوی و ما را رعایت کن، با چرخاندن زبان هایشان طعنه در دین می زنند و اگر آنان می‌گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم و بشنو و ما را نظارت کن هر آینه برای ایشان بهتر بود و درست تر و لیکن الله به خاطرِ کُفرشان لعنتشان کرد پس جز اندکی ایمان نمی آورند ۴۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقاً لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهاً فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَ كَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً (٤٧)

ای کسانیکه به شما کتاب داده شده است بدآنچه نازل کردیم، ایمان آورید که تصدیق کنندهٔ آنچه با شماست قبل از آنکه چهره های شما را محو سازیم (هلاک سازیم) پس ایشان را به سوی پُشت (گمراهی) باز گردانیم یا آنان را لعنت کنیم چنانکه "یاران سبت" را لعنت کردیم و فرمان الله انجام شدنی است ۴۷

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْماً عَظِيماً (٤٨)

همانا الله کسی را که به او شرک بورزد را نمی آمرزد و هر آنچه از آن کمتر باشد را برای هر کس بخواهد، می آمرزد و هر کس به الله شرک ورزد پس به درستی گناهی بزرگ را بسته است ۴۸

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَ لاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً (٤٩)

آیا توجه نکردی کسانیکه خویشتن را به پاکی می ستانند، بلکه الله پاک می کند هر که را بخواهد و به ایشان به اندازهٔ سر مویی ستم نمی شود ۴۹

انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ كَفَى بِهِ إِثْماً مُبِيناً (٥٠)

نگاه کن که چگونه بر الله (دروغ) می بندند و آن دروغ به تنهایی گناهی آشکار است ۵۰

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيباً مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَ الطَّاغُوتِ وَ يَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هٰؤُلاَءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلاً (٥١) آیا توجه نکردی کسانیکه به ایشان بهره ای از کتاب رسیده است به جِبت (قانون) و طاغوت (استبداد) ایمان می آورند و درباره کسانی که کُفر ورزیده اند می گویند: اینان از آنان که ایمان آورده اند هدایت یافته ترید ۵۱

أُولٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَ مَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيراً (٥٢)

آنان کسانی هستند که ایشان را الله لعنت کرد و کسی را که الله او را لعنت کند برای او یاوری پیدا نکنی ۵۲

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذاً لاَ يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيراً (٥٣)

آیا برای ایشان بهره ای از فرمانروائی است که در آن هنگام به مردم چیزی را ندهند ۵۳

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ آتَيْنَاهُمْ مُلْكاً عَظِيماً (٥٤)

آیا بر مردم بدآنچه الله از بخشش خویش به آنان داده است حسادت می ورزند پس به درستی به خاندان ابراهیم کتاب و حکمت را دادیم و به ایشان پادشاهی بزرگی بخشیدیم ۵۴

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَ مِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَ كَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيراً (٥٥)

پس از ایشان کسانی هستند که بدان ایمان آورده اند و از ایشان کسانی هستند که از آن (راه الله) باز داشته اند و جهنم با آتشی سوزان (برای ایشان) کافی است ۵۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَاراً كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُوداً غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزاً حَكِيماً (٥٦)

همانا کسانیکه به آیات ما کُفر ورزیدند ما به زودی آتش (جهنم) را به ایشان می چشانیم که هر گاه پوستهای ایشان بسوزد پوستهای جایگزین دیگری برای ایشان برویانیم تا عذاب را بچشند، همانا الله شوکتمندِ حکیم است ۵۶

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ نُدْخِلُهُمْ ظِلاًّ ظَلِيلاً (٥٧)

و کسانیکه ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند به زودی آنها را در باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد کنیم، در آن (بهشت) همیشه جاودان هستند، برای ایشان در آنجا همسرانی پاکیزه است و ایشان را در سایه ای پایدار وارد می کنیم ۵۷

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا وَ إِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعاً بَصِيراً (٥٨)

همانا الله شما را اَمر می کند که امانات را به صاحبانش باز گردانید و هنگامی که بین مردم داوری می‌کنید به عدالت داوری کنید، همانا الله شما را بدان پند می دهد، همانا الله شنوندهٔ بیناست ۵۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَ الرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْوِيلاً (٥٩)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، الله را اطاعت کنید و فرستاده و فرمانداران از خویش را اطاعت کنید پس اگر در چیزی میان خودتان اختلاف کردید پس آن را به سوی الله و فرستاده باز گردانید اگر ایمان آورنده به الله و روز آخرت هستید، این بهتر و نیکوتر در سرانجام است ۵۹

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيداً (٦٠)

آیا (ای محمّد) توجه نکردی که ایشان می پندارند بدآنچه به سوی تو نازل شده است و بدآنچه پیش از تو نازل شده است ایمان آوردند، (فلذا) می خواهند به سوی طاغوت (استبداد) داوری برند و در حالیکه اَمر شدند که به او کُفر بورزند و شیطان (وسوسه گر) می خواهد که ایشان را گُمراه سازد، گُمراهی دوری ۶۰

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُوداً (٦١)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: بیایید به سوی آنچه اللّٰه نازل کرده و به سوی فرستاده بیایید، مُنافقان را می بینی که از تو به سختی روی می گردانند ۶۱

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلاَّ إِحْسَاناً وَ تَوْفِيقاً (٦٢)

پس چگونه است که اگر مصیبتی به خاطر آنچه دست های ایشان پیش فرستاده است به ایشان برسد، (ای محمّد) نزد تو به اللّٰه سوگند می خورند که ما جز نیکوکاری و سازش نمی‌خواستیم ۶۲

أُولٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ عِظْهُمْ وَ قُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلاً بَلِيغاً (٦٣)

آنان کسانی‌اند که اللّٰه آنچه را در دل‌هایشان است می‌داند؛ پس از آنان روی بگردان و پندشان بده و درباره خودشان گفتاری روشن به آنان بگو ۶۳

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلاَّ لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّاباً رَحِيماً (٦٤)

و ما هیچ فرستاده ای را نفرستادیم مگر برای اینکه به فرمان اللّٰه از او اطاعت شود. و اگر آنان هنگامی که به خود ستم کردند، نزد تو می‌آمدند و از اللّٰه آمرزش می‌خواستند و فرستاده نیز برای آنان آمرزش می‌خواست، حتماً اللّٰه را بسیار توبه‌پذیر و مهربان می‌یافتند ۶۴

فَلاَ وَ رَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِيماً (٦٥) اما نه، به پروردگارت سوگند، آنان ایمان نمی‌آورند تا تو را در اختلافاتی که

میانشان پدید آمده داور قرار دهند؛ سپس در دل‌های خود از حکمی که کرده‌ای هیچ ناراحتی نیابند و کاملاً تسلیم شوند ۶۵

وَ لَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلاَّ قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَ لَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ وَ أَشَدَّ تَثْبِيتاً (٦٦)

و اگر بر آنان مقرر می‌کردیم که خود را بُکشید یا از سرزمینهایتان بیرون روید، جز اندکی از آنان آن را انجام نمی‌دادند؛ و اگر آنان آنچه را به آن پند داده می‌شدند انجام می‌دادند، برایشان بهتر و اُستوارتر بود ٦٦

وَ إِذاً لَآتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْراً عَظِيماً (٦٧)

و در آن هنگام از نزد خویش به ایشان مُزدی بزرگ ارزانی می داشتیم ۶۷

وَ لَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً (٦٨)

و قطعاً ایشان را به راه راست هدایت می‌کردیم ۶۸

وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ وَ حَسُنَ أُولٰئِكَ رَفِيقاً (٦٩)

و آنکس که اللّٰه و فرستاده را اطاعت کند پس آنان با کسانی همراه هستند که اللّٰه به ایشان نعمت داده است، از پیامبران و راستگویان و گواهان و شایستگان و چه نیکو رفیقانی (یارانی) هستند ۶۹

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ عَلِيماً (٧٠)

این بخششی از جانبِ اللّٰه است و اللّٰه در دانستن حال بندگان کافی است ۷۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوِ انْفِرُوا جَمِيعاً (٧١)

ای کسانیکه ایمان آورده اید اسلحه خود را برگیرید پس گروه گروه کوچ کنید یا با هم کوچ کنید ۷۱

وَ إِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيداً (٧٢)

و از میان شماست آنکه به سختی درنگ می کند پس اگر به شما مُصیبتی برسد، می گوید: اللّٰه به من نعمت داد که با ایشان حاضر نبودم ۷۲

وَ لَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً (٧٣)

و اگر بخششی و رحمتی از سوی الله به شما برسد، چنان خواهد گفت که گویی میان شما و او هیچ دوستی نبوده است: ای کاش من همراه آنان بودم تا به کامیابی بزرگی دست می‌یافتم ۷۳

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَ مَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً (٧٤)

پس باید کسانیکه زندگی دنیا را به آخرت می فروشند در راه الله نبرد کنند و هر کس که در راه الله نبرد کند پس کُشته شود یا پیروز گردد به زودی به او پاداش بزرگ می دهیم ۷۴

وَ مَا لَكُمْ لاَ تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَاءِ وَ الْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَ اجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيّاً وَ اجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيراً (٧٥)

و چیست شما را که در راه الله و مُستضعفینِ از مردان و زنان و کودکان نبرد نمی کنید؟ آنان که می گویند: پروردگارا ما را از این شهری که مردمش ستمگر هستند خارج کن و از نزدِ خود برای ما پشتیبانی قرار ده و از نزدِ خود یاوری برای ما قرار ده ۷۵

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفاً (٧٦)

کسانیکه ایمان آورده اند در راه الله نبرد می کنند و کسانیکه کُفر ورزیدند در راه طاغوت (استبداد) نبرد می کنند پس با یاران شیطان (وسوسه گر) نبرد کنید، همانا نیرنگ شیطان (وسوسه گر) ضعیف است ۷۶

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَ قَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْ لاَ أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَ لاَ تُظْلَمُونَ فَتِيلاً (٧٧)

آیا توجه نکردی کسانیکه به ایشان گفته شد، دست از جنگ بردارید و نماز را بپا دارید و زکات را بدهید پس چون به ایشان نبرد مُقرّر گردید ناگهان دسته ای از ایشان از مردم می ترسند به مانند ترسیدن از اللّٰه یا شدیدتر و گفتند: پروردگارا چرا نبرد را برای ما مُقرّر کردی؟ کاش ما را تا وقتی نزدیک مُهلت می دادی، (ای محمّد) بگو: بهرهٔ دنیا کم است و آخرت بهتر است برای کسی که پرهیزکاری کند و بر شما به اندازهٔ سر مویی ستم نشود ۷۷

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَا لِهٰؤُلاَءِ الْقَوْمِ لاَ يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثاً (۷۸)

هر کجا باشید، مرگ شما را درمی‌یابد، هرچند در بُرج‌های مُستحکم باشید. و اگر خیری به آنان برسد، می‌گویند: این از سوی اللّٰه است؛ و اگر بدی به آنان برسد، می‌گویند: این از سوی توست. (ای محمّد) بگو: همه از سوی اللّٰه است. پس این قوم را چه شده که نزدیک نیستند سخنی را بفهمند؟ ۷۸

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَ مَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَ أَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولاً وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً (۷۹)

هر خیری که به تو برسد از سوی اللّٰه است، و هر بدی که به تو برسد از خود توست؛ و تو را به عنوان فرستاده برای مردم فرستادیم و گواهی اللّٰه کافی است ۷۹

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً (۸۰)

آنکس که فرستاده را اطاعت کند پس به درستی اللّٰه را اطاعت کرده است و آن کس که پُشت کند پس تو را (ای محمّد) بر ایشان نگهبان نفرستادیم ۸۰

وَ يَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَ اللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً (۸۱)

و می گویند: اطاعت، ولی هنگامی که از نزدِ تو بیرون می روند گروهی از ایشان در درون خویش غیر از آنچه را که می گویند را پرورش می دهند و اللّه آنچه را پنهان می‌کنند را می‌نویسد پس (ای محمّد) از ایشان دوری کن و بر اللّه توکّل کن و اللّه در مقام وکالت کافی است ۸۱

أَ فَلاَ يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلاَفاً كَثِيراً (۸۲)

آیا در قرآن نمی اندیشید و اگر از نزدِ غیر اللّه بود در آن اختلافی بسیار می یافتند ۸۲

وَ إِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَ لَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَ إِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَ لَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ لاَتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلاَّ قَلِيلاً (۸۳)

و هنگامی که به ایشان اطلاعاتی دربارهٔ امنیت یا ترس برسد آن را فاش می کنند و اگر آن را به سوی فرستاده و به سوی فرمانداران از خودشان باز می گرداندند، کسانیکه از ایشان دانش داشتند آن را ارزیابی می‌کردند و اگر بخشش و رحمت اللّه نبود مسلماً شیطان (وسوسه گر) را جز اندکی پیروی می کردید ۸۳

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لاَ تُكَلَّفُ إِلاَّ نَفْسَكَ وَ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ اللَّهُ أَشَدُّ بَأْساً وَ أَشَدُّ تَنْكِيلاً (۸٤)

پس (ای محمّد) در راه اللّه نبرد کن؛ تو جز مسئول خودت نیستی؛ و مؤمنان را برانگیز، اُمید است اللّه قدرت کافران را (از شما) باز دارد و اللّه سخت قدرتمند است و نیرومند در عذاب است ۸۴

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتاً (۸۵)

هر کس میانجیگری نیکی کند، بهره‌ای از آن برای او خواهد بود؛ و هر کس میانجیگری بدی کند، سهمی از آن خواهد داشت؛ و اللّه بر همه چیز نگهبان است ۸۵

وَ إِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيباً (۸٦)

و هنگامی که به شما زنده باد گفته شود پس به بهتر از آن یا همان را زنده باد گویید، همانا اللّه بر همه چیز حسابگر است ۸۶

اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ رَيْبَ فِيهِ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثاً (۸۷)

الله صاحب قدرتی جز او نیست، او شما را در روز قیامت که شکّی در آن نیست جمع می کند و چه کسی راستگوتر از الله در سخن است؟ ۸۷

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ وَ اللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَ تُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً (۸۸)

پس شما را چه شده که دربارهٔ مُنافقین بر دو گروه شده اید در حالیکه الله باطل ساخت بدآنچه (مُنافقان) فراهم می کنند، آیا می‌خواهید هدایت کنید کسی را که الله او را گُمراه کرده است؟ و آنکس که الله او را گُمراه کند برای او راهی را پیدا نمی کنی ۸۸

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلاَ تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَ اقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَ لاَ تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيّاً وَ لاَ نَصِيراً (۸۹)

دوست داشتند شما نیز به مانند ایشان کافر شوید تا با هم یکسان گردید پس از ایشان پشتیبانی نگیرید تا در راه الله هجرت کنند و اگر از ایشان روی گرداندید ایشان را هر جا یافتید، بکُشید و از ایشان پشتیبان و یاوری را نگیرید ۸۹

إِلاَّ الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَ أَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلاً (۹۰)

مگر کسانی که به گروهی می‌پیوندند که میان شما و آنان پیمانی وجود دارد، یا نزد شما می‌آیند در حالی که دل‌هایشان از جنگیدن با شما یا جنگیدن با قوم خودشان در تنگناست. و اگر الله می‌خواست، آنان را بر شما مسلّط می‌کرد و با شما می‌جنگیدند. پس اگر از شما کناره گرفتند و با شما نجنگیدند و پیشنهاد صلح دادند، الله برای شما راهی بر ضد آنان قرار نداده است ۹۰

سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَ يَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَ يُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَ يَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَ اقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَ أُولٰئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَاناً مُبِيناً (۹۱)

به زودی افرادی را پیدا می کنید که می خواهند از شما ایمن باشند و از قوم خویش ایمن باشند، هر گاه به سوی فتنه ای (آشوبگری دینی) فرا خوانده شوند در آن بیفتند پس اگر از شما دور نشدند و با شما آشتی نکردند و دستهای خود را (از نبرد با شما) باز نداشتند پس ایشان را بگیرید و ایشان را هر کجا که پیدا کردید، بکُشید و برای شما بر ایشان تسلّطی آشکار قرار دادیم ۹۱

وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِناً إِلاَّ خَطَأً وَ مَنْ قَتَلَ مُؤْمِناً خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَ دِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلاَّ أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَ إِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً (۹۲) و جایز نیست هیچ مؤمنی، مؤمنی دیگری را مگر به اشتباه بُکشد و کسی که مؤمنی را به اشتباه بُکشد بر عهدهٔ او آزاد کردن گردن مؤمنی است (بنده مؤمنی را از زندگی ذلّت وار و دیون نجات دهد) و خونبهایی که به خانواده‌اش پرداخت شود (دیه زن و مرد برابر است) مگر آنکه (خانواده مقتول) ببخشند (از حقّ خون بها بُگذرند) و اگر از گروهی باشند که دشمن شما هستند و او مؤمن باشد پس گردن مؤمنی را آزاد کند (بر عهده شماست) و اگر از گروهی که میان شما و ایشان پیمانی است پس خونبهایی به خانواده او پرداخت شود و گردن مؤمنی را آزاد سازد (بر عهده شماست) و آنکس که نیابد پس روزه دو ماه پی در پی، توبه ای از نزد اللّه است و اللّه دانای حکیم است ۹۲

وَ مَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِناً مُتَعَمِّداً فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِداً فِيهَا وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ لَعَنَهُ وَ أَعَدَّ لَهُ عَذَاباً عَظِيماً (۹۳)

و کسی که مؤمنی را عمداً بُکشد پس کیفرش جهنم است، جاودان در آن است و اللّه بر او خشم آورد و لعنتش کند و برای او عذابی بزرگ است ۹۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَ لاَ تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلاَمَ لَسْتَ مُؤْمِناً تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً (٩٤)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هنگامی که برای نبرد در راه الله رهسپار می شوید پس رسیدگی کنید و نگویید به آن کسی که از درِ آشتی با شما در آمده است تو مؤمن نیستی، شما خواهان بهره ای از زندگی دنیا هستید در حالیکه نزدِ الله غنیمت های فراوان است، شما پیش از این چنین بودید پس الله بر شما منت نهاد پس رسیدگی کنید، همانا الله بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۹۴

لاَ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَ الْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَ كُلاًّ وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْراً عَظِيماً (٩٥)

یکسان نیستند کناره گیرندگان از مؤمنان که مرد رنج و آسیب نیستند با (افرادِ) کوشش کننده در راه الله با مال ها و جان های خویش، الله (افرادِ) کوشش کننده با مال ها و جانهای خود را بر کناره گیرندگان در مرتبه ای گشایش داده است و هر کدام را وعدهٔ نیکویی داده است و الله (افرادِ) کوشش کننده را بر (افرادِ) کناره گیرنده (از جهاد) به پاداش بزرگ نعمت داده است ۹۵

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَ مَغْفِرَةً وَ رَحْمَةً وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (٩٦)

مراتبی از نزد خود و آمرزش و رحمتی، و الله آمرزندهٔ مهربان است ۹۶

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَ لَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ سَاءَتْ مَصِيراً (٩٧)

همانا کسانیکه ایشان را فرشتگان (مرگ) در می یابند (می میرانند) در حالیکه ستم کننده بر خویشتن هستند، به آنها می گویند: در چه (حالتی) بودید؟ می گویند: ناتوانانی در زمین بودیم، (فرشتگان مرگ) می گویند: آیا زمین الله پهناور نبود تا در آن هجرت کنید؟ پس جایگاه ایشان جهنم است و چه بازگشتگاه بدی است ۹۷

إِلاَّ الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَاءِ وَ الْوِلْدَانِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَ لاَ يَهْتَدُونَ سَبِيلاً (۹۸)

مگر مردان و زنان و کودکانی ناتوان که توان چاره‌اندیشی ندارند و راهی نمی‌یابند ۹۸

فَأُولٰئِکَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَ کَانَ اللَّهُ عَفُوّاً غَفُوراً (۹۹)

پس اینان را اُمید است که الله از ایشان گُذشت کند و الله آمرزندهٔ بخشنده است ۹۹

وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَماً کَثِيراً وَ سَعَةً وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِراً إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِکْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَ کَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (۱۰۰)

و کسی که در راه الله هجرت کند، در زمین سر پناهی بسیار و گُشایشی را پیدا کند و کسی که از خانهٔ خویش خارج شود در حالیکه به سوی الله و فرستاده اش هجرت کننده است پس اگر او را مرگ دریابد پس به درستی که مُزد او بر عهدهٔ الله است و الله آمرزندهٔ مهربان است ۱۰۰

وَ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْکُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلاَةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَکُمُ الَّذِينَ کَفَرُوا إِنَّ الْکَافِرِينَ کَانُوا لَکُمْ عَدُوّاً مُبِيناً (۱۰۱)

و هنگامی که در زمین مسافرت می کنید بر شما مانعی نیست که نماز را کوتاه کنید اگر بترسید که بر شما کافران حمله کنند، همانا کافران بر شما دشمنی آشکار هستند ۱۰۱

وَ إِذَا کُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلاَةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَکَ وَ لْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَکُونُوا مِنْ وَرَائِکُمْ وَ لْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَکَ وَ لْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَ أَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ کَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِکُمْ وَ أَمْتِعَتِکُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْکُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَ لاَ جُنَاحَ عَلَيْکُمْ إِنْ کَانَ بِکُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ کُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَکُمْ وَ خُذُوا حِذْرَکُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْکَافِرِينَ عَذَاباً مُهِيناً (۱۰۲)

و هنگامی که (ای محمّد) در میان ایشان بودی و برای ایشان نماز را بپای داشتی پس باید گروهی از ایشان (برای نماز) با تو اسلحه خود را برگیرند پس هنگامی که به سجده رفتند (و نماز را تمام کردند)، باید پُشت سر شما قرار گیرند و گروهی دیگر بیایند که نماز را به جای نیاورده‌اند پس با تو نماز بپای دارند و با خود تجهیزات و اسلحهٔ خویش را برگیرند و آنان که کُفر ورزیدند دوست داشتند کاش از اسلحه های

خویش و کالای خود غفلت می‌کردید تا یکباره بر شما حمله می کردند و بر شما مانعی نیست اگر شما را آزاری از باران باشد یا بیمار باشید که سلاح های خود را کنار بگذارید ولی آمادگی خویش را حفظ کنید، همانا اللّٰه برای کافران عذابی خوار کننده آماده کرده است ۱۰۲

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلاَةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَاماً وَ قُعُوداً وَ عَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ إِنَّ الصَّلاَةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَاباً مَوْقُوتاً (۱۰۳)

پس هنگامی که نماز را به جای آوردید، اللّٰه را در حالت ایستاده و نشسته و بر پهلوهای خویش یاد کنید پس هنگامی که اطمینان یافتید پس نماز خود را بپای دارید، همانا نماز بر مؤمنان واجبِ زمان بندی شده است ۱۰۳

وَ لاَ تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَ تَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لاَ يَرْجُونَ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً (۱۰٤)

و در جستجوی دشمن سُستی نورزید که اگر شما رنج می کشید پس ایشان هم رنج می برند همانگونه که شما رنج می برید در حالیکه شما از اللّٰه اُمید دارید آنچه را که آنها اُمید ندارند و اللّٰه دانای حکیم است ۱۰۴

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَ لاَ تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيماً (۱۰۵)

همانا ما کتاب را به سوی تو (ای محمّد) به حقّ نازل کردیم تا میان مردم بدآنچه اللّٰه به تو نشان داده حُکم کنی و به نفع (افرادِ) خیانتکار ستیزه گر مباش ۱۰۵

وَ اسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً (۱۰٦)

و از اللّٰه آمرزش بخواه که اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۱۰۶

وَ لاَ تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّاناً أَثِيماً (۱۰۷)

و با آنان که به خود خیانت کردند مُجادله نکن، همانا اللّٰه هیچ خیانت کنندهٔ گناهکاری را دوست ندارد ۱۰۷

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَ لاَ يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَ هُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لاَ يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَ كَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطاً (۱۰۸)

از مردم پنهان می‌شوند، ولی نمی‌توانند از الله پنهان شوند؛ و او (الله) هنگامی که شبانه گفتاری را که الله نمی‌پسندد در سر می‌پرورانند، با آنان است. و الله بدآنچه انجام می‌دهند احاطه دارد ۱۰۸

هَا أَنْتُمْ هٰؤُلاَءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً (۱۰۹)

اینک شما از ایشان در زندگی دنیا دفاع کردید پس کیست در مقابل الله از ایشان در روز قیامت دفاع کند یا کیست که بر ایشان وکالت کند؟ ۱۰۹

وَ مَنْ يَعْمَلْ سُوءاً أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُوراً رَحِيماً (۱۱۰)

و کسی که عمل بدی انجام دهد یا بر خویشتن ستم کند سپس از الله آمرزش بخواهد، الله را آمرزندهٔ مهربان خواهد یافت ۱۱۰

وَ مَنْ يَكْسِبْ إِثْماً فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً (۱۱۱)

و کسی که گناهی فراهم کند پس جز این نیست که آن را به زیان خویش فراهم کرده است و الله دانای حکیم است ۱۱۱

وَ مَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْماً ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئاً فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَاناً وَ إِثْماً مُبِيناً (۱۱۲)

و کسی که اشتباه یا گناهی را فراهم کند سپس به کسی که بیگناه باشد نسبت بدهد پس به درستی بر خود تُهمت و گناهی آشکار را حمل کرده است ۱۱۲

وَ لَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَ رَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَ مَا يُضِلُّونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَ كَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيماً (۱۱۳)

و (ای محمّد) اگر بخشش اللّه و رحمت او بر تو نبود قطعاً گروهی از ایشان قصد داشتند که تو را گُمراه کنند ولی جز خویشتن را گُمراه نمی کنند و به تو چیزی را زیان نمی رسانند و اللّه بر تو کتاب و حکمت را نازل کرد و به تو آموزش داد آنچه را که نمی دانستی و بخشش اللّه بر تو بزرگ است ۱۱۳

لاَ خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلاَّ مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلاَحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً (١١٤)

در بسیاری از گفت و گوی پنهانیِ ایشان خیری نیست جز آنکس که به صدقه یا نیکی یا سازش میان مردم اَمر کند و آنکس که این کار را در راستای خُشنودی اللّه انجام دهد پس به زودی پاداشی بزرگ به او می‌دهیم ۱۱۴

وَ مَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَ يَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَ نُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ مَصِيراً (١١٥)

و هر کس با فرستاده بعد از آنکه بر او هدایت آشکار شد مخالفت کند و غیر از راه مؤمنان را پیروی کند او را بدآنچه دوست دارد، می رسانیم و او را در جهنم می افکنیم و چه بازگشتگاه بدی است ۱۱۵

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيداً (١١٦)

همانا اللّه شرک را که به او ورزیده شود را نمی آمرزد و جز آن را برای هر کس که بخواهد، می آمرزد و کسی که به اللّه شرک ورزد پس به درستی در گُمراهی دوری گُمراه شده است ۱۱۶

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلاَّ إِنَاثاً وَ إِنْ يَدْعُونَ إِلاَّ شَيْطَاناً مَرِيداً (١١٧)

غیر از اللّه هر چه می خوانند جز مادگانی (صاحب قدرتانی که نام مؤنث بر ایشان نامگذاری کرده اند) نیستند و جز شیاطینی (وسوسه گرانی) سرکش را صدا نمی زنند ۱۱۷

لَعَنَهُ اللَّهُ وَ قَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيباً مَفْرُوضاً (١١٨)

اللّه او را لعنت کرده است؛ و او (شیطان) گفت: حتماً از بندگان تو سهمی معین خواهم گرفت ۱۱۸

وَ لَأُضِلَّنَّهُمْ وَ لَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَ لَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَ لَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَ مَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيّاً مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَاناً مُبِيناً (۱۱۹)

و ایشان را گُمراه سازم و به آرزوهایشان افکنم و اَمر کنم که گوش‌های چهارپایان را بشکافند و اَمرشان کنم که آفرینش اللّٰه را دگرگون سازند و کسی که شیطان (وسوسه گر) را به جای اللّٰه به سرپرستی انتخاب کند پس به درستی به زیانی آشکار زیان دیده است ۱۱۹

يَعِدُهُمْ وَ يُمَنِّيهِمْ وَ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلاَّ غُرُوراً (۱۲۰)

و (شیطان) ایشان را نوید دهد و به آرزوهایشان افکند و ایشان را شیطان (وسوسه گر) جز به فریبی وعده ندهد ۱۲۰

أُولٰئِکَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ لاَ يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصاً (۱۲۱)

آنان جایگاهشان جهنم است و از آن راه گریزی را نمی یابند ۱۲۱

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً وَعْدَ اللَّهِ حَقّاً وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلاً (۱۲۲)

و کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دهند به زودی ایشان را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد کنیم، در آن همیشه جاودان هستند، وعدهٔ اللّٰه حقّ است و چه کسی راستگوتر از اللّٰه در سخن است؟ ۱۲۲

لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَ لاَ أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءاً يُجْزَ بِهِ وَ لاَ يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيّاً وَ لاَ نَصِيراً (۱۲۳)

به دلخواه شما و نه به دلخواه اهل کتاب نیست، هر کس اعمال زشت انجام دهد به آن کیفر شود و برای خویشتن در برابر اللّٰه سرپرست و یاوری پیدا نکند ۱۲۳

وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولٰئِکَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لاَ يُظْلَمُونَ نَقِيراً (۱۲٤)

و آنکس که اعمال شایسته از مرد یا زن انجام دهد و او مؤمن باشد آنان وارد باغ (بهشت) می شوند و بر ایشان به اندازهٔ سر مویی ستم نشود ۱۲۴

وَ مَنْ أَحْسَنُ دِيناً مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ وَ اتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَ اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً (۱۲۵)

و چه کسی نیکوتر در دین است از آنکه چهرهٔ خود را به سوی الله تسلیم کند و او نیکوکار باشد و آئین ابراهیم یکتاپرست (حقّ گرا) را پیروی کند و الله، ابراهیم را به دوستی انتخاب کرد ۱۲۵

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطاً (۱۲٦)

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ الله است و الله بر همه چیز احاطه دارد ۱۲۶

وَ يَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَ مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللاَّتِي لاَ تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَ تَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَ الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَ أَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيماً (۱۲۷)

و (ای محمّد) درباره زنان از تو فتوا می‌خواهند. بگو: الله درباره آنان به شما فتوا می‌دهد، و نیز آنچه در کتاب بر شما خوانده می‌شود درباره زنان یتیمی است که حقّ مقررشان را به آنان نمی‌دهید و می‌خواهید با آنان ازدواج کنید، و درباره کودکان ناتوان؛ و اینکه با یتیمان به عدالت رفتار کنید. و هر کار نیکی که انجام دهید، الله به آن داناست ۱۲۷

وَ إِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزاً أَوْ إِعْرَاضاً فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحاً وَ الصُّلْحُ خَيْرٌ وَ أُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَ إِنْ تُحْسِنُوا وَ تَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً (۱۲۸)

و اگر زنی از شوهر خویش در مورد ناسازگاری یا رویگردانی بترسد پس مانعی بر ایشان نیست که میان خویش سازش کنند و سازش بهتر است و جانها را سختی (غیر قابل انعطاف بودن) فرا گرفته است و اگر نیکوکاری و پرهیزکاری کنید پس همانا الله بدآنچه انجام می‌دهید داناست ۱۲۸

وَ لَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَ لَوْ حَرَصْتُمْ فَلاَ تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَ إِنْ تُصْلِحُوا وَ تَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً (۱۲۹)

و هرگز نمی‌توانید میان زنان عدالت کامل برقرار کنید، هرچند بسیار بکوشید؛ پس به‌طور کامل به یکی گرایش پیدا نکنید که دیگری را سرگردان و بلاتکلیف رها کنید. و اگر اصلاح کنید و پرهیزکاری پیشه کنید، همانا اللّٰه آمرزنده و مهربان است ۱۲۹

وَ إِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلاًّ مِنْ سَعَتِهِ وَ كَانَ اللَّهُ وَاسِعاً حَكِيماً (۱۳۰)

و اگر (زن و شوهر از یکدیگر) جدا شوند، اللّٰه هر کدام را از گُشایش خویش بی نیاز می کند و اللّٰه وسعت بخش داناست ۱۳۰

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ لَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ إِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ وَ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ غَنِيّاً حَمِيداً (۱۳۱)

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ اللّٰه است و به درستی به آنان که قبل از شما کتاب (الهی) داده شده است سفارش کردیم که تقوای الهی پیشه سازید و اگر کُفر ورزید پس همانا آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ اللّٰه است و اللّٰه بی نیاز سُتوده است ۱۳۱

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً (۱۳۲)

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ اللّٰه است و اللّٰه در مقام وکالت کافی است ۱۳۲

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَ يَأْتِ بِآخَرِينَ وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى ذٰلِكَ قَدِيراً (۱۳۳)

ای مردم اگر (اللّٰه) بخواهد شما را (از دنیا) می‌برد و دیگران را (جایگزین شما) می آورد و اللّٰه بر این اَمر تواناست ۱۳۳

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ كَانَ اللَّهُ سَمِيعاً بَصِيراً (۱۳٤)

کسی که پاداش دنیا را بخواهد، نزد اللّٰه پاداش دنیا و آخرت است و اللّٰه شنوندهٔ بیناست ۱۳۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَ لَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَ الْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيّاً أَوْ فَقِيراً فَاللَّهُ أَوْلَى بِهِمَا فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَى أَنْ تَعْدِلُوا وَ إِنْ تَلْوُوا أَوْ تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً (۱۳۵)

ای کسانیکه ایمان آورده اید (افرادِ) برپا کننده عدالت باشید (پایبند دستورات الهی باشید)، گواهانی برای الله (باشید) و هر چند به زیان شما یا پدر و مادر و نزدیکان شما باشد، اگر (چه) بی نیاز یا نیازمند باشید پس الله به آنان اولویّت دارد پس از هوس پیروی نکنید تا (از راه الله) کج شوید و اگر سرپیچی کنید یا روی گردانید پس همانا الله بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۱۳۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ الْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَ الْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَ مَلاَئِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيداً (١٣٦)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، ایمان آورید به الله و فرستاده اش و کتابی که بر او نازل کرد و کتابی که قبل از او نازل شده است و کسی که به الله و فرشتگان و کتاب‌های او و فرستادگانش و روز آخرت کُفر ورزد پس به درستی گُمراه شده است، گُمراهی دوری ۱۳۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْراً لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَ لاَ لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلاً (١٣٧)

همانا کسانیکه ایمان آوردند سپس کافر شدند سپس ایمان آوردند و بعد کافر شدند سپس در کُفر افزودند، الله آمرزندهٔ ایشان نیست و ایشان را به راهی هدایت نمی کند ۱۳۷

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً (١٣٨)

و مُنافقان را نوید ده که برای ایشان عذابی دردناک است ۱۳۸

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَ يَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً (١٣٩)

کسانیکه کافران را جز مؤمنان به پشتیبانی گرفتند، آیا شوکت را نزد ایشان جُستجو می کنند؟ پس همانا شوکت همه نزدِ الله است ۱۳۹

وَ قَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَ يُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلاَ تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذاً مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَ الْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعاً (١٤٠)

و در کتاب برای شما نازل کرده است که هرگاه شنیدید به آیات اللّه کفر ورزیده می‌شود و آنها مورد مسخره قرار می‌گیرند، با آنان ننشینید تا وارد سخنی دیگر شوند؛ وگرنه شما نیز مانند آنان خواهید بود، همانا اللّه گِردآورنده همهٔ مُنافقان و کافران در جهنم است ۱۴۰

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَ لَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَ إِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَ لَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَ نَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلاً (۱۴۱)

کسانیکه مراقب شما هستند تا اگر برای شما پیروزی از جانبِ اللّه باشد، می گویند: آیا با شما نبودیم؟ و اگر بهره ای (از پیروزی) برای کافران بود، می گویند: آیا بر شما چیرگی نیافتیم و شما را از مؤمنان حفظ نکردیم؟ پس اللّه بین شما در روز قیامت حُکم می کند و اللّه هرگز راهی را برای کافران بر علیه مؤمنان قرار نداده است ۱۴۱

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَ هُوَ خَادِعُهُمْ وَ إِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلاَةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَ لاَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلاَّ قَلِيلاً (۱۴۲)

همانا مُنافقان با اللّه فریبکاری می کنند و او (اللّه) فریب دهندهٔ ایشان است و هر گاه به سوی نماز بر می خیزند با بی میلی بر می خیزند و به مردم خودنمایی می کنند و اللّه را جز اندکی یاد نمی کنند ۱۴۲

مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لاَ إِلَى هَؤُلاَءِ وَ لاَ إِلَى هَؤُلاَءِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً (۱۴۳)

در میان این سرگردان هستند، نه به سوی آنان هستند و نه به سوی اینان و کسی را که اللّه گُمراه کند برای او راهی را پیدا نمی کنی ۱۴۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَ تُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَاناً مُبِيناً (۱۴۴)

ای کسانیکه ایمان آورده اید کافران را به جای مؤمنان به پشتیبانی نگیرید، آیا می خواهید برای اللّه بر علیه خود دستاویزی آشکار قرار دهید؟ ۱۴۴

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَ لَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيراً (۱۴۵)

همانا مُنافقین در اعماق از آتش (جهنم) هستند و برای ایشان یاوری نیست ۱۴۵

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُوا وَ أَصْلَحُوا وَ اعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَ أَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولٰئِکَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْراً عَظِيماً (١٤٦)

مگر کسانیکه توبه کردند و اصلاح نمودند و به (دین) الله چنگ زدند و دینشان را برای الله خالص نمودند پس ایشان با مؤمنان هستند و به زودی الله به مؤمنان پاداشی بزرگ را می دهد ۱۴۶

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَ آمَنْتُمْ وَ كَانَ اللَّهُ شَاكِراً عَلِيماً (١٤٧)

الله شما را اگر سپاسگزار باشید و ایمان آورید عذاب نمی کند و الله حقّ شناس داناست ۱۴۷

لاَ يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلاَّ مَنْ ظُلِمَ وَ كَانَ اللَّهُ سَمِيعاً عَلِيماً (١٤٨)

الله آشکار گفتن سخن بد را دوست ندارد، مگر از سوی کسی که مورد ستم قرار گرفته است؛ و الله شنوندهٔ داناست ۱۴۸

إِنْ تُبْدُوا خَيْراً أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوّاً قَدِيراً (١٤٩)

اگر خیر را آشکار کنید یا آن را پنهان سازید یا از بدی گُذشت کنید پس همانا الله بخشندهٔ تواناست ۱۴۹

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ وَ يُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَ رُسُلِهِ وَ يَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَ نَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذٰلِکَ سَبِيلاً (١٥٠)

همانا کسانیکه به الله و فرستادگانش کُفر ورزیدند و می‌خواهند بین الله و فرستادگانش جدایی افکنند و می گویند: به بعضی ایمان می آوریم و به بعضی کُفر می ورزیم و می خواهند که میان این راهی را برگیرند ۱۵۰

أُولٰئِکَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقّاً وَ أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً مُهِيناً (١٥١)

آنان به حقّ کافر هستند و برای کافران عذابی خوار کننده را آماده کرده ایم ۱۵۱

وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ وَ لَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولٰئِکَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (١٥٢)

و کسانیکه به اللّه و فرستادگانش ایمان آورند و میان هیچکدام از ایشان جدایی نیفکندند به زودی به ایشان (حق و) حقوقشان را می دهد و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۱۵۲

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَاباً مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذٰلِكَ وَ آتَيْنَا مُوسَى سُلْطَاناً مُبِيناً (۱۵۳)

(ای محمّد) اهل کتاب از تو می خواهند که بر ایشان کتابی از آسمان نازل کنی پس به درستی از موسی بزرگتر از این را خواستند پس (قوم بنی اسرائیل) گفتند: اللّه را آشکارا به ما نشان بده پس ایشان را صاعقه به دلیل ستمکاریشان فرا گرفت سپس گوساله را انتخاب کردند بعد از آنکه نشانه‌های آشکار برای ایشان آمد پس از ایشان گُذشت کردیم و به موسی تسلّطی آشکار را دادیم ۱۵۳

وَ رَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَ قُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّداً وَ قُلْنَا لَهُمْ لاَ تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَ أَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً (۱۵٤)

و بر بالای ایشان (کوه) طُور را به خاطرِ پیمانشان برافراشتیم و به ایشان گفتیم: که به دروازه سجده کننده وارد شوید و به ایشان گفتیم: که در "حُکم سبت" تجاوز نکنید و از ایشان پیمانی سخت گرفتیم ۱۵۴

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَ كُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ قَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ قَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُونَ إِلاَّ قَلِيلاً (۱۵۵)

پس به خاطرِ عهدشکنی ایشان و کُفر ورزی به آیات اللّه و کُشتن به ناحقّ پیامبران و گفتار ایشان که دلهای ما در پرده است، بلکه اللّه به خاطر کُفرشان بر (دلهای) ایشان مُهر نهاده است پس جز اندکی ایمان نیاوردند ۱۵۵

وَ بِكُفْرِهِمْ وَ قَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَاناً عَظِيماً (۱۵٦)

و به کُفر ایشان (یهودیان) و گفتارشان که بر مریم بُهتانی بزرگ زدند (تهمت زنا) ۱۵٦

وَ قَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَ مَا قَتَلُوهُ وَ مَا صَلَبُوهُ وَ لٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَ إِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلاَّ اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَ مَا قَتَلُوهُ يَقِيناً (۱۵۷)

و گفتارشان (گفتار یهودیان)، همانا ما مسیح پسر مریم فرستاده اللّه را کُشتیم و در حالیکه او (عیسی) را نکُشتند و او را به صلیب نکشیدند و لیکن اَمر بر ایشان نامعلوم شد و همانا کسانیکه در آن اختلاف کردند در شکّی از آن هستند بدان جز پیروی پندار دانشی ندارند و او را یقیناً نکُشتند ۱۵۷

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً (۱۵۸)

بلکه او را اللّه به سوی خویش بالا برد و اللّه شوکتمندِ حکیم است ۱۵۸

وَ إِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلاَّ لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيداً (۱۵۹)

و از اهل کتاب، کسی نیست مگر قبل از مرگش به او ایمان می آورد و روز قیامت (عیسی) بر ایشان گواه خواهد بود ۱۵۹

فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَ بِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيراً (١٦٠)

پس به خاطر ستمی که از یهود صادر شد، و به سبب آنکه بسیاری از (مردم را از) راه اللّه باز می داشتند بر ایشان پاکیهایی را حرام کردیم که آن بر ایشان حلال بود ۱۶۰

وَ أَخْذِهِمُ الرِّبَا وَ قَدْ نُهُوا عَنْهُ وَ أَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَ أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَاباً أَلِيماً (١٦١)

و به علّت گرفتن ربا و خوردن اموال مردم به ناحقّ، در حالیکه از آن منع شده بودند و برای کافران از ایشان (یهودیان) عذابی دردناک را آماده کرده ایم ۱۶۱

لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَ الْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَ الْمُقِيمِينَ الصَّلاَةَ وَ الْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ الْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ أُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْراً عَظِيماً (١٦٢)

لیکن به (افرادِ) پا برجا در دانش (دینی) از ایشان و مؤمنان بدآنچه به سوی تو (ای محمّد) نازل شد و بدآنچه پیش از تو نازل شد و (افرادِ) برپا دارندهٔ نماز و (افرادِ) بخشندهٔ زکات و (افرادِ) ایمان آورنده به اللّه و روز آخرت، آنان را به زودی پاداشی بزرگ می دهیم ۱۶۲

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَ النَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ عِيسَى وَ أَيُّوبَ وَ يُونُسَ وَ هَارُونَ وَ سُلَيْمَانَ وَ آتَيْنَا دَاوُدَ زَبُوراً (١٦٣)

همانا (ای محمّد) به سوی تو وحی کردیم چنانکه به سوی نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم و به سوی ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان و عیسی و ایّوب و یونس و هارون و سلیمان وحی کردیم و به داوود زبور را دادیم ۱۶۳

وَ رُسُلاً قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَ رُسُلاً لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَ كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيماً (١٦٤)

و فرستادگانی که سرگذشت ایشان را بر تو (ای محمّد) پیش از این بازگو کردیم و فرستادگانی را که سرگذشت ایشان را به تو بازگو نکردیم و اللّه با موسی سخنی مستقیم گفت ۱۶۴

رُسُلاً مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِئَلاَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً (١٦٥)

فرستادگانی بشارت دهنده و هشدار دهنده (ارسال نمودیم) تا مردم پس از آمدن فرستادگان، حُجّتی در برابر اللّه نداشته باشند و اللّه شوکتمندِ حکیم است ۱۶۵

لٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَ الْمَلاَئِكَةُ يَشْهَدُونَ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً (١٦٦)

لیکن اللّه گواهی می دهد بدآنچه به سوی تو (ای محمّد) آن (قرآن) را به دانش خود نازل نمود و فرشتگان گواهی می دهند و اللّه در مقام گواهی کافی است ۱۶۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلاَلاً بَعِيداً (١٦٧)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و (مردم را) از راه اللّه بازداشتند به درستی به گُمراهی دوری اُفتاده اند ۱۶۷

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ ظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَ لاَ لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقاً (١٦٨)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و ستم کردند این گونه نیست که اللّه ایشان را بیامرزد و نه به راهی هدایتشان کند ۱۶۸

إِلاَّ طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً وَ كَانَ ذٰلِکَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً (١٦٩)

مگر به راه جهنم که در آن همیشه جاودان هستند و همانا این بر الله آسان است ۱۶۹

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْراً لَكُمْ وَ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً (١٧٠)

ای مردم به درستی به سوی شما فرستاده ای به حقّ از جانب پروردگارتان ارسال شد پس ایمان آورید که آن برای شما بهتر است و اگر کُفر ورزید پس همانا آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ الله است و الله دانای حکیم است ۱۷۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَ لاَ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلاَّ الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَ كَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَ رُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ وَ لاَ تَقُولُوا ثَلاَثَةٌ انْتَهُوا خَيْراً لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلٰهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً (١٧١)

ای اهل کتاب دربارهٔ دین خود غُلوّ (گزافه گویی) نکنید و دربارهٔ الله جز به حقّ نگویید، جز این نیست که مسیح پسر مریم فرستاده الله و فرمانی است که آن را به سوی مریم افکنده و روحی از جانب اوست پس به الله و فرستاده اش ایمان آورید و نگویید سه تا است (اندیشهٔ کافرانه تثلیث)، بس کنید برای شما بهتر است، جز این نیست که الله صاحب قدرتی یکتاست، (الله) پاک و مُنزه است که برای او فرزندی باشد و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است برای اوست، و الله در مقام وکالت کافی است ۱۷۱

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْداً لِلَّهِ وَ لاَ الْمَلاَئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَ مَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَ يَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعاً (١٧٢)

هرگز مسیح و نه فرشتگان مُقرّب (نزدیک) سرپیچی نکنند که بنده ای برای الله باشند و آنکس که از عبادت او (الله) سرپیچی کند و کِبر ورزد پس به زودی همه آنان را به سوی خود گِرد آورد ۱۷۲

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَ يَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَ أَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَ اسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً أَلِيماً وَ لاَ يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيّاً وَ لاَ نَصِيراً (١٧٣)

پس آنان که ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند پس (حق و) حقوقشان را به تمام می دهیم و از بخشش خویش بر ایشان بیفزاییم و آنان که سرپیچی کردند و کِبر ورزیدند پس ایشان را عذاب کند، عذابی دردناک و در برابر اللّه برای خویش سرپرست و یاوری نیابند ۱۷۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُوراً مُبِيناً (١٧٤) ای مردم به راستی برای شما دلیلی روشن از سوی پروردگارتان آمده است و به سوی شما نوری آشکار فرو فرستادیم ۱۷۴

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً (١٧٥)

اما کسانی که به اللّه ایمان آوردند و به او چنگ زدند، آنان را به رحمتی از سوی خود و بخشش خویش وارد خواهد کرد و آنان را به راهی راست به سوی خود هدایت خواهد نمود ۱۷۵

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلاَلَةِ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَ لَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَ هُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَ إِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالاً وَ نِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٧٦)

(ای محمّد) از تو (دربارهٔ ارث خواهران و برادران) فتوا می‌خواهند، (ای محمّد) بگو: اللّه در مورد کَلالَه (خواهر و برادر) فتوا می دهد، اگر مردی بمیرد و او را فرزندی نباشد و برای او خواهری باشد پس برای آن خواهر، نصف آنچه بجا گُذارده است و (اگر خواهری از دنیا برود، وارث او یک برادر باشد) او (تمام) ارث را از خواهر می برد، در صورتی که خواهر او (میّت) فرزندی نداشته باشد و اگر دو خواهر (از او) باقی باشند برای ایشان دو سوّم آنچه بجای گُذارده است و اگر برادران و خواهرانی باشند برای هر مردی معادل سهم دو زن است، اللّه برای شما مشخص می کند تا مبادا گُمراه شوید و اللّه بر همه چیز داناست ۱۷۶

سوره مائده - ۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلاَّ مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَ أَنْتُمْ حُرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ (١)

ای کسانیکه ایمان آورده اید به پیمان ها وفا کنید، برای شما دام های چهارپا حلال شده است جز آنچه (حکمش) بر شما خوانده می شود، در حالیکه شکار را نباید در حال اِحرام، حلال بشمارید همانا اللّٰه بدآنچه می خواهد حُکم می کند ۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَ لاَ الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَ لاَ الْهَدْيَ وَ لاَ الْقَلاَئِدَ وَ لاَ آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنْ رَبِّهِمْ وَ رِضْوَاناً وَ إِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَ لاَ يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى وَ لاَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، نشانه ها / آیین های الهی را حلال نکنید (حُرمت نهید)، و ماه حرام و قربانیهای بی نشان و نشان دار و (حُرمت) زائران بیت اللّٰه الحرام را نشکنید که از جانب پروردگارشان بخشش و خُشنودی می جویند و هنگامیکه از اِحرام خارج شدید پس شکار کنید و کینه گروهی که شما را از مسجدالحرام بازداشتند بر آن ندارد بر آنان ستم کنید و یکدیگر را بر نیکوکاری و پرهیزکاری کمک کنید و بر گناه و ستم همدیگر را کمک نکنید و تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّٰه سخت کیفر است ۲

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَ الدَّمُ وَ لَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَ مَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَ الْمُنْخَنِقَةُ وَ الْمَوْقُوذَةُ وَ الْمُتَرَدِّيَةُ وَ النَّطِيحَةُ وَ مَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلاَّ مَا ذَكَّيْتُمْ وَ مَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَ أَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلاَمِ ذٰلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلاَ تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتْمَمْتُ

عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلاَمَ دِيناً فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣)

بر شما حرام شد مُردار و خون و گوشت خوک و آنچه نام غیر اللّه (منصوب شده به غیر اللّه) بر آن بُرده شود و (حیوان) خفه شده و آنچه با سنگ زده و پَرتاب شده و شاخ زده باشد و آنچه را حیوانات وحشی خورده باشند مگر آنچه را که خود ذبح کرده اید و آنچه نزد بُتها ذبح شود و آنچه با قرعه کشی تقسیم کنید، این نافرمانی است، امروز کسانیکه از دین شما کافر شدند نااُمید شدند پس از ایشان نترسید و از من بترسید، امروز برای شما آئین شما را به انجام رسانیدم و بر شما نعمتم را تمام کردم و برای شما اسلام (تسلیم شدن در برابر دستورات اللّه) را به عنوان آئین پسندیدم پس آنکس که در گُرسنگی بدون گرایش به گناهی ناچار شود پس همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ٣

يَسْأَلُونَكَ مَا ذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَ مَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَ اذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (٤)

(ای محمّد) از تو می پرسند: چه چیز برای ایشان حلال شده است؟ (ای محمّد) بگو: برای شما پاکیزه ها حلال شده است و آنچه از سگهای شکاری آموزش داده اید در حالیکه آموزش دهنده آنها باشید بدآنچه اللّه به شما آموزش داد، از آنچه برای شما (سگهای شکاری) نگاه داشته اند را بُخورید و نام اللّه را بر آن یاد کنید و تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّه در حسابرسی سریع است ۴

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَ طَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَ طَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَ الْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَ لاَ مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٥)

امروز برای شما پاکیزه ها حلال گردید و خوراک کسانیکه به ایشان کتاب داده شد برای شما حلال شد و خوراک شما بر آنها حلال گردید و زنان پاکدامن از مؤمنین و زنان پاکدامن از کسانیکه به ایشان از قبل

کتاب داده شد (بر شما حلال اند) هنگامیکه (حق و) حقوقشان را بدهید در حالیکه پاکدامن باشید و نه خواستار روابط نامشروع و نه خواستار روابط پنهانی و آنکس که به ایمان خود کافر شد پس به درستی اعمال او تباه شده است و او در آخرت از (افرادِ) زیانکار است ۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلاَةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَ أَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَ امْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَ أَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَ إِنْ كُنْتُمْ جُنُباً فَاطَّهَّرُوا وَ إِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لاَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيداً طَيِّباً فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ أَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَ لٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَ لِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٦) ای کسانیکه ایمان آورده اید، هنگامی که به سوی نماز بر می خیزید پس صورت ها و دستهای خود را به سوی آرنجها بشویید (از نوک انگشتان تا آرنج) و سرهای خود را مسح کنید و پاهای خود را به سوی دو قاب پا بشویید (پاهای خود را همراه با قوزکهای آنها بشویید یا پاهای خود را مسح کنید) و اگر جُنب بودید خود را پاک سازید و اگر بیمار یا در سفری بودید یا یکی از شما را مدفوع بیرون آید یا با زنان رابطهٔ جنسی برقرار کردید پس (اگر) آب نیافتید پس قصد خاکی پاک کنید پس بر صورت ها و دستهای خود از آن بمالید، اللّٰه نمی خواهد که بر شما سخت بگیرد لیکن (می خواهد) تا شما را پاک سازد و نعمتش را بر شما تمام گرداند تا شاید سپاسگزار باشید ۶

وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ مِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٧)

و نعمت اللّٰه به شما و پیمانش را که با شما بسته است را بیاد آورید هنگامیکه گفتید: شنیدیم و اطاعت کردیم و تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّٰه به درونِ سینه ها داناست ۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَ لاَ يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَى أَلاَّ تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٨)

ای کسانیکه ایمان آورده اید (افرادِ) قیام کننده برای اللّٰه و گواهانی به عدالت باشید و کِینه قومی شما را وا ندارد که به عدالت رفتار نکنید، عدالت کنید که آن به پرهیزکاری نزدیکتر است و تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّٰه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۸

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۹)

اللّٰه کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند وعده داده است، برای ایشان آمرزشی و مُزدی بزرگ است ۹

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۰)

و کسانیکه کُفر ورزیدند و آیات ما را دروغ شُمردند، آنان یاران دوزخ هستند ۱۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نعمت اللّٰه را بر خود به یاد آورید، آن‌گاه که گروهی قصد داشتند دست به سوی شما دراز کنند، ولی اللّٰه دست آنان را از شما بازداشت. و تقوای الهی پیشه سازید؛ و مؤمنان باید تنها بر اللّٰه توکل کنند ۱۱

وَ لَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ بَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيباً وَ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلاَةَ وَ آتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَ آمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَ عَزَّرْتُمُوهُمْ وَ أَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ لَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱۲)

و مسلّماً اللّٰه از بنی اسرائیل پیمان گرفت و از ایشان دوازده سردار بر انگیختیم و اللّٰه فرمود: من با شما هستم اگر نماز را به پای داشتید و زکات را دادید و به فرستادگان من ایمان آوردید و ایشان را احترام گذاشتید و به اللّٰه وامی نیکو دادید قطعاً از شما گُناهانتان را پاک می کنم و شما را به باغهایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد می کنم پس آنکس از شما بعد از این کُفر ورزد پس به درستی راه درست را گُم کرده است ۱۲

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَ جَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَ نَسُوا حَظّاً مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَ لاَ تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلاَّ قَلِيلاً مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٣)

پس به خاطرِ عهد شکنی ایشان آنها را لعنت کردیم و دلهایشان را سخت گردانیدیم، (ایشان) کلام (الله) را از جایگاهش تحریف می کردند و بخشی از آنچه را به آن یادآور شده بودند را فراموش کردند و (ای محمّد) زمانی نیست که بر خیانتی از آنان آگاه نشوی مگر عدهٔ کمی از آنان (که به تو ایمان آورده اند و خیانت پیشه نیستند) پس از ایشان گُذشت کن و چشم پوشی کن، همانا الله دوستدارِ (افرادِ) نیکوکار است ١٣

وَ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظّاً مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ سَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (١٤)

و از کسانیکه گفتند: ما مسیحی هستیم از ایشان پیمان گرفتیم پس بخشی از آنچه به آن یادآوری شده بودند را فراموش کردند و میان آنان دشمنی و کِینه را تا روز قیامت بر انگیختیم و به زودی الله ایشان را بدآنچه می ساختند آگاهی می دهد ١۴

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيراً مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَ يَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَ كِتَابٌ مُبِينٌ (١٥)

ای اهل کتاب به درستی به سوی شما فرستاده ما آمد تا برای شما مشخص کند بسیاری از آنچه را که از کتاب پنهان می کردید و از بسیاری گُذشت کند، به درستی از جانب ما نور و کتابی آشکار آمد ١۵

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلاَمِ وَ يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٦)

الله هر کس که بدنبال خُشنودی او باشد را بدان به راه‌های سلامت هدایت می کند و ایشان را به ارادهٔ او از تاریکیها به سوی نور بیرون می برد و ایشان را به راه راست هدایت می کند ١۶

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَ أُمَّهُ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٧)

مسلّماً كُفر ورزیدند کسانیکه گفتند: همانا اللّه او مسیح پسر مریم است، (ای محمّد) بگو: چه کسی قدرتی بر اللّه دارد اگر (اللّه) بخواهد مسیح پسر مریم و مادرش و هر که در زمین است همه را هلاک کند؟ و برای اللّه است پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، خلق می کند هر آنچه بخواهد و اللّه بر هر چیزی تواناست ١٧

وَ قَالَتِ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَ أَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ (١٨)

و یهودیان و مسیحیان گفتند: ما فرزندان اللّه و دوستان او هستیم، (ای محمّد) بگو: پس چرا شما را (اللّه) به خاطرِ گُناهانتان عذاب می کند بلکه شما بشری هستید از آنچه (اللّه) خلق کرد، هر که را بخواهد می آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می کند و برای اللّه پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست و به سوی او بازگشت است ١٨

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَ لاَ نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَ نَذِيرٌ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٩)

ای اهل کتاب به درستی به سوی شما فرستاده ما بعد از فاصلهٔ زمانی با فرستادگان (پیشین) آمد تا که نگویید که ما را بشارت دهنده و هشدار دهنده ای نیامد پس به درستی به سوی شما بشارت دهنده و هشدار دهنده‌ای آمد و اللّه بر هر چیزی تواناست ١٩

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَ جَعَلَكُمْ مُلُوكاً وَ آتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ (٢٠)

و هنگامی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من نعمت الله بر شما را به یاد آورید هنگامیکه در میان شما پیامبران را قرار داد و شما را پادشاهانی قرار داد و به شما آنچه را بدان کسی از جهانیان را نداده بود ارزانی داشت ۲۰

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَ لاَ تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (٢١)

ای قوم من به سرزمین مُقدسی که الله برای شما قرار داد وارد شوید و بر پُشت های خویش باز نگردید که زیانکار می‌گردید ۲۱

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْماً جَبَّارِينَ وَ إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ (٢٢)

(قوم بنی اسرائیل) گفتند: همانا در آن گروهی زورمند هستند و هرگز ما در آن (سرزمین مُقدس) وارد نشویم تا از آن بیرون روند پس زمانیکه از آن بیرون آمدند پس همانا ما داخل آن سرزمین می شویم ۲۲

قَالَ رَجُلاَنِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَ عَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٣)

دو مرد از میان کسانی که از الله می‌ترسیدند و الله به آنان نعمت داده بود، گفتند: از دروازه بر آنان وارد شوید؛ پس هنگامی که از آن وارد شوید، شما پیروز خواهید بود؛ و اگر مؤمن هستید، بر الله توکل کنید ۲۳

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبَداً مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَ رَبُّكَ فَقَاتِلاَ إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ (٢٤)

(قوم بنی اسرائیل) گفتند: ای موسی هرگز در آن داخل نشویم هیچگاه تا ایشان در آنجا هستند پس تو و پروردگارت بروید و (با آنها) نبرد کنید که ما در اینجا خواهیم نشست ۲۴

قَالَ رَبِّ إِنِّي لاَ أَمْلِكُ إِلاَّ نَفْسِي وَ أَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٥)

(موسی) گفت: پروردگارا، من جز بر خود و برادرم اختیار ندارم؛ پس میان ما و این قوم نافرمان جدایی بینداز ۲۵

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلاَ تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٦)

(اللّٰه) فرمود: (ورود به سرزمین مُقدس) بر ایشان چهل سال حرام است، در زمین سرگردان می مانند پس (ای موسی) بر گروه نافرمان تأسف نخور ۲۶

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَاناً فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَ لَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (۲۷)

و بر ایشان داستان فرزندان آدم را به حقّ به ایشان بخوان هنگامیکه قُربانی کردند، قُربانی از یکی از ایشان پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد، (قابیل) گفت: همانا تو را می کُشم؟ (هابیل) گفت: جز این نیست که اللّٰه (قُربانی را) از (افرادِ) پرهیزکار می پذیرد ۲۷

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (۲۸)

(هابیل گفت:) اگر دستت را به سوی من دراز کنی که مرا بُکشی، دستم را به سوی تو دراز نکنم تا تو را بُکشم، همانا من از اللّٰه پروردگار جهانیان می ترسم ۲۸

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَ إِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَ ذٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (۲۹)

همانا من می خواهم که تو گناه من و گناه خویش را به دوش کشی تا از یاران آتش (جهنم) شوی و مجازات ستمکاران این است ۲۹

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۳۰)

پس برای او (قابیل) قتل برادرش آراسته شد پس او، (هابیل) را کُشت و از (افرادِ) زیانکار گردید ۳۰

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَاباً يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَ عَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْأَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ (۳۱)

پس اللّٰه کلاغی را بر انگیخت که در زمین جستجو می کرد تا به او نشان دهد که چگونه جسد برادر خویش را پنهان سازد، (قابیل) گفت: ای وای بر من آیا ناتوان شدم از آنکه مانند این کلاغ باشم تا جسد برادر خویش را پنهان سازم؟ پس از پشیمانان گردید ۳۱

مِنْ أَجْلِ ذٰلِکَ کَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْساً بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَکَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعاً وَ مَنْ أَحْيَاهَا فَکَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعاً وَ لَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ کَثِيراً مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِکَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ (٣٢)

برای این بر بنی اسرائیل مُقرّر داشتیم هر کس (صاحبِ) جانی را به غیر (صاحبِ) جانی یا فساد در زمین بُکشد پس مانند آن است که همه مردم را کُشته است و آنکس که او را زنده سازد گویا همه مردم را زنده ساخته است و مُسلّماً به سوی شما فرستادگان ما با نشانه ها آمدند پس همانا بسیاری از ایشان بعد از این (افرادِ) تجاوز کننده بودند ٣٢

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَاداً أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذٰلِکَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٣٣)

جز این نیست مُجازات کسانیکه با الله و فرستاده اش جنگ می کنند و در زمین فساد می کنند آن است که کُشته شوند یا به دار آویخته شوند یا دستها و پاهای ایشان بر خلاف بُریده شود یا از آن سرزمین تبعید گردند، این (مُجازات) برای ایشان خواری در دنیا است و برای ایشان در آخرت عذابی بزرگ است ٣٣

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٤)

مگر کسانیکه توبه کردند قبل از آنکه دست شما به ایشان برسد پس بدانید که الله آمرزندهٔ مهربان است ٣۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّکُمْ تُفْلِحُونَ (٣٥)

ای کسانیکه ایمان آورده اید تقوای الهی پیشه سازید و به سوی او (الله) وسیله‌ای بجویید و در راه او (به وسیلهٔ اجرای دستورات الهی) کوشش کنید تا شاید رستگار شوید ٣۵

إِنَّ الَّذِينَ کَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَ مِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٣٦) همانا کسانیکه کُفر ورزیدند اگر برای ایشان هر آنچه در زمین است

همگی و مانند آن را (نیز) با آن (داشته باشد) تا خود را از عذاب روز قیامت جایگزین دهند از ایشان قبول نگردد و برای ایشان عذابی دردناک است ۳۶

يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ (۳۷)

می خواهند از آتش (جهنم) خارج شوند و ایشان از آن خارج نخواهند شد و ایشان را عذابی همیشگی است ۳۷

وَ السَّارِقُ وَ السَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِنَ اللَّهِ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۳۸)

و مرد دزد و زن دزد را پس توان/ اختیارات آن دو را از آنان بازگیرید/ سلب کنید، کیفری در برابر آنچه آن دو مرتکب شده اند (مُجازات متناسب با عمل دزدی)، عبرتی از جانب اللّٰه است و اللّٰه شوکتمندِ حکیم است ۳۸

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَ أَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳۹)

پس آنکس که بعد از ستمش توبه کرد و اصلاح نمود (سرقت را جبران کرد، مال دزدی را به مالباخته عودت نمود) پس همانا اللّٰه توبه او را می‌پذیرد، همانا اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۳۹

أَ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤٠)

آیا نمی دانید که برای اللّٰه پادشاهی آسمانها و زمین است، هر کس را بخواهد عذاب می کند و هر کس را که بخواهد می آمرزد و اللّٰه بر همه چیز تواناست ۴۰

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لاَ يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَ لَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هٰذَا فَخُذُوهُ وَ إِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَ مَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً أُولٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٤١)

ای فرستاده، کسانی که در کُفر شتاب می کنند، تو را اندوهگین نسازند؛ از میان کسانی که با دهان هایشان گفتند: ایمان آوردیم، در حالی که دل هایشان ایمان نیاورده بود، و نیز از میان یهودیان. آنان بسیار به سخنان دروغ گوش می سپارند و برای گروهی دیگر که نزد تو نیامده اند، گوش به فرمان اند. آنان کلمات را پس از آنکه در جایگاه های خود قرار گرفته اند، تحریف می کنند. می گویند: اگر این حکم به شما داده شد، آن را بپذیرید؛ و اگر به شما داده نشد، برحذر باشید. و هر کس را که اللّٰه بخواهد به فتنه گرفتار کند، تو در برابر اللّٰه هیچ اختیاری برای او نداری. آنان کسانی هستند که اللّٰه نخواسته است دل هایشان را پاک گرداند. برای آنان در دنیا خواری و در آخرت عذابی بزرگ است ۴۱

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ إِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئاً وَ إِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٤٢)

شنوندهٔ دروغ هستند، خورندهٔ رشوه اند پس اگر به سوی تو آمدند پس میان ایشان حُکم کن یا از ایشان رویگردان و اگر از ایشان رویگردانی پس هرگز آسیبی به تو نخواهند رسانید و اگر داوری می کنی پس میان ایشان به عدالت حُکم کن، همانا اللّٰه (افرادِ) دادگر را دوست دارد ۴۲

وَ كَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَ عِنْدَهُمُ التَّوْرَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَ مَا أُولٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٣)

و چگونه تو را (ای محمّد) به داوری می‌گیرند در حالیکه نزد ایشان تورات است که در آن حُکم اللّٰه است سپس بعد از آن (مراجعه به تورات) پُشت می کنند و آنان مؤمنان نیستند ۴۳

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلاَ تَخْشَوُا النَّاسَ وَ اخْشَوْنِ وَ لاَ تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَناً قَلِيلاً وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (٤٤)

همانا ما تورات را نازل کردیم؛ در آن هدایت و نوری است. پیامبرانی که تسلیم (اللّٰه) بودند، برای کسانی که یهودی بودند، و نیز پرورش یافتگان (دینی) و خُبرگان (دینی)، به وسیله آن (تورات) حکم می کردند، به سبب آنچه از کتاب اللّٰه به آنان سپرده شده بود که حفظ و نگهداری کنند، و بر آن گواه بودند. پس از

مردم نترسید و از من بترسید؛ و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید. و هر کس به آنچه اللّٰه نازل کرده حکم نکند، پس آنان همان کافران اند ۴۴

وَ كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَ الْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَ الْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَ الْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَ السِّنَّ بِالسِّنِّ وَ الْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٤٥)

و بر ایشان در آن (تورات) مُقرّر کردیم که جان در برابر جان و چشم در برابر چشم و بینی برابر بینی و گوش برابر گوش و دندان در برابر دندان و زخم‌ها نیز قصاص دارند. پس هر کس از آن (حقّ قصاص) بُگذرد و آن را ببخشد، پس آن (گُذشت) قطعاً کفارهٔ (گناهان) او خواهد بود و آنکس که بدآنچه اللّٰه نازل کرده است حُکم نکند پس آنان ستمگران هستند ۴۵

وَ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَ آتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَ نُورٌ وَ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ (٤٦)

و به دنبال ایشان عیسی پسر مریم را فرستادیم کسی که تصدیق کنندهٔ آنچه پیش روی او از تورات است و به او انجیل را دادیم که هدایت و نوری و تصدیق کنندهٔ آنچه پیش روی او از تورات است و هدایت و پندی برای (افرادِ) پرهیزکار است ۴۶

وَ لْيَحْكُمْ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٤٧)

و باید اهل انجیل بدآنچه اللّٰه در آن نازل کرده است حُکم کنند و هر کس بدآنچه اللّٰه نازل کرده حُکم نکند پس ایشان نافرمان هستند ۴۷

وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَ مُهَيْمِناً عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَاجاً وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٤٨)

و ما این کتاب (قرآن) را به حقّ به سوی تو نازل کردیم در حالی که تصدیق کننده کتابهای پیشین و نگهبان (مراقبت کننده/ ناظر و مسلّط) بر آنهاست پس میان ایشان حُکم کن بدآنچه اللّه نازل کرد و در برابر آنچه به سوی تو از حقّ آمد از هواهای نفسانی ایشان پیروی نکن، برای هر کدام از شما شریعت و روشی است، اگر اللّه می خواست شما را یک اُمّت قرار می‌داد و لیکن (اللّه) خواست تا شما را آزمایش کند در آنچه به شما ارزانی داشته است (کتابهای الهی) پس به سوی کارهای خیر بشتابید، به سوی اللّه بازگشت همه شماست پس شما را بدآنچه در آن اختلاف می‌کردید آگاهی می دهد ۴۸

وَ أَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَ احْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَ إِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ (٤٩)

و آنکه (ای محمّد) میان ایشان بدآنچه اللّه نازل کرد حُکم کن و از هواهای نفسانی ایشان پیروی نکن و از ایشان بترس که مبادا تو را از بعضی از آنچه اللّه به سوی تو نازل کرده است فریب بدهند پس اگر به آن پُشت کردند بدان که جز این نیست که اللّه می خواهد ایشان را به پاره‌ای از گناهانشان گرفتار کند و همانا بسیاری از مردم نافرمان هستند ۴۹

أَ فَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْماً لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٥٠)

آیا حُکم جاهلیت را می جویند؟ و چه کسی نیکوتر از اللّه در حُکم (دادن) برای گروهی که یقین دارند ۵۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥١)

ای کسانیکه ایمان آورده اید یهود و مسیحیان را پشتیبان خویش نگیرید، بعضی از ایشان پشتیبان بعضی دیگر هستند و هر کس ایشان را به پشتیبانی گیرد از آنان است، همانا اللّه گروه ستمگران را هدایت نمی کند ۵۱

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسَرُّوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ (٥٢)

پس (ای محمّد) کسانی را که در دل‌هایشان بیماری است می‌بینی که در میان آنان می‌شتابند و می‌گویند: می‌ترسیم حادثه‌ای به ما برسد. اما امید است اللّه پیروزی یا فرمانی از جانب خود بیاورد، آنگاه آنان از آنچه در دل پنهان می‌داشتند، پشیمان شوند ۵۲

وَ يَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَ هٰؤُلاَءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ (۵۳)

و کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: آیا اینان همان کسانی هستند که با سوگندهای سخت خود به اللّه سوگند می‌خوردند که با شما هستند؟ اعمالشان تباه شد و زیانکار گشتند ۵۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لاَ يَخَافُونَ لَوْمَةَ لاَئِمٍ ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٥٤)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هر کس از شما از دین خود مُرتد شود (از دین اسلام باز گردد) به زودی اللّه گروهی را بیاورد که آنها را دوست دارد و آنها هم او را دوست دارند در برابر مؤمنان فروتن هستند، در برابر کافران عزّتمند هستند، در راه اللّه کوشش می کنند و از سرزنش (افرادِ) سرزنش کننده نمی ترسند، این بخشش اللّه است آن را به هر کس که بخواهد می دهد و اللّه وسعت بخش داناست ۵۴

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ (۵۵)

جز این نیست که پشتیبان شما اللّه و فرستاده اش و کسانیکه ایمان آوردند، کسانیکه نماز را به پای می دارند و زکات را می دهند و ایشان (در برابر اللّه) متواضع هستند ۵۵

وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (٥٦)

و هر کس اللّه و فرستاده اش را و کسانیکه ایمان آورده اند را پُشتیبانی کند پس همانا طرفداران اللّه ایشان چیره هستند ۵۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُواً وَ لَعِباً مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ الْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۵۷)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، آنان که دین شما را به مسخره و بازیچه می گیرند از آنانکه کتاب پیش از شما داده شدند و کافران را پشتیبان قرار ندهید و تقوای الهی پیشه سازید، اگر از مؤمنان هستید ۵۷

وَ إِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلاَةِ اتَّخَذُوهَا هُزُواً وَ لَعِباً ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَ يَعْقِلُونَ (۵۸)

و هنگامی که بانگ برای نماز بر آرید آن را مسخره و بازیچه (سرگرمی) می گیرند، این بدان سبب است که آنان گروهی هستند که تعقّل نمی کنند ۵۸

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلاَّ أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَ أَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ (۵۹)

(ای محمّد) بگو: ای اهل کتاب، آیا از ما انتقام می گیرید به خاطر آنکه به اللّه و آنچه بر ما و آنچه پیش از ما نازل شده است ایمان آورده ایم؟ و اینکه بسیاری از ایشان نافرمان هستند ۵۹

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِکَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَ غَضِبَ عَلَيْهِ وَ جَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَ الْخَنَازِيرَ وَ عَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولٰئِکَ شَرٌّ مَكَاناً وَ أَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ (٦٠)

(ای محمّد) بگو: آیا شما را به بدتر از این در مُجازات از جانبِ اللّه آگاهی دهم؟ که هر کس را اللّه لعنت کند و خشم بر او بگیرد، (اللّه) ایشان را از آوارگان و خوارشدگان و سر سپرده طاغوت (استبداد) قرار خواهد داد، آنان در جایگاه بدترین هستند و از راه راست گُمراه ترین هستند ۶۰

وَ إِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَ قَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَ هُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ (٦١)

و هر گاه به سوی شما می‌آیند، می‌گویند: ایمان آوردیم در حالیکه با حقّ پوشی وارد شدند و با آن بیرون رفتند و اللّه بدآنچه پنهان می‌کنند داناست ۶۱

وَ تَرَى كَثِيراً مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ أَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٦٢)

و بسیاری از ایشان را می بینید که بر همدیگر در شتافتن به سوی گناه و دشمنی و خوردن رشوه پیشی می گیرند، چه زشت است آنچه انجام می‌دادند ۶۲

لَوْ لاَ يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَ أَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (٦٣)

چرا ایشان را (افرادِ) پرورش یافته (دینی) و خُبرگان (دینی) از گفتار گناه آلودشان و رشوه خواری ایشان منع نمی کنند؟ چه زشت است آنچه فراهم می ساختند ۶۳

وَ قَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَ لُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَ لَيَزِيدَنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَاناً وَ كُفْراً وَ أَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَاراً لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَاداً وَ اللَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (٦٤)

و یهود گفتند: دست اللّه به زنجیر بسته باد، به زنجیر بسته باد دستهای ایشان، لعنت بر آنان به سبب آنچه گفته اند بلکه دستهای او (اللّه) باز است هر آنگونه که بخواهد، می بخشد و بسیاری را بدآنچه به سوی تو (ای محمّد) از جانبِ پروردگارت نازل شد سرکشی و کُفر می افزاید و میان ایشان دشمنی و کینه را تا روز قیامت افکندیم، هر گاه آتشی را برای جنگ بیفروزند اللّه آن را فرو می نشاند و در زمین به فساد می کوشند و اللّه مُفسدان را دوست ندارد ۶۴

وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٦٥)

و هر آینه اگر اهل کتاب ایمان می آوردند و پرهیزکاری می کردند از ایشان گناهان ایشان را پاک می کردیم و ایشان را به باغهای پُر نعمت داخل می کردیم ۶۵

وَ لَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ (٦٦)

و اگر تورات و انجیل را به پا می داشتند و آنچه به سوی ایشان از جانبِ پروردگارشان نازل شده است همانا از بالای سر و از زیر پاهای خود (نعمت های الهی را) می خوردند، از ایشان گروهی هدایت یافته اند و بسیاری از ایشان زشت است بدآنچه انجام می دهند ۶۶

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٦٧)

ای فرستاده (محمّد) ابلاغ کن آنچه بر تو از جانبِ پروردگارت نازل شد و اگر این کار را نکنی (و با یهودیان و مسیحیان مُدارا کنی) پیام او را ابلاغ نکرده‌ای و اللّه تو را از آسیب مردم حفظ می کند، همانا اللّه قوم کافران را هدایت نمی کند ۶۷

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لَيَزِيدَنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْکَ مِنْ رَبِّکَ طُغْيَاناً وَ كُفْراً فَلاَ تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٦٨)

(ای محمّد) بگو: ای اهل کتاب بر چیزی نیستید تا تورات و انجیل و آنچه از جانب پروردگارتان بر شما نازل شده را به پا دارید و قطعاً بسیاری از ایشان را سرکشی و کُفر بیفزاید بدآنچه بر تو از جانبِ پروردگارت نازل شده است پس بر گروه کافران اندوهگین مباش ۶۸

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَادُوا وَ الصَّابِئُونَ وَ النَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٩)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و آنها که یهودی شدند و صابئان (پیروان توحید) و مسیحیان و هر کس به اللّه و روز آخرت ایمان آورد و اعمال شایسته انجام دهد بیمی بر ایشان نیست و اندوهگین نشوند ۶۹

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلاً كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لاَ تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقاً كَذَّبُوا وَ فَرِيقاً يَقْتُلُونَ (٧٠)

مسلّماً از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم و به سوی آنان فرستادگانی را ارسال کردیم هر گاه به ایشان فرستاده ای آمد بدآنچه دلهای ایشان هوس نمی‌کرد، گروهی را دروغ می‌شُمردند و گروهی را می کُشتند ۷۰

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (٧١)

و پنداشتند که فتنه ای (آشوبگری دینی) نخواهد بود پس کور شدند و کر شدند پس اللّه توبه ایشان را پذیرفت سپس بسیاری از ایشان کور شدند و کر شدند و اللّه بیناست بدآنچه انجام می دادند ۷۱

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَ قَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَ رَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَ مَأْوَاهُ النَّارُ وَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (٧٢)

مسلّماً کسانیکه گفتند: همانا اللّه مسیح پسر مریم است کافر شدند و مسیح گفت: ای بنی اسرائیل، اللّه پروردگار من و پروردگار شما را عبادت کنید، همانا کسی که به اللّه شرک ورزد اللّه باغ (بهشت) را بر او حرام کرده است و جایگاه او آتش است و ستمکاران را یارانی نیست ۷۲

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلاَثَةٍ وَ مَا مِنْ إِلٰهٍ إِلاَّ إِلٰهٌ وَاحِدٌ وَ إِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٣)

مسلّماً کسانیکه گفتند: همانا اللّه سوّمین سه تا است (تثلیت) کافر شدند و در حالیکه صاحب قدرتی جز اللّه یکتا نیست و اگر از آنچه می گویند دست بر ندارند قطعاً به کسانیکه از ایشان کُفر ورزیدند عذابی دردناک خواهد رسید ۷۳

أَ فَلاَ يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَ يَسْتَغْفِرُونَهُ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧٤)

چرا به سوی اللّه توبه نمی کنند و آمرزش نمی خواهند و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۷۴

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلاَّ رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَ أُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلاَنِ الطَّعَامَ انْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٧٥)

مسیح پسر مریم جز فرستاده ای که پیش از (او) فرستادگانی آمده اند، نیست و مادرش زنی راستگو بود و خوراک می خوردند، (ای محمّد) نگاه کن که چگونه بر ایشان آیات را مشخص می کنیم سپس نگاه کن که چگونه (از حقّ) دور می شوند ۷۵

قُلْ أَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرّاً وَ لاَ نَفْعاً وَ اللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٧٦)

(ای محمّد) بگو: آیا جز اللّه را عبادت می کنید آنچه را که برای شما زیان و سودی ندارد؟ و اللّه شنوای داناست ۷۶

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَ لاَ تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَ أَضَلُّوا كَثِيراً وَ ضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ (٧٧)

(ای محمّد) بگو: ای اهل کتاب در دین خود به ناحقّ غُلوّ (گزافه گویی) نکنید و هواهای نفسانی گروهی را پیروی نکنید که از پیش گُمراه شدند و بسیاری را گُمراه کردند و از راه راست مُنحرف شدند ۷۷

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ (۷۸)

بر زبان داوود و عیسی پسر مریم کسانیکه از بنی اسرائیل کافر شدند و نافرمانی کردند و تجاوزکار بودند مورد لعنت قرار گرفتند ۷۸

كَانُوا لاَ يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۷۹)

یکدیگر را از کار زشتی که انجام می دادند نهی نمی‌کردند، چه زشت است آنچه انجام می‌دادند ۷۹

تَرَى كَثِيراً مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ فِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ (۸۰)

بسیاری از ایشان را می بینی که دوستی می کنند با آنان که کُفر ورزیدند، چه زشت است آنچه نفسهای ایشان پیش فرستاده است، اللّه بر ایشان خشم گرفت و ایشان در عذاب (جهنم) جاودان هستند ۸۰

وَ لَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ النَّبِيِّ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَ لٰكِنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (۸۱)

و اگر به اللّه و پیامبر و آنچه بر او نازل شده ایمان داشتند، آنان را به دوستی نمی‌گرفتند؛ ولی بسیاری از آنان نافرمان‌اند ۸۱

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا وَ لَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى ذٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَ رُهْبَاناً وَ أَنَّهُمْ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ (۸۲)

قطعاً سرسخت ترین مردم در دشمنی با کسانیکه ایمان آوردند یهود و آنان که مُشرک شدند را پیدا می کنی و قطعاً نزدیک‌ترین مردم در دوستی با کسانیکه ایمان آوردند آنانی هستند که می‌گویند: ما (پیروان عیسی) ناصری هستیم را پیدا می کنی، این بدان علّت است که عدّه‌ای از ایشان کشیشان و روحانیونی (حق جو) هستند و آنکه ایشان کِبر نمی ورزند ۸۲

وَ إِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (٨٣)

و هنگامیکه آنچه را بر فرستاده (محمّد) نازل شده است را بشنوند، می بینی چشمهای ایشان از اشک پُر می شود به خاطر آنچه از حقّ شناخته اند و می گویند: پروردگارا ایمان آوردیم پس ما را با گواهان بنویس ۸۳

وَ مَا لَنَا لاَ نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ مَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَ نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ (٨٤)

(ایشان می گویند:) و ما را چه شود که به اللّه ایمان نیاوریم و آنچه بسوی ما از (آیات) حقّ آمد و طمع داریم که پروردگار ما را با گروه شایستگان (در بهشت) وارد کند ۸۴

فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ ذٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (٨٥)

پس اللّه به ایشان به پاس آنچه گفتند باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست را پاداش داد، در آن (بهشت) جاودان هستند و این پاداش (افرادِ) نیکوکار است ۸۵

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (٨٦)

و کسانیکه کُفر ورزیدند و آیات ما را دروغ شُمردند، آنان یاران دوزخند ۸۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لاَ تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (٨٧)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، پاکیزه ها را حرام نکنید که اللّه برای شما حلال کرده است و تجاوز نکنید، همانا اللّه (افرادِ) تجاوز کننده را دوست ندارد ۸۷

وَ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلاَلاً طَيِّباً وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ (٨٨)

و از آنچه اللّه شما را روزی داد حلال پاکیزه را بُخورید و تقوای الهی پیشه سازید که شما به او ایمان دارید ۸۸

لاَ يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَ لٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَ احْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٨٩)

شما را اللّه به یاوه گویی در سوگندهایتان باز خواست نمی کند و لیکن شما را مؤاخذه می کند به خاطرِ آنچه سوگندهای (دروغ) بسته اید پس کفّارهٔ (جایگزین) آن خوراک ده نیازمند است به اندازهٔ متوسط آنچه خانوادهٔ خود را خوراک می دهید یا پوشاک آنان یا آزاد کردن گردنی (انسانی را از زندگی ذلّت وار و دیون نجات دهی) و آنکس که نیابد پس روزه سه روز است، این کفّارهٔ سوگندهای شما است هر گاه سوگند خوردید و سوگندهای خویش را نگاه دارید و اللّه اینچنین برای شما آیات خویش را مشخص می کند تا شاید سپاسگزار باشید ۸۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۹۰)

ای کسانیکه ایمان آورده اید جز این نیست که نوشیدنی های الکلی و قُمار و بُتها و قُرعه‌کشی پلید است از کارهای شیطان (وسوسه گر) است پس از آن دوری گزینید تا شاید رستگار شوید ۹۰

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ وَ يَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ عَنِ الصَّلاَةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ (۹۱)

جز این نیست که شیطان (وسوسه گر) می خواهد میان شما دشمنی و کِینه را با نوشیدنیهای الکلی و قُمار ایجاد کند و شما را از یاد اللّه و نماز باز دارد پس آیا شما دست بر می دارید؟ ۹۱

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ احْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (۹۲)

و اللّه را اطاعت کنید و فرستاده را اطاعت کنید و پرهیزکاری کنید پس اگر پُشت کردید بدانید که بر عهدهٔ فرستاده ما فقط رساندن (کلام) آشکار (اللّه) است ۹۲

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَ آمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَ أَحْسَنُوا وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۹۳)

بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در آنچه پیش‌تر خورده‌اند گناهی نیست، هرگاه پرهیزکاری کنند و ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دهند؛ سپس پرهیزکاری کنند و ایمان آورند؛ سپس پرهیزکاری کنند و نیکی کنند. و اللّه (افرادِ) نیکوکار را دوست دارد ۹۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٩٤)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، الله شما را با چیزی از شکار که دست‌ها و نیزه‌هایتان به آن می‌رسد، می‌آزماید تا الله معلوم کند چه کسی در نهان از او می‌ترسد. پس هر کس بعد از آن تجاوز کند، برای او عذابی دردناک است ۹۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَ أَنْتُمْ حُرُمٌ وَ مَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّداً فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْياً بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَاماً لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَ مَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ (٩٥)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در حالی که مُحرم هستید شکار را نکشید. و هر کس عمداً آن را بکشد، باید همانند آنچه کشته است، از چهارپایان، قربانی‌ای باشد که دو نفر عادل از میان شما درباره آن داوری کنند؛ قربانی‌ای که به کعبه برسد؛ یا کفاره‌ای که خوراک نیازمندان باشد؛ یا معادل آن روزه بگیرد، تا کیفر کار خود را بچشد. الله از آنچه گذشته، درگذشته است؛ و هر کس دوباره مرتکب شود، الله از او انتقام می‌گیرد؛ و الله شوکتمند صاحب انتقام است ۹۵

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَ طَعَامُهُ مَتَاعاً لَكُمْ وَ لِلسَّيَّارَةِ وَ حُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُماً وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٩٦)

بر شما صید دریا و خوراک آن حلال است بهره ای برای شما و کاروان شماست و بر شما شکار خُشکی حرام است تا زمانیکه در احرام (سفر حجّ) هستید و تقوای الهی پیشه سازید الله را که به سوی او محشور می‌شوید ۹۶

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَاماً لِلنَّاسِ وَ الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَ الْهَدْيَ وَ الْقَلاَئِدَ ذٰلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٩٧)

اللّٰه کعبه، آن خانه مقدس و حُرمت یافته را وسیله ای برای برپایی و سامان یافتن زندگی مردم قرار داده است؛ و ماه حرام، قربانی و قربانی‌های نشان دار را نیز چنین قرار داد، تا بدانید اللّٰه آنچه را در آسمان‌ها و زمین است می‌داند و اللّٰه به هر چیزی داناست ۹۷

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۸)

بدانید که اللّٰه سخت کیفر است و آنکه اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۹۸

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلاَّ الْبَلاَغُ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا تَكْتُمُونَ (۹۹)

بر فرستاده جز رساندن پیام نیست؛ و اللّٰه آنچه را آشکار می‌کنید و آنچه را پنهان می‌دارید، می‌داند ۹۹

قُلْ لاَ يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَ الطَّيِّبُ وَ لَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۰۰)

(ای محمّد) بگو: پلید و پاکیزه یکسان نیستند اگر چه تو را فراوانی پلید به شگفتی وا دارد پس ای صاحبان اندیشه تقوای الهی پیشه سازید تا شاید رستگار گردید ۱۰۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَ إِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَ اللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ (۱۰۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، درباره چیزهایی پرسش نکنید که اگر برای شما آشکار شوند، شما را ناراحت می‌کنند؛ و اگر هنگام نزول قرآن درباره آنها پرسش کنید، برای شما آشکار خواهند شد. اللّٰه از آنها درگذشته است؛ و اللّٰه آمرزنده و بردبار است ۱۰۱

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ (۱۰۲)

پیش از شما نیز قومی درباره آنها پرسش کردند، سپس به سبب آنها کافر شدند ۱۰۲

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَ لاَ سَائِبَةٍ وَ لاَ وَصِيلَةٍ وَ لاَ حَامٍ وَ لٰكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ (۱۰۳)

الله هیچ (حُکمی به عنوان) بَحیره (حیوان گوش شکافته) و سائبه (حیوان رها شده) و وَصیله (حیوانی که دو قلو می زاید) و حام (حیوانی که آزادانه می چرد) مُقرّر نداشته است، آنان که کُفر ورزیدند بر الله دروغ می بندند و بیشتر ایشان تعقّل نمی کنند ۱۰۳

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَ وَ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ شَيْئاً وَ لاَ يَهْتَدُونَ (١٠٤)

و هنگامی که به آنان گفته شود: به سوی آنچه الله نازل کرده و به سوی فرستاده بیایید، می‌گویند: آنچه پدرانمان را بر آن یافته‌ایم، برای ما کافی است. آیا حتی اگر پدرانشان چیزی نمی‌دانستند و هدایت نیافته بودند، باز هم از آنان پیروی می‌کنند؟ ۱۰۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (١٠٥)

ای کسانیکه ایمان آورده اید مراقب نفسهای خودتان باشید (تا) شما را آنکس که گُمراه شده است زیان نرساند در حالیکه هدایت یافته اید و به سوی الله بازگشت همه شماست پس بدآنچه می کردید باخبرتان می سازد ۱۰۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلاَةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لاَ نَشْتَرِي بِهِ ثَمَناً وَ لَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَ لاَ نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذاً لَمِنَ الْآثِمِينَ (١٠٦)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هنگامیکه یکی از شما را مرگ فرا رسد برای وصیت کردن (اسباب) گواهی دادن را مهیا کنید، دو نفر عادل میان شما (گواهی دهد) یا اگر در مسافرت بودید دو نفر (عادل) دیگر غیر از شما (گواه بگیرید) پس (اگر) شما را مصیبت مرگ فرا رسید ایشان (دو نفر گواه عادل) را بعد از نماز نگاه دارید تا (آنان) به الله سوگند یاد کنند که اگر گُمان بد (نسبت به گواهی دادن ما) بُردید (ما) گواهی

را به بهای ناچیز نخواهیم فروخت اگر چه پای خویشاوند در میان باشد و گواهی اللّه را پنهان نخواهیم کرد همانا ما در آن صورت از گناهکاران خواهیم شد ۱۰۶

فَإِنْ عُثِرَ عَلَى أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْماً فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَ مَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذاً لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۱۰۷)

پس اگر اطلاع حاصل شد که آنان (گواهان) مرتکب گناه شدند پس دو نفر دیگر جایگزین آنان شوند از آنها که استحقاق بیشتری دارند پس به اللّه سوگند یاد کنند که گواهی ما از گواهی آنان بر حقّ است و تجاوز نکردیم که ما در آن صورت از ستمگران هستیم ۱۰۷

ذٰلِکَ أَدْنَى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اسْمَعُوا وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۱۰۸)

این به آن نزدیک‌تر است که شهادت را به صورت درست ادا کنند، یا بترسند که پس از سوگندهایشان سوگندهایی دیگر ردّ شود. و تقوای الهی پیشه سازید و گوش فرا دهید؛ و اللّه قوم نافرمان را هدایت نمی‌کند ۱۰۸

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَا ذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لاَ عِلْمَ لَنَا إِنَّکَ أَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (۱۰۹)

روزی که اللّه فرستادگان را جمع کند پس می فرماید: چگونه مورد اجابت قرار گرفتید؟ گویند: ما را بدان علمی نیست، همانا تو دانای غیب هستی ۱۰۹

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْکَ وَ عَلَى وَالِدَتِکَ إِذْ أَيَّدْتُکَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلاً وَ إِذْ عَلَّمْتُکَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ إِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْراً بِإِذْنِي وَ تُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَ إِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَ إِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْکَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُبِينٌ (۱۱۰)

هنگامی که اللّه گفت: ای عیسی پسر مریم، نعمتم را بر خود و مادرت به یاد آور، آن‌گاه که تو را با روح‌القدس تأیید کردم؛ در گهواره و در بزرگسالی با مردم سخن می‌گفتی؛ و آن‌گاه که کتاب و حکمت و

تورات و انجیل را به تو آموختم؛ و آن‌گاه که به فرمان من از گِل چیزی به شکل پرنده می‌ساختی، سپس در آن می‌دمیدی و به فرمان من پرنده می‌شد؛ و نابینا و مبتلا به پیسی را به فرمان من شفا می‌دادی؛ و آن‌گاه که مُردگان را به فرمان من بیرون می‌آوردی؛ و آن‌گاه که بنی‌اسرائیل را از تو بازداشتم، هنگامی که دلایل روشن برایشان آوردی، پس کسانی از آنان که کافر شدند گفتند: این جز جادویی آشکار نیست ۱۱۰

وَ إِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَ بِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَ اشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ (۱۱۱)

و هنگامیکه به سوی حواریّون وحی کردیم که به من و به فرستاده من ایمان آورید، گفتند: ایمان آوردیم و گواه باش که ما تسلیم (پروردگار) هستیم ۱۱۱

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۱۲)

هنگامیکه حواریّون گفتند: ای عیسی پسر مریم آیا پروردگارت می تواند که بر ما خوراکی از آسمان بفرستد؟ (عیسی) گفت: تقوای الهی پیشه سازید اگر مؤمنان هستید ۱۱۲

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَ تَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَ نَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَ نَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ (۱۱۳)

(حواریّون) گفتند: می خواهیم از آن بُخوریم و دلهای ما بدان مطمئن (آرام) گردد و بدانیم که به ما راست گفته ای و بر آن از گواهان باشیم ۱۱۳

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيداً لِأَوَّلِنَا وَ آخِرِنَا وَ آيَةً مِنْكَ وَ ارْزُقْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۱۱٤)

عیسی پسر مریم گفت: یا اللّٰه، پروردگار ما، برای ما از آسمان سُفره‌ای فرو فرست تا برای نخستین و آخرینِ ما عیدی باشد و نشانه‌ای از سوی تو؛ و ما را روزی ده، که تو بهترین روزی‌دهندگانی ۱۱٤

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَاباً لاَ أُعَذِّبُهُ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ (۱۱۵)

و اللّٰه فرمود: آن را بر شما می فرستم پس هر کس از شما بعد از آن کُفر ورزد عذابش می کنم بدانسان که هیچکس را از جهانیان عذاب نکرده ام ۱۱۵

وَ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَ أُمِّي إِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَ لاَ أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (١١٦)

و هنگامیکه الله فرمود: ای عیسی پسر مریم آیا تو به مردم گفتی که من (عیسی) را و مادرم (مریم) را صاحب قدرتهایی غیر از الله برگزینند؟ (عیسی) گفت: مُنزهی تو که شایسته من نیست که بگویم آنچه را که شایسته آن نباشم، اگر چنین می گفتم قطعاً آن را می دانستی، (تو) می دانی آنچه در نفس من است ولی من نمی دانم آنچه در ذات توست، همانا تو دانای غیب ها هستی ۱۱۶

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلاَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَ رَبَّكُمْ وَ كُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيداً مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (١١٧)

من جز آنچه به من فرمان دادی به آنان نگفتم: اینکه الله، پروردگار من و پروردگار شما را بپرستید؛ و تا زمانی که در میان آنان بودم، بر آنان گواه بودم؛ و هنگامی که مرا برگرفتی، خودت بر آنان نگهبان بودی، و تو بر هر چیزی گواهی ۱۱۷

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَ إِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١١٨)

اگر ایشان را از عذاب کنی بندگان تو هستند و اگر ایشان را بیامرزی پس همانا تو شوکتمندِ حکیم هستی ۱۱۸

قَالَ اللَّهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١١٩)

الله فرمود: این روزی است که به راستگویان درستی سود می دهد، برای آنان باغهایی است که از زیر آنها نهرها جاریست که در آن (بهشت) همیشه جاودان هستند، الله از ایشان خُشنود است و (ایشان) از او (الله) خُشنودند، این کامیابی بزرگ است ۱۱۹

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٢٠)

برای الله پادشاهی آسمانها و زمین است و آنچه در آنهاست، او بر همه چیز تواناست ۱۲۰

سوره انعام - ۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ جَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (١)

ستایش مخصوص الله است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنایی را پدید آورد؛ با این حال، کسانی که کافر شده‌اند، برای پروردگارشان همتا قرار می‌دهند ۱

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلاً وَ أَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ (٢)

او کسی است که شما را از گِل آفرید پس مُهلتی (برای زندگی هر یک از شما) قرار داد و نزد او مُهلتی (وقت فرا رسیدن روز قیامت) تعیین شده است سپس شما شکّ می کنید ۲

وَ هُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ فِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَ جَهْرَكُمْ وَ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ (٣)

و الله در آسمانها و در زمین است (او) نهان و آشکار شما را می داند و آنچه را فراهم می کنید را می داند ۳

وَ مَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلاَّ كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٤)

و به ایشان نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان نمی‌آید مگر آنکه از آن روی گردان باشند ۴

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٥)

آنان حقیقتی را که به سویشان آمده، تکذیب کردند؛ پس به‌زودی خبر آنچه را مسخره می‌کردند به آنان خواهد رسید ۵

أَ لَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَ أَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَاراً وَ جَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْناً آخَرِينَ (٦)

آیا توجه نکردی پیش از ایشان قوم هایی را هلاک ساختیم که در زمین به ایشان امکانات دادیم آنچنانکه بر شما امکانات ندادیم و آسمان را بر ایشان باراندیم و نهرها را که از زیر آنها روان است پس ایشان را به گناهانشان نابود ساختیم و از نو بعد از ایشان گروههای دیگر خلق کردیم ۶

وَ لَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْکَ كِتَاباً فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُبِينٌ (۷)

و اگر بر تو (ای محمّد) کتابی در کاغذ نازل می کردیم که با دستهای خویش لمس می کردند قطعاً آنانکه کُفر ورزیدند، می گفتند: این جز جادویی آشکار نیست ۷

وَ قَالُوا لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَکٌ وَ لَوْ أَنْزَلْنَا مَلَکاً لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لاَ يُنْظَرُونَ (۸)

و گفتند: چرا بر او فرشته نازل نشده است؟ اگر فرشته نازل می‌کردیم پس اَمر به پایان می رسید پس از (افرادِ) مُهلت داده شده نمی شدند ۸

وَ لَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَکاً لَجَعَلْنَاهُ رَجُلاً وَ لَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ (۹)

و اگر آن را فرشته قرار می دادیم قطعاً او را شخصی (انسانی) قرار می دادیم و همانا جامه های انسانها را بر آنها می پوشاندیم ۹

وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِکَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (۱۰)

و مسلّماً فرستادگان پیش از تو را (ای محمّد) مسخره کردند پس آنچه را ریشخند می کردند گریبانگیر مسخره کنندگان ایشان گردید ۱۰

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (۱۱)

(ای محمّد) بگو: در زمین گردش کنید سپس نگاه کنید که سرانجام (افرادِ) تکذیب کننده چگونه بوده است ۱۱

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (۱۲)

(ای محمّد) بگو: از آن کیست آنچه در آسمانها و در زمین است؟ (ای محمّد) بگو: از آن اللّه است، رحمت مختص به اوست قطعاً شما را در روز قیامت که شکّی در آن نیست جمع می کند، کسانیکه به خویشتن زیان رساندند پس ایشان ایمان نمی آورند ۱۲

وَ لَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٣)

و از آنِ وی (اللّه) است آنچه در شب و روز آرمیده است (قرار گرفته است)، او شنوای داناست ۱۳

قُلْ أَ غَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيّاً فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ يُطْعِمُ وَ لاَ يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَ لاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٤)

(ای محمّد) بگو: آیا غیر اللّه را سرپرست بگیرم؟ پدید آورندهٔ آسمانها و زمین، خوراک می دهد و خوراک به او داده نمی شود، (ای محمّد) بگو: من مأمور شدم که نخستین تسلیم شده (در برابر اللّه) باشم و البته از مُشرکین مباش ۱۴

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥)

(ای محمّد) بگو: من از پروردگار خویش از عذاب روزی بزرگ می ترسم که نافرمانی کنم ۱۵

مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (١٦)

آنکس که (عذاب) از او برگردانده شود پس به درستی (اللّه) به او رحم کرده است و آن کامیابی آشکار است ۱۶

وَ إِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَ إِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٧)

و اگر تو را (ای محمّد) اللّه آسیبی برساند پس بر طرف کنندهٔ آن جز او (اللّه) نیست و اگر به تو خیری را برساند پس او بر همه چیز تواناست ۱۷

وَ هُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (١٨)

و او چیره بر بالای بندگانش است و او حکیم داناست ۱۸

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ أُوحِيَ إِلَيَّ هٰذَا الْقُرْآنُ لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ وَ مَنْ بَلَغَ أَ إِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ آلِهَةً أُخْرَى قُلْ لاَ أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلٰهٌ وَاحِدٌ وَ إِنَّنِي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ (۱۹)

(ای محمّد) بگو: گواهی چه کسی بالاتر است؟ (ای محمّد) بگو: اللّه میان من و میان شما گواهی می دهد و به سوی من این قرآن وحی شده است تا بدان (قرآن) شما را و هر که را به او ابلاغ شود هشدار بدهم، آیا گواهی می دهید که همراه اللّه صاحب قدرتهایی دیگر است؟ (ای محمّد) بگو: گواهی نمی دهم، (ای محمّد) بگو: جز این نیست که او اللّه یکتاست و همانا من از آنچه شرک می ورزید بیزاری می جویم ۱۹

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (۲۰)

کسانیکه ایشان را کتاب دادیم آن را می شناسند چنانکه فرزندان خود را بشناسند، کسانیکه بر خویشتن زیان رساندند پس ایشان ایمان نمی آورند ۲۰

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۲۱)

و کیست ستمکارتر از آن کس که بر اللّه دروغ ببندد یا آیات او را دروغ شُمرد، همانا (افرادِ) ستمکار رستگار نمی شوند ۲۱

وَ يَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۲۲)

روزی که همگی ایشان را جمع کنیم پس به آنان که شرک ورزیدند، بگوییم: شریکان شما که شریکشان می‌پنداشتید کجا هستند؟ ۲۲

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلاَّ أَنْ قَالُوا وَ اللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ (۲۳)

سپس نیرنگ ایشان جز این نبود که گفتند: سوگند به اللّه، پروردگارا ما از مشرکین نبودیم ۲۳

انْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۲٤)

نگاه کن که چگونه بر خویشتن دروغ گفتند و از ایشان بدآنچه دروغ می بستند محو گردید ۲۴

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَ جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ فِي آذَانِهِمْ وَقْراً وَ إِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لاَ يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هٰذَا إِلاَّ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۲۵)

و از ایشان کسانی هستند که به تو گوش فرا می دهند، بر دلهای ایشان پرده‌هایی قرار دادیم که آن را در نیابند و در گوشهای ایشان سنگینی است و اگر هر نشانه ای را ببینند به آن ایمان نمی آورند تا هنگامیکه با تو مُجادله کنند، آنانکه کُفر ورزیدند می گویند که این جز افسانه های پیشینیان نیست ۲۵

وَ هُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَ يَنْأَوْنَ عَنْهُ وَ إِنْ يُهْلِكُونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ (٢٦)

و ایشان از آن نهی می کنند و از آن دوری می کنند و جز خویشتن را نابود نمی کنند در حالیکه نمی دانند ۲۶

وَ لَوْ تَرَى إِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَ لاَ نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَ نَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢٧)

ای کاش می دیدی زمانی را که بر آتش مُتوقف می شوند پس می گویند: کاش (به دنیا) بازگردانده می‌شدیم و آیات پروردگار خویش را دروغ نمی شُمردیم و از مؤمنان می شدیم ۲۷

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَ لَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٢٨)

بلکه بر ایشان آشکار شد آنچه از قبل پنهان کرده بودند و اگر (به دنیا) بازگردانده شوند بدآنچه از آن نهی شده اند، (مجدداً به کفر و شرک خویش) بازگردند و همانا ایشان از دروغگویان هستند ۲۸

وَ قَالُوا إِنْ هِيَ إِلاَّ حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (٢٩)

و گفتند: چیزی جز زندگی دنیا نیست و ما برانگیخته نخواهیم شد ۲۹

وَ لَوْ تَرَى إِذْ وُقِفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَ لَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَ رَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٣٠)

و کاش می دیدی هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان ایستاده اند، (اللّٰه) می فرماید: این به حقّ نیست؟ گویند: آری به پروردگار سوگند (حقّ است) پس (اللّٰه) می فرماید: عذاب (جهنم) را بچشید به کیفر آنکه کُفر می ورزیدید ۳۰

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَ هُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلاَ سَاءَ مَا يَزِرُونَ (٣١)

به درستی کسانیکه ملاقات اللّه را دروغ شُمردند زیان دیدند تا هنگامیکه ناگهان بر ایشان ساعت (قیامت) آمد، می گویند: افسوس بر ما بدآنچه در آن کوتاهی کردیم و بارهای (گناهان) خود را بر پُشت های خویش حمل کنند چه زشت است آنچه بر دوش می کشند ۳۱

وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ لَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (۳۲)

و زندگی دنیا جز بازیچه و هوسرانی نیست و خانهٔ آخرت برای کسانیکه پرهیزکاری کنند بهتر است، آیا تعقّل نمی کنید؟ ۳۲

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لاَ يُكَذِّبُونَكَ وَ لٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (۳۳)

به درستی می دانیم که تو را (ای محمّد) اندوهگین می کند آنچه (کافران) می‌گویند پس ایشان در حقیقت تو را دروغ نمی شمارند و لیکن (افرادِ) ستمکار آیات اللّه را انکار می کنند ۳۳

وَ لَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَ أُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَ لاَ مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَ لَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَإِ الْمُرْسَلِينَ (۳٤)

و مسلّماً فرستادگان پیش از تو (ای محمّد) دروغ شُمرده شدند پس آنها شکیبایی کردند بدآنچه دروغ شُمرده شدند و آزار دیدند تا یاری ما بر ایشان رسید و تغییر دهنده ای بر فرامین اللّه نیست و قطعاً به تو اخبار فرستادگان (پیشین) رسیده است ۳۴

وَ إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقاً فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّماً فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ (۳۵)

و اگر پُشت کردن ایشان بر تو (ای محمّد) سخت است پس اگر میتوانی حُفره ای در زمین یا نردبانی به آسمان بیابی تا برای ایشان نشانه ای را بیاوری (ایشان ایمان آورنده نیستند) و اگر اللّه می‌خواست ایشان را بر هدایت گِرد می آورد پس از (افرادِ) نادان مباش ۳۵

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَ الْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (۳٦)

جز این نیست که از تو می پذیرند کسانیکه می شنوند و مُردگان را اللّه بر می‌انگیزد سپس به سوی او بازگردانده می شوید ۳۶

وَ قَالُوا لَوْ لاَ نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٣٧)

و (کافران) گفتند: چرا بر او نشانه‌ای از پروردگارش نازل نشده است؟ (ای محمّد) بگو: همانا اللّٰه تواناست که نشانه ای را نازل کند و لیکن اکثر ایشان نمی دانند ٣٧

وَ مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلاَّ أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ (٣٨)

هیچ جنبنده‌ای در زمین و هیچ پرنده‌ای که با دو بال خود پرواز می‌کند نیست، مگر اینکه امت‌هایی همانند شما هستند. ما در این کتاب هیچ چیزی را فروگذار نکرده‌ایم؛ سپس همگی به سوی پروردگارشان گردآوری می‌شوند ٣٨

وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَ بُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَإِ اللَّهُ يُضْلِلْهُ وَ مَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٣٩)

و کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند کران و لالانی در تاریکیها هستند پس هر که را اللّٰه بخواهد گُمراه می کند و هر که را بخواهد او را در راهی پایدار قرار می دهد ٣٩

قُلْ أَ رَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَ غَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٠)

(ای محمّد) بگو: اگر عذاب اللّٰه بر شما بیاید یا قیامت به سراغتان آید، اگر راست می‌گویید، آیا غیر از اللّٰه را می‌خوانید؟ ۴٠

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَ تَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ (٤١)

بلکه تنها او (اللّٰه) را می خوانید؛ پس اگر بخواهد، آنچه را برای رفع آن می خوانید، برطرف می کند و آنچه را شریک قرار می دهید، فراموش می کنید ۴١

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ (٤٢)

و مسلّماً فرستادگانی را به سوی اُمّت هایی پیش از تو (ای محمّد) ارسال کردیم پس به سختی و رنج ایشان را گرفتار کردیم تا شاید فروتنی نمایند ۴٢

فَلَوْ لاَ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَ لٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٤٣)

پس چرا هنگامیکه رنج (عذاب) ما بر ایشان آمد فروتنی نکردند و لیکن دلهایشان سنگین شد و بر ایشان شیطان (وسوسه گر) آنچه را عمل می کردند آراسته نمود ۴۳

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ (٤٤)

پس هنگامیکه فراموش کردند آنچه را که به آن یادآوری شده بودند بر آنها دروازه های همه چیز را گُشودیم تا اینکه بدآنچه به ایشان داده شده بود شاد شدند، ناگهان ایشان را (به عذاب سخت) گرفتیم و همگی سرافکنده شدند ۴۴

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٥)

پس دنبالهٔ قومی که ستم کردند بُریده شد و سپاس برای الله پروردگار جهانیان (است) ۴۵

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَ أَبْصَارَكُمْ وَ خَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ (٤٦)

(ای محمّد) بگو: آیا می دانید که اگر الله بخواهد گوشهای شما و چشمهای شما را بگیرد و بر دلهای شما مُهر زند، کیست صاحب قدرتی غیر الله که آنها را به شما بر گرداند؟ نگاه کن چگونه آیات را مشخص کردیم سپس ایشان روی بر می‌گردانند ۴۶

قُلْ أَ رَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلاَّ الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ (٤٧)

(ای محمّد) بگو: به من خبر دهید اگر عذاب الله ناگهان یا آشکارا بر شما فرود آید، آیا جز گروه ستمگران نابود خواهند شد؟ ۴۷

وَ مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلاَّ مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَ أَصْلَحَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (٤٨)

و فرستادگان را جز بشارت دهنده و هشدار دهنده ارسال نمی کنیم پس آنان که ایمان آورند و اصلاح کنند پس بیمی بر ایشان نیست و ایشان اندوهگین نشوند ۴۸

وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (٤٩)

و کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند به ایشان عذاب به خاطرِ آنچه نافرمانی می کردند، خواهد رسید ۴۹

قُلْ لاَ أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَ لاَ أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَ لاَ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبِعُ إِلاَّ مَا يُوحَى إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ أَ فَلاَ تَتَفَكَّرُونَ (۵۰)

(ای محمّد) بگو: به شما نمی گویم که نزد من گنجینه‌های اللّه است و اینکه غیب می دانم و به شما نمی گویم (ادعا نمی کنم) که من فرشته هستم جز آنچه را به من وحی می شود را پیروی نمی کنم، (ای محمّد) بگو: آیا کور و بینا یکسان است؟ آیا نمی اندیشید؟ ۵۰

وَ أَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَ لاَ شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۵۱)

(ای محمّد) به کسانیکه به سوی پروردگارشان گِرد آورده می‌شوند هشدار ده و ایشان را جز او (اللّه) سرپرست و شفیعی نیست تا شاید پرهیزکاری کنند ۵۱

وَ لاَ تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَ الْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَ مَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ (۵۲) و (ای محمّد) از خودت مران کسانیکه پروردگار خویش را صبحگاه و شامگاه صدا می زنند و خواهان روی او هستند، بر عهدهٔ تو از حساب ایشان چیزی نیست و از حساب تو چیزی بر عهده آنان نیست پس اگر ایشان را برانی از ستمکاران خواهی شد ۵۲

وَ كَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَ هٰؤُلاَءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (۵۳)

و اینچنین بعضی از شما را توسط بعضی دیگر آزمایش کردیم (به فتنه انداختیم) تا بگویند: آیا اینانند که از میان ما اللّه بر ایشان منت نهاده است؟ آیا اللّه به (حالِ افرادِ) سپاسگزار داناتر نیست؟ ۵۳

وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءاً بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥٤)

و هنگامی که کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو می‌آیند، (ای محمّد) بگو: سلام بر شما؛ پروردگارتان رحمت را بر خود مقرر کرده است؛ هر کس از شما از روی نادانی کار بدی انجام دهد، سپس بعد از آن توبه کند و اصلاح نماید، او آمرزنده و مهربان است ۵۴

وَ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَ لِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ (۵۵)

و این‌گونه آیات را به روشنی بیان می‌کنیم تا راه گناهکاران آشکار شود ۵۵

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لاَ أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذاً وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (٥٦) (ای محمّد) بگو: که من نهی شدم کسانی را که جز اللّٰه صدا می زنید را عبادت کنم، (ای محمّد) بگو: از هواهای نفسانی شما پیروی نمی کنم که در آن صورت گُمراه شده و از (افرادِ) هدایت یافته نخواهم شد ۵۶

قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ كَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَ هُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ (۵۷)

(ای محمّد) بگو: همانا من بر نشانه ای روشن از جانب پروردگار خویش هستم و شما آن را دروغ شُمردید، نزد من نیست آنچه را که بدان شتاب دارید، حُکمی نیست مگر حُکم اللّٰه، حقّ را می سُراید و او بهترین جدا کنندگان (حقّ از باطل) است ۵۷

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ (۵۸)

(ای محمّد) بگو: اگر آنچه را با شتاب از من می‌خواهید در اختیار من بود، میان من و شما کار به پایان می‌رسید؛ و اللّٰه ستمکاران را بهتر می‌شناسد ۵۸

وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لاَ يَعْلَمُهَا إِلاَّ هُوَ وَ يَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ مَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلاَّ يَعْلَمُهَا وَ لاَ حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَ لاَ رَطْبٍ وَ لاَ يَابِسٍ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۵۹)

و کلیدهای غیب نزد اوست؛ جز او کسی آنها را نمی‌داند. و آنچه در خشکی و دریاست می‌داند؛ هیچ برگی نمی‌افتد مگر اینکه آن را می‌داند؛ و هیچ دانه‌ای در تاریکی‌های زمین و هیچ تَر و خشکی نیست مگر اینکه در کتابی روشن ثبت شده است ۵۹

وَ هُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ بِاللَّيْلِ وَ يَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَى أَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٦٠)

او کسی است که شب هنگام شما را به خواب می‌برد و آنچه را در روز انجام داده‌اید می‌داند؛ سپس شما را در آن بیدار می‌کند تا زمان معین به پایان رسد؛ سپس بازگشت شما به سوی اوست، آنگاه شما را از آنچه انجام می‌دادید آگاه می‌کند ۶۰

وَ هُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَ هُمْ لاَ يُفَرِّطُونَ (٦١)

و او بر بندگانش چیره و مسلط است و نگهبانانی بر شما می‌فرستد تا هنگامی که مرگ یکی از شما فرا رسد، فرستادگان ما جان او را می‌گیرند و در انجام وظیفه کوتاهی نمی‌کنند ۶۱

ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلاَهُمُ الْحَقِّ أَلاَ لَهُ الْحُكْمُ وَ هُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ (٦٢)

سپس به سوی اللّه، مولای به حقّشان بازگردانده می‌شوند که برای او حُکم است و او در حسابرسی سریع است ۶۲

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعاً وَ خُفْيَةً لَئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٦٣)

(ای محمّد) بگو: چه کسی شما را از تاریکیهای خُشکی و دریا نجات می دهد؟ در نهان او را فروتنانه صدا می زنید که اگر ما را از این (شرایط) نجات دهی قطعاً از (افرادِ) سپاسگزار باشیم ۶۳

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَ مِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٦٤)

(ای محمّد) بگو: اللّه شما را از آن و از هر اندوهی رهایی دهد سپس شما به او شرک می ورزید ۶۴

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَاباً مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعاً وَ يُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ (٦٥)

(ای محمّد) بگو: (اللّه) تواناست بر آنکه بر شما عذابی را از بالای شما یا از زیر پاهای شما بر انگیزاند یا شما را در گروههایی در هم اندازد و به بعضی از شما زیان بعضی دیگر را بچشاند، نگاه کن که چگونه آیات را مشخص می کنیم تا شاید دریابند ۶۵

وَ كَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَ هُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ (٦٦)

و آن (قرآن) را قوم تو دروغ شُمردند در حالیکه آن حقّ است، (ای محمّد) بگو: من بر شما وکیل نیستم ۶۶

لِكُلِّ نَبَإٍ مُسْتَقَرٌّ وَ سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٦٧)

برای هر خبری زمانی مقرر است و به‌زودی خواهید دانست ۶۷

وَ إِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَ إِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلاَ تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٦٨)

و هنگامی که دیدی کسانی درباره آیات ما به سخنان بیهوده می‌پردازند، از آنان روی بگردان تا به سخنی دیگر بپردازند؛ و اگر شیطان تو را به فراموشی انداخت، پس از یادآوری، با گروه ستمکاران منشین ۶۸

وَ مَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَ لٰكِنْ ذِكْرَى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (٦٩)

و بر عهدهٔ کسانیکه پرهیزکاری می‌کنند از حساب ایشان چیزی (بر عهدهٔ تو) نیست و لیکن یادآوری است تا شاید پرهیزکاری کنند ۶۹

وَ ذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِباً وَ لَهْواً وَ غَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ ذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَ لاَ شَفِيعٌ وَ إِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لاَ يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (٧٠)

و (ای محمّد) رها کن کسانیکه دین خود را به بازیچه و هوسرانی گرفتند و ایشان را زندگی دنیا فریب داد و بدان (قرآن) یادآوری کن تا کسی بدآنچه فراهم کرده (روز قیامت) سرافکنده نشود جز اللّه سرپرست و نه شفیعی برای ایشان نیست و اگر به جای خود جایگزینی را قرار دهد از او پذیرفته نشود، آنان کسانی

هستند که بدآنچه فراهم کردند سرافکنده شدند و بر ایشان (در جهنم) آبی از آب جوشان و عذاب دردناک است بدآنچه کُفر ورزیدند ۷۰

قُلْ أَ نَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَنْفَعُنَا وَ لاَ يَضُرُّنَا وَ نُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَ أُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٧١)

(ای محمّد) بگو: آیا غیر از اللّه چیزی را بخوانیم که نه سودی به ما می‌رساند و نه زیانی، و پس از آنکه اللّه ما را هدایت کرده است، به عقب بازگردیم؛ مانند کسی که شیطان‌ها او را در زمین سرگردان کرده‌اند و یارانی دارد که او را به سوی هدایت می‌خوانند: به سوی ما بیا، بگو: هدایت اللّه، همان هدایت است و به ما فرمان داده شده است که در برابر پروردگار جهانیان تسلیم باشیم ۷۱

وَ أَنْ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ اتَّقُوهُ وَ هُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٧٢)

و آنکه نماز را به پا دارید و پرهیزکاری او (اللّه را) کنید و اوست آنکه به سوی او محشور می شوید ۷۲

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَ يَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَ لَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (٧٣)

و اوست آنکه آسمانها و زمین را به حقّ خلق کرد و روزی که گوید: بشو پس بشود، گفتار او حقّ است و روزی که در شیپور دمیده می شود پادشاهی از آنِ اوست، دانای غیب و آشکار است و او حکیمِ آگاه است ۷۳

وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزَرَ أَ تَتَّخِذُ أَصْنَاماً آلِهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَ قَوْمَكَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٧٤)

و هنگامیکه ابراهیم به پدر خود آزر گفت: آیا بُتها را صاحب قدرت بر می گیری؟ همانا من، تو و قومت را در گُمراهی آشکار می بینم ۷۴

وَ كَذٰلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ لِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ (٧٥)

و اینچنین به ابراهیم پادشاهی آسمانها و زمین را نشان دادیم تا از اهل یقین گردد ۷۵

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَباً قَالَ هٰذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لاَ أُحِبُّ الْآفِلِينَ (٧٦)

پس آنگاه که تاریکی شب او را فرا گرفت، ستاره ای را دید، (ابراهیم) گفت: این پروردگار من است پس هنگامیکه (ستاره) فرو نشست، (ابراهیم) گفت: من فرو روندگان را دوست ندارم ۷۶

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغاً قَالَ هٰذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ (۷۷)

پس هنگامیکه ماه را تابنده دید، (ابراهیم) گفت: این پروردگار من است پس هنگامیکه فرو نشست، (ابراهیم) گفت: اگر پروردگارم هدایتم نکند از گروه گُمراهان می شوم ۷۷

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبِّي هٰذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ (۷۸)

پس همین که خورشید را درخشان دید، (ابراهیم) گفت: این پروردگار من است، این بزرگتر است پس هنگامیکه ناپدید شد، (ابراهیم) گفت: ای قوم همانا من بیزارم از آنچه شرک می ورزید ۷۸

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ حَنِيفاً وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۷۹)

همانا من روی خود را به سوی آن که آسمانها و زمین را به حقّ پدید آورد، بر می گردانم و من از مُشرکین نیستم ۷۹

وَ حَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَ تُحَاجُّونِّي فِي اللَّهِ وَ قَدْ هَدَانِ وَ لاَ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئاً وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً أَ فَلاَ تَتَذَكَّرُونَ (۸۰)

و قومش با او مُجادله کردند، (ابراهیم) گفت: آیا با من دربارهٔ الله مُجادله می کنید در حالیکه (الله) هدایتم کرده است؟ و از آنچه شریک (الله) قرار می دهید نمی ترسم جز آنکه پروردگار من چیزی را بخواهد، وسعت دانش پروردگارم همه چیز را فرا گرفته است، آیا متذکر نمی شوید؟ ۸۰

وَ كَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَ لاَ تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَاناً فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۸۱)

و چگونه بترسم از آنچه شریک می سازید در حالیکه شما نمی ترسید از آنکه برای الله شریک قرار می دهید آنچه را که دربارهٔ آن بر شما دلیلی نازل نکرده است پس کدام یک از دو گروه بر حقّ و امنیت هستند اگر می دانید؟ ۸۱

الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولٰئِکَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ (٨٢)

کسانیکه ایمان آوردند و ایمان خویش را به ستم آلوده نکردند برای آنان ایمنی است و ایشان هدایت یافته اند ٨٢

وَ تِلْکَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ إِنَّ رَبَّکَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (٨٣)

و این دلیل ما است که آن را به ابراهیم در برابر قومش دادیم، مرتبه را برای هر کس که بخواهیم بالا می بریم، همانا پروردگارت حکیمِ داناست ٨٣

وَ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ كُلاًّ هَدَيْنَا وَ نُوحاً هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ وَ أَيُّوبَ وَ يُوسُفَ وَ مُوسَى وَ هَارُونَ وَ كَذٰلِکَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٨٤)

و به او اسحاق و یعقوب را بخشیدیم، هر کدام را هدایت کردیم و نوح را از قبل هدایت کردیم و از نسل او داوود و سلیمان و ایّوب و یوسف و موسی و هارون را (هدایت کردیم)، اینچنین (افرادِ) نیکوکار را پاداش می‌دهیم ٨۴

وَ زَكَرِيَّا وَ يَحْيَى وَ عِيسَى وَ إِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ (٨٥)

و زکریّا و یحیی و عیسی و الیاس همگی از (افرادِ) شایسته بودند ٨۵

وَ إِسْمَاعِيلَ وَ الْيَسَعَ وَ يُونُسَ وَ لُوطاً وَ كلاًّ فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ (٨٦)

و اسماعیل و یَسَع و یونس و لوط که همگی را بر جهانیان گشایش دادیم ٨۶

وَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ ذُرِّيَّاتِهِمْ وَ إِخْوَانِهِمْ وَ اجْتَبَيْنَاهُمْ وَ هَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٨٧)

و از پدرانشان و فرزندانشان و برادرانشان؛ و آنها را برگزیدیم و به سوی راه راست هدایتشان کردیم ٨٧

ذٰلِکَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ لَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٨٨)

این هدایت الهی است که بدان هر کس از بندگانش را بخواهد، هدایت می کند و اگر شرک می ورزیدند قطعاً از ایشان آنچه انجام داده بودند تباه می شد ٨٨

أُولٰئِکَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هٰؤُلاَءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْماً لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ (٨٩)

آنان کسانی هستند که به ایشان کتاب و حُکم و نبوت را دادیم پس اگر ایشان بدان کُفر ورزیدند پس به درستی ما قومی را عُهده دار آن می سازیم که نسبت بدان کُفر نمی ورزند ۸۹

أُولٰئِکَ الَّذِینَ هَدَی اللَّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ لاَ أَسْأَلُکُمْ عَلَیْهِ أَجْراً إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِکْرَی لِلْعَالَمِینَ (۹۰)

آنان کسانی هستند که اللّٰه هدایتشان نمود پس به هدایت ایشان اقتداء کنید، (ای محمّد) بگو: از شما بر آن مُزدی نمی خواهم، آن (قرآن) جز یادآوری برای جهانیان نیست ۹۰

وَ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَی بَشَرٍ مِنْ شَیْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْکِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَی نُوراً وَ هُدًی لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِیسَ تُبْدُونَهَا وَ تُخْفُونَ کَثِیراً وَ عُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَ لاَ آبَاؤُکُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ یَلْعَبُونَ (۹۱)

و اللّٰه را حقّ ارجمندیش ارج ننهادند، هنگامیکه گفتند: اللّٰه بر بشری چیزی را نازل نکرده است، (ای محمّد) بگو: چه کسی کتابی را نازل کرده است که موسی آن را جهت نور و هدایت برای مردم آورد؟ آن را کاغذهای قرار می دهید که آشکار می کنید و بسیاری را پنهان می سازید و آموخته شدید آنچه را که نه شما و نه پدران شما آن را نمی دانستید، (ای محمّد) بگو: اللّٰه، سپس ایشان را رها کن تا در سرگرمی خویش بازی کنند ۹۱

وَ هٰذَا کِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَکٌ مُصَدِّقُ الَّذِي بَیْنَ یَدَیْهِ وَ لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَی وَ مَنْ حَوْلَهَا وَ الَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ یُؤْمِنُونَ بِهِ وَ هُمْ عَلَی صَلاَتِهِمْ یُحَافِظُونَ (۹۲)

و (ای محمّد) این (قرآن) کتابی مُبارک است که آن را بر تو نازل کردیم که تصدیق کنندهٔ (کتابهای الهی) پیش از آن است و تا اُم القری (= مکّه) و آنان که اطراف آن هستند را هشدار دهی و کسانی که به آخرت ایمان دارند، به آن ایمان می‌آورند و بر نمازهای خود مراقبت می‌کنند ۹۲

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَی عَلَی اللَّهِ کَذِباً أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَ لَمْ یُوحَ إِلَیْهِ شَیْءٌ وَ مَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَوْ تَرَی إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَ الْمَلاَئِکَةُ بَاسِطُوا أَیْدِیهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَکُمُ الْیَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا کُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَی اللَّهِ غَیْرَ الْحَقِّ وَ کُنْتُمْ عَنْ آیَاتِهِ تَسْتَکْبِرُونَ (۹۳)

و کیست ستمکارتر از آنکس که بر اللّه دروغی را ببندد یا بگوید که به من وحی شده است، در حالیکه به او چیزی وحی نشده است و کسی که بگوید به زودی نازل می کنم به مانند آنچه اللّه نازل کرده است و (کاش) می دیدی هنگامیکه ستمگران در گردابهای مرگ هستند و فرشتگانی که دستهای خویش را باز کرده اند، (فرشتگان می گویند:) جانهایتان را خارج کنید، امروز به خاطرِ آنکه بر اللّه به ناحقّ (دروغ) نسبت می دادید و در برابر آیات او کِبر می ورزیدید به عذاب خواری کیفر می شوید ۹۳

وَ لَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ تَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَ مَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَ ضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (٩٤)

و مسلّماً به سوی ما تنها آمدید چنانکه اوّلین بار شما را خلق کردیم و آنچه را به شما دادیم پُشت سر خویش ترک کردید و با شما شفیعان شما را نمی بینم کسانیکه ایشان را پنداشتید دربارهٔ خودتان شریکان شما هستند، مُسلّماً (پیوند) میان شما قطع شد و از شما ناپدید شد آنچه می پنداشتید ۹۴

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَ النَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ مُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٩٥)

همانا اللّه شکافندهٔ دانه و هسته است، زنده را از مُرده بیرون می آورد و مُرده را از زنده بیرون آورده است، این اللّه شماست پس به کجا مُنحرف می شوید؟ ۹۵

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَ جَعَلَ اللَّيْلَ سَكَناً وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ حُسْبَاناً ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (٩٦)

شکافندهٔ صبحگاهان است و شب را آرامشی قرار داد و خورشید و ماه را وسیلهٔ شمارشی (قرار داد)، این تقدیر شوکتمندِ حکیم است ۹۶

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٩٧)

و او (اللّه) کسی است که برای شما ستارگان را قرار داد تا بدان در تاریکیهای خُشکی و دریا هدایت یابید، به درستی آیات را شرح دادیم برای گروهی که می دانند ۹۷

وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَ مُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ (٩٨)

و او کسی است که شما را از یک تن پدید آورد؛ پس شما جایگاهی برای ماندن و جایگاهی برای سپرده‌شدن دارید. ما آیات را برای کسانی که می‌فهمند به روشنی بیان کرده‌ایم ۹۸

وَ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِراً نُخْرِجُ مِنْهُ حَبّاً مُتَرَاكِباً وَ مِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَ جَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَّانَ مُشْتَبِهاً وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَ يَنْعِهِ إِنَّ فِي ذٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۹۹)

و او کسی است که از آسمان آب فرو فرستاد؛ پس به وسیله آن هر نوع گیاه را رویاندیم و از آن سبزی پدید آوردیم که از آن دانه‌هایی برهم‌نشسته بیرون می‌آوریم؛ و از شکوفه‌های درخت خرما خوشه‌هایی نزدیک به هم و باغ‌هایی از انگور و زیتون و انار، که برخی همانند و برخی متفاوت‌اند، پدید آوردیم. هنگامی که میوه می‌دهد، به میوه آن و رسیدنش بنگرید. در اینها نشانه‌هایی برای مردمی است که ایمان می‌آورند ۹۹

وَ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَ خَلَقَهُمْ وَ خَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَ بَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يَصِفُونَ (۱۰۰)

و برای الله شریکان از جنّ قرار دادند و در حالیکه الله آنها را آفریده است و برای او پسران و دخترانی به نادانی (دروغ) بافتند، مُنزه و برتر است الله از آنچه توصیف می کنند ۱۰۰

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَ لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۰۱)

پدید آورندهٔ آسمانها و زمین، چگونه او را فرزندی باشد که برای او هم صحبتی وجود ندارد؟ و همه چیز را آفریده است و او به هر چیزی داناست ۱۰۱

ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۱۰۲)

این است الله، ارباب شما؛ صاحب قدرتی جز او نیست؛ آفریننده همه چیز است، پس او را بپرستید و او بر هر چیزی نگهبان است ۱۰۲

لاَ تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (۱۰۳)

چشمها او را در نیابند و او چشمها را در یابد و (اللّه) بخشندهٔ آگاه است ۱۰۳

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (١٠٤)

به درستی برای شما بینشهایی از پروردگارتان آمد پس آنکس که بینا شود به سود اوست و آنکه نابینا شود به زیان اوست و من بر شما نگهبان نیستم ۱۰۴

وَ كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ وَ لِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَ لِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (١٠٥)

و اینچنین آیات را به وضوح بیان می کنیم در حالیکه ایشان می گویند تو آن را آموخته ای و تا آن را مشخص کنیم برای گروهی که می دانند ۱۰۵

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (١٠٦)

(ای محمّد) پیروی کن از آنچه به سوی تو (قرآن) وحی می شود، صاحب قدرتی جز او نیست و از مشرکان روی گردان ۱۰۶

وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَ مَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (١٠٧)

و اگر اللّه می‌خواست شرک نمی ورزیدند و تو را بر آنان نگهبان قرار ندادیم و تو بر ایشان وکیل نیستی ۱۰۷

وَ لاَ تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْواً بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٠٨)

و دشنام ندهید کسانی را که جز اللّه را صدا می زنند که (در آن هنگام) اللّه را از روی دشمنی بدون دانش (دینی) دشنام می‌دهند، اینچنین برای هر اُمّتی اعمال ایشان را آراستیم سپس به سوی پروردگارشان بازگشت ایشان است پس بدآنچه انجام می دادند باخبرشان سازد ۱۰۸

وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَ مَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لاَ يُؤْمِنُونَ (١٠٩)

و با نهایت سوگندهایشان به اللّه سوگند یاد کردند که اگر نشانه‌ای برای آنان بیاید، حتماً به آن ایمان می‌آورند. بگو: نشانه‌ها فقط نزد اللّه است؛ و شما چه می‌دانید که اگر نشانه‌ای بیاید، باز هم ایمان نمی‌آورند؟ ۱۰۹

وَ نُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَ أَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ نَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۱۰)

و دل‌ها و دیدگانشان را دگرگون می‌کنیم، همان‌گونه که نخستین بار به آن ایمان نیاوردند، و آنان را در سرکشی‌شان رها می‌کنیم تا سرگردان بمانند ۱۱۰

وَ لَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلاَئِكَةَ وَ كَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَ حَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلاً مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ (۱۱۱)

و اگر ما فرشتگان را به سوی آنان می‌فرستادیم و مُردگان با آنان سخن می‌گفتند و هر چیزی را گروه‌گروه در برابرشان گرد می‌آوردیم، باز هم ایمان نمی‌آوردند؛ مگر اینکه اللّه بخواهد؛ ولی بیشترشان نادانی می‌کنند ۱۱۱

وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوّاً شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَ الْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوراً وَ لَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَ مَا يَفْتَرُونَ (۱۱۲)

و اینچنین برای هر پیامبری، دشمنی از شیاطین (وسوسه گران) انسان و جِنّ را قرار دادیم که بعضی از ایشان به سوی بعضی دیگر گفتار آراسته به فریب وحی می کنند و اگر پروردگارت نمی خواست چنین نمی کردند پس ایشان را بدآنچه دروغ می بندند رها کن ۱۱۲

وَ لِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ لِيَرْضَوْهُ وَ لِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ (۱۱۳)

و تا بر دلهای کسانیکه ایمان به آخرت نمی آورند را بیفکند تا بر آن خُشنود گردد و تا آنچه را که به دنبال آن هستند را فراهم کنند ۱۱۳

أَ فَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَماً وَ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلاً وَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (۱۱٤)

آیا غیر از اللّه داوری بجوییم، در حالی که اوست که کتاب را با شرح و تفصیل برای شما نازل کرده است؟ و کسانیکه به آنان کتاب دادهایم، میدانند که آن از سوی پروردگارت به حقّ نازل شده است پس از (افرادِ) شکّ کننده مباش ۱۱۴

وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ صِدْقاً وَ عَدْلاً لاَ مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۱۵)

و کلام پروردگارت از جهت راستی و عدالت به اتمام رسید؛ هیچ تغییر دهنده ای برای کلمات او نیست؛ و او شنوای داناست ۱۱۵

وَ إِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَخْرُصُونَ (۱۱٦)

و (ای محمّد) اگر اکثر آنان که در زمین هستند را اطاعت کنی، تو را از راه اللّه گُمراه می کنند و جز گُمان را پیروی نمی کنند و جز (افرادِ) دروغ باف نیستند ۱۱۶

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۱۱۷)

پروردگارت به کسانی که از راه او منحرف میشوند داناتر است و او به هدایتیافتگان نیز داناتر است ۱۱۷

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ (۱۱۸)

پس از آنچه نام اللّه بر آن بُرده شده است را بُخورید، اگر به آیات او ایمان آورنده هستید ۱۱۸

وَ مَا لَكُمْ أَلاَّ تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ قَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلاَّ مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَ إِنَّ كَثِيراً لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ (۱۱۹)

و شما را چه شده که از آنچه نام اللّه بر آن بُرده شده نمی خورید در حالیکه برای شما آنچه (اللّه) برایتان حرام کرده را توضیح داده است مگر ناچار به آن شوید و همانا بسیاری (از افراد) دیگران را با هوسهای خود به نادانی گُمراه می کنند، همانا پروردگارت به (حالِ افرادِ) تجاوز کننده داناتر است ۱۱۹

وَ ذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَ بَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ (۱۲۰)

و گناه آشکار و پنهان را رها سازید، همانا کسانیکه گناه را مرتکب می شوند به زودی بدآنچه فراهم کرده اند مُجازات می شوند ۱۲۰

وَ لاَ تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ إِنَّهُ لَفِسْقٌ وَ إِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَ إِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ (۱۲۱)

و از آنچه نام اللّه بر آن بُرده نشده، نخورید و همانا این نافرمانی است و همانا شیاطین (وسوسه گران) به سوی سرپرستان خود وحی می کنند تا با شما (در خصوص خوردنی ها) مُجادله کنند و اگر از ایشان اطاعت کنید، همانا از مُشرکان هستید ۱۲۱

أَ وَ مَنْ كَانَ مَيْتاً فَأَحْيَيْنَاهُ وَ جَعَلْنَا لَهُ نُوراً يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۲)

آیا آنکه مُرده ای بود پس او را زنده کردیم و برای او نوری را قرار دادیم که در میانِ مردم بدان راه رود به مانند آن کسی است که در تاریکی هاست؟ خارج کننده ای از آن نیست، اینچنین برای کافران آنچه انجام می دادند آراسته شد ۱۲۲

وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَ مَا يَمْكُرُونَ إِلاَّ بِأَنْفُسِهِمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ (۱۲۳)

و اینچنین در هر شهری رؤسای مُجرمش (گناهکارش) را قرار دادیم تا در آن نقشه بکشند و جز بر علیه خودشان نقشه نمی کشند و نمی فهمند ۱۲۳

وَ إِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ (۱۲٤)

و هنگامی که بر ایشان آیه ای بیاید، می گویند: ایمان نیاوریم تا به ما داده شود همانند آنچه به فرستادگان (پیشین) داده شد، اللّه داناتر است که رسالت خویش را کجا قرار دهد، کسانیکه مُجرم (گناهکار) بودند خواری و عذاب شدید نزدِ اللّه (برای ایشان) بدآنچه نقشه می کشیدند خواهد بود ۱۲٤

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلاَمِ وَ مَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقاً حَرَجاً كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ (۱۲۵)

پس هر کس را اللّه بخواهد هدایت کند سینهٔ او را برای اسلام می گُشاید و آنکس را که بخواهد گُمراه کند سینهٔ او را تنگ فِشُرده قرار می دهد چنانکه گویی در آسمان بالا می رود، اینچنین اللّه پلیدی را بر آنان قرار می دهد که ایمان نیاورند ۱۲۵

وَ هٰذَا صِرَاطُ رَبِّکَ مُسْتَقِيماً قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۲٦)

و این راه راست پروردگارت است، به درستی آیات را برای گروهی که یادآور شوند توضیح دادیم ۱۲۶

لَهُمْ دَارُ السَّلاَمِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ هُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۷)

برای آنان نزد پروردگارشان سرای صلح و آرامش است و او به سبب کارهایی که انجام می‌دادند، یاور و سرپرست آنان است ۱۲۷

وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَ قَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَ بَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَّلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلاَّ مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّکَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۱۲۸)

و روزی که همه ایشان را محشور می کند، ای گروه جِنّ به درستی بسیاری از انسان (ها) را (پیرو خود ساختید) و سرپرستان آنها از انسان (ها) گفتند: پروردگارا بعضی از ما به بعضی بهره مند شدند و به مُهلتی که برای ما نهاده بودی رسیدیم، (اللّه) فرمود: جایگاه شما آتش (جهنم) است در آن جاودان هستید جز آن را که اللّه بخواهد، همانا پروردگارت داناست ۱۲۸

وَ كَذٰلِکَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضاً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۲۹)

و اینچنین بعضی از ستمگران را به بعضی پُشتیبان قرار می دهیم، بدآنچه فراهم می کردند ۱۲۹

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ أَ لَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَ يُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَ غَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ شَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (۱۳۰)

ای گروه جِنّ و انسان، آیا به سوی شما فرستادگانی از خودتان به سوی شما نیامد که بر شما آیات مرا نقل کند و شما را از رسیدن به این روز هشدار دهند؟ گفتند: بر خویشتن گواهی دادیم و زندگی دنیا ایشان را فریب داد و بر خویش گواهی دادند که از کافران بودند ۱۳۰

ذٰلِکَ أَنْ لَمْ یَکُنْ رَبُّکَ مُهْلِکَ الْقُرَی بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا غَافِلُونَ (۱۳۱)

این بدان سبب است که پروردگارت هلاک کنندهٔ شهرها به ستم نیست در حالیکه اهل آن بی خبر باشند ۱۳۱

وَ لِکُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّکَ بِغَافِلٍ عَمَّا یَعْمَلُونَ (۱۳۲)

و هر کدام را مراتبی است بدآنچه انجام می دادند و پروردگارت بدآنچه انجام می دهند بی خبر نیست ۱۳۲

وَ رَبُّکَ الْغَنِیُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ یَشَأْ یُذْهِبْکُمْ وَ یَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِکُمْ مَا یَشَاءُ کَمَا أَنْشَأَکُمْ مِنْ ذُرِّیَّةِ قَوْمٍ آخَرِینَ (۱۳۳)

و پروردگارت بی نیازِ و صاحب رحمت است، اگر بخواهد شما را می برد و بعد از شما هر که را بخواهد جانشین می گرداند، چنانکه شما را از نسل گروه دیگران پدید آورد ۱۳۳

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِینَ (۱۳٤)

همانا آنچه وعده داده می شوید خواهد آمد و شما ناتوان کننده (اللّٰه) نیستید ۱۳۴

قُلْ یَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَی مَکَانَتِکُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَکُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لاَ یُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۱۳۵)

(ای محمّد) بگو: ای قوم هر آنچه می توانید انجام دهید، همانا من عمل کننده هستم پس به زودی بدانید سرانجام آن سرا برای کیست و همانا ستمگران رستگار نشوند ۱۳۵

وَ جَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَ الْأَنْعَامِ نَصِیباً فَقَالُوا هٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَ هٰذَا لِشُرَکَائِنَا فَمَا کَانَ لِشُرَکَائِهِمْ فَلاَ یَصِلُ إِلَی اللَّهِ وَ مَا کَانَ لِلَّهِ فَهُوَ یَصِلُ إِلَی شُرَکَائِهِمْ سَاءَ مَا یَحْکُمُونَ (۱۳٦)

و برای اللّٰه از آنچه از کِشت و دامها بیافریده است بهره ای را قرار دادند پس به پندار خودشان گفتند: این برای اللّٰه است و این (یکی) برای شریکان ماست پس آنچه برای شریکان ایشان بود به اللّٰه نمی رسید و آنچه برای اللّٰه بود به شریکان ایشان می رسید، چه بد داوری می کردند ۱۳۶

وَ كَذٰلِکَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلاَدِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَ لِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَ مَا يَفْتَرُونَ (۱۳۷)

و اینچنین برای بسیاری از مُشرکان کُشته شدن فرزندانشان (توسط) شریکان ایشان آراسته شد تا ایشان را بلغزانند و تا بر ایشان دینشان را آشفته سازند، اگر اللّٰه می‌خواست چنین نمی کردند پس ایشان را بدآنچه دروغ می بندند رها کن ۱۳۷

وَ قَالُوا هٰذِهِ أَنْعَامٌ وَ حَرْثٌ حِجْرٌ لاَ يَطْعَمُهَا إِلاَّ مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَ أَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَ أَنْعَامٌ لاَ يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۱۳۸)

و به پندار خودشان گفتند: اینها دام ها و کِشتزارهای ممنوع است که جز کسی که ما بخواهیم نباید از آن بخورند و دام هایی که (سوار شدن بر) پُشت های آنها حرام است و دام هایی که (به هنگام ذبح) با دروغ بستن بر آن نام اللّٰه را نبرند، به زودی (اللّٰه) ایشان را بدآنچه دروغ می بستند کیفر دهد ۱۳۸

وَ قَالُوا مَا فِي بُطُونِ هٰذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَ مُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَ إِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۱۳۹)

و گفتند: آنچه در شکمهای این دام هاست مُختص مردان ما است و بر همسران ما حرام است و اگر مُرده باشد پس ایشان در آن شریک هستند، به زودی ایشان را به خاطرِ توصیفشان (احکام و فتواهای دروغین، اللّٰه) مُجازات می کند، همانا او حکیم داناست ۱۳۹

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلاَدَهُمْ سَفَهاً بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ حَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۱٤۰)

به درستی زیان کردند کسانیکه فرزندان خویش را ابلهانه و بی دانش کُشتند و آنچه را اللّٰه روزی شان داده بود با دروغ بستن بر اللّٰه حرام کردند، به درستی گُمراه شدند و از (افرادِ) هدایت یافته نبودند ۱۴۰

وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَ غَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَ النَّخْلَ وَ الزَّرْعَ مُخْتَلِفاً أُكُلُهُ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَّانَ مُتَشَابِهاً وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَ آتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَ لاَ تُسْرِفُوا إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (۱٤۱)

و اوست که باغ‌هایی با داربست و بدون داربست، و نخل‌ها و کشتزارهایی با محصولات گوناگون، و زیتون و انار، که برخی همانند و برخی متفاوت‌اند، پدید آورد. از میوه آن هنگامی که میوه می‌دهد بخورید و حق آن را در روز برداشتش بپردازید، و تجاوز نکنید؛ زیرا او متجاوزان (به مرزهای الهی) را دوست ندارد ۱۴۱

وَ مِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَ فَرْشاً كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَ لاَ تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (١٤٢)

و از چهارپایان، برخی برای حمل بار و برخی برای خوردن هستند. از آنچه الله روزی شما کرده بخورید و از گام‌های شیطان پیروی نکنید؛ زیرا او دشمنی آشکار برای شماست ۱۴۲

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَ مِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٤٣)

هشت جفت آفرید: از گوسفند دو تا و از بز دو تا. بگو: آیا الله دو نر را حرام کرده یا دو ماده را، یا آنچه را رحم دو ماده دربر گرفته است؟ اگر راست می‌گویید، با علم و دانش به من خبر دهید ۱۴۳

وَ مِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَ مِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّاكُمُ اللَّهُ بِهٰذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٤٤)

و از شُتر نر و ماده و از گاو نر و ماده، آیا دو نر را حرام کرد یا دو ماده را (حرام کرد) یا آنچه را رحم دو ماده دربر گرفته است؟ آیا شما گواه بودید هنگامیکه الله شما را به این سفارش کرد؟ پس کیست ستمگرتر از آنکه بر الله دروغی را ببندد یا مردم را به غیر دانش (وحی) گُمراه کند، همانا الله گروه ستمکاران را هدایت نمی کند ۱۴۴

قُلْ لاَ أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّماً عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَماً مَسْفُوحاً أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقاً أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ لاَ عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٤٥)

(ای محمّد) بگو: در آنچه به من وحی داده شده است، بر خورنده ای که آن را بُخورد حرامی را پیدا نمی کنم جز آنکه مُردار باشد یا خونی ریخته شده یا گوشت خوک پس همانا آن پلید است یا (خوراکی که) از روی نافرمانی نام غیر اللّه بر آن بُرده شود پس آنکس که ناچار گردد نه ستم کننده و نه تجاوز کننده پس همانا پروردگارت آمرزندهٔ مهربان است ۱۴۵

وَ عَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ وَ مِنَ الْبَقَرِ وَ الْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلاَّ مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَ إِنَّا لَصَادِقُونَ) (۱۴۶) و بر کسانی که یهودی شدند (یهودیان)، هر حیوانِ دارای ناخن را حرام کردیم، و از گاو و گوسفند، پیه (چربیهای) آنها را بر آنان حرام کردیم به استثنای پیه هایی که بر پشت آنها یا بر روده هاست یا آنچه به استخوان چسبیده باشد این کیفر را به خاطرِ ستمگریشان به آنها دادیم و همانا ما راستگویان هستیم ۱۴۶

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَ لاَ يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (١٤٧)

پس اگر تو را دروغ شُمردند، (ای محمّد) بگو: پروردگار شما صاحب رحمت گُسترده است و خشم او از گروه مُجرمان (گناهکاران) بر نمی گردد ۱۴۷

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَ لاَ آبَاؤُنَا وَ لاَ حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ تَخْرُصُونَ (١٤٨)

به زودی کسانیکه شرک ورزیدند خواهند گفت اگر اللّه می‌خواست ما و نه پدران ما مُشرک نمی شدیم و چیزی را حرام نمی کردیم، اینچنین دروغ شُمردند کسانیکه قبل از ایشان بودند تا اینکه عقوبت ما را چشیدند، (ای محمّد) بگو: آیا نزد شما دانشی است که آن را برای ما آشکار سازید؟ شما جز گُمان را پیروی نمی کنید و شما جز (افرادِ) پندار باف نیستید ۱۴۸

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (١٤٩)

(ای محمّد) بگو: پس برای اللّه دلیل رَسایی (روشنی) است و اگر اللّه می‌خواست همه شما را هدایت می کرد ۱۴۹

قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هٰذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلاَ تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَ لاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ هُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (۱۵۰)

(ای محمّد) بگو: گواهان خویش را بیاورید کسانیکه گواهی دادند، همانا اللّٰه اینها را حرام کرده است پس اگر گواهی دادند پس با ایشان گواهی مده و هوسهای آنان که آیات ما را دروغ شُمردند را پیروی مکن و کسانیکه به آخرت ایمان نمی آورند (را پیروی مکن) و ایشان به (مرزهای) پروردگارشان تجاوز می کنند ۱۵۰

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً وَ لاَ تَقْتُلُوا أَوْلاَدَكُمْ مِنْ إِمْلاَقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَ إِيَّاهُمْ وَ لاَ تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ وَ لاَ تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۱۵۱)

(ای محمّد) بگو: بیایید بر شما تلاوت کنم آنچه را که پروردگارتان بر شما حرام کرده است اینکه به او چیزی را شریک قرار ندهید و به والدین نیکی کنید و فرزندان خویش را از روی تنگدستی نکُشید، ما شما و آنها را روزی می دهیم و به زشتکاری چه آشکار و چه پنهان نزدیک نشوید و (صاحبِ) جانی را که اللّٰه حرام کرده است مگر به حقّ نکُشید (قتل نفس)، این است آنچه اللّٰه شما را بدان سفارش می کند تا شاید تعقّل کنید ۱۵۱

وَ لاَ تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لاَ نُكَلِّفُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا وَ إِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَ لَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَ بِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۱۵۲)

و به مال یتیمان نزدیک نشوید مگر به صورتی که نیکوتر است تا به رُشد و بلوغ خویش برسد و پیمانه و سنجش را به عدالت بپردازید، کسی را جز به مقدار توانایی اش تکلیف نمی کنیم و هنگامیکه چیزی را گفتید پس عدالت کنید اگر چه خویشاوند باشد و به پیمان اللّٰه پایبند باشید، این است که بدان سفارش شده اید تا شاید یادآور شوید ۱۵۲

وَ أَنَّ هٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيماً فَاتَّبِعُوهُ وَ لاَ تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۵۳)

و آنکه این راه راست من است پس آن را پیروی کنید و راههای مختلف را پیروی نکنید که شما را از راه او پراکنده می کند، به این شما سفارش شده اید تا شاید پرهیزکاری کنید ۱۵۳

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَاماً عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَ تَفْصِيلاً لِكُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ (۱۵٤)

سپس به موسی کتاب را به تمامی دادیم، برای آنکه نیکوکاری کرد و توضیحی برای هر چیز و هدایت و رحمتی تا شاید به ملاقات پروردگار خویش ایمان آورند ۱۵۴

وَ هٰذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَ اتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۵۵)

و این (قرآن) کتابی است که آن را مُبارک نازل کردیم پس آن را پیروی کنید و پرهیزکاری کنید تا شاید مورد رحم قرار گیرید ۱۵۵

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَ إِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ (۱۵٦)

تا نگویید که کتاب بر دو طایفه پیش از ما نازل شد و ما از درس گرفتن آن بی خبر بودیم ۱۵۶

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ صَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ (۱۵۷)

یا بگویید که اگر بر ما کتاب نازل می شد قطعاً از ایشان هدایت یافته تر بودیم پس به درستی نشانه ای از جانب پروردگارتان و هدایت و رحمتی برای شما آمد پس کیست ستمگرتر از آنکه بر آیات الله دروغ بندد و از آنها روی گرداند به زودی کسانیکه از آیات ما باز می دارند را به بدترین عذاب مُجازات می کنیم، بدآنچه (از راه الله) باز داشتند ۱۵۷

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلاَئِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لاَ يَنْفَعُ نَفْساً إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْراً قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ (١٥٨)

آیا انتظاری جز این دارند که به سوی ایشان فرشتگان یا پروردگارت بیاید یا پاره ای از آیات پروردگارت بیاید، روزی که پاره‌ای از آیات پروردگارت بیاید ایمان کسی سودی به حال او نمی بخشد اگر از قبل ایمان نیاورده باشد یا در ایمان خود خیری را کسب نکرده باشد، (ای محمّد) بگو: مُنتظر (روز حسابرسی) باشید، همانا ما از مُنتظران هستیم ۱۵۸

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَ كَانُوا شِيَعاً لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (١٥٩)

کسانی که دین خود را پراکنده کردند و به گروه‌های گوناگون تقسیم شدند، تو هیچ ارتباطی با آنان نداری. کار آنان فقط با الله است؛ سپس آنان را از آنچه انجام می‌دادند آگاه خواهد کرد ۱۵۹

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلاَ يُجْزَى إِلاَّ مِثْلَهَا وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (١٦٠)

آنکس که کار نیکی را انجام دهد برای او ده برابر (پاداش) آن است و آنکس که گُناهی انجام دهد جز به مانند آن مُجازات نشود و به ایشان ستم نمی شود ۱۶۰

قُلْ إِنَّنِي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِيناً قِيَماً مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٦١)

(ای محمّد) بگو: همانا پروردگارم مرا به سوی راه راست دینی اُستوار آئین ابراهیم حقّ گرا هدایت کرده است و (او) از مُشرکین نبوده است ۱۶۱

قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٢)

(ای محمّد) بگو: همانا نماز من و مناسک من و زندگی من و مرگ من برای الله پروردگار جهانیان است ۱۶۲

لاَ شَرِيكَ لَهُ وَ بِذٰلِكَ أُمِرْتُ وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (١٦٣)

هیچ شریکی برای او نیست؛ و به من چنین فرمان داده شده است و من نخستین تسلیم شده‌ام ۱۶۳

قُلْ أَ غَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبّاً وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَ لاَ تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلاَّ عَلَيْهَا وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (١٦٤)

(ای محمّد) بگو: آیا غیر از اللّه اربابی بجویم، در حالی که او ارباب همه چیز است؟ و هر کس جز به زیان خود کاری انجام نمی‌دهد، و هیچ باربرداری بار گناه دیگری را برنمی‌دارد. سپس بازگشت شما به سوی پروردگارتان است و شما را از آنچه درباره آن اختلاف می‌کردید آگاه خواهد کرد ۱۶۴

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلاَئِفَ الْأَرْضِ وَ رَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَ إِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١٦٥)

و او کسی است که شما را جانشینان زمین قرار داد و بعضی از شما را بر بعضی در مراتب بالا برد تا شما را در آنچه به شما داده است آزمایش کند، همانا پروردگارت زود کیفر است و همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۱۶۵

سوره اعراف - ۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

المص (۱)

المص ۱

كِتَابٌ أُنْزِلَ إِلَيْكَ فَلاَ يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنْذِرَ بِهِ وَ ذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (٢)

(قرآن) کتابی است که به سوی تو (ای محمّد) نازل شده است پس در سینهٔ تو از آن تنگی نباشد تا بدان هشدار دهی و برای مؤمنان یادآوری کنی ۲

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لاَ تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ (٣)

از آنچه از جانب پروردگارتان به سوی شما نازل شده است پیروی کنید و جز او (اللّه) از سرپرستانی دیگر پیروی نکنید، چه اندک یادآور می شوید ۳

وَ كَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتاً أَوْ هُمْ قَائِلُونَ (٤)

و چه بسا شهری را که ما آن را هلاک ساختیم پس خشم ما هنگام شب یا به خواب نیمروز (که در آن) بودند به سوی آن آمد ۴

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلاَّ أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (٥)

پس سخن ایشان هنگامیکه عذاب ما بر ایشان آمد جز این نبود که گفتند: همانا ما از ستمکاران بودیم ۵

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَ لَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ (٦)

پس قطعاً از کسانیکه به سوی آنها (فرستادگان) ارسال شدند خواهیم پرسید و از فرستادگان نیز خواهیم پرسید ۶

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَ مَا كُنَّا غَائِبِينَ (٧)

پس از روی علم بر ایشان نقل می کنیم و ما غائب نبوده ایم ۷

وَ الْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٨)

و سنجش در آن روز بر مبنای حقّ است پس کسی که ترازوهای (اعمالش) سنگین شود پس ایشان رستگاران هستند ۸

وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ (٩)

و آنکه ترازوهای (اعمالش) سبک گردد پس ایشان کسانی هستند که به خود زیان رساندند، بدآنچه به آیات ما ستم می کردند ۹

وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلاً مَا تَشْكُرُونَ (١٠)

و مسلّماً شما را در زمین امکانات دادیم و در آن معیشت هایی را قرار دادیم چه اندک سپاسگزاری می کنید ۱۰

وَ لَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلاَّ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ (١١)

و مسلّماً شما را خلق کردیم سپس شما را شکل دادیم سپس به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید پس سجده کردند جز ابلیس که از (افراد) سجده کننده نبود ١١

قَالَ مَا مَنَعَکَ أَلاَّ تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُکَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (١٢)

(اللّه) فرمود: چه چیز تو را منع کرد سجده نکنی آن هنگام که تو را اَمر کردم؟ (ابلیس) گفت: من از او بهترم، مرا از آتش آفریدی و او را از گِل آفریدی ١٢

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَکَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّکَ مِنَ الصَّاغِرِينَ (١٣)

(اللّه) فرمود: از آن جایگاه به درآی که تو را نرسد در آن کِبر ورزی پس خارج شو، همانا تو از (افرادِ) سرافکنده هستی ١٣

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤)

(شیطان) گفت: مرا مُهلت ده تا روزی که (مردم) برانگیخته شوند؟ ١۴

قَالَ إِنَّکَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (١٥)

(اللّه) فرمود: تو از (افراد) مُهلت یافته هستی ١۵

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَکَ الْمُسْتَقِيمَ (١٦)

(شیطان) گفت: پس چون مرا گُمراه کردی، همانا در کمین ایشان (مردم) بر راه راست تو می نشینم ١۶

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ وَ عَنْ أَيْمَانِهِمْ وَ عَنْ شَمَائِلِهِمْ وَ لاَ تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ (١٧)

سپس بر ایشان از پیش رویشان و از پُشت سرشان و از راست ایشان و چپ ایشان وارد می شوم و بیشتر ایشان را از (افرادِ) سپاسگزار نخواهی یافت ١٧

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُوماً مَدْحُوراً لَمَنْ تَبِعَکَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ (١٨)

(اللّه) فرمود: از آن نکوهیده و رانده شده خارج شو که هر کس از ایشان تو را پیروی کند قطعاً همه شما را در جهنم پُر می سازم ۱۸

وَ يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلاَ مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لاَ تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (۱۹)

و ای آدم تو و همسرت در باغ جای گیرید پس بُخورید از هر جا می خواهید و به این درخت نزدیک نشوید که از ستمکاران می شوید ۱۹

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَ قَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ (۲۰)

پس شیطان (وسوسه گر) ایشان را وسوسه کرد تا بدآنها آشکار کند بدیهای ایشان را و (شیطان) گفت: شما را پروردگارتان از این درخت نهی نکرده است مگر آنکه (مبادا) تا دو فرشته گردید یا از جاودانان شوید ۲۰

وَ قَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ (۲۱)

و به ایشان قسم یاد کرد که من برای شما از خیرخواهان هستم ۲۱

فَدَلاَّهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَ أَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ (۲۲)

پس ایشان را به فریب سرنگون ساخت پس هنگامیکه از آن درخت چشیدند عورت هایشان آشکار شد و به پوشاندن از برگ های باغ بر خود پرداختند و پروردگارشان به ایشان بانگ زد که آیا شما را از این درخت نهی نکردم و به شما نگفتم همانا شیطان (وسوسه گر) برای شما دشمنی آشکار است؟ ۲۲

قَالاَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۲۳)

گفتند: پروردگارا ما بر خویشتن ستم کردیم و اگر ما را نیامرزی و به ما رحم نکنی قطعاً از زیانکاران باشیم ۲۳

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَاعٌ إِلَى حِينٍ (۲٤)

(اللّه) فرمود: (از آن باغ) به درآييد، بعضى از شما دشمن بعضى ديگر باشيد، براى شما در زمين قرارگاه و بهره‌اى تا زمان معينى است ۲۴

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَ فِيهَا تَمُوتُونَ وَ مِنْهَا تُخْرَجُونَ (۲۵)

(اللّه) فرمود: در آن (زمين) زنده مى شويد و در آن مى ميريد و از آن (زمين در روز قيامت) بيرون مى آييد ۲۵

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاساً يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَ رِيشاً وَ لِبَاسُ التَّقْوَى ذٰلِكَ خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (٢٦)

اى فرزندان آدم به درستى بر شما لباس فرستاديم كه عورت شما را بپوشاند و هم زينت شماست و لباس پرهيزكارى براى شما بهتر است، اين از آيات اللّه است تا شايد يادآور شويد ۲۶

يَا بَنِي آدَمَ لاَ يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَ قَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لاَ تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ (۲۷)

اى فرزندان آدم شما را شيطان (وسوسه گر) فريب ندهد چنانكه پدر و مادر شما را از باغ اخراج كرد، از آنها جامه هايشان را بر مى كَند تا بديهاى ايشان را به آنها نشان دهد، همانا شما را او (شيطان) و گروهش مى بينند از جايى كه ايشان را نمى بينيد، همانا شياطين (وسوسه گران) را سرپرستانى قرار داديم براى آنانكه ايمان نمى آورند ۲۷

وَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَ اللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (۲۸)

و هنگاميكه كار زشتى را انجام مى دهند و مى‌گويند: پدران خويش را بر آن يافتيم و اللّه بدان اَمر كرد، (اى محمّد) بگو: همانا اللّه به زشتكارى اَمر نمى كند، آيا به اللّه آنچه را نمى دانيد نسبت مى دهيد؟ ۲۸

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَ أَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ ادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ (۲۹)

(ای محمّد) بگو: پروردگارم مرا به عدالت اَمر کرده است و نزد هر مسجدی چهره‌های خویش را (به سوی بیت اللّه الحرام) بپای دارید و (در حالیکه) دین خود را برای او خالص گردانیده اید، وی (اللّه) را بخوانید چنانکه شما را پدید آورد، (به سوی او) بر می گردید ۲۹

فَرِيقاً هَدَى وَ فَرِيقاً حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلاَلَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ (۳۰)

گروهی را هدایت کرد و گروهی مستحقّ گُمراهی شدند، همانا ایشان شیاطین (وسوسه گران) را جز اللّه سرپرستانی بر گرفتند و می پندارند که ایشان هدایت یافته هستند ۳۰

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لاَ تُسْرِفُوا إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (۳۱)

ای فرزندان آدم زینت خود را نزد هر مسجدی بر گیرید و بُخورید و بیاشامید و تجاوز نکنید، همانا اللّه (افرادِ) تجاوز کننده را دوست ندارد ۳۱

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۳۲)

(ای محمّد) بگو: چه کسی زینت اللّه را برای بندگان خویش و پاکیزه ها از روزی را حرام کرده است؟ (ای محمّد) بگو: آنها برای کسانی است که در زندگی دنیا ایمان آوردند و روز قیامت مخصوص به ایشان است، اینچنین آیات را توضیح می دهیم برای گروهی که می دانند ۳۲

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ وَ الْإِثْمَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ أَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَاناً وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (۳۳)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که حرام کرده است پروردگار من زشتکاریها، از آنچه آشکار است و آنچه پنهان از آنهاست و گناه و ستمگری به ناحقّ را و آنکه برای اللّه شریک قرار دهید آنچه را بر آن دلیلی را نازل نکرده است و آنکه بر اللّه بگویید آنچه را نمی دانید ۳۳

وَ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لاَ يَسْتَقْدِمُونَ (۳٤)

و برای هر اُمّتی مُهلتی است پس هنگامی که مُهلتش برسد، نه ساعتی از آن به تأخیر اُفتند و نه پیشی گیرند ۳۴

يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ اتَّقَى وَ أَصْلَحَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (۳۵)

ای فرزندان آدم اگر برای شما فرستادگانی از شما بیایند که بر شما آیات مرا نقل کنند پس هر کس پرهیزکاری کند و اصلاح کند پس ترسی بر ایشان نیست و ایشان اندوهگین نشوند ۳۵

وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۳٦) و کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند و از آنها سرپیچی کردند آنان یاران آتش هستند، ایشان در آن جاودان اند ۳۶

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَ شَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (۳۷)

پس کیست ستمگرتر از آنکس که بر الله دروغ بست یا آیات او را دروغ شُمرد، اینان را بهره ای از کتاب بر ایشان برسد تا هنگامیکه فرستادگان ما بیایند تا (جان) ایشان را بگیرند، می گویند: آنانکه جز الله صدا می زدید، کجا هستند؟ گویند: از (چشم) ما ناپدید شدند و بر علیه خود گواهی می دهند که ایشان از کافران بودند ۳۷

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعاً قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولاَهُمْ رَبَّنَا هٰؤُلاَءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَاباً ضِعْفاً مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَ لٰكِنْ لاَ تَعْلَمُونَ (۳۸)

(الله) فرمود: داخل (جهنم) شوید همراه اُمّتهایی که پیش از شما از جِنّ و انسان (ها) در آتش وارد شدند، هر گاه اُمّتی در آن داخل شود همکیشان خود را لعنت کند تا هنگامیکه در آن همگی جمع شوند، آخرین ایشان برای اوّلین (امّتها) از ایشان گوید: پروردگارا اینان ما را گُمراه کردند پس به ایشان عذابی

دو چندان از آتش (جهنم) بده، (اللّه) می فرماید: برای همگی شما (عذاب) دو چندان است، لیکن شما نمی دانید ۳۸

وَ قَالَتْ أُولاَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (۳۹)

و اوّلین از ایشان به آخرینشان می گوید: که شما را بر ما لطفی نبود پس عذاب را بچشید بدآنچه فراهم می کردید ۳۹

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لاَ تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَ لاَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ (٤٠)

همانا کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند و از آنها کِبر ورزیدند برای ایشان دروازه های آسمان گُشوده نشود و به باغ (بهشت) داخل نشوند مگر اینکه طناب کِشتی از سوراخ سوزن بُگذرد و اینچنین به مُجرمان (گناهکاران) مجازات دهیم ۴۰

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَ مِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٤١)

برای ایشان در جهنم جایگاهی و از بالای (سرِ) آنان پوششهایی (از آتش) است و اینچنین ستمگران را مُجازات می کنیم ۴۱

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لاَ نُكَلِّفُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٤٢)

و کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند، کسی را جز به اندازهٔ توانایی اش تکلیف نکنیم، آنان یاران باغ (بهشت) هستند در آن جاودان اند ۴۲

وَ نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهٰذَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لاَ أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَ نُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٤٣)

و آنچه کینه در سینه های ایشان (اهل بهشت) است را پاک کردیم، (در آن بهشت) از زیر ایشان نهرها جاریست و گویند: سپاس اللّه کسی که ما را به این راه هدایت نمود و هدایت نمی یافتیم اگر ما را (اللّه)

هدایت نمی کرد، مسلّماً فرستادگان از سوی پروردگارمان به حقّ آمدند و ندا داده شدند که شما اینک در باغ (بهشت) هستید که ارث داده شدید بدآنچه انجام می دادید ۴۳

وَ نَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقّاً فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقّاً قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (٤٤)

و یاران باغ (بهشت) به یاران آتش ندا دهند: اینکه آنچه که به ما پروردگارمان به حقّ (وعده) داد را یافتیم، آیا شما آنچه پروردگارتان به حقّ به شما وعده داد را یافتید؟ (اهل جهنم) گفتند: بله پس بانگ دهنده‌ای میان ایشان بانگ داد که لعنت الله بر ستمکاران باد ۴۴

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ يَبْغُونَهَا عِوَجاً وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ (٤٥)

کسانیکه از راه الله باز می دارند و آن را کج می خواهند و ایشان به آخرت کافر هستند ۴۵

وَ بَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ وَ نَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَ هُمْ يَطْمَعُونَ (٤٦)

و میان ایشان پوششی است و بر "اعراف" اشخاصی هستند که هر کدام را به سیمایشان می شناسند و به یاران باغ (بهشت) ندا می دهند که سلام بر شما باد و در آن داخل نشوند در حالیکه طمع دارند ۴۶

وَ إِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٤٧)

و هنگامیکه چهره های ایشان به سوی یاران آتش برگردانده می شود، گویند: پروردگارا ما را با گروه ستمکاران قرار مده ۴۷

وَ نَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالاً يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَ مَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ (٤٨)

و یاران "اعراف" اشخاصی را که به سیمایشان آنها را می شناسی (اهل جهنم را) ندا می دهند، می گویند: جمعیت شما و آنچه کِبر می ورزیدید بی نیازتان نکرد ۴۸

أَ هٰؤُلاَءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لاَ يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَ لاَ أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (٤٩)

آیا اینان (ایمانداران) کسانی هستند که قسم خوردید که الله آنها را به رحمتی نرساند؟ وارد باغ (بهشت) شوید، ترسی بر ایشان نیست و اندوهگین نشوند ۴۹

وَ نَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ (۵۰)

یاران آتش، یاران باغ (بهشت) را ندا دادند که بر ما از آب یا از آنچه الله روزی تان داده است به ما عطا کنید (بدهید)؟ (اهل بهشت) گویند: الله آنها را بر کافران حرام کرده است ۵۰

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْواً وَ لَعِباً وَ غَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَ مَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (۵۱)

کسانیکه دین خود را به بیهودگی و بازیچه گرفتند و زندگی دنیا ایشان را فریب داد پس امروز (روز قیامت) ایشان را فراموش کنیم بدینسان که مُلاقات امروزشان را فراموش کردند و اینکه آیات ما را انکار می کردند ۵۱

وَ لَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَى عِلْمٍ هُدًى وَ رَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۵۲)

و مسلّماً برای آنها کتابی را آوردیم پس از روی علم (الهی) آن را توضیح دادیم، هدایت و رحمتی برای گروهی که ایمان آورند ۵۲

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۵۳)

آیا انتظاری جز نتیجه آن (آیات) را دارند؟ روزی که نتیجه آن (آیات) فرا برسد کسانیکه از قبل آن را فراموش کردند، می گویند: به درستی فرستادگان پروردگار به حقّ (به سوی ما) آمدند، آیا برای ما شفیعانی است که برای ما میانجیگری کنند یا (به دنیا) باز گردانده شویم تا انجام دهیم جز آنچه را انجام می دادیم؟ به درستی بر خویشتن زیان رساندند و از ایشان آنچه را به دروغ می بافتند ناپدید شد ۵۳

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثاً وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَ الْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٥٤)

همانا پروردگار شما، الله کسی است که آسمانها و زمین را در شش دوره خلق کرد سپس به عرش پرداخت، روز را به شب - که شتابان آن را می طلبد - می‌پوشاند، و خورشید و ماه و ستارگان به فرمان او روان هستند، آگاه باشید که برای او آفرینش و فرمان است، الله پروردگارِ جهانیان ارجمند است ۵۴

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعاً وَ خُفْيَةً إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (٥٥)

پروردگار خویش را فروتنانه و پنهانی صدا بزنید، همانا او (افرادِ) متجاوز را دوست ندارد ۵۵

وَ لاَ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا وَ ادْعُوهُ خَوْفاً وَ طَمَعاً إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٥٦)

و در زمین بعد از اصلاحش فساد نکنید و او (الله) را از روی ترس و اُمید صدا بزنید، همانا رحمت الله به (افرادِ) نیکوکار نزدیک است ۵۶

وَ هُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْراً بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَاباً ثِقَالاً سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٥٧)

و اوست کسی که بادها را مُژده ای پیش روی رحمتش می فرستد تا هنگامیکه ابرهای مُتراکم را بردارند، آن را به سوی سرزمینی مُرده برآنیم تا بدان آب را فرود آوریم پس از همه محصولات از آن بیرون آوریم، اینچنین مُردگان را خارج می کنیم تا شاید یادآور شوند ۵۷

وَ الْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَ الَّذِي خَبُثَ لاَ يَخْرُجُ إِلاَّ نَكِداً كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ (٥٨)

و زمین پاک، گیاهان آن به ارادهٔ پروردگارش بیرون آیند و آنکه پلید (زمین بد و شوره زار) است جز اندک ناچیزی بیرون نیاید، اینچنین آیات را برای گروهی که سپاسگزار هستند توضیح می‌دهیم ۵۸

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٥٩)

مسلّماً نوح را به سوی قومش فرستادیم پس گفت: ای قوم اللّه را عبادت کنید برای شما صاحب قدرتی غیر از او نیست، همانا من بر شما از عذاب روزی بزرگ بیمناک هستم ۵۹

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٦٠)

رؤسا از قوم او گفتند: که ما تو را در گُمراهی آشکار می بینیم ۶۰

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلاَلَةٌ وَ لٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٦١)

(نوح) گفت: ای قوم من، در من گُمراهی نیست بلکه من فرستاده ای از نزدِ پروردگار جهانیان هستم ۶۱

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالاَتِ رَبِّي وَ أَنْصَحُ لَكُمْ وَ أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (٦٢)

به شما پیام های پروردگار خویش را می رسانم و برای شما پند می دهم و از اللّه می دانم آنچه شما نمی دانید ۶۲

أَ وَ عَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَ لِتَتَّقُوا وَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٦٣)

آیا تعجب می کنید که تذکری از جانب پروردگارتان به سوی شما بیاید بر مردی از شما که شما را یادآوری کند و تا پرهیزکاری کنید و تا شاید مورد رحمت قرار گیرید ۶۳

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَ الَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَ أَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً عَمِينَ (٦٤)

پس او را دروغ شُمردند پس او را و کسانیکه با او در کِشتی بودند را نجات دادیم و کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند را غرق کردیم، همانا ایشان گروهی کور بودند ۶۴

وَ إِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُوداً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَ فَلاَ تَتَّقُونَ (٦٥)

و به سوی عاد از خودشان هُود را (فرستادیم) گفت: ای قوم من اللّه را عبادت کنید، صاحب قدرتی غیر از او نیست، آیا پرهیزکاری می کنید؟ ۶۵

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَ إِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٦٦)

رؤسا از قومش که کُفر ورزیده بودند، گفتند: ما تو را در بیخردی می بینیم و همانا تو را از (افرادِ) دروغ باف می پنداریم ۶۶

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَ لٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٦٧)

(هود) گفت: ای قوم من، در من بیخردی نیست و لیکن فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیان هستم ۶۷

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالاَتِ رَبِّي وَ أَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ (٦٨)

که به شما پیام های پروردگارم را می رسانم و من برای شما پند دهندهٔ اَمین هستم ۶۸

أَ وَ عَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَ اذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَ زَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً فَاذْكُرُوا آلاَءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٦٩)

آیا تعجب می کنید که شما را تذکری از جانب پروردگارتان آمد بر مردی از شما تا به شما هشدار دهد و به یاد بیاورید که شما را بعد از قوم نوح جانشینانی قرار داد و (جمعیت) شما را در آفرینش افزایش داد؟ پس نعمتهای الله را به یاد بیاورید تا شاید رستگار شوید ۶۹

قَالُوا أَ جِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَ نَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٧٠)

(قومش گفتند): آیا به سوی ما آمده‌ای تا الله را به یگانگی عبادت کنیم و رها کنیم آنچه را پدران ما عبادت کردند؟ پس به ما آنچه را به ما وعده می دهی را نشان ده اگر از راستگویان هستی ۷۰

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَ غَضَبٌ أَ تُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (٧١)

(هود) گفت: از جانب پروردگارتان بر شما پلیدی و خشم قرار گرفت، آیا با من دربارهٔ نامهایی که آنها را شما و پدران شما نامیدند مُجادله می کنید که بر آنها الله دلیلی نازل نکرده است؟ پس مُنتظر باشید همانا من با شما از مُنتظران هستم ۷۱

فَأَنْجَيْنَاهُ وَ الَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ قَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ مَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٧٢)

پس او را و کسانیکه با او بودند به رحمتی از جانب خودمان نجات دادیم و دنبالهٔ کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند و مؤمنان نبودند را قطع کردیم ۷۲

وَ إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحاً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَ لاَ تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٣)

و به سوی ثمود از خودشان صالح را (فرستادیم)، گفت: ای قوم من اللّٰه را عبادت کنید، برای شما غیر از او صاحب قدرتی نیست و به درستی به سوی شما نشانه ای از پروردگارتان آمد، این شُتر اللّٰه برای شما نشانه ای است پس او را بُگذارید تا در زمین اللّٰه بِچرد و به بدی اطرافش نچرخید پس عذاب دردناک شما را فرا می گیرد ۷۳

وَ اذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَ بَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُوراً وَ تَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتاً فَاذْكُرُوا آلاَءَ اللَّهِ وَ لاَ تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٧٤)

و به یاد آورید که شما را جانشینانی بعد از (قومِ) عاد قرار داد و شما را در زمین جایگزین گردانید، از دشت های آن کاخ هایی می گرفتید، از کوهها خانه‌هایی می تراشید پس نعمت های اللّٰه را بیاد آورید و در زمین فسادگران کوشش نکنید ۷۴

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَ تَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحاً مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ (٧٥)

سران از قومش که کِبر ورزیدند به آن کسانیکه ناتوان شده بودند به آنان که از ایشان ایمان آوردند گفتند: آیا می دانید که صالح فرستاده ای از سوی پروردگارش است؟ گفتند: همانا ما بدآنچه فرستاده شده است به آن ایمان داریم ۷۵

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٧٦)

کسانیکه کِبر ورزیدند، گفتند: ما بدآنچه شما ایمان آورده اید بدان کافر هستیم ۷۶

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَ عَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَ قَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (٧٧)

پس به دنبال شُتر رفتند و از اَمر پروردگارشان سرکشی کردند و گفتند: ای صالح آنچه به ما وعده می دهی را نشان ده، اگر از فرستادگان هستی؟ ۷۷

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٧٨)

پس آنها را زمین لرزه فرا گرفت پس در خانه های خود در جای مُردند ۷۸

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَ قَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَ نَصَحْتُ لَكُمْ وَ لٰكِنْ لاَ تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ (۷۹)

پس به ایشان پُشت کرد و گفت: ای قوم من، همانا به شما پیامِ پروردگارم را ابلاغ کردم و شما را نصیحت کردم و لیکن (شما افرادِ) اندرزگو را دوست ندارید ۷۹

وَ لُوطاً إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَ تَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (۸۰)

و لوط هنگامیکه به قوم خود گفت: عمل زشتی را انجام می دهید چنانکه شما را در آن کسی از جهانیان پیشی نگرفته است ۸۰

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ (۸۱)

همانا شما با مردان به شهوت به جای زنان رابطه جنسی ایجاد می کنید، بلکه شما گروهی مُتجاوز هستید ۸۱

وَ مَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلاَّ أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ (۸۲)

و جواب قومش جز این نبود که گفتند: از شهر خود ایشان را بیرون کنید، اینان پاکیزگی می جویند ۸۲

فَأَنْجَيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ إِلاَّ امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۸۳)

پس او و خانواده اش را نجات دادیم مگر همسرش را که حین عبور (عذاب شد) ۸۳

وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراً فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (۸٤)

و بر آنان بارانی (از گوگرد) را باراندیم پس نگاه کن که عاقبت مُجرمان (گناهکاران) چگونه شد ۸۴

وَ إِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْباً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْمِيزَانَ وَ لاَ تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَ لاَ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۸۵)

و به سوی مَدین از خودشان شُعیب (را فرستادیم)، گفت: ای قوم من اللّٰه را عبادت کنید، برای شما غیر از او صاحب قدرتی نیست، به درستی به سوی شما نشانه ای از پروردگارتان آمد پس پیمانه و سنجش را

کامل دهید و چیزهای مردم را کم ندهید و در زمین بعد از اصلاحش فساد نکنید، این برای شما بهتر است اگر مؤمنان هستید ۸۵

وَ لاَ تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَ تَبْغُونَهَا عِوَجاً وَ اذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلاً فَكَثَّرَكُمْ وَ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (٨٦)

و بر سر هر راهی ننشینید تا کسانی را که به الله ایمان آورده‌اند تهدید کنید و آنان را از راه الله بازدارید و بخواهید آن را منحرف کنید. و به یاد آورید هنگامی را که اندک بودید و او شما را بسیار کرد؛ و بنگرید سرانجام فسادگران چگونه بود ۸۶

وَ إِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَ طَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (٨٧)

و اگر گروهی از شما ایمان آوردند بدآنچه به آن فرستاده شدم و گروهی ایمان نیاورده باشند پس شکیبایی کنید تا الله میان ما حُکم کند و او بهترین حُکم کنندگان است ۸۷

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَ وَ لَوْ كُنَّا كَارِهِينَ (٨٨)

رؤسا از قومش کسانیکه کِبر ورزیدند، گفتند: قطعاً ای شعیب تو را و کسانیکه با تو ایمان آوردند را از شهر خود اخراج می کنیم مگر در آئین ما باز گردید، (شعیب) گفت: آیا هر چند (در پذیرش آئین شما) کراهت داشته باشیم؟ ۸۸

قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِباً إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَ أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ (٨٩)

به درستی بر الله دروغی را بسته ایم اگر در آئین شما بازگردیم بعد از آنکه الله از آن (جهالت) ما را نجات داد و ما را نرسد که در آن بازگردیم مگر آنچه را الله پروردگارِ ما بخواهد، دانش پروردگار ما همه چیز را

فرا گرفته است، بر اللّه توکّل کردیم، پروردگارا میان ما و قوم ما به حقّ راهی بگشای و تو بهترین داوران هستی ۸۹

وَ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْباً إِنَّكُمْ إِذاً لَخَاسِرُونَ (۹۰)

و رؤسا از قومش کسانیکه کافر شدند، گفتند: اگر شُعیب را پیروی کنید در آن هنگام از (افرادِ) زیانکار هستید ۹۰

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۹۱)

پس ایشان را لرزه ای فرا گرفت پس صبحگاهان در خانه‌های خود مُردند ۹۱

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْباً كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْباً كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ (۹۲)

کسانیکه شعیب را دروغ شُمردند، گویی ایشان در آن (خانه ها) نیارمیدند، کسانیکه شُعیب را دروغ شُمردند آنها از (افرادِ) زیانکار بودند ۹۲

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَ قَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالاَتِ رَبِّي وَ نَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ (۹۳)

پس از ایشان رو گردانید و گفت: ای قوم من به درستی به شما پیامهای پروردگار خود را ابلاغ کردم و برای شما اندرزتان دادم پس چگونه بر گروه کافران اَندوه خورم ۹۳

وَ مَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ (۹٤)

و در شهری فرستاده ای را نفرستادیم جز آنکه مردمش را به سختی و رنج دُچار نمودیم تا شاید ایشان (در برابر اللّه) فروتنی کنند ۹۴

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَ قَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَ السَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (۹۵)

سپس به جای بدی، نیکی را تبدیل کردیم تا فراوانی یافتند و گفتند: به درستی به پدران ما رنج و سختی رسیده است پس ناگهان ایشان را (به عذاب) گرفتیم در حالیکه نمی دانستند ۹۵

وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لٰكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٦)

و اگر که اهل شهرها ایمان می آوردند و پرهیزکاری می کردند قطعاً بر ایشان برکات را از آسمان و زمین می گُشودیم و لیکن دروغ شُمردند پس ایشان را گرفتیم به کیفر آنچه فراهم می‌کردند ۹۶

أَ فَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتاً وَ هُمْ نَائِمُونَ (٩٧)

آیا مردم شهرها امنیت یافتند که عذاب ما شبانه در حالیکه ایشان در خواب هستند فرا برسد؟ ۹۷

أَ وَ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَ هُمْ يَلْعَبُونَ (٩٨)

آیا مردم شهرها امنیت یافتند که عذاب ما روز در حالی که مشغول هستند فرا برسد؟ ۹۸

أَ فَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلاَ يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ (٩٩)

آیا از نقشه الله ایمن شده‌اند؟ در حالی که جز زیانکاران، کسی خود را از نقشه الله ایمن نمی‌داند ۹۹

أَ وَ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَسْمَعُونَ (١٠٠)

آیا برای کسانیکه زمین را بعد از اهلش به ارث می برند، مشخص نشده است که اگر می خواستیم ایشان را به گناهانشان می‌گرفتیم و بر دلهای ایشان مُهر می زدیم پس ایشان نشنوند؟ ۱۰۰

تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَائِهَا وَ لَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ (١٠١)

(ای محمّد) بر تو از اخبار (گذشتگان) نقل می کنیم و مُسلّماً به سوی ایشان فرستادگانشان با نشانیها آمدند پس نخواستند که ایمان آورند بدآنچه که از قبل دروغ می شُمردند، اینچنین الله بر دلهای کافران مُهر می زند ۱۰۱

وَ مَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَ إِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ (١٠٢)

و بر بیشتر ایشان (مردم) عهدی را نیافتیم و بیشتر ایشان را نافرمان یافتیم ۱۰۲

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۱۰۳)

سپس بعد از ایشان موسی را با آیات به سوی فرعون و رؤسای قومش گُسیل داشتیم پس به آنها ستم نمودند، نگاه کن عاقبت مُفسدان چگونه شد ۱۰۳

وَ قَالَ مُوسَى يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰٤)

و موسی گفت: ای فرعون، من فرستاده ای از جانب پروردگار جهانیان هستم ۱۰۴

حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لاَ أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلاَّ الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۰۵)

مقرّر است که دربارهٔ اللّه جز به حقّ نگویم، به درستی برای شما نشانه ای از پروردگارتان آوردم پس همراه من بنی اسرائیل را بفرست ۱۰۵

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۱۰٦)

(فرعون) گفت: اگر نشانه‌ای آورده ای پس آن را به میان آور اگر از راستگویان هستی؟ ۱۰۶

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ (۱۰۷)

پس (موسی) عصای خود را افکند، ناگهان آن (عصا) ماری بزرگ آشکار شد ۱۰۷

وَ نَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ (۱۰۸)

و دستش را برآورد ناگهان برای (افرادِ) بیننده سفید رنگ گردید ۱۰۸

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (۱۰۹)

رؤسا از قوم فرعون گفتند: همانا این جادوگری داناست ۱۰۹

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَا ذَا تَأْمُرُونَ (۱۱۰)

که می خواهد شما را از سرزمینتان اخراج کند پس چه اَمر می کنید؟ ۱۱۰

قَالُوا أَرْجِهْ وَ أَخَاهُ وَ أَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (۱۱۱)

(اطرافیان فرعون) گفتند: او و برادرش را نگاه دار و در شهرها مأموران جمع آوری را بفرست ۱۱۱

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (۱۱۲)

تا برای تو هر جادوگر دانایی را بیاورند ۱۱۲

وَ جَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْراً إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ (۱۱۳)

و بر فرعون جادوگران وارد شدند، (جادوگران) گفتند: همانا برای ما مُزدی است اگر پیروز شویم؟ ۱۱۳

قَالَ نَعَمْ وَ إِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (۱۱٤)

(فرعون) گفت: آری و همانا شما از مُقرّبان (کاخ فرعون) خواهید بود ۱۱۴

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَ إِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ (۱۱۵)

(جادوگران) گفتند: ای موسی، آیا تو می افکنی و یا ما بیفکنیم؟ ۱۱۵

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَ اسْتَرْهَبُوهُمْ وَ جَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ (۱۱٦)

(موسی) گفت: بیفکنید پس زمانی که افکندند، چشمان مردم را اَفسون نمودند (چشم بندی کردند) و آنها را ترسانیدند و جادویی بزرگ را آوردند ۱۱۶

وَ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (۱۱۷)

و به موسی وحی کردیم که عصای خویش را بیفکن پس ناگهان آنچه را به دروغ آورده بودند را بلعید ۱۱۷

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَ بَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۱۸)

پس حقّ آمد و آنچه را آنها (جادوگران) انجام داده بودند، باطل شد ۱۱۸

فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَ انْقَلَبُوا صَاغِرِينَ (۱۱۹)

در آن هنگام (جادوگران) شکست خوردند و سرافکنده بازگشتند ۱۱۹

وَ أُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ (۱۲۰)

و جادوگران به حالت سجده کننده، اُفتادند ۱۲۰

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۲۱)

(جادوگران) گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم ۱۲۱

رَبِّ مُوسَى وَ هَارُونَ (۱۲۲)

پروردگارِ موسی و هارون ۱۲۲

قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۱۲۳)

فرعون گفت: آیا به او ایمان آوردید پیش از آنکه به شما اجازه دهم؟ همانا این نقشه ای است که شما در شهر به کار بُرده اید تا مردمش را از آن بیرون رانید پس به زودی خواهید دانست ۱۲۳

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَ أَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۲٤)

دستها و پاهای شما را بر خلاف به سختی می بُرم سپس همگی شما را به دار می کشم ۱۲۴

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (۱۲۵)

(جادوگران) گفتند: که ما به سوی پروردگار خود بازگشت خواهیم کرد ۱۲۵

وَ مَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلاَّ أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْراً وَ تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ (۱۲٦)

و از ما انتقام نمی گیری مگر به این دلیل که به آیات پروردگارمان ایمان آوردیم زمانی که به سوی ما آمدند، پروردگارا: بر ما شکیبایی را فرو ریز و ما را تسلیم شده خود دریاب ۱۲۶

وَ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَ تَذَرُ مُوسَى وَ قَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَ يَذَرَكَ وَ آلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءَهُمْ وَ نَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَ إِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ (۱۲۷)

و رؤسا از قوم گفتند: آیا موسی و قومش را رها می کنی که در زمین فساد کنند و تو و صاحب قدرتهایت را ترک کنند؟ (فرعون) گفت: به زودی فرزندان ایشان (بنی اسرائیل) را بُکشیم و زنانشان را زنده بگذاریم و همانا ما بر فراز ایشان تسلّط داریم ۱۲۷

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (۱۲۸)

موسی به قوم خود گفت: از الله یاری بخواهید و شکیبا باشید؛ زیرا زمین از آنِ الله است و آن را به هر یک از بندگانش که بخواهد به ارث می‌دهد، و سرانجام نیک برای پرهیزگاران است ۱۲۸

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَ يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (۱۲۹)

(قوم بنی اسرائیل به موسی) گفتند: اذیّت شدیم پیش از آنکه به سوی ما بیایی و بعد از آنکه آمدی، (موسی) گفت: اُمید است که پروردگارتان دشمن شما را هلاک سازد و شما را در زمین جانشین گرداند پس نگاه کنید چگونه عمل می کنید ۱۲۹

وَ لَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَ نَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۱۳۰)

و مسلّماً خاندان فرعون را به قحطی ها و کاهشی از محصولات گرفتار ساختیم تا شاید یادآور شوند ۱۳۰

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هٰذِهِ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَ مَنْ مَعَهُ أَلاَ إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۱۳۱)

پس هنگامی که خیری به آنان روی می آورد، می گفتند: این حقّ ماست و چون گزندی به آنان می رسید، به موسی و همراهانش شگون بد (شوم) می زدند، آگاه باشید که (سرچشمه) بدشگونی آنان نزد الله (ثبت و ضبط) است و لیکن بسیاری از ایشان نمی دانند ۱۳۱

وَ قَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (۱۳۲)

و (فرعونیان) گفتند: (ای موسی) هر نشانه‌ای که برای جادو کردن ما بیاوری، ما به تو ایمان نخواهیم آورد ۱۳۲

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَ الْجَرَادَ وَ الْقُمَّلَ وَ الضَّفَادِعَ وَ الدَّمَ آيَاتٍ مُفَصَّلاَتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَ كَانُوا قَوْماً مُجْرِمِينَ (۱۳۳)

پس بر ایشان (فرعونیان) طوفان و ملخ و شپش و قورباغه و خون را نشانه های توضیح داده شده، فرستادیم پس کِبر ورزیدند و قومی مُجرم (گناهکار) بودند ۱۳۳

وَ لَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَ لَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۳٤)

و هر گاه بر ایشان عذاب افکنده شد، گفتند: ای موسی برای ما پروردگار خویش را صدا بزن به آن پیمانی که با تو بسته است که اگر از ما عذاب را برداری قطعاً به تو ایمان آوریم و با تو بنی اسرائیل را می فرستیم ۱۳۴

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ (۱۳۵)

پس هنگامیکه از ایشان عذاب را تا مُهلتی معین از ایشان برداشتیم که بدان برسند، ناگهان ایشان عهدشکنی نمودند ۱۳۵

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ كَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (۱۳٦)

پس از ایشان انتقام گرفتیم و آنها را به خاطرِ آنکه آیات ما را دروغ شُمردند و از آنها غفلت کردند در دریا غرق نمودیم ۱۳۶

وَ أَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَ دَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَ قَوْمُهُ وَ مَا كَانُوا يَعْرِشُونَ (۱۳۷)

و به گروهی که ناتوان شُمرده می شدند، مشرق های زمین و مغرب های آن را که در آن برکت نهادیم میراث دادیم و فرمان پروردگارت به نیکی بر بنی اسرائیل به سبب آنکه شکیبایی کردند، تمام شد (تحقق یافت)؛ و آنچه را فرعون و قومش می‌ساختند و آنچه بر می افراشتند، نابود ساختیم ۱۳۷

وَ جَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلٰهاً كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (۱۳۸)

و بنی اسرائیل را از دریا گذراندیم تا به قومی رسیدند که بر بُت ها روی آورده بودند که متعلّق به خودشان بود، (قوم بنی اسرائیل) گفتند: ای موسی برای ما صاحب قدرتی قرار ده چنانکه آنها صاحب قدرتهایی دارند؟ (موسی) گفت: همانا شما گروهی نادان هستید ۱۳۸

إِنَّ هٰؤُلاَءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ فِيهِ وَ بَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۳۹)

همانا ایشان، آنچه در آن هستند تباه است و آنچه می کنند باطل است ۱۳۹

قَالَ أَ غَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلٰهاً وَ هُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۱۴۰)

موسی (گفت): آیا جز الله صاحب قدرتی دیگر را بجویم؟ و او شما را بر جهانیان گشایش داده است ۱۴۰

وَ إِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَ فِي ذٰلِكُمْ بَلاَءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (۱۴۱)

و هنگامیکه شما را از خاندان فرعون نجات دادیم که بر شما بدترین عذاب را روا می داشتند و فرزندان شما را به سختی می کُشتند و زنان شما را باقی می گذاشتند، در این از جانب پروردگار شما آزمایشی بزرگ بود ۱۴۱

وَ وَاعَدْنَا مُوسَى ثَلاَثِينَ لَيْلَةً وَ أَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَ قَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَ أَصْلِحْ وَ لاَ تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ (۱۴۲)

و با موسی سی شب وعده نهادیم و آن را به ده شب کامل کردیم تا وعده گاه او با پروردگارش چهل شب تمام شد و موسی به برادرش هارون گفت: در میان قوم من جانشین من باش و اصلاح کن و راه مُفسدان را پیروی مکن ۱۴۲

وَ لَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَ كَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَ لٰكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكّاً وَ خَرَّ مُوسَى صَعِقاً فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ (۱۴۳)

و هنگامیکه موسی به وعده گاه آمد و با او پروردگارش سخن گفت، (موسی) گفت: پروردگارا خود را به من نشان بده تا بر تو نگاه کنم؟ (الله) فرمود: مرا هرگز نخواهی دید و لیکن به سوی کوه نگاه کن تا اگر بر جای خود آرام گیرد پس به زودی مرا ببینی پس در آن هنگام پروردگارش بر آن کوه تجلی یافت آن (کوه) مُتلاشی گردید و موسی بیهوش اُفتاد پس هنگامیکه به هوش آمد، (موسی) گفت: مُنزهی تو، به سوی تو بازگشتم و من اوّلین مؤمنان هستم ۱۴۳

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالاَتِي وَ بِكَلاَمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ (۱۴۴)

(اللّه) فرمود: ای موسی من تو را بر مردم به پیامهای خود و کلام خود برگزیدم پس آنچه به تو دادم را بگیر و از سپاسگزاران باش ۱۴۴

وَ كَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَ تَفْصِيلاً لِكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَ أْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ (١٤٥)

و بر او در الواح از هر پند و شرحی برای هر چیز را نوشتیم پس آن را مُحکم بگیر و قومت را (به آن) اَمر کن تا همهٔ (آن فرامین) را بگیرند، به زودی جایگاه نافرمانان را به شما نشان دهیم ۱۴۵

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ إِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لاَ يُؤْمِنُوا بِهَا وَ إِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لاَ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلاً وَ إِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلاً ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ كَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (١٤٦)

به زودی کسانیکه به ناحقّ در زمین کِبر ورزیدند را از آیات خود برگردانیم و اگر هر نشانه ای را ببینند بدان ایمان نمی آورند و اگر راه رُشد را ببینند آن را پیروی نکنند و اگر راه انحراف را ببینند از آن راه می روند، این به آن دلیل است که آیات ما را دروغ شُمردند و از آنها غافل بودند ۱۴۶

وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ لِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلاَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٤٧)

و کسانیکه آیات ما را و دیدار آخرت را دروغ شُمردند اعمال ایشان تباه شده است، آیا جز آنچه انجام می دادند مُجازات شوند؟ ۱۴۷

وَ اتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلاً جَسَداً لَهُ خُوَارٌ أَ لَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لاَ يُكَلِّمُهُمْ وَ لاَ يَهْدِيهِمْ سَبِيلاً اتَّخَذُوهُ وَ كَانُوا ظَالِمِينَ (١٤٨)

و قوم موسی بعد از او از زیور آلات خود گوساله ای را ساختند، مُجسمه ای که صدای گاو داشت، آیا ندیدند که آن گوساله با آنان سخن نمی گوید و آنان را به راهی هدایت نمی کند؟ و (قوم بنی اسرائیل) او (گوساله سامری) را برگرفتند و ستمکار بودند ۱۴۸

وَ لَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَ رَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَ يَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (١٤٩)

و هنگامیکه پشیمان شدند و دیدند که گُمراه شده اند، (قوم بنی اسرائیل) گفتند: اگر بر ما پروردگارمان رحم نکند و ما را نیامرزد قطعاً از (افرادِ) زیانکار خواهیم بود ۱۴۹

وَ لَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفاً قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَ عَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَ أَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَ أَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِي وَ كَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلاَ تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَ لاَ تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۱۵۰)

و چون موسی به سوی قومش خشمگین و اندوهگین برگشت، (موسی) گفت: (ای قوم) چه بد جانشینانی بعد از من بودید، آیا بر فرمان پروردگار خود شتاب کردید؟ و الواح را انداخت، (موی) سر برادر خویش را به سوی خود می کشید، (هارون) گفت: ای فرزندِ مادر، این قوم مرا تحت فشار قرار دادند و نزدیک بود که مرا بُکشند پس دشمنان را به من خوشحال نکن و مرا با گروه ستمکاران قرار نده ۱۵۰

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ لِأَخِي وَ أَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (۱۵۱)

(موسی) گفت: پروردگارا برای من و برادرم بیامرز و ما را در رحمت خود داخل کن و تو مهربان ترینِ مهربانان هستی ۱۵۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَ ذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ (۱۵۲)

همانا کسانیکه گوساله را برگزیدند به زودی به آنها خشمی از پروردگارشان و خواری در زندگی دنیا می رسد و اینچنین به (افرادِ) دروغ باف کیفر می‌دهیم ۱۵۲

وَ الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَ آمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۵۳)

و کسانیکه بدیها انجام دادند سپس بعد از آن توبه کردند و ایمان آوردند، همانا پروردگارت بعد از آن آمرزندهٔ مهربان است ۱۵۳

وَ لَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَ فِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ (۱۵٤)

و هنگامیکه از موسی خشم فرو نشست، الواح را برگرفت و در متن آن برای کسانیکه از پروردگارشان ترس دارند، هدایت و رحمتی است ۱۵۴

وَ اخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَ إِيَّايَ أَ تُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلاَّ فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ (۱۵۵)

و از قوم خود هفتاد نفر را برای محلّ قرار ما انتخاب کرد پس هنگامیکه ایشان را لرزه فرا گرفت، (موسی) گفت: پروردگارا اگر می خواستی ایشان را و مرا از قبل هلاک می کردی، آیا ما را بدآنچه بیخردان از ما انجام دادند هلاک می سازی؟ این جز فتنه (آزمایش) تو نیست، تو بدان هر که را بخواهی گُمراه می کنی و بدان هر که را بخواهی هدایت می کنی، تو سرپرست ما هستی پس ما را بیامرز و بر ما رحم کن و تو بهترین آمرزندگان هستی ۱۵۵

وَ اكْتُبْ لَنَا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَ رَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ الَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ (١٥٦)

و برای ما در این دنیا نیکی و در آخرت نیکی را مُقرّر کن که ما به سوی تو هدایت یافتیم، (اللّه) فرمود: عذاب خود را به هر کس که بخواهم می رسانم، رحمت من همه چیز را فرا گرفته است پس زود است که آن را مُقرّر کنم برای کسانیکه پرهیزکاری کردند و زکات می دهند و کسانیکه ایشان به آیات ما ایمان می آورند ۱۵۶

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوباً عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَ الْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَ يُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَ الْأَغْلاَلَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَ عَزَّرُوهُ وَ نَصَرُوهُ وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٥٧)

همان کسانی که از این فرستاده، پیامبر امّی، پیروی می‌کنند؛ همان که او را نزد خود در تورات و انجیل نوشته می‌یابند. او آنان را به کار پسندیده فرمان می‌دهد و از کار ناپسند بازمی‌دارد، چیزهای پاکیزه را

برایشان حلال و چیزهای ناپاک را بر آنان حرام می‌کند و بار سنگین و زنجیرهایی را که بر آنان بود از دوششان برمی‌دارد. پس کسانی که به او ایمان آوردند و او را گرامی داشتند و یاری‌اش کردند و از نوری که همراه او نازل شده پیروی کردند، آنان رستگارند ۱۵۷

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ كَلِمَاتِهِ وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۵۸)

(ای محمّد) بگو: ای مردم همانا من فرستاده اللّه به سوی همگی شما هستم، اللّه برای او پادشاهی آسمانها و زمین است، صاحب قدرتی جز او نیست، زنده می کند و می میراند پس به اللّه و فرستاده او پیامبرِ اُمّی ایمان آورید، او به اللّه و کلام او ایمان می آورد و او را پیروی کنید تا شاید هدایت یابید ۱۵۸

وَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ (۱۵۹)

و از قوم موسی اُمّتی است که به حقّ هدایت می کنند و به آن دادگری می کنند ۱۵۹

وَ قَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطاً أُمَماً وَ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ مَا ظَلَمُونَا وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۱۶۰)

و ایشان را دوازده طایفه به اُمّتهایی تقسیم کردیم و به موسی وحی نمودیم هنگامیکه از او قومش آب خواستند که عصای خود را به سنگ بزن پس از آن دوازده چشمه خارج شد، هر گروهی، محل نوشیدن خود را یافت و ابرها را برای ایشان سایه افکندیم و برای ایشان نان و گوشت را نازل کردیم، از پاکیزه ها آنچه به شما روزی دادیم را بُخورید، بر ما ستم نکردند و لیکن بر خویشتن ستم می کردند ۱۶۰

وَ إِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَ كُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَ قُولُوا حِطَّةٌ وَ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّداً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ (۱۶۱)

و هنگامی که به آنان گفته شد: در این شهر ساکن شوید و از آن هر جا خواستید بخورید و بگویید: گناهان ما را فرو ریز و از دروازه با فروتنی وارد شوید؛ تا گناهانتان را بیامرزیم و به نیکوکاران بیشتر خواهیم داد ۱۶۱

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ (١٦٢)

پس کسانیکه از ایشان ستم کردند، گفتار را به غیر از آنچه به ایشان گفته شد تبدیل کردند پس بر ایشان عذابی از آسمان فرو فرستادیم بدآنچه ستم می کردند ۱۶۲

وَ اسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعاً وَ يَوْمَ لاَ يَسْبِتُونَ لاَ تَأْتِيهِمْ كَذٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (١٦٣)

و از ایشان دربارهٔ شهری که در کنار دریا بود بپرس، هنگامیکه در "حُکم سبت" تجاوز می کردند، چرا که ماهیهای آن "روز سبت = روز شنبه" بر روی آب می آمدند، روزی که جز "سبت = شنبه" بود بر ایشان نمی آمدند، اینچنین ایشان را به خاطر آنچه نافرمانی می‌کردند آزمایش کردیم ۱۶۳

وَ إِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْماً اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً شَدِيداً قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (١٦٤)

و هنگامیکه گروهی از ایشان گفتند: چرا نصیحت می کنید گروهی را که الله هلاک کنندهٔ ایشان است یا ایشان را به عذابی سخت عذاب کننده است، گفتند: تا معذرتی پیش پروردگارتان باشد و تا شاید پرهیزکاری کنند ۱۶۴

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَ أَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (١٦٥)

پس چون آنچه بدان یادآوری شدند را فراموش کردند، کسانی را که از بدی نهی می کردند را نجات دادیم و آنان که ستم کردند را به عذابی سخت فرا گرفتیم بدآنچه نافرمان بودند ۱۶۵

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (١٦٦) پس هنگامیکه از آنچه از آن نهی شدند را سرپیچی نمودند به ایشان گفتیم: آوارگانی رانده شده باشید ۱۶۶

وَ إِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَ إِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١٦٧)

و هنگامیکه پروردگارت اعلام کرد که بر ایشان تا روز قیامت کسانی را مسلّط می گرداند که به ایشان بدترین عذاب را بچشاند، همانا پروردگارت در کیفر (دادن) سریع است و همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۱۶۷

وَ قَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَماً مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَ مِنْهُمْ دُونَ ذٰلِکَ وَ بَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَ السَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۱٦۸)

و در زمین اُمّت هایی از ایشان را پراکنده نمودیم، از ایشان گروهی شایسته هستند و از ایشان غیر آن هستند و به نیکیها و بدیها ایشان را آزمایش می کنیم تا شاید بازگردند ۱۶۸

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هٰذَا الْأَدْنَى وَ يَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَ إِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَ لَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لاَ يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلاَّ الْحَقَّ وَ دَرَسُوا مَا فِيهِ وَ الدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (۱٦۹)

پس بعد از ایشان جانشینانی جایگزین شد که کتاب را ارث بُردند، بهرهٔ دنیای پست را می‌گیرند و می گویند: به زودی آمرزیده می شویم و اگر ایشان را بهره ای همانند آن بیاید آن را برگیرند، آیا بر ایشان پیمان کتاب گرفته نشد که بر اللّه جز به حقّ نگویید؟ در حالیکه آنچه را در آن بود را آموختند و خانهٔ آخرت برای کسانیکه پرهیزکاری می کنند بهتر است، آیا تعقّل نمی کنید؟ ۱۶۹

وَ الَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ إِنَّا لاَ نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ (۱۷۰)

و کسانیکه به کتاب چنگ می زنند و نماز را به پای می دارند، همانا ما مُزد (افرادِ) اصلاح کننده را هدر نمی دهیم ۱۷۰

وَ إِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَ ظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَ اذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۷۱)

و هنگامیکه کوه را به مانند سایبانی بر بالای سر ایشان (قوم بنی‌اسرائیل) بالا بُردیم و پنداشتند که بر سر ایشان فرود می آید، آنچه را به شما دادیم را با تمام قدرت بگیرید و به یاد آورید آنچه را در آن است تا شاید پرهیزکاری کنید ۱۷۱

وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّکَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَ (۱۷۲)

و هنگامیکه پروردگارت از فرزندان آدم از پُشتهای ایشان از نسل هایشان (پیمان) گرفت و ایشان را بر خودشان به گواهی گرفت، آیا من پروردگار شما نیستم؟ گفتند: بلی گواهی می دهیم، تا روز قیامت نگویید که ما از آن بی خبر بودیم ۱۷۲

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَ فَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ (۱۷۳)

یا بگویید: که پدران ما از قبل شرک ورزیدند و ما نسلی بعد از ایشان بودیم، آیا ما را به سزای آنچه گُمراهان انجام دادند هلاک می سازی؟ ۱۷۳

وَ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۱۷٤)

و اینچنین آیات را شرح دادیم و تا شاید ایشان بازگردند ۱۷۴

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ (۱۷۵)

و بر ایشان خبر آنکسی که آیات خود را به او دادیم را بخوان پس از آنها خارج شد پس شیطان (وسوسه گر) به دنبال او اُفتاد بعد از گُمراهان گردید ۱۷۵

وَ لَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَ لٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَ اتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۱۷٦)

و اگر می خواستیم قطعاً او را به سبب آنها (آیات) بالا می بردیم و لیکن او به سوی زمین چسبید و از هوس خود پیروی نمود. پس مَثَل او به مانند سگ است که اگر صدایش کنی زبان از دهان بیرون می‌آورد و اگر او را رها کنی باز هم زبان از دهان بیرون می آورد. این مَثَل کسانی است که آیات ما را دروغ شُمردند پس این داستان را بازگو کن، تا شاید بیندیشند ۱۷۶

سَاءَ مَثَلاً الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ أَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ (۱۷۷)

مَثل این قوم چه زشت است، کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند و بر خویشتن ستم می کردند ۱۷۷

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَ مَنْ يُضْلِلْ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۷۸)

هر کس را اللّه هدایت کند پس او هدایت یافته است و هر کس را گُمراه کند پس ایشان زیانکاران هستند ۱۷۸

وَ لَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيراً مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لاَ يَفْقَهُونَ بِهَا وَ لَهُمْ أَعْيُنٌ لاَ يُبْصِرُونَ بِهَا وَ لَهُمْ آذَانٌ لاَ يَسْمَعُونَ بِهَا أُولٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۷۹)

و مسلّماً بسیاری از جِنّ و انسان (ها) را برای جهنم آماده کرده ایم، برای ایشان دلهایی است که با آنها نمی فهمند و بر ایشان چشمانی است که با آنها نمی بینند و برای آنها گوشهایی است که با آنها نمی شوند، آنان به مانند چهارپایان اند بلکه گُمراه تر هستند، آنان غافل هستند ۱۷۹

وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَ ذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۸۰)

و برای اللّه نام های نیکو است پس با آنها او را صدا بزنید و رها کنید کسانیکه در نام های او کجروی می کنند، به زودی بدآنچه انجام می دادند مُجازات خواهند یافت ۱۸۰

وَ مِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ (۱۸۱)

و از آنان که خلق کردیم اُمّتی است که به حقّ هدایت می کنند و با آن دادگری می کنند ۱۸۱

وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لاَ يَعْلَمُونَ (۱۸۲)

و کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند به زودی ایشان را از جایی که نمی دانند بگیرم ۱۸۲

وَ أُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ (۱۸۳)

ایشان را مُهلت می دهیم، همانا نیرنگ من اُستوار (مُحکم) است ۱۸۳

أَ وَ لَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلاَّ نَذِيرٌ مُبِينٌ (۱۸٤)

آیا نمی اندیشید که بر رفیق ایشان (محمّد) دیوانگی نیست؟ او جز هشدار دهنده ای آشکار نیست ۱۸۴

أَ وَ لَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَ أَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (۱۸۵)

آیا در پادشاهی آسمانها و زمین نگاه نکردند و آنچه اللّه از چیزها خلق کرده است و آنکه مُهلت ایشان نزدیک شده باشد؟ پس به کدامین سخن بعد از آن (کلام الهی) ایمان می آورند؟ ۱۸۵

مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلاَ هَادِيَ لَهُ وَ يَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (١٨٦)

آنکس را اللّه گُمراه کند برای او هدایتگری نیست و (ای محمّد) ایشان را رها کن که در سرکشی خود فرو روند ۱۸۶

يَسْأَلُونَکَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لاَ يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلاَّ هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لاَ تَأْتِيكُمْ إِلاَّ بَغْتَةً يَسْأَلُونَکَ كَأَنَّکَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (١٨٧)

(ای محمّد) از تو دربارهٔ ساعت (روز قیامت) می پرسند چه وقت برپا می شود؟ (ای محمّد) بگو: جز این نیست که دانش آن نزدِ پروردگارم است، آن را به وقتش جز او آشکار نمی سازد، (وقوع روز قیامت) برای آسمانها و زمین سنگین است، (روز قیامت) به سوی شما جز ناگهان نمی آید، (ای محمّد) از تو می پرسند که گویی تو از آن آگاهی داری، (ای محمّد) بگو: که دانش آن نزد اللّه است و لیکن اکثر مردم نمی دانند ۱۸۷

قُلْ لاَ أَمْلِکُ لِنَفْسِي نَفْعاً وَ لاَ ضَرّاً إِلاَّ مَا شَاءَ اللَّهُ وَ لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لاَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَ مَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلاَّ نَذِيرٌ وَ بَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (١٨٨)

(ای محمّد) بگو: برای خود سودی و نه زیانی را دارا نیستم جز آنچه اللّه بخواهد، اگر دانا به غیب بودم قطعاً خیر فراوان از آن می گرفتم و به من بدی نمی رسید، من جز هشدار دهنده و مُژده دهنده ای بیش نیستم مگر برای گروهی که ایمان آورند ۱۸۸

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلاً خَفِيفاً فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحاً لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (١٨٩)

اوست که شما را از یک تن آفرید و همسرش را از او پدید آورد تا در کنار او آرامش یابد. پس هنگامی که با او همبستر شد، باری سبک برداشت و مدتی با آن گذراند. هنگامی که بار سنگین شد، آن دو پروردگارشان را خواندند: اگر فرزند شایسته‌ای به ما عطا کنی، قطعاً از سپاسگزاران خواهیم بود ۱۸۹

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلاَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱۹۰)

پس وقتی که (الله) به ایشان فرزند شایسته‌ای ارزانی داشت برای او شریکانی قرار دادند در آنچه به ایشان ارزانی داشته بود پس الله برتر است از آنچه شرک می ورزیدند ۱۹۰

أَ يُشْرِكُونَ مَا لاَ يَخْلُقُ شَيْئاً وَ هُمْ يُخْلَقُونَ (۱۹۱)

آیا آنان را که چیزی را خلق نکرده اند و ایشان خود خلق شده اند را شریک می گردانند؟ ۱۹۱

وَ لاَ يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْراً وَ لاَ أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ (۱۹۲)

و آنها را نمی توانند یاری کنند و خویشتن را یاری نمی دهند ۱۹۲

وَ إِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لاَ يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَ دَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ (۱۹۳)

اگر ایشان را به سوی هدایت صدا بزنید شما را پیروی نمی کنند، بر ایشان یکسان است ایشان را صدا بزنید یا خاموش باشید ۱۹۳

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۹٤)

همانا کسانیکه جز الله صدا می زنید بندگانی مانند شما هستند پس ایشان را صدا بزنید تا شما را اجابت کنند اگر راست می گوئید ۱۹۴

أَ لَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلاَ تُنْظِرُونِ (۱۹۵)

آیا ایشان را پاهایی است که با آنها راه می روند یا برای آنان دستهایی است که با آنها حمله می کنند یا برای ایشان چشمهایی است که با آنها می بینند یا گوشهایی که با آنها بشنوند؟ (ای محمّد) بگو: شریکان خویش را صدا بزنید سپس نیرنگ آورید پس مُنتظر نباشید ۱۹۵

إِنَّ وَلِيِّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَ هُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ (۱۹٦)

همانا سرپرست من اللّه کسی است که کتاب را نازل کرد و (افرادِ) شایسته را سرپرستی می کند ۱۹۶

وَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَ لاَ أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ (۱۹۷)

و کسانیکه جز او (اللّه) را صدا می زنید، نمی توانند شما را یاری کنند و نه خویشتن را یاری کنند ۱۹۷

وَ إِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لاَ يَسْمَعُوا وَ تَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْکَ وَ هُمْ لاَ يُبْصِرُونَ (۱۹۸)

و اگر ایشان را به سوی هدایت صدا بزنید، نشنوند و آنها را می بینی که به سوی تو می نگرند و لیکن نمی بینند ۱۹۸

خُذِ الْعَفْوَ وَ أْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ (۱۹۹)

(ای محمّد) گُذشت کن و به نیکی اَمر کن و از نادانان روی گردان ۱۹۹

وَ إِمَّا يَنْزَغَنَّکَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۰۰)

و اگر وسوسه از سوی شیطان (وسوسه گر) تو را بر انگیخت پس به اللّه پناه ببر که او شنوای داناست ۲۰۰

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ (۲۰۱)

همانا کسانیکه پرهیزکاری کردند هنگامیکه به آنها وسوسه‌ای از شیطان (وسوسه گر) برسد، (به آیات الهی) یادآور شوند پس در آن هنگام ایشان بینا شوند ۲۰۱

وَ إِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لاَ يُقْصِرُونَ (۲۰۲)

و همراهان ایشان، آنها را در گُمراهی فرو می برند سپس کوتاه نمی آیند ۲۰۲

وَ إِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْ لاَ اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَى إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هٰذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۲۰۳)

و هنگامیکه (ای محمّد) ایشان را آیه ای نیاوری، می گویند: چرا آیه ای فراهم نساختی؟ (ای محمّد) بگو: پیروی نمی کنم جز آنچه به من از پروردگارم وحی می شود، اینها بینشهایی از پروردگارتان است و هدایت و رحمتی برای گروهی که ایمان می آورند ۲۰۳

وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۲۰٤)

و هنگامی که قرآن خوانده می‌شود، به آن گوش فرا دهید و خاموش باشید، باشد که مورد رحمت قرار گیرید ۲۰۴

وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَ خِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَ الْآصَالِ وَ لاَ تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ (۲۰۵)

و پروردگارت را در خویشتن به فروتنی و ترس و بدون گفتار بلند، صبحگاهان و شامگاهان صدا بزن و از (زُمره) غافلان مباش ۲۰۵

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَ يُسَبِّحُونَهُ وَ لَهُ يَسْجُدُونَ (۲۰٦)

همانا کسانیکه نزد پروردگارت هستند از عبادت او کِبر نمی ورزند و او را ستایش می کنند و برای او سجده می برند ۲۰۶

سوره انفال - ۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَ الرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱)

(ای محمّد) از تو درباره غنایم می پرسند؟ بگو: غنایم برای اللّٰه و فرستاده است پس تقوای الهی پیشه سازید و بین خویش را اصلاح کنید و اللّٰه و فرستاده را اطاعت کنید اگر مؤمنان هستید ۱

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَ إِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَاناً وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۲)

جز این نیست مؤمنان کسانی هستند که چون یاد اللّٰه شود، دلهای ایشان نرم گردد و هنگامیکه بر ایشان آیات او را تلاوت می کنیم بر ایمان ایشان افزوده شود و بر پروردگار خویش توکّل می کنند ۲

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (٣)

کسانیکه نماز را برپا می دارند و بدآنچه به ایشان داده ایم می بخشند ٣

أُولٰئِکَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقّاً لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ کَرِيمٌ (٤)

آنان مؤمنان به حقّ هستند، برای ایشان مراتبی نزد پروردگارشان و آمرزشی و روزی گرامی است ۴

کَمَا أَخْرَجَکَ رَبُّکَ مِنْ بَيْتِکَ بِالْحَقِّ وَ إِنَّ فَرِيقاً مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَکَارِهُونَ (٥)

همانطور که پروردگارت تو را (ای محمّد) به حقّ از خانه ات بیرون آورد در حالیکه گروهی از مؤمنان خوششان نمی آمد ۵

يُجَادِلُونَکَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ کَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَ هُمْ يَنْظُرُونَ (٦)

(ای محمّد) با تو دربارهٔ حقّ بعد از آنکه به ایشان آشکار شد مُجادله می کنند، گویا به سوی مرگ رانده می شوند و ایشان می نگرند ۶

وَ إِذْ يَعِدُکُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَکُمْ وَ تَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْکَةِ تَکُونُ لَکُمْ وَ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِکَلِمَاتِهِ وَ يَقْطَعَ دَابِرَ الْکَافِرِينَ (٧)

و هنگامیکه اللّٰه شما را به یکی از دو گروه وعده می داد که آن در اختیار شما بیفتد، (شما) دوست می داشتید که غیر قدرتمند (گروه ضعیف) آن به دست شما بیفتد و اللّٰه می خواست حقّ را با فرامین خود مقرّر کند و دُنباله کافران را ریشه کن بسازد ٧

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَ يُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَ لَوْ کَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (٨)

تا حقّ را به پای دارد و باطل را تباه سازد و اگر چه مُجرمان (گناهکاران) خوششان نیاید ٨

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّکُمْ فَاسْتَجَابَ لَکُمْ أَنِّي مُمِدُّکُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلاَئِکَةِ مُرْدِفِينَ (٩)

آنگاه که از پروردگار خود یاری می خواستید پس برای شما اجابت کرد که شما را به هزار نفر از فرشتگان پیشتاز یاری خواهد کرد ٩

وَ مَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلاَّ بُشْرَى وَ لِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُکُمْ وَ مَا النَّصْرُ إِلاَّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَکِيمٌ (١٠)

و آن را اللّه جز نویدی (برای شما) قرار نداد و تا بدان دلهای شما آرام گیرد و یاری جز از جانب اللّه نیست، همانا اللّه شوکتمندِ حکیم است ۱۰

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَ يُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَ يُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَ لِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَ يُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ (١١)

هنگامیکه بر شما خواب سبکی را می افکند تا آرامشی از او باشد و بر شما آبی از آسمان نازل کرد تا با آن شما را پاک سازد و تا از شما وسوسه شیطان (وسوسه گر) را دور کند و دلهای شما را پیوند دهد و گامهای شما را بدان اُستوار سازد ۱۱

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلاَئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَ اضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (١٢)

هنگامیکه پروردگارت به سوی فرشتگان وحی می کرد که من با شما هستم پس کسانیکه ایمان آوردند را اُستوار دارید، به زودی در دلهای کسانیکه کُفر ورزیدند وحشت را می افکنم پس گردنهایشان را بزنید و سر انگشتان ایشان را بزنید ۱۲

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ مَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١٣)

این بدان سبب است که با اللّه و فرستاده او در اُفتادند و هر کس با اللّه و فرستاده اش در اُفتد پس همانا اللّه سخت کیفر دهنده است ۱۳

ذٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَ أَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ (١٤)

اینک آن (کیفر) را بچشید و برای کافران عذاب آتش است ۱۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفاً فَلاَ تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ (١٥)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هنگامیکه با کافران در شرایط جنگی روبرو شدید پس پُشت ها را به سویشان برنگردانید ۱۵

وَ مَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلاَّ مُتَحَرِّفاً لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزاً إِلَى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَ مَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (١٦)

و هر کس در آن هنگام پُشت خود را به سوی ایشان (کافران) برگرداند جز تغییر (تاکتیک) نبرد یا (مگر) به جهت مُلحق شدن به گروهی دیگر پس به درستی به خشمی از اللّه گرفتار شده است و جایگاه او جهنم است و چه جایگاه بدی است ۱۶

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَ مَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَ لِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلاَءً حَسَناً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۷)

پس شما (ای مؤمنان) آنها را نکُشتید و لیکن اللّه ایشان را کُشت و تو تیر را هنگامیکه انداختی، تو نینداختی و لیکن اللّه آن را انداخت تا مؤمنان را از جانب خود آزمایش نیکو کند، همانا اللّه شنوندهٔ داناست ۱۷

ذٰلِكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ (۱۸)

این برای شماست و آنکه اللّه سُست کننده نیرنگ کافران است ۱۸

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَ إِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ إِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَ لَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئاً وَ لَوْ كَثُرَتْ وَ أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۹)

اگر پیروزی می جویید پس به درستی به سوی شما پیروزی آمد و اگر دست بردارید پس آن برای شما بهتر است و اگر باز گردید، باز می گردیم و هرگز شما را گُروهتان از چیزی بی‌نیاز نکند و هر چند بسیار باشید و آنکه اللّه با مؤمنین است ۱۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لاَ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَ أَنْتُمْ تَسْمَعُونَ (۲۰)

ای کسانیکه ایمان آوردید اللّه و فرستاده اش را اطاعت کنید و به او پُشت نکنید و در حالیکه شما می شنوید ۲۰

وَ لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَ هُمْ لاَ يَسْمَعُونَ (۲۱)

و مانند کسانی نباشید که گفتند: شنیدیم و ایشان نمی شنوند ۲۱

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لاَ يَعْقِلُونَ (۲۲)

همانا بدترین جُنبندگان نزد اللّه (افرادِ) کر و لالی هستند که تعقّل نمی کنند ۲۲

وَ لَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْراً لَأَسْمَعَهُمْ وَ لَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَ هُمْ مُعْرِضُونَ (٢٣)

و اگر الله در ایشان خیری را می دانست قطعاً ایشان را شنوا می کرد و اگر ایشان را شنوا می کرد قطعاً پُشت می کردند و آنان روی گردان بودند ٢٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَ لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٤)

ای کسانیکه ایمان آوردید الله و فرستاده اش را هنگامیکه شما را می خوانند بدآنچه شما را زنده می سازد، اجابت کنید و بدانید که الله میان انسان و دلش حایل می شود و آنکه به سوی او (الله) محشور می شوید ٢۴

وَ اتَّقُوا فِتْنَةً لاَ تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢٥)

و از فتنه ای بپرهیزید که تنها دامنگیر کسانی از شما نمی گردد که ستم کردند و بدانید همانا الله سخت کیفر دهنده است ٢۵

وَ اذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَ أَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٢٦)

و به یاد آورید که شما گروهی اندک ناتوان در زمین بودید، بیم داشتید که شما را مردم برُبایند پس شما را (الله) به یاری خود پناه داد و شما را از پاکیزه ها روزی تان داد تا شاید سپاسگزار باشید ٢۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَخُونُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ وَ تَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٧)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به الله و فرستاده خیانت نکنید و در امانت‌های خود نیز خیانت نکنید، در حالی که می‌دانید ٢٧

وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَ أَوْلاَدُكُمْ فِتْنَةٌ وَ أَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (٢٨)

و بدانید که اموال و فرزندان شما فتنه هستند و آن که نزد الله، مُزدی بزرگ است ٢٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَاناً وَ يُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩)

ای کسانیکه ایمان آورده اید اگر تقوای الهی پیشه سازید برای شما جدا کننده ای را قرار می دهد و از شما گُناهانتان را می زُداید و شما را می آمرزد و اللّه صاحب بخششی بزرگ است ۲۹

وَ إِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَ يَمْكُرُونَ وَ يَمْكُرُ اللَّهُ وَ اللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (۳۰)

و (ای محمّد) هنگامی که برای تو نقشه می کشیدند کسانیکه کُفر ورزیدند تا تو را دستگیر کنند یا تو را بُکشند یا تو را اخراج کنند و نقشه می کشیدند و اللّه نقشه می کشید و اللّه بهترین طراحان است ۳۰

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَا إِنْ هٰذَا إِلاَّ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۳۱)

و هنگامیکه بر ایشان آیات ما تلاوت می شود، می گویند: به درستی شنیدیم اگر می خواستیم مانند این را می گفتیم، این جز افسانه های پیشینیان نیست ۳۱

وَ إِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۳۲)

و هنگامیکه گفتند: یا اللّه، اگر این از نزد تو حقّ است پس بر ما سنگی را از آسمان ببار یا برای ما عذابی دردناک بیاور ۳۲

وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فِيهِمْ وَ مَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (۳۳)

و اللّه بر آن نبود ایشان را عذاب کند در حالیکه (تو) در میان ایشان هستی و اللّه بر آن نبود ایشان را عذاب کند در حالیکه ایشان طلب آمرزش می جویند ۳۳

وَ مَا لَهُمْ أَلاَّ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَ هُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ مَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلاَّ الْمُتَّقُونَ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۳٤)

و چرا ایشان (مُشرکان) را (اللّه) عذابشان نکند و آنها (مُشرکان) از مسجد الحرام باز می دارند و سرپرست آن (مسجدالحرام) نیستند که سرپرست آن جز (افرادِ) پرهیزکار نیستند و لیکن بیشتر ایشان نمی دانند ۳۴

وَ مَا كَانَ صَلاَتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلاَّ مُكَاءً وَ تَصْدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۳۵)

و نماز ایشان (مُشرکان) نزد خانهٔ (بیت الله الحرام) جز سُوت کشیدن و کف زدن نبود پس عذاب (الله) را بچشید بدآنچه کُفر می ورزیدید ۳۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ (٣٦)

همانا کسانیکه کافر شدند، اموال خویش را می‌دهند تا (مردم را) از راه الله باز دارند پس زود است آنها را ببخشند پس حسرتی برای ایشان باشد و سپس شکست خورند و کسانیکه کُفر ورزیدند به سوی جهنم محشور می گردند ۳۶

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَ يَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعاً فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٣٧)

تا الله پلید را از پاکیزه جدا سازد و پلید ها را روی هم قرار داده پس ایشان را با هم انباشته ساخته؛ بعد در جهنم قرارشان دهد، آنان (افرادِ) زیانکار هستند ۳۷

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَ إِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ (٣٨)

(ای محمّد) بگو: به کسانیکه کُفر ورزیدند، اگر دست بردارند آنچه برای ایشان گُذشته است مورد آمرزش قرار گیرد و اگر (به جنگ) بازگردند پس به درستی شیوهٔ پیشینیان انجام می‌شود ۳۸

وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٣٩)

و با ایشان نبرد کنید تا فتنه ای (آشوبگری دینی) باقی نماند و دین تماماً برای الله گردد پس اگر دست برداشتند پس همانا الله بدآنچه انجام می دهند بیناست ۳۹

وَ إِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلاَكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ (٤٠)

و اگر روی گرداندند، بدانید که الله سرپرست شماست، چه خوب سرپرست و چه خوب یاوری است ۴۰

وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤١)

و بدانید آنچه از چیزی (در جنگ) به غنیمت می‌گیرید پس برای اللّٰه یک پنجم آن است و برای فرستاده اش و برای نزدیکان و یتیمان و نیازمندان و در راه ماندگان است، اگر به اللّٰه و آنچه بر بندهٔ خود (محمّد) نازل کردیم ایمان آورده اید، روز جدایی، روزی که دو سپاه (سپاه اسلام و سپاه کُفر) با هم درگیر شدند و اللّٰه بر همه چیز تواناست ۴۱

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى وَ الرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَ لَوْ تَوَاعَدْتُمْ لاَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَ لٰكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْراً كَانَ مَفْعُولاً لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَ يَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَ إِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (٤٢)

و هنگامیکه شما در جبههٔ نزدیکتر بودید و آنان در جبههٔ دورتر و سواران در مکانی پائین تر از شما بودند و اگر با یکدیگر وعده گذاشته بودید قطعاً دربارهٔ قرار با هم اختلاف می‌کردید و لیکن تا اللّٰه فرمان خویش را به انجام رساند که باید انجام شود، تا از روی دلیل هلاک شود آنکه هلاک شونده است و از روی دلیل زنده نگاه دارد آنکه باید زنده بماند و همانا اللّٰه شنوای داناست ۴۲

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلاً وَ لَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيراً لَفَشِلْتُمْ وَ لَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٤٣)

هنگامیکه اللّٰه به تو (ای محمّد) در خواب آنها (کافران) را اندک به تو نشان داد و اگر به تو آنها را بسیار نشان می داد قطعاً سُست می شدید و در فرمان با هم اختلاف می کردید و لیکن اللّٰه نگاه داشت، همانا او داناست بدآنچه در درون سینه هاست ۴۳

وَ إِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلاً وَ يُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْراً كَانَ مَفْعُولاً وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٤٤)

و هنگامیکه آنها (کافران) را در چشم‌های شما اندک نشان می‌داد و شما را در چشم های آنها (کافران) اندک نمود تا فرمان اللّٰه مُحقّق گردد که باید انجام شود و به سوی اللّٰه بازگردانده می شوند ۴۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَ اذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيراً لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٤٥)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هنگامیکه با گروهی (در میدان جنگ) روبرو شدید پس اُستوار باشید و یاد الله بسیار کنید تا شاید رستگار گردید ۴۵

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لاَ تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَ اصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (٤٦)

و الله و فرستاده را اطاعت کنید و با هم ختلاف نکنید تا سُست شوید و نیروی (توان) شما از بین می‌رود و شکیبایی کنید، همانا الله با شکیبایان است ۴۶

وَ لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَراً وَ رِئَاءَ النَّاسِ وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٤٧)

و مانند کسانی نباشید که از سرزمین خود با سرمستی و خودنمایی بر مردم خارج شدند و (مردم را) از راه الله بازداشتند و الله بدآنچه انجام می‌دهند فرا گیرنده است ۴۷

وَ إِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَ قَالَ لاَ غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَ إِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لاَ تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَ اللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٤٨)

و هنگامیکه شیطان (وسوسه گر) اعمال ایشان را بر ایشان آراسته نمود و (شیطان) گفت: امروز چیره شونده ای از مردم (بر شما) نیست و همانا من پُشتیبان شما هستم پس هنگامیکه دو سپاه با همدیگر روبرو شدند، (شیطان از سخنان خود) عقب گرد زد و گفت: همانا من از شما بیزار هستم، همانا من می‌بینم آنچه را شما نمی بینید، همانا من از الله می ترسم و الله سخت کیفر دهنده است ۴۸

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هٰؤُلاَءِ دِينُهُمْ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٩)

هنگامیکه مُنافقان و کسانیکه در دلهایشان بیماری است (بیماردلان) می گفتند: ایشان را دینشان فریب داد در حالیکه هر که بر الله توکّل کند پس همانا الله شوکتمندِ حکیم است ۴۹

وَ لَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلاَئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَ أَدْبَارَهُمْ وَ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٥٠)

و کاش می‌دیدی هنگامی را که فرشتگان جان کافران را می‌گیرند بر چهره های ایشان و بر پُشتهای ایشان می‌زنند و (فرشتگان می‌گویند): عذاب سوزان را بچشید ۵۰

ذٰلِکَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ (۵۱)

این کیفر بدان سبب است که دستهای ایشان پیش فرستاد و اینکه اللّٰه بر بندگان ستم کننده نیست ۵۱

كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۵۲)

مانند خاندان فرعون و کسانیکه پیش از ایشان بودند، به آیات اللّٰه کُفر ورزیدند پس اللّٰه ایشان را به خاطرِ گناهانشان فرا گرفت، همانا اللّٰه نیرومند سخت کیفر دهنده است ۵۲

ذٰلِکَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَکُ مُغَيِّراً نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَ أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۵۳)

برای اینکه اللّٰه تغییر دهنده نعمتی نیست که به قومی ارزانی داشته است تا وقتی که خودشان آن را تغییر دهند و آنکه اللّٰه شنوای داناست ۵۳

كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَ أَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ كُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ (٥٤)

به شیوهٔ خاندان فرعون و کسانیکه پیش از ایشان بودند، آیات پروردگار خود را دروغ شُمردند پس ایشان را به سبب گناهانشان هلاک ساختیم و خاندان فرعون را غرق ساختیم و همه آنها ستمکار بودند ۵۴

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (۵۵)

همانا بدترین جُنبنده ها نزد اللّٰه کسانی هستند که کُفر ورزیدند پس ایشان ایمان آورنده نیستند ۵۵

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَ هُمْ لاَ يَتَّقُونَ (٥٦)

کسانیکه (ای محمّد) با ایشان پیمان بستی سپس هر بار عهدشکنی نمودند و ایشان پرهیز نمی کنند ۵۶

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۵۷)

پس هر گاه بر ایشان در جنگ دست یافتی، بر ایشان حمله ور شو تا آنانی که پشت سر ایشان هستند عبرت بگیرند (پراکنده شوند) ۵۷

وَ إِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْخَائِنِينَ (۵۸)

و اگر از جانب قومی خیانتی را بیم داشتی پس به سوی ایشان برابر (آنچه نقض پیمان کرده اند) بازگردان، همانا الله خیانتکاران را دوست ندارد ۵۸

وَ لاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لاَ يُعْجِزُونَ (۵۹)

و نپندارند کسانیکه کُفر ورزیدند که پیشی گرفته اند، همانا ایشان نمی توانند (الله) را ناتوان کنند ۵۹

وَ أَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ وَ آخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لاَ تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لاَ تُظْلَمُونَ (٦٠)

و برای (مقابله با) ایشان هر چه از نیرو و اسبهای آماده، بسیج کنید تا بدان دشمن الله و دشمن خودتان را و دیگران جز ایشان را که آنها را نمی شناسید را بترسانید، الله آنها را می‌شناسد و آنچه در راه الله می بخشید به شما کاملاً پرداخت می‌شود و (به شما) ستم نمی‌شود ۶۰

وَ إِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦١)

و اگر (کفار و مشرکین) به صلح گرایش پیدا کردند پس تو نیز بدان گرایش پیدا کن و بر الله توکّل کن که او شنوای داناست ۶۱

وَ إِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٦٢)

و اگر (کفار و مشرکین) بخواهند تا تو را فریب دهند پس همانا الله برای تو کافی است، او (الله) کسی است که تو را به یاری خویش و به وسیلهٔ مؤمنین یاری رساند ۶۲

وَ أَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً مَا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٦٣)

و میان دلهایشان اُلفت نهاد که اگر (ای محمّد) هر چه در زمین است را می بخشیدی، نمی توانستی میان دلهای ایشان اُلفت بیفکنی، همانا او شوکتمندِ حکیم است ۶۳

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَ مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٦٤)

ای پیامبر تو را اللّه و آنانکه از مؤمنان پیرویت کردند، کافی است ۶۴

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفاً مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَ يَفْقَهُونَ (٦٥)

ای پیامبر مؤمنین را بر نبرد (علیه متجاوزین از کفار و مشرکین) برانگیز، اگر از شما بیست نفر شکیبا باشند بر دویست نفر چیره می شوند و اگر از شما صد نفر باشند بر هزار نفر از کسانیکه کُفر ورزیدند چیره شوند، چرا که ایشان گروهی هستند که نمی‌فهمند ۶۵

الْآنَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَ عَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفاً فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (٦٦)

اکنون اللّه به شما (مؤمنان) تخفیف داد و دانست که در شما ضعفی است پس اگر از شما صد نفر شکیبا باشند بر دویست نفر چیره شوند و اگر از شما هزار نفر باشند با ارادهٔ اللّه بر دو هزار نفر غلبه می‌کنند و اللّه با شکیبایان است ۶۶

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَ اللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٦٧)

برای (هیچ) پیامبری مُجاز نبوده است که برای او اسیرانی باشد تا (آن وقت که سیطرهٔ) خود را در زمین (بر دشمنان اللّه) تثبیت نماید، شما بهرهٔ دنیا را می‌خواهید و اللّه آخرت را (برای شما) می خواهد و اللّه شوکتمندِ حکیم است ۶۷

لَوْ لاَ كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٦٨)

اگر سرنوشتی از جانب اللّه از پیش نبود قطعاً به شما کیفر آنچه (از اسیران) گرفته اید عذابی بزرگ می رسید ۶۸

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلاَلاً طَيِّباً وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٦٩)

پس از آنچه (در جنگ) غنیمت گرفته‌اید حلال پاکیزه را بُخورید و تقوای الهی پیشه سازید، همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۶۹

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْراً يُؤْتِكُمْ خَيْراً مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧٠)

ای پیامبر به اسیرانی که در دست شما هستند بگو: اگر الله در دلهای شما خیری را بداند به شما بهتر از آنچه از شما گرفته شده است را می دهد و شما را می آمرزد و الله آمرزندهٔ مهربان است ۷۰

وَ إِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٧١)

و اگر به تو خیانت کنند پس به درستی از قبل به الله خیانت کرده‌اند پس (الله تو را) بر ایشان مُسلّط ساخت و الله دانای حکیم است ۷۱

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلاَيَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا وَ إِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ إِلاَّ عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٧٢)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و هجرت کردند و با مالها و جانهای خویش در راه الله کوشش کردند و کسانیکه پناه دادند و یاری کردند، آنان بعضی از ایشان پشتیبان بعضی دیگر هستند و کسانیکه ایمان آوردند و هجرت نکرده اند شما را از پشتیبانی ایشان چیزی نیست تا هجرت کنند و اگر از شما در دین (الله) یاری خواستند پس بر عهدهٔ شما یاری کردن ایشان است مگر بر علیه قومی که میان شما و ایشان عهدی است و الله بدآنچه انجام می دهید بیناست ۷۲

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلاَّ تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَ فَسَادٌ كَبِيرٌ (٧٣)

و کسانیکه کُفر ورزیدند بعضی از ایشان پشتیبان بعضی دیگر هستند، اگر به این عمل نکنید (در برابر کافران مُتجاوز نایستید) فتنه و فسادی بزرگ در زمین به پا می‌شود ۷۳

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولٰئِکَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقّاً لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ کَرِيمٌ (٧٤)

و کسانیکه ایمان آوردند و هجرت کردند و در راه اللّٰه کوشش کردند و کسانیکه پناه دادند و یاری کردند آنان مؤمنان به حقّ هستند و برای ایشان آمرزشی و روزی بزرگ است ۷۴

وَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا مَعَکُمْ فَأُولٰئِکَ مِنْکُمْ وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي کِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِکُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧٥)

و کسانیکه بعد از آن ایمان آوردند و هجرت کردند و همراه شما (مؤمنان) کوشش کردند پس آنها از شما هستند و (ایشان) خویشاوندند، بعضی از ایشان بر بعضی در کتاب اللّٰه اولویّت دارند، همانا اللّٰه بر هر چیزی داناست ۷۵

سوره توبه - ۹

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِکِينَ (١)

(اعلام) بیزاری از جانب اللّٰه و فرستاده او به مشرکانی که با ایشان پیمان بسته اید ۱

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَ اعْلَمُوا أَنَّکُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَ أَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْکَافِرِينَ (٢)

پس در زمین چهار ماه گردش کنید و بدانید همانا شما ناتوان کنندهٔ اللّٰه نیستید و اینکه اللّٰه خوار کننده کافران است ۲

وَ أَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَکْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِکِينَ وَ رَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَکُمْ وَ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّکُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَ بَشِّرِ الَّذِينَ کَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٣)

و اعلامی از جانب اللّٰه و فرستاده اش به سوی مردم در روز حجّ (گردهمایی) بزرگ که اللّٰه و فرستاده اش از مشرکان بیزار است و اگر توبه کنید برای شما بهتر است و اگر شما پُشت کردید پس بدانید همانا شما ناتوان کننده اللّٰه نیستید و کسانیکه کُفر ورزیدند را به عذابی دردناک مُژده ده ۳

إِلاَّ الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئاً وَ لَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَداً فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٤)

مگر کسانی از مشرکین که با ایشان پیمان بستید سپس ایشان چیزی را نقض (پیمان) نکردند و بر علیه شما پُشتیبان اَحدی نبودند پس با ایشان پیمانشان را تا مُهلت تعیین شده به پایان رسانید، همانا اللّٰه (افرادِ) پرهیزکار را دوست دارد ۴

فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَ خُذُوهُمْ وَ احْصُرُوهُمْ وَ اقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ آتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥)

پس هنگامیکه ماه های حرام به پایان رسید پس مشرکان (عهدشکن) را هر جا یافتید آنها را بُکشید و ایشان را بگیرید و در محاصره قرار دهید و در همه جا به کمین آنان بنشینید پس اگر توبه کردند و نماز را به پای داشتند و زکات را دادند پس ایشان را رها کنید، همانا اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۵

وَ إِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلاَمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَ يَعْلَمُونَ (٦)

و اگر اَحدی از مشرکان به تو پناهنده شد پس او را پناه ده تا اینکه کلام اللّٰه را بشنود سپس به جای اَمنش برسان چرا که آنان گروهی هستند که نمی دانند ۶

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ عِنْدَ رَسُولِهِ إِلاَّ الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧)

چگونه اللّٰه و فرستاده اش با مشرکان عهدی داشته باشند مگر کسانیکه با ایشان نزد مسجد الحرام عهد بستید پس مادامیکه بر پیمانشان با شما پایبند بودند پس شما هم پایبند باشید، همانا اللّٰه (افرادِ) پرهیزکار را دوست دارد ۷

كَيْفَ وَ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لاَ يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلاًّ وَ لاَ ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ تَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَ أَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ (٨)

چگونه و اگر بر شما چیره گردند دربارهٔ شما خویشاوندی و نه پیمانی را رعایت نکنند، با دهانهای خود شما را خُشنود می کنند ولی دلهای ایشان سرپیچی می کند و بیشتر ایشان نافرمان هستند ۸

اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩)

آیات الله را به بهایی اندک فروختند پس از راه او (الله) بازداشتند، همانا چه زشت است آنچه انجام می دادند ۹

لاَ يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلاًّ وَ لاَ ذِمَّةً وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ (١٠)

دربارهٔ مؤمنی خویشاوندی و نه پیمانی را رعایت نمی کنند و ایشان متجاوزند ۱۰

فَإِنْ تَابُوا وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ آتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (١١)

پس اگر توبه کردند و نماز را به پای می داشتند و زکات را می دادند پس همراهان شما در دین هستند، آیات را برای قومی که می دانند شرح می‌دهیم ۱۱

وَ إِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَ طَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لاَ أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ (١٢)

و اگر سوگندهای خویش را بعد از عهدشان شکستند و در دینتان شما را کنایه می زنند پس با پیشوایان کُفر نبرد کنید، همانا سوگند (عهدی) برای ایشان نیست تا شاید دست بردارند ۱۲

أَ لاَ تُقَاتِلُونَ قَوْماً نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَ هَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَ هُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَ تَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣) چرا با گروهی که سوگندهای خویش را شکستند و بر آن شدند که فرستاده (الله) را اخراج کنند و ایشان آغازگر (جنگ) با شما بودند، نبرد نمی کنید؟ آیا از ایشان می ترسید؟ پس الله شایسته است که از او بترسید اگر مؤمن هستید ۱۳

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَ يُخْزِهِمْ وَ يَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَ يَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ (١٤)

با ایشان نبرد کنید، الله به دست شما ایشان را کیفر می دهد و ایشان را خوار می کند و شما را در برابر ایشان یاری می دهد و سینه های گروه مؤمنین را شفا می بخشد ۱۴

وَ يُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٥)

و خشم را از دلهای ایشان بر می دارد و اللّه از هر کس که بخواهد توبه را می پذیرد و اللّه دانای حکیم است ۱۵

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَ لَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ لاَ رَسُولِهِ وَ لاَ الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٦)

آیا پنداشتید که رها می شوید در حالیکه اللّه معلوم نساخته است کسانی را که از شما کوشش کردند و جز اللّه و فرستاده اش و مؤمنان همرازی نگرفتند؟ و اللّه بدآنچه می کنید آگاه است ۱۶

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ (١٧)

و سزاوار مشرکین نیست که مساجد اللّه را آباد کنند در حالیکه بر کُفر خویش گواه هستند، ایشان اعمالشان به هدر رفته است و در آتش (جهنم) ایشان جاودان هستند ۱۷

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ أَقَامَ الصَّلاَةَ وَ آتَى الزَّكَاةَ وَ لَمْ يَخْشَ إِلاَّ اللَّهَ فَعَسَى أُولٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (١٨)

جز این نیست که مساجد اللّه را کسی که به اللّه و روز آخرت ایمان دارد آباد می سازد، کسی که نماز را به پای داشته است و زکات را داده است و جز از اللّه نترسیده است پس اُمید است که آنان از (زُمرهٔ افرادِ) هدایت یافته باشند ۱۸

أَ جَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لاَ يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٩)

آیا آب دادن به حاجیان و آباد ساختن مسجد الحرام را به مانند کسی که ایمان به اللّه و روز آخرت آورده و در راه اللّه کوشش کرده، قرار داده اید؟ نزد اللّه مساوی نیستند و اللّه گروه ستمکاران را هدایت نمی کند ۱۹

الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (٢٠)

کسانیکه ایمان آوردند و مهاجرت کردند و در راه اللّه با مالها و جانهای خویش کوشش کردند در بزرگترین درجات نزد اللّه هستند و ایشان رستگاران هستند ۲۰

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَ رِضْوَانٍ وَ جَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ (۲۱)

پروردگارشان ایشان را به رحمتی از جانب خود نوید می دهد و خُشنودی و باغهایی که (در بهشت) برای ایشان نعمتی همیشگی است ۲۱

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۲۲)

در آن (بهشت) همیشه جاودان هستند، همانا اللّه نزدِ او مُزدی بزرگ است ۲۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَ إِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولٰئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۲۳)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، پدران خود و برادران خود را اگر کُفر را بر ایمان ترجیح دادند پشتیبان (خود) نگیرید و آنکس که از شما با ایشان دوستی می کند پس آنان ستمگران هستند ۲۳

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَ أَبْنَاؤُكُمْ وَ إِخْوَانُكُمْ وَ أَزْوَاجُكُمْ وَ عَشِيرَتُكُمْ وَ أَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَ تِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَ مَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ جِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۲٤)

(ای محمّد) بگو: اگر پدران شما و فرزندان شما و برادران شما و همسران شما و اقوام شما و اموالی که اندوخته اید و تجارتی که از کسادی آن می ترسید و خانه هایی که آنها را خوش می دارید برای شما از اللّه و فرستاده اش و کوشش در راه او محبّوب تر است پس مُنتظر باشید تا اللّه اَمر خویش را بیاورد و اللّه گروه نافرمانان را هدایت نمی کند ۲۴

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَ يَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئاً وَ ضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ (۲۵)

مسلّماً اللّه شما را در جاهای فراوان یاری کرد و در (جنگ) حُنَین، هنگامیکه شما را فراوانیتان به تعجب وا داشت پس (تعداد نفرات) شما را به چیزی بی نیاز نکرد و زمین با همه گُستردگی اش بر شما تنگ گردید پس پُشت کنندگان (از میدان جنگ) برگشتید ۲۵

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ أَنْزَلَ جُنُوداً لَمْ تَرَوْهَا وَ عَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ ذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ (٢٦)

سپس اللّه آرامش خود را بر فرستاده اش و بر مؤمنین فرستاد و لشگریانی که آنها را نمی دیدید و کسانیکه کُفر ورزیدند را عذاب کرد و این مجازات کافران است ۲۶

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٧)

سپس اللّه بعد از آن توبهٔ هر کس را بخواهد می پذیرد و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۲۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلاَ يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا وَ إِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٢٨)

ای کسانیکه ایمان آورده اید جز این نیست که مُشرکان آلوده به شرک هستند پس نباید به مسجد الحرام بعد از امسال نزدیک شوند و اگر از سنگینی هزینه ترسیدید پس به زودی اللّه اگر بخواهد از بخشش خود شما را بی نیاز می گرداند، همانا اللّه دانای حکیم است ۲۸

قَاتِلُوا الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لاَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لاَ يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ لاَ يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَ هُمْ صَاغِرُونَ (٢٩)

با کسانی از اهل کتاب که به اللّه و روز واپسین ایمان نمی آورند، و آنچه را اللّه و رسولش حرام کرده اند حرام نمی دانند، و به دین حقّ پایبند نیستند، پیکار کنید، تا مکافات (آنچه که کرده اند) به دست خود بپردازند و ایشان (افرادِ) سرافکنده ای هستند ۲۹

وَ قَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَ قَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٣٠)

و یهود گفتند: عُزَیر پسر اللّه است و مسیحیان گفتند: مسیح پسر اللّه است، این گفتار ایشان است که با دهانهایشان می گویند؛ با گفتار کسانیکه از قبل کُفر ورزیدند همراه می شوند، اللّه ایشان را بُکشد بدآنچه که دروغ می بافند ۳۰

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَ رُهْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَ مَا أُمِرُوا إِلاَّ لِيَعْبُدُوا إِلٰهاً وَاحِداً لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۳۱) خُبرگان (دینی) و روحانیون و مسیح پسر مریم را اربابانی جز اللّه برگرفتند در حالیکه بدان اَمر نشده بودند جز آنکه اللّه یگانه را عبادت کنند، صاحب قدرتی جز او نیست، او (اللّه) پاک و مُنزه است از آنچه شرک می ورزند ۳۱

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ يَأْبَى اللَّهُ إِلاَّ أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۳۲)

می خواهند نور اللّه را با دهانهای خویش خاموش کنند ولی اللّه (هرگز) نمی گذارد تا اینکه نور خود را کامل کند و اگر چه کافران نپسندند ۳۲

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (۳۳)

او کسی است که فرستاده خود را همراه با هدایت و دین حقّ فرستاد تا آن را بر تمام دین ها چیره و آشکار گرداند، و اگر چه مشرکان نپسندند ۳۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيراً مِنَ الْأَحْبَارِ وَ الرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لاَ يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۳٤)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، همانا بسیاری از خُبرگان (دینی) و روحانیون اموال مردم را به باطل می خورند و از راه اللّه باز می دارند و کسانیکه طلا و نقره را می اندوزند و در راه اللّه آن را نمی دهند پس ایشان را به عذابی دردناک مُژده ده ۳۴

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَ جُنُوبُهُمْ وَ ظُهُورُهُمْ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ (۳۵)

روزی که آنها (طلا و نقره) در آتش جهنم ذوب شود پس با آن پیشانیهایشان و پهلوهای ایشان و پُشتهای ایشان داغ شود، این است آنچه برای خود اندوخته اید پس برای خویش بچشید آنچه را می اندوختید ۳۵

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْراً فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذٰلِکَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلاَ تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَ قَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (٣٦) همانا تعداد ماه ها (ی قمری) نزدِ اللّٰه دوازده ماه در کتاب اللّٰه (تقویم طبیعی الهی برای نظام زندگی مردم در آسمان) است، (از) روزی که آسمانها و زمین را خلق کرد، از آنها چهار ماه حرام است این دین اُستوار است پس در آنها بر خویش ستم نکنید و با مشرکان همگی نبرد کنید چنانکه ایشان همگی با شما نبرد می کنند و بدانید که همانا اللّٰه با (افرادِ) پرهیزکار است ۳۶

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَاماً وَ يُحَرِّمُونَهُ عَاماً لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٣٧)

جز این نیست که جابجایی (ترتیب ماه های قمری) افزایش در کُفر است، با آن (جابجایی) کسانیکه کُفر ورزیدند گُمراه شوند، سالی آن (ماه های حرام) را حلال می شمارند و سالی آن را حرام می شمارند تا در عدد آنچه را اللّٰه حرام کرد تطبیق دهند پس حلال کنند آنچه را اللّٰه حرام کرد، برای ایشان زشتی اعمالشان آراسته شده است و اللّٰه گروه کافران را هدایت نمی کند ۳۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَ رَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلاَّ قَلِيلٌ (٣٨)

ای کسانیکه ایمان آورده اید چیست شما را هر گاه به شما گفته شود در راه اللّٰه بسیج شوید گویی به زمین می چسبید، آیا به زندگی دنیا به جای آخرت خُشنود شدید؟ پس بهرهٔ زندگی دنیا در برابر آخرت اندک است ۳۸

إِلاَّ تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً وَ يَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ وَ لاَ تَضُرُّوهُ شَيْئاً وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٩)

اگر بسیج نشوید (الله) شما را عذابی می کند، عذابی دردناک و به جای شما گروهی غیر از شما را جایگزین می کند و هرگز چیزی زیانش نرساند و الله بر همه چیز تواناست ٣٩

إِلاَّ تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لاَ تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَ أَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَ جَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٠)

اگر او (محمّد) را یاری نکنید پس به درستی الله او را یاری کرد هنگامیکه کسانیکه کُفر ورزیدند او را اخراج کردند، دوّمین دو نفر که هر دو در غار بودند هنگامیکه به یار خود می گفت: اندوهگین مباش که الله با ماست پس الله آرامش خویش را بر او نازل کرد و با لشگریانی که ایشان را نمی دیدند او را یاری کرد و کلام آنان که کُفر ورزیدند را پایین قرار داد و کلام الله برتر است و الله شوکتمندِ حکیم است ۴۰

انْفِرُوا خِفَافاً وَ ثِقَالاً وَ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٤١)

سبک و سنگین بسیج شوید و با مالها و جانهای خود در راه الله نبرد کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید ۴۱

لَوْ كَانَ عَرَضاً قَرِيباً وَ سَفَراً قَاصِداً لاَتَّبَعُوكَ وَ لٰكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٤٢)

(ای محمّد) اگر بهره ای نزدیک و سفری هموار بود قطعاً تو را پیروی می کردند، لیکن بر ایشان سختی گران آمد و به زودی به الله سوگند یاد می کنند که اگر می توانستیم با شما می آمدیم، خویشتن را تباه نمودند و الله می داند که ایشان دروغگویند ۴۲

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ تَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ (٤٣)

(ای محمّد) اللّه تو را ببخشد، چرا به آنان پیش از آنکه افراد راستگو و دروغگو برای تو مشخص گردند و ایشان را بشناسی اجازه دادی؟ ۴۳

لاَ يَسْتَأْذِنُکَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (٤٤)

(ای محمّد) آنان که به اللّه و روز آخرت ایمان آورده‌اند از تو اجازه نمی خواهند اینکه با مالها و جانهای خویش کوشش کنند و اللّه به حالِ (افرادِ) پرهیزکار داناست ۴۴

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُکَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ ارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ (٤٥)

جز این نیست از تو کسانیکه به اللّه و روز آخرت ایمان نمی آورند اجازه می خواهند و دلهای ایشان دچار شکّ شد پس ایشان در شکّ خویش سرگردان هستند ۴۵

وَ لَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَ لٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَ قِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ (٤٦)

اگر قصد بیرون رفتن (برای پیکار) را داشتند، قطعاً برای آن آمادگی لازم را فراهم می کردند؛ و لیکن اللّه حرکت ایشان را نپسندید، پس آنان را بازداشت و گفته شد: با (کسانیکه به میدان جنگ) نرفتند بنشینید ۴۶

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلاَّ خَبَالاً وَ لَأَوْضَعُوا خِلاَلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَ فِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٤٧)

اگر با شما بیرون آمده بودند، جز آشفتگی بر شما نمی افزودند و در میان شما می گشتند تا فتنه و آشوب را برای شما بجویند؛ و در میان شما کسانی هستند که به آنان گوش می سپارند؛ و اللّه به حالِ ستمکاران داناست ۴۷

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَ قَلَّبُوا لَکَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَ ظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَ هُمْ كَارِهُونَ (٤٨)

مسلّماً از پیش به فتنه گری پرداختند و کارها را برای تو (ای محمّد) دگرگون جلوه دادند تا حقّ بیامد و فرمان اللّه آشکار شد و ایشان نمی پسندیدند ۴۸

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَ لاَ تَفْتِنِّي أَلاَ فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (٤٩)

و از آنان کسی است که می‌گوید: به من اجازه بده و مرا به فتنه نینداز. آگاه باشید که آنان خود در فتنه افتاده‌اند، و همانا جهنم کافران را فرا گرفته است ۴۹

إِنْ تُصِبْکَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَ إِنْ تُصِبْکَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَ يَتَوَلَّوْا وَ هُمْ فَرِحُونَ (۵۰)

و اگر نیکی به تو (ای محمّد) برسد ایشان را ناخوش آید و اگر تو را مُصیبتی برسد، می گویند: تصمیم خویش را از قبل گرفتیم و (از میدان جنگ) بر می گردند و ایشان شادمان هستند ۵۰

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلاَّ مَا کَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلاَنَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَکَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۵۱)

(ای محمّد) بگو: به ما آسیبی نخواهد رسید جز آنچه اللّه برای ما مُقدّر نموده است، او سرپرست ماست و مؤمنان (باید) بر اللّه توکّل کنند ۵۱

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلاَّ إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ وَ نَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِکُمْ أَنْ يُصِيبَکُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَکُمْ مُتَرَبِّصُونَ (۵۲)

(ای محمّد) بگو: آیا برای ما جز یکی از دو نیکی (پیروزی در جنگ و یا کُشته شدن در راه اللّه) را انتظار دارید؟ در حالیکه ما برای شما انتظار داریم که اللّه عذابی از نزد خویش یا به دست ما (بر شما) برساند پس مُنتظر باشید که ما با شما مُنتظر هستیم ۵۲

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعاً أَوْ کَرْهاً لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْکُمْ إِنَّکُمْ کُنْتُمْ قَوْماً فَاسِقِينَ (۵۳)

(ای محمّد) بگو: اگر با رضایت یا بی رضایت (از اموالتان) بخشش کنید هرگز از شما پذیرفته نگردد چرا که شما گروهی نافرمان هستید ۵۳

وَ مَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلاَّ أَنَّهُمْ کَفَرُوا بِاللَّهِ وَ بِرَسُولِهِ وَ لاَ يَأْتُونَ الصَّلاَةَ إِلاَّ وَ هُمْ کُسَالَى وَ لاَ يُنْفِقُونَ إِلاَّ وَ هُمْ کَارِهُونَ (٥٤)

و هیچ چیز مانع پذیرفته شدن انفاق‌های آنان نشد جز اینکه به اللّه و فرستاده اش کفر ورزیدند، و جز با کسالت به نماز نمی‌آیند و جز با بی‌میلی انفاق نمی‌کنند ۵۴

فَلاَ تُعْجِبْکَ أَمْوَالُهُمْ وَ لاَ أَوْلاَدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ تَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَ هُمْ كَافِرُونَ (۵۵)

پس (ای محمّد) تو را مالها و نه فرزندانشان به تعجب وا ندارد، جز این نیست که اللّه می خواهد تا با آنها در زندگی دنیا عذابشان کند و جانهای ایشان در حالیکه کافر هستند بیرون رود ۵۵

وَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَ لٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ (٥٦)

و به اللّه سوگند یاد می کنند که ایشان از شما هستند و (ایشان) از شما نیستند و لیکن ایشان گروهی ترسو هستند ۵۶

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلاً لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَ هُمْ يَجْمَحُونَ (۵۷)

و اگر پناهگاه یا غار یا (محلّ) فراری پیدا کنند حتماً شتابان بدان سو روی می آوردند ۵۷

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُکَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَ إِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ (۵۸)

و از ایشان هستند آنان که بر تو در صدقات خُرده می گیرند پس اگر از آنها (صدقات) داده شوند خُشنود گردند و اگر از آنها (صدقات) داده نشوند ناگهان ایشان به خشم آیند ۵۸

وَ لَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ قَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ رَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ (۵۹)

و اگر ایشان از آنچه اللّه و فرستاده اش داده است خُشنود می شدند و می گفتند: اللّه ما را کافی است زود است اللّه از بخشش خویش و فرستاده اش به ما بدهد، همانا اشتیاق ما به سوی اللّه است ۵۹

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ وَ الْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَ الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَ فِي الرِّقَابِ وَ الْغَارِمِينَ وَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٦٠)

جز این نیست که صدقات برای بینوایان و نیازمندان و کارگزاران بر آنها و کسانی که باید دل‌هایشان به دست آورده شود و گشودن گردنها (رهایی انسانها از زندگی ذلّت وار) و بدهکاران و در راه (خُشنودی) اللّه و در راه ماندگان (اختصاص دارد)، فریضه ای از جانب اللّه است و اللّه دانای حکیم است ۶۰

وَ مِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَ يَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ رَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦١)

از ایشان کسانی هستند که پیامبر را آزار می دهند و می گویند: او (سراپا) گوش (به فرمان اللّه) است، (ای محمّد) بگو: گوش (به فرمان اللّه) برای شما بهتر است، (محمّد) به اللّه ایمان دارد و به مؤمنین باور دارد و برای کسانیکه از شما ایمان آوردند رحمتی است و کسانیکه فرستاده اللّه را آزار می دهند برای ایشان عذابی دردناک است ۶۱

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٦٢)

به اللّه سوگند یاد می کنند تا شما را خُشنود سازند و اللّه و فرستاده اش شایسته تر هستند که خُشنود گردند اگر مؤمن هستید ۶۲

أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِداً فِيهَا ذٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ (٦٣)

آیا ندانستند که هر کس با اللّه و فرستاده اش در اُفتد برای او آتش جهنم است؟ در آن جاودان است، این خواری بزرگ است ۶۳

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِءُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ (٦٤)

و مُنافقان می ترسند که بر ایشان سوره ای نازل شود که (اللّه) بدآنچه در دلهای ایشان است خبرشان دهد، (ای محمّد) بگو: مسخره کنید که اللّه آشکار کنندهٔ آن چیزی است که می ترسید ۶۴

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَ نَلْعَبُ قُلْ أَ بِاللَّهِ وَ آيَاتِهِ وَ رَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ (٦٥)

و اگر از آنها بپرسی، می گویند: جز این نیست که ما (به باطل) فرو می رفتیم و بازی می کردیم، (ای محمّد) بگو: آیا اللّه و آیات او و فرستاده اش را مسخره می کردید؟ ۶۵

لاَ تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ (٦٦)

عُذرخواهی نکنید، به درستی بعد از ایمان کافر شدید، اگر گروهی از شما را ببخشیم گروهی را به خاطرِ اینکه ایشان مُجرم (گناهکار) بودند عذاب می کنیم ۶۶

الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٦٧)

مردان مُنافق و زنان مُنافق بعضی از ایشان همانند بعضی دیگر هستند، به زشتی اَمر می کنند و از نیکی نهی می کنند و دستهای خود را (از بخشش در راه اللّه) بسته نگاه می دارند، اللّه را فراموش کردند پس (اللّه) ایشان را فراموش کرد، همانا مُنافقان نافرمان هستند ۶۷

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ الْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ (٦٨)

اللّه مردان مُنافق و زنان مُنافق و کافران را وعدهٔ آتش جهنم داد، جاودان در آن هستند ایشان را (عذاب جهنم) کافی است و اللّه ایشان را لعنت کرد و برای ایشان عذابی همیشگی (جهنم) است ۶۸

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرَ أَمْوَالاً وَ أَوْلاَداً فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلاَقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلاَقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلاَقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا أُولٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٦٩)

مانند کسانیکه پیش از شما بودند، سخت تر در نیرو و بیشتر در اموال و فرزندان بودند پس از بهرهٔ خویش کامیاب شدند و شما هم از بهرهٔ خود کامیاب شدید چنانکه کامیاب شدند کسانیکه از بهرهٔ خود پیش از شما بودند، (در خصوص پروردگار) بیهوده گفتید چنانکه (کافران) بیهوده گفتند، آنان اعمالشان در دنیا و آخرت به هدر رفت و ایشان از (افرادِ) زیانکار هستند ۶۹

أَ لَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَ أَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ الْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٧٠)

آیا خبر کسانیکه پیش از ایشان بودند، قومِ نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و یاران مَدین و شهرهای زیر و رو شده (به ایشان) نرسید؟ فرستادگانشان با نشانیها به سوی ایشان آمدند پس اللّه بر ایشان ستم نکرد و لیکن بر خویشتن ستم می کردند ۷۰

وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولٰئِکَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٧١)

و مردان مؤمن و زنان مؤمنه بعضی از ایشان پشتیبان بعضی دیگر هستند به نیکیها اَمر می کنند و از منکرات نهی می کنند و نماز را به پای می دارند و زکات را می دهند و اللّٰه و فرستاده اش را اطاعت می کنند، به زودی اللّٰه بر ایشان رحم می کند، همانا اللّٰه شوکتمندِ حکیم است ٧١

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَ رِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذٰلِکَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٧٢)

اللّٰه مردان مؤمن و زنان مؤمنه را به باغهایی که از زیر آنها نهرها جاریست وعده داد، در آن (بهشت) جاودان هستند و منازلی پاکیزه در باغستانی جاودان و خُشنودی از اللّٰه بزرگ است، این همان کامیابی بزرگ است ٧٢

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (٧٣)

ای پیامبر با کافران و مُنافقان جهاد کن و بر ایشان سخت گیر و جایگاه ایشان جهنم است و چه سرانجام بدی است ٧٣

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَ لَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلاَمِهِمْ وَ هَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَ مَا نَقَمُوا إِلاَّ أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَکُ خَيْراً لَهُمْ وَ إِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ عَذَاباً أَلِيماً فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (٧٤)

(مُنافقان) به اللّٰه سوگند یاد می کنند که (کُفر) نگفتند و مسلّماً سخنان کُفر آمیز را گفتند، بعد از اسلامشان کافر شدند و قصد انجام کاری کرده اند که بدان نرسیدند و کینه جز از آن رو ندارند که اللّٰه و فرستاده اش از بخشش خود ایشان (مؤمنان) را بی نیاز کرد پس اگر توبه کنند برای ایشان بهتر است و اگر پُشت کنند، اللّٰه ایشان را عذابی دردناک در دنیا و آخرت می کند و برای ایشان در زمین سرپرست و یاوری نیست ٧۴

وَ مِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَ لَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥)

از میان ایشان کسی است که با اللّه پیمان می بندد که اگر به ما از بخشش خویش ارزانی دارد قطعاً صدقه می‌دهیم و قطعاً از (افرادِ) شایسته خواهیم بود ۷۵

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَ تَوَلَّوْا وَ هُمْ مُعْرِضُونَ (٧٦) پس هنگامیکه از بخشش خویش به ایشان داد به آن بُخل ورزیدند و در حالت روی گردانی پُشت کردند ۷۶

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقاً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (٧٧)

پس به سبب اینکه با اللّه در آنچه با او پیمان بسته بودند خُلف وعده کردند و به سبب اینکه دروغ می‌گفتند، نفاق را در دل‌هایشان تا روزی که او را ملاقات کنند، پایدار کرد ۷۷

أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوَاهُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (٧٨)

آیا ندانستند که اللّه اَسرار و گفت و گوی پنهانیِ ایشان را می داند و آنکه اللّه دانایی غیب است؟ ۷۸

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَ الَّذِينَ لاَ يَجِدُونَ إِلاَّ جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٩)

کسانیکه مؤمنانی را که داوطلب صدقه دادن هستند را سرزنش می کنند و نیز آنان را که جز اندک بضاعتی ندارند را به مسخره می گیرند، اللّه ایشان را مسخره کرده است و برای ایشان عذابی دردناک است ۷۹

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لاَ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٨٠)

(ای محمّد) برای ایشان (مُنافقان) آمرزش بخواهی یا آمرزش نخواهی اگر بر ایشان هفتاد بار آمرزش بخواهی پس هرگز اللّه ایشان را نیامرزد، این به آن علّت است که به اللّه و فرستاده اش کُفر ورزیدند و اللّه گروه نافرمان را هدایت نمی کند ۸۰

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلاَفَ رَسُولِ اللَّهِ وَ كَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ قَالُوا لاَ تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرّاً لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ (٨١)

(افرادِ) کناره گیرنده (از جنگ) به پُشت کردن خود به فرستاده اللّه شاد شدند و کراهت داشتند که با مالها و جانهای خویش در راه اللّه کوشش کنند و گفتند: در گرما (به جنگ) نروید، (ای محمّد) بگو: آتش جهنم گرمایش شدیدتر است اگر می فهمیدید ۸۱

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلاً وَ لْيَبْكُوا كَثِيراً جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸۲)

پس باید (مُنافقان) اندک بخندند و بسیار گریه کنند، مُجازاتی بدآنچه فراهم کردند ۸۲

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَداً وَ لَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوّاً إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ (۸۳)

پس اگر اللّه تو را به سوی گروهی از ایشان بازگردانید و از تو برای جنگ اجازه خواستند، (ای محمّد) بگو: هرگز با من هیچگاه (برای جنگ) بیرون نیاید و هرگز همراه من با دشمن نبرد نکنید، همانا شما به کناره گیری (از جنگ) نخستین بار خُشنود شدید پس با (افرادِ) بازمانده (در خانه) بنشینید ۸۳

وَ لاَ تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَداً وَ لاَ تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ مَاتُوا وَ هُمْ فَاسِقُونَ (۸٤)

و هرگز (در تشییع جنازه) اَحدی از آنها (مُنافقان) که بمیرد شرکت نکن و بر قبر او نایست، ایشان به اللّه و فرستاده اش کُفر ورزیدند و مُردند در حالیکه کافر بودند ۸۴

وَ لاَ تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَ أَوْلاَدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَ تَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَ هُمْ كَافِرُونَ (۸۵)

اموال ایشان و فرزندان ایشان تو را به شگفت وا ندارد، جز این نیست که اللّه می خواهد ایشان را بوسیلهٔ آنها در دنیا عذاب کند و جانهای ایشان بیرون رود در حالیکه ایشان کافر بودند ۸۵

وَ إِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ وَ جَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَ قَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ (۸٦)

و هنگامی که سوره ای نازل شود که به الله ایمان آورید و با فرستاده اش کوشش کنید، از تو (ای محمّد) توانگران از ایشان اجازه می خواهند و می گویند: ما را رها کن تا با (افرادِ) کناره گیرنده (از جنگ) باشیم ۸۶

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَفْقَهُونَ (۸۷)

خُشنود شدند که با (افرادِ) کناره گیرنده (از جنگ) بمانند و بر دلهایشان مُهر نهاده شد پس ایشان نمی فهمند ۸۷

لٰكِنِ الرَّسُولُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ وَ أُولٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۸۸)

لیکن فرستاده و کسانیکه با او ایمان آوردند با مالها و جانهای خویش کوشش می کنند و نیکیها برای ایشان است و ایشان رستگارانند ۸۸

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۸۹)

برای ایشان (الله) باغهایی که از زیر آنها نهرها جاریست آماده کرده است، در آن (بهشت) جاودان هستند، این کامیابی بزرگ است ۸۹

وَ جَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَ قَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۹۰)

بهانه جویان از اعراب آمدند تا به ایشان اجازه داده شود (تا در جنگ شرکت نکنند) و کسانیکه به الله و فرستاده او دروغ گفتند (در خانه) ماندند، به زودی به کسانیکه از ایشان کُفر ورزیدند عذابی دردناک برسد ۹۰

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَ لاَ عَلَى الْمَرْضَى وَ لاَ عَلَى الَّذِينَ لاَ يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَ رَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۱)

بر ناتوانان و بر بیماران و بر کسانیکه چیزی ندارند که ببخشند مانعی نیست به شرط آنکه به نصحیت های اللّٰه و فرستاده اش گوش فرا دهند، بر نیکوکاران (هیچ) راهی (برای سرزنش کردن آنان) وجود ندارد و اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۹۱

وَ لاَ عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لاَ أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَناً أَلاَّ يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ (۹۲) و نه بر کسانیکه به سوی تو بیایند تا ایشان را سوار کنی (و) گفتی: چیزی پیدا نمی کنم که بر آن سوارتان کنم، (ایشان) برگردند در حالیکه چشم های آنها از اندوه اشک آلود است از این که چرا چیزی را ندارند که (در راه اللّٰه) ببخشند ۹۲

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَ هُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۹۳)

جز این نیست که راه (سرزنش) بر آنانی است که از تو اجازه می خواهند در حالیکه ایشان توانگر هستند، خُشنود هستند که با (افرادِ) بازمانده (از جهاد) باقی بمانند و اللّٰه بر دلهای ایشان مُهر نهاد پس ایشان نمی دانند ۹۳

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لاَ تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَ سَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَ رَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۹٤)

برای شما بهانه می آورند هنگامیکه به سوی ایشان باز می گردید، (ای محمّد) بگو: بهانه نیاورید، هرگز (سخنان) شما را باور نداریم، به درستی اللّٰه ما را از اخبار شما باخبر ساخت و بزودی اللّٰه و فرستاده اش اعمال شما را می بینند سپس به سوی دانای غیب و آشکار بازگردانده می شوید پس شما را خبر می دهد بدآنچه انجام می دادید ۹۴

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۹۵)

به زودی به اللّه سوگند یاد می کنند هنگامیکه به سوی ایشان (از میدان جنگ) باز می گردید که از ایشان روی گردانید پس از ایشان روی بگردانید، همانا ایشان پلید هستند و جایگاه ایشان جهنم است، مُجازاتی بدآنچه فراهم کردند ۹۵

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٩٦)

برای شما سوگند یاد می کنند تا از ایشان خُشنود گردید پس اگر از ایشان خُشنود گردید پس همانا اللّه از قوم نافرمان خُشنود نمی شود ۹۶

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْراً وَ نِفَاقاً وَ أَجْدَرُ أَلاَّ يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٩٧)

اعراب در کُفر و دورویی سخت تر هستند و شایسته این هستند که حدود آنچه اللّه بر فرستاده نازل کرده است را ندانند و اللّه دانای حکیم است ۹۷

وَ مِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَماً وَ يَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٩٨)

و از اعراب کسی است که آنچه در راه اللّه می بخشد را زیان می شمارند، بر شما پیش آمدهای (بد) را انتظار می کشد و بر خودشان پیشامد بد مقرّر است و اللّه شنوای داناست ۹۸

وَ مِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَ صَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلاَ إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٩٩)

از اعراب کسی است که ایمان به اللّه و روز آخرت دارد و آنچه را می بخشد عامل تقرّب (نزدیکی) به اللّه و توجّهات فرستاده (در حقّ خود) می دانند، همانا آنها عامل نزدیکی به سوی اللّه هستند، بزودی اللّه ایشان را در رحمت خود داخل می کند، همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۹۹

وَ السَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ وَ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ وَ أَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٠٠)

و پیشتازان نخستین از مهاجرت کنندگان و یاری کنندگان و کسانیکه ایشان را با نیکوکاری پیروی کردند، اللّه از ایشان خُشنود است و آنها از او (اللّه) خُشنود هستند و (اللّه) برای ایشان باغهایی را (در بهشت)

آماده کرده است که از زیر آنها نهرها جاریست، همیشه جاودان در آن هستند، این کامیابی بزرگ است ۱۰۰

وَ مِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لاَ تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ (۱۰۱)

و از اعراب مُنافق که اطراف شما هستند و از اهل مدینه بر نفاق (دورویی) خویش پافشاری می کنند، (ای محمّد) ایشان را نمی شناسی، ما ایشان را می شناسیم زود است ایشان را دو چندان مُجازات کنیم سپس به سوی عذاب بزرگ (جهنم) بازگردانده شوند ۱۰۱

وَ آخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلاً صَالِحاً وَ آخَرَ سَيِّئاً عَسَى اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۰۲)

و دیگران که به گناهان خویش اعتراف نمودند، اعمال شایسته را با اعمال دیگری از گناه در هم آمیختند، اُمید است الله توبه ایشان را بپذیرد، همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۱۰۲

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَ تُزَكِّيهِمْ بِهَا وَ صَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلاَتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۰۳)

(ای محمّد) از اموال ایشان صدقه بگیر تا ایشان را پاک سازی و ایشان را بدان پاک گردانی، و با ایشان همراهی کن هر آینه پشتیبانی تو آرامشی برای ایشان است و الله شنوای داناست ۱۰۳

أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۰٤)

آیا ندانستند که الله توبه را از بندگان خویش می پذیرد و صدقات را می گیرد و آنکه الله توبه پذیر مهربان است؟ ۱۰۴

وَ قُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَ رَسُولُهُ وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ سَتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۰۵)

و (ای محمّد) بگو: عمل کنید پس به زودی الله و فرستاده اش و مؤمنان اعمال شما را ببینند و به زودی به سوی عالم غیب و آشکار بازگردانده شوید پس شما را (الله) خبر دهد بدآنچه انجام می دادید ۱۰۵

وَ آخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَ إِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٠٦)

و دیگرانی که به اَمر خویش واگذار نموده، یا ایشان را عذاب کند یا توبه ایشان را بپذیرد و اللّه دانای حکیم است ۱۰۶

وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِداً ضِرَاراً وَ كُفْراً وَ تَفْرِيقاً بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ إِرْصَاداً لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلاَّ الْحُسْنَى وَ اللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١٠٧)

و کسانیکه مسجدی را برگرفتند تا (مؤمنین را) آزار دهند و کُفر ورزند و میان مؤمنان تفرقه ایجاد کنند و کمینگاهی برای آنانکه با اللّه و فرستاده اش از قبل جنگ کردند و (ایشان) سوگند یاد می کنند که ما جز نیکوکاری را نخواستیم و اللّه گواهی می دهد همانا آنان (افرادِ) دروغ گو هستند ۱۰۷

لاَ تَقُمْ فِيهِ أَبَداً لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ (١٠٨)

(ای محمّد) در آن (مسجد) هیچگاه نماز مگزار، مسجدی که از نخستین روز بر پایهٔ پرهیزکاری بنا شده است شایسته تر است که در آن به (نماز) به پای ایستی، در آن مردانی هستند که دوست دارند که پاک شوند و اللّه پاکی جویان را دوست دارد ۱۰۸

أَ فَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠٩)

آیا آنکه بُنیادِ کار خود را بر پایهٔ پرهیزکاری و خُشنودی او (اللّه) گذاشته بهتر است یا آنکه بُنیادِ کار خود را کنار پرتگاهی که فرو ریختنی است بنا کرده که او را در آتش جهنم واژگون سازد؟ و اللّه گروه ستمگران را هدایت نمی کند ۱۰۹

لاَ يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلاَّ أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١١٠)

آن بنایی که برافراشتند همواره مایهٔ شکّی در دلهای ایشان است مگر اینکه دلهای ایشان پاره پاره گردد (و بمیرند) و اللّه دانای حکیم است ۱۱۰

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَعْداً عَلَيْهِ حَقّاً فِي التَّوْرَاةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ وَ مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۱۱)

همانا الله از مؤمنان جانها و مالهای ایشان را خریده است بدآنکه برای ایشان باغ (بهشت) است، در راه الله نبرد می کنند پس می کُشند و کُشته می شوند، وعده حقّی بر او (الله) در تورات و انجیل و قرآن (است) و چه کسی وفادارتر در عهد خود از الله است؟ پس به این داد و ستد شادمان باشید داد و ستدی که کرده اید و این پیروزی بزرگ است ۱۱۱

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۱۲)

(افرادِ) توبه کننده، (افرادِ) عبادت کننده، (افرادِ) سپاسگزار، رهروان (پویندگان راه الله)، (افرادِ) متواضع، (افرادِ) سجده کننده، (افرادِ) اَمر کننده به نیکی و (افرادِ) بازدارنده از بدی و پاسداران مرزهای الله و (ای محمّد) به مؤمنان مُژده بده ۱۱۲

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَ لَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۱۳)

و نباید پیامبر و کسانیکه ایمان آوردند برای مُشرکان درخواست آمرزش (از الله) بخواهند و اگر چه خویشاوند باشند بعد از آنکه بر ایشان آشکار شد که ایشان یاران دوزخ هستند ۱۱۳

وَ مَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلاَّ عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ (۱۱٤)

و نبود درخواست آمرزش خواستن ابراهیم برای پدر خود از روی وعده ای که به او داد پس چون برای او آشکار شد که وی دشمن الله است از او (پدرِ خود) بیزاری جُست، همانا ابراهیم بسیار دلسوز و بُردبار بود ۱۱۴

وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْماً بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۱۵)

و اللّه آن طور نیست که گروهی را گُمراه سازد بعد از آنکه ایشان را هدایت کرد تا اینکه بر ایشان آشکار سازد از چه چیزی پرهیز کنند، همانا اللّه به همه چیز داناست ۱۱۵

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (١١٦)

همانا اللّه برای اوست پادشاهی آسمانها و زمین، زنده می کند و می میراند و جز اللّه برای شما سرپرست و یاوری نیست ۱۱۶

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (١١٧)

مسلّماً اللّه توبه پیامبر و مهاجرت کنندگان و یاری کنندگان را پذیرفت که او را در هنگام سختی پیروی کردند بعد از آنکه نزدیک بود دلهای گروهی از ایشان بلغزد سپس توبه ایشان را پذیرفت، همانا او به ایشان با محّبت و مهربان است ۱۱۷

وَ عَلَى الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَ ضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَ ظَنُّوا أَنْ لاَ مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلاَّ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (١١٨)

و بر آن سه نفر که (از جنگ) باز ماندند تا آنکه زمین با همه گُستردگیش بر ایشان تنگ شد و بر ایشان جانهایشان تنگ آمد و پنداشتند که در برابر اللّه پناهگاهی جز به سوی او (اللّه) وجود ندارد سپس توبهٔ آنان را پذیرفت تا توبه کنند، همانا اللّه او توبه پذیر مهربان است ۱۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ (١١٩)

ای کسانیکه ایمان آورده اید تقوای الهی پیشه سازید و با (افرادِ) راستگو (همراه) باشید ۱۱۹

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَ مَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَ لاَ يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لاَ يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَ لاَ نَصَبٌ وَ لاَ مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لاَ يَطَئُونَ مَوْطِئاً يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَ لاَ يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلاً إِلاَّ كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (١٢٠)

و نباید اهل مدینه و آنان که پیرامون ایشان از اعراب هستند که از فرستاده اللّه سرپیچی کنند و جان خویش را بر جان او برنگزینند، چرا که ایشان را تشنگی و نه رنجی و نه گرسنگی در راه اللّه نمی رسد و نه

در جایی پای نهند که کافران را به خشم آورد و نه نبردی با دشمن کنند جز آنکه بر ایشان به خاطرِ آن، عمل شایسته نوشته شود، همانا اللّه مُزد (افرادِ) نیکوکار را تباه نمی کند ۱۲۰

وَ لاَ يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَ لاَ كَبِيرَةً وَ لاَ يَقْطَعُونَ وَادِياً إِلاَّ كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۱)

بخشش کوچک و بزرگی را نمی کنند و (در مسیر جهاد در راه اللّه) از هیچ سرزمینی عبور نمی کنند مگر آنچه بر ایشان نوشته شود تا اللّه ایشان را پاداشی بهتر از آنچه انجام می دادند بدهد ۱۲۱

وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لاَ نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ (۱۲۲)

و لازم نیست کُلّ مؤمنان کوچ کنند پس چرا از هر گروهی از ایشان دسته ای کوچ نکنند تا در راه دین دانش جویند و تا قوم خویش را آگاهی دهند هنگامی که به سوی آنان باز می گردند تا شاید ایشان بپرهیزند ۱۲۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَ لْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (۱۲۳)

ای کسانیکه ایمان آورده اید نبرد کنید با کسانیکه به دنبال شما از کافران هستند (کفار متجاوز) و باید در شما شدّت و قاطعیت را بیابند و بدانید که اللّه با (افرادِ) پرهیزکار است ۱۲۳

وَ إِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هٰذِهِ إِيمَاناً فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَاناً وَ هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (۱۲٤)

و هنگامیکه سوره ای (از قرآن) نازل شود پس از ایشان (کسانی هستند که) می گویند که کدامیک از شما را این سوره در ایمان بیفزود؟ پس امّا کسانیکه ایمان آوردند پس بر ایمان ایشان افزوده شد و ایشان شادی می کنند ۱۲۴

وَ أَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْساً إِلَى رِجْسِهِمْ وَ مَاتُوا وَ هُمْ كَافِرُونَ (۱۲۵)

و اما کسانی که در دل‌هایشان بیماری است، این (سوره) بر پلیدی آنان پلیدی دیگری می‌افزاید، و آنان در حالی که کافرند می‌میرند ۱۲۵

أَ وَ لاَ يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لاَ يَتُوبُونَ وَ لاَ هُمْ يَذَّكَّرُونَ (١٢٦)

آیا نمی‌بینند که همه سال یکبار یا دو بار آزمایش می شوند سپس توبه نمی کنند و ایشان یادآور نمی شوند ۱۲۶

وَ إِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَ يَفْقَهُونَ (١٢٧)

و هنگامیکه سوره ای نازل شود بعضی از ایشان به بعضی نگاه می کنند، آیا شما را کسی می بیند سپس باز می گردند، اللّٰه دلهای ایشان را بازگردانده است به خاطرِ آنکه گروهی هستند که نمی فهمند ۱۲۷

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (١٢٨)

مسلّماً شما را فرستاده ای از خودتان آمد که بر او دشوار است شما در رنج بیفتید، به (هدایت) شما پافشاری دارد، به مؤمنان دلسوزِ مهربان است ۱۲۸

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (١٢٩)

پس اگر پُشت کردید پس (ای محمّد) بگو: اللّٰه مرا کافی است، صاحب قدرتی جز او نیست بر او توکّل کرده ام و او پروردگارِ عرشِ بزرگ است ۱۲۹

سوره یونس - ۱۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (۱)

الر، این آیات کتاب حکیم است ۱

أَ كَانَ لِلنَّاسِ عَجَباً أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ مُبِينٌ (۲)

آیا برای مردم شگفت آور بود که به سوی مردی از ایشان وحی کنیم که به مردم هشدار ده و بشارت ده، کسانیکه ایمان آوردند برای ایشان مقام (منزلت) عالی از جانب پروردگارشان است؟ کافران گفتند: همانا این جادوی آشکار است ۲

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلاَّ مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (۳)

همانا پروردگار شما کسی است که آسمانها و زمین را در شش دوره آفرید سپس بر عرش پرداخت، اَمر را تدبیر می کند، شفیعی (میانجی) جز بعد از اجازه او (اللّٰه) نیست، این است اللّٰه پروردگار شما پس او را عبادت کنید، آیا یادآور نمی شوید؟ ۳

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً وَعْدَ اللَّهِ حَقّاً إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (٤)

به سوی او بازگشت همگی شماست، وعدهٔ اللّٰه حقّ است، همانا او آفرینش را پدید آورد سپس آن را بر می گرداند تا پاداش دهد کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته به عدالت انجام دادند و کسانیکه کُفر ورزیدند برای ایشان آبی از آبِ جوشان است و عذابی دردناک بدآنچه کُفر ورزیدند ۴

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُوراً وَ قَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَ الْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِکَ إِلاَّ بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۵)

او کسی است که خورشید را روشنائی و ماه را پرتوی و برای آن منازلی را معین کرد تا شما عدد سالها و حساب را بدانید، اللّه آن را جز به حقّ خلق نکرده است، آیات را برای گروهی که می دانند شرح می دهد ۵

إِنَّ فِي اخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ (٦)

همانا در گردش شب و روز و آنچه در آسمانها و زمین خلق کرد برای قومی که پرهیز می کنند نشانه هایی است ۶

إِنَّ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَ رَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ اطْمَأَنُّوا بِهَا وَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ (۷)

همانا کسانیکه به ملاقات ما اُمید ندارند و به زندگی دنیا خُشنود شدند و بدان وابسته شدند و کسانیکه از نشانه‌های ما غفلت می کنند ۷

أُولٰئِکَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸)

جایگاه ایشان آتش است بدآنچه فراهم می کردند ۸

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۹)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پروردگارشان به سبب ایمانشان هدایتشان کرد، در باغهای پُر نعمت (بهشت که) از زیر آنها نهرها جاری می شود (وارد شوند) ۹

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَکَ اللَّهُمَّ وَ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلاَمٌ وَ آخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰)

گفتار ایشان در آن است که یا اللّه تو مُنزهی و زنده باد ایشان در آن سلام است و آخرین گفتار آنکه سپاس اللّه پروردگارِ جهانیان ۱۰

وَ لَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۱)

و اگر اللّه برای مردم شرّ را همانند شتافتن ایشان به سوی خیر به عجله می خواست برای ایشان مُهلتشان به پایان می رسید پس کسانیکه به ملاقات ما اُمید ندارند را رها می سازیم که در سرکشی خود فرو روند ۱۱

وَ إِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِداً أَوْ قَائِماً فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲)

و هنگامیکه به انسان زیانی برسد ما را به پهلو یا نشسته یا ایستاده صدا می زند پس زمانیکه از او زیانش را دفع نمودیم چنانکه ما را گویی به سوی زیانی که به او رسیده بود صدا نزده است، اینگونه برای (افرادِ) تجاوزکار آنچه را که انجام می دادند آراسته شد ۱۲

وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَ مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (۱۳)

و مسلّماً هلاک ساختیم قومهایی را که پیش از شما بودند زمانیکه ستم کردند، فرستادگانشان با نشانیها به سوی آنها آمد و ایمان نمی آورند، اینچنین گروه مُجرمان (گناهکاران) را مُجازات می کنیم ۱۳

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (١٤)

سپس شما را جانشینانی در زمین به دنبال آنها قرار دادیم تا نگاه کنیم چگونه عمل می کنید ۱۴

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءَنَا ائْتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هٰذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلاَّ مَا يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥)

و هنگامیکه بر ایشان آیات آشکار ما تلاوت شود کسانیکه به ملاقات ما اُمید ندارند، می گویند: (ای محمّد) قرآنی غیر از این بیاور یا تبدیلش کن؟ (ای محمّد) بگو: برای من امکان پذیر نیست که از نزد خود (قرآن را) تغییرش دهم جز آنچه را به سوی من وحی می شود پیروی نمی کنم، همانا من از نافرمانی پروردگارم از عذاب روزی بزرگ می ترسم ۱۵

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَ لاَ أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُراً مِنْ قَبْلِهِ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (١٦)

(ای محمّد) بگو: اگر اللّه نمی خواست آن (قرآن) را بر شما تلاوت نمی کردم و آن را به شما نمی آموختم پس به درستی در میان شما پیش از آن عُمری را سپری نمودم، آیا تعقّل نمی کنید؟ ۱۶

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ (۱۷)

پس کیست ستمکارتر از آنکس که بر اللّه دروغی را ببندد یا آیات او را دروغ شُمارد، همانا او (اللّه) مُجرمان (گناهکاران) را رستگار نمی‌کند ۱۷

وَ يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَضُرُّهُمْ وَ لاَ يَنْفَعُهُمْ وَ يَقُولُونَ هٰؤُلاَءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَ تُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لاَ يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ لاَ فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱۸)

و جز او (اللّه) آنچه را که نه زیانشان می رساند و نه سودی، عبادت می کنند و می گویند: که آنان نزد اللّه شفیعان ما هستند، (ای محمّد) بگو: آیا اللّه را بدآنچه در آسمانها و نه در زمین نمی داند خبر می دهید؟ او مُنزه و برتر است از آنچه شرک می ورزید ۱۸

وَ مَا كَانَ النَّاسُ إِلاَّ أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَ لَوْ لاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۹)

و مردم جز یک اُمّت نبودند پس اختلاف کردند و اگر دستوری نبود که قبلاً از سوی پروردگارت مشخص شده است قطعاً میان ایشان دربارهٔ آنچه در آن اختلاف می کردند داوری می شد ۱۹

وَ يَقُولُونَ لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (۲۰)

و می گویند: چرا بر او (محمّد) آیه ای از پروردگارش نازل نشد؟ پس (ای محمّد) بگو: جز این نیست غیب از آنِ اللّه است پس مُنتظر باشید که همانا من با شما از مُنتظران هستم ۲۰

وَ إِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْراً إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ (۲۱)

و هنگامیکه به مردم رحمتی بعد از زیانی که به آن رسیده است بچشانیم به ناگاه آنها را می بینی که در آیات ما نقشه می کشند، (ای محمّد) بگو: اللّه در نقشه کشی سریع است، همانا فرستادگان ما آنچه نقشه می کشند را می نویسند ۲۱

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ وَ جَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَ فَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَ جَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٢٢)

او کسی است که شما را در خُشکی و در دریا تا آنگاه که در کِشتی باشید، می برد و ایشان را با بادی موافق (سرنشینان) به حرکت در آورد و بدان شاد شوند و ناگهان تندبادی بر ایشان بیاید و موج از هر طرف بر آنها بتازد و دریابند که در محاصره اُفتاده اند در آن حال اللّٰه را خالصانه صدا می زنند که اگر ما را از این (شرایط) رها سازی قطعاً از سپاسگزاران باشیم ۲۲

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٣)

پس آن هنگام که ایشان را رها می سازیم ناگهان ایشان در زمین به ناحقّ سرکشی می کنند، ای مردم جز این نیست که ستم شما بر علیه (خودِ) شماست، بهرهٔ زندگی دنیاست پس شما به سوی ما باز می گردید پس شما را بدآنچه انجام می دادید آگاهی دهیم ۲۳

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَ الْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ ازَّيَّنَتْ وَ ظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلاً أَوْ نَهَاراً فَجَعَلْنَاهَا حَصِيداً كَأَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٢٤)

جز این نیست مَثل زندگی دنیا به مانند آبی است که آن را از آسمان فرستادیم پس با آن گیاهان زمین از آنچه مردم و چهارپایان می خورند درآمیخته شد تا گاهی که زمین آرایش خویش را برگرفت و خود را آراسته نمود و اهلش پنداشتند که ایشان توانای بر آن هستند، فرمان (عذاب) ما بر آن شبی یا روزی بیاید پس آن را تباه ساختیم چنانکه گویی تا دیروز پُربار نبوده است، اینچنین آیات را برای گروهی که می اندیشند شرح می‌دهیم ۲۴

وَ اللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلاَمِ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٥)

و اللّٰه به سوی خانهٔ سلامت فرا می خواند و هر کس را بخواهد به سوی راهی پایدار هدایت می کند ۲۵

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةٌ وَ لاَ يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لاَ ذِلَّةٌ أُولٰئِکَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٦)

برای کسانیکه نیکوکاری کرده اند نیکویی و بخشش است و بر چهره های ایشان پریشانی و نه خواری نمی نشیند آنان یاران باغ (بهشت) هستند، ایشان در آن (بهشت) جاودان هستند ۲۶

وَ الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعاً مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِماً أُولٰئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٧)

و کسانیکه گناه انجام دادند، مُجازات هر گناه به مانند آن است و (آن گناه) ایشان را گرفتارِ خواری می گرداند، جز الله نگهدارنده ای برای ایشان نیست گویا چهره های ایشان (گناهکاران) با پاره ای از شب تیره پوشیده شده است، ایشان یاران آتش هستند در آن (جهنم) جاودانند ۲۷

وَ يَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَ شُرَكَاؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَ قَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ (٢٨)

و روزی که همگی ایشان را محشور می سازیم سپس به کسانیکه شرک ورزیدند، می گوییم: شما و شریکانتان بر جای خود بایستید، (بعد) میانشان جدایی افکنیم و شریکان ایشان می گویند: ما را عبادت نمی کردید ۲۸

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ (٢٩)

پس الله در مقامِ گواهی میان ما و میان شما کافی است که از عبادت شما بی خبر بودیم ۲۹

هُنَالِکَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ وَ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلاَهُمُ الْحَقِّ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٣٠)

در آن هنگام، هر کس آنچه را پیش‌تر انجام داده است خواهد آزمود، و همه آنان به سوی الله، سرپرست حقیقی خود، بازگردانده می‌شوند و آنچه به دروغ می‌ساختند از آنان گم می‌شود ۳۰

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ مَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ مَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَ فَلاَ تَتَّقُونَ (٣١)

(ای محمّد) بگو: چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟ یا چه کسی مالک گوش و چشمها است؟ و چه کسی است که زنده را از مُرده خارج می کند و مُرده را از زنده خارج می کند؟ و چه کسی اَمر را تدبیر می کند؟ پس به زودی گویند: اللّه، (ای محمّد) بگو: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۳۱

فَذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلاَّ الضَّلاَلُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (۳۲)

پس این است اللّه پروردگار شما به حقّ پس بعد از حقّ جز گُمراهی نیست پس چگونه (از حقّ) روگردان می شوید؟ ۳۲

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (۳۳)

اینچنین کلام پروردگارت بر کسانیکه نافرمانی کردند محقق شد که ایشان ایمان نمی آورند ۳۳

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (۳٤)

(ای محمّد) بگو: آیا از شریکان شما (کسی) هست آنکه آفرینش را آغاز کند پس آن را بازگرداند؟، (ای محمّد) بگو: اللّه آفرینش را آغاز می کند سپس آن را باز می گرداند پس به کجا مُنحرف می شوید؟ ۳۴

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَ فَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لاَ يَهِدِّي إِلاَّ أَنْ يُهْدَى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳۵)

(ای محمّد) بگو: آیا از شریکان شما (کسی) هست که به سوی حقّ هدایت کند؟، (ای محمّد) بگو: اللّه به سوی حقّ هدایت می کند، آیا آنکه به سوی حقّ هدایت می کند شایسته تر است که پیروی شود یا آنکه خود هدایت نشد مگر آنکه (اللّه) هدایتش کند؟ پس شما را چه شود چگونه حُکم می کنید؟ ۳۵

وَ مَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلاَّ ظَنّاً إِنَّ الظَّنَّ لاَ يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (۳٦)

و بیشتر ایشان جز پندار (باطل) را پیروی نمی کنند، همانا پندار (باطل) از حقّ به چیزی بی نیاز نکند، همانا اللّه بدآنچه انجام می دهید داناست ۳۶

وَ مَا كَانَ هٰذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ لٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَ تَفْصِيلَ الْكِتَابِ لاَ رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۳۷)

و این قرآن نیست که از غیر اللّه (به دروغ) بسته شده باشد و لیکن تصدیق کننده (کتابهای الهی) پیش از خود است و توضیح دستورات است، در آن شکّی نیست از (جانبِ) پروردگار جهانیان است ۳۷

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَ ادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۳۸)

یا می گویند: آن را (محمّد به دروغ) بسته است، (ای محمّد) بگو: پس یک سوره به مانند آن بیاورید و هر که را می توانید جز اللّه بخوانید اگر راستگویان هستید ۳۸

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَ لَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (۳۹)

بلکه (آیات قرآن را) دروغ شُمردند بدآنچه که بر دانش آن احاطه نداشتند و هنوز به ایشان تأویل (سرانجام، عاقبت، نتیجه) آن نرسیده است، اینچنین (کتاب های پیشین را) دروغ شُمردند کسانیکه قبل از ایشان بودند پس نگاه کن عاقبت ستمکاران چگونه شد ۳۹

وَ مِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَ مِنْهُمْ مَنْ لاَ يُؤْمِنُ بِهِ وَ رَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ (٤٠)

و از ایشان است آنکه به آن (قرآن) ایمان می آورد و از ایشان است آن که بدان ایمان نمی آورد و پروردگارت به (حالِ) مُفسدان داناست ۴۰

وَ إِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَ لَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَ أَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ (٤١)

و اگر (محمّد) تو را دروغ شُمردند، (ای محمّد) بگو: اعمال من برای من است و برای شما اعمال شما، شما از آنچه من انجام می دهم بیزار هستید و من از آنچه شما انجام می دهید بیزار هستم ۴۱

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَ فَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَ لَوْ كَانُوا لاَ يَعْقِلُونَ (٤٢)

و از ایشان کسی است که به سوی تو گوش فرا می دهد، آیا تو کران را شنوا می سازی و اگر چه تعقّل نکنند؟ ۴۲

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَ فَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَ لَوْ كَانُوا لاَ يُبْصِرُونَ (٤٣)

و از ایشان کسی است که به سوی تو نگاه می کند، آیا تو (ای محمّد افرادِ) کور را هدایت می کنی و اگر چه نبینند؟ ۴۳

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئاً وَ لٰكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٤٤)

همانا اللّٰه بر مردم به چیزی ستم نمی کند و لیکن مردم بر خویشتن ستم می کنند ۴۴

وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَنْ لَمْ يَلْبَثُوا إِلاَّ سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (٤٥)

و روزی که ایشان را محشور کند چنانکه گویی ساعتی از روز را (در دنیا) درنگ نکرده اند، همدیگر را می شناسند به درستی زیان کردند کسانیکه ملاقات اللّٰه را (در روز قیامت) دروغ شُمردند و (افرادِ) هدایت یافته نبودند ۴۵

وَ إِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ (٤٦)

و اگر به تو (ای محمّد) بعضی از آنچه به ایشان وعده می دهیم را نشان دهیم یا تو را دریابیم (بمیرانیم) پس به سوی ما بازگشت ایشان است سپس اللّٰه گواه است بر آنچه انجام می دادند ۴۶

وَ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (٤٧)

و برای هر اُمّتی فرستاده ای است پس هنگامیکه فرستاده ایشان آمد، میان آنان به عدالت داوری می شود و بدیشان ستمی نمی شود ۴۷

وَ يَقُولُونَ مَتَى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٨)

و می گویند: این وعده چه هنگام است اگر راستگو هستید؟ ۴۸

قُلْ لاَ أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرّاً وَ لاَ نَفْعاً إِلاَّ مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لاَ يَسْتَقْدِمُونَ (٤٩)

(ای محمّد) بگو: برای خویش مالک زیان و سودی نیستم مگر آنچه اللّٰه بخواهد، برای هر اُمّتی مُهلتی است هنگامیکه مُهلتشان فرا برسد پس ساعتی دیر نمی کنند و پیشی نمی گیرند ۴۹

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتاً أَوْ نَهَاراً مَا ذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ (٥٠)

(ای محمّد) بگو: آیا دیده اید که اگر شما را عذاب او (اللّٰه) شبانه یا روز بیاید چه چیز را مُجرمان (گناهکاران) به شتاب از آن درخواست می کنند؟ ۵۰

أَ ثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ آلْآنَ وَ قَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (۵۱)

آیا بعد از آنکه (عذاب) به وقوع پیوست به آن ایمان آوردید؟ اکنون؟ و به درستی (شما) بدان عجله داشتید ۵۱

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلاَّ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (۵۲)

سپس به کسانیکه ستم کردند گفته شد: عذاب جاودان (جهنم) را بچشید، آیا جز آنچه فراهم کرده اید مُجازات می شوید؟ ۵۲

وَ يَسْتَنْبِئُونَكَ أَ حَقٌّ هُوَ قُلْ إِي وَ رَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۵۳)

(ای محمّد) از تو می پرسند: آیا آن حقّ است، بگو: آری به پروردگارم (سوگند) همانا آن حقّ است و شما ناتوان کنندهٔ (اللّه) نیستید ۵۳

وَ لَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لاَفْتَدَتْ بِهِ وَ أَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (٥٤)

و اگر برای آنکه ستم کرده است هر آنچه در زمین است (فراهم) باشد هر آینه به جای خویش آن را عوض دهد (رهایی نخواهد یافت) و هنگامیکه عذاب را دیدند پشیمانی (خود) را پنهان ساختند و میان ایشان به عدالت داوری شد و ایشان مورد ستم واقع نشوند ۵۴

أَلاَ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَلاَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۵۵)

آگاه باشید همانا آنچه در آسمانها و در زمین است متعلّق به اللّه است، آگاه باشید همانا وعدهٔ اللّه حقّ است و لیکن اکثر ایشان نمی دانند ۵۵

هُوَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٥٦)

او (اللّه) زنده می کند و می میراند و به سوی او (در روز قیامت) بازگردانده می شوید ۵۶

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ شِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (۵۷)

ای مردم به درستی برای شما پندی از پروردگارتان آمد و درمانی برای آنچه در سینه ها است و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است ۵۷

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَ بِرَحْمَتِهِ فَبِذٰلِکَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (۵۸)

(ای محمّد) بگو: به بخشش الله و به رحمت او پس باید (مردم) بدان شادمان شوند، آن بهتر است از آنچه جمع می کنند ۵۸

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَاماً وَ حَلاَلاً قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ (۵۹)

(ای محمّد) بگو: آیا دیدید آنچه الله از روزی برای شما نازل کرد پس از آن حرامی و حلالی را قرار دادید؟ (ای محمّد) بگو: آیا الله به شما اجازه داده است یا بر الله (دروغ) می‌بندید؟ ۵۹

وَ مَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَشْكُرُونَ (٦٠)

و پندار کسانیکه بر الله دربارهٔ روز قیامت دروغ می بندند، چیست؟ همانا الله صاحب بخشش برای مردم است و لیکن بیشتر ایشان سپاسگزار نیستند ۶۰

وَ مَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَ مَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَ لاَ تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلاَّ كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُوداً إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَ مَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّکَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ فِي السَّمَاءِ وَ لاَ أَصْغَرَ مِنْ ذٰلِکَ وَ لاَ أَكْبَرَ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (٦١)

و تو در هیچ کاری نیستی و هیچ بخشی از قرآن را نمی‌خوانی و شما هیچ کاری انجام نمی‌دهید، مگر اینکه هنگامی که به آن می‌پردازید، ما بر شما گواه هستیم. و به اندازه ذره‌ای در زمین و آسمان از پروردگارت پنهان نمی‌ماند، و نه کوچک‌تر از آن و نه بزرگ‌تر، مگر اینکه در کتابی روشن ثبت است ۶۱

أَلاَ إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٢)

آگاه باشید همانا دوستان الله (ایمانداران) ترسی بر ایشان نیست و ایشان اندوهگین نشوند ۶۲

الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ (٦٣)

کسانیکه ایمان آوردند و تقوای الهی پیشه ساختند ۶۳

لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ لاَ تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذٰلِکَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٦٤)

برای ایشان در زندگی دنیا و در آخرت بشارت (سعادت و خوشبختی) است، برای کلام اللّه تغییری نیست، این رستگاری بزرگ است ۶۴

وَ لاَ یَحْزُنْکَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِیعاً هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ (٦٥)

و (ای محمّد) گفتار ایشان تو را اندوهگین نکند، همانا عزّت (شکوه و عظمت) همگی از آنِ اللّه است، او شنوای داناست ۶۵

أَلاَ إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ مَا یَتَّبِعُ الَّذِینَ یَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَکَاءَ إِنْ یَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلاَّ یَخْرُصُونَ (٦٦)

آگاه باشید همانا آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ اللّه است و کسانیکه جز اللّه شریکانی را صدا می زنند از چه پیروی می کنند؟ جز گُمان را پیروی نمی کنند و جز دروغ نمی گویند ۶۶

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَکُمُ اللَّیْلَ لِتَسْکُنُوا فِیهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِراً إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآیَاتٍ لِقَوْمٍ یَسْمَعُونَ (٦٧)

او (اللّه) کسی است که برای شما شب را قرار داد تا در آن آرامش پیدا کنید و روز را تا ببینند، همانا در این برای گروهی که می شنوند نشانه‌هایی است ۶۷

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَکُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهٰذَا أَ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (٦٨)

(مشرکین) گفتند: اللّه برای خود فرزندی را گرفته است، او مُنزه است، او بی نیاز است، برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، دلیلی نزد شما به آن نیست، آیا بر اللّه آنچه نمی دانید را می گویید؟ ۶۸

قُلْ إِنَّ الَّذِینَ یَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْکَذِبَ لاَ یُفْلِحُونَ (٦٩)

(ای محمّد) بگو: همانا کسانیکه بر اللّه دروغی را می بندند رستگار نمی شوند ۶۹

مَتَاعٌ فِي الدُّنْیَا ثُمَّ إِلَیْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِیقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِیدَ بِمَا کَانُوا یَکْفُرُونَ (٧٠)

بهره ای در دنیا است سپس به سوی ما بازگشت ایشان است سپس عذاب سخت را (در جهنم) به ایشان می چشانیم بدآنچه کُفر ورزیدند ۷۰

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَ تَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَ شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لاَ يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَ لاَ تُنْظِرُونِ (٧١)

و بر ایشان داستان نوح را بخوان زمانیکه به قوم خویش گفت: ای قوم من اگر بر شما قیام من و یادآوری من در خصوص آیات الله سخت می آید پس من بر الله توکّل نمودم پس کار (و نیروی) خود و شریکانتان را جمع کنید تا کارتان بر شما پوشیده نباشد پس به کار من پایان دهید و مُنتظر نباشید ۷۱

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى اللَّهِ وَ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (٧٢)

پس اگر پُشت کردید پس من از شما مُزدی (در قبال ابلاغ کلام الله) نمی خواهم، مُزد من جز بر عهده الله نیست و اَمر شدم تا از زُمره (افرادِ) تسلیم شده (در برابر فرامین الله) باشم ۷۲

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَ مَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَ جَعَلْنَاهُمْ خَلاَئِفَ وَ أَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ (٧٣)

پس (کافران) او (نوح) را دروغ شُمردند پس او و هر که با او در کِشتی بود را نجات دادیم، ایشان را جانشینانی (در زمین) قرار دادیم و کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند غرق ساختیم پس نگاه کن سرانجام (افرادِ) هشدار داده شده چگونه گردید ۷۳

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلاً إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ (٧٤)

سپس بعد از او (نوح) فرستادگانی را به سوی قومشان برانگیختیم پس با نشانیها به سوی ایشان آمدند پس نخواستند که بر آنچه از پیش دروغ شُمرده بودند ایمان آورند، اینچنین بر دلهای (افرادِ) تجاوزکار مُهر می زنیم ۷۴

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَ هَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَ كَانُوا قَوْماً مُجْرِمِينَ (٧٥)

سپس بعد از ایشان موسی و هارون را به سوی فرعون و درباریانش با آیات (الهی) برانگیختیم پس (فرعونیان) تکبّر کردند و قومی مُجرم (گناهکار) بودند ۷۵

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ (٧٦)

پس هنگامیکه به ایشان حقّ از جانب ما آمد، گفتند: همانا این جادویی آشکار است ۷۶

قَالَ مُوسَى أَ تَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَ سِحْرٌ هٰذَا وَ لاَ يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ (٧٧)

موسی گفت: آیا در مورد حقّ زمانیکه به سوی شما آمد چنین می گویید؟ آیا این جادو است؟ و جادوگران (هرگز) رستگار نمی شوند ۷۷

قَالُوا أَ جِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَ تَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَ مَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ (٧٨)

(فرعونیان) گفتند: آیا به سوی ما آمده ای تا ما را از آنچه بر آن پدران خویش را یافتیم، بازگردانی تا برای شما در زمین بزرگی باشد؟ و ما برای شما (موسی و هارون) ایمان نمی آوریم ۷۸

وَ قَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (٧٩)

و فرعون گفت: برای من هر جادوگر توانایی را بیاورید ۷۹

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (٨٠)

پس هنگامی که جادوگران آمدند، موسی به آنان گفت: هرچه را می‌خواهید بیفکنید، بیفکنید ۸۰

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ (٨١)

پس زمانیکه افکندند، موسی گفت: آنچه شما افکندید جادوست، همانا الله به زودی آن را باطل می سازد، همانا الله عمل (افرادِ) مُفسد را اصلاح نمی کند ۸۱

وَ يُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (٨٢)

و الله حقّ را با فرمان خویش به پای می دارد و اگر چه مُجرمان (گناهکاران) نپسندند ۸۲

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلاَّ ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَ إِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَ إِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ (٨٣)

پس برای موسی جز گروهی از قومش به خاطر ترس از فرعون و درباریانش ایمان نیاورد، مبادا (فرعونیان) بر ایشان فتنه ای (آشوبی) بیندازند، همانا فرعون در زمین برتری جُست و همانا او از (افرادِ) تجاوزکار بود ۸۳

وَ قَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ (٨٤)

و موسی گفت: ای قوم من، اگر به الله ایمان آورید پس بر او توکّل کنید اگر تسلیم (الله) هستید ۸۴

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٨٥)

پس (قوم بنی اسرائیل) گفتند: بر الله توکّل کردیم، پروردگارا ما را وسیلهٔ فتنه ای (آزمایشی) برای قوم ستمکار قرار نده ۸۵

وَ نَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٨٦)

و ما را به رحمت خود از قوم کافران نجات ده ۸۶

وَ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَ أَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتاً وَ اجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (٨٧)

و به موسی و برادر او وحی کردیم که برای قوم خویش (قوم بنی اسرائیل) در مصر خانه هایی را برگزینید و خانه های خود را قبله ای (قرار دهید) و نماز را بر پا دارید و به مؤمنان نوید ده ۸۷

وَ قَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَ مَلَأَهُ زِينَةً وَ أَمْوَالاً فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَ اشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٨٨)

و موسی گفت: پروردگارا همانا تو فرعون و درباریانش را زیور و اموالی در زندگی دنیا ارزانی داشتی تا دیگران را از راهت گُمراه کنند، پروردگارا: اموال ایشان را تباه ساز و دلهای ایشان را مُهر بزن تا ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند ۸۸

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَ لاَ تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ (٨٩)

(الله) فرمود: به درستی دعای شما مورد اجابت قرار گرفت پس استقامت کنید و راه کسانی که نمی دانند را پیروی نکنید ۸۹

وَ جَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَ جُنُودُهُ بَغْياً وَ عَدْواً حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۹۰)

و (قوم) بنی اسرائیل را از دریا عبور دادیم پس فرعون و لشگریان او آنها را تعقیب کردند و (فرعون) ستم و دشمنی کرد تا هنگامیکه او را (اللّٰه) غرق نمود، (فرعون) گفت: همانا ایمان آوردم، صاحب قدرتی نیست مگر کسی که بنی اسرائیل بدان ایمان آورد و من از تسلیم شدگان هستم ۹۰

آلْآنَ وَ قَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَ كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ (۹۱)

(اللّٰه فرمود:) اکنون؟ (ایمان آوردی) و به درستی قبل از آن نافرمانی کردی و از (افرادِ) مُفسد بودی ۹۱

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً وَ إِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ (۹۲)

پس امروز جسد تو را نجات دهیم تا برای آنان که بعد از تو می آیند نشانه ای باشی و همانا بسیاری از مردم از آیات ما غافل (بی خبر) هستند ۹۲

وَ لَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَ رَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۹۳)

و مسلّماً بنی اسرائیل را در جایگاه راستین جای دادیم، از پاکیزه ها ایشان را روزی دادیم پس آنها اختلاف نکردند مگر بعد از آنکه دانش بر ایشان حاصل شد، همانا پروردگارت بین ایشان در روز قیامت درباره آنچه بر سر آن اختلاف کردند داوری خواهد کرد ۹۳

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (٩٤)

پس (ای محمّد) اگر از آنچه به سوی تو نازل کردیم در شکّی هستی پس از کسانیکه کتاب (الهی) پیش از تو می خوانند سؤال کن مسلّماً به سوی تو حقّ از جانب پروردگارت آمد پس از (افرادِ) شکّ کننده مباش ۹۴

وَ لاَ تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۹۵)

و البته از کسانیکه آیات ما را دروغ شُمردند مباش پس (در این صورت) از (زمرهٔ) زیانکاران می شوی ۹۵

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّکَ لاَ يُؤْمِنُونَ (٩٦)

همانا کسانیکه بر ایشان فرمانِ (عذابِ) پروردگارت به تحقّق پیوست، ایمان نمی آورند ۹۶

وَ لَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٩٧)

و اگر چه هر نشانه ای بر ایشان بیاید تا اینکه عذاب دردناک را ببینند ۹۷

فَلَوْ لاَ كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلاَّ قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ (٩٨)

پس چرا شهری نبود که ایمان آورد و ایمانش او را سود دهد مگر قوم یونس، هنگامیکه ایمان آوردند از ایشان عذابِ خواری در زندگی دنیا را برداشتیم و آنان را تا مدّتی بهره مند ساختیم ۹۸

وَ لَوْ شَاءَ رَبُّکَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعاً أَ فَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٩٩)

و اگر پروردگارت می خواست قطعاً آنانکه در زمین هستند همگی ایشان ایمان می آوردند پس آیا تو (ای محمّد) مردم را مجبور می کنی تا از مؤمنان باشند؟ ۹۹

وَ مَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ يَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لاَ يَعْقِلُونَ (١٠٠)

و کسی را نرسد که ایمان آورد مگر به ارادهٔ اللّه و پلیدی را بر کسانیکه تعقّل نمی کنند قرار می دهد ۱۰۰

قُلِ انْظُرُوا مَا ذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَ النُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لاَ يُؤْمِنُونَ (١٠١)

(ای محمّد) بگو: نگاه کنید در آسمانها و در زمین چه چیزهایی است و نشانه ها و هشدارها به حال قومی که ایمان نمی آورند سود نمی دهد ۱۰۱

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلاَّ مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (١٠٢)

پس آیا انتظار می کشند جز مانند روزگار کسانیکه پیش از ایشان بودند، (ای محمّد) بگو: مُنتظر باشید همانا من با شما از مُنتظران هستم ۱۰۲

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذٰلِکَ حَقّاً عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٣)

سپس فرستادگان خود و کسانیکه ایمان آوردند را نجات دهیم بدینسان حقّی بر عهدهٔ ماست که مؤمنان را نجات دهیم ۱۰۳

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلاَ أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ لٰكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٤)

(ای محمّد) بگو: ای مردم اگر در شکّی از دینم هستید پس عبادت نمی کنم کسانیکه جز اللّه را عبادت می کنید و لیکن اللّه کسی که شما را دریابد (بمیراند) را عبادت می کنم و اَمر شدم که از مؤمنان باشم ١٠۴

وَ أَنْ أَقِمْ وَجْهَکَ لِلدِّينِ حَنِيفاً وَ لاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٠٥)

و آنکه روی خود را به سوی دین حقّ گرا متوجه ساز و البته از مشرکان نباش ١٠۵

وَ لاَ تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَنْفَعُکَ وَ لاَ يَضُرُّکَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّکَ إِذاً مِنَ الظَّالِمِينَ (١٠٦)

و به جای اللّه چیزی را که نه سودی به تو می‌رساند و نه زیانی، نخوان؛ پس اگر چنین کنی، آنگاه از ستمکاران خواهی بود ١٠٦

وَ إِنْ يَمْسَسْکَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَ إِنْ يُرِدْکَ بِخَيْرٍ فَلاَ رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (١٠٧)

و اگر به تو اللّه آسیبی را برساند پس جز او برطرف کننده ای نیست و اگر به تو خیری را اراده کند پس بازدارنده‌ای برای بخشش آن نیست، آن (بخشش) را به هر که از بندگانش بخواهد می رساند و او آمرزندهٔ مهربان است ١٠٧

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ (١٠٨)

(ای محمّد) بگو: ای مردم به درستی به سوی شما حقّ از جانب پروردگارتان آمد پس هر کس هدایت شود پس جز این نیست که برای خویشتن هدایت شود و هر کس گُمراه شود پس جز این نیست که به زیان خویش گُمراه شود و من بر شما وکیل نیستم ١٠٨

وَ اتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْکَ وَ اصْبِرْ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (١٠٩)

و آنچه به سوی تو وحی می شود را پیروی کن و شکیبایی کن تا الله حُکم کند و او بهترین حُکم کنندگان است ۱۰۹

سوره هود - ۱۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ (۱)

الف، لام، راء. این کتابی است که آیاتش اُستوار و محکم شده، سپس از سوی الله حکیم و آگاه به روشنی بیان شده است ۱

أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ اللَّهَ إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَ بَشِيرٌ (۲)

که جز الله را عبادت نکنید، همانا من برای شما از نزد او هشدار دهنده و مُژده دهنده ای هستم ۲

وَ أَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعاً حَسَناً إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى وَ يُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَ إِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ (۳)

و اینکه از پروردگارتان آمرزش بخواهید، سپس به سوی او بازگردید، تا شما را تا زمانی معین از بهره‌ای نیکو برخوردار سازد و به هر صاحب فضیلتی، فضل او را عطا کند. و اگر روی بگردانید، من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم ۳

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤)

به سوی الله بازگشت شماست و او بر هر چیزی تواناست ۴

أَلاَ إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلاَ حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۵)

آگاه باشید! آنان سینه‌های خود را در هم می‌کشند تا خود را از او پنهان کنند. آگاه باشید! هنگامی که جامه‌هایشان را بر سر می‌کشند، او آنچه را پنهان می‌کنند و آنچه را آشکار می‌سازند می‌داند؛ زیرا او به آنچه در سینه‌هاست آگاه است ۵

وَ مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلاَّ عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَ يَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَ مُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (٦)

و جُنبنده ای در زمین نیست مگر روزی او بر عهدهٔ اللّه است و محلّ استقرار و جایگاه موقت ایشان را می داند، هر کدام در کتابی آشکار است ۶

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَ كَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَ لَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُبِينٌ (٧)

و او کسی است که آسمانها و زمین را در شش دوره خلق کرد و عرش او بر آب بود تا شما را آزمایش کند کدام یک نیکوتر در عمل هستید و اگر (ای محمّد) بگویی همانا شما بعد از مرگ برانگیخته می شوید قطعاً کسانیکه کُفر ورزیدند، گویند: این جز جادویی آشکار نیست ۷

وَ لَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلاَ يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفاً عَنْهُمْ وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٨)

و اگر عذاب را تا زمانی معین از آنان به تأخیر اندازیم، حتماً خواهند گفت: چه چیزی آن را بازداشته است؟ آگاه باشید، روزی که عذاب به سراغشان بیاید، از آنان بازگردانده نخواهد شد و آنچه را مسخره می‌کردند، آنان را فراخواهد گرفت ۸

وَ لَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ (٩)

و اگر انسان را از جانب خود رحمتی را بچشانیم و سپس از او آن (نعمت) را بگیریم، همانا او قطعاً ناأُمید ناسپاس می شود ۹

وَ لَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ (١٠)

و اگر پس از سختی‌ای که به او رسیده، نعمتی به او بچشانیم، حتماً می‌گوید: بدی‌ها از من دور شد. بی‌تردید او شادمان و فخرفروش است ۱۰

إِلاَّ الَّذِينَ صَبَرُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولٰئِکَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ کَبِيرٌ (١١)

مگر کسانیکه شکیبایی کردند و عمل شایسته انجام دادند، آنان برای ایشان آمرزشی و مُزدی بزرگ است ۱۱

فَلَعَلَّکَ تَارِکٌ بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْکَ وَ ضَائِقٌ بِهِ صَدْرُکَ أَنْ يَقُولُوا لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ کَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَکٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَ اللَّهُ عَلَى کُلِّ شَيْءٍ وَکِيلٌ (١٢)

پس شاید تو (ای محمّد) رها کنندهٔ بعضی از آنچه به سوی تو وحی می شود باشی و بدان سینه تو تنگ شود و (کافران) گویند: چرا بر او گنجی نازل نشد یا با او فرشته ای نیامد؟ جز این نیست که تو هشدار دهنده‌ای و اللّه بر همه چیز وکیل است ۱۲

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ وَ ادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ کُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٣)

یا گویند: آن (قرآن) را بافته است، (ای محمّد) بگو: پس ده سوره همانند آن دروغ بافته را بیاورید و هر کس را می توانید جز اللّه بخوانید اگر راستگویان هستید ۱۳

فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَکُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَ أَنْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (١٤)

پس اگر از شما اجابت نکردند پس بدانید که (این قرآن) به دانش اللّه نازل شده است و صاحب قدرتی جز او نیست پس آیا شما تسلیم (اللّه) هستید؟ ۱۴

مَنْ کَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَ هُمْ فِيهَا لاَ يُبْخَسُونَ (١٥)

آنانکه به دنبال زندگی دنیا و زیور آن هستند به آنها نتیجهٔ اعمالشان را در آن می دهیم و به ایشان در آن کم داده نمی شود ۱۵

أُولٰئِکَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَ حَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَ بَاطِلٌ مَا کَانُوا يَعْمَلُونَ (١٦)

آنان کسانی هستند که در آخرت جز آتش بهره‌ای ندارند، و آنچه در دنیا انجام داده‌اند نابود شده و آنچه می‌کردند بی‌اثر است ۱۶

أَ فَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَ يَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَ مِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَاماً وَ رَحْمَةً أُولٰئِکَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلاَ تَکُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّکَ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يُؤْمِنُونَ (١٧)

آیا آن کس که بر دلیلی روشن از جانب پروردگار خویش است و آن را گواهی از جانب (اللّه) تلاوت می کند و قبل آن کتاب موسی امام و رحمتی است، ایشان بدان ایمان می آورند و هر کس از احزاب (گروهها) بدان کُفر ورزد پس آتش (جهنم) وعده گاه اوست پس (ای محمّد) در شکّی از آن مباش، همانا آن (قرآن) حقّی از جانب پروردگارت است و لیکن بیشتر مردم ایمان نمی آورند ١٧

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أُولٰئِکَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَ يَقُولُ الْأَشْهَادُ هٰؤُلاَءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ أَلاَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (١٨)

و کیست ستمکارتر از آن که به اللّه دروغی را ببندد، آنان بر پروردگارشان عرضه شوند و گواهان می گویند: اینان کسانی هستند که بر پروردگارشان دروغ بستند، هان لعنت اللّه بر ستمکاران باد ١٨

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ يَبْغُونَهَا عِوَجاً وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (١٩)

کسانیکه از راه اللّه باز می دارند و آن را کج می خواهند و ایشان به آخرت کافر هستند ١٩

أُولٰئِکَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَ مَا كَانُوا يُبْصِرُونَ (٢٠)

آنان در زمین ناتوان کنندهٔ (اللّه) نیستند و بر ایشان جز اللّه سرپرستی نیست، بر ایشان عذاب افزوده گردد، توان آن را نداشتند که (کلام حقّ) را بشنوند و نیز نمی‌دیدند ٢٠

أُولٰئِکَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢١)

آنان کسانی هستند که به خویشتن زیان رساندند و از ایشان آنچه می بافتند گُم شد ٢١

لاَ جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ (٢٢)

ناگزیر ایشان در آخرت زیانکارترین (افراد) هستند ٢٢

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَخْبَتُوا إِلَى رَبِّهِمْ أُولٰئِکَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٣)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند و به سوی پروردگارشان فروتنی کردند آنان یاران باغ (بهشت) هستند ایشان در آن جاودان هستند ۲۳

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى وَ الْأَصَمِّ وَ الْبَصِيرِ وَ السَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلاً أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (٢٤)

مَثل دو گروه مانند کور و کر و بینا و شنواست، آیا در مَثل مساوی هستند؟ آیا یادآور نمی شوید ۲۴

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٢٥)

و مسلّماً نوح را به سوی قوم خود فرستادیم، همانا من بر شما جز هشدار دهنده‌ای آشکار نیستم ۲۵

أَنْ لاَ تَعْبُدُوا إِلاَّ اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ (٢٦)

آنکه جز اللّٰه را عبادت نکنید، همانا من بر شما از عذاب روزی دردناک می ترسم ۲۶

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلاَّ بَشَراً مِثْلَنَا وَ مَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلاَّ الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَ مَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ (٢٧)

پس سران از قومش که کُفر ورزیدند، گفتند: تو را جز بشری همانند خویش نمی بینیم و جز (افرادِ) فرومایه ما آنهم ساده لوحانه از تو پیروی نکرده اند و نمی بینیم برای شما بر ما گشایشی باشد بلکه شما را (گروهی) دروغگو می پنداریم ۲۷

قَالَ يَا قَوْمِ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ آتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَ نُلْزِمُكُمُوهَا وَ أَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ (٢٨)

(نوح) گفت: ای قوم من اگر چه ببینید که بر نشانه‌ای از پروردگارم باشم و مرا رحمتی از نزدش باشد، آیا شما را اجبار می کنم در حالیکه آن را نمی پسندید ۲۸

وَ يَا قَوْمِ لاَ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالاً إِنْ أَجرِيَ إِلاَّ عَلَى اللَّهِ وَ مَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلاَقُو رَبِّهِمْ وَ لٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْماً تَجْهَلُونَ (٢٩)

و ای قوم من از شما بر آن (ابلاغ کلام اللّٰه) مُزدی نمی خواهم، مُزد من جز به عهدهٔ اللّٰه نیست و من کسانیکه ایمان آوردند را (از خود) نمی رانم، همانا ایشان ملاقات کنندهٔ پروردگار خویش هستند و لیکن شما را می‌بینم که گروهی نادان هستید ۲۹

وَ يَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (۳۰)

و ای قوم من چه کسی مرا از الله یاری می دهد که اگر ایشان را (از خویشتن) برانم؟ آیا یادآور نمی شوید؟ ۳۰

وَ لاَ أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَ لاَ أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَ لاَ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَ لاَ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْراً اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذاً لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۳۱)

و به شما نمی گویم که نزد من گنجینه‌های الله است و غیب را می دانم و نمی گویم که همانا من فرشته هستم و دربارهٔ کسانیکه در چشم شما خوار می آیند نمی گویم که الله هرگز خیرشان نخواهد داد، الله بدآنچه در دلهای ایشان می باشد، داناست که من در آن هنگام از ستمگران هستم ۳۱

قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۳۲)

(کافران) گفتند: ای نوح همانا با ما مُجادله (جرّ و بحث) کردی پس با ما مُجادله را بیشتر نمودی پس برای ما آنچه را به ما وعده نمودی را بیاور اگر از (افرادِ) راستگو هستی ۳۲

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۳۳)

(نوح) گفت: جز این نیست که آن را الله می آورد اگر بخواهد و شما ناتوان کنندهٔ (الله) نیستید ۳۳

وَ لاَ يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۳٤)

و شما را پند من سود ندهد اگر بخواهم شما را نصیحت کنم وقتی الله بخواهد شما را گُمراه کند، او پروردگار شما است و بسوی او بازگردانده می شوید ۳۴

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَ أَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ (۳۵)

آیا می گویند: آن را (به دروغ) بافته است، بگو: اگر (به دروغ) بافته باشم بر عهدهٔ من گناهم است و من از گناهی که می کنید بیزار هستم ۳۵

وَ أُوحِيَ إِلَى نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلاَّ مَنْ قَدْ آمَنَ فَلاَ تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۳٦)

و به سوی نوح وحی شد که هرگز از قوم تو ایمان نیاورند مگر آنان که ایمان آوردند پس غمگین مباش از آنچه می کنند ۳۶

وَ اصْنَعِ الْفُلْکَ بِأَعْیُنِنَا وَ وَحْیِنَا وَ لاَ تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِینَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ (۳۷)

و کِشتی را تحت نظارت ما و وحی ما بساز و (ای نوح) با من دربارهٔ کسانیکه ستم کردند سخن نگوی، همانا ایشان غرق خواهند شد ۳۷

وَ یَصْنَعُ الْفُلْکَ وَ کُلَّمَا مَرَّ عَلَیْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْکُمْ کَمَا تَسْخَرُونَ (۳۸)

و کِشتی را می ساخت و هر گاه بر او سران از قومش عبور می کردند او را به مسخره می گرفتند، (نوح) گفت: اگر ما را مسخره کنید همانا ما شما را مسخره خواهیم کرد چنانکه شما (ما را) مسخره می کردید ۳۸

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ یَأْتِیهِ عَذَابٌ یُخْزِیهِ وَ یَحِلُّ عَلَیْهِ عَذَابٌ مُقِیمٌ (۳۹)

پس به زودی بدانید چه کسی را عذابی می آید که او را خوار سازد و بر او عذابی پایدار بیاید ۳۹

حَتَّی إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَ فَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِیهَا مِنْ کُلٍّ زَوْجَیْنِ اثْنَیْنِ وَ أَهْلَکَ إِلاَّ مَنْ سَبَقَ عَلَیْهِ الْقَوْلُ وَ مَنْ آمَنَ وَ مَا آمَنَ مَعَهُ إِلاَّ قَلِیلٌ (۴۰)

تا هنگامیکه فرمان ما آمد (آب) از اعماق زمین فوران کرد، گفتیم: در آن (کِشتی) از هر نر و ماده دو جفت را و خاندان خویش را (سوار کن) جز آن که بر او فرمان هلاکت ما صادر شده است و آنان که ایمان آوردند را سوار کن، با او جز اندکی ایمان نیاورده بودند ۴۰

وَ قَالَ ارْکَبُوا فِیهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَ مُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِیمٌ (۴۱)

و (نوح) گفت: در آن (کِشتی) سوار شوید، و بنام الله آن (کِشتی) روان می گردد و آن را (الله) پیش می راند، همانا پروردگار من آمرزندهٔ مهربان است ۴۱

وَ هِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ کَالْجِبَالِ وَ نَادَی نُوحٌ ابْنَهُ وَ کَانَ فِي مَعْزِلٍ یَا بُنَيَّ ارْکَبْ مَعَنَا وَ لاَ تَکُنْ مَعَ الْکَافِرِینَ (۴۲)

و آن (کِشتی) با ایشان در موجی همانند کوه ها روان بود و نوح فرزند خود را ندا داد که بر کناری بود، ای پسرم سوار شو و با کافران مباش ۴۲

قَالَ سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لاَ عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلاَّ مَنْ رَحِمَ وَ حَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ (٤٣)

گفت: به زودی به سوی کوه پناه می برم که مرا از آب نگاه دارد، (نوح) گفت: نگهدارنده ای امروز از فرمان الله نیست مگر آن را که رحم کرده است، در همین حال موج ایشان را جدا کرد پس از (افرادِ) غرق شده گردید ۴۳

وَ قِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَ يَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَ غِيضَ الْمَاءُ وَ قُضِيَ الْأَمْرُ وَ اسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَ قِيلَ بُعْداً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٤٤)

و گفته شد: ای زمین آب خویش را فرو خور و ای آسمان بس کن و آب فرو نشست و دستور به انجام رسید و (کِشتی) بر جُودی (پُشته ای) قرار گرفت و گفته شد: لعنت الله بر گروه ستمکاران باد ۴۴

وَ نَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَ إِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَ أَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ (٤٥)

و نوح پروردگار خویش را ندا داد پس گفت: پروردگارا همانا پسرم از خاندان من است و همانا وعدهٔ تو حقّ است و تو حُکم کننده حُکم کنندگان هستی ۴۵

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلاَ تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (٤٦)

(الله) فرمود: ای نوح او از خاندان تو نیست، همانا عمل او شایسته نیست پس از من آنچه را بدان دانشی نداری سؤال نکن، همانا تو را پند می دهم که از نادانان نباشی ۴۶

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَ إِلاَّ تَغْفِرْ لِي وَ تَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٤٧)

(نوح) گفت: پروردگارا به تو پناه می برم که از تو آنچه مرا بدان دانشی نیست سؤال کنم و اگر مرا نیامرزی و به من رحم نکنی از (افرادِ) زیانکار باشم ۴۷

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلاَمٍ مِنَّا وَ بَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَ عَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَ أُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤٨)

گفته شد: ای نوح با آرامشی از ما و برکتهایی بر تو و بر اُمّتهایی که با تو هستند پایین بیا و اُمّتهایی که به زودی ایشان را بهره مند سازم سپس به ایشان از ما عذابی دردناک برسد ۴۸

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَ لاَ قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ (٤٩)

(ای محمّد) این از اخبار غیب است که به سوی تو وحی می کنیم و تو آنها را نمی دانستی و نه قوم تو پیش از آن پس شکیبا باش، همانا عاقبت از آنِ (افرادِ) پرهیزکار است ۴۹

وَ إِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُوداً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ مُفْتَرُونَ (٥٠)

و به سوی عاد از خودشان هُود را فرستادیم، (هود) گفت: ای قوم من اللّه را عبادت کنید، شما را صاحب قدرتی جز او (اللّه) نیست و شما جز (افرادِ) دروغ باف نیستید ۵۰

يَا قَوْمِ لاَ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (٥١)

ای قوم من از شما (در قبال ابلاغ کلام اللّه) مُزدی نمی خواهم، نیست مُزد من مگر بر عهدهٔ آن که مرا آفریده است، آیا تعقّل نمی کنید؟ ۵۱

وَ يَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَاراً وَ يَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَ لاَ تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ (٥٢)

و ای قوم من، از پروردگارتان آمرزش بخواهید، سپس به سوی او بازگردید، تا آسمان را با بارانی فراوان بر شما بفرستد و نیرویی بر نیروی شما بیفزاید؛ و گناهکارانه روی نگردانید ۵۲

قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَ مَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَ مَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (٥٣)

(قوم عاد) گفتند: ای هود ما را نشانه‌ای نیاوردی و ما ترک کنندهٔ صاحب قدرتهای خود به گفتار تو نیستیم و ما به تو ایمان نمی آوریم ۵۳

إِنْ نَقُولُ إِلاَّ اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَ اشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ (٥٤)

نمی گوییم مگر آنکه تو را بعضی از صاحب قدرتهای ما به بدی گرفته باشد، (هود) گفت: همانا اللّه را گواه می گیرم و شما گواه باشید که من بیزار هستم از آنچه شرک می ورزید ۵۴

مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعاً ثُمَّ لاَ تُنْظِرُونِ (۵۵)

جز اللّه، پس همگی نیرنگ بیاورید سپس مرا مهلت ندهید ۵۵

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَ رَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلاَّ هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۵۶)

همانا من بر اللّه پروردگار خود و پروردگار شما توکّل کردم، هیچ جُنبنده ای نیست مگر اینکه او (اللّه) بر او تسلّط دارد، همانا پروردگار من بر راهی راست است ۵۶

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَ يَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْماً غَيْرَكُمْ وَ لاَ تَضُرُّونَهُ شَيْئاً إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (۵۷)

پس اگر پُشت کردند پس به درستی به شما ابلاغ کردم آنچه را به سوی شما فرستاده شدم و پروردگار من قوم دیگری را به جای شما جانشین می کند و (شما) چیزی را به او آسیب نمی رسانید، همانا پروردگارم بر همه چیز نگهبان است ۵۷

وَ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُوداً وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ نَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (۵۸)

و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، هود و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمتی از سوی خود نجات دادیم و آنان را از عذابی سخت نجات بخشیدیم ۵۸

وَ تِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَ عَصَوْا رُسُلَهُ وَ اتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (۵۹)

و اینک (قومِ) عاد آیات پروردگار خویش را نپذیرفتند و فرستادگانش را نافرمانی کردند و فرمان هر سلطه طلبِ دشمنی را پیروی کردند ۵۹

وَ أُتْبِعُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلاَ إِنَّ عَاداً كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلاَ بُعْداً لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ (۶۰)

و در این دنیا و روز قیامت لعنتی بدرقه ایشان گردید، بدانید همانا (قومِ) عاد به پروردگارشان کُفر ورزیدند، هان بر عاد قوم هود لعنت باد ۶۰

وَ إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحاً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ (٦١)

و به سوی ثمود از خودشان صالح را فرستادیم، (صالح) گفت: ای قوم من اللّٰه را عبادت کنید، شما را صاحب قدرتی غیر از او نیست، او شما را از زمین آفریده است و شما را در آن (زمین) عُمرتان داد پس از او طلب آمرزش خواهید سپس به سوی او توبه کنید، همانا پروردگار من نزدیکِ اجابت کننده است ۶۱

قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوّاً قَبْلَ هٰذَا أَ تَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَ إِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (٦٢)

گفتند: ای صالح همانا قبل از آن مایهٔ اُمیدواری ما بودی، آیا ما را نهی می کنی از آنکه عبادت نکنیم آنچه را پدران ما عبادت کردند؟ و همانا ما بدآنچه ما را به سوی آن (به سوی اللّٰه) می خوانی شدیداً در شکّ هستیم ۶۲

قَالَ يَا قَوْمِ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ آتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ (٦٣)

(صالح) گفت: ای قوم من آیا نگاه کرده‌اید که اگر بر نشانه‌ای از پروردگارم باشم و مرا از سوی او رحمتی ارزانی شده باشد پس چه کسی مرا در برابر اللّٰه یاری می کند اگر او را نافرمانی کنم؟ پس شما مرا جز زیانکاری نیفزایید ۶۳

وَ يَا قَوْمِ هٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَ لاَ تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ (٦٤)

و ای قوم من، این ماده‌شترِ اللّٰه برای شما نشانه‌ای است؛ پس بگذارید در زمین اللّٰه بخورد و هیچ آسیبی به آن نرسانید که در این صورت عذابی نزدیک شما را فراخواهد گرفت ۶۴

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ (٦٥)

پس آن (شُتر) را تعقیب کردند پس (صالح) گفت: در خانه های خود سه روز بهره مند شوید، این وعده دروغ نخواهد بود ۶۵

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحاً وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّکَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (٦٦)

پس گاهی که فرمان ما آمد، صالح را و کسانیکه با او ایمان آوردند به رحمتی از جانب ما و از خواری آن روز نجات دادیم، همانا پروردگارت نیرومندِ با شوکت است ۶۶

وَ أَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٦٧)

و کسانیکه ستم کردند فریادی شدید (مرگباری) ایشان را فرا گرفت پس در خانه های خود مُردند ۶۷

کَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلاَ إِنَّ ثَمُودَ کَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلاَ بُعْداً لِثَمُودَ (٦٨)

گویی در آن سکونت نکرده‌اند، همانا ثمود به پروردگارشان کُفر ورزیدند، هان لعنت بر (قومِ) ثمود باد ۶۸

وَ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلاَماً قَالَ سَلاَمٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ (٦٩)

و مسلّماً فرستادگان ما به سوی ابراهیم با مُژده آمدند، گفتند: سلام، گفت: سلام پس طولی نکشید که گوساله ای بریان را آورد ۶۹

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لاَ تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَ أَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لاَ تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ (٧٠)

پس هنگامیکه دید دستهای ایشان به سوی آن نمی رسد از ایشان تعجب کرد و از ایشان در دل ترسی را گرفت، (فرستادگان الهی) گفتند: نترس همانا ما به سوی قوم لوط فرستاده شده ایم ۷۰

وَ امْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ (٧١)

و زنش ایستاده بود پس خندید پس او را به اسحاق و بعد از اسحاق، یعقوب را مژده دادیم ۷۱

قَالَتْ يَا وَيْلَتَا أَ أَلِدُ وَ أَنَا عَجُوزٌ وَ هٰذَا بَعْلِي شَيْخاً إِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ (٧٢)

(همسر ابراهیم) گفت: ای وای بزایم در حالیکه من پیری ناتوان هستم و این شوهر من پیر است، همانا این چیزی عجیب است ۷۲

قَالُوا أَ تَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ (٧٣)

(فرستادگان الهی) گفتند: آیا از فرمان اللّه تعجب می کنی؟ رحمت اللّه و برکات او بر اهل خانهٔ شما باد، همانا او سُتوده باشکوه است ۷۳

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَ جَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ (٧٤)

پس زمانیکه از ابراهیم ترس رفع شد و او را مُژده (فرزند) بیامد دربارهٔ قوم لوط با ما مُجادله می کرد ۷۴

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (٧٥)

همانا ابراهیم بُردبارِ دلسوز و توبه کننده بود ۷۵

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هٰذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَ إِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ (٧٦)

(فرستادگان الهی گفتند:) ای ابراهیم از این (درخواست) صرفنظر کن، همانا فرمان پروردگارت آمد و همانا برای ایشان عذاب غیر قابل بازگشت خواهد آمد ۷۶

وَ لَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطاً سِيءَ بِهِمْ وَ ضَاقَ بِهِمْ ذَرْعاً وَ قَالَ هٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ (٧٧)

و زمانیکه فرستادگان ما به سوی لوط آمدند از (آمدن) ایشان ناراحت شد و دستش از حمایت ایشان کوتاه ماند و (لوط) گفت: این روز سختی است ۷۷

وَ جَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَ مِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هٰؤُلاَءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لاَ تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَ لَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ (٧٨)

و قومش شتابان به سوی او آمدند، در حالیکه (قوم او) از پیش کارهای بد (همجنسبازی) را انجام می دادند، (لوط) گفت: ای قوم من دختران من برای شما پاکیزه تر هستند پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا در برابر مهمانانم رسوا نسازید، آیا در میان شما مردی خردمند نیست؟ ۷۸

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ (٧٩)

(قوم لوط) گفتند: (ای لوط) تو می دانی که ما را در دختران تو کامی نیست و همانا تو می دانی که ما چه می خواهیم؟ ۷۹

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ (٨٠)

(لوط) گفت: کاش مرا بر شما قدرتی می بود یا به پایگاهی اُستوار پناه می بُردم ۸۰

قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّکَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْکَ فَأَسْرِ بِأَهْلِکَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ لاَ يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلاَّ امْرَأَتَکَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَ لَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ (٨١)

(فرستادگان) گفتند: ای لوط ما فرستادگان پروردگارت هستیم هرگز به تو نمی رسند پس با خاندان خود در پاره ای از شب کوچ کن و از شما هیچکس روی برنگرداند جز زن تو که او را آنچه ایشان (قوم لوط) را (عذاب) می رسد خواهد رسید، همانا وعدهٔ ایشان صبح است، آیا صبح نزدیک نیست؟ ٨١

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ (٨٢)

پس زمانیکه فرمان ما آمد ما آن (شهر) را زیر و رو نمودیم و بر آن سنگهایی از گوگرد پیاپی بارانیدیم ٨٢

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّکَ وَ مَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ (٨٣)

(سنگهای) نشان داری نزدِ پروردگارت است و آن (عذاب) از ستمکاران دور نیست ٨٣

وَ إِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْباً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ وَ لاَ تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَ الْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ (٨٤)

و به سوی مَدین از خودشان شُعیب را فرستادیم گفت: ای قوم من اللّٰه را عبادت کنید، برای شما صاحب قدرتی غیر از او نیست و پیمانه و ترازو را کم ندهید، همانا شما را در رفاه می بینم و همانا من از عذاب روزی فراگیرنده بر شما می ترسم ٨۴

وَ يَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَ الْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَ لاَ تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَ لاَ تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٨٥)

و ای قوم من پیمانه و سنجش را به عدالت بدهید و به مردم چیزهایشان را کم ندهید و در زمین فسادکاران کوشش نکنید ٨۵

بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (٨٦)

اگر ایمان داشته باشید آنچه اللّٰه (از سود داد و ستد) باقی گذاشته برای شما بهتر است و من بر شما نگهبان نیستم ٨۶

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَ صَلاَتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ (٨٧)

(کافران) گفتند: آیا تو را (ای شُعیب) پیوندت (با اللّه) اَمر می کند که ترک کنیم آنچه پدرانمان عبادت می کردند یا آنکه دربارهٔ اموال خود هر آنچه می خواهیم عمل نکنیم، همانا تو بُردبار خردمند هستی ۸۷

قَالَ يَا قَوْمِ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ رَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقاً حَسَناً وَ مَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلاَّ الْإِصْلاَحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَ مَا تَوْفِيقِي إِلاَّ بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ إِلَيْهِ أُنِيبُ (٨٨)

(شُعیب) گفت: ای قوم آیا تصور کرده اید اگر بر نشانه ای از پروردگار باشم و او (اللّه) مرا از جانب خود روزی کامل ارزانی داده باشد و من نمی خواهم در آنچه شما را از آن باز می دارم خود خلاف آن کنم تا آنجا که می توانم جز اصلاح شما را نمی خواهم، توفیق من جز با اللّه نیست، بر او توکّل کردم و به سوی او روی می آورم ۸۸

وَ يَا قَوْمِ لاَ يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَ مَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ (٨٩)

و ای قوم مخالفت با من، شما را بر گناه وا ندارد تا شما را مانند آنچه (عذاب) به قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح رسیده است فرا برسد و قوم لوط از شما دور نیست ۸۹

وَ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ (٩٠)

و از پروردگار خویش طلب آمرزش کنید پس به سوی او توبه کنید، همانا پروردگار من مهربان و دوستدار (بندگان) است ۹۰

قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيراً مِمَّا تَقُولُ وَ إِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفاً وَ لَوْ لاَ رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَ مَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ (٩١)

(کافران) گفتند: ای شُعیب بسیاری از آنچه را می گویی، نمی فهمیم ما تو را در میان خود ناتوان می‌بینیم و اگر عشیره تو نبودند قطعاً تو را سنگسار می کردیم و تو برای ما عزیز نیستی ۹۱

قَالَ يَا قَوْمِ أَ رَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَ اتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيّاً إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٩٢)

(شعیب) گفت: ای قوم من، آیا عشیره من نزدِ شما از اللّه گرامی تر هستند که او را پُشت سر نهاده اید، همانا پروردگار من بدآنچه انجام می‌دهید احاطه دارد ۹۲

وَ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ مَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَ ارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ (۹۳)

ای قوم من با تمام امکانات خویش عمل کنید همانا من عمل کننده ام، زود است بدانید چه کسی به سوی (او) عذابی می آید که او را خوار سازد و دروغگو کیست و مُنتظر باشید که من با شما مُنتظر هستم ۹۳

وَ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْباً وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ أَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۹٤)

و زمانی که فرمان ما آمد شُعیب و کسانیکه با او ایمان آوردند به رحمتی از جانب ما نجات دادیم و کسانیکه ستم کردند را فریاد شدید (مرگباری) فرا گرفت پس در خانه های خویش مُردند ۹۴

كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلاَ بُعْداً لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ (۹۵)

چنانکه گویی در آن خانه ها نبوده اند، هان لعنت بر مردم مَدین باد، چنانکه لعنت بر قوم ثمود باد ۹۵

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَ سُلْطَانٍ مُبِينٍ (۹٦)

و مسلّماً موسی را با آیات و دلایلی آشکار فرستادیم ۹۶

إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَ مَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ (۹۷)

به سوی فرعون و درباریانش پس فرمان فرعون را پیروی کردند و فرمان فرعون عامل رُشد نبود ۹۷

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَ بِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ (۹۸)

او (فرعون) در روز قیامت پیشاپیش قومش حرکت می‌کند و آنان را به آتش وارد می‌سازد؛ و چه بد جایگاهی است آنجا که وارد می‌شوند ۹۸

وَ أُتْبِعُوا فِي هٰذِهِ لَعْنَةً وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ (۹۹)

و بدنبال ایشان در این (دنیا) و روز قیامت لعنتی است، چه زشت است مهمانان پذیرفته شده (در جهنم) ۹۹

ذٰلِکَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْکَ مِنْهَا قَائِمٌ وَ حَصِيدٌ (۱۰۰)

(ای محمّد) این از اخبار شهرهاست که به تو بازگو می کنیم، بعضی از آنها (شهرها) برپا هستند و بعضی ویران شده اند ۱۰۰

وَ مَا ظَلَمْنَاهُمْ وَ لٰکِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّکَ وَ مَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ (۱۰۱)

و ما بر ایشان ستم نکردیم و لیکن بر خویشتن ستم کردند پس ایشان را صاحب قدرتهایشان که جز اللّه صدا می زدند به چیزی بی نیاز نکرد زمانی که فرمان پروردگارت آمد و ایشان را جز تباهی نیفزود ۱۰۱

وَ کَذٰلِکَ أَخْذُ رَبِّکَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَ هِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ (۱۰۲)

و اینچنین است (عذاب) پروردگارت آنگاه که مردم شهرها را در حالی که ستمکار بودند (عذاب) فرا گرفت، همانا مُجازات اللّه دردناک و سخت است ۱۰۲

إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذٰلِکَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَ ذٰلِکَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ (۱۰۳)

همانا در این نشانه ای است برای آن که از عذاب آخرت بترسد، روزی که در آن مردم گِردآوری شوند و آن روز گواهی شده است ۱۰۳

وَ مَا نُؤَخِّرُهُ إِلاَّ لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ (۱۰٤)

و آن (کیفر) را مگر تا مُهلتی تعیین شده به تأخیر نمی اندازیم ۱۰۴

يَوْمَ يَأْتِ لاَ تَکَلَّمُ نَفْسٌ إِلاَّ بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَ سَعِيدٌ (۱۰۵)

روزی که می آید کسی جز به اجازهٔ او (اللّه) سخن نگوید پس از میان ایشان بدبخت و خوشبخت است ۱۰۵

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ شَهِيقٌ (۱۰٦)

پس کسانیکه بدبخت شدند در آتش (جهنم) هستند، برای ایشان در آن آه و ناله ای است ۱۰۶

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ إِلاَّ مَا شَاءَ رَبُّکَ إِنَّ رَبَّکَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ (۱۰۷)

مادامیکه آسمانها و زمین (برپا) هستند در آن (آتش جهنم) جاودان هستند جز آنچه پروردگارت بخواهد، همانا پروردگارت آنچه را بخواهد عمل می کند ۱۰۷

وَ أَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ إِلاَّ مَا شَاءَ رَبُّکَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ (۱۰۸)

و امّا کسانیکه خوشبخت شدند پس در باغ (بهشت) جاودان هستند مادامیکه آسمانها و زمین (برپا) هستند مگر آنچه پروردگارت بخواهد که رحمتی همیشگی است ۱۰۸

فَلاَ تَکُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هٰؤُلاَءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلاَّ کَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَ إِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ (۱۰۹)

پس (ای محمّد) در شکّ مباش از آنچه اینان عبادت می کنند، (کافران) عبادت نمی کنند مگر آنچه پدران ایشان از پیش عبادت می کردند و همانا بهرهٔ ایشان را بی کم و کاست به ایشان پرداخت خواهیم کرد ۱۰۹

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْکِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَ لَوْ لاَ کَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّکَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَ إِنَّهُمْ لَفِي شَکٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ (۱۱۰)

و مسلّماً به موسی کتاب را دادیم پس در آن اختلاف شد و اگر فرمانی از قبل پیشی گیرنده از سوی پروردگارت نبود بین ایشان داوری می شد و همانا ایشان در شکّی سخت هستند ۱۱۰

وَ إِنَّ کُلاًّ لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّکَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۱۱)

و همانا پروردگارت (حاصل) اعمال همه را تماماً به آنها خواهد داد، همانا او (اللّٰه) بدآنچه انجام می دهند آگاه است ۱۱۱

فَاسْتَقِمْ کَمَا أُمِرْتَ وَ مَنْ تَابَ مَعَکَ وَ لاَ تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱۲)

پس تو (ای محمّد) و هر کس که با تو توبه کرده پایداری کنید چنانکه امر شده اید و سرکشی نکنید، همانا او بدآنچه انجام می دهید بیناست ۱۱۲

وَ لاَ تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لاَ تُنْصَرُونَ (۱۱۳)

و به سوی کسانیکه ستم کردند متمایل نشوید که شما را آتش می رسد و برای شما جز الله سرپرستانی نیست سپس یاری نمی شوید ۱۱۳

وَ أَقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَ زُلَفاً مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذٰلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ (۱۱٤)

و نماز را در آغاز و پایان روز (در دو طرف روز: نماز صبح و نماز عصر) و پاره ای از شب (نماز مغرب و نماز عشاء) به پای دار، همانا خوبیها زدایندهٔ گناهان هستند، این یادآوری برای یادآورندگان است ۱۱۴

وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۱۱۵)

و (ای محمّد) شکیبایی کن پس همانا الله مُزد (افرادِ) نیکوکار را تباه نمی سازد ۱۱۵

فَلَوْ لاَ كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلاَّ قَلِيلاً مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَ كَانُوا مُجْرِمِينَ (۱۱٦)

پس چرا قوم های پیش از شما بازماندگانی نبودند که از فساد در زمین نهی کنند مگر اندکی از ایشان که آنها را نجات دادیم و کسانیکه ستم کردند به دنبال خوشگذرانی رفتند و اهل گناه بودند ۱۱۶

وَ مَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا مُصْلِحُونَ (۱۱۷)

و پروردگارت بر آن نیست که شهرها را به ستم هلاک کند در حالیکه مردمان (آن) درستکار باشند ۱۱۷

وَ لَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لاَ يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ (۱۱۸)

و اگر پروردگارت می خواست قطعاً مردم را یک اُمّت قرار می داد ولی پیوسته در اختلاف هستند ۱۱۸

إِلاَّ مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَ لِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۱۹)

مگر کسانی که پروردگارت به آنان رحم کرده است؛ و برای همین آنان را آفرید. و سخن پروردگارت تحقق یافته است که حتماً جهنم را از جنّ و انسان، همگی، پر خواهم کرد ۱۱۹

وَ كُلاًّ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَ جَاءَكَ فِي هٰذِهِ الْحَقُّ وَ مَوْعِظَةٌ وَ ذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (۱۲۰)

و (ای محمّد) هر کدام از اخبار (سرگذشت های) فرستادگان را که بر تو حکایت می کنیم چیزی است که دلت را بدان اُستوار می گردانیم و در این (سرگذشت ها) حقّ برای تو آمده و مؤمنان را پند و یادآوری است ۱۲۰

وَ قُلْ لِلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ (۱۲۱)

و (ای محمّد) به کسانیکه ایمان نمی آورند، بگو: با تمام امکانات خویش عمل کنید، همانا ما عمل کننده هستیم ۱۲۱

وَ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ (۱۲۲)

و مُنتظر باشید که ما مُنتظران هستیم ۱۲۲

وَ لِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ إِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَ تَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۱۲۳)

و غیب آسمانها و زمین از آنِ اللّٰه است و به سوی او همه کارها بازگردانده می شود پس او را عبادت کنید و بر او توکّل کنید، پروردگارت از آنچه انجام می دهید بی خبر نیست ۱۲۳

سوره یوسف - ۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

الر. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (١)

الر. این (قرآن) آیات کتاب روشنگر است ۱

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٢)

همانا ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم تا شاید تعقّل کنید ۲

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْآنَ وَ إِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ (٣)

(ای محمّد) ما بر تو بهترین داستان ها را بازگو می کنیم بدآنچه به سوی تو این قرآن را وحی کردیم و هر چند پیش از آن از (افرادِ) غافل بودی ۳

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَباً وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ (٤)

هنگامیکه یوسف به پدر خود گفت: ای پدرم همانا من در خواب یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم که بر من سجده می کنند ۴

قَالَ يَا بُنَيَّ لاَ تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْداً إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٥)

(یعقوب = اسرائیل) گفت: ای پسرم خواب خود را به برادرانت حکایت نکن که برای تو نیرنگی فراهم کنند، همانا شیطان (وسوسه گر) برای انسان دشمنی آشکار است ۵

وَ كَذٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَ يُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ عَلَى آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَى أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٦)

و اینچنین پروردگارت تو را انتخاب می کند و تو را از پشت صحنه (نتیجه گیری) سخنان آموزش می دهد و نعمت خود را بر تو و بر خاندان یعقوب (اسرائیل) تمام می گرداند چنانکه آن را بر پدران تو از پیش ابراهیم و اسحاق تمام گردانید، همانا پروردگارت دانای حکیم است ۶

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلسَّائِلِينَ (۷)

مسلّماً در داستان یوسف و برادرانش نشانه‌هایی برای (افرادِ) پرسش کننده است ۷

إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَ أَخُوهُ أَحَبُّ إِلَى أَبِينَا مِنَّا وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (۸)

هنگامیکه گفتند: هر آینه یوسف و برادرش از ما به سوی پدرمان محبوب ترند و ما (گروهی) نیرومند هستیم، همانا پدر ما در گُمراهی آشکار است ۸

اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضاً يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَ تَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْماً صَالِحِينَ (۹)

یوسف را بُکشید یا او را در سرزمینی (دور) بیفکنید تا توجّه پدرتان فقط برای شما باشد و بعد از وی قومی شایسته باشید ۹

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لاَ تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَ أَلْقُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (۱۰)

گوینده ای از ایشان گفت: یوسف را نکُشید بلکه او را در تاریکی چاه بیفکنید تا بعضی از کاروانیان او را برگیرند، اگر می خواهید کاری کنید ۱۰

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لاَ تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَ إِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ (۱۱)

(برادران یوسف) گفتند: ای پدر، تو را چگونه است که ما را در (مورد) یوسف امین قرار نمی دهی در حالیکه ما برای او (از افرادِ) خیرخواه هستیم ۱۱

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَداً يَرْتَعْ وَ يَلْعَبْ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (۱۲)

(ای پدر)، او را با ما فردا بفرست تا گردش کند و بازی کند و ما او (یوسف) را نگهداری خواهیم کرد ۱۲

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَ أَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَ أَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ (۱۳)

(یعقوب) گفت: همانا مرا اندوهگین می سازید که او را ببرید و می ترسم که او را گرگ بخورد در حالیکه شما از او غافل باشید ۱۳

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذاً لَخَاسِرُونَ (١٤)

(برادران یوسف) گفتند: او (یوسف) را گرگ بُخورد در حالیکه ما گروهی نیرومند هستیم، همانا در آن هنگام از (افرادِ) زیانکار خواهیم بود ۱۴

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَ أَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ وَ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هٰذَا وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (١٥)

پس هنگامیکه او را بُردند و (برادران یوسف) جمع شدند بر آنکه او را در عُمق چاه قرار دهند و ما به او (یوسف) وحی کردیم که همانا ایشان را به این کارهایشان آگاهی خواهی داد در حالیکه ایشان (برادران یوسف) نمی فهمیدند ۱۵

وَ جَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ (١٦)

و شبانگاه گریه کنان به سوی پدر خویش آمدند ۱۶

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَ تَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ مَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَ لَوْ كُنَّا صَادِقِينَ (١٧)

(برادران یوسف) گفتند: ای پدر، ما رفتیم مسابقه دهیم و یوسف را نزد کالای خویش ترک کردیم پس او را گُرگ خورد و تو باور کننده به ما نیستی هر چند (از افرادِ) راستگو باشیم ۱۷

وَ جَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (١٨)

و بر پیراهن او خونی دروغین آوردند، (اسرائیل= یعقوب) گفت: برای شما دلهایتان اَمری را آراسته نمود، پس شکیبایی نیکو (برای من) بهتر است و از اللّٰه بر آنچه توصیف می کنید یاری می خواهم ۱۸

وَ جَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَى هٰذَا غُلاَمٌ وَ أَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (١٩)

و کاروانی رسید پس آب آور خویش را (به درون چاه) فرستادند پس سطل خود را سرازیر کرد و گفت: مُژده که این پسری است و او را چون کالایی پنهانش کردند و اللّه بدآنچه می کنید داناست ۱۹

وَ شَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَ كَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ (۲۰)

و او (یوسف) را به بهایی ناچیز به چند درهم فروختند و (نسبت به نگاه داشتن) او بی میل بودند ۲۰

وَ قَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَداً وَ كَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَ لِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَ اللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (۲۱)

و آنکه او را در مصر خرید به زن خود گفت: جایگاه او را گرامی بدار، شاید سودی به ما دهد یا به عنوان فرزند او را برگیریم و اینچنین به یوسف در زمین امکانات دادیم و تا از پشت صحنه (نتیجه گیری) سخنان به او بیاموزیم و اللّه بر فرمان خویش چیره است و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۲۱

وَ لَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْماً وَ عِلْماً وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۲۲)

و هنگامیکه (یوسف) به رُشد خود رسید، داوری و دانش را به او ارزانی داشتیم و اینچنین به (افرادِ) نیکوکار پاداش می دهیم ۲۲

وَ رَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَ غَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَ قَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۲۳)

و زنی که یوسف در خانه اش بود از او کام خواست و درها را قُفل نمود و گفت: هان به سوی من بیا، (یوسف) گفت: به اللّه پناه می برم، همانا او پروردگار من است، (اللّه) جایگاه مرا نیکو داشت، همانا ستمکاران رستگار نمی شوند ۲۳

وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَ هَمَّ بِهَا لَوْ لاَ أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَ الْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ (۲٤)

و مسلّماً آن زن قصد او کرد، و اگر یوسف برهان پروردگارش را ندیده بود، او نیز قصد آن زن می‌کرد. چنین کردیم تا بدی و زشتکاری را از او دور کنیم؛ زیرا او از بندگان پاک‌گزیده ما بود ۲۴

وَ اسْتَبَقَا الْبَابَ وَ قَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَ أَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءاً إِلاَّ أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٥)

و بر یکدیگر به سوی در سبقت گرفتند و آن زن پیراهن یوسف را از پُشت پاره نمود و شوهر او را نزد در یافتند، آن زن گفت: مُجازات آنکه به خاندان تو قصد بدی داشته باشد، چیست؟ جز آنکه زندانی شود یا شکنجه ای دردناک شود ۲۵

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَ شَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَ هُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٢٦)

(یوسف) گفت: که این زن از من کام جُست و گواهی از خاندان آن زن گواهی داد که اگر پیراهن او از جلو پاره شده باشد آن زن راست گوید و او (یوسف) از (افرادِ) دروغگو است ۲۶

وَ إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَ هُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٧)

و اگر پیراهن او از پُشت پاره شده باشد زن دروغ می گوید و او (یوسف) از (افرادِ) راستگو است ۲۷

فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ (٢٨)

پس زمانی که دید پیراهن او از پُشت پاره شده است، گفت: همانا این از نیرنگ شما زنان است، همانا نیرنگ شما بزرگ است ۲۸

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هٰذَا وَ اسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ (٢٩)

یوسف از این (اتفاق) گُذشت کن و تو ای زن برای گناه خود طلب آمرزش خواه، همانا تو از خطاکاران بودی ۲۹

وَ قَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبّاً إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٣٠)

و زنانی در شهر گفتند: زن عزیز (لقب درباریان مصر) در پی کام گرفتن از خدمتکارِ خویش است و به درستی عشق او دل او را رُبوده است، ما او را در گُمراهی آشکار می بینیم ۳۰

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَ أَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَ آتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّيناً وَ قَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَ قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هٰذَا بَشَراً إِنْ هٰذَا إِلاَّ مَلَكٌ كَرِيمٌ (۳۱)

پس هنگامیکه آن زن شنید نقشه ای را فراهم کرد، به دنبال (زنان شهر) فرستاد و برای هر یک جایگاهی فراهم کرد و به هر کدام از ایشان چاقوی را داد و گفت: (ای یوسف) بر ایشان وارد (مجلس) شو پس گاهی که او (یوسف) را دیدند او را بزرگ شُمردند و دست های خود را بریدند و گفتند: قسم به الله این بشری نباشد و او جز فرشته ای گرامی نیست ۳۱

قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَ لَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَ لَيَكُوناً مِنَ الصَّاغِرِينَ (۳۲)

(زن عزیز) گفت: این است که بدان مرا سرزنش می کردید و همانا از او کام خواستم ولی خودداری کرد و اگر آنچه او را اَمر کنم انجام ندهد قطعاً زندانی شود و از (افرادِ) سرافکنده باشد ۳۲

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَ إِلاَّ تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَ أَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ (۳۳)

(یوسف) گفت: پروردگارا، زندان مرا خوشایندتر است از آنچه به سوی آن (زنا) مرا می خوانند و اگر (نیرنگ) ایشان را از من باز نداری به ایشان تمایل پیدا می کنم و از (افرادِ) نادان می شوم ۳۳

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۳٤)

پس از او پروردگارش اجابت نمود و نیرنگ ایشان را از او بازگردانید، همانا او (الله) شنوای داناست ۳۴

ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّى حِينٍ (۳۵)

پس رأی دادند بعد از آنکه نشانه ها را دیدند که او را تا زمانی به زندان افکندند ۳۵

وَ دَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْراً وَ قَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزاً تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (۳٦)

و با او در زندان دو جوان وارد شدند، یکی از ایشان گفت: که من در خواب خویش دیدم آب انگور به جهت شراب می گیرم و دیگری گفت: به خواب خویش دیدم که بر سر خود نانی را گرفته ام که پرندگان از آن می خورند ما را از پشت صحنه (نتیجه) آن خبر ده که ما تو را از نیکوکاران می بینیم؟ ۳۶

قَالَ لاَ يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلاَّ نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (۳۷)

(یوسف) گفت: تا (جیرهٔ) خوراکی را که روزی داده خواهید شد برایتان بیاورند من از پشت صحنه (نتیجه) آن پیش از آنکه به وقوع بپیوندد شما را آگاه می سازم آنچنانکه پروردگارم علم آن را به من داد، همانا من آئین گروهی را که به الله ایمان نیاوردند و ایشان به آخرت کافر هستند را ترک کردم ۳۷

وَ اتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَشْكُرُونَ (۳۸)

و آئین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب را پیروی کردم، برای ما شایسته نیست که به الله چیزی را شرک بیاوریم، این از بخشش الله بر ما و مردم است و لیکن بیشتر مردم سپاسگزار نیستند ۳۸

يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۳۹)

ای دو یار زندانی من، آیا اربابان پراکنده بهتر هستند یا الله یکتای چیره؟ ۳۹

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلاَّ أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ أَمَرَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ إِيَّاهُ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٤٠)

شما غیر الله جز نام هایی را که خود و پدرانتان آنها را نامیده اند عبادت نمی کنید، الله بدآنها دلیلی را نازل نکرده است، حُکمی جز حُکم الله نیست، (الله) فرمان داد که جز او را عبادت نکنید و این دین اُستوار است و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۴۰

يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْراً وَ أَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ (٤١)

ای دو یار زندانی من، امّا یکی از شما صاحب خویش را شراب می نوشاند و امّا دیگری به دار آویخته می شود پس پرندگان از سر او بُخورند، موضوعی که دربارهٔ آن از من سؤال کردید حتمی است ۴۱

وَ قَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ (٤٢)

و (یوسف) به آن که او را نجات یابندهٔ (از زندان) از آن دو (مرد) می پنداشت، گفت: مرا نزد صاحب خویش یاد کن پس شیطان (وسوسه گر) یادآوری (یوسف) را فراموشش ساخت پس (یوسف) در زندان سالیانی چند ماند ۴۲

وَ قَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَ سَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَ أُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ (٤٣)

و پادشاه گفت: همانا من در خواب هفت گاو چاق را دیدم که هفت گاو لاغر آنها را می خورند و هفت خوشهٔ نارس هفت خوشهٔ رسیده دیگر (را می خورند)، ای نزدیکان مرا دربارهٔ خوابم خبر دهید اگر می‌توانید خواب را تعبیر کنید ۴۳

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَ مَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ (٤٤)

گفتند: پاره‌ای خوابهای آشفته است و ما به پشت صحنه (نتیجه) خوابهای آشفته دانا نیستیم ۴۴

وَ قَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَ ادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ (٤٥)

و آنکه از آن دو (زندانی) نجات یافته بود پس از مدّتی او (یوسف) را بیاد آورد، گفت: من شما را به پشت صحنه (نتیجه) آن با خبر می‌سازم پس مرا بفرستید ۴۵

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَ سَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَ أُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ (٤٦)

یوسف ای راستگو برای ما (از جانب اللّٰه) مشخص کن در مورد هفت گاو چاق که هفت گاو لاغر آنان را می خورند و هفت خوشهٔ نارس هفت خوشهٔ رسیده دیگر (را می خورند) تا به سوی مردم بازگردم تا شاید ایشان بدانند ۴۶

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَباً فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلاَّ قَلِيلاً مِمَّا تَأْكُلُونَ (٤٧)

(یوسف) گفت: هفت سال پی‌درپی کشت می‌کنید؛ پس هرچه را درو کردید، جز مقدار کمی که می‌خورید، در خوشه‌اش باقی بگذارید ۴۷

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلاَّ قَلِيلاً مِمَّا تُحْصِنُونَ (٤٨)

سپس پس از آن، هفت سال سخت خواهد آمد که آنچه را برای آن سال‌ها ذخیره کرده‌اید مصرف می‌کنند، جز مقدار کمی که نگه می‌دارید ۴۸

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَ فِيهِ يَعْصِرُونَ (٤٩)

سپس بعد از آن سالی فرا می رسد که در آن بر مردم باران (فراوان) می رسد و در آن آب میوه ها را می گیرند ۴۹

وَ قَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللاَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ (٥٠)

پادشاه گفت: او را به سوی من بیاورید و هنگامیکه فرستاده آمد، (یوسف) گفت: به سوی صاحب خویش بازگرد پس از او بپرس (ماجرای) آن زنان که دستهای خویش را سخت بُریدند چه بوده است؟ همانا پروردگار من به نیرنگ آنان داناست ۵۰

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (٥١)

(پادشاه) گفت: شما (زنان) را چه شد که از یوسف کام جُستید؟ (زنان) گفتند: هرگز، پناه بر اللّٰه بر او (یوسف) بدی سراغ نداریم، زن عزیز گفت: اکنون حقّ پدیدار گشت، من از او کام خواستم و او از (افرادِ) راستگو است ۵۱

ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَ أَنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ (٥٢)

(یوسف گفت:) این است تا (پادشاه) بداند که من به او در پنهان خیانت نکردم و آنکه اللّٰه نیرنگ خیانتکاران را به جایی نمی رساند ۵۲

وَ مَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاَّ مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵۳)

و خویشتن را تبرئه نکنم، همانا نفس به زشتی بسیار آمر کننده است مگر آن که پروردگارم رحم کند، همانا پروردگارم آمرزندهٔ مهربان است ۵۳

وَ قَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ (٥٤)

و پادشاه گفت: بر من او (یوسف) را بیاورید تا او را مخصوص به خود سازم پس زمانی که با او سخن گفت، (پادشاه) گفت: همانا تو امروز نزد ما فرمانروای اَمین هستی ۵۴

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ (۵۵)

(یوسف) گفت: مرا (سرپرست) بر گنجینه های زمین قرار بده، همانا من نگهبانی دانا هستم ۵۵

وَ كَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَ لاَ نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (٥٦)

و اینچنین یوسف را در زمین فرمانروایی دادیم تا از آن هر جا که بخواهد جای گیرد، رحمت خویش را به هر که بخواهیم می رسانیم و پاداش (افرادِ) نیکوکار را تباه نمی سازیم ۵۶

وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ (۵۷)

و قطعاً پاداش آخرت برای کسانیکه ایمان آوردند و پرهیزکاری می کردند بهتر است ۵۷

وَ جَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَ هُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ (۵۸)

و برادران یوسف آمدند پس بر او وارد شدند پس آنان را (یوسف) شناخت و ایشان او را نمی شناختند ۵۸

وَ لَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَ لاَ تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَ أَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ (۵۹)

و هنگامیکه بار ایشان را بست (یوسف) گفت: به سوی من برادری که برای شما از پدر شماست را بیاورید، آیا نمی بینید که من پیمانه را تمام می دهم و من بهترین میزبانان هستم؟ ۵۹

فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلاَ كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَ لاَ تَقْرَبُونِ (٦٠)

پس اگر او را نزد من نیاورید، دیگر نزد من پیمانه‌ای نخواهید داشت و به من نزدیک نشوید ۶۰

قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَ إِنَّا لَفَاعِلُونَ (٦١)

(برادران یوسف) گفتند: کوشش خواهیم کرد پدرش را راضی کنیم و حتماً این کار را انجام خواهیم داد ۶۱

وَ قَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٦٢)

و یوسف به خدمتکارانش گفت: سرمایه و بهای کالاهای آنان را در بارهایشان بگذارید، شاید هنگامی که نزد خانواده‌شان بازگشتند آن را بشناسند و شاید بازگردند ۶۲

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (٦٣)

پس هنگامیکه به سوی پدر خویش بازگشتند، (برادران یوسف) گفتند: ای پدر از ما پیمانه منع شد پس با ما برادرمان را بفرست تا پیمانه ای دریافت کنیم و همانا ما بر او نگهبان هستیم ۶۳

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلاَّ كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظاً وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٦٤)

(اسرائیل گفت:) آیا شما را بر او امین شُمارم همانگونه که شما را بر برادرش از پیش اَمین شُمردم پس اللّٰه بهترین نگهبان است و او مهربانترینِ مهربانان است ۶۴

وَ لَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هٰذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَ نَمِيرُ أَهْلَنَا وَ نَحْفَظُ أَخَانَا وَ نَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ (٦٥)

و هنگامیکه بار خویش را باز کردند کالای خود را دیدند که به سوی ایشان بازگردانده شده است، گفتند: ای پدر چه می خواهیم اینک سرمایهٔ ما به سوی ما بازگردانده شده است، خاندان خویش را خوراک می‌دهیم و برادر خویش را نگهداری می کنیم و بار شُتر زیادی می گیریم که پیمانهٔ آن اندک است ۶۵

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقاً مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلاَّ أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (٦٦)

(یعقوب = اسرائیل) گفت: هرگز او را با شما نمی‌فرستم تا اینکه پیمانی اُستوار از سوی اللّه به من بدهید که حتماً او را نزد من بازمی‌گردانید، مگر اینکه خودتان گرفتار و ناتوان شوید. و هنگامی که پیمانشان را به او دادند، گفت: اللّه بر آنچه می‌گوییم گواه است ۶۶

وَ قَالَ يَا بَنِيَّ لاَ تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَ مَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ عَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (٦٧)

و (یعقوب) گفت: فرزندانم از یک دروازه داخل نشوید و از دروازه های مختلف وارد شوید و من شما را از اللّه حتی اندکی بی نیاز نمی کنم، حُکم - حُکم اللّه است، بر او توکّل کردم پس (افرادِ) توکّل کننده (بر اللّه) توکّل کنند ۶۷

وَ لَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَ إِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٦٨)

و هنگامیکه (از دروازهای مختلف) وارد شدند همانگونه که پدرشان به ایشان اَمر کرد، آنها را (این کار) چیزی در برابر اللّه برطرف نمی کرد مگر حاجتی که در دل یعقوب بود را برآورده سازد و همانا او (یعقوب) را به (برکت) آنچه که آموخته بودیم دارای دانشی (فراوان) بود و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۶۸

وَ لَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلاَ تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٦٩)

و هنگامیکه بر یوسف وارد شدند برادر خود را نزد خود جای داد، (یوسف) گفت: همانا من برادر تو هستم پس اندوهگین مباش بدآنچه آنها کرده‌اند ۶۹

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ (٧٠)

پس هنگامیکه بار ایشان را بست جام را میان بارِ برادر خویش گُذارد سپس بانگ دهنده‌ای بانگ برآورد ای کاروان شما دزد هستید ۷۰

قَالُوا وَ أَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَا ذَا تَفْقِدُونَ (٧١)

و (برادران یوسف) به سوی آنان بازگشتند، گفتند: چه چیز را گُم کرده اید؟ ۷۱

قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَ لِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَ أَنَا بِهِ زَعِيمٌ (٧٢)

گفتند: جام پادشاه را گُم کرده ایم و هر که آن را برایش آورد بار شُتری است و من آن را ضمانت می کنم ۷۲

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَ مَا كُنَّا سَارِقِينَ (۷۳)

(برادران یوسف) گفتند: به اللّٰه سوگند ما نیامده ایم تا در زمین فساد کنیم و ما دزد نبودیم ۷۳

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ (٧٤)

گفتند: پس کیفر آن (دزد) چیست اگر از (افرادِ) دروغگو باشد؟ ۷۴

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٧٥)

(برادران یوسف) گفتند: مُجازات او هر که در خورجین او (جام) پیدا شود (مال دزدی از خُورجین او پیدا شود) پس مُجازات او همان کس است، اینچنین ما (افرادِ) ستمکار را مُجازات می‌کنیم ۷۵

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَ فَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ (٧٦)

پس قبل از خُورجین برادرش از خورجین آنان آغاز کرد سپس از خُورجین برادر خویش آن (جام) را درآورد، اینچنین برای یوسف چاره سازی کردیم، (یوسف) نمی توانست برادرش را در آئین پادشاه بگیرد (دستگیر کند) مگر آنکه اللّٰه بخواهد، مراتب هر کس را بخواهیم بالا می بریم و (اللّٰه) بر بالای هر دانشی داناست ۷۶

قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَ لَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَاناً وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ (٧٧)

(برادران یوسف) گفتند: اگر دزدی می کند پس به درستی برادر او پیش از این دزدی کرده است پس یوسف در دلِ خود آن را پنهان ساخت و آن را برای ایشان آشکار نکرد، (یوسف) گفت: شما در جایگاه بدترید و اللّٰه داناتر است بدآنچه توصیف می کنید ۷۷

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَباً شَيْخاً كَبِيراً فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٧٨)

(برادران یوسف) گفتند: ای عزیز (لقب درباریان مصر) همانا او پدرِ پیرِ بزرگواری دارد پس یکی از ما را به جای او بگیر (دستگیر کن)، همانا تو را از (افرادِ) نیکوکار می بینیم ۷۸

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلاَّ مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذاً لَظَالِمُونَ (۷۹)

(یوسف) گفت: بر الله پناه می برم که جز کسی را بگیرم (دستگیر کنم) که کالای خویش را نزد او یافتم که ما در آن هنگام از (افرادِ) ستمکار باشیم ۷۹

فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيّاً قَالَ كَبِيرُهُمْ أَ لَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقاً مِنَ اللَّهِ وَ مِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۸۰)

پس هنگامی که از او ناامید شدند، با یکدیگر به کناری رفتند. (برادر) بزرگ ایشان گفت: : آیا نمی‌دانید که پدرتان از شما پیمانی از سوی الله گرفته است و پیش از این نیز درباره یوسف کوتاهی کرده‌اید؟ پس من هرگز این سرزمین را ترک نمی‌کنم تا پدرم به من اجازه دهد یا الله درباره من داوری کند؛ و او بهترین داوران است ۸۰

ارْجِعُوا إِلَى أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَ مَا شَهِدْنَا إِلاَّ بِمَا عَلِمْنَا وَ مَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ (۸۱)

به سوی پدر خویش بازگردید پس بگویید: ای پدر همانا فرزند تو دزدی کرد و گواهی ندهیم مگر به آنچه دانستیم و ما بر غیب نگهبان نیستیم ۸۱

وَ اسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَ الْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَ إِنَّا لَصَادِقُونَ (۸۲)

از شهری که در آن بودیم و از کاروانی که در آن بیرون آمدیم بپرس و همانا ما راستگویان هستیم ۸۲

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۸۳)

(یعقوب) گفت: برای شما دل های شما اَمری را آراسته کرد پس شکیبایی زیباست، اُمید است الله او را به سوی من بیاورد، همانا او دانای حکیم است ۸۳

وَ تَوَلَّى عَنْهُمْ وَ قَالَ يَا أَسَفَا عَلَى يُوسُفَ وَ ابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ (٨٤)

و از ایشان روی برتافت و (یعقوب) گفت: افسوس بر یوسف و چشمان او از اندوه سفید شد پس او اندوه (یوسف) را می خورد ۸۴

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضاً أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ (٨٥)

(برادران یوسف) گفتند: به الله سوگند پیوسته یوسف را یاد می کنی تا بیمار گردی یا از هلاک شدگان بشوی ۸۵

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَ حُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَ أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (٨٦)

(یعقوب) گفت: جز این نیست که شِکوه (شکایت) و اَندوه خویش را به سوی الله می برم و از الله می دانم آنچه نمی دانید ۸۶

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَ أَخِيهِ وَ لاَ تَيْأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لاَ يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ (٨٧)

ای فرزندانم بروید پس از یوسف و برادرش جستجو کنید و از رحمت الله ناأُمید نشوید، همانا از رحمت الله جز قوم کافران ناأُمید نمی گردند ۸۷

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَ أَهْلَنَا الضُّرُّ وَ جِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ (٨٨)

پس هنگامیکه بر او وارد شدند (برادران یوسف) گفتند: ای عزیز به ما و خاندان ما رنج رسید و کالایی ناچیز آوردیم پس برای ما پیمانه را پُر کن و بر ما صدقه بده، همانا الله (افرادِ) صدقه دهنده را پاداش می دهد ۸۸

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَ أَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ (٨٩)

(یوسف) گفت: آیا می دانید با یوسف و برادرش چه کردید هنگامی که نادان بودید؟ ۸۹

قَالُوا أَ إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَ هٰذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَ يَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (٩٠)

(برادران یوسف) گفتند: مگر تو یوسف هستی؟ (یوسف) گفت: من یوسف هستم و این برادرم است که الله بر ما منت نهاد، همانا کسی که پرهیزکاری کند و شکیبایی پیشه سازد پس همانا الله مُزد (افرادِ) نیکوکار را تباه نمی سازد ۹۰

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَکَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَ إِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ (۹۱)

(برادران یوسف) گفتند: به الله سوگند قطعاً الله تو را بر ما برگزیده است و ما خطاکار بودیم ۹۱

قَالَ لاَ تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (۹۲)

(یوسف) گفت: بر شما امروز سرزنشی نیست، امروز شما را الله مورد آمرزش قرار داد و او رحم کننده رحم کنندگان است ۹۲

اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيراً وَ أْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ (۹۳)

این پیراهن مرا ببرید پس بر روی چهرهٔ پدرم آن را بیفکنید تا بینا گردد و به سوی من همهٔ خاندان خود را بیاورید ۹۳

وَ لَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْ لاَ أَنْ تُفَنِّدُونِ (۹٤)

و هنگامیکه کاروان عازم شد، پدر ایشان گفت: همانا من بوی یوسف را درک می کنم اگر که مرا کم خِرد نخوانید ۹۴

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّکَ لَفِي ضَلاَلِکَ الْقَدِيمِ (۹۵)

(خاندان یعقوب) گفتند: به الله سوگند همانا تو در گُمراهی پیشین خود هستی ۹۵

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيراً قَالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (۹٦)

پس هنگامیکه بشارت دهنده آمد، بر چهرهٔ او آن را افکند پس بینا شد (یعقوب) گفت: آیا به شما نگفتم که از الله می دانم آنچه را نمی دانید ۹۶

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ (۹۷)

(برادران یوسف) گفتند: ای پدر، برای گناهان ما آمرزش بخواه، همانا ما خطاکار بودیم ۹۷

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۹۸)

(یعقوب) گفت: به زودی برای شما از پروردگار خویش طلب آمرزش می کنم، همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۹۸

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَ قَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ (۹۹)

پس هنگامیکه بر یوسف وارد شدند، یوسف پدر خود را در آغوش گرفت و (یوسف) گفت: به مصر آسوده وارد شوید اگر الله بخواهد ۹۹

وَ رَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَ خَرُّوا لَهُ سُجَّداً وَ قَالَ يَا أَبَتِ هٰذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقّاً وَ قَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَ جَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَ بَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۱۰۰)

و پدر و مادرش را بر تخت نشاند و همه آنان در برابر او به سجده افتادند. و گفت: ای پدر من، این تعبیر خواب پیشین من است؛ پروردگارم آن را تحقق بخشید. او به من نیکی کرد هنگامی که مرا از زندان بیرون آورد و شما را از بیابان آورد، پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم فساد و اختلاف افکند. بی‌گمان پروردگار من نسبت به آنچه می‌خواهد بسیار دقیق و تدبیرکننده است؛ زیرا او دانای حکیم است ۱۰۰

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَ عَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِماً وَ أَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (۱۰۱)

(یوسف گفت) پروردگارا: به درستی که به من پادشاهی را ارزانی داشتی و از پشت صحنه (نتیجه گیری) سخنان به من آموختی، (ای الله) پدیدآورندهٔ آسمانها و زمین، تو سرپرست ما در دنیا و آخرت هستی، مرا تسلیم شده (در برابر خود) دریاب و با شایستگان مُلحق بفرما ۱۰۱

ذٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَ هُمْ يَمْكُرُونَ (۱۰۲)

(ای محمّد) این از خبرهای غیب است که آن را به تو وحی می کنیم و نزدشان نبودی هنگامیکه بر کار خویش جمع شدند و ایشان نقشه می کشیدند ۱۰۲

وَ مَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَ لَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (۱۰۳)

(ای محمّد) بیشتر مردم هر چند اشتیاق داشته باشی ایمان آورنده نیستند ۱۰۳

وَ مَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۱۰٤)

و (تو ای محمّد) از ایشان بر آن (ابلاغ کلام قرآن) مُزدی نمی خواهی، آن (قرآن) جز یادآوری برای جهانیان نیست ۱۰۴

وَ كَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَ هُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ (۱۰۵)

و چه بسا نشانه هایی در آسمانها و زمین بر آنها می گذرند و (ایشان) از (پذیرش) آن روی می گردانند ۱۰۵

وَ مَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلاَّ وَ هُمْ مُشْرِكُونَ (۱۰٦)

و بیشتر ایشان به اللّه ایمان نمی آورند مگر آنکه مُشرک باشند ۱۰۶

أَ فَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (۱۰۷)

پس آیا امنیت یافته‌اند که فراگیرنده ای از عذاب اللّه ایشان را بیاید یا ساعت (قیامت) ناگهان ایشان را بیاید و ایشان نمی فهمند؟ ۱۰۷

قُلْ هٰذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَ مَنِ اتَّبَعَنِي وَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۰۸)

(ای محمّد) بگو: این راه من است، من از روی بینش (وحی) به سوی اللّه دعوت می کنم و پیروانم هم (چنین هستند)، اللّه مُنزّه است و من از مشرکان نیستم ۱۰۸

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلاَّ رِجَالاً نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَ فَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (۱۰۹)

و (ای محمّد) پیش از تو (فرستادگانی را) ارسال نکردیم مگر اشخاصی از اهل شهرها که به سوی ایشان وحی کردیم پس آیا در زمین گردش نمی کنید تا نگاه کنید عاقبت کسانیکه پیش از ایشان بودند چگونه بود؟ و قطعاً خانهٔ آخرت خیر (بهتر) است برای کسانیکه پرهیزکاری کنند پس آیا تعقّل می کنید؟ ۱۰۹

حَتَّى إِذَا اسْتَيْأَسَ الرُّسُلُ وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَ لاَ يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (۱۱۰)

تا هنگامیکه فرستادگان نااُمید شدند و پنداشتند که تکذیب شده اند تا یاری ما به ایشان رسید پس نجات دادیم هر که را خواستیم و خشم (عذاب) ما از گروه گناهکاران دور نمی گردد ۱۱۰

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثاً يُفْتَرَى وَ لٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَ تَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۱۱۱)

مسلّماً در داستان‌های ایشان عبرتی برای خردمندان است، (این قرآن) سخنی بافته شده نیست و لیکن تصدیق کنندهٔ (کتاب های الهی) پیش از خود است و توضیح‌دهنده هر چیزی، و راهنمایی و رحمتی برای مردمی است که ایمان می‌آورند ۱۱۱

سوره رعد - ۱۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

المر. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يُؤْمِنُونَ (۱)

المر. این آیات کتاب (قرآن) است و آنچه به سوی تو (ای محمّد) از پروردگارت به حقّ نازل شد و لیکن بیشتر مردم ایمان نمی آورند ۱

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ (۲)

الله کسی است که آسمانها و زمین را بدون ستونی که آنرا ببینید، برافراشت سپس بر عرش اُستوار شد و خورشید و ماه را مُسخّر (فرمانبردار) ساخت و هر کدام تا مدّتی مشخّص روان هستند، فرمان را تدبیر می کند نشانه ها را توضیح می دهد تا به ملاقات پروردگار خویش یقین پیدا کنید ۲

وَ هُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَ جَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَ أَنْهَاراً وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٣)

و او کسی است که زمین را گسترانید و در آن کوه‌های استوار و رودها قرار داد و از هر میوه‌ای در آن دو گونه قرار داد. شب را بر روز می‌پوشاند. همانا در اینها نشانه‌هایی است برای مردمی که می‌اندیشند ۳

وَ فِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَ جَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَ زَرْعٌ وَ نَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَ غَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَ نُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٤)

و در زمین، قطعه‌هایی در کنار هم وجود دارد و باغ‌هایی از انگور و کشتزارها و درختان خرما، که برخی یک‌تنه و برخی چندتنه‌اند؛ همه با یک آب آبیاری می‌شوند، ولی ما برخی از آنها را در محصول بر برخی دیگر برتری می‌دهیم. همانا در اینها نشانه‌هایی است برای مردمی که تعقل می‌کنند ۴

وَ إِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَ إِذَا كُنَّا تُرَاباً أَ إِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَ أُولٰئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَ أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٥)

و اگر تعجب می کنی پس شگفت گفتار ایشان (کافران) است، آیا زمانی که خاک شدیم همانا در آفرینش جدیدی خلق می شویم؟ آنان کسانی هستند که به پروردگار خویش کُفر ورزیدند و در گردن هایشان زنجیرهاست و آنان یاران آتش هستند، ایشان در آن جاودان هستند ۵

وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَ إِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ (٦)

و شرّ را به شتاب پیش از خوبی از تو می خواهند، به درستی پیش از ایشان داستان‌هایی گذشته است و همانا پروردگارت صاحب آمرزش برای مردم به خاطرِ ستم ایشان است و همانا پروردگارت در کیفر رساندن سخت است ۶

وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ (٧)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، می گویند: چرا بر او (محمّد) نشانه‌ای از پروردگارش نمی‌آید؟ جز این نیست که تو هشدار دهنده هستی و برای هر قومی هدایت کننده‌ای است ۷

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَ مَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَ مَا تَزْدَادُ وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ (٨)

الله می‌داند هر ماده‌ای چه چیزی را حمل می‌کند و رحم‌ها چه چیزی را می‌کاهند و چه چیزی را می‌افزایند؛ و هر چیزی نزد او اندازه‌ای معین دارد ٨

عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ (٩)

دانا به غیب و آشکار، بلند مرتبهٔ بزرگ است ٩

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَ مَنْ جَهَرَ بِهِ وَ مَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَ سَارِبٌ بِالنَّهَارِ (١٠)

بر او (الله) یکسان است از شما آنکه سخنان را پنهان می سازد و آنکه آن را آشکار می سازد و آنکه خود را در شب پنهان می سازد و در روز راه می رود ١٠

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوْءاً فَلاَ مَرَدَّ لَهُ وَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ (١١)

و برای (انسان) تعقیب کنندگانی (از فرشتگان) است که او را از پیش رو و پُشت سر به اَمر الله حفاظت می کنند، همانا الله (نعمت های داده شده) قومی را تغییر نمی دهد مگر آنکه خودشان تغییرش دهند و هنگامیکه الله به قومی بدی را اراده کند پس بازگشتی از آن نیست و جز او سرپرستی برای ایشان نخواهد بود ١١

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفاً وَ طَمَعاً وَ يُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ (١٢)

او کسی است که به شما صاعقه را (که سبب) بیم و اُمید است را نشان داد و ابرهای مُتراکم را پدید آورد ١٢

وَ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَ الْمَلاَئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَ يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَ هُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَ هُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ (١٣)

و رعد، با ستایش او، او را تسبیح می‌گوید، و فرشتگان نیز از بیم او. و صاعقه‌ها را می‌فرستد و هر کس را بخواهد با آنها گرفتار می‌کند؛ در حالی که آنان درباره الله به مجادله می‌پردازند، و او سخت‌کیفر است ١٣

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لاَ يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلاَّ كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَ مَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَ مَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ (١٤)

دعوت حقّ از آنِ اوست و کسانیکه ایشان جز او (اللّٰه) صدا می زنند چیزی را اجابت نمی کنند مگر مانند آن که دستهایش را به سوی آب باز کند تا آن را به دهانش برساند ولی نمی رسد و دعای کافران جز در گُمراهی نیست ۱۴

وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعاً وَ كَرْهاً وَ ظِلاَلُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَ الْآصَالِ (١٥)

و برای اللّٰه آنان که در آسمانها و زمین هستند و سایه های ایشان در بامدادان و شامگاهان خواه و ناخواه سجده می کنند ۱۵

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَ فَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لاَ يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعاً وَ لاَ ضَرّاً قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَ النُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (١٦)

(ای محمّد) بگو: پروردگار آسمانها و زمین کیست؟ بگو: اللّٰه، (ای محمّد) بگو: آیا جز او سرپرستانی برای خود گرفته‌اید که مالک سود و زیان نیستند؟ بگو: آیا کور و بینا یکسان هستند؟ آیا تاریکی ها و نور یکسان هستند؟ آیا برای اللّٰه شریکانی قرار دادند که مانند خلقت او (چیزی را) خلق کرده‌اند؟ بر ایشان خلقت نامعلوم شده است، بگو: اللّٰه خالق هر چیز است و او یکتای چیره گر است ۱۶

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَداً رَابِياً وَ مِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَ الْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَ أَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ (١٧)

از آسمان آبی را نازل کرد پس رودهایی به اندازهٔ خود جاری شد پس سیلاب کف بالا آمده را برداشت و آنچه (از فلزات) بر آتش ذوب می کنند تا زیور یا کالایی سازند به مانند آن کفی بر می آید، اینچنین اللّٰه حقّ و باطل را (مثال) می زند پس کف به کنار می رود و امّا آنچه به مردم سود می دهد پس در زمین می ماند، اینچنین اللّٰه مثل ها را می زند ۱۷

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى وَ الَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَ مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولٰئِکَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمِهَادُ (۱۸)

برای کسانیکه دعوت پروردگار خویش را اجابت کردند نیکویی است و کسانیکه او را اجابت نکردند اگر برای ایشان آنچه در همهٔ زمین و مانند آن است با آن به جای خویش عوض دهند (از ایشان پذیرفته نمی گردد)، آنان برای ایشان بد حسابرسی است و جایگاه ایشان جهنم است و چه بد جایگاهی است ۱۸

أَ فَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْکَ مِنْ رَبِّکَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ (۱۹)

آیا آنکه می داند آنچه به سوی تو (ای محمّد) از پروردگارت نازل شده حقّ است همچون کسی است که کور است؟ جز این نیست که خردمندان یادآور می شوند ۱۹

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ لاَ يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ (۲۰)

کسانیکه به عهد اللّٰه وفا می کنند و پیمان اللّٰه را نمی شکنند ۲۰

وَ الَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَ يَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ (۲۱)

و کسانیکه آنچه را اللّٰه به پیوستن آن اَمر کرده، می پیوندند و از پروردگارشان می ترسند و از سختی (روز) حساب بیم دارند ۲۱

وَ الَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرّاً وَ عَلاَنِيَةً وَ يَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولٰئِکَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ (۲۲)

و کسانیکه برای خُشنودی پروردگار خویش شکیبایی کنند و نماز را به پا داشتند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم بطور پنهانی و آشکار می بخشند و با خوبی، بدی را دور می کنند، برای ایشان سرانجام آن سرای (جاودانی) است ۲۲

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيَّاتِهِمْ وَ الْمَلاَئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ (۲۳)

در باغ هایی جاودان، خودشان و آنان که نیکوکار بودند از پدرانشان و همسرانشان و فرزندانشان داخل شوند و فرشتگان از هر دری بر ایشان وارد شوند ۲۳

سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ (٢٤)

سلام بر شما بدآنچه شکیبایی کردید پس سرانجام آن سرای چه خوب است ۲۴

وَ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (٢٥)

و کسانیکه عهد الله را بعد از بستن آن می شکنند و پاره می کنند آنچه را الله اَمر نموده که بدان بپیوندند و در زمین فساد می کنند، برای ایشان لعنت است و برای آنان بد سرایی است ۲۵

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ وَ فَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلاَّ مَتَاعٌ (٢٦)

الله روزی را برای هر که بخواهد وسعت می دهد و (برای هر کس که بخواهد) به اندازه قرار می دهد و به زندگی دنیا شادمان شدند، در حالیکه زندگی دنیا در برابر آخرت بهره‌ای اندک نیست ۲۶

وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ (٢٧)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گویند: چرا بر او (محمّد) نشانه‌ای از پروردگارش نازل نشد؟ (ای محمّد) بگو: همانا الله هر کس را بخواهد گُمراه می کند و به سوی خود هدایت می کند هر کس را که توبه کند ۲۷

الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلاَ بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (٢٨)

همان کسانی که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان با یاد الله آرام می‌گیرد. آگاه باشید، تنها با یاد الله دل‌ها آرام می‌گیرد ۲۸

الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَ حُسْنُ مَآبٍ (٢٩)

کسانیکه ایمان آورده اند و اعمال شایسته انجام دادند پاکیزه ترین (زندگی) و سرانجام نیکو برای آنهاست ۲۹

كَذٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لِتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَ هُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ إِلَيْهِ مَتَابِ (٣٠)

اینچنین تو را (ای محمّد) در میان اُمّتی فرستادیم، به درستی اُمّت هایی پیش از آن گذشته است تا بر ایشان آنچه را به سوی تو وحی فرستادیم تلاوت کنی در حالیکه ایشان به (اللّه) مهربان کُفر می ورزند، (ای محمّد) بگو: او پروردگار من است، صاحب قدرتی جز او نیست بر او توکّل کردم و به سوی او بازگشت خواهم کرد ۳۰

وَ لَوْ أَنَّ قُرْآناً سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعاً أَ فَلَمْ يَيْأَسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعاً وَ لاَ يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيباً مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۳۱)

و اگر قرآنی بود که بدان کوهها روان می شدند یا بدان زمین قطعه قطعه می شد یا بدان مُردگان سخن می‌گفتند (ایشان ایمان نمی آوردند)، بلکه فرمان همه از آنِ اللّه است پس آیا کسانیکه ایمان آوردند ناأُمید نشدند که اگر اللّه می خواست قطعاً همه مردم را هدایت می کرد؟ و کسانیکه کُفر ورزیدند پیوسته بدآنچه فراهم می کنند به ایشان می رسد یا نزدیک خانهٔ ایشان (عذاب) فرود می آید تا وعدهٔ اللّه فرا برسد، همانا اللّه خلاف وعده نمی کند ۳۱

وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (۳۲)

و مسلّماً فرستادگان پیش از تو (ای محمّد) را مسخره کردند پس کسانی را که کُفر ورزیدند را مُهلت دادم سپس ایشان را (به عذاب) گرفتم پس مُجازات من چگونه بود؟ ۳۲

أَ فَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لاَ يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَ صُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۳)

آیا کسی که قائم (مُراقب) بر اعمال همه نفوس است (شریک دارد؟) و برای اللّه شریکانی را قرار دادند (ای محمّد) بگو: نام های ایشان را بازگو کنید، آیا او (اللّه) را بدآنچه در زمین است و او نمی داند خبر می دهید یا سخن بیهوده می گویید؟ بلکه برای کسانیکه کُفر ورزیدند نقشه های ایشان آراسته شد و از راه (اللّه) بازداشته شدند و هر کس را اللّه او را گُمراه کند پس برای او هدایتی نباشد ۳۳

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ (٣٤)

برای ایشان در زندگی دنیا عذاب است و قطعاً عذاب آخرت سخت تر است و ایشان را از (عذاب) الله نگهدارنده ای نیست ۳۴

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَ ظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ عُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ (٣٥)

مَثل باغی (بهشتی) که پرهیزکاران نوید داده شده اند از زیر آنها نهرها جاریست، خوراک آن و سایه اش نیز همیشگی است، این سرانجام کسانی است که پرهیزکاری کردند و سرانجام کافران آتش (جهنم) است ۳۵

وَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ مِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَ لاَ أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَ إِلَيْهِ مَآبِ (٣٦)

و کسانیکه به ایشان کتاب داده ایم شادمان هستند بدآنچه به سوی تو (ای محمّد) نازل شد و از گروه‌ها بعضی از آن را انکار می کنند، (ای محمّد) بگو: جز این نیست که فرمان داده شدم که الله را عبادت کنم و به او شرک نورزم، به سوی او می خوانم و بازگشت من به سوی اوست ۳۶

وَ كَذٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْماً عَرَبِيّاً وَ لَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ وَاقٍ (٣٧)

و بدین‌گونه آن را به صورت حکمی عربی نازل کردیم. و اگر پس از آنکه دانش برای تو آمده است از خواسته‌های آنان پیروی کنی، در برابر الله نه سرپرستی خواهی داشت و نه نگهدارنده‌ای ۳۷

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجاً وَ ذُرِّيَّةً وَ مَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ (٣٨)

و مسلّماً فرستادگانی پیش از تو (ای محمّد) ارسال کردیم و برای ایشان زنان و نوادگانی را قرار دادیم و فرستاده ای را نبوده است که آیه ای جز با ارادهٔ الله بیاورد، همه مهلت ها مقرّر شده اند ۳۸

يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يُثْبِتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ (٣٩)

اللّه آنچه را بخواهد از میان بر می دارد و ثابت می کند و تمامی دستورات نزد او است ۳۹

وَ إِنْ مَا نُرِيَنَّکَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّکَ فَإِنَّمَا عَلَيْکَ الْبَلاَغُ وَ عَلَيْنَا الْحِسَابُ (٤٠)

و اگر بعضی از آنچه به ایشان وعده می دهیم را نشان دهیم یا تو را برگیریم (تو را بمیرانیم) پس جز این نیست که بر عهدهٔ تو (ای محمّد) ابلاغ است و بر عهدهٔ ما حسابرسی است ۴۰

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَ اللَّهُ يَحْكُمُ لاَ مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَ هُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (٤١)

آیا ندیدند که ما به سراغ زمین می آییم و از اطراف آن می کاهیم و اللّه حُکم می کند و حُکم او را هیچ بازدارنده ای نیست و او در حسابرسی سریع است ۴۱

وَ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعاً يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَ سَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ (٤٢)

و به درستی کسانیکه قبل از ایشان بودند نقشه کشیدند پس همگی نقشه ها از آنِ اللّه است، می داند آنچه را که هر کس فراهم می کند و به زودی کافران بدانند که پایان آن سرای (سرای آخرت) از آنِ کیست ۴۲

وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلاً قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ (٤٣)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، می گویند: (ای محمّد) تو فرستاده (الهی) نیستی؟ (ای محمّد) بگو: اللّه به گواهی میان من و شما کافی است و آنکس که دانشِ کتاب نزد او است ۴۳

سوره ابراهیم - ١٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

الر. كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْکَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (١)

الر. کتابی که به سوی تو (ای محمّد) نازل کردیم تا مردم را به ارادهٔ پروردگارشان از تاریکی ها به سوی نور به سوی راه شوکتمندِ سُتوده بیرون آوری ۱

اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ وَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (۲)

اللّٰه کسی است که برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و وای بر کافران از عذاب (روزی) سخت ۲

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ يَبْغُونَهَا عِوَجاً أُولٰئِکَ فِي ضَلالٍ بَعِيدٍ (۳)

کسانیکه زندگی دنیا را در برابر آخرت برگزیدند و از راه اللّٰه باز می دارند و آن را کج می خواهند، آنان در گُمراهی دور هستند ۳

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلاَّ بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٤)

و فرستاده ای را ارسال نکردیم مگر به زبان قوم خود تا برای ایشان مشخص کند پس هر کس را (اللّٰه) بخواهد گُمراه می کند و هر کس را بخواهد هدایت می کند و او شوکتمندِ حکیم است ۴

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَکَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۵)

و همانا موسی را با نشانه‌های خود فرستادیم (و به او گفتیم:) قوم خود را از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آور و روزهای اللّٰه را به آنان یادآوری کن. بی‌گمان در این (کار) برای هر شکیبای سپاسگزاری، نشانه‌هایی است ۵

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَ فِي ذٰلِكُمْ بَلاَءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (٦)

و هنگامیکه موسی به قوم خود گفت: نعمت اللّه را بر خویشتن به یاد آورید زمانی که شما را از خاندان فرعون نجات داد، بر شما بدترین شکنجه ها را روا می داشتند و پسران شما را به سختی می کُشتند و زنان شما را زنده نگاه می داشتند و در آن (شکنجه ها) آزمایشی بزرگ از پروردگارتان نهفته بود ۶

وَ إِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَ لَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ (۷)

و هنگامیکه پروردگارتان اعلام کرد اگر سپاسگزار باشید قطعاً شما را (در نعمت ها) افزایش دهیم و اگر کُفر ورزید همانا عذاب من سخت است ۷

وَ قَالَ مُوسَى إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ (۸)

و موسی گفت: اگر شما و هر کس در زمین است همگی کُفر بورزید پس همانا اللّه بی نیاز سُتوده است ۸

أَ لَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لاَ يَعْلَمُهُمْ إِلاَّ اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَ قَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَ إِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (۹)

آیا خبر کسانیکه پیش از شما بودند، قوم نوح و عاد و ثمود (به شما) نرسید و کسانیکه بعد از ایشان بودند، آنها را جز اللّه نمی داند، فرستادگان با نشانیها به سوی ایشان آمدند پس دست هایشان را در دهانهای ایشان (فرستادگانشان) گذاشتند و گفتند: همانا ما بدآنچه بدان فرستاده شده اید کُفر ورزیده ایم و همانا ما بدآنچه ما را بدان فرا می خوانید در شکّ هستیم ۹

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَ فِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَ يُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (۱۰)

فرستادگانشان گفتند: آیا در اللّه پدید آورندهٔ آسمانها و زمین در شکّ هستید؟ (اللّه) شما را فرا می‌خواند تا برای شما گناهانتان را بیامرزد و شما را تا مدّتی مشخص نگاه دارد، (کافران) گفتند: شما جز بشری

همانند ما نیستید، می خواهید ما را از آنچه پدرانمان عبادت می کردند، باز دارید پس برای ما دلیلی آشکار بیاورید ۱۰

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱)

فرستادگانشان به ایشان گفتند: ما جز بشری به مانند شما نیستیم و لیکن الله بر هر کس که از بندگانش بخواهد منّت می نهد و ما را شایسته نیست که دلیلی جز با ارادهٔ الله برای شما بیاوریم و مؤمنان باید بر الله توکّل کنند ۱۱

وَ مَا لَنَا أَلاَّ نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَ قَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَ لَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (۱۲)

و ما را چه شود که بر الله توکّل نکنیم در حالیکه ما را به راههایمان هدایت کرده است، قطعاً بر آنچه ما را آزار می دهید شکیبا باشیم پس (افرادِ) توکّل کننده باید به الله توکّل کنند ۱۲

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ (۱۳)

و کسانیکه کُفر ورزیدند به فرستادگانشان گفتند: همانا شما را از سرزمین خود اخراج می کنیم یا در آئین ما بازگردید پس به سوی ایشان پروردگارشان وحی کرد که قطعاً ستمکاران را هلاک کنیم ۱۳

وَ لَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَ خَافَ وَعِيدِ (١٤)

و قطعاً شما را در زمین بعد از ایشان جایگزین سازیم، این برای آن است که از جایگاه و وعدهٔ (عذاب) من بترسید ۱۴

وَ اسْتَفْتَحُوا وَ خَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (١٥)

و (کافران) خواستند که پیروزی بجویند امّا هر مُتکبّر جباری شکست خورد ۱۵

مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَ يُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ (١٦)

در پیش روی او جهنم است ، از آبِ چرک آلود نوشانده می‌شود ۱۶

يَتَجَرَّعُهُ وَ لاَ يَكَادُ يُسِيغُهُ وَ يَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَ مَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَ مِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ (۱۷)

آن را جُرعه جُرعه می نوشد و آنرا نمی تواند فرو برد و مرگ از همه سو او را فرا می گیرد و او نمی میرد و از پس او عذاب شدید است ۱۷

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لاَ يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلاَلُ الْبَعِيدُ (۱۸)

مَثل کسانیکه به پروردگارشان کُفر ورزیدند، اعمال ایشان مانند خاکستری است که بدان باد در روزی طوفانی بوزد بر چیزی از آنچه فراهم کردند قادر (به نگهداریش) نباشد، این گُمراهی دور است ۱۸

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَ يَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (۱۹)

آیا توجه نکردید که اللّه آسمانها و زمین را به حقّ خلق کرده است؟ اگر بخواهد شما را می برد و آفرینش جدید می آورد ۱۹

وَ مَا ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ (۲۰)

و این (کار) بر اللّه مشکل نیست ۲۰

وَ بَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعاً فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعاً فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَ جَزِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ (۲۱)

همگی در پیشگاه اللّه بیرون آمدند پس ناتوانان (جماعت مُقلّد، پیروان) به کسانیکه استکبار ورزیدند (رهبران مُستبد و مراجع دینی) گفتند: که ما پیروان شما (در دنیا) بودیم، آیا شما چیزی از عذاب اللّه را از ما رفع می کنید؟ (رهبران) گفتند: اگر ما را اللّه هدایت می کرد قطعاً شما را هدایت می کردیم، بر ما یکسان است چه بی تابی کنیم چه شکیبایی کنیم، ما را چاره‌ای نیست ۲۱

وَ قَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَ مَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلاَّ أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلاَ تَلُومُونِي وَ لُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَ مَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۲۲)

و شیطان (وسوسه گر) زمانی که داوری شد، گفت: همانا اللّه شما را وعدهٔ حقّ داد و (من) شما را وعده دادم پس با شما خلاف کردم و مرا بر شما تسلّطی نبود جز آنکه شما را صدا زدم پس اجابتم کردید پس مرا سرزنش نکنید و خویشتن را سرزنش کنید، من به فریاد شما نمی رسم و شما فریادرس من نیستید، همانا بدآنچه مرا از پیش شریک گردانیدید کُفر ورزیدم، همانا برای ستمکاران عذابی دردناک است ۲۲

وَ أُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلاَمٌ (۲۳)

و کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست داخل شوند، به ارادهٔ پروردگارشان جاودان در آن هستند، زنده باد ایشان در آن سلام است ۲۳

أَ لَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَ فَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ (٢٤)

آیا توجه نکردی چگونه اللّه مَثلی زده است، سخن پاک به مانند درختی پاک است ریشه‌اش ثابت و برگ هایش در آسمان است ۲۴

تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۲۵)

میوهٔ خود را به ارادهٔ پروردگار خویش هر زمان می دهد و اللّه مَثل ها را برای مردم می زند تا شاید متذکر گردند ۲۵

وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ (٢٦) و مثل سخن پلید همچون درختی پلید است که از روی زمین کَنده شده باشد، برای آن آرامشی نیست ۲۶

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ وَ يُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ (۲۷)

اللّه کسانیکه ایمان آوردند را با گفتار پایدار در دنیا و در آخرت ماندگار می گرداند و اللّه ستمکاران را گُمراه می کند و اللّه هر آنچه بخواهد را انجام می دهد ۲۷

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَةَ اللَّهِ كُفْراً وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ (۲۸)

آیا توجه نکردی کسانیکه نعمت اللّه را به ناسپاسی تبدیل کردند و قوم خویش را به خانهٔ نابودی (جهنم) وارد کردند؟ ۲۸

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَ بِئْسَ الْقَرَارُ (۲۹)

او را به جهنم می کشانند چه بد قرارگاهی است ۲۹

وَ جَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَاداً لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ (۳۰)

و برای اللّه همتایانی قرار دادند تا مردم را از راه او گُمراه کنند، (ای محمّد) بگو: بهره مند شوید پس همانا بازگشت شما به سوی آتش (جهنم) است ۳۰

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ يُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرّاً وَ عَلاَنِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لاَ بَيْعٌ فِيهِ وَ لاَ خِلاَلٌ (۳۱)

(ای محمّد) به بندگان من کسانیکه ایمان آوردند، بگو: نماز را به پای دارند و از آنچه ایشان را روزی دادیم در نهان و آشکار ببخشند پیش از آنکه روزی بیاید که در آن معامله و دوستی نیست ۳۱

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقاً لَكُمْ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ (۳۲)

و آن که آسمانها و زمین را اللّه خلق کرد و از آسمان آبی را نازل نمود پس بدان از محصولات (آن) روزی برای شما بیرون آورد و برای شما کِشتی را مسخّر کرد تا در دریا به فرمان او حرکت کنید و برای شما نهرها را مسخّر کرد ۳۲

وَ سَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَ سَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ (۳۳)

و برای شما خورشید و ماه را به دنبال هم مسخّر کرد و برای شما شب و روز را مسخّر کرد ۳۳

وَ آتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَ إِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لاَ تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ (۳٤)

و به شما از هر چه از او (اللّه) خواسته بودید ارزانی نمود و اگر نعمت اللّه را شمارش کنید آن را نمی توانید بشمارید، همانا انسان ستمگری ناسپاس است ۳۴

وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِناً وَ اجْنُبْنِي وَ بَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ (۳۵)

و هنگامیکه ابراهیم گفت: پروردگارا این سرزمین را اَمن بگردان و مرا و فرزندانم را از عبادت بُتها برکنار دار ۳۵

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ مَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٦)

پروردگارا همانا آنها بسیاری از مردم را گُمراه کردند پس هر که مرا پیروی کند او از من است و هر که مرا نافرمانی کند پس همانا تو آمرزندهٔ مهربان هستی ۳۶

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلاَةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَ ارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (٣٧)

پروردگارا همانا من خاندانم را در درّه ای بدون کِشت و زراعت نزدِ خانهٔ مُحترم (خانهٔ دارای حُرمت و احترام= کعبه) تو سکونت دادم، پروردگارا تا نماز را به پای دارند پس چنان کن که دل هایی از مردم به سوی آنان بگروند و ایشان را از محصولات روزی ده تا شاید سپاسگزار باشند ۳۷

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَ مَا نُعْلِنُ وَ مَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ فِي السَّمَاءِ (٣٨)

پروردگارا همانا تو می دانی آنچه را پنهان سازیم و آنچه را آشکار سازیم و چیزی در زمین و نه در آسمان بر الله پوشیده نیست ۳۸

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ (٣٩)

سپاس الله را که به من در پیری اسماعیل و اسحاق را بخشید، همانا پروردگار من شنوندهٔ دعاست ۳۹

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلاَةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ (٤٠)

پروردگارا مرا برپا کنندهٔ نماز قرار ده و نیز از فرزندانم، پروردگارا، و دعای مرا بپذیر ۴۰

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ (٤١)

پروردگارا مرا و والدین را و مؤمنین را بیامرز (در) روزی که حساب به پا شود ۴۱

وَ لاَ تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلاً عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ (٤٢)

و الله را از آنچه ستمکاران می‌کنند، غافل مپندار جز این نیست که ایشان را برای روزی که در آن چشم ها باز می ماند، مُهلت می دهد ۴۲

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لاَ يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَ أَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ (٤٣)

در حالیکه سرهای خود را بالا گرفته و یک راست می شتابند و چشمانشان فرو بسته نمی شود و دلهای ایشان تُهی است ۴۳

وَ أَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُجِبْ دَعْوَتَكَ وَ نَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَ وَ لَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ (٤٤)

(ای محمّد) مردم را از روزی بترسان که عذاب ایشان را بیاید پس آنان که ستم کردند، می گویند: پروردگارا به ما تا مدّتی نزدیک مُهلت بده تا دعوت تو را اجابت کنیم و فرستادگان را پیروی کنیم، آیا شما نبودید که پیش از این سوگند یاد کردید که برای شما نابودی نیست؟ ۴۴

وَ سَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَ تَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَ ضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ (٤٥)

و در خانه های کسانیکه بر خویشتن ستم کردند سکونت گزیدید و برای شما آشکار شد چه با ایشان کردیم و برای شما مَثل ها زدیم ۴۵

وَ قَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَ عِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَ إِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ (٤٦)

و به درستی نقشه های خویش را به کار بستند و نقشه‌های ایشان نزد اللّٰه است و هر چند نقشهٔ ایشان آنگونه باشد که از آن کوه ها نابود گردد ۴۶

فَلاَ تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (٤٧)

پس هرگز مپندار که اللّٰه از وعده‌ای که به فرستادگانش داده است، تخلف می‌کند؛ همانا اللّٰه شوکتمندِ صاحب انتقام است ۴۷

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاوَاتُ وَ بَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (٤٨)

روزی که زمین به زمینی دیگر و آسمانها نیز (به آسمان هایی دیگر) تبدیل شوند و همگی به پیشگاه اللّٰه یکتای چیره گر آشکار می شوند ۴۸

وَ تَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (٤٩)

و در آن روز مُجرمان (گناهکاران) را به زنجیر بسته می بینی ۴۹

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَ تَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ (٥٠)

لباس های ایشان از قیر گُداخته است و چهره های ایشان را آتش می پوشاند ۵۰

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (٥١)

تا الله به هر کس آنچه فراهم کرده است را پاداش دهد، همانا الله در حسابرسی سریع است ۵۱

هٰذَا بَلاَغٌ لِلنَّاسِ وَ لِيُنْذَرُوا بِهِ وَ لِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلٰهٌ وَاحِدٌ وَ لِيَذَّكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ (٥٢)

این (قرآن) ابلاغی برای مردم است، تا به وسیله آن هشدار داده شوند و تا بدانند که او (الله) صاحب قدرتی یکتاست و تا خردمندان یادآور شوند ۵۲

سوره حجر - ۱۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَ قُرْآنٍ مُبِينٍ (١)

الر. این آیات کتاب و قرآنی آشکار است ۱

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ (٢)

چه بسا کافران آرزو خواهند کرد که ای کاش (در دنیا) تسلیم (الله) بودند ۲

ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَ يَتَمَتَّعُوا وَ يُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٣)

ایشان را رها کن (تا) بُخورند و بهره ببرند و ایشان را آرزوها سرگرمشان سازد پس به زودی خواهند دانست ۳

وَ مَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلاَّ وَ لَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ (٤)

و هیچ شهری را هلاک نساختیم جز آنکه برای آن دستوری مقرّر شده بود ۴

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَ مَا يَسْتَأْخِرُونَ (٥)

نه اُمّتی بر مُهلت خویش پیشی گیرد و نه به تأخیر اُفتد ۵

وَ قَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ (٦)

و (کافران) گفتند: ای کسی که بر تو تذکر (قرآن) نازل شده است همانا تو دیوانه هستی ۶

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلاَئِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٧)

چرا برای ما فرشتگان را نمی آوری اگر راستگو هستی؟ ۷

مَا نُنَزِّلُ الْمَلاَئِكَةَ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ مَا كَانُوا إِذاً مُنْظَرِينَ (٨)

(ای محمّد بگو:) فرشتگان را جز به حقّ نمی فرستیم که در آن صورت مُهلت داده نمی شوید ۸

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (٩)

همانا ما ذکر (کلام وحی) را نازل کردیم و ما بر آن نگهبان هستیم ۹

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ (١٠)

و مسلّماً فرستادگان را پیش از تو (ای محمّد) در میان پیروان اوّلین ارسال کردیم ۱۰

وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلاَّ كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (١١)

و فرستاده ای به سویشان نیامد مگر آن که او را مسخره می کردند ۱۱

كَذٰلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (١٢)

اینچنین در دل مُجرمان (گناهکاران) آن را راه می‌دهیم ۱۲

لاَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ قَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ (١٣)

بدان ایمان نمی آورند و به درستی شیوهٔ پیشینیان بر این بوده است ۱۳

وَ لَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَاباً مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ (١٤)

و اگر بر ایشان دروازه ای را از آسمان باز کنیم پس شروع کنند که در آن بالا روند ۱۴

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ (١٥)

قطعاً خواهند گفت: جز این نیست که چشم بندی شده ایم بلکه ما گروهی جادو شده هستیم ۱۵

وَ لَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجاً وَ زَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ (١٦)

و مسلّماً در آسمان صُور فلکی را قرار دادیم و آنها را برای (افرادِ) بیننده آراسته ایم ۱۶

وَ حَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (۱۷)

و آنها را از هر شیطان (وسوسه گر) رانده شده حفظ نمودیم ۱۷

إِلاَّ مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ (۱۸)

مگر آنکه مخفیانه گوش فرا دهد پس شهابی روشن او را دنبال می کند ۱۸

وَ الْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَ أَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ (۱۹)

و زمین را گُسترش دادیم و در آن کوه هایی افکندیم و در آن از هر چیزی مُتناسب رویانیدیم ۱۹

وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَ مَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ (۲۰)

و در آن (زمین) برای شما و برای آنکه (شما) روزی رسان او نیستید اسباب زندگی پدید آوردیم ۲۰

وَ إِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَ مَا نُنَزِّلُهُ إِلاَّ بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (۲۱)

و هر چه هست گنجینه های آن نزد ماست و آن را جز به اندازهٔ مشخص نازل نمی‌کنیم ۲۱

وَ أَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَ مَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ (۲۲)

و باد ها را بارور کننده فرستادیم پس از آسمان آبی را فرو فرستادیم پس شما را به آن سیراب نمودیم و شما ذخیره کننده آن نبودید ۲۲

وَ إِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَ نُمِيتُ وَ نَحْنُ الْوَارِثُونَ (۲۳)

و همانا ما زنده می کنیم و می میرانیم و ما وارث (همه) هستیم ۲۳

وَ لَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَ لَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ (۲٤)

مسلّماً پیشینیان شما را شناختیم و مسلّماً آیندگان شما را شناخته ایم ۲۴

و وَ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۲۵)

و همانا پروردگارت آنها را محشور می‌کند و او حکیم داناست ۲۵

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۲٦)

و مسلّماً انسان را از گِل خُشک، از گِل تیره ریخته شده خلق کردیم ۲۶

وَ الْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ (۲۷)

و جِنّ را از قبل از آتش سوزندهٔ بدون دود خلق کردیم ۲۷

وَ إِذْ قَالَ رَبُّکَ لِلْمَلاَئِکَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَراً مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۲۸)

و هنگامیکه پروردگارت به فرشتگان فرمود که من آفرینندهٔ بشری از گِل خُشک، از گِل تیره ریخته شده هستم ۲۸

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَ نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (۲۹)

پس زمانی که او (آدم) را آراسته نمودم و در او از روح خود دمیدم (منش و طریقت الهی را به او واگذار نمودم) پس (ای فرشتگان) برای او سجده کنید ۲۹

فَسَجَدَ الْمَلاَئِکَةُ کُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (۳۰)

پس همه فرشتگان با هم سجده کردند ۳۰

إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَکُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (۳۱)

جز ابلیس که سرپیچی کرد از آنکه با سجده کنندگان باشد ۳۱

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَکَ أَلاَّ تَکُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (۳۲)

(اللّه) فرمود: ای ابلیس تو را چه شد که با سجده کنندگان نبودی؟ ۳۲

قَالَ لَمْ أَکُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۳۳)

(شیطان) گفت: من نمی خواهم که سجده کنم برای بشری که او را از گِلی خُشک، از گِل تیره ریخته شده خلق کردی ۳۳

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّکَ رَجِيمٌ (۳٤)

(اللّه) فرمود: پس از آن (مقام) خارج شو که تو رانده شده هستی ۳۴

وَ إِنَّ عَلَيْکَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (۳۵)

و همانا بر تو تا روز جزا لعنت است ۳۵

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۳٦)

(شیطان) گفت: پروردگارا پس مرا مُهلت ده تا روزی که (همهٔ مردم) برانگیخته شوند ۳۶

قَالَ فَإِنَّکَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (۳۷)

(اللّٰه) فرمود: پس (تو) از مُهلت یافتگان هستی ۳۷

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (۳۸)

تا روزی که وقت آن مشخص است ۳۸

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۳۹)

(شیطان) گفت: پروردگارا برای آنکه مرا گُمراه کردی قطعاً آنچه در زمین است را برای ایشان زینت دهم و قطعاً همگی را گُمراه کنم ۳۹

إِلاَّ عِبَادَکَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (٤٠)

مگر بندگان تو از ایشان که مُخلص شده‌اند ۴۰

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ (٤١)

(اللّٰه) فرمود: این راهی پایدار به سوی من است ۴۱

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَکَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلاَّ مَنِ اتَّبَعَکَ مِنَ الْغَاوِينَ (٤٢)

همانا تو را بر بندگانم تسلّطی نیست جز گُمراهانی که از تو پیروی کنند ۴۲

وَ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٣)

و همانا جهنم وعده گاه همگی آنان است ۴۳

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ (٤٤)

برای آن (جهنم) هفت دروازه است، هر دروازه‌ای از ایشان جداگانه است ۴۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (٤٥)

همانا پرهیزکاران در باغ ها و چشمه سارها هستند ۴۵

ادْخُلُوهَا بِسَلاَمٍ آمِنِينَ (٤٦)

به سلامت و امنیت در آن داخل شوید ۴۶

وَ نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَاناً عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ (٤٧)

هر کینه ای را از سینه های ایشان بر گنیم که همدلانه بر تخت ها روبروی هم قرار گیرند ۴۷

لاَ يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَ مَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ (٤٨)

رنجی بر ایشان نرسد و از آن بیرون رانده نمی شوند ۴۸

نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٤٩)

بندگان مرا خبر ده که من آمرزندهٔ مهربان هستم ۴۹

وَ أَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ (٥٠)

و آن که عذاب من عذاب دردناک است ۵۰

وَ نَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ (٥١)

و از مهمانان ابراهیم ایشان را خبر ده ۵۱

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلاَماً قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ (٥٢)

هنگامیکه بر او وارد شدند پس گفتند: سلام، (ابراهیم) گفت: همانا ما نسبت به شما نگران هستیم ۵۲

قَالُوا لاَ تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلاَمٍ عَلِيمٍ (٥٣)

(فرستادگان الهی) گفتند: مترس که ما تو را به پسری دانا نوید می دهیم ۵۳

قَالَ أَ بَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ (٥٤)

(ابراهیم) گفت: آیا مرا نوید می دهید با آنکه مرا پیری فرا رسیده است پس به چه نوید می دهید؟ ۵۴

قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلاَ تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ (٥٥)

(فرستادگان الهی) گفتند: مُژده برای تو آوردیم پس از ناأُمیدان مباش ۵۵

قَالَ وَ مَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلاَّ الضَّالُّونَ (٥٦)

(ابراهیم) گفت: کیست که از رحمت پروردگار خویش ناأُمید شود مگر گُمراهان ۵۶

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (٥٧)

(ابراهیم) گفت: پس کار شما چیست ای فرستادگان؟ ۵۷

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ (٥٨)

(فرستادگان الهی) گفتند: همانا به سوی قومی مُجرم (گناهکاران) فرستاده شده ایم ۵۸

إِلاَّ آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ (٥٩)

مگر خاندان لوط ایشان را همگی نجات خواهیم داد ۵۹

إِلاَّ امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ (٦٠)

مگر همسر او؛ ما مقرر داشتیم که او قطعاً از باقی ماندگان باشد ۶۰

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ (٦١)

پس زمانی که فرستادگان نزد خاندان لوط آمدند ۶۱

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ (٦٢)

(لوط) گفت: همانا شما گروهی ناشناس هستید ۶۲

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ (٦٣)

(فرستادگان الهی) گفتند: ما همان (وعده) را برای تو آوردیم که در آن (قومت) شکّ می کردند ۶۳

وَ أَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَ إِنَّا لَصَادِقُونَ (٦٤)

و حقّ را به تو آوردیم و همانا ما راستگو هستیم ۶۴

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ اتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَ لاَ يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَ امْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ (٦٥)

پس (ای لوط) بخشی از شب را با خانواده‌ات حرکت کن و خودت از پشت سر آنان برو، و هیچ‌یک از شما به پشت سر خود نگاه نکند و به همان‌جایی که فرمان یافته‌اید بروید ۶۵

وَ قَضَيْنَا إِلَيْهِ ذٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هٰؤُلاَءِ مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ (٦٦)

و او (لوط) را از این اَمر آگاه کردیم، بامدادان همه آنها (قوم لوط) ریشه کن خواهند شد ۶۶

وَ جَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ (٦٧)

و مردم شهر شادی کنان آمدند ۶۷

قَالَ إِنَّ هٰؤُلاَءِ ضَيْفِي فَلاَ تَفْضَحُونِ (٦٨)

(لوط) گفت: همانا اینان مهمانان من هستند پس رسوایم نکنید ۶۸

وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ لاَ تُخْزُونِ (٦٩)

و تقوای الهی پیشه سازید و (مرا) اندوهگین نسازید ۶۹

قَالُوا أَ وَ لَمْ نَنْهَکَ عَنِ الْعَالَمِينَ (٧٠)

(قوم لوط) گفتند: آیا تو را از (پناه دادن) جهانیان (غریبه ها) نهی نکرده بودیم؟ ۷۰

قَالَ هٰؤُلاَءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (٧١)

(لوط) گفت: اینان دختران من هستند اگر کاری دارید ۷۱

لَعَمْرُکَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ (٧٢)

قطعاً به جان تو (سوگند) اینان در (شهوات جنسی) خویش مستانه فرو رفته بودند ۷۲

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ (٧٣)

پس ایشان را فریاد (مرگباری) فرا گرفت در حالیکه صبح طلوع می‌کرد ۷۳

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ (٧٤)

پس (آن شهر را) زیر و رو کردیم و بر ایشان سنگ هایی از سِجِّیل (گوگرد) را باراندیم ۷۴

إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ (٧٥)

همانا در این نشانه هایی برای هوشمندان است ۷۵

وَ إِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُقِيمٍ (٧٦)

و (آثار) آن (شهر) بر سر راهی بر جا است ۷۶

إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ (٧٧)

همانا در این نشانه ای برای مؤمنان است ۷۷

وَ إِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ (٧٨)

و به راستی "یاران أَیکه" ستمکار بودند ۷۸

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَ إِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُبِينٍ (٧٩)

پس از ایشان انتقام گرفتیم و (آثار) آن دو شهر بر سر راهی آشکار است ۷۹

وَ لَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ (٨٠)

و مسلّماً "یاران حِجر" فرستادگان را دروغ شُمردند ۸۰

وَ آتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٨١)

و نشانه های خویش را به ایشان آوردیم پس از آنها رویگردان بودند ۸۱

وَ كَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً آمِنِينَ (٨٢)

و از کوهها خانه‌هایی اَمن برای خود می تراشیدند ۸۲

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ (٨٣)

پس فریاد (مرگباری) هنگام صبحگاه ایشان را فرا گرفت ۸۳

فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٤)

پس آنچه به دست می‌آوردند، آنان را از عذاب بی‌نیاز نکرد ۸۴

وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ (٨٥)

و آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را جز به حقّ خلق نکردیم و همانا ساعت (قیامت) فرا می رسد پس (با آنها) بطور نیکو مواجه شو ۸۵

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلاَّقُ الْعَلِيمُ (٨٦)

همانا پروردگارت آفرینندهٔ داناست ۸۶

وَ لَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعاً مِنَ الْمَثَانِي وَ الْقُرْآنَ الْعَظِيمَ (٨٧)

و مسلّماً (ای محمّد) ما هفت آیه تکرارشونده و قرآن بزرگ را به تو عطا کردیم ۸۷

لاَ تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجاً مِنْهُمْ وَ لاَ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ اخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ (٨٨)

(ای محمّد) چشم های خویش را به امکاناتی که به گروه هایی از آنها دادیم خیره مکن و بر آنها اندوهگین مباش و بر مؤمنان فروتن باش ۸۸

وَ قُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ (٨٩)

و (ای محمّد) بگو: همانا من هشدار دهنده ای آشکار هستم ٨٩

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ (٩٠)

بدانسان که بر بخش کنندگان (آیات الهی) نازل کردیم ٩٠

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ (٩١)

کسانیکه کلام الهی را قطعه قطعه کردند ٩١

فَوَ رَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٩٢)

پس به پروردگارت (سوگند) قطعاً از همه آنها سؤال خواهیم کرد ٩٢

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩٣)

از آنچه انجام می دادند ٩٣

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (٩٤)

پس آشکار ساز بدآنچه فرمان داده شده ای و از مشرکان روی بگردان ٩۴

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِءِينَ (٩٥)

همانا (آزار افرادِ) مسخره کننده را از تو (ای محمّد) دور می سازیم ٩٥

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٩٦)

کسانیکه با اللّٰه صاحب قدرتی دیگر را قرار می دهند پس زود است که بدانند ٩۶

وَ لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ (٩٧)

و مسلّماً می دانیم که سینهٔ تو بدان تنگ می آید بدآنچه (کافران) می گویند ٩٧

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ كُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ (٩٨)

پس به سپاس پروردگارت تسبیح کن و از (افرادِ) سجده کننده باش ٩٨

وَ اعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (٩٩)

و (ای محمّد) پروردگارت را عبادت کن تا تو را یقین بیاید ٩٩

سوره نحل - ١٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلاَ تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (١)

فرمان اللّه آمد پس آن را به شتاب مجویید، او مُنزه و برتر است از آنکه شرک می ورزید ١

يُنَزِّلُ الْمَلاَئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنَا فَاتَّقُونِ (٢)

(اللّه) فرشتگان را با روح از اَمر خود نازل می کند بر هر که از بندگانش خویش بخواهد که هشدار دهید، همانا صاحب قدرتی جز من نیست پس پرهیزکاری کنید ٢

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٣)

آسمانها و زمین را به حقّ خلق کرد، (اللّه) برتر است از آنچه شرک می ورزید ٣

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ (٤)

انسان را از نطفه ای خلق کرد پس اکنون دشمنی آشکار است ۴

وَ الْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَ مَنَافِعُ وَ مِنْهَا تَأْكُلُونَ (٥)

و دام ها را برای شما خلق کرد، بوسیلهٔ آنها پوششی گرم (می بافید) و (برای شما) سود دارند و از (گوشت) آنها می خورید ۵

وَ لَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَ حِينَ تَسْرَحُونَ (٦)

و برای شما زیبا است هنگامی که آنها را به مرتع می برید و بر می گردانید ۶

وَ تَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلاَّ بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٧)

و بارهایتان را به سوی شهر می برند که نمی توانستید جز با رنج دادن جانتان آن را برسانید، همانا پروردگار شما با محبّت مهربان است ٧

وَ الْخَيْلَ وَ الْبِغَالَ وَ الْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَ زِينَةً وَ يَخْلُقُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (٨)

و اسب ها و قاطرها و الاغ ها (را خلق کرد) تا سوار آنها شوید و زینتی (برای شما باشد) و آنچه را که نمی دانید را (الله) خلق می کند ۸

وَ عَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَ مِنْهَا جَائِرٌ وَ لَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (۹)

و بر عهده الله است که راه راست را نشان دهد، و برخی راه‌ها منحرف‌اند؛ و اگر الله می‌خواست، همه شما را هدایت می‌کرد ۹

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ (۱۰)

او کسی است که از آسمان آبی را برای شما فرستاد، از آن می نوشید و به سبب آن (آب) درختانی (می رویند) که از میان آن (چهارپایان) را می چرانید ۱۰

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَ الزَّيْتُونَ وَ النَّخِيلَ وَ الْأَعْنَابَ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۱۱)

برای شما بدان (آب) زراعت و زیتون و نخل ها و انگورها و از همه میوه ها را می رویاند، همانا در این برای گروهی که می اندیشند نشانه‌ای است ۱۱

وَ سَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۱۲)

و برای شما شب و روز و خورشید و ماه را مسخّر کرد و ستارگان به فرمان او رام هستند، همانا در این نشانه هایی است برای گروهی که تعقّل می کنند ۱۲

وَ مَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۳)

و آنچه را (الله) برای شما در زمین می رویاند که رنگ های گوناگون دارد، همانا در آن نشانه هایی است برای گروهی که یادآور شوند ۱۳

وَ هُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْماً طَرِيّاً وَ تَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَ تَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱٤)

و اوست آنکه دریا را مسخّر کرد تا از آن گوشتی تازه بُخورید و از آن زیوری بیرون آورید که آن را بپوشید و کِشتی ها را در آن می‌بینی که شکافندهٔ آب هستند تا از بخشش او بجوئید و تا شاید سپاسگزار باشید ۱۴

وَ أَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَ أَنْهَاراً وَ سُبُلاً لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۵)

و در زمین کوه های اُستوار افکند تا مبادا (زمین) شما را به لرزه درآورد و رودهایی و راههایی پدیدار کرد تا شاید هدایت یابید ۱۵

وَ عَلاَمَاتٍ وَ بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ (١٦)

و علامت هایی و با ستاره (قطبی) ایشان راهیابی می کنند ۱۶

أَ فَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لاَ يَخْلُقُ أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (۱۷)

پس آیا آن که خلق می کند همچون کسی است که خلق نمی کند پس آیا متذکر نمی شوید؟ ۱۷

وَ إِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لاَ تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۸)

و اگر نعمت اللّٰه را شمارش کنید نمی توانید آن را شمارش کنید، همانا اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۱۸

وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ (۱۹)

و اللّٰه می داند آنچه پنهان می کنید و آنچه آشکار می سازید ۱۹

وَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لاَ يَخْلُقُونَ شَيْئاً وَ هُمْ يُخْلَقُونَ (۲۰)

و کسانیکه جز اللّٰه صدا می زنید چیزی را خلق نمی کنند در حالیکه خودشان خلق شده اند ۲۰

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَ مَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (۲۱)

مُرده هستند نه زنده و نمی فهمند چه هنگام برانگیخته می شوند ۲۱

إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَ هُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (۲۲)

اللّٰه شما صاحب قدرتی یکتاست پس کسانیکه به آخرت ایمان ندارند دلهای ایشان (حقیقت الهی را) انکار می کنند و ایشان کِبر می ورزند ۲۲

لاَ جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ (۲۳)

شکّی نیست که اللّه می داند آنچه پنهان می کنند و آنچه آشکار می سازند، همانا او کِبر ورزان را دوست ندارد ۲۳

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ مَا ذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٢٤)

و هنگامیکه به ایشان گفته شود پروردگار شما چه چیز نازل کرده است؟ (کافران) گویند: افسانه های پیشینیان را ۲۴

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلاَ سَاءَ مَا يَزِرُونَ (٢٥)

تا بارهای (گناه) خویش را تماماً روز قیامت بردارند و بارهای (گناه) کسانیکه به غیر دانش ایشان را گُمراه می کنند، آگاه باشید چه زشت است آنچه برمی دارند ۲۵

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ أَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَشْعُرُونَ (٢٦) به درستی کسانیکه پیش از آنها بودند نقشه کشیدند پس اللّه بُنیاد ایشان را از پایه ها سرنگون ساخت پس سقف از بالای (سر) شان بر ایشان فرود آمد و عذاب از جایی که گمان نمی‌کردند به سراغشان آمد ۲۶

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَ يَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَ السُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ (٢٧)

سپس روز قیامت اللّه ایشان را خوار سازد و (اللّه) می فرماید: کجا هستند شریکان شما کسانیکه در مورد ایشان ستیزه می کردید؟ کسانیکه به ایشان دانش داده شده، می گویند: همانا در این روز خواری و بدی برای کافران است ۲۷

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٨)

کسانیکه فرشتگان ایشان را در حالیکه بر خویشتن ستم می کردند دریابند (بمیرانند) پس سر تسلیم فرود می آورند که ما بدی نمی کردیم، چنین نیست همانا اللّه داناست بدآنچه می کردند ۲۸

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٢٩)

پس به دروازه های جهنم جاودان در آن داخل شوید پس جایگاه کِبر ورزان چه زشت است ٢٩

وَ قِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَا ذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْراً لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ (٣٠)

و به کسانیکه پرهیزکاری کردند گفته شد: پروردگارتان چه چیز نازل کرده است؟ گفتند: خیر و نیکی، و برای کسانیکه در این دنیا احسان کردند در همین دنیا نیکی مقرّر است و همانا خانهٔ آخرت بهتر است و خانهٔ پرهیزکاران چه خوب است ٣٠

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ (٣١)

آنها در باغهای (بهشت) جاودان داخل می شوند که از زیر آنها نهرها جاری است، برای ایشان در آنجا (بهشت) هر چه بخواهند وجود دارد، اینچنین الله پرهیزکاران را پاداش می دهد ٣١

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٢)

کسانیکه فرشتگان ایشان را پاک دریابند (بمیرانند) می گویند: سلام بر شما، به باغ (بهشت) داخل شوید بدآنچه انجام می دادید ٣٢

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلاَئِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٣٣)

آیا آنان جز این انتظار دارند که فرشتگان به سراغشان بیایند، یا فرمان پروردگارت فرا رسد؟ کسانی که پیش از آنان بودند نیز چنین کردند؛ و الله به آنان ستم نکرد، بلکه آنان خود بر خویشتن ستم می‌کردند ٣٣

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٣٤)

پس (نتیجهٔ) گناهان آنچه انجام می دادند به ایشان رسید و (عذاب به خاطرِ) آنچه که آن را مسخره می کردند به ایشان فرود آمد ٣۴

وَ قَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَ لاَ آبَاؤُنَا وَ لاَ حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلاَّ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (٣٥)

و مشرکان گفتند: اگر الله می‌خواست، نه ما و نه پدرانمان چیزی جز او را نمی‌پرستیدیم و هیچ چیز را بدون فرمان او حرام نمی‌کردیم. کسانی که پیش از آنان بودند نیز چنین کردند پس آیا بر فرستادگان جز ابلاغ آشکار است؟ ۳۵

وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلاَلَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (٣٦)

و مسلّماً در هر اُمّتی فرستاده ای را برانگیختیم که الله را عبادت کنید و از طاغوت (استبدادیان) دوری گزینید پس از ایشان کسی است که الله او را هدایت کرد و از ایشان است که گُمراهی بر او به حقّ مُقرّر گردید (نوشته شد) پس در زمین بگردید پس نگاه کنید که سرانجام (افرادِ) تکذیب کننده چگونه بود ۳۶

إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٣٧)

(ای محمّد) اگر بر هدایت ایشان حریص باشی پس همانا الله هدایت نمی کند آن کسی را که گُمراه می کند و برای ایشان یاورانی نیست ۳۷

وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لاَ يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْداً عَلَيْهِ حَقّاً وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٣٨)

و به الله سخت ترین سوگند های خویش را یاد می کنند که الله آن کس را که می میرد (در قیامت) برنمی انگیزد، بلکه این وعده ای به حقّ بر عهدهٔ او (الله) است و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۳۸

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ (٣٩)

تا برای ایشان مشخص کند آنچه را که در آن اختلاف می کردند و تا کسانیکه کُفر ورزیدند را مشخص سازد، همانا ایشان دروغگو بودند ۳۹

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٤٠)

جز این نیست گفتار ما هنگامیکه برای (خلقت) چیزی اراده کنیم که به او بگوییم: بشو پس می شود ۴۰

وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١)

و کسانیکه در راه اللّه مهاجرت کردند بعد از آنکه مورد ستم واقع شدند البته آنان را در دنیا جای نیکویی می دهیم و هر آینه مُزد آخرت بزرگتر است اگر که بدانند ۴۱

الَّذِينَ صَبَرُوا وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٤٢)

کسانیکه شکیبایی کردند و بر پروردگار خویش توکّل می کنند ۴۲

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلاَّ رِجَالاً نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (٤٣)

و پیش از تو (ای محمّد) جز اشخاصی را (به رسالت) نفرستادیم مگر به ایشان وحی نمودیم پس از اهل ذکر (پیروان راستین کتابهای الهی پیشین) سؤال کنید اگر شما نمی دانید ۴۳

بِالْبَيِّنَاتِ وَ الزُّبُرِ وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (٤٤)

با نشانیها و نامه ها و به سوی تو این ذکر (قرآن) را نازل کردیم تا برای مردم آنچه به سوی ایشان نازل شده است را مشخص کنی و تا شاید بیندیشند ۴۴

أَ فَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَشْعُرُونَ (٤٥)

آیا امنیت یافتند کسانیکه نقشه های گناه را کشیدند؟ که اللّه ایشان را در زمین فرو برد یا ایشان را عذاب از جایی که نمی فهمند احاطه کند ۴۵

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (٤٦)

یا ایشان را در هنگام رفت و آمد (عذاب) فرا بگیرد پس (کافران) ناتوان کننده (اللّه) نیستند ۴۶

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٤٧)

یا ایشان را اندک اندک (عذاب) فرا بگیرد پس همانا پروردگار شما با محبّت مهربان است ۴۷

أَ وَ لَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلاَلُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَ الشَّمَائِلِ سُجَّداً لِلَّهِ وَ هُمْ دَاخِرُونَ (٤٨)

آیا به چیزهایی که اللّه آفریده است ننگریسته‌اند که سایه‌هایشان از راست و چپ، در حالی که برای اللّه فروتن اند، بازمی‌گردد؟ ۴۸

وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَ الْمَلاَئِكَةُ وَ هُمْ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ (٤٩)

و هر جنبنده ای که در آسمانها و زمین است و نیز فرشتگان، برای اللّه سجده می کنند و تکبر نمی ورزند ٤٩

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (٥٠)

از پروردگارشان که بر بالای ایشان است، می ترسند و انجام می دهند آنچه اَمر شده اند ۵۰

وَ قَالَ اللَّهُ لاَ تَتَّخِذُوا إِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ (٥١)

و اللّه فرمود: که صاحب قدرتهای دوگانه برای خود برنگزینید، جز این نیست که او (اللّه) صاحب قدرتی یکتاست پس از من (اللّه) بترسید ۵۱

وَ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ لَهُ الدِّينُ وَاصِباً أَ فَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ (٥٢)

و برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و برای او دین همیشگی است، آیا از غیر اللّه پروا می کنید؟ ۵۲

وَ مَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ (٥٣)

و هر نعمتی که دارید از جانب اللّه است پس هنگامیکه به شما رنج (زیانی) می رسد به سوی او (اللّه) روی می آورید ۵۳

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ (٥٤)

سپس هنگامیکه از شما رنج را برطرف می سازد در آن هنگام گروهی از شما به پروردگار خویش شرک می ورزید ۵۴

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٥٥)

تا کُفر بورزد بدآنچه به ایشان دادیم پس (برای مدّتی) بهره مند شوید که بزودی متوجه خواهید شد ۵۵

وَ يَجْعَلُونَ لِمَا لاَ يَعْلَمُونَ نَصِيباً مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ (٥٦)

و برای چیزهایی که هیچ نمی‌دانند، از آنچه روزیِ آنان کرده‌ایم سهمی قرار می‌دهند. سوگند به الله، درباره آنچه به دروغ می‌بافید، حتماً بازخواست خواهید شد ۵۶

وَ يَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَ لَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ (۵۷)

و برای الله دختران را قرار می دهند، او مُنزه است در حالیکه آنچه خوشایندشان است را از آنِ خود می دانند ۵۷

وَ إِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدّاً وَ هُوَ كَظِيمٌ (۵۸)

و هنگامیکه یکی از آنها به دختر مُژده داده شود، چهره او سیاه شود در حالیکه خشم خود را فرو می برد ۵۸

يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَ يُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلاَ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۵۹)

از بدیِ خبری که به او داده شده، از مردم پنهان می‌شود؛ آیا با ننگ او (دختر) را نگه دارد یا او را در خاک فرو برد (زنده به گور کند)؟ بدانید چه زشت است آنچه حُکم می کنند ۵۹

لِلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَ لِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦٠)

مَثل زشتی است برای کسانیکه به آخرت ایمان نمی آورند، برای الله مَثل برتر است و او شوکتمندِ حکیم است ۶۰

وَ لَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَ لٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لاَ يَسْتَقْدِمُونَ (٦١)

و اگر الله مردم را به سبب ستمگریشان مؤاخذه می کرد بر (روی) زمین جُنبنده ای را باقی نمی گذاشت و لیکن تا مُهلتی مشخص (کیفر) ایشان را به تأخیر می افکند پس هنگامیکه مُهلت ایشان فرا رسد نه ساعتی را به تأخیر اُفتند و نه پیشی گیرند ۶۱

وَ يَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَ تَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَى لاَ جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَ أَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ (٦٢)

و برای اللّه چیزی را قرار می‌دهند که خودشان از آن بیزارند، و زبان‌هایشان دروغ می‌گوید که سرانجام نیکو برای آنان است. بی‌تردید برای آنان آتش است و آنان پیشاپیش به سوی آن فرستاده خواهند شد ۶۲

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِکَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣)

به اللّه سوگند به سوی اُمّت هایی پیش از تو (ای محمّد فرستادگانی را) ارسال کردیم، برای ایشان شیطان (وسوسه گر) اعمالشان را آراسته نمود پس او سرپرست آنها در آن روز است و برای ایشان عذابی دردناک است ۶۳

وَ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْکَ الْكِتَابَ إِلاَّ لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٦٤)

و بر تو (ای محمّد) کتاب (قرآن) را نازل نکردیم مگر آنکه برای ایشان مشخص کنی آنچه را که در آن اختلاف کردند و هدایت و رحمتی برای قومی که ایمان می آورند ۶۴

وَ اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (٦٥)

و اللّه از آسمان آبی فرستاد پس بدان زمین را بعد از مرگش زنده ساخت، همانا در این نشانه ای است برای گروهی که می شنوند ۶۵

وَ إِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَ دَمٍ لَبَناً خَالِصاً سَائِغاً لِلشَّارِبِينَ (٦٦)

و همانا برای شما در چهارپایان عبرتی است، به شما می نوشانیم از آنچه در شکم های ایشان است، از میان علف های جویده و خون شیری خالص را به شما می نوشانیم که برای (افرادِ) نوشنده گواراست ۶۶

وَ مِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَ الْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَراً وَ رِزْقاً حَسَناً إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٦٧)

و از میوهٔ نخلستانها (درختان خرما) و تاکستانها (درختان انگور) از آن شهدی و روزی نیکوست، در این برای قومی که تعقّل می کنند نشانه ای است ۶۷

وَ أَوْحَى رَبُّکَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً وَ مِنَ الشَّجَرِ وَ مِمَّا يَعْرِشُونَ (٦٨)

و پروردگارت به زنبور وحی نمود که از کوهها و درختان و داربست هایی که (مردم) می سازند لانه هایی (برای خود) برگزینید ۶۸

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلاً يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٦٩)

سپس از تمام محصولات (گُلها) بُخور پس به راههایی پروردگار خویش روان شو، از شکم های آنها (زنبورها) نوشیدنی به رنگ‌های گوناگون خارج شود، در آن درمانی برای مردم است، همانا در این برای قومی که می اندیشند نشانه ای است ۶۹

وَ اللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لاَ يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٧٠)

و الله شما را آفرید، سپس شما را می‌میراند؛ و برخی از شما به پست‌ترین مرحله عمر بازگردانده می‌شوند، به گونه‌ای که پس از دانستن، دیگر چیزی نمی‌دانند. همانا الله دانای توانا است ۷۰

وَ اللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَ فَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (٧١)

و الله بعضی از شما را بر بعضی در روزی گشایش داد پس کسانیکه فراوانی (نعمت) یافته اند، آیا روزی های خویش را به آنان که در پیمانشان هستند بر نمی گردانند تا با ایشان در آن یکسان باشند پس آیا نعمت الله را نادیده می گیرند؟ ۷۱

وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ (٧٢)

و الله برای شما از میان خودتان همسرانی را قرار داد و از همسرانتان، پسران و نوادگانی برای شما قرار داد و از پاکیزه ها شما را روزی داد پس آیا به باطل ایمان می آورید و به نعمت های الله کُفر می ورزند؟ ۷۲

وَ يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقاً مِنَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ شَيْئاً وَ لاَ يَسْتَطِيعُونَ (٧٣)

و به جای اللّه چیزهایی را عبادت می کنند که دارای (صاحب) هیچ روزی از آسمانها و زمین برای آنها نیست و توانایی (کاری را) ندارند ۷۳

فَلاَ تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (٧٤)

پس برای اللّه مَثل نزنید، همانا اللّه می داند و شما نمی دانید ۷۴

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً عَبْداً مَمْلُوكاً لاَ يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَ مَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقاً حَسَناً فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرّاً وَ جَهْراً هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٧٥)

اللّه بندهٔ بی اختیاری را مَثل زده است که بر چیزی توانایی ندارد و (در مقابل فرد دیگری است) آن که از نزد خود او را روزی نیکو دادیم پس از آن پنهان و آشکار می بخشد، آیا (این دو نفر با هم) یکسان هستند؟ سپاس اللّه را، بلکه بیشتر ایشان نمی دانند ۷۵

وَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لاَ يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَ هُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلاَهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لاَ يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَ مَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ هُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٧٦)

و اللّه مَثل دو مرد را زده است که یکی از ایشان گُنگ است توانایی بر چیزی را ندارد و باری بر دوش سرپرستش است، به هر سو او را می گرداند خیری را نمی آورد، آیا او با کسی که به عدالت اَمر می کند و خود بر راه راست است یکسان است؟ ۷۶

وَ لِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلاَّ كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٧٧)

برای اللّه غیب آسمانها و زمین است، فرمان ساعت (روز قیامت) جز به مانند چشم بر هم زدن یا نزدیکتر به اوست، همانا اللّه بر همه چیز تواناست ۷۷

وَ اللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لاَ تَعْلَمُونَ شَيْئاً وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٧٨)

و اللّه شما را از شکم های مادرانتان بیرون می آورد، چیزی را نمی دانستید و برای شما گوش و چشم و دل ها را قرار داد تا شاید سپاسگزاری کنید ۷۸

أَ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلاَّ اللَّهُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٧٩)

آیا به سوی پرندگان توجه نکرده اند (که) در فضای آسمان ها پرواز می کنند، ایشان را جز اللّٰه (کسی) نگاه ندارد، همانا در این نشانه هایی است برای قومی که ایمان می آورند ٧٩

وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَناً وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتاً تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَ يَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَ مِنْ أَصْوَافِهَا وَ أَوْبَارِهَا وَ أَشْعَارِهَا أَثَاثاً وَ مَتَاعاً إِلَى حِينٍ (٨٠)

و اللّٰه برای شما خانه‌هایتان را محل آرامش قرار داد، و از پوست‌های دام‌ها برای شما خانه‌هایی قرار داد که در روز کوچ و روز اقامت، آنها را سبک می‌یابید؛ و از پشم و کرک و موی آنها وسایل زندگی و بهره‌ای تا زمانی معین قرار داد ٨٠

وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلاَلاً وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَاناً وَ جَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَ سَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ (٨١)

و اللّٰه از آنچه آفریده است برای شما سایه‌هایی قرار داد، و از کوه‌ها برای شما پناهگاه‌هایی قرار داد، و برای شما پوشش‌هایی فراهم کرد که شما را از گرما حفظ می‌کند، و پوشش‌هایی که شما را از آسیب‌هایتان نگه می‌دارد. این‌گونه نعمت خود را بر شما کامل می‌کند، تا شاید (در برابرِ اللّٰه) تسلیم شوید ٨١

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (٨٢)

پس اگر (به دستورات اللّٰه) پُشت کردند پس جز این نیست که بر عهدهٔ تو (ای محمّد) ابلاغ (کلامِ) آشکار (اللّٰه) است ٨٢

يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَ أَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ (٨٣)

نعمت اللّٰه را می شناسند پس آن را انکار می کنند و بیشتر ایشان کافر هستند ٨٣

وَ يَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً ثُمَّ لاَ يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَ لاَ هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (٨٤)

و روزی که از هر اُمّتی گواهی برانگیزیم سپس اجازه سخن به کافران داده نشود و (تقاضای) گُذشت از ایشان پذیرفته نمی شود ۸۴

وَ إِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَ لاَ هُمْ يُنْظَرُونَ (۸۵)

و هنگامیکه ستمگران عذاب را ببینند پس از ایشان (عذاب) کاسته نشود و مُهلت داده نمی شوند ۸۵

وَ إِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هٰؤُلاَءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ (٨٦)

و هنگامیکه مشرکان شریکان خود را ببینند، (مشرکان) می گویند: پروردگارا اینان شریکان ما هستند کسانیکه ما آنها را به جای تو صدا می زدیم پس به ایشان پاسخ دهند که همانا شما دروغگو هستید ۸۶

وَ أَلْقَوْا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۸۷)

و در آن روز به سوی اللّه تسلیم گردند و دروغ هایی که می بافتند از ایشان ناپدید شد ۸۷

الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَاباً فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ (۸۸)

کسانیکه کُفر ورزیدند و از راه اللّه بازداشتند عذابی بر عذابشان بیفزاییم بدآنچه فساد می کردند ۸۸

وَ يَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيداً عَلَى هٰؤُلاَءِ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَاناً لِكُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً وَ بُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ (۸۹)

و روزی که از هر اُمّتی گواهی از خودشان برانگیزیم و تو را (ای محمّد) گواهی بر اینان بیاوریم و بر تو کتاب (قرآن) را نازل کردیم تا توضیحی برای همه چیز باشد و هدایت و رحمتی، و به (افرادِ) تسلیم شده (در برابر اللّه) مُژده ده ۸۹

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَانِ وَ إِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَ يَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۹۰)

همانا اللّه به عدل و نیکی و بخشش به خویشاوندان اَمر می کند و از ناشایست و مُنکرات و ستم نهی می کند، (اللّه) شما را بدان پند می دهد تا شاید یادآور شوید ۹۰

وَ أَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَ لاَ تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَ قَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلاً إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (٩١)

و به عهد الله وفا کنید هنگامیکه عهد می بندید و سوگندها را بعد از پایبندی بدان نشکنید و به درستی که الله را بر خویش وکیل قرار دادید، همانا الله می داند بدآنچه انجام می دهید ۹۱

وَ لاَ تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثاً تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَ لَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٩٢)

و مانند آن زن نباشید که رشتهٔ خود را بعد از تابیدنش چون تارهایی گُسیخته باز کرد که سوگندهای خویش را وسیلهٔ خیانت (و تقلّب و فساد) میان خویش قرار دهید تا اُمّتی برتر از اُمّتی دیگر بشود، جز این نیست که الله شما را بدان آزمایش می کند قطعاً (الله) برای شما در روز قیامت مشخص می کند آنچه را که در آن اختلاف می‌کردید ۹۲

وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٩٣)

و اگر الله می‌خواست هر آینه شما را یک اُمّت قرار می داد و لیکن گمراه می کند هر که را بخواهد و هدایت می کند هر که را بخواهد و قطعاً از آنچه می کردید مورد سؤال قرار می گیرید ۹۳

وَ لاَ تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَ تَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٩٤)

و سوگند های خود را نیرنگی (و خیانت و تقلّبی) میان خود نگیرید تا قدمی بعد از پایبندیش (به اسلام) لغزش کند پس بدی (عذاب) را بچشید بدآنچه (مردم را) از راه الله بازمی داشتید و برای (این گونه افرادِ) شما عذابی بزرگ است ۹۴

وَ لاَ تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٩٥)

و پیمان الله را به بهایی اندک نفروشید، جز این نیست که آنچه نزد الله است برای شما خیر است اگر بدانید ۹۵

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَ لَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩٦)

آنچه نزد شما است پایان می یابد و آنچه نزد اللّه است پاینده است و قطعاً کسانیکه شکیبایی کرده‌اند را به نیکوترین مُزدها پاداش دهیم بدآنچه انجام می‌دادند ۹۶

مَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩٧)

آنکس که (از شما) از مرد یا زن کار شایسته ای را انجام دهد در حالیکه مؤمن باشد پس به او زندگی می بخشیم زندگی پاک (در بهشت) و قطعاً به ایشان نیکوترین چیزی را که انجام می دادند را مُزد می دهیم ۹۷

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (٩٨)

پس هنگامی که قرآن را می خوانی پس به اللّه پناه ببر از شیطان (وسوسه گر) رانده شده ۹۸

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٩٩)

همانا او (شیطان) را بر کسانیکه ایمان آوردند و بر پروردگارشان توکّل کرده اند تسلّطی نیست ۹۹

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَ الَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ (١٠٠)

جز این نیست که تسلّط او (شیطان) بر کسانی است که او را به سرپرستی گرفته اند و کسانیکه شیطان را شریک قرار می دهند ۱۰۰

وَ إِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (١٠١)

و هر گاه آیه ای را به جای آیه ای دیگر جایگزین کنیم (نسبت به احکام تورات و انجیل) و اللّه داناست بدآنچه نازل می‌کند، (کافران) می گویند: جز این نیست که (ای محمّد دروغ) بافته ای، بلکه بیشتر ایشان نمی دانند ۱۰۱

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ (١٠٢)

(ای محمّد) بگو: آن را روح القدس (جبرئیل) از جانب پروردگارت به حقّ نازل کرد تا کسانیکه ایمان آوردند را اُستوار گرداند و هدایت و بشارتی برای (افرادِ) اسلام آورنده باشد ۱۰۲

وَ لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَ هٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ (۱۰۳)

و مسلّماً می دانیم که ایشان (کافران) می گویند: جز این نیست که آن (قرآن) را بشری به او آموزش می دهد، زبان آن کسی که بدو این سخن را نسبت می دهند نارسا (گُنگ) است در حالیکه این (قرآن) به زبان عربی آشکار است ۱۰۳

إِنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لاَ يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۰٤)

همانا کسانیکه به آیات الله ایمان نمی آورند، الله ایشان را هدایت نمی کند و برای ایشان عذابی دردناک است ۱۰۴

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْكَاذِبُونَ (۱۰۵)

جز این نیست که دروغ را کسانی بستند که به آیات الله ایمان نمی آورند و آنان دروغگو هستند ۱۰۵

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلاَّ مَنْ أُكْرِهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَ لٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْراً فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰٦)

هر کس به الله بعد از ایمانش کُفر بورزد مگر آن کس که وادار شود در حالیکه قلب او به ایمان اطمینان دارد (اشکالی نیست) و لیکن هر کس سینهٔ خود را به کُفر بگشاید پس بر او خشمی از جانب الله است و برای ایشان عذابی بزرگ است ۱۰۶

ذٰلِکَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ أَنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (۱۰۷)

این بدان جهت است که ایشان زندگی دنیا را بر آخرت برگزیدند و آنکه الله گروه کافران را هدایت نمی کند ۱۰۷

أُولٰئِکَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ سَمْعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۰۸)

آنان کسانی هستند که الله بر قلب ها و گوشها و چشمهای ایشان مُهر زده است و آنان غافل هستند ۱۰۸

لاَ جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۰۹)

شکّی نیست که ایشان در آخرت از (افرادِ) زیانکار هستند ۱۰۹

ثُمَّ إِنَّ رَبَّکَ لِلَّذِینَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَ صَبَرُوا إِنَّ رَبَّکَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِیمٌ (۱۱۰)

سپس همانا پروردگارت (ای محمّد) کسانیکه بعد از آزار دیدن مهاجرت کردند سپس کوشش کردند و شکیبایی کردند، همانا پروردگارت بعد از آن آمرزندهٔ مهربان است ۱۱۰

یَوْمَ تَأْتِي کُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَ تُوَفَّی کُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَ هُمْ لاَ یُظْلَمُونَ (۱۱۱)

روزی می‌آید که هر کس به دفاع از خویش مُجادله کند و هر کس بدآنچه انجام داده است بی کم و کاست پاداش می یابد و به ایشان ستم نمی شود ۱۱۱

وَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً قَرْیَةً کَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً یَأْتِیهَا رِزْقُهَا رَغَداً مِنْ کُلِّ مَکَانٍ فَکَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَ الْخَوْفِ بِمَا کَانُوا یَصْنَعُونَ (۱۱۲)

و اللّه مَثل شهری را زده است که امنیت داشت و آرام بود، روزی آن فراوان از هر سو می آمد پس به نعمتهای اللّه کُفر ورزیدند پس اللّه بخاطر عملکرد ایشان طعم گُرسنگی و ترس را بر ایشان چشانید ۱۱۲

وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَکَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَ هُمْ ظَالِمُونَ (۱۱۳)

و مسلّماً فرستاده ای از میان ایشان به سویشان آمد پس او را دروغ شُمردند پس عذاب ایشان را فرا گرفت و ایشان ستمگر بودند ۱۱۳

فَکُلُوا مِمَّا رَزَقَکُمُ اللَّهُ حَلاَلاً طَیِّباً وَ اشْکُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ إِنْ کُنْتُمْ إِیَّاهُ تَعْبُدُونَ (۱۱٤)

پس (ای ایمانداران) از آنچه به شما داده شد حلال پاکیزه را بُخورید و نعمت اللّه را سپاسگزارید و فقط او را عبادت کنید ۱۱۴

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَیْکُمُ الْمَیْتَةَ وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِیرِ وَ مَا أُهِلَّ لِغَیْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَیْرَ بَاغٍ وَ لاَ عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِیمٌ (۱۱۵)

جز این نیست اللّه بر شما مُردار و خون و گوشت خوک را حرام کرد و آنچه نام غیر اللّه بر آن بُرده شود پس آن کس که ناچار شود نه ستم کننده و نه تجاوز کننده (به مرزهای الهی) پس همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۱۱۵

وَ لاَ تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلاَلٌ وَ هٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لاَ يُفْلِحُونَ (١١٦)

و نگویید بدآنچه زبان های شما به دروغ توصیف می کند که این حلال است و این حرام است تا بر اللّه دروغی را بسته باشید، همانا کسانیکه بر اللّه دروغی را ببندند رستگار نشوند ۱۱۶

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١١٧)

بهرهٔ اندک (در این دنیا برای ایشان است) و برای ایشان عذابی دردناک است ۱۱۷

وَ عَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَ مَا ظَلَمْنَاهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (١١٨)

و بر یهودیان حرام کردیم آنچه بر تو (ای محمّد) از پیش خواندیم و ما بر ایشان ستم نکردیم و لیکن بر خویشتن ستم می کردند ۱۱۸

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَ أَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١١٩)

سپس همانا پروردگارت (ای محمّد) به کسانیکه کار بدی را به نادانی انجام دادند سپس بعد از آن توبه کردند و کار شایسته انجام دادند، همانا پروردگارت بعد از آن آمرزندهٔ مهربان است ۱۱۹

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتاً لِلَّهِ حَنِيفاً وَ لَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٢٠)

همانا ابراهیم پیشوایی مُطیع برای اللّه یکتا بود و از مشرکین نبود ۱۲۰

شَاكِراً لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَ هَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٢١)

(ابراهیم) سپاسگزارِ نعمت های او بود و اللّه او را برگزید و (اللّه) او را به سوی راه راست هدایت کرد ۱۲۱

وَ آتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (١٢٢)

و در دنیا به او (ابراهیم) نیکی را دادیم و همانا در آخرت از (افرادِ) شایسته است ۱۲۲

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْکَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۲۳)

سپس به سوی تو (ای محمّد) وحی کردیم که از آئین ابراهیم یکتا پرست (حقّ گرا) پیروی کن و او از مشرکین نبود ۱۲۳

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَ إِنَّ رَبَّکَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۲٤)

جز این نیست که " حُکم سبت " قرار داده شد بر کسانیکه در آن اختلاف کردند، همانا پروردگارت میان ایشان در روز قیامت حُکم می کند دربارهٔ آنچه در آن اختلاف می کردند ۱۲۴

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّکَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّکَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۱۲۵)

(ای محمّد) بخوان به سوی پروردگارت با حکمت و پندی نیکو و با ایشان با نیکویی مُجادله کن، همانا پروردگارت به حالِ کسی که از راه او گُمراه گشته داناست و او به حالِ (افرادِ) هدایت یافته داناست ۱۲۵

وَ إِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَ لَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ (۱۲٦)

و اگر مُجازات می کنید متناسب با ظلمی که واقع شده‌اید مُجازات کنید و اگر شکیبایی کنید آن برای (افرادِ) شکیبا بهتر است ۱۲۶

وَ اصْبِرْ وَ مَا صَبْرُکَ إِلاَّ بِاللَّهِ وَ لاَ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ لاَ تَکُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ (۱۲۷)

و (ای محمّد) شکیبایی کن و شکیبایی تو جز برای اللّه نیست و بر ایشان (کافران) اندوهگین مباش و از آنچه نقشه می کشند نگران مباش ۱۲۷

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ (۱۲۸)

همانا اللّه با کسانی است که پرهیزکاری کردند و کسانیکه نیکوکار بودند ۱۲۸

سوره اسراء - ۱۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (١)

مُنزه است کسی که بنده اش (محمّد) را شبانه از مسجد الحرام (در مکّه) به سوی مسجد الاقصی (بیت المقدس، معبد سلیمان) که پیرامون آن را برکت نهادیم – سیر داد تا از نشانه های خویش به او نشان دهیم، همانا او شنوای بیناست ۱

وَ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلاَّ تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلاً (٢)

و به موسی کتاب دادیم و آن را هدایتی برای بنی اسرائیل قرار دادیم، تا جز من (اللّٰه) را وکیل نگیرید ۲

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْداً شَكُوراً (٣)

نسل آنان که با نوح (در کِشتی) سوار کردیم، همانا او بندهٔ سپاسگزار بود ۳

وَ قَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَ لَتَعْلُنَّ عُلُوّاً كَبِيراً (٤)

به سوی بنی اسرائیل نوشتیم که البته در زمین دو بار فساد می کنید و برتری می جویید، برتری بزرگ ۴

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولاَهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَاداً لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلاَلَ الدِّيَارِ وَ كَانَ وَعْداً مَفْعُولاً (٥)

پس وقتی که وعدهٔ اوّلین آن دو آمد، بندگانی از خود را که دارای نیروی سخت (جنگجویانی نیرومند) بودند بر شما برانگیختیم پس میان شهرها گشتند و این وعده ای انجام شدنی بود ۵

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَ أَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَنِينَ وَ جَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيراً (٦)

سپس بار دیگر چیرگی شما بر آنها را باز می گردانیم و شما را با مال ها و پسران یاری می کنیم و تعداد شما را زیاد می کنیم ۶

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَ لِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ لِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيراً (۷)

اگر نیکی کنید برای خویش نیکی کرده اید و اگر بدی کنید پس به زیان خودتان است. پس هنگامیکه وعدهٔ دومینِ آن دو آمد، (دشمنان خواهند آمد) تا چهره های شما را اندوهگین گردانند و وارد مسجد شوند، چنانکه بار نخست وارد آن شدند و به هر چه دست یابند یکسره آن را نابود کنند ۷

عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَ إِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَ جَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيراً (۸)

شاید پروردگارتان بر شما رحم کند و اگر بازگردید (به سوی شما) بازمی گردیم و جهنم را برای کافران تنگنایی قرار داده ایم ۸

إِنَّ هٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَ يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْراً كَبِيراً (۹)

همانا این قرآن هدایت می کند بدآنچه تماماً پایدار است و مؤمنین، کسانیکه اعمال شایسته انجام دادند را مُژده می دهد که برای ایشان مُزدی بزرگ است ۹

وَ أَنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً (۱۰)

و اینکه کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، برای آنان عذابی دردناک آماده کرده‌ایم ۱۰

وَ يَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَ كَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولاً (۱۱)

و انسان (ناآگاهانه) دعای شرّ می کند همچون دعای او به خیر و انسان شتاب کننده (عجول) است ۱۱

وَ جَعَلْنَا اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَ جَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلاً مِنْ رَبِّكُمْ وَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَ الْحِسَابَ وَ كُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلاً (۱۲)

و شب و روز را دو نشانه قرار دادیم پس نشانه شب را محو کردیم و نشانه روز را روشن قرار دادیم تا بخشش از پروردگار خویش بجویید و تا شمارش سال ها و حساب را بدانید و همه چیز را به طور کامل شرح دادیم ۱۲

وَ كُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَ نُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَاباً يَلْقَاهُ مَنْشُوراً (۱۳)

و هر انسانی را نامهٔ (اعمال) او را به گردنش بیاویزیم و روز قیامت برای او نوشته ای را بیرون آوریم که آن را باز شده بیابد ۱۳

اقْرَأْ كِتَابَکَ كَفَى بِنَفْسِکَ الْيَوْمَ عَلَيْکَ حَسِيباً (١٤)

نامهٔ خویش را بخوان، امروز تو به خویشتن در حسابرسی کافی هستی ۱۴

مَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَ مَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولاً (١٥)

هر کس هدایت شود پس جز این نیست که بر خویشتن هدایت می شود و هر کس گُمراه شود پس جز این نیست که بر علیه خود گُمراه شود و هیچ باربرنده ای بار (گناه) دیگری را بر ندارد و ما عذاب کننده نیستیم تا فرستاده ای را برانگیزیم ۱۵

وَ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِکَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيراً (١٦)

و هنگامی که بخواهیم شهری را هلاک کنیم، (افرادِ) خوشگذران (عیاش) آن را اَمر می کنیم؛ پس در آن نافرمانی می کنند، آنگاه فرمان بر آن تحقق می یابد و آن را به طور کامل نابود می کنیم ۱۶

وَ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَ كَفَى بِرَبِّکَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً (١٧)

و چه بسا قوم های بعد از نوح را هلاک کردیم و پروردگارت به گناهان بندگان خویش آگاه بیناست ۱۷

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلاَهَا مَذْمُوماً مَدْحُوراً (١٨)

آنکس که خواستار زندگی این دنیا باشد به زودی هر که را خواهیم بهره ای از آن می دهیم سپس جهنم را برایش مُقرّر کردیم تا سرزنش شده و رانده در آن وارد شود ۱۸

وَ مَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَ سَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولٰئِکَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُوراً (١٩)

و هر کس که آخرت را بخواهد و برای آن بکوشد و مؤمن باشد پس آنان کوشش ایشان مورد قدردانی قرار می‌گیرد ۱۹

كُلاًّ نُمِدُّ هٰؤُلاَءِ وَ هَؤُلاَءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّکَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّکَ مَحْظُوراً (٢٠)

هر کدام چه اینان و چه آنان را از رحمت پروردگارت یاری می رسانیم و رحمت پروردگارت از کسی منع نشده است ۲۰

انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَ لَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَ أَكْبَرُ تَفْضِيلاً (۲۱)

نگاه کن که چگونه بعضی از ایشان را بر بعضی گشایش دادیم و قطعاً آخرت در مراتب بزرگتر است و در فراوانی ها بزرگتر است ۲۱

لاَ تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُوماً مَخْذُولاً (۲۲)

با الله صاحب قدرت دیگری را قرار نده که سرزنش شده خوار شوی ۲۲

وَ قَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلاَهُمَا فَلاَ تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَ لاَ تَنْهَرْهُمَا وَ قُلْ لَهُمَا قَوْلاً كَرِيماً (۲۳)

و پروردگارت حُکم کرد که جز او را عبادت نکنید و به پدر و مادر نیکی کنید اگر چه نزد تو یکی از آنان یا هر دو به پیری برسند، به ایشان نگو بیزارم از شما و بر (سر) ایشان فریاد نزن و با ایشان گفتاری گرامی بگو ۲۳

وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَ قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيراً (٢٤)

و بال فروتنی از مهربانی را برای آنان فرود آور و بگو: پروردگارا بر آنان رحم کن چنانکه مرا در کودکی پرورش دادند ۲۴

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُوراً (۲۵)

پروردگار شما به آنچه در دل‌های شماست داناتر است. اگر شایسته باشید، همانا او نسبت به (افرادِ) توبه کننده بسیار آمرزنده است ۲۵

وَ آتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَ الْمِسْكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ وَ لاَ تُبَذِّرْ تَبْذِيراً (٢٦)

و به خویشاوند و بینوا و در راه مانده حقّ او را بده و به هیچ وجه زیاده روی (ولخرجی) مکن ۲۶

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَ كَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُوراً (۲۷)

همانا (افرادِ) ولخرج همراهان شیاطین (وسوسه گران) هستند و شیطان همواره نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس بوده است ۲۷

وَ إِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّکَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلاً مَيْسُوراً (۲۸)

و اگر از ایشان در راستای رحمتی از پروردگار خویش که بدان اُمید داری روی برگردانی پس با ایشان گفتاری آرام بگو ۲۸

وَ لاَ تَجْعَلْ يَدَکَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِکَ وَ لاَ تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوماً مَحْسُوراً (۲۹)

و دستت را بسته به گردن خویش قرار نده (خسیس مباش) و آن را بی حدّ (بدون حساب) باز نکن تا سرزنش شده حسرت خورده بنشینی ۲۹

إِنَّ رَبَّکَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً (۳۰)

همانا پروردگارت روزی را وسعت دهد به هر کس که بخواهد و به اندازه قرار می دهد (برای هر کس که بخواهد)، همانا او به (حالِ) بندگان خویش آگاه بیناست ۳۰

وَ لاَ تَقْتُلُوا أَوْلاَدَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلاَقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَ إِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْأً كَبِيراً (۳۱)

و فرزندان خویش را از ترس تهیدستی نکشید ایشان را و شما را ما روزی می دهیم، همانا کُشتن ایشان خطایی بزرگ است ۳۱

وَ لاَ تَقْرَبُوا الزِّنَى إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلاً (۳۲)

و به زنا نزدیک نشوید، همانا آن کاری زشت (ناشایست) است و بدترین راه (شیوه) است ۳۲

وَ لاَ تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُوماً فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَاناً فَلاَ يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُوراً (۳۳) و (صاحبِ) جانی را نکشید که اللّه آن را حرام کرد مگر به حقّ و کسی که به ستم کُشته شود برای سرپرست او تسلّطی قرار دادیم پس (خونخواه او) در کُشتن تجاوز نکند، همانا او یاری شونده (از سوی اللّه) است ۳۳

وَ لاَ تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولاً (٣٤)

و به مال یتیم نزدیک نشوید مگر آنگونه که نیکوتر است تا به رُشد بلوغ برسد و به عهد خود وفا کنید، همانا از عهد (پیمان) بازخواست خواهید شد ۳۴

وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَ زِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْوِيلاً (٣٥)

و پیمانه را تمام دهید هنگامیکه آن را اندازه می گیرید و با ترازوی درست وزن کنید، این بهتر و نیکوتر در سرانجام است ۳۵

وَ لاَ تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤَادَ كُلُّ أُولٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولاً (٣٦)

و آنچه را که بدان دانش (دینی) نداری را پیروی مکن، همانا گوش و چشم و دل هر کدام آنها (در روز قیامت) از آن بازخواست خواهند شد ۳۶

وَ لاَ تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحاً إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَ لَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً (٣٧)

و در زمین با خودپسندی راه مرو، همانا تو هرگز زمین را نشکافی و هرگز به کوهها در بلندی نرسی ۳۷

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهاً (٣٨)

همه اینها نزد پروردگارت گناه و ناپسند است ۳۸

ذٰلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَ لاَ تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُوماً مَدْحُوراً (٣٩)

این آن چیزی است که پروردگارت از حکمت به سوی تو نازل کرد و با اللّٰه صاحب قدرتی دیگری را قرار مده تا در جهنم سرزنش شده رانده وارد شوی ۳۹

أَ فَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ وَ اتَّخَذَ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ إِنَاثاً إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظِيماً (٤٠)

آیا پروردگارتان برای شما پسران را برگزیده است و از فرشتگان دخترانی را برگرفته است؟ همانا شما گفتاری سنگین (کُفرآمیز) را می‌گویید ۴۰

وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَ مَا يَزِيدُهُمْ إِلاَّ نُفُوراً (٤١)

و مسلّماً در این قرآن سخنان گوناگون آوردیم تا یادآور شوند و ایشان را جز فرار نمی افزاید ۴۱

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذاً لاَبْتَغَوْا إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلاً (٤٢)

(ای محمّد) بگو: اگر با او (اللّه) صاحب قدرتهایی می بود چنانکه می گویند در آن هنگام به سوی صاحب عرش راهی (چیرگی) را می جُستند ۴۲

سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوّاً كَبِيراً (٤٣)

مُنزه و برتر است از آنچه (کافران) می گویند، (اللّه) برتر بزرگ (است) ۴۳

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَ الْأَرْضُ وَ مَنْ فِيهِنَّ وَ إِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَ لٰكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيماً غَفُوراً (٤٤)

برای او آسمان های هفتگانه و زمین تسبیح می گویند و آنان که در آنها هستند، چیزی نیست جز آنکه به سپاس او تسبیح گوید، لیکن تسبیح ایشان را در نمی یابند، همانا او (اللّه) بُردبار آمرزنده است ۴۴

وَ إِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَاباً مَسْتُوراً (٤٥)

و هنگامیکه قرآن را بخوانی میان تو و میان آنان که به آخرت ایمان نمی آورند پرده ای پوشیده قرار می دهیم ۴۵

وَ جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ فِي آذَانِهِمْ وَقْراً وَ إِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُوراً (٤٦)

و بر دلهای آنان پرده‌هایی قرار می‌دهیم که آنرا در نیابند و در گوشهای ایشان سنگینی است و هر گاه پروردگار خویش را در قرآن به تنهایی یاد کنی از نفرت پُشت بر می گردانند ۴۶

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَ إِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلاَّ رَجُلاً مَسْحُوراً (٤٧)

ما به آنچه هنگامی که به تو گوش فرا می‌دهند، می‌شنوند داناتریم؛ آنگاه که ستمگران با خود گفت و گوی پنهانی می‌کنند و می‌گویند: شما جز از مردی جادوشده پیروی نمی‌کنید ۴۷

انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً (٤٨)

(ای محمّد) نگاه کن چگونه بر تو مَثل ها زدند پس گُمراه شدند و راه به جائی نمی برند ۴۸

وَ قَالُوا أَ إِذَا كُنَّا عِظَاماً وَ رُفَاتاً أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقاً جَدِيداً (٤٩)

و (کافران) گفتند: هنگامیکه ما استخوان ها و خاک شدیم، آیا ما در خلقتی نوین برانگیخته می شویم؟ ۴۹

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيداً (٥٠)

(ای محمّد) بگو: سنگ یا آهن باشید ۵۰

أَوْ خَلْقاً مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَ يَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيباً (٥١)

یا هر آفرینشی از آنچه در سینه های شما (نظرتان) بزرگ می نماید (برانگیخته می شوید) پس به زودی خواهند گفت: چه کسی ما را برمی گرداند، (ای محمّد) بگو: آن کسی که شما را نخستین بار آفرید پس سرهای خویش را به سوی تو می چرخانند و (کافران) می گویند: آن چه هنگام است؟ (ای محمّد) بگو: اُمید است که نزدیک باشید ۵۱

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَ تَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلاَّ قَلِيلاً (٥٢)

روزی که شما را فرا می خوانند پس با سپاس او (اللّه) اجابت می کنید و می پندارید که جز اندکی (در دنیا) نمانده اید ۵۲

وَ قُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوّاً مُبِيناً (٥٣)

و (ای محمّد) به بندگانم بگو: به نیکوترین شیوه سخن بگویند همانا شیطان (وسوسه گر) میان شما نزاع ایجاد می کند، همانا شیطان (وسوسه گر) برای انسان دشمنی آشکار است ۵۳

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً (٥٤)

پروردگارتان به شما داناتر است، اگر بخواهد بر شما رحمت می آورد و اگر بخواهد شما را عذاب می کند و ما تو را (ای محمّد) بر ایشان نگهبان نفرستادیم ۵۴

وَ رَبُّکَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ لَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَ آتَيْنَا دَاوُدَ زَبُوراً (۵۵)

و پروردگارت بدآنچه در آسمانها و زمین است داناتر است و قطعاً بعضی از پیامبران را به بعضی گشایش دادیم و به داوود زبور را دادیم ۵۵

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلاَ يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَ لاَ تَحْوِيلاً (٥٦)

(ای محمّد) بگو: کسانی را که می پندارید را صدا بزنید پس مالک دفع زیان و نه تغییری از شما نیستند ۵۶

أُولٰئِکَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَ يَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَ يَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّکَ كَانَ مَحْذُوراً (۵۷)

آنان را که صدا می زنید خود به سوی پروردگارشان وسیله‌ای را می جویند تا هر کدامشان (به سوی پروردگار) نزدیک تر گردند و به رحمت او اُمیدوار هستند و از عذابش می ترسند، همانا عذاب پروردگارت ترسناک است ۵۷

وَ إِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلاَّ نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَاباً شَدِيداً كَانَ ذٰلِکَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً (۵۸)

و شهری نیست جز آنکه ما هلاک کنندهٔ آن یا عذاب کنندهٔ آن به عذابی سخت پیش از روز قیامت باشیم، این در کتاب (اللّه) نوشته شده است ۵۸

وَ مَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلاَّ أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَ آتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَ مَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلاَّ تَخْوِيفاً (۵۹)

و ما را باز نداشت از اینکه نشانه ها را بفرستیم جز آنکه آنها را پیشینیان دروغ شُمردند و به (قومِ) ثمود ماده شُتر را به عنوان دلیل روشن دادیم پس بدان ستم کردند و ما معجزات را جز برای بیم دادن (به مردم) نمی فرستیم ۵۹

وَ إِذْ قُلْنَا لَکَ إِنَّ رَبَّکَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَ مَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاکَ إِلاَّ فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَ الشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَ نُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلاَّ طُغْيَاناً كَبِيراً (٦٠)

و هنگامیکه به تو (ای محمّد) گفتیم که همانا پروردگارت به مردم احاطه دارد و خوابی که به تو نشان دادیم و (نیز) آن درخت لعنت شده در قرآن (درخت ممنوعه باغ عدن) را جز آزمایشی برای مردم قرار ندادیم و ما آنها را بیم می دهیم پس ایشان را جز سرکشی بزرگ نمی افزاید ۶۰

وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلاَّ إِبْلِيسَ قَالَ أَ أَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِيناً (٦١)

و هنگامیکه به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید پس سجده کردند جز ابلیس، (شیطان) گفت: آیا به کسی که او را از گِل آفریده ای سجده کنم؟ ۶۱

قَالَ أَ رَأَيْتَکَ هٰذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلاَّ قَلِيلاً (٦٢)

(شیطان به اللّه) گفت: این (آدم) که تو بر من گرامی داشته ای را می بینی اگر مرا تا روز قیامت مُهلت دهی نسل او را جز اندکی (با گُمراهی) نابود می گردانم ۶۲

قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَکَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُوراً (٦٣)

(اللّه) فرمود: برو پس هر کس تو را از ایشان (مردم) پیروی کند پس جهنم برای شما مُجازاتی کامل است ۶۳

وَ اسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِکَ وَ أَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِکَ وَ رَجِلِکَ وَ شَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلاَدِ وَ عِدْهُمْ وَ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلاَّ غُرُوراً (٦٤)

و (ای شیطان) هر که را از ایشان توانستی به آواز خود تحریک کن و بر ایشان با سواره و پیاده خویش بتاز و با ایشان در مال ها و فرزندان مشارکت کن و به ایشان وعده بده و ایشان را شیطان (وسوسه گر) جز به فریب وعده نمی دهد ۶۴

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَکَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَ كَفَى بِرَبِّکَ وَكِيلاً (٦٥)

همانا (ای شیطان) تو را بر بندگانم تسلّطی نیست و پروردگارت در مقام وکالت کافی است ۶۵

رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْکَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً (٦٦)

پروردگار شما آن کسی است که برای شما کِشتی را در دریا حرکت می دهد تا به احسان (برکات او) دست یابید، همانا او با شما مهربان است ۶۶

وَ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلاَّ إِيَّاهُ فَلَمَّا نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَ كَانَ الْإِنْسَانُ كَفُوراً (٦٧)

و هنگامیکه شما را در دریا رنجی برسد، آنکه جز او (اللّٰه) را صدا می زنید (از نظرتان) ناپدید شود پس زمانی که شما را به سوی خُشکی نجات داد (از دستورات اللّٰه) روی می گردانید و انسان بسیار ناسپاس است ۶۷

أَ فَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِباً ثُمَّ لاَ تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلاً (٦٨)

آیا ایمن هستید که شما را در کنار خُشکی فرو برد یا بر شما طوفان سنگریزه بفرستد پس برای خویش وکیلی نیابید؟ ۶۸

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفاً مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لاَ تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعاً (٦٩)

آیا ایمن هستید که شما را در آن (دریا) بار دیگر بازگرداند پس تندباد شکننده ای بر شما بفرستد تا شما را غرق کند بدآنچه کفر ورزیدید سپس برای خود در برابر ما بازخواست کننده ای نیابید ۶۹

وَ لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَ حَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ رَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَ فَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلاً (٧٠)

و مسلّماً فرزندان آدم را گرامی داشتیم و در خُشکی و دریا ایشان را حمل کردیم و ایشان را از پاکیزه ها روزی دادیم و ایشان را بر بسیاری از آنچه خلق کردیم فراوان نعمت دادیم ۷۰

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولٰئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَ لاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً (٧١)

روزی که همهٔ مردم را به سبب اعمالشان فرا بخوانیم پس آن که کتاب او به دست راستش داده شود پس آنان کتاب خود را بخوانند و به اندازهٔ سر مویی ستم نشوند ۷۱

وَ مَنْ كَانَ فِي هٰذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَ أَضَلُّ سَبِيلاً (٧٢)

و آنکه در این (دنیا) کور بوده است پس در آخرت کور و در راه گُمراه تر است ۷۲

وَ إِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَکَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْکَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَ إِذاً لاَتَّخَذُوکَ خَلِيلاً (۷۳)

و نزدیک بود (ای محمّد) تو را فریب دهند از آنچه به سوی تو وحی فرستادیم تا بر ما جز آن را (دروغ) ببندی، در آن هنگام تو را به دوستی می‌گرفتند ۷۳

وَ لَوْ لاَ أَنْ ثَبَّتْنَاکَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئاً قَلِيلاً (۷٤)

و اگر تو را (ای محمّد) اُستوار نمی داشتیم قطعاً نزدیک بود که به سوی ایشان اندکی میل کنی ۷۴

إِذاً لَأَذَقْنَاکَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَ ضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَکَ عَلَيْنَا نَصِيراً (۷۵)

در آن هنگام تو را دو برابر زندگی و دو برابر (عذاب) مُردن را می چشانیدیم سپس برای خویش در برابر ما یاوری را نمی یافتی ۷۵

وَ إِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَکَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوکَ مِنْهَا وَ إِذاً لاَ يَلْبَثُونَ خِلاَفَکَ إِلاَّ قَلِيلاً (۷٦)

و (ای محمّد) نزدیک بود که تو را (کافران) از زمین با خواری بیرون کنند و در آن هنگام بعد از تو جز اندکی باقی نمی ماندند ۷۶

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَکَ مِنْ رُسُلِنَا وَ لاَ تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلاً (۷۷)

شیوهٔ آنانکه پیش از تو (ای محمّد) از فرستادگان خویش ارسال کردیم (همینگونه بود) و برای شیوهٔ ما تبدیلی (تغییری) را پیدا نمی کنی ۷۷

أَقِمِ الصَّلاَةَ لِدُلُوکِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَ قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُوداً (۷۸)

و نماز را از زوال خورشید (هنگام ظهر) تا تاریکی شب به پای دار (نماز ظهر، نماز عصر، نماز مغرب و نماز عشاء در این اوقات قرار دارند) و نماز صبح را (به پای دار)، همانا خواندن نماز صبح مورد تأکید است ۷۸

وَ مِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَکَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَکَ رَبُّکَ مَقَاماً مَحْمُوداً (۷۹)

و بخشی از شب را به وسیله آن به شب‌زنده‌داری برخیز؛ این عبادتی افزون برای توست؛ اُمید است پروردگارت تو را به مقامی ستوده برانگیزد ۷۹

وَ قُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَ أَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَ اجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْکَ سُلْطَاناً نَصِيراً (۸۰)

و (ای محمّد) بگو: پروردگارا مرا به بنیاد راستی داخل فرما و مرا به سوی اساس راستی خارج نما و برای من از نزد خویش دلیلی (قدرتی) یاری شده قرار ده ۸۰

وَ قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقاً (۸۱)

و (ای محمّد) بگو: حقّ آمد و باطل نابود شد، همانا باطل مُستحقّ نابودی است ۸۱

وَ نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ لاَ يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلاَّ خَسَاراً (۸۲)

و از قرآن آنچه درمان و رحمتی برای مؤمنان است را نازل می کنیم و ستمگران را جز زیان نمی افزاید ۸۲

وَ إِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَ نَأَى بِجَانِبِهِ وَ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوساً (۸۳)

و هنگامیکه بر انسان نعمت بفرستیم روی بگرداند و به یک سو دوری می گزیند و هنگامیکه او را شرّی برسد بسیار ناأُمید می شود ۸۳

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلاً (۸٤)

(ای محمّد) بگو: هر کس بر راه و روش خویش عمل کند پس پروردگارتان داناتر است بدان که در راهش هدایت یافته است ۸۴

وَ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَ مَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلاَّ قَلِيلاً (۸۵)

از تو دربارهٔ روح (کارگزار الهی) می پرسند (ای محمّد) بگو: روح اَمر پروردگار من است و از دانش جز اندکی داده نشده اید ۸۵

وَ لَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلاً (۸٦)

و اگر بخواهیم، آنچه را به تو وحی کرده‌ایم از میان می‌بریم؛ سپس برای خود در برابر آن، هیچ وکیلی برای تو نخواهی یافت ۸۶

إِلاَّ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيراً (۸۷)

مگر (بواسطهٔ) رحمتی از پروردگارت، همانا بخشش او بر تو بزرگ است ۸۷

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْآنِ لاَ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً (۸۸)

(ای محمّد) بگو: اگر انسان و جِنّ جمع شوند بر آنکه مانند این قرآن را بیاورند به مانندش را نمی توانند بیاورند و اگر چه بعضی از ایشان به بعضی پُشتیبان باشند ۸۸

وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلاَّ كُفُوراً (۸۹)

و مسلّماً برای مردم در این قرآن از هر مثلی قرار دادیم پس بیشتر مردم امتناع کردند و جز کُفر (را طلب نکردند) ۸۹

وَ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَکَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعاً (۹۰)

و (کافران) گفتند: هرگز به تو ایمان نیاوریم تا برای ما از زمین چشمه ای را بشکافی ۹۰

أَوْ تَكُونَ لَکَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَ عِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلاَلَهَا تَفْجِيراً (۹۱)

یا تو را باغی از خرما و انگور باشد که نهرها در میان آنها (باغ ها) روان باشد ۹۱

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفاً أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَ الْمَلاَئِكَةِ قَبِيلاً (۹۲)

یا آسمان را پاره پاره بر (سرِ) ما بیفکنی، یا اللّه و فرشتگان را رو در رو (ما) بیاوری ۹۲

أَوْ يَكُونَ لَکَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَ لَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّکَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَاباً نَقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلاَّ بَشَراً رَسُولاً (۹۳)

یا تو را خانه ای از طلا باشد، یا در آسمان بالا روی و هرگز بالا رفتن تو (در آسمان) را باور نکنیم تا بر ما کتابی را نازل کنی که آن را بخوانیم، (ای محمّد) بگو: پروردگار من مُنزه است، آیا من جز بشری فرستاده شده هستم؟ ۹۳

وَ مَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى إِلاَّ أَنْ قَالُوا أَ بَعَثَ اللَّهُ بَشَراً رَسُولاً (۹٤)

و مردم را چیزی بازنداشت که ایمان آورند هنگامی که هدایت بسوی ایشان آمد جز آن که گفتند: آیا اللّه بشری فرستاده شده را برانگیخته است؟ ۹۴

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلاَئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكاً رَسُولاً (۹۵)

(ای محمّد) بگو: اگر در زمین فرشتگانی بود که به اطمینان راه می رفتند قطعاً برای ایشان از آسمان فرشته ای فرستاده شده را ارسال می کردیم (از جنس خودشان می فرستادیم) ۹۵

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً (٩٦)

(ای محمّد) بگو: اللّه در مقام گواهی بین من و شما کافی است، همانا او به حال بندگانش آگاه است ۹۶

وَ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَ نَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْياً وَ بُكْماً وَ صُمّاً مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيراً (٩٧)

و آن را که اللّه هدایت کند او هدایت شده است و آن را که گُمراه کند هرگز جز او (اللّه) سرپرستانی را پیدا نخواهی کرد و روز قیامت آنان در حالیکه چهرهٔ ایشان رو به زمین است کور و لال و کر محشور می سازیم، جایگاه ایشان جهنم است، هر گاه شعله ای فرو نشیند آتش را بر ایشان می افزاییم ۹۷

ذٰلِکَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَ قَالُوا أَ إِذَا كُنَّا عِظَاماً وَ رُفَاتاً أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقاً جَدِيداً (٩٨)

این جزای ایشان است، زیرا که ایشان به آیات ما کُفر ورزیدند و (کافران) گفتند: آیا وقتی استخوانها و خاک شدیم، آیا در خلقتی جدید برانگیخته می شویم؟ ۹۸

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَ جَعَلَ لَهُمْ أَجَلاً لاَ رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلاَّ كُفُوراً (٩٩)

آیا توجه نکردند اللّه کسی است که آسمانها و زمین را خلق کرد، (او) تواناست بر آن که مانند ایشان را خلق کند و برای ایشان مُهلتی را قرار داده است که در آن شکّی نیست پس ستمکاران جز ناسپاسی را نخواستند ۹۹

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذاً لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَ كَانَ الْإِنْسَانُ قَتُوراً (١٠٠)

(ای محمّد) بگو: اگر شما گنجینه های رحمت پروردگارم را داشتید در آن هنگام از ترس بخشش خودداری می‌کردید و انسان بسیار بخیل است ۱۰۰

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى مَسْحُوراً (١٠١)

و مسلّماً به موسی نُه نشانه روشن را دادیم پس از بنی اسرائیل سؤال کن چون بسوی ایشان (موسی) آمد پس فرعون به او گفت: همانا من ای موسی تو را جادو شده می پندارم ۱۰۱

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هٰؤُلاَءِ إِلاَّ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ بَصَائِرَ وَ إِنِّي لَأَظُنُّکَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُوراً (۱۰۲)

(موسی) گفت: مسلّماً (تو) می دانی که این آیات را که مایهٔ عبرت است جز پروردگار آسمانها و زمین نازل نکرده است و همانا ای فرعون من تو را هلاک شده می پندارم ۱۰۲

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَ مَنْ مَعَهُ جَمِيعاً (۱۰۳)

پس (فرعون) اراده کرد که از زمین ایشان (موسی و هارون) را بیرون کند پس او و همهٔ آنان را که با او بودند را غرق نمودیم ۱۰۳

وَ قُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفاً (۱۰٤)

و بعد از او (موسی) به بنی اسرائیل گفتیم: در این زمین سکونت کنید پس هنگامی که وعدهٔ دیگر ما فرا رسد، شما را در حالی که همگی گرد آمده اید، خواهیم آورد ۱۰۴

وَ بِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَ بِالْحَقِّ نَزَلَ وَ مَا أَرْسَلْنَاکَ إِلاَّ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً (۱۰۵)

و به حقّ آن (قرآن) را فرستادیم و به حقّ فرود آمد و (ای محمّد) تو را جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نفرستادیم ۱۰۵

وَ قُرْآناً فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَ نَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلاً (۱۰٦)

قرآنی که آن را جداگانه فرستادیم تا آن را بر مردم شمرده شمرده بخوانی و آن را به تدریج نازل کردیم ۱۰۶

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لاَ تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّداً (۱۰۷)

(ای محمّد) بگو: اگر بدان (قرآن) ایمان آورید یا نیاورید، همانا کسانیکه به ایشان پیش از آن دانش (کتابهای الهی پیشین) داده شد هنگامیکه بر ایشان (قرآن) تلاوت شود بر چانه ها به سجده بیفتند ۱۰۷

وَ يَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً (۱۰۸)

و می گویند: پروردگار ما مُنزه است، قطعاً وعدهٔ پروردگارمان انجام شدنی است ۱۰۸

وَ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَ يَزِيدُهُمْ خُشُوعاً (۱۰۹)

و بر چانه ها (بر خاک) بیفتند، گریه می کنند و بر فروتنی ایشان می افزاید ۱۰۹

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ أَيّاً مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ لاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِکَ وَ لاَ تُخَافِتْ بِهَا وَ ابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِکَ سَبِيلاً (۱۱۰)

(ای محمّد) بگو: اللّه را صدا بزنید یا رحمان (بخشنده) را صدا بزنید، هر کدام را صدا بزنید برای او نام های نیکو است و صدای خویش را در نماز بلند نکن و آن را آهسته نیاور و میان این دو راهی را بجوی ۱۱۰

وَ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ يَکُنْ لَهُ شَرِيکٌ فِي الْمُلْکِ وَ لَمْ يَکُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرْهُ تَکْبِيراً (۱۱۱)

و (ای محمّد) بگو: سپاس اللّه، کسی را که فرزندی برنگرفت و شریکی در پادشاهی او نیست و خوار نیست که سرپرست نیاز داشته باشد و او (اللّه) را بسیار تکریم نما ۱۱۱

سوره کهف - ۱۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْکِتَابَ وَ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجاً (۱)

سپاس اللّه را که بر بندهٔ خویش کتاب را نازل نمود و برای آن (قرآن) انحرافی قرار نداد ۱

قَيِّماً لِيُنْذِرَ بَأْساً شَدِيداً مِنْ لَدُنْهُ وَ يُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْراً حَسَناً (۲)

(قرآن کتابی) پایدار است تا (بوسیلهٔ آن کافران را) از عذاب سخت خود هشدار دهد و مؤمنان را نوید دهد، کسانیکه اعمال شایسته انجام می دهند که بر ایشان مُزدی نیکو است ۲

مَاکِثِينَ فِيهِ أَبَداً (۳)

در آن همیشه خواهند بود ۳

وَ يُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً (٤)

و هشدار دهد کسانیکه گفتند: اللّه فرزندی را برگرفته است ۴

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَ لاَ لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلاَّ كَذِباً (۵)

و ایشان و نه پدرانشان بدان دانشی ندارند، کلمهٔ (کُفر آمیز) بزرگی است که از دهان های ایشان خارج می شود و جز دروغی را نمی‌گویند ۵

فَلَعَلَّکَ بَاخِعٌ نَفْسَکَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهٰذَا الْحَدِيثِ أَسَفاً (٦)

پس شاید تو (ای محمّد) خویشتن را به سبب (رویگردانی) آنها، اگر به این گفتار (قرآن) ایمان نیاورند از اندوه هلاک کنی ۶

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً (۷)

همانا ما آنچه بر زمین است را زینت قرار دادیم تا ایشان را آزمایش کنیم که کدامیک در اعمال نیکوترند ۷

وَ إِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيداً جُرُزاً (۸) و همانا ما (در روز قیامت) آنچه را روی (زمین) است به خاکی (زمینی) خُشک (بی گیاه) تبدیل خواهیم کرد ۸

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَ الرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَباً (۹)

آیا پنداشته ای که "یاران کهف" و " رَّقیم " از نشانه های شگفت ما بودند ۹

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَةً وَ هَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَداً (۱۰)

هنگامیکه جوانان به غار پناه بردند و گفتند: پروردگارا از نزد خویش برای ما رحمتی ببخش و برای ما، کارمان را به سوی رُشد (هدایت) آماده کن ۱۰

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَداً (۱۱)

پس در غار سالیانی چند آنها را به خواب بُردیم ۱۱

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَداً (۱۲)

سپس ایشان را برانگیختیم تا معلوم سازیم کدامیک از دو گروه مدّت ماندنشان را بهتر حساب می کنند ۱۲

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْکَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَ زِدْنَاهُمْ هُدًى (۱۳)

(ای محمّد) ما بر تو خبر ایشان را به حقّ می خوانیم، همانا ایشان جوانانی بودند که به پروردگار خویش ایمان آوردند و هدایت ایشان را افزودیم ۱۳

وَ رَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلٰهاً لَقَدْ قُلْنَا إِذاً شَطَطاً (١٤)

و دلهای ایشان را قوی کردیم هنگامیکه (از خواب) برخاستند پس گفتند: پروردگار ما پروردگار آسمانها و زمین است هرگز جز او (اللّٰه) صاحب قدرتی را صدا نزنیم قطعاً (در آن هنگام) سخن بیهوده (گزاف) گفته ایم ۱۴

هٰؤُلاَءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْ لاَ يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً (١٥)

آن قوم ما جز او (اللّٰه) صاحب قدرتی را برگرفتند، چرا برای (ادعاهای) خویش دلیل آشکار نمی آورند؟ پس کیست ستمگرتر از آنکه بر اللّٰه دروغی را ببندد ۱۵

وَ إِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ إِلاَّ اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقاً (١٦)

و هنگامیکه از (مشرکین) کناره گرفتید و از آنچه جز اللّٰه عبادت می کردند پس به غار پناه آورید، پروردگارتان برای شما رحمت خویش را بگُستراند و برای شما از کارتان آسایشی را آماده می کند ۱۶

وَ تَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَ إِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَ هُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيّاً مُرْشِداً (١٧)

و خورشید را می دیدی هنگامیکه طلوع می کرد به سمت راست غارشان می تابید و گاهی که غروب می کرد به سمت چپشان می تابید و ایشان در پهنه آن غار بودند، این از نشانه های اللّٰه است هر کس را اللّٰه هدایت کند پس او هدایت شده است و هر کس را گُمراه کند پس هرگز برای او سرپرست رُشد دهنده ای پیدا نخواهی کرد ۱۷

وَ تَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظاً وَ هُمْ رُقُودٌ وَ نُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَ ذَاتَ الشِّمَالِ وَ كَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَاراً وَ لَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْباً (۱۸)

و ایشان را بیدار می پنداری، در حالیکه ایشان خواب هستند و ایشان را به سوی راست و چپ می گرداندیم و سگ ایشان بازوهای خود را در آستانهٔ غار دراز کرده است، اگر بر آنان می نگریستی همانا از ایشان فرار می کردی و هر آینه وجودت از ترس ایشان پُر می شد ۱۸

وَ كَذٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَاماً فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَ لْيَتَلَطَّفْ وَ لاَ يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَداً (۱۹)

و اینچنین ایشان را برانگیختیم تا میان خویش سؤال کنند، گوینده ای از ایشان گفت: چه مدّت مانده اید؟ گفت: روزی یا پاره ای از روز مانده ایم، پروردگار شما داناتر است بدآنچه مانده اید پس یکی از خودتان را با این پول های خود به سوی شهر بفرستید تا ببینند کدامین خوراک پاکیزه تر است پس شما را روزی از آن بیاورد و باید به نرمی رفتار کند تا بر شما کسی را آگاه نسازد ۱۹

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَ لَنْ تُفْلِحُوا إِذاً أَبَداً (۲۰)

همانا اگر ایشان (کافران) بر شما دست یابند، شما را سنگسار کنند یا شما را در آئین خود برگردانند، هرگز در آن هنگام ابداً رستگار نشوید ۲۰

وَ كَذٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ أَنَّ السَّاعَةَ لاَ رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَاناً رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَى أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِداً (۲۱)

و اینچنین بر ایشان آگاه ساختیم که وعدهٔ اللّٰه حقّ است و آنکه ساعت (قیامت) شکّی در آن نیست، هنگامیکه (مردم) با یکدیگر در کار خویش اختلاف می کردند پس (مردم) گفتند: بر ایشان (یاران کهف) بنایی (یادبود) بسازید، پروردگارشان به آنان داناتر است، گفتند: کسانیکه بر کار آنها دست یافتند، قطعاً بر (محلّ اقامت) ایشان مسجدی را بسازیم ۲۱

سَيَقُولُونَ ثَلاَثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَ يَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْماً بِالْغَيْبِ وَ يَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ ثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلاَّ قَلِيلٌ فَلاَ تُمَارِ فِيهِمْ إِلاَّ مِرَاءً ظَاهِراً وَ لاَ تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَداً (٢٢)

به زودی گویند: سه نفر بودند و چهارمین ایشان سگشان است و گویند: پنج نفر بودند و ششمین ایشان سگشان است، تیر در تاریکی افکندن است (گُمان باطل است) و گویند: هفت نفر بودند و هشتمین ایشان سگشان است، (ای محمّد) بگو: پروردگار من به تعداد ایشان داناتر است، ایشان را جز افراد کمی نمی دانند پس دربارهٔ (تعداد) ایشان (اصحاب کهف) جز صحبتی گُذرا انجام نده و دربارهٔ (تعداد) آنان از هیچکس مپرس ۲۲

وَ لاَ تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَداً (٢٣)

و در خصوص چیزی نگوئید که قطعاً من آن را فردا انجام می دهم ۲۳

إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَ اذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَ قُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَداً (٢٤)

مگر آنکه اللّه بخواهد و پروردگار خویش را یاد کن هنگامیکه فراموش می کنی و (ای محمّد) بگو: اُمید است که پروردگارم به نزدیکتر از این در راه رُشد مرا هدایت کند ۲۴

وَ لَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلاَثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَ ازْدَادُوا تِسْعاً (٢٥)

و ایشان در غار سیصد سال ماندند و نُه سال بیفزودند ۲۵

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَ أَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَداً (٢٦)

(ای محمّد) بگو: اللّه به زمانی که خواب بودند داناتر است، برای او غیب آسمانها و زمین است چه بینا و چه شنواست، جز او (اللّه) سرپرستی برای ایشان نیست و (اللّه) در حُکم خویش اَحدی را شریک نگرداند ۲۶

وَ اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لاَ مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَ لَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَداً (٢٧)

و (ای محمّد) بخوان آنچه به سوی تو از کتاب پروردگارت وحی شده است، تغییر دهنده ای برای سخنان او نیست و هرگز جز او پناهگاهی نخواهی یافت ۲۷

وَ اصْبِرْ نَفْسَکَ مَعَ الَّذِینَ یَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَ الْعَشِیِّ یُرِیدُونَ وَجْهَهُ وَ لاَ تَعْدُ عَیْنَاکَ عَنْهُمْ تُرِیدُ زِینَةَ الْحَیَاةِ الدُّنْیَا وَ لاَ تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِکْرِنَا وَ اتَّبَعَ هَوَاهُ وَ کَانَ أَمْرُهُ فُرُطاً (۲۸)

و خویشتن را شکیبا ساز با کسانیکه پروردگار خود را بامدادان و شامگاهان صدا می زنند، روی او (اللّه) را می‌خواهند (راه هدایت او را می طلبند) و چشمان تو (ای محمّد) از ایشان باز نگردد که زیور زندگی دنیا را بخواهی و کسی که دل او را از یاد خود غافل کردیم و هوس خویش را پیروی کرد را اطاعت نکن و کار او بر اساس تجاوز است ۲۸

وَ قُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّکُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْیُؤْمِنْ وَ مَنْ شَاءَ فَلْیَکْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِینَ نَاراً أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَ إِنْ یَسْتَغِیثُوا یُغَاثُوا بِمَاءٍ کَالْمُهْلِ یَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَ سَاءَتْ مُرْتَفَقاً (۲۹)

و (ای محمّد) بگو: حقّ از جانب پروردگار شماست پس هر کس خواهد ایمان آورد و هر کس خواهد کافر شود، همانا برای ستمکاران آتشی را آماده کرده ایم که ایشان را سراپردهٔ آن فرا می گیرد و اگر فریاد کنند به آبی چون آهن گُداخته فریاد رسی شوند، چهره ها را بسوزاند چه نوشیدنی بدی است و چه جایگاه زشتی است ۲۹

إِنَّ الَّذِینَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لاَ نُضِیعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلاً (۳۰)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند، همانا ما مُزد آن که کار نیک کرد را تباه نمی سازیم ۳۰

أُولٰئِکَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ یُحَلَّوْنَ فِیهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَ یَلْبَسُونَ ثِیَاباً خُضْراً مِنْ سُنْدُسٍ وَ إِسْتَبْرَقٍ مُتَّکِئِینَ فِیهَا عَلَى الْأَرَائِکِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَ حَسُنَتْ مُرْتَفَقاً (۳۱) آنان‌اند که برایشان باغ‌های جاودان بهشت است که از زیر (درختان) آنها نهرها جاری است. در آنجا با دستبندهایی از طلا آراسته می‌شوند و جامه های سبز از حریر نازک و حریر ضخیم می‌پوشند، در حالی که بر تخت‌ها تکیه زده‌اند. چه پاداش نیکویی و چه جایگاه نیکویی است ۳۱

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَ حَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعاً (٣٢)

و برای ایشان مَثل دو مرد را بزن که برای یکی از ایشان دو باغ از انگورها قرار دادیم و پیرامون آنها را با درختان خرما پوشاندیم و میان آنها کِشتزاری قرار دادیم ۳۲

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَ لَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئاً وَ فَجَّرْنَا خِلاَلَهُمَا نَهَراً (٣٣)

هر دو باغ محصول خود را بی هیچ کم و کاست می دادند و از (صاحبش) چیزی دریغ نمی ورزیدند، میان آنها نهری را پدید آوردیم ۳۳

وَ كَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَ هُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالاً وَ أَعَزُّ نَفَراً (٣٤)

و او را محصولات گوناگون بود پس به یار خویش گفت: در حالیکه با او گفتگو می کرد، مال من از تو بیشتر است و از حیث افراد از تو نیرومندترم ۳۴

وَ دَخَلَ جَنَّتَهُ وَ هُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هٰذِهِ أَبَداً (٣٥)

و به باغ خویش داخل شد در حالیکه به خویشتن ستم کننده بود، گفت: نپندارم این باغ هیچگاه نابود شود ۳۵

وَ مَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَ لَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْراً مِنْهَا مُنْقَلَباً (٣٦)

و نپندارم که ساعت (قیامت) بر پا شونده باشد و اگر به سوی پروردگار خویش بازگردم قطعاً بهتر از این جایگاه را بیابم ۳۶

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَ هُوَ يُحَاوِرُهُ أَ كَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلاً (٣٧)

یار او به وی گفت در حالیکه با او سخن می گفت، آیا کافر شدی بدان که تو را از خاک آفرید سپس از نطفه ای سپس تو را مردی آراسته نمود؟ ۳۷

لٰكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَ لاَ أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَداً (٣٨)

لیکن او اللّٰه پروردگار من است و با پروردگارم اَحدی را شریک نسازم ۳۸

وَ لَوْ لاَ إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالاً وَ وَلَداً (٣٩)

و چرا زمانی که به باغ خویش داخل شدی، نگفتی هر چه اللّه خواهد، نیرویی جز به (ارادهٔ) اللّه نیست، اگر فکر می کنی که مال و فرزندانم از تو کمتر است ۳۹

فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْراً مِنْ جَنَّتِکَ وَ يُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَاناً مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيداً زَلَقاً (٤٠)

پس شاید پروردگارم به من بهتر از باغ تو را بدهد و بر آن (باغ تو) آفتی از آسمان بفرستد پس به خاکی (زمینی) لغزنده تبدیل شود ۴۰

أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْراً فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَباً (٤١)

یا آب آن (باغ) را در زمین فرو بَرد پس هرگز نتوانی به آن دست پیدا کنی ۴۱

وَ أُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَداً (٤٢)

و (عذاب) محصولات آن (باغ) را فرا گرفت پس صبحگاهان دست های خویش را بر حسرت می سائید بر آنچه هزینه کرده بود و آن (باغ) بر پایه های خویش فرود آمده بود و می گفت: کاش به پروردگار خویش اَحدی را شرک نمی ورزیدم ۴۲

وَ لَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ مَا كَانَ مُنْتَصِراً (٤٣)

و او را گروهی نبود که جز اللّه یاریش کنند و (او) یاری شده نبود ۴۳

هُنَالِکَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَاباً وَ خَيْرٌ عُقْباً (٤٤)

و اینجا بود (که مشخص شد) که فرمانروایی از آنِ اللّه حقّ است، اوست که در پاداش و فرجام دادن بهتر است ۴۴

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيماً تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِراً (٤٥) و برای آنان زندگی دنیا را مَثَل بزن؛ مانند آبی است که آن را از آسمان فرو فرستادیم، پس گیاه زمین با آن درآمیخت، سپس خشک و خرد شد و بادها آن را پراکنده کردند؛ و اللّه بر هر چیزی تواناست ٤٥

الْمَالُ وَ الْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّکَ ثَوَاباً وَ خَيْرٌ أَمَلاً (٤٦)

مال و فرزندان زینت زندگی دنیا هستند و بازمانده های شایسته نزد پروردگارت در پاداش بهتر است و در آرزو بهتر است ۴۶

وَ يَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَ تَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَ حَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَداً (٤٧)

و روزی که کوه ها را به حرکت در بیاوریم و زمین را صاف و هموار ببینی و ایشان را محشور سازیم پس از ایشان اَحدی را به جای نگذاریم ۴۷

وَ عُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفّاً لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِداً (٤٨)

و بر پروردگارت در یک صف عرضه شوند، مسلّماً به سوی ما آمدید چنانکه شما را نخستین بار خلق کردیم بلکه پنداشتید که هرگز برای شما وعده گاهی را قرار ندهیم ۴۸

وَ وُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَ يَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهٰذَا الْكِتَابِ لاَ يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَ لاَ كَبِيرَةً إِلاَّ أَحْصَاهَا وَ وَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِراً وَ لاَ يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَداً (٤٩)

و کتاب (اعمال) نهاده شد پس مُجرمان (گناهکاران) را هراسان ببینی از آنچه در آن است و (کافران) گویند: وای بر ما این چگونه کتابی است که کوچک و بزرگی را از قلم نینداخته است مگر آن را شمارش نموده و آنچه را کرده بودند را حاضر یافتند و پروردگارت به اَحدی ستم نمی کند ۴۹

وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلاَّ إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَ فَتَتَّخِذُونَهُ وَ ذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَ هُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلاً (٥٠)

و هنگامیکه به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید پس جز ابلیس سجده کردند، او از جِنّ بود پس از فرمان پروردگار خویش نافرمانی کرد، آیا او و نسل او را جز من (اللّه) سرپرست می گیرید در حالیکه ایشان برای شما دشمن هستند؟ و (شیطان) چه بد جایگزینی برای ستمگران است ۵۰

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ لاَ خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَ مَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُداً (٥١)

ایشان را بر خلقت آسمانها و زمین و نه آفرینش خودشان گواه نگرفتیم و هرگز گُمراهان را یاوری (برای خودمان) نمی گیرم ۵۱

وَ يَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقاً (٥٢)

و روزی که (اللّه) می فرماید: شریکانم را کسانیکه می پنداشتید را صدا بزنید پس ایشان را صدا می زنند و (شریکان) ایشان را پاسخ نمی دهند و میانشان پرتگاهی (در آتش جهنم) را قرار می دهیم ۵۲

وَ رَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَ لَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفاً (٥٣)

و مُجرمان آتش (جهنم) را خواهند دید پس خواهند فهمید که در آن فرو می اُفتند و از آن رهایی نخواهند یافت ۵۳

وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَ كَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلاً (٥٤)

و مسلّماً در این قرآن برای مردم هر مَثلی را بیان کردیم و انسان بیشتر از هر چیز خواستار جدال است ۵۴

وَ مَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى وَ يَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلاَّ أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلاً (٥٥)

و هنگامی که هدایت برای مردم آمد، چیزی مانع آنان نشد که ایمان بیاورند و از پروردگارشان آمرزش بخواهند، مگر اینکه (منتظر) سنت پیشینیان باشند یا عذاب روبه‌رو و آشکار به سراغشان آید ۵۵

وَ مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلاَّ مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ وَ يُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَ اتَّخَذُوا آيَاتِي وَ مَا أُنْذِرُوا هُزُواً (٥٦)

و ما فرستادگان را جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نفرستادیم و کسانیکه کُفر ورزیدند به باطل مُجادله می کنند تا بدان حقّ را تباه سازند و آیات مرا و آنچه را بدان هشدار داده شده بودند را به مسخره بر گرفتند ۵۶

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَ نَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ فِي آذَانِهِمْ وَقْراً وَ إِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذاً أَبَداً (٥٧)

و کیست ستمگرتر از آنکه به آیات پروردگارش یادآوری شود و از آنها روی گرداند و فراموش کرد آنچه را (اعمالی را که) با دست هایش پیش فرستاده است، همانا بر دلهای ایشان پوشش‌هایی را قرار دادیم که

آنرا نفهمند و در گوش های ایشان سنگینی است و اگر ایشان را به سوی هدایت فرا بخوانی پس هرگز هیچگاه هدایت نمی شوند ۵۷

وَ رَبُّکَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلاً (۵۸)

و پروردگارت آمرزنده و صاحب رحمت است. اگر آنان را به سبب آنچه به دست آورده‌اند مؤاخذه می‌کرد، بی‌تردید عذاب را برایشان شتاب می‌بخشید؛ بلکه برای آنان موعدی مقرر است که در برابر آن هرگز پناهگاهی نخواهند یافت ۵۸

وَ تِلْکَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَ جَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِداً (۵۹)

و اینکه شهرها را هلاک ساختیم چون ستم کردند و برای هلاک ساختن ایشان موعدی را قرار دادیم ۵۹

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لاَ أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُباً (٦٠)

و هنگامیکه موسی به جوان (همراه) خویش گفت: همچنان خواهم رفت تا به محلّ تلاقی دو دریا برسم هر چند مدّت طولانی به راه خود ادامه دهم ۶۰

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَباً (٦١)

پس زمانی که به محلّ تلاقی آن دو دریا رسیدند، ماهی خویش را فراموش کردند تا (ماهی) راه خویش را در دریا پیش گرفت ۶۱

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا نَصَباً (٦٢)

پس هنگامیکه (مسیری را) گذشتند، به جوان همراه خود گفت: خوراک ما را بیاور مسلّماً ما را از این سفر خویش رنجی رسیده است ۶۲

قَالَ أَ رَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَ مَا أَنْسَانِيهُ إِلاَّ الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَ اتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَباً (٦٣) گفت: آیا دیدی زمانی را که نزد آن سنگ جا گرفتیم پس من ماهی را فراموش کردم و مرا شیطان (وسوسه گر) به فراموشی سپرد از آنکه آن را به یاد آورم و (ماهی) به طرز شگفت آوری راه خود را در دریا پیش گرفت ۶۳

قَالَ ذٰلِکَ مَا کُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصاً (٦٤)

گفت: این است آنچه می خواستیم پس بر جا پاهای خویش پیگیرانه بازگشتند ۶۴

فَوَجَدَا عَبْداً مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَ عَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْماً (٦٥)

پس بنده ای از بندگان ما را یافتند که او را رحمتی از نزد خود داده بودیم، از نزد خود دانش را به او آموخته بودیم ۶۵

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُکَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْداً (٦٦)

موسی به او گفت: آیا تو را پیروی کنم بر آنکه مرا آموزش دهی از آنچه (حکمت) را آموخته شدی؟ ۶۶

قَالَ إِنَّکَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْراً (٦٧)

گفت: همانا تو نمی توانی به همراه من شکیبایی کنی ۶۷

وَ کَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْراً (٦٨)

و چگونه شکیبایی کنی بر آنچه بر آن آگاهی نیافته ای ۶۸

قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِراً وَ لاَ أَعْصِي لَکَ أَمْراً (٦٩)

(موسی) گفت: به زودی مرا شکیبا پیدا کنی اگر الله بخواهد و در کاری با تو نافرمانی نکنم ۶۹

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلاَ تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَکَ مِنْهُ ذِکْراً (٧٠)

گفت: پس اگر مرا پیروی کنی از من دربارهٔ چیزی سؤال نکن تا برای تو از آن سخنی را آغاز کنم ۷۰

فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَکِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَ خَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئاً إِمْراً (٧١)

پس به راه اُفتادند تا زمانی که در کِشتی سوار شدند، کِشتی را سوراخ کرد، (موسی) گفت: آیا آن (کِشتی) را سوراخ کردی که مردمش را غرق کنی؟ مسلّماً دست به کار زشتی زدی ۷۱

قَالَ أَ لَمْ أَقُلْ إِنَّکَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْراً (٧٢)

گفت: آیا نگفتم که تو نمی توانی با من شکیبایی کنی ۷۲

قَالَ لاَ تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَ لاَ تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْراً (٧٣)

(موسی) گفت: مرا بازخواست نکن بدآنچه فراموش کردم و از این کارم بر من سخت نگیر ۷۳

فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلاَماً فَقَتَلَهُ قَالَ أَ قَتَلْتَ نَفْساً زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئاً نُكْراً (٧٤)

پس به راه اُفتادند تا زمانی که به نوجوانی رسیدند و آن پسر را کُشت، (موسی) گفت: آیا نفس پاکی را به غیر نفسی کُشتی؟ مسلّماً کار ناپسندی را انجام دادی ۷۴

قَالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْراً (٧٥)

گفت: آیا به تو نگفتم که همانا تو نمی توانی هرگز با من شکیبایی کنی؟ ۷۵

قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلاَ تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْراً (٧٦)

(موسی) گفت: اگر از تو بعد از این دربارهٔ چیزی سؤال کردم پس از این (به بعد) با من همراهی نکن به درستی از جانب من معذور خواهی بود ۷۶

فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَاراً يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لاَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْراً (٧٧)

پس به راه اُفتادند تا زمانی که به مردم شهری رسیدند، از مردمش خوراک خواستند و (مردم آن شهر) از آن که آنان را مهمان کنند خودداری کردند پس در آن (شهر) دیواری را یافتند که در حال فرو ریختن بود پس آن را به پای داشت، (موسی) گفت: اگر می خواستی بر این کار مُزدی (از ایشان) می گرفتی ۷۷

قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَ بَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْراً (٧٨)

گفت: این (لحظه) جدایی میان من و تو است، به زودی تو را خبر می دهم به تأویل (پشت پرده= نتیجه) آنچه نتوانستی بر آن شکیبایی کنی ۷۸

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَ كَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْباً (٧٩)

امّا کِشتی از آن بینوایانی بود که در دریا کار می کردند پس خواستم آسیبی به آن وارد سازم و پُشت ایشان پادشاهی (ستمگر) بود همه کِشتی‌ها را غَصب می‌کرد ۷۹

وَ أَمَّا الْغُلاَمُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَاناً وَ كُفْراً (٨٠)

و امّا آن نوجوان، پدر و مادرش مؤمن بودند پس ترسیدیم آنها را به سرکشی و کُفر وادارشان کند ۸۰

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْراً مِنْهُ زَكَاةً وَ أَقْرَبَ رُحْماً (۸۱)

پس اراده کردیم که به ایشان پروردگارشان به جای او بهتر از او به پاکی و مهربانی (فرزندی) را بدهد ۸۱

وَ أَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلاَمَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَ كَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَ كَانَ أَبُوهُمَا صَالِحاً فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَ يَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَ مَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْراً (۸۲)

و امّا دیوار پس مُتعلق به دو کودک یتیم در آن شهر بود و زیر آن (دیوار) گنجینه‌ای برای ایشان بود و پدر ایشان مردی شایسته بود پس پروردگارت خواست که به سن بُلوغ (رُشد) برسند و گنجینهٔ خویش را بخششی از پروردگارت بیرون آورند و من (این) کارها را به فرمان خویش انجام ندادم، این تأویل (پشت پرده= نتیجه) آنچه نتوانستی بر آن شکیبایی کنی ۸۲

وَ يَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْراً (۸۳)

و از تو درباره "ذوالقرنین" سؤال می پرسند، (ای محمّد) بگو: بر شما از او یادی را بازگو می کنم ۸۳

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَ آتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَباً (۸٤)

همانا او را در زمین امکانات دادیم و از هر چیز، وسیله ای را به او دادیم (در اختیارش نهادیم) ۸۴

فَأَتْبَعَ سَبَباً (۸۵)

پس (او) راهی را در پیش گرفت ۸۵

حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَ وَجَدَ عِنْدَهَا قَوْماً قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَ إِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْناً (۸٦)

تا آنگاه که غروب خورشید رسید، (نور) آن را یافت که در چشمهٔ آب گرم فرو می رود و نزد آن قومی را یافت، گفتیم ای "ذوالقرنین" آیا ایشان را عذاب می کنی یا می خواهی دربارهٔ ایشان نیکویی را به جای آوری؟ ۸۶

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَى رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَاباً نُكْراً (۸۷)

(ذوالقرنین) گفت: امّا آنکه ستم کند پس به زودی او را عذاب کنیم پس به سوی پروردگارش بازگردانده شود پس او را عذابی سخت کند ۸۷

وَ أَمَّا مَنْ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَى وَ سَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْراً (۸۸)

و امّا کسی که ایمان آورد و اعمال شایسته انجام دهد پس برای او پاداش نیک است و بزودی به فرمان خود بر او آسان خواهیم گرفت ۸۸

ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً (۸۹)

سپس (او) راهی را دنبال کرد ۸۹

حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْراً (۹۰)

تا آنگاه که به محلّ طلوع خورشید رسید (سرزمینهای شرقی)، آن را دید بر قومی طلوع می کند که برای آنها در برابر آن پوششی قرار نداده بودیم ۹۰

كَذٰلِكَ وَ قَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْراً (۹۱)

اینگونه بود و ما به آنچه نزد وی (ذوالقرنین از امکانات) بود احاطه داشتیم ۹۱

ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً (۹۲)

سپس راهی را دنبال کرد ۹۲

حَتَّى إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْماً لاَ يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلاً (۹۳)

تا که میان دو حائل رسید، بین آن دو (حائل)، قومی را یافت که گوش شنوائی نداشتند (یأجوج و مأجوج) ۹۳

قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَ مَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجاً عَلَى أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ سَدّاً (۹٤)

(اقوام دیگر) گفتند: "ذوالقرنین" همانا "یأجوج " و "مأجوج " در زمین فساد می کنند، آیا برای تو هزینه ای را قرار دهیم برای آنکه میان ما و آنان سدّی را قرار دهی؟ ۹۴

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ رَدْماً (۹۵)

(ذوالقرنین) گفت: آنچه در آن پروردگارم تواناییم داده است بهتر است پس به نیرویی مرا کمک کنید تا میان شما و ایشان سدّی مُحکم قرار دهم ۹۵

آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّى إِذَا سَاوَى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّى إِذَا جَعَلَهُ نَاراً قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْراً (٩٦)

مرا خُرده های آهن را بیاورید تا میان دو کوه برابر شد، (ذوالقرنین) گفت: بدمید تا زمانی که آن را سرخ و گُداخته بگردانید، (ذوالقرنین) گفت: مس گُداخته بیاورید تا بر آن بریزم ۹۶

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَ مَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْباً (٩٧)

پس (یأجوج و مأجوج) نتوانستند بر آن چیره شوند و نتوانستند آن را سوراخ کنند ۹۷

قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَ كَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقّاً (٩٨)

(ذوالقرنین) گفت: این رحمتی از پروردگارم است پس هنگامیکه وعده پروردگارم بیاید آن را در هم کوبد و وعدهٔ پروردگارم درست است ۹۸

وَ تَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَ نُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعاً (٩٩)

و در آن روز، برخی از آنان را رها می‌کنیم که در میان یکدیگر موج می‌زنند؛ و در شیپور دمیده می‌شود، پس همه آنان را گرد می‌آوریم، گردآوردنی کامل ۹۹

وَ عَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضاً (١٠٠)

و دوزخ را در آن روز بر کافران حتماً نشان خواهیم داد ۱۰۰

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَ كَانُوا لاَ يَسْتَطِيعُونَ سَمْعاً (١٠١)

کسانیکه چشمانشان بر یاد من بسته بود و توان شنیدن (کلام الله) را نداشتند ۱۰۱

أَ فَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلاً (١٠٢)

آیا کسانیکه کُفر ورزیدند، پنداشته اند که می توانند بندگانم را جز من به سرپرستی گیرند، همانا جهنم را برای کافران محلّ پذیرایی آماده کرده ایم ۱۰۲

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالاً (١٠٣)

(ای محمّد) بگو: آیا شما را به زیانکارترین افراد در اعمال خبرتان دهم ۱۰۳

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعاً (۱۰٤)

کسانیکه کوشش ایشان در زندگی دنیا تباه شده است و ایشان می پندارند آنان نیکو عمل می کنند ۱۰۴

أُولٰئِکَ الَّذِينَ کَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَ لِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلاَ نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْناً (۱۰۵)

آنها کسانی هستند که به پروردگار خویش و ملاقات او کُفر ورزیدند پس اعمال ایشان تباه شد پس برای آنان روز قیامت ارزشی را قائل نمی شویم ۱۰۵

ذٰلِکَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا کَفَرُوا وَ اتَّخَذُوا آيَاتِي وَ رُسُلِي هُزُواً (۱۰٦)

مُجازات ایشان جهنم است بدآنچه کُفر ورزیدند و آیات و فرستادگان مرا به مسخره می گرفتند ۱۰۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ کَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً (۱۰۷)

همانا کسانیکه ایمان آورده اند و اعمال شایسته انجام دادند برای ایشان باغهای بهشت محلّ پذیرایی است ۱۰۷

خَالِدِينَ فِيهَا لاَ يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلاً (۱۰۸)

در آن جاودان هستند از آن (بهشت) خواستار تغییری نیستند ۱۰۸

قُلْ لَوْ کَانَ الْبَحْرُ مِدَاداً لِکَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ کَلِمَاتُ رَبِّي وَ لَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَداً (۱۰۹)

(ای محمّد) بگو: اگر دریا برای سخنان پروردگارم مُرکبی می شد، دریا پایان می یافت پیش از آنکه سخنان پروردگارم پایان یابند و هر چند همانند آن دریا را کمک بیاوریم ۱۰۹

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُکُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلٰهُکُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ کَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحاً وَ لاَ يُشْرِکْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَداً (۱۱۰)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که من بشری همانند شما هستم، به سوی من وحی می شود که اللّٰه شما صاحب قدرتی یکتاست پس آنکه به ملاقات پروردگار خویش اُمید دارد باید اعمال شایسته انجام دهد و در عبادت پروردگار خویش اَحدی را شریک نگرداند ۱۱۰

سوره مریم - ۱۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

كهيعص (١)

كهيعص ١

ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا (٢)

یادی از رحمت پروردگارت به بندهٔ خویش زکریّا ٢

إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيّاً (٣)

هنگامیکه پروردگار خود را خواند، خواندنی آهسته ٣

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَ اشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْباً وَ لَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيّاً (٤)

(زکریّا) گفت: پروردگارا همانا اُستخوانهای من سُست شده است و موهای سرم سفید شده است و به خواندن تو پروردگارا بی بهره نبودم ۴

وَ إِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَ كَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِراً فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيّاً (٥)

و همانا من نسبت به خویشاوندان بعد از (مرگم) نگران هستم و همسرم نازا بوده پس مرا از نزد خود فرزندی ببخش ۵

يَرِثُنِي وَ يَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَ اجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيّاً (٦)

که از من ارث برد، از خاندان یعقوب و او را پروردگارا پسندیده قرار ده ۶

يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيّاً (٧)

ای زکریّا ما تو را به پسری مُژده می دهیم که نام او یحیی است برای او پیش از این همنامی قرار ندادیم ٧

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَ كَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِراً وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيّاً (٨)

(زکریّا) گفت: پروردگارا چگونه مرا پسری باشد و همسرم نازا بوده است و به درستی که از پیری بدنم ناتوان شده است ۸

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَ قَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ تَكُ شَيْئاً (۹)

گفت: اینچنین پروردگارت فرموده است، این بر من آسان است و من تو را پیش از این آفریدم و تو چیزی نبودی ۹

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلاَّ تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلاَثَ لَيَالٍ سَوِيّاً (۱۰)

(زکریّا) گفت: پروردگارا برای من نشانه‌ای را قرار ده (اللّٰه) فرمود: نشانهٔ تو آنکه با مردم سه شبانه روز (تا وقتش) در حالیکه سالم هستی سخن نگویی ۱۰

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَ عَشِيّاً (۱۱)

پس بر قوم خود از محراب بیرون آمد پس بر ایشان (با اشاره) وحی کرد که بامدادان و شامگاهان تسبیح کنید ۱۱

يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَ آتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيّاً (۱۲)

ای یحیی کتاب را به درک (و شعور) برگیر و به او در کودکی حُکم دادیم ۱۲

وَ حَنَاناً مِنْ لَدُنَّا وَ زَكَاةً وَ كَانَ تَقِيّاً (۱۳)

و مهربانی از نزد ما و پاکی (به او رسید) و او پرهیزکار بود ۱۳

وَ بَرّاً بِوَالِدَيْهِ وَ لَمْ يَكُنْ جَبَّاراً عَصِيّاً (۱٤)

و به پدر و مادر خویش نیکوکار بود و چیره گرِ نافرمان نبود ۱۴

وَ سَلاَمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ يَمُوتُ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيّاً (۱۵)

و سلام بر او روزی که زاده شد و روزی که بمیرد و روزی که زنده برانگیخته شود ۱۵

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَاناً شَرْقِيّاً (۱٦)

و در کتاب مریم را یاد کن، گاهی که در ناحیهٔ دور از خاندان خویش کناره گرفت ۱۶

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَاباً فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَراً سَوِيّاً (۱۷)

و خود را از (خانواده اش) مخفی کرد و به سوی او (مریم) روح خود را فرستادیم تا برای او در شکل انسانی نمایان شد ۱۷

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْکَ إِنْ کُنْتَ تَقِيّاً (۱۸)

(مریم) گفت: که به (الله) مهربان از تو پناه می برم اگر پرهیزکار هستی ۱۸

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّکِ لِأَهَبَ لَکِ غُلاَماً زَکِيّاً (۱۹)

گفت: همانا من فرستادهٔ پروردگارت هستم تا به تو پسری پاک ببخشم ۱۹

قَالَتْ أَنَّى يَکُونُ لِي غُلاَمٌ وَ لَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَ لَمْ أَکُ بَغِيّاً (۲۰)

(مریم) گفت: چگونه مرا پسری باشد و به من بشری نزدیک نشده باشد و بدکاره نبودم؟ ۲۰

قَالَ کَذٰلِکِ قَالَ رَبُّکِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَ لِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَ رَحْمَةً مِنَّا وَ کَانَ أَمْراً مَقْضِيّاً (۲۱)

گفت: اینچنین پروردگارت گفته است، آن بر من آسان است تا او را نشانه‌ای برای مردم و رحمتی از جانب ما قرار دهیم و این کار حتمی است ۲۱

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَکَاناً قَصِيّاً (۲۲)

پس بدو (عیسی) حامله شد و با او (فرزندی در رحم) به جایگاهی دور کناره گرفت ۲۲

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَ کُنْتُ نَسْياً مَنْسِيّاً (۲۳)

پس درد زایمان او را به سوی تنهٔ نخل آورد، (مریم از درد زایمان) گفت: ای کاش من پیش از این مُرده بودم و فراموش شده بودم ۲۳

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلاَّ تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّکِ تَحْتَکِ سَرِيّاً (۲٤)

پس از پایین او، (جبرئیل) او را صدا زد که اندوهگین مباش، به درستی پروردگارت در زیر (پای) تو نهری را قرار داد ۲۴

وَ هُزِّي إِلَيْکِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْکِ رُطَباً جَنِيّاً (۲۵)

و شاخهٔ (درخت) خرما را به سوی خود بجُنبان تا برای تو خرمای تازه (روی زمین) بریزد ۲۵

فَكُلِي وَ اشْرَبِي وَ قَرِّي عَيْناً فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَداً فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْماً فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيّاً (٢٦)

پس بُخور و بنوش و چشم را روشن دار و اگر اَحدی را دیدی پس بگو: که من برای (اللّه) مهربان روزه نذر کردم تا هرگز امروز با انسانی سخن نگویم ۲۶

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئاً فَرِيّاً (٢٧)

پس او (مریم، عیسی) را به نزد قومش بیاورد در حالی که او را حمل می‌کرد، گفتند: ای مریم مسلّماً چیزی ناپسندی را آوردی ۲۷

يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَ مَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيّاً (٢٨)

ای همکیش هارون، پدر تو مردی بد نبود و مادرت بدکاره نبود ۲۸

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيّاً (٢٩)

پس (مریم) او (عیسی) را نشان داد، گفتند: چگونه سخن گوییم با کسی که در گهواره کودکی است؟ ۲۹

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيّاً (٣٠)

(عیسی) گفت: همانا من بندهٔ اللّه هستم، به من کتاب داد و مرا پیامبر قرار داد ۳۰

وَ جَعَلَنِي مُبَارَكاً أَيْنَ مَا كُنْتُ وَ أَوْصَانِي بِالصَّلاَةِ وَ الزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيّاً (٣١)

و مرا مبارک قرار داد، هر کجا باشم و مرا به نماز و زکات سفارش کرد مادامی که زنده هستم ۳۱

وَ بَرّاً بِوَالِدَتِي وَ لَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّاراً شَقِيّاً (٣٢)

و نیکوکاری به مادرم و مرا زورگو و سیاه بخت قرار نداد ۳۲

وَ السَّلاَمُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَ يَوْمَ أَمُوتُ وَ يَوْمَ أُبْعَثُ حَيّاً (٣٣)

سلام بر من روزی که زاییده شدم و روزی که می میرم و روزی که زنده برانگیخته می شوم ۳۳

و ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ (٣٤)

این عیسی پسر مریم است، سخن حقّی که در آن شکّ می کنند ۳۴

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٣٥)

و شایسته اللّه نیست که فرزندی برگیرد، مُنزه است، هر گاه اَمری را اراده کند پس جز این نیست که به او بگوید: بشو پس می شود ۳۵

وَ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٣٦)

و همانا اللّه پروردگار من و پروردگار شماست پس او را عبادت کنید، این راه راست است ۳۶

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٣٧)

پس گروه‌ها از میان ایشان اختلاف کردند پس وای بر کسانیکه کُفر ورزیدند از دیدار روز بزرگ (روز قیامت) ۳۷

أَسْمِعْ بِهِمْ وَ أَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٣٨)

روزی (روز قیامت) که به سوی ما می آیند چه شنوا و چه بینا هستند لیکن ستمکاران امروز (در دنیا) در گُمراهی آشکار هستند ۳۸

وَ أَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ وَ هُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (٣٩)

و از روز حَسرت (روز قیامت) ایشان را هشدار ده، هنگامیکه کار از کار می گذرد (همه چیز تمام می شود) و ایشان در غفلتی هستند و ایشان ایمان نمی آورند ۳۹

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَ مَنْ عَلَيْهَا وَ إِلَيْنَا يُرْجَعُونَ (٤٠)

بی‌گمان ما زمین و هر که را بر آن است به ارث می‌بریم، و همه به سوی ما بازگردانده می‌شوند ۴۰

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقاً نَبِيّاً (٤١)

و در این کتاب، ابراهیم را یاد کن؛ همانا او بسیار راستگو و پیامبر بود ٤١

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لاَ يَسْمَعُ وَ لاَ يُبْصِرُ وَ لاَ يُغْنِي عَنْكَ شَيْئاً (٤٢)

هنگامیکه به پدر خود گفت: ای پدر من، چرا عبادت می کنی آنچه را (که) نمی شنود و نمی بیند و از تو چیزی را بی نیاز نمی کند؟ ۴۲

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطاً سَوِيّاً (٤٣)

ای پدرم همانا مرا از دانش (الهی چیزهایی) بیامده است آنچه تو را نیامده است پس مرا پیروی کن تا تو را به راه راست هدایت کنم ۴۳

يَا أَبَتِ لاَ تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ عَصِيّاً (٤٤)

ای پدرم شیطان (وسوسه گر) را عبادت نکن، همانا شیطان (وسوسه گر) برای (الله) مهربان نافرمان بود ۴۴

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّکَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيّاً (٤٥)

ای پدر، همانا من می ترسم عذابی از (الله) مهربان به تو برسد که تو یار و همدم شیطان (وسوسه گر) بشوی ۴۵

قَالَ أَ رَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّکَ وَ اهْجُرْنِي مَلِيّاً (٤٦)

(پدرش) گفت: ای ابراهیم، آیا از صاحب قدرت های من روی گردانده ای؟ اگر کوتاه نیایی قطعاً تو را سنگسار می کنم، (ای ابراهیم) از من روزگاری دراز دوری کن ۴۶

قَالَ سَلاَمٌ عَلَيْکَ سَأَسْتَغْفِرُ لَکَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيّاً (٤٧)

(ابراهیم) گفت: سلام بر تو! برای تو از پروردگارم آمرزش خواهم خواست، همانا او به من مهربان است ۴۷

وَ أَعْتَزِلُكُمْ وَ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ أَدْعُو رَبِّي عَسَى أَلاَّ أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيّاً (٤٨)

و از شما و آنچه جز الله صدا می زنید دوری می گزینم و پروردگار خویش را صدا می زنم تا به خواندن پروردگارم بدبخت نباشم ۴۸

فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ كُلاًّ جَعَلْنَا نَبِيّاً (٤٩)

پس زمانی که از ایشان دوری گُزید و آنچه جز الله را عبادت می کردند به او اسحاق و یعقوب را بخشیدیم و هر کدام را پیامبر قرار دادیم ۴۹

وَ وَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَ جَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيّاً (٥٠)

و رحمت خویش را شامل (حالِ) ایشان کردیم و آنان را نیکو نام و بلند آوازه (در میان اُمّت ها) قرار دادیم ۵۰

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصاً وَ كَانَ رَسُولاً نَبِيّاً (۵۱)

و در کتاب موسی را یاد کن، همانا او با اخلاص بود و فرستاده (الهی و) پیامبر بود ۵۱

وَ نَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَ قَرَّبْنَاهُ نَجِيّاً (۵۲)

و از کنار (کوه) طور اَمن (الهی)، او (موسی) را نجات یافته (به خود) نزدیک ساختیم ۵۲

وَ وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيّاً (۵۳)

و از رحمت خویش به او برادرش هارون را پیامبری بخشیدیم ۵۳

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولاً نَبِيّاً (۵٤)

و در کتاب اسماعیل را یاد کن، همانا او متعهد به پیمان و فرستاده و پیامبر بوده است ۵۴

وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلاَةِ وَ الزَّكَاةِ وَ كَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيّاً (۵۵)

و خاندان خویش را به نماز و زکات سفارش می کرد و نزد پروردگار خویش پسندیده بود ۵۵

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقاً نَبِيّاً (۵٦)

و در کتاب اِدریس را یاد کن، همانا او درستکار و پیامبر بود ۵۶

وَ رَفَعْنَاهُ مَكَاناً عَلِيّاً (۵۷)

و او را به جایگاهی بُلند بالا بردیم ۵۷

أُولٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَ مِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَ مِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْرَائِيلَ وَ مِمَّنْ هَدَيْنَا وَ اجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّداً وَ بُكِيّاً (۵۸)

آنان کسانی هستند که الله به ایشان نعمت بخشید از پیامبران، از نسل آدم و از آنان که با نوح سوار (کِشتی) کردیم و از نسل ابراهیم و یعقوب و از آنان که هدایت کردیم و برگزیدیم و هنگامیکه آیات (الله) رحمان بر ایشان تلاوت شود، سجده کنان و گریان (به خاک) بیفتند ۵۸

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلاَةَ وَ اتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيّاً (۵۹)

پس به دنبال ایشان جانشین شدند کسانیکه که نماز را تباه کردند و شهوت را پیروی کردند پس به زودی به گُمراهی برسند ۵۹

إِلاَّ مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَأُولٰئِکَ یَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لاَ یُظْلَمُونَ شَیْئاً (٦٠)

مگر آن کسانیکه توبه کردند و ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند پس آنان به باغ (بهشت) داخل می شوند و به چیزی ستم نشوند ۶۰

جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَیْبِ إِنَّهُ کَانَ وَعْدُهُ مَأْتِیّاً (٦١)

باغ های (بهشت های) جاودان که (الله) مهربان بندگان خویش را به غیب وعده داد، همانا وعده او فرا رسیدنی است ۶۱

لاَ یَسْمَعُونَ فِیهَا لَغْواً إِلاَّ سَلاَماً وَ لَهُمْ رِزْقُهُمْ فِیهَا بُکْرَةً وَ عَشِیّاً (٦٢)

در آن (بهشت) سخن بیهوده نشوند، جز سلامی و برای آنها روزی ایشان در بامدادان و شامگاهان است ۶۲

تِلْکَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ کَانَ تَقِیّاً (٦٣)

این است آن باغی که بندگان خود را بدان ارث می دهیم که پرهیزکار بوده است ۶۳

وَ مَا نَتَنَزَّلُ إِلاَّ بِأَمْرِ رَبِّکَ لَهُ مَا بَیْنَ أَیْدِینَا وَ مَا خَلْفَنَا وَ مَا بَیْنَ ذٰلِکَ وَ مَا کَانَ رَبُّکَ نَسِیّاً (٦٤)

و (ما فرشتگان) جز به فرمان پروردگارت فرود نمی آییم، برای اوست آنچه پیش روی ماست و آنچه پُشت سر ما و آنچه میان آن است و پروردگارت فراموش کننده نیست ۶۴

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَیْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَ اصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِیّاً (٦٥)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست پس او را عبادت کن و برای عبادت او شکیبا باش، آیا برای او همنامی را می شناسی؟ ۶۵

وَ یَقُولُ الْإِنْسَانُ أَ إِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَیّاً (٦٦)

و انسان می گوید: آیا هر گاه بمیرم، هر آینه به زودی زنده خارج می شوم؟ ۶۶

أَ وَ لاَ یَذْکُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ یَکُ شَیْئاً (٦٧)

آیا انسان به یاد نمی آورد که ما قبلاً او را آفریدیم در حالی که چیزی نبود؟ ۶۷

فَوَ رَبِّکَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَ الشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيّاً (٦٨)

پس به پروردگارت سوگند قطعاً ایشان را با شیاطین (وسوسه گران) جمع می کنیم سپس قطعاً ایشان را پیرامون جهنم همگی حاضر می سازیم ۶۸

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيّاً (٦٩)

سپس البته از هر گروهی، هر کدام از ایشان که بر (اللّٰه) مهربان در سرکشی سخت‌تر است را بر گیریم ۶۹

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَى بِهَا صِلِيّاً (٧٠)

سپس ما قطعاً داناتریم به کسانیکه ایشان شایسته به چشیدنِ آن (عذاب) هستند ۷۰

وَ إِنْ مِنْكُمْ إِلاَّ وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّکَ حَتْماً مَقْضِيّاً (٧١)

و از شما نیست جز وارد شونده به آن (جهنم)، این بر پروردگارت حُکمی حَتمی است ۷۱

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ نَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيّاً (٧٢)

سپس نجات می دهیم کسانیکه پرهیزکاری کردند و ستمکاران را در آن (جهنم) به زانو درآمده بگذاریم ۷۲

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَاماً وَ أَحْسَنُ نَدِيّاً (٧٣)

و هنگامیکه بر ایشان آیات روشنگر ما تلاوت شود کسانیکه کُفر ورزیدند به آنان که ایمان آوردند، می گویند: که کدام از دو گروه در جایگاه بهتر و در محفلش نیکوتر است؟ ۷۳

وَ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثاً وَ رِئْياً (٧٤)

و چه بسا پیش از ایشان اقوامی را نابود کردیم که امکانات بهتر و هم ظاهری آراسته تر داشتند ۷۴

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلاَلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدّاً حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَ إِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَاناً وَ أَضْعَفُ جُنْداً (٧٥)

بگو: هر کس در گمراهی باشد، پس اللّه رحمان به او مهلت و فرصت بیشتری می‌دهد، تا آنگاه که آنچه را به آنان وعده داده می‌شوند، یا عذاب یا قیامت، ببینند؛ پس خواهند دانست چه کسی جایگاه بدتری و لشکری ناتوان‌تر دارد ۷۵

وَ يَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَ الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَاباً وَ خَيْرٌ مَرَدّاً (٧٦)

و اللّه کسانیکه در جستجوی هدایت هستند بر هدایتشان می افزاید و اعمالِ نیک ماندگار نزدِ پروردگارت در پاداش بهتر است و در بازگشت (به سوی اللّه) بهتر است ۷۶

أَ فَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَ قَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالاً وَ وَلَداً (٧٧)

آیا دیده ای آن را که به آیات ما کُفر ورزید؟ و گفت: قطعاً مال و فرزندان داده شدم ۷۷

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْداً (٧٨)

آیا بر غیب اطلاع یافت، یا نزد (اللّه) مهربان عهدی را گرفته است؟ ۷۸

كَلاَّ سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَ نَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدّاً (٧٩)

چنین نیست، بزودی آنچه را می گوید (علیه او) می نویسیم و او را در عذاب سخت بِکِشیم ۷۹

وَ نَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَ يَأْتِينَا فَرْداً (٨٠)

و از او به ارث می بریم آنچه را که می گوید و (روز قیامت) تنها پیش ما خواهد آمد ۸۰

وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزّاً (٨١)

و جز اللّه صاحب قدرت هایی برگرفتند تا برای ایشان مایهٔ عزّت (و احترام) باشد ۸۱

كَلاَّ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَ يَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدّاً (٨٢)

چنین نیست، به زودی به عبادت ایشان کُفر ورزند و دشمن ایشان خواهند شد ۸۲

أَ لَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزّاً (٨٣)

آیا توجه نکردند که ما شیاطین (وسوسه گران) را بر کافران فرستادیم تا ایشان را (در انجام گناهان) به شدّت تحریک کنند ۸۳

فَلاَ تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدّاً (٨٤)

پس بر ایشان شتاب نکن، جز این نیست که برای ایشان روز شماری دقیق می کنیم ۸۴

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْداً (۸۵)

روزی که پرهیزکاران را به سوی (اللّه) مهربان مهمانانی محشور کنیم ۸۵

وَ نَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْداً (۸٦)

و مُجرمان (گناهکاران) را تشنه کام به سوی (آتش) جهنّم برانیم ۸۶

لاَ يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلاَّ مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْداً (۸۷)

و دارای میانجیگری نیستند جز آنکه از نزدِ (اللّه) مهربان عهدی را دارد ۸۷

وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَداً (۸۸)

و گفتند: (اللّه) مهربان فرزندی برگرفت؟ ۸۸

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئاً إِدّاً (۸۹)

مسلّماً ادعایی زننده ای (زشت) را آوردید ۸۹

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَ تَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ تَخِرُّ الْجِبَالُ هَدّاً (۹۰)

که نزدیک است آسمان ها از آن (سخن کُفر آمیز) متلاشی شوند و زمین از هم بشکافد و کوه ها فرو بریزند ۹۰

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمٰنِ وَلَداً (۹۱)

که برای (اللّه) مهربان فرزندی را خواندند ۹۱

وَ مَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَداً (۹۲)

و برای (اللّه) مهربان شایسته نیست که فرزندی را (برای خود) برگیرد (انتخاب کند) ۹۲

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِلاَّ آتِي الرَّحْمٰنِ عَبْداً (۹۳)

هیچکس در آسمان ها و زمین نیست جز اینکه به سوی (اللّه) مهربان در حالیکه بنده (مطیع) او هستند می آیند ۹۳

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَ عَدَّهُمْ عَدّاً (۹٤)

مسلّماً ایشان را حساب کرده و آن را دقیقاً می شمارد ۹۴

وَ كُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْداً (۹۵)

و همگی ایشان به سوی او (اللّه) روز قیامت تنها آیند ۹۵

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدّاً (۹٦)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند به زودی (اللّه) مهربان (برای ایشان) محبّتی را قرار دهد ۹۶

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِکَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَ تُنْذِرَ بِهِ قَوْماً لُدّاً (۹۷)

پس جز این نیست که بر زبان تو (ای محمّد قرآن را) آسان کردیم تا بدان پرهیزکاران را مُژده دهی و بدان قومی سرسخت را هشدار دهی ۹۷

وَ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزاً (۹۸)

و چه بسا پیش از ایشان اقوامی را هلاک کردیم، آیا از ایشان کسی را می یابی یا از ایشان صدائی می شنوی؟ ۹۸

سوره طه - ۲۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

طه (۱)

طه ۱

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى (۲)

(ای محمّد) بر تو قرآن را نازل نکردیم تا به رنج بیفتی ۲

إِلاَّ تَذْكِرَةً لِمَنْ يَخْشَى (۳)

(قرآن) جز یادآوری برای آنکس که (از روز قیامت) می ترسد ۳

تَنْزِيلاً مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَ السَّمَاوَاتِ الْعُلَى (٤)

نازل شده ای از (سوی) آن که زمین و آسمان های افراشته را خلق کرد ۴

الرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (٥)

(اللّٰه) مهربان بر عرش قرار گرفت ۵

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ مَا تَحْتَ الثَّرَى (٦)

برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و آنچه میان آنهاست و آنچه زیر خاک است ۶

وَ إِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَ أَخْفَى (٧)

و اگر سخن را بلندگویی پس همانا او نهان و نهانتر را می داند ۷

اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى (٨)

صاحب قدرتی جز او نیست، برای او نام های نیکوست ۸

وَ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (٩)

آیا به تو داستان موسی رسیده است؟ ۹

إِذْ رَأَى نَاراً فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَاراً لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى (١٠)

هنگامیکه آتشی را دید پس به خانواده خویش گفت: اندکی توقّف کنید که من آتشی را یافتم (دیدم) شاید برای شما از آن شعله ای را بیاورم یا بر (کنار) آتش راهنمایی را بیابم ١٠

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَى (١١)

پس زمانی که به سوی آن (آتش) بیامد، ندا داده شد ای موسی ١١

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (١٢) همانا من پروردگارت هستم پس کفش‌های خویش را بیرون آور که تو در "وادی مُقدس طُوی" هستی ١٢

وَ أَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى (١٣)

و من تو را (به پیامبری) انتخاب کردم پس گوش فرا ده بدآنچه وحی می شود ١٣

إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا فَاعْبُدْنِي وَ أَقِمِ الصَّلاَةَ لِذِكْرِي (١٤)

همانا من اللّه هستم، صاحب قدرتی جز من نیست پس مرا عبادت کنید و نماز را برای یاد کردن من به پا دارید ١۴

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى (١٥)

همانا ساعت (روز قیامت) فرا می رسد، می خواهم آن را پنهان سازم تا هر کس بدآنچه سعی می کند پاداش داده شود ١۵

فَلاَ يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لاَ يُؤْمِنُ بِهَا وَ اتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَى (١٦)

پس کسی که به (قیامت) ایمان ندارد و از هوس خود پیروی می کند تو را از آن باز ندارد که نابود خواهی شد ١۶

وَ مَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى (١٧)

ای موسی، این چیست به دست تو؟ ١٧

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَ أَهُشُّ بِهَا عَلَى غَنَمِي وَ لِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَى (١٨)

(موسی) گفت: این عصای من است، بدان تکیه می زنم و برگ ها را بدان برای گوسفندان می ریزم و برای من کارهای دیگر انجام می دهد ۱۸

قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَى (١٩)

(الله) فرمود: ای موسی آن (عصا) را بیفکن ۱۹

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى (٢٠)

پس آن را اَفکند، ناگهان آن (عصا) ماری بود که می خزید ۲۰

قَالَ خُذْهَا وَ لاَ تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى (٢١)

(الله) فرمود: آن را بگیر و نترس، زود است که آن را به شکل اوّلش بازگردانیم ۲۱

وَ اضْمُمْ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَى (٢٢)

و دست خود را به گریبانت ببر و (تماماً) سفید و بدون مشکلی بیرون آید، نشانه‌ای دیگر است ۲۲

لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى (٢٣)

تا به تو از نشانه های بزرگتر نشان دهیم ۲۳

اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (٢٤)

به سوی فرعون برو که سرکشی کرده است ۲۴

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي (٢٥)

(موسی) گفت: پروردگارا برای من سینهٔ مرا گُشاده گردان ۲۵

وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي (٢٦)

و برای من کارم را آسان قرار ده ۲۶

وَ احْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي (٢٧)

و گِره (سخن) از زبانم باز کن ۲۷

يَفْقَهُوا قَوْلِي (٢٨)

تا (مردم سخنان) مرا بفهمند ۲۸

وَ اجْعَلْ لِي وَزِيراً مِنْ أَهْلِي (۲۹)

و برای من دستیاری از خاندانم قرار ده ۲۹

هَارُونَ أَخِي (۳۰)

هارون برادرم را ۳۰

اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي (۳۱)

پُشت مرا به او اُستوار ساز ۳۱

وَ أَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي (۳۲)

و در کارم او را شریک گردان ۳۲

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيراً (۳۳)

تا تو را بسیار تسبیح گوییم ۳۳

وَ نَذْكُرَكَ كَثِيراً (۳٤)

و تو را بسیار یاد کنیم ۳۴

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيراً (۳۵)

همانا تو به ما بینا بوده ای ۳۵

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى (۳٦)

(اللّٰه) فرمود: ای موسی درخواستت به تو داده شد ۳۶

وَ لَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى (۳۷)

و مسلّماً بر تو باری دیگر منت نهادیم ۳۷

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا يُوحَى (۳۸)

زمانی که به سوی مادرت وحی کردیم آنچه (از اللّٰه) وحی می شود ۳۸

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَ عَدُوٌّ لَهُ وَ أَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَ لِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي (۳۹)

که او را در صندوق قرار ده پس در آب (رودخانه نیل) او را بینداز پس آب او (موسی) را به ساحل آورد، تا دشمن من و دشمن او آن را بگیرد و بر تو (ای موسی) مهری از خویش قرار دادم تا برابر چشمم پرورش پیدا کنی ۳۹

إِذْ تَمْشِي أُخْتُکَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّکُمْ عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاکَ إِلَى أُمِّکَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَ لاَ تَحْزَنَ وَ قَتَلْتَ نَفْساً فَنَجَّيْنَاکَ مِنَ الْغَمِّ وَ فَتَنَّاکَ فُتُوناً فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَى قَدَرٍ يَا مُوسَى (٤٠)

هنگامیکه خواهرت رفت و (به فرعونیان) گفت: آیا شما را راهنمایی کنم بر کسی که او پرستارش باشد؟ پس تو را به سوی مادرت بازگرداندنم تا چشم او روشن شود و اندوهگین نشود و فردی را کُشتی پس تو را از اندوه رها ساختیم و تو را به سختی آزمودیم پس سالها در میان مردم مَدین ماندی سپس ای موسی در زمان معین شده (اللّٰه) آمدی ۴۰

وَ اصْطَنَعْتُکَ لِنَفْسِي (٤١)

و تو را برای خویش برگزیدم ۴۱

اذْهَبْ أَنْتَ وَ أَخُوکَ بِآيَاتِي وَ لاَ تَنِيَا فِي ذِكْرِي (٤٢)

تو و برادرت با نشانه های من (به سوی فرعون) برو و در یادم سُستی نکنید ۴۲

اذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (٤٣)

به سوی فرعون بروید که سرکشی کرد ۴۳

فَقُولاَ لَهُ قَوْلاً لَيِّناً لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى (٤٤)

پس با او گفتاری نرم بگویید، شاید یادآور شود یا بترسد ۴۴

قَالاَ رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى (٤٥)

(موسی و هارون) گفتند: پروردگارا ما می‌ترسیم که بر ما پیش دستی یا سرکشی (طُغیانگری) کند ۴۵

قَالَ لاَ تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَ أَرَى (٤٦)

(اللّٰه) فرمود: نترسید که من با شما هستم، می شنوم و می بینم ۴۶

فَأْتِيَاهُ فَقُولاَ إِنَّا رَسُولاَ رَبِّکَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ لاَ تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاکَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّکَ وَ السَّلاَمُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى (٤٧)

پس به سوی او بروید و بگویید: همانا ما فرستادگان پروردگارت هستیم پس با ما (قومِ) بنی اسرائیل را بفرست و ایشان را آزار نکن، همانا به تو نشانه ای از پروردگارت آوردیم و سلام بر آنکه هدایت را پیروی کند ۴۷

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَ تَوَلَّى (٤٨)

همانا به ما وحی شد که عذاب بر آن کسی است که (پیام الهی را) دروغ شُمارد و پُشت کند ۴۸

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَى (٤٩)

(فرعون) گفت: کیست پروردگار شما ای موسی؟ ۴۹

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى (٥٠)

(موسی) گفت: پروردگار ما کسی است که به هر چیزی آفرینش آن را بخشید سپس هدایت کرد ۵۰

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى (٥١)

(فرعون) گفت: پس تکلیف گذشتگان چه می شود؟ ۵۱

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لاَ يَضِلُّ رَبِّي وَ لاَ يَنْسَى (٥٢)

(موسی) گفت: دانش آن نزد پروردگارم در کتابی است که پروردگارم خطا نمی کند و فراموش نمی کند ۵۲

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْداً وَ سَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلاً وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجاً مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى (٥٣)

کسی که برای شما زمین را قرارگاهی قرار داد و برای شما در آن راههایی بنهاد و از آسمان آبی را فرستاد پس بدان جفت هایی از گیاهان گوناگون بیرون آوردیم ۵۳

كُلُوا وَ ارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى (٥٤)

بُخورید و دام های خود را بچرانید، همانا در آن برای صاحبان اندیشه ها نشانه هایی است ۵۴

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نُعِيدُكُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى (٥٥)

از آن (زمین) شما را خلق کرد و در آن شما را بر می گرداند و از آن شما را بار دیگر بیرون آوریم ۵۵

وَ لَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَ أَبَى (٥٦)

و مسلّماً نشانه های خویش را نشان دادیم پس (فرعون) همگی را دروغ شُمرد و سرپیچی کرد ۵۶

قَالَ أَ جِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى (٥٧)

(فرعون) گفت: آیا به سوی ما آمده ای تا ما را از سرزمینمان به جادوی خود بیرون کنی ای موسی؟ ۵۷

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكَ مَوْعِداً لاَ نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَ لاَ أَنْتَ مَكَاناً سُوًى (٥٨)

پس قطعاً جادویی همانند آن برای تو خواهیم آورد؛ پس میان ما و خودت موعدی را قرار ده که نه ما از آن تخلّف کنیم و نه تو، در مکانی مناسب ۵۸

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَ أَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى (٥٩)

(فرعون) گفت: وعده گاه شما روز جشن است و آنکه مردم ظهر گِرد آورده شوند ۵۹

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى (٦٠)

پس فرعون برگشت و نیرنگ خویش را جمع کرد پس بیامد ۶۰

قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لاَ تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِباً فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَ قَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى (٦١)

موسی به ایشان (جادوگران) گفت: وای بر شما، بر الله دروغی را نبندید پس به عذابی شما را نابود سازد و به درستی زیانکار شود آن که (بر الله دروغ) ببندد ۶۱

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَ أَسَرُّوا النَّجْوَى (٦٢)

پس دربارهٔ کارشان میان خود اختلاف داشتند و راز را پنهان ساختند ۶۲

قَالُوا إِنْ هٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَ يَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى (٦٣)

(فرعونیان) گفتند: اینان (موسی و هارون) دو جادوگر هستند که می خواهند شما را از زمین خود به جادوگریشان بیرون کنند و سُنت والای شما را براندازند ۶۳

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفّاً وَ قَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى (٦٤)

پس نیرنگ خویش را گِرد آورید و در یک صف درآیید و به درستی امروز رستگار شد آنکه برتری جُست (آنکه جادوی برتری را ارائه دهد) ۶۴

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَ إِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى (٦٥)

(جادوگران) گفتند: ای موسی یا تو بیفکن یا ما اوّلین کسی باشیم که بیفکند ۶۵

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَ عِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى (٦٦)

(موسی) گفت: بلکه شما بیفکنید پس ناگهان طنابها و عصاهای ایشان از جادوی ایشان به گُمانش (دیدند که راه) می روند ۶۶

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى (٦٧)

پس موسی ترسی را در خود احساس کرد ۶۷

قُلْنَا لاَ تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى (٦٨)

گفتیم: نترس، همانا تو برتر هستی ۶۸

وَ أَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَ لاَ يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى (٦٩)

و آنچه در دست تو است را بینداز تا آنچه را ساخته اند را ببلعد، همانا آنچه ساخته اند نقشهٔ جادوگری است و جادوگر هر جا که آید رستگار نمی شود (موفق نمی شود) ۶۹

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّداً قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَ مُوسَى (٧٠)

پس جادوگران سجده کنان بیفتادند، (جادوگران) گفتند: به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم ۷۰

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَ أَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلاَفٍ وَ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَ لَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَاباً وَ أَبْقَى (٧١)

(فرعون) گفت: قبل از آنکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ همانا او بزرگ (اُستاد) شماست که جادو را به شما آموخت پس دست‌ها و پاهای شما را برخلاف قطع کنم و بر تنه های نخل به دار می آویزم و خواهید دانست که عذاب کدام‌یک از ما سخت‌تر و پایدارتر است ۷۱

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَکَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ الَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هٰذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٧٢)

(جادوگران) گفتند: هرگز تو را بر نمی گزینیم بر آنچه ما را از دلایل روشن بیامد، سوگند بدان که ما را آفرید پس حُکم کن آنچه را حُکم می کنی جز این نیست که تو در این زندگی دنیا حُکم می کنی ٧٢

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَ مَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَ اللَّهُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى (٧٣)

همانا ما به پروردگارمان ایمان آوردیم تا (اللّٰه) خطاهای ما را بیامرزد و آنچه تو (ای فرعون) ما را بر (اجرای) آن جادو وادار نمودی و (پاداش) اللّٰه بهتر و پایدارتر است ٧٣

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِماً فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لاَ يَمُوتُ فِيهَا وَ لاَ يَحْيَى (٧٤)

همانا کسی که به سوی پروردگار خویش مُجرم (گناهکار) بیاید پس برای او (آتش) جهنم است، در آن (جهنم) نه بمیرد و نه زنده ماند ٧۴

وَ مَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِناً قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولٰئِکَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى (٧٥)

و آن کس که به سوی او (اللّٰه) مؤمن بیاید که کارهای شایسته انجام داده باشد پس آنان بر ایشان مراتب برتری است ٧۵

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ ذٰلِکَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى (٧٦)

باغ های جاودان که از زیر آنها نهرها جاریست، جاودان در آن (بهشت) هستند و این پاداش کسی است که پاکی جُست ٧۶

وَ لَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقاً فِي الْبَحْرِ يَبَساً لاَ تَخَافُ دَرَكاً وَ لاَ تَخْشَى (٧٧)

و مسلّماً به موسی وحی فرستادیم شبانه بندگان مرا بیرون ببر پس برای ایشان راهی در دریا راهی خشک را برگیر، نترس که بر تو (فرعونیان) دست یابند و هراسان نباش ٧٧

فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ (٧٨)

پس به دنبال ایشان فرعون و لشگریانش آمدند پس (اللّٰه) ایشان را دریا تماماً پوشاند (غرق نمود) ٧٨

وَ أَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَ مَا هَدَى (٧٩)

و فرعون قومش را گُمراه کرد و هدایت نکرد ٧٩

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَ وَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى (٨٠)

ای بنی اسرائیل، همانا شما را از دشمنانتان (فرعونیان) نجات دادیم و با شما در کنار (کوه) طُور ایمن وعده نهادیم و بر شما نان و گوشت فرستادیم ٨٠

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ لاَ تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَ مَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى (٨١)

از پاکیزه ها بُخورید آنچه شما را روزی دادیم و در آن سرکشی نکنید که بر شما خشم من فرود آید و آنکه بر او خشم (غضب) من فرود آید پس همانا (او) تباه شده است ٨١

وَ إِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً ثُمَّ اهْتَدَى (٨٢)

و همانا من (اللّٰه) آنکه توبه کرد و ایمان آورد و اعمال شایسته انجام داد سپس هدایت یافت را می آمرزم ٨٢

وَ مَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَى (٨٣)

و (اللّٰه فرمود:) ای موسی چرا از قوم خویش پیشی گرفتی؟ ٨٣

قَالَ هُمْ أُولاَءِ عَلَى أَثَرِي وَ عَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى (٨٤)

(موسی) گفت: اینک ایشان (قومم در اُردوگاه) مانده اند و به سوی تو پروردگارا شتافتم تا خُشنود شوی ٨۴

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَ أَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُ (٨٥)

(اللّٰه) فرمود: ما قومت را بعد از تو آزمایش کردیم (به فتنه انداختیم) و سامری ایشان را گُمراه کرد ٨۵

فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفاً قَالَ يَا قَوْمِ أَ لَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْداً حَسَناً أَ فَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي (٨٦)

پس موسی به سوی قوم خویش خشمگین با تأسف بازگشت، (موسی) گفت: ای قوم من آیا شما را پروردگارتان نویدی خوش نداده بود؟ آیا مدّت قرار بر شما طولانی شد یا خواستید بر شما خشمی از پروردگارتان فرود آید پس وعدهٔ مرا خلاف کردید؟ ۸۶

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَکَ بِمَلْکِنَا وَ لٰکِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَاراً مِنْ زِینَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَکَذٰلِکَ أَلْقَی السَّامِرِيُّ (۸۷)

(قوم بنی اسرائیل) گفتند: وعدهٔ تو را به خواست خود خلاف نکردیم و لیکن بار فراوانی از زیورآلات آن قوم بار ما شده بود پس آنها را از خود جدا کردیم اینچنین سامری القاء کرد ۸۷

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلاً جَسَداً لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هٰذَا إِلٰهُکُمْ وَ إِلٰهُ مُوسَی فَنَسِيَ (۸۸)

پس (سامری) برای آنان مجسمهٔ گوساله ای بیرون آورد که صدای گاو داشت؛ و گفتند: این صاحب قدرت شما و صاحب قدرت موسی است، امّا او (موسی) فراموش کرده است ۸۸

أَ فَلاَ یَرَوْنَ أَلاَّ یَرْجِعُ إِلَیْهِمْ قَوْلاً وَ لاَ یَمْلِکُ لَهُمْ ضَرّاً وَ لاَ نَفْعاً (۸۹)

آیا ندیدند که با ایشان سخن نمی گوید و برای ایشان زیان و سودی ندارد؟ ۸۹

وَ لَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ یَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَ إِنَّ رَبَّکُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَ أَطِیعُوا أَمْرِي (۹۰)

و مسلّماً هارون پیش از این گفت: که ای قوم من جز این نیست که بدان آزمایش شدید و همانا پروردگار شما، اللّٰه مهربان است پس او را پیروی کنید و فرمان او را اطاعت کنید ۹۰

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَیْهِ عَاکِفِینَ حَتَّی یَرْجِعَ إِلَیْنَا مُوسَی (۹۱)

(قوم بنی اسرائیل) گفتند: دائم پیرامون آن (گوساله) بمانیم و پراکنده نشویم تا به سوی ما موسی بازگردد ۹۱

قَالَ یَا هَارُونُ مَا مَنَعَکَ إِذْ رَأَیْتَهُمْ ضَلُّوا (۹۲)

(موسی) گفت: ای هارون هنگامی که اینان را دیدی که گُمراه شدند چه چیز تو را بازداشت ۹۲

أَلاَّ تَتَّبِعَنِ أَ فَعَصَیْتَ أَمْرِي (۹۳)

که مرا پیروی نکردی؟ آیا از دستور من نافرمانی کردی؟ ۹۳

قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لاَ تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَ لاَ بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ لَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي (٩٤)

(هارون) گفت: ای فرزندِ مادرم ریش مرا و نه سر مرا نگیر، همانا ترسیدم که بگویی میان بنی اسرائیل تفرقه ایجاد کردی و سخن مرا گوش نکردی؟ ۹۴

قَالَ فَمَا خَطْبُکَ يَا سَامِرِيُ (٩٥)

(موسی) گفت: پس کار تو چیست ای سامری؟ ۹۵

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَ كَذٰلِکَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي (٩٦)

(سامری) گفت: دیدم آنچه را آنها ندیدند پس من بخشی (مقداری) از آثار فرستاده (تعالیم و آموزه های فرستاده) را انتخاب کردم پس آن را (برای فریب مردم) القاء نمودم و اینچنین برای من نفسم آراسته شد ۹۶

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَکَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لاَ مِسَاسَ وَ إِنَّ لَکَ مَوْعِداً لَنْ تُخْلَفَهُ وَ انْظُرْ إِلَى إِلٰهِکَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفاً لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفاً (٩٧)

(موسی) گفت: برو که برای تو در زندگی آن است که بگویی به من نزدیک نشوید و همانا تو را وعده ای است که هرگز از آن رها نشوی و به سوی صاحب قدرتت نگاه کن، آنکه پیوسته بر پیرامون آن (مُعتکف) هستی که قطعاً آن را بسوزانیم سپس آن را در دریا تماماً پراکنده سازیم ۹۷

إِنَّمَا إِلٰهُکُمُ اللَّهُ الَّذِي لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً (٩٨)

جز این نیست که صاحب قدرت شما الله است، صاحب قدرتی جز او نیست، دانش او همه چیز را احاطه کرده است ۹۸

كَذٰلِکَ نَقُصُّ عَلَيْکَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَ قَدْ آتَيْنَاکَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْراً (٩٩)

اینچنین بر تو (ای محمّد) از اخبار می خوانیم، از اخبار آنچه بُگذشته است و به درستی به تو از نزد خویش ذکر (قرآن) دادیم ۹۹

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْراً (۱۰۰)

و آنکه از آن (یادآوری قرآن) روی گرداند پس همانا او روز قیامت بار گناه را به دوش می کشد ۱۰۰

خَالِدِينَ فِيهِ وَ سَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلاً (۱۰۱)

جاودان در آن هستند و روز قیامت باری که حمل می کنند برای ایشان (چه) بد است ۱۰۱

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَ نَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقاً (۱۰۲)

روزی که در شیپور دمیده شود و مُجرمان (گناهکاران) را در آن روز کبود چشم محشور می کنیم ۱۰۲

يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلاَّ عَشْراً (۱۰۳)

میان خود آهسته گویند: جز ده روز نمانده اید ۱۰۳

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلاَّ يَوْماً (۱۰٤)

ما داناتریم بدآنچه می گویند، هنگامیکه رهیافته ترین آنها گوید: یک روز نمانده اید ۱۰۴

وَ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفاً (۱۰۵)

و از تو دربارهٔ کوهها می پرسند، (ای محمّد) بگو: آنها را پروردگار من کاملاً پراکنده می سازد ۱۰۵

فَيَذَرُهَا قَاعاً صَفْصَفاً (۱۰٦)

پس آنها را (در روز قیامت به شکل) زمینی هموار رها می سازد ۱۰۶

لاَ تَرَى فِيهَا عِوَجاً وَ لاَ أَمْتاً (۱۰۷)

که در آن کجی و نه بلندی را نبینی ۱۰۷

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لاَ عِوَجَ لَهُ وَ خَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلاَ تَسْمَعُ إِلاَّ هَمْساً (۱۰۸)

در آن روز (روز قیامت) دعوت کننده ای را پیروی کنند که در او هیچ انحرافی نیست و صداها برای (الله) مهربان فروتن (فروکش) می کند پس جز صدای آهسته نشوی ۱۰۸

يَوْمَئِذٍ لاَ تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلاَّ مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَ رَضِيَ لَهُ قَوْلاً (۱۰۹)

در آن روز میانجیگری سود ندهد مگر آن را که اللّه مهربان اجازه دهد و از او در گفتار خُشنود باشد ۱۰۹

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لاَ يُحِيطُونَ بِهِ عِلْماً (۱۱۰)

و آنچه را پیش روی ایشان و پُشت سر ایشان است را می داند و (ایشان) به دانش او (اللّه) فراگیر نیستند ۱۱۰

وَ عَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَ قَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْماً (۱۱۱)

و چهره ها (در روز قیامت) برای اللّه زنده پاینده تعظیم می کنند و به درستی زیانکار شود آنکه بار ستمی را برداشت ۱۱۱

وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلاَ يَخَافُ ظُلْماً وَ لاَ هَضْماً (۱۱۲)

و هر کس که شایسته ها را عمل کند در حالی که مؤمن باشد پس هیچ ستمی و نه پایمال شدنی را (برای خود) نترسد ۱۱۲

وَ كَذٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً وَ صَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْراً (۱۱۳)

و اینچنین قرآنی عربی را نازل کردیم و در آن (قرآن) وعده های (الهی) را بیان کردیم تا شاید پرهیزکاری کنید یا برای ایشان یادآوری (و بیداری) ایجاد شود ۱۱۳

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَ لاَ تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْماً (۱۱٤)

پس اللّه پادشاه حقّ برتر است و (ای محمّد) به خواندن قرآن شتاب نکن پیش از آنکه به سوی تو وحی آن به پایان رسد و (ای محمّد) بگو: پروردگارا بر دانش من بیفزای ۱۱۴

وَ لَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْماً (۱۱۵)

و مسلّماً با آدم پیش از این عهد بستیم پس (پیمان خویش را) فراموش کرد و برای او اراده ای را نیافتیم ۱۱۵

وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى (۱۱٦)

و هنگامیکه به فرشتگان گفتیم: که برای آدم سجده کنید پس جز ابلیس که سرپیچی کرد (همه) سجده کردند ۱۱۶

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَکَ وَ لِزَوْجِکَ فَلاَ يُخْرِجَنَّکُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى (۱۱۷)

پس گفتیم: ای آدم همانا این (ابلیس) برای تو و همسرت دشمنی است پس شما را از باغ بیرون نکند که بدبخت شوی ۱۱۷

إِنَّ لَکَ أَلاَّ تَجُوعَ فِيهَا وَ لاَ تَعْرَى (۱۱۸)

همانا تو در آن گرسنه نمی شوی و برهنه نمی گردی ۱۱۸

وَ أَنَّکَ لاَ تَظْمَأُ فِيهَا وَ لاَ تَضْحَى (۱۱۹)

و همانا تو در آن تشنه نمی شوی و در آفتاب نمی مانی ۱۱۹

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّکَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَ مُلْکٍ لاَ يَبْلَى (۱۲۰)

پس شیطان (وسوسه گر) او را وسوسه کرد، (شیطان) گفت: (ای) آدم، آیا تو را بر درخت جاودان و فرمانروایی که نابود نشود رهبری کنم؟ ۱۲۰

فَأَكَلاَ مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى (۱۲۱)

پس از آن (درخت) خوردند و بر ایشان عورت هایشان آشکار شد و شروع کردند به این که برگهای درختان را بر خود بپیچند (بچسبانند) و آدم پروردگار خویش را نافرمانی کرد پس زیانکار شد ۱۲۱

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَى (۱۲۲)

سپس او را پروردگارش انتخاب کرد و توبه او را پذیرفت و آدم را هدایت کرد ۱۲۲

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعاً بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلاَ يَضِلُّ وَ لاَ يَشْقَى (۱۲۳) (اللّٰه) فرمود: هر دو از آن (باغ عدن) فرود آیید، در حالی که برخی از شما دشمن برخی دیگرند. پس اگر از سوی من هدایتی برای شما آمد، هر کس از هدایت من پیروی کند، نه گمراه می‌شود و نه به رنج می‌افتد ۱۲۳

وَ مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى (١٢٤)

و آنکه از یاد من روی گرداند پس همانا برای او زندگی سخت است و روز قیامت (او را) کور محشور می سازیم ۱۲۴

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَ قَدْ كُنْتُ بَصِيراً (١٢٥)

(کافر) می گوید: پروردگارا چرا مرا کور محشور ساختی در حالی که (در دنیا) بینا بودم؟ ۱۲۵

قَالَ كَذٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَ كَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى (١٢٦)

(اللّٰه) فرمود: بدینسان که آیات ما بسوی تو آمد پس آنها را فراموش کردی و اینچنین امروز (روز قیامت) فراموش شوی ۱۲۶

وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَ أَبْقَى (١٢٧)

و اینچنین آن را که تجاوز کند و به آیات پروردگار خویش ایمان نیاورد را مجازات دهیم و عذاب آخرت سخت تر و پاینده تر است ۱۲۷

أَ فَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى (١٢٨)

آیا برای ایشان سبب هدایت نشد که چقدر از اقوام قبلی که در خانه های خود راه می رفتند را هلاک ساختیم؟ همانا در این نشانه هایی برای خردمندان است ۱۲۸

وَ لَوْ لاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَاماً وَ أَجَلٌ مُسَمًّى (١٢٩)

و اگر فرمان پروردگارت بر این نمی رفت (اینگونه مقرّر نمی شد) و مُهلت تعیین شده نبود، (عذاب اللّٰه) دامنگیر (کافران) می شد ۱۲۹

فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ غُرُوبِهَا وَ مِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى (١٣٠)

پس (ای محمّد) شکیبا باش بر آنچه (کافران) می گویند و به سپاس پروردگارت قبل از طلوع خورشید (نماز صبح) و قبل از غروب (نماز عصر) تسبیح کن و در پاره ای از شب (نماز عشاء) تسبیح کن و اطراف روز (نماز ظهر و نماز مغرب تسبیح کن) تا شاید خُشنود گردی ۱۳۰

وَ لاَ تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجاً مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَ رِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَ أَبْقَى (۱۳۱)

و هرگز چشمانت را به آنچه گروه‌هایی از آنان را از آن بهره‌مند ساخته‌ایم، یعنی شکوفه و جلوه زندگی دنیا، مدوز؛ تا آنان را در آن بیازماییم. و روزی پروردگارت بهتر و پایدارتر است ۱۳۱

وَ أْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلاَةِ وَ اصْطَبِرْ عَلَيْهَا لاَ نَسْأَلُكَ رِزْقاً نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَ الْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى (۱۳۲)

و (ای محمّد) خانواده خویش را به نماز سفارش کن و بر آن شکیبایی گزین، از تو روزی نمی خواهیم ما تو را روزی می دهیم و عاقبت از آنِ پرهیزکاران است ۱۳۲

وَ قَالُوا لَوْ لاَ يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَ وَ لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى (۱۳۳)

و (کافران) گفتند: چرا ما را نشانه ای از پروردگار خویش نیاوردی؟ آیا ایشان را آنچه در کتاب های پیشین است نیامد؟ ۱۳۳

وَ لَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْ لاَ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولاً فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَ نَخْزَى (۱۳٤)

و اگر ایشان را به عذابی پیش از آن هلاک سازیم، همانا می گویند: پروردگارا چرا به سوی ما فرستاده ای نفرستادی تا آیات تو را پیروی کنیم پیش از آنکه خوار شویم و رسوا گردیم؟ ۱۳۴

قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَ مَنِ اهْتَدَى (۱۳۵)

(ای محمّد) بگو: همگی چشم به راه هستند پس چشم به راه باشید پس زود است بدانید چه کسی اهل راه راست است و چه کسی هدایت یافته است ۱۳۵

سوره انبياء - ٢١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ (١)

حساب مردم به آنان نزدیک شده است، در حالی که آنان در غفلتی روی‌گردان‌اند ١

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلاَّ اسْتَمَعُوهُ وَ هُمْ يَلْعَبُونَ (٢)

برای ایشان تذکری از پروردگارشان نیامد جز آن که می شنوند و ایشان به بازیچه می گیرند ٢

لاَهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَ أَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هٰذَا إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَ فَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (٣)

دل‌هایشان سرگرم و غافل است؛ و ستمگران، رازگویان با یکدیگر گفتند: آیا این جز انسانی همانند شماست؟ آیا با وجود اینکه می‌بینید، به سراغ سحر می‌روید؟ ٣

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٤)

(محمّد) گفت: پروردگار من سخنان را در آسمان و زمین می داند و (او) شنوای داناست ۴

بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلاَمٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ (٥)

بلکه گفتند: خواب های پریشان (محمّد) است یا اینکه او (قرآن) را بافته یا که او شاعری است پس باید ما را نشانه ای بیاورد چنانکه پیشینیان فرستاده شدند ۵

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَ فَهُمْ يُؤْمِنُونَ (٦)

پیش از ایشان شهری را هلاک ساختیم که ایمان نیاورد پس آیا (ایشان) ایمان می آورند؟ ۶

وَ مَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلاَّ رِجَالاً نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (٧)

و پیش از تو (ای محمّد فرستاده ای) را ارسال نکردیم جز اشخاصی را که به سوی ایشان وحی می کردیم پس از اهل ذکر (پیروان حقیقی تورات و انجیل) سؤال کنید اگر نمی دانید ٧

وَ مَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَداً لاَ يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَ مَا كَانُوا خَالِدِينَ (٨)

و ایشان (فرستادگان) را جسمی قرار ندادیم که خوراک نخورند و جاودان باشند ٨

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَ مَنْ نَشَاءُ وَ أَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ (٩)

سپس برای ایشان وعده را برآورده ساختیم پس ایشان و هر که را خواستیم را نجات دادیم و (افرادِ تجاوزکار را هلاک ساختیم ٩

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَاباً فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (١٠)

مسلّماً به سوی شما کتابی را نازل کردیم که در آن یاد (وصف حال) شماست پس آیا تعقّل نمی کنید؟ ١٠

وَ كَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَ أَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْماً آخَرِينَ (١١)

و چه بسا شهری را در هم شکستیم که ستمگر بودند و بعد از آن قومی دیگر را پدید آوردیم ١١

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ (١٢)

پس آنگاه که عذاب ما را احساس می کردند، ایشان در آن هنگام می گُریختند ١٢

لاَ تَرْكُضُوا وَ ارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَ مَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ (١٣)

فرار نکنید و به سوی آنچه در آن خوشگذرانی می کردید و (به سوی) خانه های خویش بازگردید تا مورد سؤال قرار بگیرید ١٣

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (١٤)

(کافران) گفتند: ای وای بر ما، همانا ما ستمکاران بودیم ١۴

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيداً خَامِدِينَ (١٥)

پیوسته این سخن ایشان بود تا این که ایشان را درو شده (ریشه کن) و خاموش می سازیم ١۵

وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لاَعِبِينَ (١٦)

و آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را بازیچه خلق نکرده ایم ١۶

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْواً لاَتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ (١٧)

اگر می‌خواستیم که سرگرمی برگیریم همانا آن را از نزد خود اگر می خواستیم برمی گرفتیم ١٧

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَ لَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ (١٨)

بلکه حقّ را بر باطل می افکنیم تا آن را باطل سازد پس او (باطل) تباه شونده است و وای بر شما (ای کافران) از آنچه توصیف می‌کنید ١٨

وَ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَنْ عِنْدَهُ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَ لاَ يَسْتَحْسِرُونَ (١٩)

و برای اوست آنکه در آسمان ها و زمین است و آنان که نزد او هستند از عبادت او کِبر نمی ورزند و خسته نمی شوند ١٩

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ لاَ يَفْتُرُونَ (٢٠)

شب و روز تسبیح می کنند و سُستی نمی کنند ٢٠

أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ (٢١)

آیا صاحب قدرت هایی از زمین برگرفتند که ایشان را زنده می کنند؟ ٢١

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلاَّ اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (٢٢)

اگر در زمین و آسمان صاحب قدرت هایی جز اللّه می بود قطعاً فاسد می شدند پس مُنزه است اللّه پروردگار عرش از آنچه توصیف می کنند ٢٢

لاَ يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَ هُمْ يُسْأَلُونَ (٢٣)

اللّه از آنچه می کند سؤال نمی شود و ایشان مورد سؤال قرار می‌گیرند ٢٣

أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَ ذِكْرُ مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ (٢٤)

آیا جز او صاحب قدرتی را گرفته اند؟، (ای محمّد) بگو: دلیل خود را بیاورید، همانا این پیام آنان است که با من هستند و پیام آنان که پیش از من بودند بلکه بیشتر ایشان چیزی از حقّ نمی دانند پس ایشان رویگردان هستند ٢۴

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلاَّ نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنَا فَاعْبُدُونِ (٢٥)

و فرستاده ای پیش از تو (ای محمّد) ارسال نکردیم جز آنکه به او وحی کردیم، همانا صاحب قدرتی جز من نیست پس مرا عبادت کنید ۲۵

وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَداً سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ (٢٦)

و (مشرکان) گفتند: (اللّٰه) مهربان برای خود فرزندی گرفته است، پاک و منزه است (اللّٰه)، بلکه آنان کارگزاران گرامی (اللّٰه) هستند ۲۶

لاَ يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَ هُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ (٢٧)

بر اللّٰه به سخن پیشی نمی گیرند و ایشان به فرمان او عمل می کنند ۲۷

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لاَ يَشْفَعُونَ إِلاَّ لِمَنِ ارْتَضَى وَ هُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ (٢٨)

آنچه پیش روی ایشان و آنچه پُشت سر ایشان است را می داند و میانجیگری نمی کنند جز برای آنان که اللّٰه از ایشان خُشنود باشد، ایشان (کارگزاران الهی) از بیم اللّٰه هراسان هستند ۲۸

وَ مَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلٰهٌ مِنْ دُونِهِ فَذٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٢٩)

و هر کس از ایشان بگوید: همانا من صاحب قدرتی جز او (اللّٰه) هستم پس او را به جهنم مجازات می دهیم، اینچنین ستمکاران را کیفر می دهیم ۲۹

أَ وَ لَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقاً فَفَتَقْنَاهُمَا وَ جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَ فَلاَ يُؤْمِنُونَ (٣٠)

آیا توجه نکرده اند کسانیکه کُفر ورزیدند که آسمان ها و زمین آمیخته بودند پس آنها را جدا ساختیم و از آب هر چیز را زنده قرار دادیم پس آیا ایمان نمی آورند؟ ۳۰

وَ جَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَ جَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجاً سُبُلاً لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (٣١)

و در زمین کوه هایی را قرار دادیم تا شما را نلرزاند و در آن شکاف ها و راه هایی قرار دادیم تا شاید هدایت یابید ۳۱

وَ جَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفاً مَحْفُوظاً وَ هُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ (٣٢)

و آسمان ها را سقفی حفظ شده قرار دادیم و ایشان از آیات او رویگردان هستند ۳۲

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (٣٣)

و او کسی است که شب و روز و خورشید و ماه را خلق کرد و هر کدام در مسیری در حرکت هستند ٣٣

وَ مَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَ فَإِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ (٣٤)

و برای بشری پیش از تو (ای محمّد) جاودانگی را قرار ندادیم پس آیا تو بمیری ایشان جاودان هستند؟ ٣۴

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (٣٥) هر (صاحبِ) جانی چشندهٔ مرگ است و شما را به شرّ و خیر آزمایش می کنیم و به سوی او باز می گردید ٣۵

وَ إِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلاَّ هُزُواً أَ هٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَ هُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كَافِرُونَ (٣٦)

و هر گاه کسانیکه کُفر ورزیدند تو را (ای محمّد) ببینند به مسخره می گیرند، آیا این است که صاحب قدرت های شما را (به بدی) یاد می کند؟ در حالیکه ایشان (کافران) به یاد (اللّٰه) مهربان کافر هستند ٣۶

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلاَ تَسْتَعْجِلُونِ (٣٧)

انسان عجول است، بزودی آیات خویش را به شما نشان دهیم پس شتاب نکنید ٣٧

وَ يَقُولُونَ مَتَى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣٨)

و (کافران) می گویند: این وعده چه هنگام است اگر راستگو هستید؟ ٣٨

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لاَ يَكُفُّونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَ لاَ عَنْ ظُهُورِهِمْ وَ لاَ هُمْ يُنْصَرُونَ (٣٩)

کسانیکه کُفر ورزیدند (کاش) می دانستند زمانی را که نمی توانند از چهره های خویش و نه از پُشت خویش آتش را باز دارند و ایشان یاری نمی شوند ٣٩

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَ لاَ هُمْ يُنْظَرُونَ (٤٠)

بلکه ایشان را (عذاب) ناگهان می آید پس ایشان را سراسیمه می سازد پس نمی توانند که آن را بازگردانند و مُهلت داده نمی شوند ۴٠

وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٤١)

و مسلّماً فرستادگان پیش از تو (ای محمّد) مسخره شدند پس مسخره کنندگان آنچه را که مسخره می کردند (عذاب الهی) بر سرشان آمد ۴۱

قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ (٤٢)

(ای محمّد) بگو: چه کسی شما را شب و روز از (عذاب) اللّه رحمان حفظ می‌کند؟ بلکه آنان از یاد پروردگارشان روی‌گردان‌اند ٤٢

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لاَ يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَ لاَ هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ (٤٣)

آیا برای ایشان صاحب قدرت هایی هستند که جز ما از ایشان (عذاب را) باز دارند؟، نتوانند جز خویشتن را یاری کنند و از جانب ما پناه داده نشوند ۴۳

بَلْ مَتَّعْنَا هٰؤُلاَءِ وَ آبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَ فَلاَ يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ (٤٤)

بلکه اینان و پدرانشان را بهره‌مند ساختیم تا آنکه عمر بر آنان طولانی شد. آیا نمی‌بینند که ما به سراغ زمین می‌آییم و از اطراف آن می‌کاهیم؟ آیا پس آنان پیروزند؟ ۴۴

قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَ لاَ يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنْذَرُونَ (٤٥)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که شما را به وحی هشدار می دهم ولی کرها وقتی هشدار داده شوند دعوت (الهی) را نمی شنوند ۴۵

وَ لَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (٤٦)

و اگر گوشه ای از عذاب پروردگارت به ایشان برسد، هر آینه می گویند: وای بر ما که ستمگر بودیم ۴۶

وَ نَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلاَ تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً وَ إِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَ كَفَى بِنَا حَاسِبِينَ (٤٧)

و روز قیامت موازین عدالت را برپا می کنیم پس به کسی به اندازه ذرّه ای ستم نشود و اگر به سنگینی دانهٔ خردلی باشد آن را به حساب می آوریم و کافی است که ما حسابرس باشیم ۴۷

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَ هَارُونَ الْفُرْقَانَ وَ ضِيَاءً وَ ذِكْراً لِلْمُتَّقِينَ (٤٨)

و مسلّماً به موسی و هارون جدا کننده و روشنایی و یادآوری برای پرهیزکاران را دادیم ۴۸

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ هُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ (٤٩)

کسانیکه از پروردگار خویش در غیب می ترسند و ایشان از ساعت (قیامت) هراسان هستند ۴۹

وَ هٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَ فَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ (٥٠)

و این (قرآن) یادآوری پُر برکتی است که آن را نازل کردیم، آیا شما انکار کنندهٔ آن هستید؟ ۵۰

وَ لَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا بِهِ عَالِمِينَ (٥١)

و مسلّماً به ابراهیم رُشد او را از پیش دادیم و بدان آگاه بودیم ۵۱

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ مَا هٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ (٥٢)

هنگامیکه به پدرش و قوم خود گفت: این تمثال هایی که بر گِرد آنها جمع می شوید، چیست؟ ۵۲

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ (٥٣)

گفتند: پدرانمان را عبادت کننده آنها یافتیم ۵۳

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٥٤)

(ابراهیم) گفت: مسلّماً شما و پدرانتان در گُمراهی آشکار هستید ۵۴

قَالُوا أَ جِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ (٥٥)

(کافران)گفتند: آیا برای ما سخن حقّی را آورده ای یا تو اهل شوخی هستی؟ ۵۵

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَ أَنَا عَلَى ذٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (٥٦)

(ابراهیم) گفت: بلکه پروردگار شما، پروردگار آسمانها و زمین است آنکه آنها را پدید آورد و من بر شما از گواهان هستم ۵۶

وَ تَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ (٥٧)

و به الله سوگند بعد از آنکه پُشت بکنید (و) بروید قطعاً برای بُت های شما نقشه ای دارم ۵۷

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذاً إِلاَّ كَبِيراً لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ (٥٨)

پس (بُت های) ایشان را تکه تکه کرد مگر بزرگ آنها را تا به سوی آن بازگردند ۵۸

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ (٥٩)

(کافران) گفتند: چه کسی این کار را با صاحب قدرتهای ما کرده است؟ همانا او از ستمکاران است ۵۹

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (٦٠)

شنیدیم جوانی که ایشان را (به بدی) یاد می‌کرد، به او ابراهیم گفته می‌شود ۶۰

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ (٦١)

(کافران) گفتند: او را پیش چشم مردم بیاورید تا گواه باشند ۶۱

قَالُوا أَ أَنْتَ فَعَلْتَ هٰذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ (٦٢)

(کافران) گفتند: ای ابراهیم، آیا تو این کار را با صاحب قدرت های ما کردی؟ ۶۲

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هٰذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ (٦٣)

(ابراهیم) گفت: بلکه آن کار را بزرگ ایشان (بُت بزرگ) انجام داد پس از ایشان سؤال کنید اگر حرف می زنند ۶۳

فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ (٦٤)

پس به خود بازگشتند و به خود گفتند: همانا شما از ستمکاران هستید ۶۴

ثُمَّ نُكِسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰؤُلاَءِ يَنْطِقُونَ (٦٥)

سپس سرافکنده آمدند، مسلّماً تو (ای ابراهیم) می دانی که آنان (بُتها) سخن نمی گویند ۶۵

قَالَ أَ فَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَنْفَعُكُمْ شَيْئاً وَ لاَ يَضُرُّكُمْ (٦٦)

(ابراهیم) گفت: آیا عبادت می کنید جز اللّه آنچه شما را به چیزی سود نمی دهد و شما را زیان نمی رساند؟ ۶۶

أُفٍّ لَكُمْ وَ لِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (٦٧)

از شما و از آنچه جز اللّه عبادت می کنید بیزار هستم پس آیا تعقّل می کنند؟ ۶۷

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَ انْصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (٦٨)

(کافران) گفتند: او را بسوزانید و صاحب قدرت های خویش را یاری کنید اگر می خواهید کاری را انجام دهید ۶۸

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْداً وَ سَلاَماً عَلَى إِبْرَاهِيمَ (٦٩)

گفتیم: (ای) آتش سرد و سلامت بر ابراهیم باش ۶۹

وَ أَرَادُوا بِهِ كَيْداً فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ (٧٠)

و تصمیم گرفتند که در خصوص او (ابراهیم) نیرنگی بکار گیرند پس ایشان را (افرادِ) زیانکار قرار دادیم ۷۰

وَ نَجَّيْنَاهُ وَ لُوطاً إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ (٧١)

و او (ابراهیم) و لوط را نجات دادیم به سوی زمینی که در آن برای جهانیان برکت نهاده بودیم ۷۱

وَ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ نَافِلَةً وَ كُلاًّ جَعَلْنَا صَالِحِينَ (٧٢)

و به او اسحاق و یعقوب را (به عنوان) ارمغانی بخشیدیم و هر یک را (افرادِ) شایسته قرار دادیم ۷۲

وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَ إِقَامَ الصَّلاَةِ وَ إِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَ كَانُوا لَنَا عَابِدِينَ (٧٣)

و ایشان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما هدایت کنند و به سوی ایشان انجام کارهای خیر و به پا داشتن نماز و دادن زکات را وحی کردیم و بندگان ما بودند ۷۳

وَ لُوطاً آتَيْنَاهُ حُكْماً وَ عِلْماً وَ نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ (٧٤)

و لوط را به او حُکم و دانش را دادیم و او را نجات دادیم از مردم شهری که پلیدی ها را انجام می دادند، همانا ایشان قومی بدکار و نافرمان بودند ۷۴

وَ أَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥)

و لوط را در رحمت خویش وارد کردیم، همانا او از (افرادِ) شایسته است ۷۵

وَ نُوحاً إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (٧٦)

و نوح را (یاد کن) هنگامی که پیش از این (ما را) ندا داد؛ پس دعایش را اجابت کردیم و او و خانواده‌اش را از اندوه بزرگ نجات دادیم ۷۶

وَ نَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (۷۷)

و او را یاری کردیم از قومی که آیات ما را دروغ شُمردند، همانا ایشان قومی بد بودند پس همگی ایشان را غرق ساختیم ۷۷

وَ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَ كُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ (۷۸)

و داوود و سلیمان که در (موردِ) کِشتزاری داوری می کردند وقتی که در آن گوسفندان قوم پخش شدند (پراکنده شدند) و ما بر داوری ایشان گواه بودیم ۷۸

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَ كُلاًّ آتَيْنَا حُكْماً وَ عِلْماً وَ سَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَ الطَّيْرَ وَ كُنَّا فَاعِلِينَ (۷۹)

پس آن (داوری) را به سلیمان فهماندیم؛ و به هر یک (از داوود و سلیمان) حکمت و دانش عطا کردیم؛ و کوه‌ها و پرندگان را همراه داوود مسخّر کردیم که (با او) تسبیح می‌گفتند، و ما انجام‌دهنده (این کار) بودیم ۷۹

وَ عَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ (۸۰)

و او را صنعت حفاظت از خویشتن را آموختیم تا شما را از دشمنانتان در امان نگاه دارد پس آیا شما سپاسگزار هستید؟ ۸۰

وَ لِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَ كُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ (۸۱)

و برای سلیمان باد سخت (تندباد) که به فرمان او روان می شد را به سوی زمینی که در آن برکت نهادیم (حرکت دادیم) و به هر چیزی آگاه بودیم ۸۱

وَ مِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَ يَعْمَلُونَ عَمَلاً دُونَ ذٰلِكَ وَ كُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ (۸۲)

و از شیاطین (وسوسه گران) که برای او محاسبه می کردند و کارهائی دیگر را انجام می دادند و (او) بر ایشان نگهبان بود ۸۲

وَ أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٨٣)

و ایّوب، زمانی که پروردگار خویش را ندا داد، همانا مرا رنج رسیده است و تو مهربان ترین مهربانان هستی ۸۳

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَ آتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَ ذِكْرَى لِلْعَابِدِينَ (٨٤)

پس دعایش را اجابت کردیم و آنچه از رنج و گرفتاری داشت برطرف ساختیم، و خانواده‌اش و همانند آنان را همراه آنان به او عطا کردیم؛ رحمتی از جانب ما و یادآوری‌ای برای عبادت‌کنندگان ۸۴

وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِدْرِيسَ وَ ذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ (٨٥)

و اسماعیل و ادریس و ذوالکفل که همه (افرادِ) شکیبا بودند ۸۵

وَ أَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ (٨٦)

و ایشان را در رحمت خود داخل نمودیم، همانا ایشان از (افرادِ) شایسته هستند ۸۶

وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ (٨٧)

و یونس هنگامیکه خشمگین می رفت پس پنداشت که هرگز بر او تسلّط نداریم پس در تاریکی ها ندا داد که صاحب قدرتی جز تو نیست، مُنزهی تو، همانا من از ستمکاران بودم ۸۷

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ كَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ (٨٨)

پس از او اجابت نمودیم و او را از اندوه نجات دادیم و اینچنین مؤمنان را نجات می دهیم ۸۸

وَ زَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لاَ تَذَرْنِي فَرْداً وَ أَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ (٨٩)

و زکریّا زمانی که پروردگار خویش را ندا داد، پروردگارا: مرا تنها نگذار و تو بهترین وارثان هستی ۸۹

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ وَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى وَ أَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ يَدْعُونَنَا رَغَباً وَ رَهَباً وَ كَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ (٩٠)

پس از او اجابت نمودیم و به او یحیی را بخشیدیم و برای او همسرش را شایسته گردانیدیم، همانا ایشان به کارهای خیر می شتافتند و ما را از روی میل و ترس صدا می زدند و برای ما فروتن بودند ۹۰

وَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَ جَعَلْنَاهَا وَ ابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (۹۱)

و آن زن (مریم) که از عورت خویش محافظت کرد پس در وی روح خویش را دمیدیم و او و پسرش را نشانه ای برای جهانیان قرار دادیم ۹۱

إِنَّ هٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ (۹۲)

همانا این اُمّت شما یک اُمّت است و من پروردگار شما هستم پس مرا عبادت کنید ۹۲

وَ تَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ (۹۳)

و کار خویش را میان خودشان به تفرقه انداختند، همگی (ایشان) به سوی ما باز می گردند ۹۳

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلاَ كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَ إِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ (۹٤)

پس هر کس که اعمال شایسته انجام دهد و او مؤمن باشد پس ناسپاسی برای کوشش او (از جانبِ ما) نباشد و همانا ما اعمالش را می نویسیم ۹۴

وَ حَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لاَ يَرْجِعُونَ (۹۵)

و غیر ممکن است شهری که هلاکش کنیم که بسوی ما باز نگردند ۹۵

حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَ مَأْجُوجُ وَ هُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ (۹٦)

تا هنگامیکه یأجوج و مأجوج رها شوند و ایشان از هر سرزمینی سرازیر گردند ۹۶

وَ اقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ (۹۷)

و وعده حقّ نزدیک شد پس هنگامیکه چشمان کسانیکه کُفر ورزیدند (از حقایق الهی) باز شد، (می گویند:) ای وای بر ما که ما در غفلتی از این بودیم، بلکه ما ستمگران بودیم ۹۷

إِنَّكُمْ وَ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ (۹۸)

همانا شما و آنچه جز الله عبادت می کنید هیزم جهنم هستید، شما در آن وارد خواهید شد ۹۸

لَوْ كَانَ هٰؤُلاَءِ آلِهَةً مَا وَرَدُوهَا وَ كُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ (٩٩)

اگر آنان صاحب قدرت هایی بودند در آن (جهنم) وارد نمی شدند و همه در آن جاودان هستند ٩٩

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ هُمْ فِيهَا لاَ يَسْمَعُونَ (١٠٠)

در آن ناله و ضجه می کشند و ایشان در آن (جهنم) نمی شنوند ١٠٠

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَى أُولٰئِکَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ (١٠١)

همانا کسانیکه از جانبِ ما برای ایشان نیکویی پیشی گرفت آنان از آن (جهنم) بر کنار هستند ١٠١

لاَ يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَ هُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ (١٠٢)

صدای (جهنم) را نمی شنوند و ایشان در (بهشتی) که هر چه دلهایشان خواهد (در آن) جاودان هستند ١٠٢

لاَ يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (١٠٣)

ایشان را آن وحشت بزرگ اندوهگین نمی سازد و فرشتگان به ملاقات ایشان بیایند، این روز شماست که از پیش وعده داده می شدید ١٠٣

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْداً عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ (١٠٤)

روزی که آسمان ها را همچون پیچیدن طومار برای نوشته ها درهم می پیچیم، بدانسان که نخستین بار آفرینش را پدید آوردیم، وعده ای بر عهده ماست، همانا ما انجام دهنده آن (وعده) هستیم ١٠۴

وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ (١٠٥)

و مسلّماً در زبور بعد از ذکر (تورات)، مُقرّر داشتیم (نوشتیم) که زمین را بندگان شایسته من ارث می برند ١٠۵

إِنَّ فِي هٰذَا لَبَلاَغاً لِقَوْمٍ عَابِدِينَ (١٠٦)

همانا در این ابلاغی است، برای گروهی که عبادت کننده هستند ١٠۶

وَ مَا أَرْسَلْنَاکَ إِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (١٠٧)

و ما تو را (ای محمّد)، جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم ١٠٧

قُلْ إِنَّمَا يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۸)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که به سوی من وحی می شود که صاحب قدرت شما، صاحب قدرت یگانه است پس آیا شما تسلیم می گردید؟ ۱۰۸

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ وَ إِنْ أَدْرِي أَ قَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ (۱۰۹)

پس اگر پُشت کردند پس (ای محمّد) بگو: شما را به طور یکسان هشدار دادم و نمی دانم آیا آنچه وعده داده شدید نزدیک است یا دور؟ ۱۰۹

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَ يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ (۱۱۰)

همانا او (اللّٰه) آشکار از سخن را می داند و آنچه پنهان می سازید را می داند ۱۱۰

وَ إِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَ مَتَاعٌ إِلَى حِينٍ (۱۱۱)

و (من) نمی دانم که شاید آزمایشی و بهره ای تا زمانی برای شما باشد ۱۱۱

قَالَ رَبِّ احْكُمْ بِالْحَقِّ وَ رَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (۱۱۲)

(ای محمّد) بگو: پروردگارا به حقّ حُکم کن و پروردگار ما (اللّٰه) مهربان و یاری کننده است علیرغم آنچه توصیف می کنید ۱۱۲

سوره حج - ۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (۱)

ای مردم، از پروردگارتان پروا کنید؛ زیرا زلزلهٔ قیامت، چیزی بسیار بزرگ است ۱

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَ تَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَ تَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَ مَا هُمْ بِسُكَارَى وَ لٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ (۲)

روزی که آن را ببینید، هر زن شیردهی از آنچه شیر می‌دهد غافل می‌شود، و هر زن بارداری بار خود را فرو می‌نهد، و مردم را مست می‌بینی، در حالی که مست نیستند؛ بلکه عذاب اللّٰه شدید است ۲

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ (٣)

و از مردم کسی است که دربارهٔ اللّٰه به غیر دانشی مُجادله می کند و هر شیطان (وسوسه گر) سرکشی را پیروی می کند ۳

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَ يَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ (٤)

بر او مُقرّر شد که او را (شیطان) پُشتیبانی کند پس او را گُمراه سازد و به سوی عذاب سوزان (جهنم) هدایتش کند ۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَ غَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَ نُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلاً ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَ مِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلاَ يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئاً وَ تَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَ رَبَتْ وَ أَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (٥)

ای مردم اگر در شکّی از (روز) برانگیختن هستید پس ما شما را از خاک خلق کردیم سپس از نطفه ای سپس از لختهٔ خونی سپس از پارهٔ گوشتی شکل یافته و شکل نیافته تا برای شما مشخص کنیم و در رحم ها هر چه را بخواهیم تا مُهلت معین قرار می دهیم سپس (به شکل) نوزادی شما را بیرون آوریم تا به نهایت رُشد خود برسید، از شما است که بمیرد و از میان شماست آنکه به سالخوردگی (پیری) می رسد که بعد از دانش چیزی را نفهمد و زمین را پژمرده می بینی پس هنگامیکه بر آن آب بفرستیم حرکت و جُنبش بدان می اُفتد و رُشد و نمو می کند و از هر نوعی (گیاهی) سر سبز را برویاند ۵

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٦)

آن بدان خاطر است که اللّٰه حقّ است و آنکه او مُردگان را زنده می کند و همانا او بر همه چیز تواناست ۶

وَ أَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لاَ رَيْبَ فِيهَا وَ أَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ (٧)

و آنکه ساعت (قیامت) فرا می رسد، در آن هیچ شکّی نیست و آنکه اللّه برمی‌انگیزد آنان را که در قبرها هستند ۷

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لاَ هُدًى وَ لاَ كِتَابٍ مُنِيرٍ (۸)

و از مردم کسی است که دربارهٔ اللّه بدون دانشی و نه هدایتی و نه کتابی روشنگر به ستیز می پردازد ۸

ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَ نُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (۹)

(آن هم) از سر بی اعتنایی (مُستکبرانه) تا مردم را از راه اللّه گُمراه کند، برای او در دنیا خواری است و در روز قیامت عذاب سوزان (جهنم را) به او می چشانیم ۹

ذٰلِکَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاکَ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ (۱۰)

آن (عذاب) به خاطرِ آنچه دستهایت پیش فرستاده می باشد و آنکه اللّه به بندگان ستمگر نیست ۱۰

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذٰلِکَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (۱۱)

و از مردم کسی است که اللّه را بر زبان (بدون عمل) عبادت می کند پس اگر او را خیری رسد به آن آرامش یابد و اگر او را آزمایشی رسد روی خویش را برتابد در دنیا و آخرت زیانکار است، این زیان آشکار است ۱۱

يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَضُرُّهُ وَ مَا لاَ يَنْفَعُهُ ذٰلِکَ هُوَ الضَّلاَلُ الْبَعِيدُ (۱۲)

و جز اللّه (کسی) را صدا می زند که نه زیانش می رساند و نه سودش، این آن گُمراهی دور است ۱۲

يَدْعُو لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَى وَ لَبِئْسَ الْعَشِيرُ (۱۳)

کسی را صدا می زند که زیان او از سودش نزدیکتر است و چه بد سرپرست و چه بد همدمی است ۱۳

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (۱٤)

همانا اللّه کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد می کند، همانا اللّه هر آنچه را بخواهد انجام می دهد ۱۴

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ (١٥)

آنکس که می پندارد که هرگز اللّه او را در دنیا و آخرت یاری نمی کند پس به طریق آسمان (کلام وحی الهی) مدد بجوید سپس (از غیر اللّه) بِبُرد (قطع اُمید کند) آنگاه ببیند آیا این کارش خشم او را فرو می نشاند ١٥

وَ كَذٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ أَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ (١٦)

و اینچنین به سوی تو (ای محمّد) آیات روشن را نازل کردیم و آنکه اللّه هر که را بخواهد هدایت می کند ١۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَادُوا وَ الصَّابِئِينَ وَ النَّصَارَى وَ الْمَجُوسَ وَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (١٧) همانا کسانیکه ایمان آورده اند و کسانیکه یهود شدند و صابئان (پیروان توحید) و مسیحیان و مجوس و کسانیکه شرک ورزیدند، همانا اللّه روز قیامت میان ایشان داوری می کند، همانا اللّه بر همه چیز گواه است ١٧

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ وَ النُّجُومُ وَ الْجِبَالُ وَ الشَّجَرُ وَ الدَّوَابُّ وَ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَ كَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَ مَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (١٨)

آیا توجه نکردی آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و خورشید و ماه و ستارگان و کوه ها و درختان و جُنبندگان و بسیاری از مردم برای اللّه سجده می برند (مطیع هستند)؟ و بسیاری که عذاب حقّ ایشان است و آن را که اللّه خوار سازد پس برای او گرامی کننده ای نیست، همانا اللّه انجام می دهد آنچه را بخواهد ١٨

هٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ (١٩)

این دو (گروه) دشمنان یکدیگر هستند که دربارهٔ پروردگارشان با هم ستیزه کردند پس کسانیکه کُفر ورزیدند برای ایشان لباس هایی از آتش بُریده شد، از بالای سرهای آنان آب جوشان ریخته می شود ۱۹

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَ الْجُلُودُ (٢٠)

آنچه در شکم های ایشان است و پوستهایشان را گُداخته می کند ۲۰

وَ لَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ (٢١)

و برای ایشان گُرزهایی از آهن است ۲۱

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٢٢)

هر گاه بخواهند که از آن اندوه (جهنم) خارج شوند در آن بازگردانده شوند، (ای گناهکاران) عذاب سوزان (جهنم) را بچشید ۲۲

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَ لُؤْلُؤاً وَ لِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (٢٣)

همانا اللّٰه کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاری است داخل می کند، در آن با دستبندهایی از طلا و مروارید زینت داده شوند و لباس ایشان در آن حریر است ۲۳

وَ هُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَ هُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ (٢٤)

و به سوی پاکیزه از سخن هدایت شدند و به سوی راه (اللّٰه) سُتوده هدایت یافتند ۲۴

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَ الْبَادِ وَ مَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (٢٥)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و از راه اللّٰه و مسجدالحرام باز می دارند که آن را برای مردم چه ساکن آن و چه مسافر یکسان قرار دادیم و آنکه بخواهد در آن (مسجدالحرام) به ستم کجروی کند به او عذابی دردناک می چشانیم ۲۵

وَ إِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لاَ تُشْرِكْ بِي شَيْئاً وَ طَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَ الْقَائِمِينَ وَ الرُّكَّعِ السُّجُودِ (٢٦)

و زمانی که برای ابراهیم مکان خانه را مشخص کردیم که به الله چیزی را شرک نورز و خانهٔ مرا برای (افرادِ) طواف کننده و (افرادِ) قیام کننده و (افرادِ) متواضع سجده کننده پاک گردان ۲۶

وَ أَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالاً وَ عَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ (٢٧)

و در میان مردم به هنگام حجّ (گردهمایی) بانگ برآور (اعلام کن) تا پیاده و سوار بر مَرکبها از هر راه دوری به سوی تو (ای محمّد) بیایند ۲۷

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَ يَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَ أَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ (٢٨)

تا منافع آن را شاهد باشند و نام الله را در روزهایی که مشخص شده بر آنچه ایشان را از دام های چهارپا روزی شان داده است ببرند پس از آن بُخورید و به فقیر نیازمند بخورانید ۲۸

ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَ لْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَ لْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (٢٩)

سپس آنچه که بر گردن دارند را اِدا کنند و به نذرهای خود وفا کنند و باید در خانهٔ قدیمی (مسجد الحرام) حضور بهم رسانند ۲۹

ذٰلِكَ وَ مَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَ أُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلاَّ مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَ اجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ (٣٠)

و هر کس حُرمت ها (اوامر و نواهی) الله را تکریم کند پس آن برای او نزدِ پروردگارش خیر است و برای شما چهارپایان حلال شد مگر آنچه بر شما خوانده شد پس از پلیدی بُت ها و سخنان ناروا دوری گزینید ۳۰

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ (٣١)

(افرادِ) یکتا پرست برای اللّه باشید نه مشرک به او، هر کس به اللّه شرک ورزد پس گویی از آسمان اُفتاده است و پرنده او را برُباید یا باد او را به جای دور افکند ۳۱

ذٰلِکَ وَ مَنْ یُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَی الْقُلُوبِ (۳۲)

این است (سخن حقّ) و هر کس شعائر (مراسم و برنامه های) اللّه را بزرگ شُمارد پس همانا آن از پرهیزکاری قلبها می باشد ۳۲

لَکُمْ فِیهَا مَنَافِعُ إِلَیٰ أَجَلٍ مُّسَمًّی ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَی الْبَیْتِ الْعَتِیقِ (۳۳)

برای ایشان تا مُهلت مشخص در آن منفعت است پس قربانگاه آنها به سوی خانهٔ کُهن (بیت اللّه الحرام) است ۳۳

وَ لِکُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَکاً لِیَذْکُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَی مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِیمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلٰهُکُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَ بَشِّرِ الْمُخْبِتِینَ (۳٤)

و برای هر اُمّتی (مناسکی) را قرار دادیم تا نام اللّه را ببرند به آنچه ایشان را از دام های چهارپا روزی دادیم پس صاحب قدرت شما صاحب قدرت یکتاست پس برای او (اللّه) تسلیم شوید و به فروتنان مُژده بده ۳۴

الَّذِینَ إِذَا ذُکِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَ الصَّابِرِینَ عَلَی مَا أَصَابَهُمْ وَ الْمُقِیمِي الصَّلاَةِ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ یُنْفِقُونَ (۳۵)

کسانیکه هر گاه نام اللّه یاد شود دلهای ایشان بترسد و بر آنچه به ایشان مصیبتی رسد شکیبا هستند و به پا دارندگان نماز (هستند) و از آنچه ایشان را (روزی) داده ایم می بخشند ۳۵

وَ الْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَکُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَکُمْ فِیهَا خَیْرٌ فَاذْکُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَیْهَا صَوَافَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَکُلُوا مِنْهَا وَ أَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَ الْمُعْتَرَّ کَذٰلِکَ سَخَّرْنَاهَا لَکُمْ لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ (۳٦)

و ما (ذبح) حیوانات چاق را برای شما از شعائر اللّه (مراسم و مناسک الهی) قربانی (در حجّ) قرار دادیم، برای شما در آنها خیر است پس نام اللّه را بر آنها ببرید در حالی که در صف هستند پس هنگامیکه بر

پهلوهایشان اُفتادند (ذبح شدند) پس از آنها بُخورید و بینوا و گدایان را بخورانید، اینچنین برای شما آنها را مسخّر کردیم تا شاید سپاسگزار باشید ۳۶

لَنْ يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا وَ لاَ دِمَاؤُهَا وَ لٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَى مِنْكُمْ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَ بَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ (۳۷)

هرگز به اللّه گوشتها و نه خونهای آن نمی رسد و لیکن به او پرهیزکاری شما می رسد، اینچنین آنها را برای شما مسخّر کرد تا اللّه را بزرگ شُمارید بر آنچه شما را هدایت کرد و به نیکوکاران نوید ده ۳۷

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ (۳۸)

همانا اللّه از کسانیکه ایمان آوردند دفاع می کند، همانا اللّه هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد ۳۸

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (۳۹)

به کسانی که مورد ستم قرار گرفته اند اجازه نبرد داده شده است و همانا اللّه بر یاری آنها تواناست ۳۹

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلاَّ أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَ لَوْ لاَ دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَ بِيَعٌ وَ صَلَوَاتٌ وَ مَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيراً وَ لَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (٤٠)

کسانیکه از خانه های خود به ناحقّ اخراج شدند مگر آنکه می گفتند: اللّه پروردگار ماست و اگر اللّه بعضی از مردم را با بعضی دیگر دفع نمی کرد، قطعاً پرستشگاه ها و کلیساها و کِنیسه ها و مساجدی که در آنها نام اللّه بسیار بُرده می‌شود ویران می شد و البته اللّه یاری می کند هر که را یاریش کند، همانا اللّه توانای شوکتمند است ۴۰

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ آتَوُا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٤١)

کسانیکه اگر در زمین به ایشان امکانات دهیم نماز را به پای می دارند و زکات را می دهند و به خوبیها اَمر می کنند و از بدیها باز می دارند و برای اللّه سرانجام کارهاست ۴۱

وَ إِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ عَادٌ وَ ثَمُودُ (٤٢)

و اگر تو را (ای محمّد) دروغ شُمارند پس به درستی پیش از ایشان قوم نوح و عاد و ثمود (پیامبرانشان) را دروغ شُمردند ۴۲

وَ قَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَ قَوْمُ لُوطٍ (٤٣)

و قوم ابراهیم و قوم لوط (پیامبرانشان را دروغ شُمردند) ۴۳

وَ أَصْحَابُ مَدْيَنَ وَ كُذِّبَ مُوسَى فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٤٤)

و یاران مَدین و موسی تکذیب شد پس به کافران مُهلت دادم سپس ایشان را (به عذاب) گرفتیم پس انتقام من چگونه بود؟ ۴۴

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَ بِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَ قَصْرٍ مَشِيدٍ (٤٥)

و چه بسا شهری که آن را نابود کردیم و آنها ستمگر بودند پس آن (خانه ها) بر پایه های خود فرود آمده است، چه چاه های رها شده ای و کاخهای اَفراشته (ایشان) ویران شدند ۴۵

أَ فَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لاَ تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَ لٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (٤٦)

آیا در زمین گردش نمی کنند تا ایشان را دلهایی باشد که دریابند یا گوش هایی که بدان بشنوند؟ پس دیدگان کور نمی شوند و لیکن دلها کور می شوند که در سینه هاست ۴۶

وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَ لَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَ إِنَّ يَوْماً عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ (٤٧)

و از تو (ای محمّد) در (آمدن) عذاب شتاب می خواهند و هرگز اللّه خلاف وعده نمی کند و همانا یک دوره نزدِ اللّه مانند هزار سال است از آنچه شما می شُمارید ۴۷

وَ كَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ (٤٨)

و چه بسا شهری را که بدان مُهلت دادیم در حالی که ستمکار بودند و سپس آن را (به عذاب) فرو گرفتیم و به سوی ما بازگشت (ایشان) است ۴۸

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٤٩)

(ای محمّد) بگو: ای مردم جز این نیست که من برای شما هشدار دهنده ای آشکار هستم ۴۹

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ (٥٠)

پس کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند برای ایشان آمرزش و روزی گرامی است ۵۰

وَ الَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (٥١)

و کسانیکه در جهت ضدیّت با آیات الهی می کوشند آنان یاران دوزخ هستند ۵۱

وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَ لاَ نَبِيٍّ إِلاَّ إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥٢)

و پیش از تو (ای محمّد) فرستاده و پیامبری را نفرستادیم مگر هنگامیکه وحی را بیان می کرد، شیطان (وسوسه گر) در بیان وحی او القاء می کرد پس الله آنچه شیطان (وسوسه گر) القاء می کرد را باطل می ساخت سپس الله آیاتش (وحی الهی) را تثبیت می کرد و الله دانای حکیم است ۵۲

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (٥٣)

تا آنچه شیطان (وسوسه گر) القاء می کرد را آزمایشی (فتنه ای) برای کسانیکه در دل های ایشان بیماری است و سنگدلان قرار دهد و همانا ستمگران در بدبختی دور هستند ۵۳

وَ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَ إِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٥٤)

تا بدانند کسانیکه دانش داده شدند، همانا حقّ از جانب پروردگارت است پس بدان ایمان آورند و دلهای ایشان بدان نرم شود و همانا الله هدایت کننده کسانی است که به سوی راه راست ایمان آورند ۵۴

وَ لاَ يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ (٥٥)

و پیوسته کسانیکه کُفر ورزیدند در شکّی از آن هستند تا ایشان را ساعت (قیامت) ناگهان بیاد یا عذاب روزی بی مانند بیاید ۵۵

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٥٦)

پادشاهی در آن روز از آنِ اللّٰه است، میان ایشان حُکم می کند پس کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند در باغ هایی پُر نعمت هستند ۵۶

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (٥٧)

و کسانیکه کُفر ورزیدند و آیات ما را دروغ شُمردند برای ایشان عذابی خوار کننده است ۵۷

وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقاً حَسَناً وَ إِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (٥٨)

و کسانیکه در راه اللّٰه مهاجرت کردند سپس کُشته شدند یا مُردند، اللّٰه به ایشان روزی می دهد روزی نیکو، همانا اللّٰه بهترین روزی دهندگان است ۵۸

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلاً يَرْضَوْنَهُ وَ إِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ (٥٩)

قطعاً (اللّٰه) ایشان (ایمانداران) را به جایگاهی وارد می کند که آن را می پسندد و همانا اللّٰه دانای بُردبار است ۵۹

ذٰلِكَ وَ مَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ (٦٠)

این است (حُکم اللّٰه) و هر کس مجازات کند به تناسب ظلمی که بدان واقع شده، سپس (اگر دوباره) بر او ظلم شود هر آینه اللّٰه او را یاری کند و همانا اللّٰه گُذشت کننده آمرزنده است ۶۰

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٦١)

این است که اللّٰه شب را در روز فرو می برد و روز را در شب فرو می برد و آنکه اللّٰه شنوایی بیناست ۶۱

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٦٢)

این از آن روست که اللّٰه خود حقّ است، و آنچه آنان جز او می‌خوانند باطل است، و اللّٰه همان بلندمرتبهٔ بزرگ است ۶۲

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ (٦٣)

آیا توجه نکردی از آسمان آبی را فرستاد پس زمین سر سبز می گردد، همانا اللّٰه با محبّتِ آگاه است ۶۳

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ إِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٦٤)

آنچه در آسمانها و در زمین است برای اوست و همانا اللّه بی نیازِ سُتوده است ۶۴

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَ يُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلاَّ بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٦٥)

آیا توجه نکردی که اللّه برای شما آنچه در زمین است و کِشتی را که در دریا به فرمان او حرکت می کند را رام کرد و آسمان را نگه می‌دارد تا جز به اذن او بر زمین فرو نیفتد؟ همانا اللّه به مردم با محبّت مهربان است ۶۵

وَ هُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ (٦٦)

و اوست آنکه شما را زنده کرد سپس شما را می میراند سپس شما را زنده سازد، همانا انسان بسیار ناسپاس است ۶۶

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكاً هُمْ نَاسِكُوهُ فَلاَ يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَ ادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ (٦٧)

بر هر اُمّتی روشی (برنامه ای) را قرار دادیم که ایشان رهرو آن هستند سپس با تو در اَمر اختلاف نکنند و (ای محمّد) به سوی پروردگارت بخوان، همانا تو بر هدایت درستی هستی ۶۷

وَ إِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (٦٨)

و اگر با تو مُجادله کردند پس (ای محمّد) بگو: اللّه داناتر است بدآنچه می کنید ۶۸

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٦٩)

اللّه میان شما روز قیامت داوری می کند بدآنچه که در آن اختلاف داشتید ۶۹

أَ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِنَّ ذٰلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٧٠)

آیا ندانستند که اللّه می داند آنچه در آسمانها و زمین است، همانا این در کتابی (محفوظ) است، همانا این بر اللّه آسان است ۷۰

وَ يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَاناً وَ مَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (٧١)

و جز اللّه را عبادت می کنند، آنچه را که بدان دلیلی را (اللّه) نازل نکرده است و بدان دانشی ندارند و برای ستمگران یاوری نیست ۷۱

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَ فَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (۷۲)

و هنگامیکه بر ایشان آیات روشن ما تلاوت می شود، در چهره های کسانیکه کُفر ورزیدند (اثر) انکار را می شناسی، نزدیک است ایشان (کافران) بر آنان که آیات ما را تلاوت می کنند حمله ور شوند، (ای محمّد) بگو: آیا شما را به بدتر از این خبر دهم؟ آتش (جهنم) که اللّه آن را وعده داد به کسانیکه کُفر ورزیدند و بد بازگشتگاهی است ۷۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَاباً وَ لَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ وَ إِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئاً لاَ يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَ الْمَطْلُوبُ (۷۳)

ای مردم مَثلی زده شد پس آن را بشنوید، همانا کسانی را که جز اللّه صدا می زنید هرگز مگسی را خلق نکرده اند و هر چند برای آن جمع شوند و اگر مگس چیزی را از ایشان برُباید از آن نمی‌توانند بازستانند، طالب و مطلوب هر دو ناتوان هستند ۷۳

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (۷٤)

و اللّه را (آنطور که) شایسته ارجمندی اوست ارزش قائل نشدند، همانا اللّه توانای شوکتمند است ۷۴

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلاَئِكَةِ رُسُلاً وَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (۷۵)

اللّه از میان فرشتگان و از (میان) مردم فرستادگانی را بر می گزیند، همانا اللّه شنوای بیناست ۷۵

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۷٦)

(اللّه) می داند آنچه را پیش روی ایشان است و آنچه پُشت سر ایشان است و به سوی او کارها بازگردانده شوند ۷۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۷۷)

ای کسانیکه ایمان آوردید، (در برابر اللّه) فروتن گردید و سجده کنید و پروردگار خویش را عبادت کنید و خوبی (خیر) را (در کارهایتان) به کار ببندید تا رستگار شوید ۷۷

وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَ مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَ فِي هٰذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيداً عَلَيْكُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلاَكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ (۷۸)

و در راه اللّه شایسته کوشش (او) کوشش کنید، (اللّه) شما را انتخاب کرد و بر شما در دین سختی قرار نداد، آئین مقتدای شما ابراهیم، او شما را از قبل مسلمان (تسلیم شده اللّه) نامید و در این (قرآن نیز اینگونه نامیده شدید) تا فرستاده گواهی بر شما و شما گواهان بر مردم باشید پس نماز را بپا دارید و زکات را بدهید و به (فرامین) اللّه چنگ زنید، او سرپرست شماست پس چه خوب سرپرست و چه خوب یاوری است ۷۸

سوره مؤمنون - ۲۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (۱)

بدرستی مؤمنان رستگار شدند ۱

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلاَتِهِمْ خَاشِعُونَ (۲)

کسانیکه در نماز خویش فروتن هستند ۲

وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (۳)

و کسانیکه از سخنان باطل رویگردان هستند ۳

وَ الَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ (٤)

و کسانیکه پرداخت کنندهٔ زکات هستند ۴

وَ الَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (۵)

و کسانیکه ایشان، عورت های خویش را حفظ می کنند ۵

إِلاَّ عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٦)

مگر بر همسران خویش یا زنانی که در پیمانشان هستند پس ایشان مورد سرزنش قرار نمی گیرند ۶

فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذٰلِکَ فَأُولٰئِکَ هُمُ العَادُونَ (۷)

پس آن کس که غیر از این را بخواهد پس آنان (افرادِ) تجاوز کننده (به مرزهای اللّٰه) هستند ۷

وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُونَ (۸)

و کسانیکه به امانتداری خویش و عهدهای خویش رعایت کننده هستند ۸

وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (۹)

و کسانیکه ایشان به نمازهای خویش پایبند هستند ۹

أُولٰئِکَ هُمُ الْوَارِثُونَ (۱۰)

آنان ارث برنده (بهشت جاودان) هستند ۱۰

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۱)

کسانیکه بهشت را به ارث می برند، ایشان در آن جاودان هستند ۱۱

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلاَلَةٍ مِنْ طِينٍ (۱۲)

و مسلّماً انسان را از عُصاره ای از گِل خلق کردیم ۱۲

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (۱۳)

سپس او را (به صورت) نطفه ای در قرارگاه اُستوار (در رحم) قرار دادیم ۱۳

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَاماً فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْماً ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقاً آخَرَ فَتَبَارَکَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (١٤)

سپس نطفه را بصورت خون بسته در آوردیم بعد خون بسته را به (مانند) گوشتی تبدیل کردیم و آنگاه از گوشت استخوانهایی ایجاد کردیم بعد استخوانها را گوشتی پوشاندیم سپس او را در آفرینشی دیگر پدید آوریم پس مُبارک باد اللّٰه بهترین خلق کنندگان ۱۴

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ (۱۵)

سپس همانا شما (در زمین) بعد از آن قطعاً می میرید ۱۵

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ (١٦)

سپس همانا شما در روز قیامت برانگیخته می شوید ۱۶

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَ مَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ (۱۷) و مسلّماً بالای سر شما هفت طبقه (هفت آسمان) را خلق کردیم و از آفرینش آنها غافل (بی خبر) نبوده ایم ۱۷

وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَ إِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ (۱۸)

و از آسمان آبی را به اندازه فرو فرستادیم پس آن را در زمین جای دادیم و همانا ما بر نابودی (از بین بُردن) آن توانا هستیم ۱۸

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَ أَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَ مِنْهَا تَأْكُلُونَ (۱۹)

پس برای شما بدان باغهایی از نخلستانها و تاکستانها پدید آوریم و برای شما در آن میوه هایی فراوان است و از آن می خورید ۱۹

وَ شَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَ صِبْغٍ لِلْآكِلِينَ (۲۰)

و نیز درختی را که از طور سینا می‌روید، (درخت زیتون) که روغن و خورشی برای خورندگان می‌رویاند ۲۰

وَ إِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَ مِنْهَا تَأْكُلُونَ (۲۱)

و همانا برای شما در چهارپایان (درس) عبرتی است، از آنچه در شکم های آنهاست به شما می نوشانیم و برای شما در آن سودهای فراوان (است) و از (گوشت) آنها می خورید ۲۱

وَ عَلَيْهَا وَ عَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ (۲۲)

و بر آنها و بر کِشتی سوار می شوید ۲۲

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَ فَلاَ تَتَّقُونَ (٢٣)

و مسلّماً نوح را به سوی قومش فرستادیم، (نوح) گفت: ای قوم من اللّه را عبادت کنید، صاحب قدرتی غیر از او نیست، آیا پرهیزکاری نمی کنید؟ ٢٣

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هٰذَا إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلاَئِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (٢٤)

پس رؤسای قومش آنان که کُفر ورزیدند، گفتند: این جز بشری همچون شما نیست، می خواهد بر شما چیرگی جوید و (اگر) اللّه می خواست قطعاً فرشتگانی را نازل می کرد که این (سخن) را در پدران پیشینیان نشنیده ایم ٢۴

إِنْ هُوَ إِلاَّ رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّى حِينٍ (٢٥)

او جز مردی دیوانه نیست پس تا مدّتی او را تحمل کنید ٢۵

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ (٢٦)

(نوح) گفت: پروردگارا مرا یاری کن بر آنچه مرا دروغ شُمردند ٢۶

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَ وَحْيِنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَ فَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَ أَهْلَكَ إِلاَّ مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَ لاَ تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ (٢٧)

پس به او وحی کردیم که تحت نظارت ما و به وحی ما کِشتی را بساز پس هنگامیکه فرمان ما آید و (آب از) درون (زمین) بجوشد پس از هر کدام (از حیوانات) دو جُفت را و خاندان خویش را در آن کِشتی جای ده مگر آن کس که فرمان نابودیشان صادر شد و در مورد آنان که ستم کردند با من سخن نگو، همانا ایشان غرق خواهند شد ٢٧

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَ مَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢٨)

پس هنگامیکه تو و آن که با تو در کِشتی است مستقر شدی، (نوح) بگو: سپاس برای اللّه کسی که ما را از قوم ستمکاران نجات داد ٢٨

وَ قُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلاً مُبَارَكاً وَ أَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ (٢٩)

و (نوح) بگو: پروردگارا، من را در جایگاهی مُبارک فرود آور و تو بهترین فرود آورنده هستی ۲۹

إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ وَ إِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ (۳۰)

همانا در این نشانه هایی است، همانا ما آزمایش می نماییم ۳۰

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْناً آخَرِينَ (۳۱)

سپس بعد از ایشان قومی دیگر را آفریدیم ۳۱

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَ فَلاَ تَتَّقُونَ (۳۲)

پس فرستاده ای از ایشان را در میان آنها ارسال کردیم که اللّٰه را عبادت کنید، شما را غیر از او صاحب قدرتی نیست، آیا پرهیزکاری می کنید؟ ۳۲

وَ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَ أَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَ يَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ (۳۳)

و رؤسای از قومش، کسانیکه کُفر ورزیدند و ملاقات آخرت را دروغ می پنداشتند و ایشان را در زندگی دنیا بهره مند ساختیم، گفتند: این جز بشری همچون شما نیست، از آنچه از آن می خورید می خورد و از آنچه می نوشید می نوشد ۳۳

وَ لَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَراً مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذاً لَخَاسِرُونَ (۳٤)

و اگر بشری همانند خویش را اطاعت کنید، همانا شما در آن صورت زیانکار خواهید بود ۳۴

أَ يَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَ كُنْتُمْ تُرَاباً وَ عِظَاماً أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ (۳۵)

آیا شما را وعده می دهد هنگامیکه مُردید و خاک و استخوان شدید، همانا شما (در روز قیامت) بیرون آورده می‌شوید ۳۵

هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ (۳٦)

آنچه وعده داده شده اید هرگز امکان ندارد ۳۶

إِنْ هِيَ إِلاَّ حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (۳۷)

چیزی جز زندگی دنیا وجود ندارد، می میریم و زندگی می کنیم و ما برانگیخته نخواهیم شد ۳۷

إِنْ هُوَ إِلاَّ رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً وَ مَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ (٣٨)

او جز مردی که به الله دروغ بسته، نیست و ما به او ایمان نخواهیم آورد ۳۸

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ (٣٩)

گفت: پروردگارا مرا یاری کن بدآنچه مرا دروغ شُمردند ۳۹

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ (٤٠)

(الله) فرمود: بعد از اندکی مسلّماً پشیمان خواهند گردید ۴۰

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْداً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٤١)

پس فریاد (مرگباری) به حقّ ایشان را فرا گرفت و ایشان را خاشاک بر روی سیلابی گردانیدیم پس نابود باد قومی که ستمکار هستند ۴۱

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُوناً آخَرِينَ (٤٢)

سپس بعد از ایشان قوم های دیگر را پدید آوردیم ۴۲

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَ مَا يَسْتَأْخِرُونَ (٤٣)

مُهلت تعیین شده هیچ اُمّتی پیشی نمی گیرد و به تأخیر نمی اُفتد ۴۳

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَى كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضاً وَ جَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْداً لِقَوْمٍ لاَ يُؤْمِنُونَ (٤٤)

سپس فرستادگان خود را بدنبال هم ارسال کردیم، چون اُمّتی فرستاده اش می آمد او را دروغ می شُمردند سپس ما به دنبال اُمّتی، اُمّت دیگر را جایگزین کردیم (بعد از هلاکت ایشان) و ایشان را همچون افسانه هایی قرار دادیم پس نابود باد قومی که ایمان نمی آورند ۴۴

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَ أَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَ سُلْطَانٍ مُبِينٍ (٤٥)

سپس موسی و برادرش هارون را با نشانه های خویش و دلیلی آشکار فرستادیم ۴۵

إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَ كَانُوا قَوْماً عَالِينَ (٤٦)

به سوی فرعون و رؤسایش پس تکبّر ورزیدند و قومی برتری جو بودند ۴۶

فَقَالُوا أَ نُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَ قَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ (٤٧)

پس گفتند: آیا برای دو بشر همچون خودمان ایمان آوریم و قوم آنان (بنی اسرائیل) خدمتگزاران ما هستند ۴۷

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ (٤٨)

پس ایشان را دروغ شُمردند پس هلاک گردیدند ۴۸

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (٤٩)

و مسلّماً به موسی کتاب (تورات) را دادیم تا شاید هدایت یابند ۴۹

وَ جَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَ أُمَّهُ آيَةً وَ آوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَ مَعِينٍ (٥٠)

و پسر مریم (عیسی) و مادرش را نشانه ای قرار دادیم و (ایشان را) به سوی مقام ارزشمندی که مطمئن و دلپذیر است جای دادیم ۵۰

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَ اعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (٥١)

ای فرستاده شدگان از غذاهای پاکیزه بُخورید و کار شایسته انجام دهید، همانا من بدآنچه انجام می دهید دانا هستم ۵۱

وَ إِنَّ هٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ (٥٢)

و همانا این اُمّت شما، یک اُمّت است و من پروردگار شما هستم پس پرهیزکاری کنید ۵۲

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُراً كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ (٥٣)

پس دین خود را میان خود تکه تکه کردند، هر حزبی بدآنچه نزد ایشان است شادمان هستند ۵۳

فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّى حِينٍ (٥٤)

پس ایشان را در گُمراهیشان تا زمانی رها کن ۵۴

أَ يَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَ بَنِينَ (٥٥)

آیا می‌پندارند که آنچه به ایشان از مال و فرزندان می دهیم ۵۵

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لاَ يَشْعُرُونَ (٥٦)

در خیر و خوبی ها برای ایشان عجله کرده ایم؟ بلکه فهم ندارند ۵۶

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (٥٧)

همانا (مؤمنان) کسانی هستند که از ترس پروردگار خویش هراسانند ۵۷

وَ الَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ (٥٨)

و کسانیکه ایشان به آیات پروردگارشان ایمان می آورند ۵۸

وَ الَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لاَ يُشْرِكُونَ (٥٩)

و کسانیکه ایشان به پروردگارشان شرک نمی ورزند ۵۹

وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ (٦٠)

و کسانیکه عطا می کنند آنچه را باید ببخشند و دلهای ایشان هراسان است که به سوی پروردگارشان بازگردند ۶۰

أُولٰئِکَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ هُمْ لَهَا سَابِقُونَ (٦١)

آنان در خیرات (نیکیها) می شتابند و ایشان در آن بر هم پیشی می گیرند ۶۱

وَ لاَ نُكَلِّفُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا وَ لَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (٦٢)

و نفسی را جز به اندازهٔ توان او تکلیف نمی کنیم و نزد ما کتابی است که به حقّ سخن می گوید و ستمی به ایشان نمی گردد ۶۲

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هٰذَا وَ لَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذٰلِکَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ (٦٣)

بلکه دل های ایشان از این (گفتار حقّ) در غفلت است و کارهای دیگری دارند که بدان مشغول هستند ۶۳

حَتَّى إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ (٦٤)

تا گاهی که افراد خوشگذران (عیاش) ایشان را به عذاب بگیریم، ناگهان (از آن کیفر) ناله برآورند ۶۴

لاَ تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لاَ تُنْصَرُونَ (٦٥)

امروز ناله نکنید که شما از عذاب ما یاری نمی شوید ۶۵

قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ (٦٦)

به درستی که آیات ما بر شما تلاوت می شدند پس شما همواره به قهقرا می رفتید ۶۶

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِراً تَهْجُرُونَ (٦٧)

همچون افراد مُتکبّر به (آیات الهی) و بی توجه آن را ترک می کردید ۶۷

أَ فَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ (٦٨)

آیا دربارهٔ این کلام اندیشه نکردند یا چیزی برای ایشان آمد که برای پدران پیشین ایشان نیامده است ۶۸

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ (٦٩)

آیا فرستاده خویش را نمی شناسند لیکن ایشان او را انکار می کنند ۶۹

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَ أَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (٧٠)

آیا به او می گویند: که دیوانه است، بلکه به سوی ایشان به حقّ آمد و بیشتر ایشان از حقّ کراهت دارند ۷۰

وَ لَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ مَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ (٧١)

و اگر حقّ هوس‌های ایشان را پیروی می‌کرد قطعاً آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست فاسد می شد، بلکه به آنان ذکری در خصوص ایشان (کلام الهی) را دادیم پس آنها از ذکری که برای ایشان (آمده) رویگردان هستند ۷۱

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجاً فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَ هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (٧٢)

آیا از ایشان مُزدی را درخواست می کنی؟ پس مُزد پروردگارت بهتر است و او بهترین روزی دهنده است ۷۲

وَ إِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٧٣)

و همانا تو (ای محمّد) ایشان را به راه راست می خوانی ۷۳

وَ إِنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ (٧٤)

و همانا کسانیکه به آخرت ایمان نمی آورند از راه (راست) کناره می گیرند ۷۴

وَ لَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَ كَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۷۵)

اگر بر ایشان رحم می‌کردیم و آنچه از رنج (بلاها و گرفتاریها) به ایشان است را برطرف می‌کردیم باز در سرکشی خود پافشاری می کردند ۷۵

وَ لَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَ مَا يَتَضَرَّعُونَ (٧٦)

و مسلّماً ایشان را به عذاب گرفتار نمودیم پس برای پروردگار خویش فروتن نشدند (سر فرود نیاوردند) و زاری نمی کنند ۷۶

حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَاباً ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ (۷۷)

تا زمانی که بر ایشان دری از عذاب سخت را باز کنیم، ناگهان ایشان در آن نااُمید می گردند ۷۷

وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلاً مَا تَشْكُرُونَ (۷۸)

و او (اللّٰه) کسی است که برای شما گوش و چشم و دل ها را پدید آورد، چه اندک سپاسگزاری می کنید ۷۸

وَ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۷۹)

و او (اللّٰه) کسی است که شما را از زمین ایجاد کرد و به سوی او محشور می شوید ۷۹

وَ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ لَهُ اخْتِلاَفُ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (۸۰)

و اوست کسی که زنده می‌کند و می‌میراند، و آمدوشدِ شب و روز از آنِ اوست؛ آیا نمی‌اندیشید؟ ۸۰

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ (۸۱)

بلکه (کافران) گفتند همانند آنچه را پیشینیان گفتند ۸۱

قَالُوا أَ إِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَاباً وَ عِظَاماً أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (۸۲)

(کافران) گفتند: آیا هنگامی که مُردیم و خاک و استخوان شدیم، همانا ما برانگیخته خواهیم شد؟ ۸۲

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَ آبَاؤُنَا هٰذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هٰذَا إِلاَّ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۸۳)

مسلّماً ما و پدران ما به این (سخنان) از پیش وعده داده شده بودیم، اینها جز افسانه های پیشینیان نیست ۸۳

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَ مَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٤)

(ای محمّد) بگو: زمین و آنکه در آن است از آن چه کسی است اگر شما دانا هستید؟ ۸۴

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (٨٥)

خواهند گفت: از آنِ اللّه است، (ای محمّد) بگو: چرا پند نمی گیرید؟ ۸۵

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (٨٦)

(ای محمّد) بگو: پروردگار آسمانهای هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ چه کسی است؟ ۸۶

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَ فَلاَ تَتَّقُونَ (٨٧)

خواهند گفت: از آنِ اللّه است، (ای محمّد) بگو: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۸۷

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ يُجِيرُ وَ لاَ يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٨)

(ای محمّد) بگو: چه کسی پادشاهی همه چیز را در دست دارد؟ و (او) پناه می دهد و (کسی) در برابر او پناه داده نمی شود، اگر می دانستید ۸۸

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ (٨٩)

بزودی خواهند گفت: برای اللّه است، (ای محمّد) بگو: پس چگونه سحر شده اید؟ ۸۹

بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٩٠)

بلکه حقّ را به سوی ایشان آورده ایم و همانا ایشان دروغگو هستند ۹۰

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَ مَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلٰهٍ إِذاً لَذَهَبَ كُلُّ إِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَ لَعَلاَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ (٩١)

اللّه فرزندی اختیار نکرد و با او صاحب قدرتی نبود، در آن هنگام هر صاحب قدرتی آنچه را خلق کرده است را (به سوی خود) می بُرد و بعضی از ایشان بر بعضی برتری می جست، اللّه مُنزه است از آنچه (مشرکان) توصیف می کنند ۹۱

عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٩٢)

دانای غیب و آشکار پس (اللّه) برتر است از آنچه شرک می ورزند ۹۲

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ (٩٣)

(ای محمّد) بگو: پروردگارا کاش به من نشان می دادی آنچه را وعده داده می شوند ۹۳

رَبِّ فَلاَ تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٩٤)

پروردگارا پس ما را در (کنار) گروه ستمکاران قرار مده ۹۴

وَ إِنَّا عَلَى أَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ (٩٥)

و همانا ما بر آنچه به ایشان وعده داده ایم را به تو نشان دهیم قطعاً توانا هستیم ۹۵

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ (٩٦)

بدی را بدآنچه بهتر است دور کن (بدی را با نیکی دور کن)، ما داناتر هستیم بدآنچه (کافران) توصیف می کنند ۹۶

وَ قُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ (٩٧)

و (ای محمّد) بگو: پروردگارا، از تحریکات (وسوسه های آزار دهنده) شیاطین به تو پناه می برم ۹۷

وَ أَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ (٩٨)

و به تو پروردگارا پناه می برم از آنکه (شیاطین) حاضر آیند ۹۸

حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ (٩٩)

تا هنگامیکه یکی از ایشان را مرگ بیاید، می گوید: پروردگارا مرا (به دنیا) بازگردان ۹۹

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحاً فِيمَا تَرَكْتُ كَلاَّ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَ مِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٠٠)

تا در آنچه (در دنیا از انجام کار) باقی گذاشتم عملی شایسته انجام دهم، چنین نیست همانا سخن (دروغی) است که او می‌گوید و مقابل ایشان فاصله ای است تا روزی که برانگیخته می شوند ۱۰۰

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلاَ أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَ لاَ يَتَسَاءَلُونَ (١٠١)

پس در شیپور دمیده شود، نسبتی میان ایشان در آن روز وجود نخواهد داشت و از همدیگر سؤال نخواهند کرد ۱۰۱

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۰۲)

پس کسی که میزان اعمالش سنگین شود، ایشان رستگار هستند ۱۰۲

وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولٰئِکَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (۱۰۳)

و کسی که میزان اعمالش سبک شود پس آنان کسانی هستند که به خویشتن زیان رساندند، در جهنم جاودان هستند ۱۰۳

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَ هُمْ فِيهَا كَالِحُونَ (۱۰٤)

چهره های ایشان را آتش (جهنم) می سوزاند، ایشان در آن پریشان هستند ۱۰۴

أَ لَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۱۰۵)

آیا آیات من بر شما تلاوت نمی شد؟ پس شما آنها را دروغ می شُمردید ۱۰۵

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَ كُنَّا قَوْماً ضَالِّينَ (۱۰٦)

(گناهکاران) گفتند: پروردگارا بر ما بدبختی ما غلبه پیدا کرد و ما قومی (مردمانی) گُمراه بودیم ۱۰۶

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ (۱۰۷)

پروردگارا: ما را از آن خارج کن پس اگر (به آن کارها) بازگشتیم پس همانا ما ستمکار هستیم ۱۰۷

قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَ لاَ تُكَلِّمُونِ (۱۰۸)

(اللّٰه) فرمود: در آن (آتش) گُم شوید و با من سخن نگویید ۱۰۸

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (۱۰۹)

همانا گروهی از بندگان من می گفتند: پروردگارا ما را بیامرز و بر ما رحم کن و تو بهترین رحم کنندگان هستی ۱۰۹

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيّاً حَتَّى أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَ كُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ (۱۱۰)

پس آنها را به مسخره می گرفتید تا این (کارتان) ذکر مرا از یادتان بُرد و به ایشان می خندیدید ۱۱۰

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ (١١١)

همانا من امروز ایشان را بدآنچه شکیبایی کردند مُزد دادم، همانا ایشان پیروز هستند ١١١

قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ (١١٢)

(اللّٰه به کافران) فرمود: چه مقدار در زمین به شمارش سالها ماندید؟ ١١٢

قَالُوا لَبِثْنَا يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ (١١٣)

(کافران) گفتند: روزی یا پاره‌ای از روزی پس از (افرادِ) شمارش کننده بپرس ١١٣

قَالَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلاَّ قَلِيلاً لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١١٤)

(اللّٰه) فرمود: جز اندکی نماندید اگر می دانستید ١١۴

أَ فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثاً وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لاَ تُرْجَعُونَ (١١٥)

آیا می پندارید که شما را به بیهودگی خلق کردیم و آنکه به سوی ما باز نمی گردید؟ ١١٥

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (١١٦)

پس اللّٰه پادشاه حقّ برتر است، صاحب قدرتی جز او نیست، پروردگار عرش گرامی (است) ١١۶

وَ مَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ لاَ بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (١١٧)

و هر کس با اللّٰه، صاحب قدرت دیگری را صدا بزند که بدان دلیلی (از جانب اللّٰه) ندارد پس جز این نیست که حساب او نزدِ پروردگار اوست، همانا کافران رستگار نمی شوند ١١٧

وَ قُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَ ارْحَمْ وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (١١٨)

و (ای محمّد) بگو: پروردگارا بیامرز و رحم کن و تو بهترین رحم کنندگان هستی ١١٨

سوره نور - ٢٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَ فَرَضْنَاهَا وَ أَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (١)

سوره ای که آن را نازل کردیم و آن را مقرّر داشتیم و در آن نشانه های روشن را نازل کردیم تا شاید یادآور شوید ١

الزَّانِيَةُ وَ الزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَ لاَ تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢)

زن زناکار (مُجرد یا متأهل) و مرد زناکار (مُجرد یا متأهل) هر کدام از آنان را صد ضربه (شلاق) بزنید و به ایشان ترحمی در دین الله نگیرید اگر به الله و روز آخرت ایمان دارید، باید در مُجازات آنان گروهی از مؤمنان شاهد باشند ٢

الزَّانِي لاَ يَنْكِحُ إِلاَّ زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَ الزَّانِيَةُ لاَ يَنْكِحُهَا إِلاَّ زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَ حُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (٣)

مرد زناکار جز با زن زناکار یا مشرک ازدواج نکند و زن زناکار جز با مرد زناکار یا مشرکی ازدواج نکند، این (ازدواج) بر مؤمنان حرام است ٣

وَ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَ لاَ تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَداً وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٤)

و کسانیکه زنان پاکدامن را به زنا متهم می‌کنند سپس چهار نفر گواه نمی آورند پس هشتاد ضربه (شلاق) به ایشان بزنید و از ایشان هیچگاه گواهی قبول نکنید و آنان نافرمان هستند ۴

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَ أَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥)

مگر کسانیکه بعد از این توبه کردند و شایستگی گزیدند پس همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۵

وَ الَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (٦)

کسانیکه همسران خویش را به زنا متهم می‌کنند و ایشان را جز خویشتن شاهدانی نباشد پس یکی از ایشان چهار بار به الله سوگند دهد که همانا او از راستگویان است ۶

وَ الْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٧)

و پنجمین بار بگوید: لعنت الله بر او باد اگر از (افرادِ) دروغگو باشد ۷

وَ يَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (٨)

و اگر زن چهار بار شهادت دهد که سوگند به الله که همانا آن مرد از دروغگویان است، مجازات (صد تازیانه شلاق) از او دور می گردد ۸

وَ الْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٩)

و پنجمین بار بگوید: خشم الله بر او باد اگر آن مرد از (افرادِ) راستگو باشد ۹

وَ لَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ وَ أَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ (١٠)

و اگر بخشش الله و رحمت او بر شما نبود (عذابی سخت به شما می رسید) و آنکه الله توبه پذیر دانا است ۱۰

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لاَ تَحْسَبُوهُ شَرّاً لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَ الَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١١)

همانا کسانی که آن تهمت بزرگ را مطرح کردند، گروهی از خود شما بودند. آن را برای خود بد مپندارید؛ بلکه برای شما خیر است. هر یک از آنان به اندازه گناهی که مرتکب شده، سهمی دارد؛ و آن کس از میان آنان که بخش بزرگ آن را بر عهده گرفت، عذابی بزرگ خواهد داشت ۱۱

لَوْ لاَ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْراً وَ قَالُوا هٰذَا إِفْكٌ مُبِينٌ (١٢)

چرا هنگامی که آن (تُهمت زنا) را شنیدید، مردان و زنان مؤمن به یکدیگر گُمان خیر (نیک) نبردند و نگفتند: این تُهمت آشکار است ۱۲

لَوْ لاَ جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولٰئِکَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ (١٣)

چرا بر آن چهار گواه نیاوردند پس چون گواهان را نیاوردند پس آنان نزد الله (از زُمره افرادِ) دروغگو هستند ١٣

وَ لَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٤)

و اگر بخشش الله و رحمت او در دنیا و آخرت بر شما نبود قطعاً به شما در آنچه در آن (تُهمت زنا) به زبان آوردید عذابی بزرگ می رسید ١۴

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَ تَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ تَحْسَبُونَهُ هَيِّناً وَ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ (١٥)

زمانی که از زبانهای یکدیگر (آن تُهمت زنا را) فرا می گرفتید و با دهان های خویش می‌گفتید آنچه شما را بدان دانشی نبود و آن (تُهمت زنا) را آسان می پنداشتید در حالی که آن نزد الله سنگین است ١۵

وَ لَوْ لاَ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهٰذَا سُبْحَانَکَ هٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ (١٦)

و چرا هنگامیکه آن (تُهمت زنا) را شنیدید نگفتید شایسته ما نیست که بدان سخن گوییم، مُنزهی تو، این تهمتی (بُهتانی) بزرگ است ١۶

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَداً إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧)

شما را الله بدان پند می دهد که مبادا به مانند آن هیچگاه بازگردید اگر مؤمنان هستید ١٧

وَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٨)

و الله آیات را برای شما آشکار می سازد و الله دانای حکیم است ١٨

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (١٩)

همانا کسانیکه دوست دارند زشتکاریها در میان مؤمنان مُنتشر گردد ایشان را عذاب دردناک در دنیا و آخرت است، الله می داند و شما نمی دانید ١٩

وَ لَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ وَ أَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (٢٠)

و اگر بخشش اللّه و رحمت او بر شما نبود (عذابتان می کرد) و آنکه اللّه با محبّت مهربان است ۲۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَ مَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَوْ لاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَداً وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۱)

ای کسانیکه ایمان آورده اید گامهای شیطان (وسوسه گر) را پیروی نکنید و هر کس گامهای شیطان (وسوسه گر) را پیروی کند پس همانا او به زشتکاریها و منکرات (ناپسند) اَمر می کند و اگر بخشش اللّه و رحمت او بر شما نبود از شما هیچگاه کسی پاک نمی شد و لیکن اللّه پاک می سازد هر کس را بخواهد و اللّه شنوندهٔ داناست ۲۱

وَ لاَ يَأْتَلِ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَ السَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَى وَ الْمَسَاكِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لْيَعْفُوا وَ لْيَصْفَحُوا أَ لاَ تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۲)

و توانگران از شما، (افرادِ) گُشاده دست کوتاهی نکنند که به خویشاوندان و بینوایان و (افرادِ) هجرت کننده در راه اللّه (مالی را) ببخشند و باید گُذشت کنند و چشم پوشی کنند، آیا نمی خواهید که اللّه برای شما (گناهانتان را) بیامرزد؟ و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۲۲

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلاَتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۲۳)

همانا کسانیکه زنان پاکدامن بی‌خبر مؤمن را تُهمت (زنا) می‌زنند، در دنیا و آخرت لعنت می شوند و برای ایشان عذابی بزرگ است ۲۳

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَ أَيْدِيهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۲٤)

روزی که بر علیه ایشان زبان ها و دست ها و پاهای ایشان گواهی می دهد بدآنچه انجام می دادند ۲۴

يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ (۲۵)

در آن روز اللّه مُجازات ایشان را به آنان به حقّ بپردازد و (آنها) می دانند که اللّه او حقّ آشکار است ۲۵

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَ الْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَ الطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَ الطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ (۲٦)

زنان پلید برای مردان پلید هستند و مردان پلید برای زنان پلید هستند و زنان پاک برای مردان پاک هستند و مردان پاک برای زنان پاک هستند، آنان (مؤمنان) مُنزه هستند از آنچه (افرادِ پلید) می گویند و برای ایشان آمرزشی و روزی گرامی است ۲۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَدْخُلُوا بُيُوتاً غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَ تُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۲۷)

ای کسانیکه ایمان آورده اید در خانه‌هایی جز خانه های خویش داخل نشوید تا (با اهل آن) آشنا شوید (خودتان را معرفی کنید) و بر اهل آن سلام کنید، این برای شما بهتر است تا شاید یادآور شوید ۲۷

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَداً فَلاَ تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَ إِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (۲۸)

پس اگر در آنها (خانه ها) کسی را نیافتید در آنها داخل نشوید تا اجازه داده شوید و اگر به شما گفته شد بازگردید پس بازگردید، آن برای شما بهتر است و اللّٰه بدآنچه انجام می دهید داناست ۲۸

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتاً غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا تَكْتُمُونَ (۲۹)

بر شما مانعی نیست که به خانه های غیر مسکونی وارد شوید که در آن کالایی دارید و اللّٰه می داند آنچه را آشکار می کنید و آنچه را پنهان می سازید ۲۹

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَ يَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (۳۰)

(ای محمّد) به مؤمنان بگو: چشم های خویش را فرو بپوشند و عورتهای خود را نگاه دارند آن برای ایشان بهتر است، همانا اللّٰه بدآنچه فراهم می سازید آگاه است ۳۰

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ

أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۳۱) و (ای محمّد) به زنان مؤمنه بگو: که چشمهای خود را فرو بپوشند و عورتهای خود را حفظ کنند و زینت خود را آشکار نسازند مگر آنچه از آن آشکار است و باید پوشش های خود (چادر و روسری) را بر گریبان هایشان (برجستگهای بدنشان: گردن، سینه، شکاف سینه و غیره) بیفکنند و زینت خویش را آشکار نسازند مگر برای شوهران خود یا پدران خود یا پدران شوهران خود یا فرزندان خود یا فرزندان شوهران خود یا برادران خود یا برادرزادگان خود یا خواهرزادگان خود یا زنان همکیش یا زنانی که در پیمان شما (زنان مؤمنه) هستند یا خدمتکاران مرد (خواجه) یا کودکانی که بر عورتهای زنان متوجه نشده اند و زنان پاهای خود را (به گونه‌ای) بر زمین (نکوبند) تا آنچه از زینت خویش پنهان ساخته اند آشکار گردد و ای مؤمنان همگی به سوی الله توبه کنید تا شاید رستگار شوید ۳۱

وَ أَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَ الصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَ إِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۳۲) و زنان مُجرد از میان خودتان را همسر گیرید و (افرادِ) شایسته از زیردستان (تابع/تحت سرپرستی) مرد و زیردستان (تابع/تحت سرپرستی) زن، اگر فقیر باشند الله از نعمت خود ایشان را بی نیاز سازد، الله وسعت بخش داناست ۳۲

وَ لْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لاَ يَجِدُونَ نِكَاحاً حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ الَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْراً وَ آتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَ لاَ تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّناً لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳۳) و باید عفت پیشه سازند کسانیکه مورد ازدواجی پیدا نمی کنند تا الله از نعمت خویش آنان را بی نیاز سازد و کسانی را که خواستار (عقد زناشویی) با زنانی که در پیمان شما هستند پس اگر خیری در ایشان می یابید پس آن را مکتوب کنید و به ایشان از مالی که الله به شما داده را بدهید و دختران جوانی را که در پیمان شما هستند، به فحشا مجبور نکنید تا بهرهٔ زندگی دنیا را به دست آورید؛ و هر کس آنان را مجبور کند، پس الله بعد از اجبارشان، آمرزنده مهربان است ۳۳

وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَ مَثَلاً مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ (٣٤)

و مسلّماً به سوی تو (ای محمّد) نشانه های روشن را نازل کردیم و داستانهایی از کسانیکه پیش از شما بودند و پندی برای پرهیزکاران (است) ۳۴

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لاَ شَرْقِيَّةٍ وَ لاَ غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَ لَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٣٥)

اللّٰه نور آسمانها و زمین است، مثل نور او به مانند چراغدانی است که در آن چراغی است که آن چراغ در شیشه ای است، آن شیشه همچون ستارهٔ درخشانی است که اَفروخته شود از درخت خُجسته زیتونی که نه شرقی و نه غربی است، روغن آن روشنی دهد هر چند به آن آتش نرسیده باشد، نوری بر نوری است، اللّٰه به نور خویش هر کس را بخواهد هدایت می کند و اللّٰه این مَثَلها را برای مردم می زند و اللّٰه بر همه چیز داناست ۳۵

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَ الْآصَالِ (٣٦)

در خانه‌هایی که اللّٰه اجازه داده که افراشته شود و نام او در آن بُرده شود. در آن (خانه ها، ایمانداران) بامدادان و شامگاهان او را تسبیح می گویند ۳۶

رِجَالٌ لاَ تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لاَ بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلاَةِ وَ إِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْماً تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصَارُ (٣٧)

اشخاصی که ایشان را تجارت و نه معامله ای از یاد اللّٰه غافل نمی سازد و (آن داد و ستد ایشان را از) به پا داشتن نماز و دادن زکات غافل نمی کند، از روزی می ترسند که در آن دلها و چشم ها دگرگون می شود ۳۷

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَ يَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَ اللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٣٨)

تا اللّٰه ایشان را به بهتر از آنچه انجام می دادند پاداش دهد و از بخشش خویش ایشان را بیفزاید و اللّٰه روزی را به هر کس که بخواهد بدون حساب می دهد ۳۸

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئاً وَ وَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَ اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ (٣٩)

و کسانیکه کُفر ورزیدند اعمال ایشان مانند سرابی در بیابان است که آن را تشنه لب آب می پندارد تا اینکه به آن می رسد چیزی را (در آن) پیدا نمی کند ولی الله را نزد آن می یابد پس الله حساب (اعمالش) را به او بدهد و الله در حسابرسی سریع است ٣٩

أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُوراً فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ (٤٠)

یا (اعمالشان) مانند تاریکی‌هایی در دریایی ژرف است که موجی آن را می‌پوشاند، و بر فراز آن موجی دیگر است، و بر فراز آن ابری است؛ تاریکی‌هایی است که برخی بر فراز برخی دیگرند. هنگامی که دست خود را بیرون آورد، نزدیک نیست آن را ببیند. و هر کس الله برای او نوری قرار ندهد، برای او هیچ نوری نیست ٤٠

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلاَتَهُ وَ تَسْبِيحَهُ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (٤١)

آیا توجه نکردی هر که در آسمانها و زمین است و پرندگان بال گُستر الله را تسبیح گوید و هر کدام نماز و تسبیح او را می دانند و الله بدآنچه انجام می‌دهید داناست ۴۱

وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (٤٢)

و برای الله پادشاهی آسمانها و زمین است و به سوی او بازگشت است ۴۲

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَاباً ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَاماً فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلاَلِهِ وَ يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ يَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ (٤٣)

آیا توجه نکردی که الله ابری را می راند سپس میان آن را پیوند می دهد پس آن را توده ای مُتراکم می گرداند پس برف را می بینی که از لابلای آن بیرون می آید و از آسمان از بلندی هایی که در آنهاست

تگرگ می فرستد پس آنرا به هر که بخواهد برساند و آنرا از هر که بخواهد بازگرداند، درخشندگی آن نزدیک است چشمها را از میان بردارد ۴۳

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ (٤٤)

اللّه شب و روز را می گرداند، همانا در این عبرتی برای افراد دارای بصیرت است ۴۴

وَ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤٥)

و اللّه هر جُنبنده ای را از آب خلق کرد پس از ایشان است که بر شکم خود راه می رود و از ایشان است آن که بر دو پا راه می رود و از ایشان است آنکه بر چهار پا راه می رود، اللّه هر چه را بخواهد خلق می کند، همانا اللّه بر هر چیز تواناست ۴۵

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤٦)

مسلّماً نشانه‌های آشکار را نازل کردیم و اللّه هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند ۴۶

وَ يَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ أَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَ مَا أُولٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٧)

و می گویند: به اللّه و فرستاده ایمان آوردیم و اطاعت کردیم سپس گروهی از ایشان بعد از آن پُشت کنند و آنان مؤمنان نیستند ۴۷

وَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ (٤٨)

و هنگامیکه به سوی اللّه و فرستاده او خوانده شوند تا میان ایشان حُکم شود گروهی از ایشان رویگردان می شوند ۴۸

وَ إِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ (٤٩)

و اگر حقّ به سود ایشان باشد به سوی او فرمانبردارانه می آیند ۴۹

أَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ رَسُولُهُ بَلْ أُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٥٠)

آیا در دل‌های ایشان بیماری است یا شکّ دارند یا می ترسند که اللّه و فرستاده او بر ایشان ستم کند؟ بلکه آنان (افرادِ) ستمکار هستند ۵۰

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵۱)

جز این نیست گفتار مؤمنان هنگامیکه به سوی اللّه و فرستاده او فرا خوانده می شوند تا میان ایشان حُکم کند، می گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم و آنان (افرادِ) رستگار هستند ۵۱

وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَخْشَ اللَّهَ وَ يَتَّقْهِ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْفَائِزُونَ (۵۲)

و هر کس اللّه و فرستاده او را اطاعت کند و از اللّه بترسد و پرهیزکاری کند پس آنان پیروز هستند ۵۲

وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لاَ تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۵۳)

و به اللّه سخت ترین سوگند های خویش را یاد کردند که اگر به آنها اَمر کنی بیرون خواهند رفت، (ای محمّد) بگو: سوگند یاد نکنید اطاعتی شایسته کافی است، همانا اللّه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۵۳

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَ عَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَ إِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلاَّ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (٥٤)

(ای محمّد) بگو: اللّه را اطاعت کنید و فرستاده را اطاعت کنید پس اگر پُشت کردند پس جز این نیست که بر تو آنچه تکلیف شده و بر شماست آنچه تکلیف شده اید و اگر او را اطاعت کنید هدایت شوید و بر فرستاده جز ابلاغی (رساندنی) آشکار نیست ۵۴

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْناً يَعْبُدُونَنِي لاَ يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِکَ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۵۵)

الله کسانی را که از شما ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند را وعده داد که ایشان را در زمین جانشین گرداند، چنانکه کسانی را که پیش از ایشان بودند را جانشین گردانید و حتماً آئینی را که برای آنان پسندیده است برایشان اُستوار و پابرجا خواهد ساخت؛ و قطعاً بعد از ترس ایشان امنیتی را جایگزین گرداند، مرا عبادت کنند و به من چیزی را شرک نورزند و هر کس بعد از این کُفر ورزد پس همانا ایشان نافرمان هستند ۵۵

وَ أَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٥٦)

و نماز را بپا دارید و زکات را بدهید و فرستاده را اطاعت کنید تا مورد رحمت قرار گیرید ۵۶

لاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ وَ لَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٥٧)

مپندار کسانی را که کُفر ورزیدند ناتوان کنندهٔ ما در زمین هستند، جایگاه ایشان در آتش است و چه سرانجام زشتی است ۵۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَ الَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلاَةِ الْفَجْرِ وَ حِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَ مِنْ بَعْدِ صَلاَةِ الْعِشَاءِ ثَلاَثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَ لاَ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥٨)

ای کسانیکه ایمان آورده اید باید از شما اجازه خواهند آنانی که در پیمان شما هستند و کسانیکه به سن بُلوغ از شما نرسیدند سه بار پیش از نماز صبح و گاهی که جامه های خود را ظهر در می آورید و بعد از نماز عشاء، این سه وقت خلوت شماست، غیر این وقت های (گفته شده) نه بر شما و نه بر آنها مانعی نیست که اطراف یکدیگر بچرخید (و با هم معاشرت کنید)، اینچنین الله برای شما نشانه ها را مشخص می کند و الله دانای حکیم است ۵۸

وَ إِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥٩)

و هنگامی که کودکان از شما به (رُشد) بلوغ رسیدند پس باید (از شما) اجازه خواهند چنانکه کسانیکه پیش از ایشان بودند اجازه خواستند، اینچنین اللّه بر شما آیات خویش را مشخص می کند و اللّه دانای حکیم است ۵۹

وَ الْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللاَّتِي لاَ يَرْجُونَ نِكَاحاً فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَ أَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٦٠)

و بر زنان از کار اُفتاده ای که اُمید زناشویی ندارند پس بر ایشان مانعی نیست که پوشش خود را کنار نهند در صورتی که زینت نمایی (خودآرایی) نکنند و عفت گزینند برای ایشان بهتر است و اللّه شنوای داناست ۶۰

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَ لاَ عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَ لاَ عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَ لاَ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالاَتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعاً أَوْ أَشْتَاتاً فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتاً فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٦١)

و بر نابینا و بر لنگ و بر بیمار و بر شما مانعی نیست که (غذا) بُخورید از خانه های خود یا خانه های پدران خود یا خانه های مادران خود یا خانه های برادران خود یا خانه های خواهران خود یا خانه های عموهای خود یا خانه های عمه های خود یا خانه‌های دایی های خود یا خانه های خاله خود یا آن خانه ها که کلیدهای آن را دارید یا با دوستانتان، بر شما مانعی نیست که همگی یا جدا جدا (غذا) بُخورید پس هنگامیکه به خانه هایی وارد می شوید بر همدیگر سلام کنید، زنده بادی از نزدِ اللّه فرخندهٔ پاک، اینچنین اللّه بر شما آیات را مشخص می کند تا شاید تعقّل کنید ۶۱

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ إِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٦٢)

جز این نیست مؤمنان کسانی هستند که به اللّه و فرستاده او ایمان آوردند و هنگامی که با او در کاری عمومی (دسته جمعی) باشند (به جایی) نروند تا از او اجازه خواهند، همانا کسانیکه از تو (ای محمّد) اجازه می خواهند آنان کسانی هستند که به اللّه و فرستاده او ایمان آورده اند پس هر گاه از تو برای بعضی از کارهایشان اجازه خواستند پس به هر که از ایشان (مؤمنان) خواستی اجازه بده و برای ایشان از اللّه آمرزش بخواه، همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۶۲

لاَ تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضاً قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذاً فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣)

دعای رسول را در میان خود مانند دعای یکدیگر قرار ندهید (و او را همچون یکدیگر صدا نزنید). اللّه کسانی از شما را که پنهانی و با پوشش از میان دیگران خارج می‌شوند، به‌خوبی می‌داند. پس کسانی که با فرمان او مخالفت می‌کنند، باید بترسند که فتنه‌ای به آنان برسد یا عذابی دردناک به آنان برسد ۶۳

أَلاَ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَ يَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٦٤)

آگاه باشید که هر چه در آسمان‌ها و زمین است از آنِ اللّه است. او به خوبی می‌داند شما بر چه حال و وضعی هستید؛ و روزی که به سوی او بازگردانده شوند، آنان را از آنچه انجام داده‌اند آگاه خواهد کرد. و اللّه به هر چیزی داناست. ۶۴

سوره فرقان - ۲۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

تَبَارَکَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَکُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيراً (۱)

مُبارک باد کسی که فُرقان (جدا کننده حقّ از باطل = قرآن) را بر بندهٔ خویش فرستاد تا برای جهانیان هشدار دهنده ای باشد ۱

الَّذِي لَهُ مُلْکُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ يَکُنْ لَهُ شَرِيکٌ فِي الْمُلْکِ وَ خَلَقَ کُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيراً (۲)

کسی که برای او پادشاهی آسمانها و زمین است و (اللّه) فرزندی را بر نگرفته است و در پادشاهی برای او شریکی نباشد و هر چیزی را خلق کرد پس برای آن به نیکی اندازه ای را مُقدّر نموده است ۲

وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لاَ يَخْلُقُونَ شَيْئاً وَ هُمْ يُخْلَقُونَ وَ لاَ يَمْلِکُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرّاً وَ لاَ نَفْعاً وَ لاَ يَمْلِکُونَ مَوْتاً وَ لاَ حَيَاةً وَ لاَ نُشُوراً (۳)

صاحب قدرتهایی را برگرفتند که چیزی را خلق نکرده اند و ایشان خلق می شوند و برای خویشتن اختیار زیان و سودی را ندارند و مرگ و زندگی و برانگیختن را مالک نیستند ۳

وَ قَالَ الَّذِينَ کَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلاَّ إِفْکٌ افْتَرَاهُ وَ أَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْماً وَ زُوراً (٤)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: این نیست جز دروغی که آن را (محمّد) بافته است و بر آن (نوشتن قرآن) گروهی دیگر او را یاری کرده اند پس همانا (سخنان) ستمگرانه و ناروایی را گفتند ۴

وَ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اکْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُکْرَةً وَ أَصِيلاً (۵)

و (کافران) گفتند: افسانه های پیشینیان است، آنها را (محمّد) نوشته است پس بر او بامدادان و هنگام شب املاء می شوند ۵

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ کَانَ غَفُوراً رَحِيماً (٦)

(ای محمّد) بگو: آن (قرآن) را کسی که نهان را در آسمانها و زمین می داند نازل کرد، همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۶

وَ قَالُوا مَا لِهٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَ يَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْ لاَ أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيراً (۷)

و (کافران) گفتند: این چگونه فرستاده ای است که غذا می خورد و در بازارها راه می رود؟ چرا بر او فرشته ای نازل نشده است که با او هشدار دهنده ای باشد؟ ۷

أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَ قَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلاَّ رَجُلاً مَسْحُوراً (۸)

یا به سوی او گنجینه ای افکنده شود یا برای او باغی باشد که از آن بُخورد و ستمگران گفتند: جز مرد جادو شده را پیروی نمی کنید ۸

انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً (۹)

(ای محمّد) نگاه کن که چگونه برای تو مَثل ها زدند پس گُمراه شدند پس نتوانستند راهی را بیابند ۹

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْراً مِنْ ذٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ يَجْعَلْ لَكَ قُصُوراً (۱۰)

مُبارک باد آنکه اگر بخواهد برای تو بهتر از این باغ هایی را قرار می‌دهد که از زیر آنها نهرها جاریست و برای تو قصرهایی را قرار دهد ۱۰

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَ أَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيراً (۱۱)

بلکه (کافران) ساعت (قیامت) را دروغ شُمردند و آنکه ساعت (قیامت) را دروغ شُمرد (آتش) سوزان را (برای او) آماده کرده ایم ۱۱

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظاً وَ زَفِيراً (۱۲)

هنگامی که از فاصله ای دور ایشان (جهنم) را ببینند بر آن خشم و خُروشی هولناک را بشنوند ۱۲

وَ إِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَاناً ضَيِّقاً مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُوراً (۱۳)

و هنگامی که از آن به مکانی تنگ به هم فشرده انداخته شوند در آنجا بازگشتن (به دنیا) را می خواهند ۱۳

لاَ تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُوراً وَاحِداً وَ ادْعُوا ثُبُوراً كَثِيراً (١٤)

امروز یکبار طلب بازگشت نکنید بلکه بارها آن را طلب کنید ۱۴

قُلْ أَ ذٰلِکَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَ مَصِيراً (١٥)

(ای محمّد) بگو: آیا این (مُجازات) بهتر است یا باغ (بهشت) جاودانی که پرهیزکاران مُژده داده شدند؟ برای ایشان پاداش و محلّ بازگشت آنهاست ۱۵

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّکَ وَعْداً مَسْئُولاً (١٦)

هر چه بخواهند در آنجا دارند و جاودان در آن هستند، آن وعده ای است که به عهده پروردگارت است ۱۶

وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَ أَنْتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هٰؤُلاَءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ (١٧)

و روزی که ایشان (کافران) و آنچه جز اللّه عبادت می کردند را محشور گردانیم پس (اللّه) می فرماید: آیا شما بندگان مرا گُمراه کردید یا خود گُمراه گشته اند؟ ۱۷

قَالُوا سُبْحَانَکَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِکَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَ لٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَ آبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَ كَانُوا قَوْماً بُوراً (١٨)

می گویند: مُنزهی تو، ما را شایسته نیست که جز تو سرپرستانی بگیریم و لیکن ایشان و پدرانشان را بهره مند ساختی تا ذکر (قرآن) را فراموش کردند و گروهی تباه شده گردیدند ۱۸

فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفاً وَ لاَ نَصْراً وَ مَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَاباً كَبِيراً (١٩)

پس به درستی که شما را دروغ شُمردند بدآنچه می‌گویید پس نمی‌توانند عذاب را از خود دور کنند و نه خود را یاری نمایند و آنکه از شما ستم کند او را عذابی بزرگ می چشانیم ۱۹

وَ مَا أَرْسَلْنَا قَبْلَکَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلاَّ إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَ يَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَ جَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَ تَصْبِرُونَ وَ كَانَ رَبُّکَ بَصِيراً (٢٠)

و پیش از تو (ای محمّد) فرستادگانی را ارسال نکردیم جز آنکه ایشان غذا می خوردند و در بازارها راه می رفتند، بعضی از ایشان را به بعضی آزمایشی قرار دادیم، آیا صبر می کنید؟ و پروردگارت بینا بوده است ۲۰

وَ قَالَ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلاَئِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَ عَتَوْا عُتُوّاً كَبِيراً (۲۱)

و کسانیکه به ملاقات ما اُمید ندارند، گفتند: چرا بر او (محمّد) فرشتگان نازل نمی شوند؟ یا پروردگار خویش را نمی بینیم؟ قطعاً در دلهایشان کِبر ورزیدند و به سختی سرکشی کردند ۲۱

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلاَئِكَةَ لاَ بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَ يَقُولُونَ حِجْراً مَحْجُوراً (۲۲)

روزی که فرشتگان را ببینند در آن روز برای مُجرمان (گناهکاران) مُژده ای نیست و می گویند: (از رحمت اللّه) دور باش ۲۲

وَ قَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُوراً (۲۳)

و به سراغ اعمالی که انجام داده‌اند می‌رویم، پس آنها را همچون غباری پراکنده قرار می‌دهیم ۲۳

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرّاً وَ أَحْسَنُ مَقِيلاً (۲٤)

یاران باغ (بهشت) در آن روز در جایگاه بهترین هستند و در محلّ استراحت نیکوترند ۲۴

وَ يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَ نُزِّلَ الْمَلاَئِكَةُ تَنْزِيلاً (۲۵)

و روزی که آسمان با ابرها شکافته شود و فرشتگان همگی نازل گردند ۲۵

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَ كَانَ يَوْماً عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيراً (۲٦)

پادشاهی در آن روز به حقّ از آنِ (اللّه) مهربان است و چنین روزی بر کافران سخت است ۲۶

وَ يَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلاً (۲۷)

روزی که ستمگر دستهای خود را به (دندان) می گزد، گوید: کاش راه (الهی) فرستاده را پیروی می کردم ۲۷

يَا وَيْلَتَا لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلاَناً خَلِيلاً (۲۸)

ای وای بر من، کاش فلانی را به دوستی نمی‌گرفتم ۲۸

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَ كَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولاً (۲۹)

به درستی او مرا از یادآوری (قرآن)، پس از آنکه به من رسید، گمراه کرد؛ و شیطان همواره انسان را خوار و بی‌یاور می‌گذارد ۲۹

وَ قَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُوراً (۳۰)

و فرستاده گفت: پروردگارا همانا قوم من این قرآن را ترک شده به کناری گذاشتند ۳۰

وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوّاً مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَ كَفَى بِرَبِّكَ هَادِياً وَ نَصِيراً (۳۱)

و اینچنین برای هر پیامبری دشمنی از مُجرمان (گناهکاران) را قرار دادیم و پروردگارت در مقام هدایت و یاری کافی است ۳۱

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ لاَ نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَ رَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلاً (۳۲)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: چرا بر او (محمّد) قرآن به یکباره نازل نشده است؟ همینطور است تا بدان دلت را اُستوار سازیم و آن را بر تو به تدریج خواندیم ۳۲

وَ لاَ يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلاَّ جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَ أَحْسَنَ تَفْسِيراً (۳۳) و آنان هیچ مَثَلی (و ایرادی) برای تو نمی‌آورند، مگر آنکه ما حقّ را برای تو می‌آوریم و بهترین توضیح و تفسیر را (در پاسخ) ارائه می‌کنیم ۳۳

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَاناً وَ أَضَلُّ سَبِيلاً (۳٤)

کسانی که بر چهره‌هایشان به سوی جهنم محشور می‌شوند، آنان بدترین جایگاه را دارند و گمراه‌ترین راه را پیموده‌اند ۳۴

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيراً (۳۵)

و مسلّماً به موسی کتاب را دادیم و برادرش هارون را همراه او به عنوان یاری کننده قرار دادیم ۳۵

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيراً (۳٦)

پس گفتیم: به سوی قومی که آیات ما را دروغ شُمردند بروید پس ایشان (فرعونیان) را به سختی سرنگون ساختیم ۳۶

وَ قَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَ جَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَ أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَاباً أَلِيماً (۳۷)

و قوم نوح هنگامیکه فرستادگان را دروغ شُمردند، ایشان را غرق ساختیم و ایشان را برای مردم نشانه ای قرار دادیم و برای ستمگران عذابی دردناک آماده کرده ایم ۳۷

وَ عَاداً وَ ثَمُودَ وَ أَصْحَابَ الرَّسِّ وَ قُرُوناً بَيْنَ ذٰلِكَ كَثِيراً (۳۸)

و (نیز) قوم عاد و ثمود و اصحاب رَسّ و نسل‌های بسیاری را که در میان اینها بودند (هلاک کردیم) ۳۸

وَ كُلاًّ ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَ كُلاًّ تَبَّرْنَا تَتْبِيراً (۳۹)

و هر کدام از داستانها را در آن بیان کردیم و همه را به سختی نابود کردیم ۳۹

وَ لَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ أَ فَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لاَ يَرْجُونَ نُشُوراً (٤٠)

و مسلّماً بر شهری که بارانی (از عذاب) بد (بر ایشان) باریده شد گُذر کرده اند، آیا آن را ندیدند؟ بلکه اُمید برانگیختنی را ندارند ۴۰

وَ إِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلاَّ هُزُواً أَ هٰذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولاً (٤١)

و هنگامی که تو را می‌بینند، تو را جز به مسخره نمی‌گیرند (و می‌گویند) : آیا این همان کسی است که اللّه او را به عنوان پیامبر فرستاده است؟ ۴۱

إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْ لاَ أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَ سَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلاً (٤٢)

اگر بر آنها شکیبا نبودیم نزدیک بود که ما را از صاحب قدرت هایمان گُمراه کند و بزودی بدانند زمانی که عذاب را ببینند چه کسی در راه گُمراهتر است ۴۲

أَ رَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوَاهُ أَ فَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلاً (٤٣)

آیا دیدی آنکس را که دلخواسته های خویش را صاحب قدرت خود برگرفت پس آیا تو (ای محمّد) بر او وکیل هستی؟ ۴۳

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلاَّ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلاً (٤٤)

آیا می پنداری که بیشترین ایشان می شنوند یا تعقّل می کنند؟ آنان جز مانند چهارپایان نیستند، بلکه ایشان گُمراه تر هستند ٤٤

أَ لَمْ تَرَ إِلَى رَبِّکَ کَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَ لَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاکِناً ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلاً (٤٥)

آیا به (قدرت) پروردگارت ننگریسته‌ای که چگونه سایه را گسترده است؟ و اگر می‌خواست، آن را ساکن قرار می‌داد؛ سپس خورشید را بر آن راهنما قرار دادیم ۴۵

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضاً يَسِيراً (٤٦)

سپس آن (سایه) را به سوی خود به آسانی باز گرفتیم ۴۶

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَکُمُ اللَّيْلَ لِبَاساً وَ النَّوْمَ سُبَاتاً وَ جَعَلَ النَّهَارَ نُشُوراً (٤٧)

و او کسی است که برای شما شب را پوشش و خواب را آرامش قرار داد و روز را (وقت) بیداری قرار داد ۴۷

وَ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْراً بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُوراً (٤٨)

و او کسی است که بادها را مُژده ای پیش روی رحمتش فرستاد و از آسمان آبی پاک شده را نازل کردیم ۴۸

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتاً وَ نُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَاماً وَ أَنَاسِيَّ کَثِيراً (٤٩)

تا بدان شهری مُرده را زنده سازیم و دام ها و مردمی بسیار که خلق کرده ایم را بدان بنوشانیم ۴۹

وَ لَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّکَّرُوا فَأَبَى أَکْثَرُ النَّاسِ إِلاَّ کُفُوراً (٥٠)

و مسلّماً میان ایشان (آب را) تقسیم کردیم تا یادآور شوند پس بیشتر مردم خواستار ناسپاسی اند ۵۰

وَ لَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي کُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيراً (٥١)

و اگر می‌خواستیم هر آینه در هر شهری هشدار دهنده ای برمی انگیختیم ۵۱

فَلاَ تُطِعِ الْکَافِرِينَ وَ جَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَاداً کَبِيراً (٥٢)

پس کافران را اطاعت مکن و با ایشان جهادی بزرگ کن ۵۲

وَ هُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ هٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَ جَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخاً وَ حِجْراً مَحْجُوراً (۵۳)

اوست آنکه دو دریا را به هم آمیخت، این یکی شیرین و گوارا و آن یکی (دیگری) شور و تلخ است و میان آن دو جدا کننده ای و دیواری افراشته قرار داد ۵۳

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَراً فَجَعَلَهُ نَسَباً وَ صِهْراً وَ كَانَ رَبُّكَ قَدِيراً (٥٤)

و او کسی است که از آب، بشری آفرید و برای او پیوند نسبی و سببی قرار داد؛ و پروردگارت همواره تواناست ۵۴

وَ يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لاَ يَنْفَعُهُمْ وَ لاَ يَضُرُّهُمْ وَ كَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيراً (٥٥)

و جز اللّه آنچه ایشان را سود ندهد و ایشان را زیان نرساند را عبادت می کنند و کافر همواره ضدّ پروردگار خویش است ۵۵

وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً (٥٦)

و تو را (ای محمّد) جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نفرستادیم ۵۶

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلاَّ مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً (٥٧)

(ای محمّد) بگو: از شما هیچ مزدی را بابت آن (ابلاغ قرآن) نمی طلبم مگر آنکه هر کس بسوی پروردگارش راهی را در پیش گیرد ۵۷

وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لاَ يَمُوتُ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَ كَفَى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيراً (٥٨)

و بر زنده ای توکّل کن که نمی میرد و به سپاس او تسبیح گوی و او (اللّه) به گناهان بندگانش آگاه (و) کافی است ۵۸

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمٰنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيراً (٥٩)

کسی که آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست را در شش دوره خلق کرد سپس بر عرش پرداخت، (اللّه) مهربان، پس از او بپرس که با خبر است ۵۹

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمٰنِ قَالُوا وَ مَا الرَّحْمٰنُ أَ نَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَ زَادَهُمْ نُفُوراً (٦٠)

و هنگامی که به ایشان گفته شود برای (اللّه) مهربان سجده کنید، (کافران) می گویند: (اللّه) مهربان چیست؟ آیا سجده کنیم برای آنچه تو (ای محمّد) ما را اَمر می کنی و ایشان را نفرت می افزاید ۶۰

تَبَارَکَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجاً وَ جَعَلَ فِيهَا سِرَاجاً وَ قَمَراً مُنِيراً (٦١)

مُبارک باد کسی که در آسمانها بُرج هایی را قرار داد و در آن چراغی (خورشید) و ماهی تابان را قرار داد ۶۱

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُوراً (٦٢)

و او کسی است که شب و روز را جایگزین یکدیگر قرار داد برای آنکه بخواهد یادآور شود یا بخواهد سپاسگزار باشد ۶۲

وَ عِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْناً وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلاَماً (٦٣)

و بندگان (اللّه) مهربان کسانی هستند که در زمین فروتنانه راه می روند و هر گاه نادانان ایشان را خطاب کنند سلام می گویند ۶۳

وَ الَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّداً وَ قِيَاماً (٦٤)

و کسانیکه شب را به روز برای پروردگار خویش سجده کننده و به پا ایستاده می گذرانند ۶۴

وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَاماً (٦٥)

و کسانیکه می گویند: پروردگارا از ما عذاب جهنم را بازگردان، همانا عذاب آن بنیان کن است ۶۵

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرّاً وَ مُقَاماً (٦٦)

همانا آن بد قرارگاه و جایگاهی است ۶۶

وَ الَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَ لَمْ يَقْتُرُوا وَ كَانَ بَيْنَ ذٰلِکَ قَوَاماً (٦٧)

و کسانیکه چون می ببخشند، نه زیاده روی کنند و نه سخت گیرند و میان این دو راهی را انتخاب می کنند ۶۷

وَ الَّذِينَ لاَ يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ وَ لاَ يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ لاَ يَزْنُونَ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِکَ يَلْقَ أَثَاماً (٦٨)

و کسانیکه با الله صاحب قدرت دیگری را صدا نمی زنند و جان کسی را که الله حرام کرد جز به حقّ نمی کشند و زنا نکنند و آنکه این کار را انجام دهد به کیفر گرفتار شود ۶۸

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ يَخْلُدْ فِيهِ مُهَاناً (٦٩)

بر او عذاب روز قیامت اَفزوده شود و در آن همیشه سرافکنده بمانند ۶۹

إِلاَّ مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلاً صَالِحاً فَأُولٰئِکَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (٧٠)

مگر آنکس که توبه کرد و ایمان آورد و اعمال شایسته انجام داد، بعد از آن الله بدیهای ایشان را به خوبی ها جایگزین کند و الله آمرزندهٔ مهربان بوده است ۷۰

وَ مَنْ تَابَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَاباً (٧١)

و هر کس توبه کرد و عمل شایسته انجام داد پس همانا او به سوی الله بازمی گردد ۷۱

وَ الَّذِينَ لاَ يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَ إِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَاماً (٧٢)

و کسانیکه به واسطهٔ فشار گواهی (دروغ) نمی دهند و هنگامی که به باطل بُگذرند بزرگوارانه بُگذرند ۷۲

وَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمّاً وَ عُمْيَاناً (٧٣)

و کسانیکه هر گاه به آیات پروردگار خویش یادآوری می شوند بر آنها کر و کور نیفتند ۷۳

وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَ ذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَ اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَاماً (٧٤)

و کسانی که می‌گویند: پروردگارا! از همسران و فرزندانمان مایه روشنی چشم و آرامش به ما عطا کن، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا قرار ده ۷۴

أُولٰئِکَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَ يُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَ سَلاَماً (٧٥)

آنان به غرفه های باغ (بهشت) پاداش داده شوند بدآنچه شکیبایی کردند و در آن (بهشت) به زنده باد و سلامی مواجه می شوند ۷۵

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرّاً وَ مُقَاماً (٧٦)

جاودان در آن (بهشت) هستند، چه نیکو آرامگاه و جایگاهی است ۷۶

قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْ لاَ دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَاماً (٧٧)

(ای محمّد) بگو: اگر دعاهای شما نباشد پروردگارم به شما اعتنایی نمی کند پس همانا دروغ شُمردید پس بزودی (عذاب) لازم گردد ۷۷

سوره شعراء - ۲۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

طسم (١)

طسم ۱

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢)

این آیات کتاب روشن (قرآن) است ۲

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلاَّ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٣)

شاید تو (ای محمّد) جان خویش را که چرا مؤمن نیستند از دست بدهی ۳

إِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ (٤)

اگر بخواهیم بر ایشان نشانه ای از آسمان نازل می کنیم پس در برابر آن فروتنانه گردن نهند ۴

وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ إِلاَّ كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ (٥)

و ایشان را تذکری جدیدی از (اللّٰه) مهربان نیامد جز آنکه از آن رویگردان باشند ۵

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٦)

پس قطعاً دروغ شُمردند پس زود است اخبار (عذاب) آنچه که آن را مسخره می کردند به آنها بیاید ۶

أَ وَ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (٧)

آیا به سوی زمین نگاه نکردی که چه فراوان در آن از هر جُفتی گرامی را رویانیدیم؟ ۷

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (٨)

همانا در این نشانه هایی است و بیشتر ایشان ایمان نمی آورند ۸

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٩)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۹

وَ إِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠)

و هنگامی که پروردگارت موسی را ندا داد که به نزدِ قوم ستمکاران برو ۱۰

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَ لاَ يَتَّقُونَ (١١)

قوم فرعون، چرا پرهیزکاری نمی کنند؟ ۱۱

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ (١٢)

(موسی) گفت: پروردگارا من می ترسم که مرا دروغ شُمارند ۱۲

وَ يَضِيقُ صَدْرِي وَ لاَ يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ (١٣)

و سینه ام تنگ شود و زبانم روان نگردد پس به سوی هارون بفرست ۱۳

وَ لَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (١٤)

و ایشان (فرعونیان) بر علیه من ادعای گناهی را دارند پس می ترسم که مرا بُکشند ۱۴

قَالَ كَلاَّ فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ (١٥)

(اللّٰه) فرمود: چنین نیست شما هر دو با نشانه های ما (به سوی فرعون) بروید که ما با شما می شنویم ۱۵

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولاَ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦)

پس بر فرعون وارد شوید و بگویید: ما فرستاده پروردگار جهانیان هستیم ۱۶

أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٧)

با ما (قومِ) بنی اسرائیل را بفرست ١٧

قَالَ أَ لَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيداً وَ لَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ (١٨)

(فرعون) گفت: آیا تو را (ای موسی) در میان خودمان در کودکی پرورش ندادم و نزد ما سالیانی از عُمر خویش را ماندی؟ ١٨

وَ فَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَ أَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (١٩)

و کار خودت را انجام دادی، آنرا که انجام دادی و از ناسپاسان بودی ١٩

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذاً وَ أَنَا مِنَ الضَّالِّينَ (٢٠)

(موسی) گفت: آن هنگام که آن را انجام دادم من از گُمراهان بودم ٢٠

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْماً وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ (٢١)

پس از (دست) شما فرار کردم وقتی که از شما ترسیدم پس پروردگارم مرا ببخشید و مرا از فرستادگان قرار داد ٢١

وَ تِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (٢٢)

و این نعمتی که منت آن را بر سر من می گذاری آن است که (قومِ) بنی اسرائیل را به خدمت گرفته‌ای ٢٢

قَالَ فِرْعَوْنُ وَ مَا رَبُّ الْعَالَمِينَ (٢٣)

فرعون گفت: و پروردگار جهانیان چیست؟ ٢٣

قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (٢٤)

(موسی) گفت: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، اگر یقین آورنده هستید ٢۴

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَ لاَ تَسْتَمِعُونَ (٢٥)

(فرعون) به آنان که اطرافش بودند، گفت: آیا نمی شنوید؟ ٢٥

قَالَ رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (٢٦)

(موسی) گفت: پروردگار شما و پروردگار پدران پیشینیان ۲۶

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ (۲۷)

(فرعون) گفت: همانا فرستاده ای که به سوی شما ارسال شده است قطعاً او دیوانه است ۲۷

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (۲۸)

(موسی) گفت: پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آنهاست اگر تعقّل می کنید ۲۸

قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلٰهاً غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ (۲۹)

(فرعون) گفت: اگر جز من صاحب قدرتی را گرفته باشی قطعاً تو را از زندانیان بگردانم ۲۹

قَالَ أَ وَ لَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ (۳۰)

(موسی) گفت: اگر چه تو را چیزی آشکار بیاورم ۳۰

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۳۱)

(فرعون) گفت: آن را بیاور اگر از راستگویان هستی ۳۱

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ (۳۲)

پس (موسی) عصای خود را افکند، ناگهان آن (عصا) ماری بزرگ آشکار شد ۳۲

وَ نَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ (۳۳)

و دست خود را برآورد ناگهان برای بینندگان سفید شد ۳۳

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (۳٤)

(فرعون) به آن رؤسایی که اطرافش بودند گفت: همانا این جادوگری داناست ۳۴

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَا ذَا تَأْمُرُونَ (۳۵)

می خواهد شما را به جادوی خویش از سرزمینتان بیرون کند پس چه اَمر می کنید؟ ۳۵

قَالُوا أَرْجِهْ وَ أَخَاهُ وَ ابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (۳٦)

(رؤسا) گفتند: او و برادرش را نگاه دار و در شهرها مأموران جمع آوری را بفرست ۳۶

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ (۳۷)

تا برای تو هر جادوگر دانایی را بیاورند ۳۷

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (۳۸)

پس جادوگران برای موعود روزی مشخص جمع شدند ۳۸

وَ قِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ (۳۹)

و به مردم گفته شد: آیا شما جمع می شوید؟ ۳۹

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (٤٠)

تا جادوگران را پیروی کنیم، اگر آنان پیروز بودند ۴۰

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَ إِنَّ لَنَا لَأَجْراً إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ (٤١)

پس هنگامی که جادوگران آمدند، به فرعون گفتند: آیا برای ما مُزدی است اگر ما پیروز شدیم؟ ۴۱

قَالَ نَعَمْ وَ إِنَّكُمْ إِذاً لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٤٢)

(فرعون) گفت: آری و همانا شما در آن هنگام از نزدیکان (کاخ فرعون) هستید ۴۲

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (٤٣)

موسی به ایشان (جادوگران) گفت: آنچه را شما می خواهید بیندازید، بیندازید ۴۳

فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَ عِصِيَّهُمْ وَ قَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ (٤٤)

پس طناب ها و چوب های خود را انداختند و (جادوگران) گفتند: به شُکوه فرعون سوگند همانا ما حتماً پیروزیم ۴۴

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (٤٥)

پس موسی عصای خویش را افکند، ناگهان آنچه را (جادوگران) به دروغ ساخته بودند را بلعید ۴۵

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ (٤٦)

پس جادوگران سجده کننده (بر روی زمین) اُفتادند ۴۶

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٧)

(جادوگران) گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم ۴۷

رَبِّ مُوسَى وَ هَارُونَ (٤٨)

پروردگار موسی و هارون ۴۸

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَ أَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ (٤٩)

(فرعون) گفت: پیش از آنکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید، همانا او اُستاد شماست که به شما جادوگری را آموزش داد پس خواهید دید که دست‌ها و پاهای شما را از مقابل خواهم بُرید و هر آینه همه شما را به دار می کشم ۴۹

قَالُوا لاَ ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (٥٠)

(جادوگران) گفتند: ترسی بر ما نیست، همانا ما به سوی پروردگار خویش بازگشت خواهیم کرد ۵۰

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ (٥١)

همانا ما اُمیدواریم برای ما (اللّٰه) خطاهای ما را بیامرزد که اوّلین ایمان آورنده بودیم ۵۱

وَ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ (٥٢)

و به موسی وحی کردیم که شبانه بندگانم (قوم بنی اسرائیل) را ببر که شما تعقیب خواهید شد ۵۲

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (٥٣)

پس فرعون در شهرها مأموران جمع آوری را فرستاد ۵۳

إِنَّ هٰؤُلاَءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ (٥٤)

همانا اینان (قوم بنی اسرائیل) گروهی کم هستند ۵۴

وَ إِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ (٥٥)

و همانا ایشان (قوم بنی اسرائیل) ما را به خشم آوردند ۵۵

وَ إِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ (٥٦)

و همانا ما همگی (به حالت) آماده باش هستیم ۵۶

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (٥٧)

پس ایشان (فرعونیان) را از باغها و چشمه سارها بیرون راندیم ۵۷

وَ كُنُوزٍ وَ مَقَامٍ كَرِيمٍ (۵۸)

و گنجینه ها و جایگاه گرامی (که داشتند) ۵۸

كَذٰلِكَ وَ أَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ (۵۹)

اینچنین (وعده دادیم) و همه را به بنی اسرائیل به ارث گذاشتیم ۵۹

فَأَتْبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ (٦٠)

پس (فرعونیان) هنگام طلوع خورشید آنها را تعقیب می کردند ۶۰

فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرَكُونَ (٦١)

پس گاهی که دو گروه یکدیگر را دیدار کردند، یاران موسی گفتند: همانا ما گرفتار شدیم ۶۱

قَالَ كَلاَّ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ (٦٢)

(موسی) گفت: چنین نیست، همانا پروردگارم با من است به زودی راهنمائیم کند ۶۲

فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ (٦٣)

پس به موسی وحی کردیم که عصای خود را به دریا بزن پس آن را شکافت پس هر قسمت چون کوهی بزرگ بود ۶۳

وَ أَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ (٦٤)

و در آن (دریا) دیگران (فرعونیان) را فرو بُردیم ۶۴

وَ أَنْجَيْنَا مُوسَى وَ مَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ (٦٥)

و موسی و همه آنان را که با او بودند را نجات دادیم ۶۵

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ (٦٦)

سپس دیگران را در دریا غرق ساختیم ۶۶

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (٦٧)

همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان ایمان نمی آورند ۶۷

وَ إِنَّ رَبَّکَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦٨)

و همانا پروردگارت قطعاً شوکتمندِ مهربان است ۶۸

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ (٦٩)

و بر ایشان داستان ابراهیم را بخوان ۶۹

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ (٧٠)

هنگامی که به پدر خود و قومش گفت: چه (چیز) عبادت می کنید؟ ۷۰

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَاماً فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ (٧١)

(کافران) گفتند: بُتانی را عبادت می کنیم پس همواره پایبند عبادت آنها هستیم ۷۱

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ (٧٢)

(ابراهیم) گفت: زمانی که آنها را صدا می زنید، (صدای) شما را می شنوند؟ ۷۲

أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ (٧٣)

یا شما را منفعت یا زیان می رسانند؟ ۷۳

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذٰلِکَ يَفْعَلُونَ (٧٤)

(کافران) گفتند: که پدران خود را اینچنین یافتیم که رفتار می نمودند ۷۴

قَالَ أَ فَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (٧٥)

(ابراهیم) گفت: آیا می دانید چه عبادت می کنید ۷۵

أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ (٧٦)

شما و پدران پیشین شما؟ ۷۶

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي إِلاَّ رَبَّ الْعَالَمِينَ (٧٧)

پس همانا ایشان (بُتها) دشمن من هستند مگر پروردگار جهانیان ۷۷

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ (٧٨)

کسی که مرا خلق کرد پس او هدایت می کند ۷۸

وَ الَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَ يَسْقِينِ (٧٩)

و کسی که او مرا خوراک می دهد و مرا می نوشاند ٧٩

وَ إِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ (٨٠)

و هنگامی که مریض می شوم پس او مرا شفا می دهد ٨٠

وَ الَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ (٨١)

و کسی که مرا بمیراند سپس مرا زنده سازد ٨١

وَ الَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ (٨٢)

و کسی که اُمید دارم که برای من گناهان مرا در روز جزا بیامرزد ٨٢

رَبِّ هَبْ لِي حُكْماً وَ أَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (٨٣)

پروردگارا: مرا حُکمی ببخش و مرا با (افرادِ) شایسته مُلحق کن ٨٣

وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ (٨٤)

و برای من در میان آیندگان نام نیک و بلند مرتبه ای قرار ده ٨۴

وَ اجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ (٨٥)

و مرا ارث برنده باغ (بهشت) نعمتها قرار ده ٨۵

وَ اغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ (٨٦)

و برای پدرم بیامرز که او از گُمراهان بود ٨۶

وَ لاَ تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ (٨٧)

و در روزی که برانگیخته می شوند خوارم نکن ٨٧

يَوْمَ لاَ يَنْفَعُ مَالٌ وَ لاَ بَنُونَ (٨٨)

روزی که مال و نه فرزندان سود ندهد ٨٨

إِلاَّ مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٩)

مگر آنکه به نزد ما با دلی پاک بیاید ٨٩

وَ أُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ (۹۰)

و برای پرهیزکاران باغ (بهشت) آماده شد ۹۰

وَ بُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ (۹۱)

و برای گُمراهان دوزخ پدیدار شد ۹۱

وَ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (۹۲)

و به ایشان گفته شد: آنچه عبادت می کردید کجا هستند ۹۲

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ (۹۳)

جز الله؟ آیا شما را یاری می کنند یا یاری می جویند؟ ۹۳

فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَ الْغَاوُونَ (۹٤)

پس در آن (جهنم) ایشان و گُمراهان سرنگون شدند ۹۴

وَ جُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ (۹۵)

و لشگریان ابلیس همگی (سرنگون شدند) ۹۵

قَالُوا وَ هُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ (۹٦)

(کافران) در حالیکه در آن (جهنم) ستیزه می‌کردند، گفتند: ۹۶

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (۹۷)

به الله سوگند که ما در گُمراهی آشکار بودیم ۹۷

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۹۸)

هنگامی که شما را با پروردگار جهانیان یکسان قرار دادیم ۹۸

وَ مَا أَضَلَّنَا إِلاَّ الْمُجْرِمُونَ (۹۹)

و ما را جز مُجرمان (گناهکاران) گُمراه نکردند ۹۹

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ (۱۰۰)

پس ما را شفاعت کنندگانی نیست ۱۰۰

وَ لاَ صَدِيقٍ حَمِيمٍ (۱۰۱)

و نه دوستی مهربان ۱۰۱

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۰۲)

پس کاش ما را بازگشتی (به دنیا) بود تا از (زُمره) مؤمنان می شدیم ۱۰۲

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۰۳)

همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان مؤمن نبودند ۱۰۳

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۰٤)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۱۰۴

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ (۱۰۵)

قوم نوح فرستادگان را دروغ شُمردند ۱۰۵

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَ لاَ تَتَّقُونَ (۱۰٦)

هنگامی که به ایشان نوح که از خودشان بود، گفت: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۱۰۶

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (۱۰۷)

همانا من برای شما فرستاده ای اَمین هستم ۱۰۷

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (۱۰۸)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۰۸

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰۹)

و از شما بر (ابلاغ) آن مُزدی نمی خواهم، مُزد من نزد پروردگار جهانیان است ۱۰۹

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (۱۱۰)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۱۰

قَالُوا أَ نُؤْمِنُ لَكَ وَ اتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ (۱۱۱)

(کافران) گفتند: آیا به تو ایمان آوریم در حالی که (افرادِ) فرومایه تو را پیروی کردند؟ ۱۱۱

قَالَ وَ مَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۱۲)

(نوح) گفت: مرا بدآنچه (ایشان) انجام داده اند دانشی نیست ۱۱۲

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلاَّ عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ (۱۱۳)

حساب ایشان جز بر پروردگار من نیست اگر می فهمیدید ۱۱۳

وَ مَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۱٤)

و من دور کنندهٔ مؤمنان (از خود) نیستم ۱۱۴

إِنْ أَنَا إِلاَّ نَذِيرٌ مُبِينٌ (۱۱۵)

من جز هشدار دهنده ای آشکار نیستم ۱۱۵

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ (۱۱٦)

(کافران) گفتند: ای نوح اگر (از تبلیغ) دست بر نداری قطعاً سنگسار خواهی شد ۱۱۶

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ (۱۱۷)

(نوح) گفت: پروردگارا، قومم مرا دروغ شُمردند ۱۱۷

فَافْتَحْ بَيْنِي وَ بَيْنَهُمْ فَتْحاً وَ نَجِّنِي وَ مَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۱۸)

پس میان من و ایشان (گشایشی را) ایجاد کن، و مرا و آنان را که با من از مؤمنان هستند را نجات ده ۱۱۸

فَأَنْجَيْنَاهُ وَ مَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (۱۱۹)

پس او (نوح) و آنان را که با او در کِشتی جمع شده بودند را نجات دادیم ۱۱۹

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ (۱۲۰)

سپس بعد از آن (افرادِ) باقی مانده را غرق نمودیم ۱۲۰

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۲۱)

همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان مؤمن نبودند ۱۲۱

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۲۲)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۱۲۲

كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ (۱۲۳)

(قومِ) عاد فرستادگان را دروغ شُمردند ۱۲۳

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَ لاَ تَتَّقُونَ (۱۲٤)

هنگامی که به ایشان هود که از خودشان بود، گفت: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۱۲۴

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (۱۲۵)

همانا من بر شما فرستاده ای اَمین هستم ۱۲۵

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (۱۲٦)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۲۶

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۲۷)

و از شما بر (ابلاغ) آن مُزدی را نمی خواهم، مُزد من نزد پروردگار جهانیان است ۱۲۷

أَ تَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ (۱۲۸)

آیا بر هر بلندی بنایی سر خود (برای عبادت) را بُنیاد می نهید؟ ۱۲۸

وَ تَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ (۱۲۹)

و کاخ های اُستوار را بر می گیرید تا شاید جاودان بمانید؟ ۱۲۹

وَ إِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ (۱۳۰)

و هنگامی که حمله ور می شوید، زورمندانه (بیش از حدّ) حمله می کنید ۱۳۰

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (۱۳۱)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۳۱

وَ اتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ (۱۳۲)

و پرهیزکاری کنید از کسی که شما را یاری کرده است بدآنچه که می دانید ۱۳۲

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَ بَنِينَ (۱۳۳)

(اللّٰه) شما را به دام ها و فرزندان یاری رسانده است ۱۳۳

وَ جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (١٣٤)

و (به) باغها و چشمه سارها (شما را یاری رسانده است) ۱۳۴

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٣٥)

همانا من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم ۱۳۵

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَ وَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ (١٣٦)

(کافران) گفتند: چه ما را پند بدهی یا ندهی برای ما یکسان است ۱۳۶

إِنْ هٰذَا إِلاَّ خُلُقُ الْأَوَّلِينَ (١٣٧)

این (گفتار) جز شیوهٔ پیشینیان نیست ۱۳۷

وَ مَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (١٣٨)

و ما عذاب نخواهیم شد ۱۳۸

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣٩)

پس او (هود) را دروغ شُمردند پس آنها (قومِ عاد) را هلاک ساختیم، همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان مؤمن نبودند ۱۳۹

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٤٠)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۱۴۰

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ (١٤١)

(قومِ) ثمود فرستادگان را دروغ شُمردند ۱۴۱

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَ لاَ تَتَّقُونَ (١٤٢)

هنگامی که به ایشان صالح که از خودشان بود، گفت: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۱۴۲

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٤٣)

همانا من فرستاده اَمین (اللّٰه) هستم ۱۴۳

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (١٤٤)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۴۴

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٤٥)

و از شما بر آن (ابلاغ) مُزدی را نمی خواهم، مُزد من نزد پروردگار جهانیان است ۱۴۵

أَ تُتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ (١٤٦)

آیا شما را در این نعمتهایی که اینجاست (بدون آزمایش) آسوده رها می کنند؟ ۱۴۶

فِي جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (١٤٧)

در باغ ها و چشمه سارها ۱۴۷

وَ زُرُوعٍ وَ نَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ (١٤٨)

و کِشتزارها و نخلستانهایی که شکوفه آنها لطیف است ۱۴۸

وَ تَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً فَارِهِينَ (١٤٩)

و از کوهها خانه‌هایی ماهرانه می تراشید ۱۴۹

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (١٥٠)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۵۰

وَ لاَ تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ (١٥١)

و از فرمان (افرادِ) تجاوز کننده اطاعت نکنید ۱۵۱

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ يُصْلِحُونَ (١٥٢)

کسانیکه در زمین فساد می کنند و اصلاح نمی کنند ۱۵۲

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (١٥٣)

(قومِ ثمود) گفتند: جز این نیست که تو (ای صالح) از (افرادِ) جادو شده هستی ۱۵۳

مَا أَنْتَ إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٥٤)

و تو (ای صالح) جز بشری همچون ما نیستی پس نشانه ای را بیاور اگر از (افرادِ) راستگو هستی ۱۵۴

قَالَ هٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَ لَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (١٥٥)

(صالح) گفت: این ماده شُتری است که نوبت آب خوردن آن و شما مشخص شده است ۱۵۵

وَ لاَ تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥٦)

و به بدی دور آن (شُتر) نچرخید که شما را عذاب روزی بزرگ فرا بگیرد ۱۵۶

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ (١٥٧)

پس به سراغ شتر رفتند پس (قومِ ثمود) از عمل خود پشیمان شدند ۱۵۷

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٥٨)

پس ایشان (قومِ ثمود) را عذاب فرا گرفت، همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان مؤمن نیستند ۱۵۸

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٥٩)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۱۵۹

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ (١٦٠)

قومِ لوط فرستادگان را دروغ شُمردند ۱۶۰

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَ لاَ تَتَّقُونَ (١٦١)

هنگامی که به ایشان لوط که از خودشان بود، گفت: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۱۶۱

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٦٢)

همانا من بر شما فرستاده ای اَمین هستم ۱۶۲

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (١٦٣)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۶۳

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٤)

و از شما بر (ابلاغ) آن مُزدی را نمی خواهم و مُزد من نزد پروردگار جهانیان است ۱۶۴

أَ تَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ (١٦٥)

آیا با مردان از میان مردم جهان رابطه جنسی برقرار می کنید؟ ۱۶۵

وَ تَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ (١٦٦)

و رها می‌کنید آنچه را برای شما پروردگارتان از همسرانتان خلق کرده است؟ بلکه شما گروهی تجاوز کننده هستید ۱۶۶

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ (١٦٧)

(قومِ لوط) گفتند: ای لوط اگر بس نکنی از (افرادِ) اخراج شده می شوی ۱۶۷

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ (١٦٨)

(لوط گفت:) همانا من با عمل شما مخالف هستم ۱۶۸

رَبِّ نَجِّنِي وَ أَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ (١٦٩)

پروردگارا: مرا و خاندانم را نجات ده از آنچه انجام می دهند ۱۶۹

فَنَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٧٠)

پس او و همه خاندانش را نجات دادیم ۱۷۰

إِلاَّ عَجُوزاً فِي الْغَابِرِينَ (١٧١)

جز پیرزنی از باقی ماندگان ۱۷۱

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ (١٧٢)

سپس دیگران را نابود کردیم ۱۷۲

وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراً فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ (١٧٣)

و بر آن بارانی را فرود آوردیم پس باران (عذاب افرادِ) هشدار داده شده چه زشت بود ۱۷۳

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧٤)

همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان ایمان نیاوردند ۱۷۴

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٧٥)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۱۷۵

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ (١٧٦)

یاران أیکه فرستادگان را دروغ شُمردند ۱۷۶

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَ لاَ تَتَّقُونَ (١٧٧)

هنگامی که به ایشان شُعیب گفت: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۱۷۷

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٧٨)

همانا من برای شما فرستاده ای اَمین هستم ۱۷۸

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (١٧٩)

پس تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۱۷۹

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٨٠)

و از شما بر (ابلاغ) آن مُزدی را نمی خواهم، مُزد من نزد پروردگار جهانیان است ۱۸۰

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ لاَ تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ (١٨١)

پیمانه را تمام دهید و از (افرادِ) کم فروش (در تجارت) نباشید ۱۸۱

وَ زِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ (١٨٢)

و با ترازوی درست آن را سنجش کنید ۱۸۲

وَ لاَ تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَ لاَ تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (١٨٣)

و به مردم چیزهای ایشان را کم ندهید (کم فروشی نکنید) و در زمین (به مانند افرادِ) فسادگر کوشش نکنید ۱۸۳

وَ اتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَ الْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ (١٨٤)

و بپرهیزید کسی را که شما و نسل های گذشته را خلق کرده است ۱۸۴

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (١٨٥)

(کافران) گفتند: جز این نیست که تو از (افرادِ) جادو شده هستی ۱۸۵

وَ مَا أَنْتَ إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُنَا وَ إِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (١٨٦)

و تو (ای شُعیب) جز بشری همچون ما نیستی و تو را از (افرادِ) دروغگو می‌پنداریم ۱۸۶

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفاً مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۱۸۷)

پس بر ما قطعه ای از آسمان را بیفکن اگر راستگو هستی ۱۸۷

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۸۸)

(شُعیب) گفت: پروردگار من داناتر است بدآنچه انجام می دهید ۱۸۸

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۸۹)

پس او (شُعیب) را دروغ شُمردند و عذاب روزِ فراگیر ایشان را فرا گرفت، همانا آن عذاب روزیِ بزرگ است ۱۸۹

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۹۰)

همانا در این نشانه ای است و بیشتر ایشان مؤمن نیستند ۱۹۰

وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۹۱)

و همانا پروردگارت شوکتمندِ مهربان است ۱۹۱

وَ إِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۹۲)

و همانا این (قرآن) نازل شدهٔ پروردگار جهانیان است ۱۹۲

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (۱۹۳)

آن را روح الامین (جبرئیل) نازل کرد ۱۹۳

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ (۱۹٤)

بر دل تو (ای محمّد نازل کرد) تا از (افرادِ) هشدار دهنده باشی ۱۹۴

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ (۱۹۵)

به زبان عربی آشکار (نازل کرد) ۱۹۵

وَ إِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ (۱۹٦)

و آن (پیام فرستاده شده) در کتابهای پیشین (الهی) است ۱۹۶

أَ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۹۷)

آیا برای ایشان نشانه ای نیست که پیروان واقعی بنی اسرائیل آن را می دانند؟ ۱۹۷

وَ لَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ (۱۹۸)

و اگر (این قرآن را) بر بعضی از (افرادِ) کینه توز (در برابر الله) نازل می کردیم ۱۹۸

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ (۱۹۹)

پس آن را (محمّد) بر ایشان می خواند، به آن ایمان نمی آوردند ۱۹۹

كَذٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (۲۰۰)

اینچنین در دلهای مُجرمان (گناهکاران) آن را راه دادیم ۲۰۰

لاَ يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (۲۰۱)

که بدان (قرآن) ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند ۲۰۱

فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (۲۰۲)

پس ناگهان (عذاب) بر ایشان بیاید و ایشان نمی فهمند ۲۰۲

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ (۲۰۳)

پس می گویند: آیا ما را مُهلتی داده خواهد شد؟ ۲۰۳

أَ فَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (۲۰٤)

آیا به عذاب ما شتاب می کنید؟ ۲۰۴

أَ فَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ (۲۰۵)

آیا دیدی که اگر ایشان را مدّتی بهره‌مند سازیم ۲۰۵

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ (۲۰٦)

سپس آنچه وعده داده شدند بیاید ۲۰۶

مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ (۲۰۷)

آنچه (در دنیا) بهره مند (آن) شدند عذاب را از ایشان دفع نمی کند ۲۰۷

وَ مَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلاَّ لَهَا مُنْذِرُونَ (۲۰۸)

و شهری را هلاک نساختیم مگر برای آن (افرادِ) هشدار دهنده ای بودند ۲۰۸

ذِكْرَى وَ مَا كُنَّا ظَالِمِينَ (۲۰۹)

تذکری (از نزدِ ما بود) و ما ستمکار نبودیم ۲۰۹

وَ مَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ (۲۱۰)

و آن (قرآن) را شیاطین (وسوسه گران) نازل نکردند ۲۱۰

وَ مَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَ مَا يَسْتَطِيعُونَ (۲۱۱)

و ایشان را شایسته (آن) نیست و (هرگز) نمی توانند ۲۱۱

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ (۲۱۲)

همانا ایشان از گوش دادن به (کلام الهی) بازداشته شده اند ۲۱۲

فَلاَ تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ (۲۱۳)

پس با اللّٰه، صاحب قدرت دیگری را صدا نزن پس (در آن صورت) از (زمرهٔ افرادِ) عذاب شده خواهی شد ۲۱۳

وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ (۲۱٤)

و خویشاوندان نزدیک خود را هشدار ده ۲۱۴

وَ اخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۲۱۵)

و بال (محبّت و فروتنی) خود را برای آنکس که تو را از مؤمنان پیروی کند فرود آور ۲۱۵

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ (۲۱٦)

پس اگر تو را نافرمانی کردند پس (ای محمّد) بگو: همانا من از آنچه انجام می دهید، بیزار هستم ۲۱۶

وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (۲۱۷)

و (ای محمّد) بر اللّٰه شوکتمندِ مهربان توکّل کن ۲۱۷

الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ (۲۱۸)

کسی که تو را می بیند، هنگامی که بر می خیزی ۲۱۸

وَ تَقَلُّبَکَ فِي السَّاجِدِينَ (۲۱۹)

و حرکات تو را در میان (افرادِ) سجده کننده (می بیند) ۲۱۹

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۲۲۰)

همانا او (اللّٰه) شنوای داناست ۲۲۰

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ (۲۲۱)

آیا شما را خبر دهم بر چه کسی شیاطین (وسوسه گران) فرود می آیند؟ ۲۲۱

تَنَزَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ (۲۲۲)

بر هر دروغ پرداز گنهکاری فرود می آیند ۲۲۲

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَ أَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ (۲۲۳)

که وسوسه می کنند و بیشتر ایشان دروغگو هستند ۲۲۳

وَ الشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ (۲۲٤)

و گُمراهان پیرو شاعران هستند ۲۲۴

أَ لَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ (۲۲۵)

آیا نمی بینی که ایشان (شاعران) در هر راهی سرگردان هستند ۲۲۵

وَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لاَ يَفْعَلُونَ (۲۲٦)

و آنکه (شاعران چیزهایی را) می گویند آنچه را که خودشان انجام نمی دهند ۲۲۶

إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ ذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيراً وَ انْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ (۲۲۷)

مگر کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند و اللّٰه را بسیار یاد کردند و یاری جُستند بعد از آنکه ستم دیدند، به زودی کسانیکه ستم کردند می فهمند به چه بازگشتگاهی باز می گردند ۲۲۷

سوره نمل - ۲۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

طس تِلْکَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَ كِتَابٍ مُبِينٍ (۱)

طس. این آیات قرآن و کتاب روشنگر است ۱

هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (۲)

هدایت و مُژده ای برای مؤمنین است ۲

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۳)

کسانیکه نماز را به پای می دارند و زکات را می دهند و ایشان به آخرت یقین دارند ۳

إِنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ (٤)

همانا کسانیکه به آخرت ایمان نمی آورند برای ایشان اعمال آنها را آراسته نمودیم پس ایشان سرگردان هستند ۴

أُولٰئِکَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَ هُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ (۵)

آنان کسانی هستند که برای ایشان عذابی سخت است و ایشان در آخرت (افرادِ) زیانکار هستند ۵

وَ إِنَّکَ لَتُلَقَّى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ (٦)

و همانا تو (ای محمّد) قرآن را از نزد با حکمت دانا دریافت می کنی ۶

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَاراً سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (۷)

هنگامی که موسی به خانواده خویش گفت: همانا من آتشی را دیدم به زودی برای شما خبری بیاورم یا شما را شعله ای بیاورم تا گرم شوید ۷

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِکَ مَنْ فِي النَّارِ وَ مَنْ حَوْلَهَا وَ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۸)

پس هنگامی که نزدیک آن (آتش) شد، ندا رسید که مُبارک باد آنکه در آتش و آنکه اطراف آن است و اللّٰه پروردگارِ جهانیان مُنزه است ۸

يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٩)

ای موسی، همانا من اللّٰه شوکتمندِ حکیم هستم ۹

وَ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِراً وَ لَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى لاَ تَخَفْ إِنِّي لاَ يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ (١٠)

و عصایت را بیفکن. پس هنگامی که آن را دید که همچون ماری تند و چابک به جُبش درآمد، پُشت کنان گریخت و بازنگشت. ای موسی، مترس؛ زیرا فرستادگان نزد من نمی ترسند.

إِلاَّ مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْناً بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (١١)

مگر آن کس که ستم کند پس نیکی را بعد از بدی جایگزین گرداند پس همانا من آمرزندهٔ مهربان هستم ۱۱

وَ أَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَ قَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ (١٢)

و دست خود را در گریبان خود فرو ببر، سفیدی بی آزاری بیرون آید، با نُه نشانه به سوی فرعون و قوم او برو، همانا ایشان (فرعونیان) قومی نافرمان هستند ۱۲

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (١٣)

پس هنگامی که نشانه های روشن ما به سوی ایشان آمد، (فرعونیان) گفتند: این جادویی آشکار است ۱۳

وَ جَحَدُوا بِهَا وَ اسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْماً وَ عُلُوّاً فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (١٤)

و آنها را نپذیرفتند در حالی که دلهای ایشان به ستمگری و برتری جویی یقین داشت پس نگاه کن سرانجام (افرادِ) فسادگر چگونه بود ۱۴

وَ لَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ عِلْماً وَ قَالاَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ (١٥)

و مسلّماً به داوود و سلیمان دانشی را دادیم و گفتند: سپاس اللّه را که ما را بر بسیاری از مؤمنان گشایش داد ۱۵

وَ وَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَ قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَ أُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ (١٦)

و سلیمان از داوود ارث بُرد و (سلیمان) گفت: ای مردم سخن گفتن با پرندگان به ما آموزش داده شده و از هر چیزی (امکانات) به ما داده شده است، همانا این بخشش آشکار است ۱۶

وَ حُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (١٧)

و برای سلیمان لشگریانش از جِنّ و انسان و پرندگان گِرد آورده شد پس ایشان یکجا جمع شدند ۱۷

حَتَّى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِي النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لاَ يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَ جُنُودُهُ وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (١٨)

تا به سرزمین مورچه ها رسیدند، مورچه ای گفت: ای گروه مورچه ها به لانه های خویش داخل شوید مبادا سلیمان و لشگریانش شما را پایمال کنند و ایشان نفهمند ۱۸

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكاً مِنْ قَوْلِهَا وَ قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحاً تَرْضَاهُ وَ أَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ (١٩)

پس (سلیمان) از گفتار او تبسّم کرد و خندید و گفت: پروردگارا مرا توفیق ده که نعمت تو را سپاس گزارم که بر من و والدینم ارزانی داشتی و آنکه عملی شایسته انجام دهم که تو را خُشنود گردد و مرا به رحمت خود در میان بندگان شایسته خویش داخل کن ۱۹

وَ تَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لاَ أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ (٢٠)

و پرندگان را جویا شد پس (سلیمان) گفت: چه شده که هُدهُد را نمی بینم یا از غایبان شده است؟ ۲۰

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَاباً شَدِيداً أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٢١)

قطعاً او را کیفری سخت می دهم یا سر او را می بُرم تا آنکه مرا دلیلی آشکار (به خاطر نافرمانی) بیاورد ۲۱

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَ جِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ (٢٢)

پس دیری نپایید که (هُدهُد آمد و) گفت: به چیزی دست یافته ام که تو (ای سلیمان) به آن دست پیدا نکرده ای و از سَبَا خبری را به درستی برای تو آورده ام ٢٢

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَ أُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ (٢٣)

همانا زنی را (آنجا) یافتم که پادشاه آنان بود و از همه چیز (امکانات) به او داده شده بود و او را تختی بزرگ بود ٢٣

وَجَدْتُهَا وَ قَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لاَ يَهْتَدُونَ (٢٤)

او را با قومش یافتم که به خورشید به جای اللّه سجده می کردند و شیطان (وسوسه گر) برای ایشان اعمالشان را آراسته بود، ایشان را از راه (اللّه) بازداشته بود پس آنان هدایت نشده اند ٢۴

أَلاَّ يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ (٢٥)

چرا برای اللّه سجده نکنند (در حالیکه) کسی که نهان ها را در آسمانها و زمین بیرون می آورد و آنچه را پنهان و آشکار می سازید را می داند؟ ٢۵

اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (٢٦)

اللّه، صاحب قدرتی جز او نیست، پروردگار عرش بزرگ است ٢۶

قَالَ سَنَنْظُرُ أَ صَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٢٧)

(سلیمان) گفت: بزودی نگاه کنیم که آیا راست می گویی یا خبر دروغ آورده ای؟ ٢٧

اذْهَبْ بِكِتَابِي هٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَا ذَا يَرْجِعُونَ (٢٨)

این نامه مرا ببر و به سوی آنان بیفکن سپس از ایشان به کناری برو پس نگاه کن چه پاسخ گویند ٢٨

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ (٢٩)

آن زن گفت: ای گروه رؤسا به سوی من نامه ای گرامی افکنده شد ٢٩

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَ إِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ (٣٠)

همانا آن از سلیمان است و آن (نوشته این است:) به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان ۳۰

أَلاَّ تَعْلُوا عَلَيَّ وَ أْتُونِي مُسْلِمِينَ (۳۱)

که بر من برتری مجوئید و به سوی من تسلیم (اللّٰه) بیایید ۳۱

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْراً حَتَّى تَشْهَدُونِ (۳۲)

آن زن گفت: نظر خود را در این اَمر به من بگویید که من (تاکنون) بدون نظر شما تصمیم قطعی نگرفته ام ۳۲

قَالُوا نَحْنُ أُولُوا قُوَّةٍ وَ أُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَ الْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَا ذَا تَأْمُرِينَ (۳۳)

(رؤسا) گفتند: ما پُر نیرو و دارای قدرت شدید هستیم، فرمان با تو است پس نگاه کن چه دستور می دهی ۳۳

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَ جَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَ كَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ (۳٤)

آن زن گفت: هنگامی که پادشاهان شهری را تصرف کنند آن را فاسد می کنند و بزرگانش را خوار می سازند و اینچنین انجام می دهند ۳۴

وَ إِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ (۳۵)

و من به سوی ایشان پیشکشی (هدیه ای) را ارسال می کنم پس نگاه می کنیم که فرستادگان چه پاسخ آورند ۳۵

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَ تُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ (۳٦)

پس چون (فرستاده ملکه سبا) نزد سلیمان آمد، سلیمان گفت: آیا می خواهید مرا به مال کمک کنید؟ پس آنچه اللّٰه مرا ارزانی نمود بهتر است از آنچه به شما داد، بلکه شما به هدیهٔ خود دل خوش کرده اید ۳۶

ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لاَ قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَ لَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَ هُمْ صَاغِرُونَ (۳۷)

به سوی ایشان (ملکه سبا) بازگرد پس بر ایشان لشگریانی را می فرستیم که در برابر آن یارای تحمل نخواهند داشت و ایشان را از آن به خواری بیرون برانیم و ایشان سرافکنده شوند ۳۷

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ (٣٨)

(سلیمان) گفت: ای رؤسا کدامیک از شما برای من تخت آن زن (ملکهٔ سبا) را می آورد قبل از آنکه ایشان تسلیم شده پیش من آورده شوند ۳۸

قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَ إِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ (٣٩)

عِفریتی از جِنّ گفت: من آن را برایت می آورم پیش از آنکه از جای خویش برخیزی و همانا من بر آن نیرومندی اَمین هستم ۳۹

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرّاً عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ (٤٠)

کسی که نزد او دانش از کتاب بود، گفت: قبل از آنکه چشم های خود را بر هم زنی من برای تو آن (تخت) را می آورم پس هنگامی که نزدِ خود آن تخت را حاضر دید، (سلیمان) گفت: این از لطف پروردگار من است تا مرا آزمایش کند آیا شکر می گویم یا کُفر می ورزم و آنکه شکر کند پس جز این نیست برای خویش شکر کرده است و هر کس کُفر ورزید پس همانا پروردگار من بی نیاز گرامی است ۴۰

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَ تَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لاَ يَهْتَدُونَ (٤١)

(سلیمان) گفت: تخت او (ملکهٔ سبا) را دگرگون سازید، نگاه کنیم آیا متوجّه می شود یا از آنان است که متوجّه نمی شود؟ ۴۱

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَ هٰكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَ أُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَ كُنَّا مُسْلِمِينَ (٤٢)

پس گاهی که آن زن (ملکهٔ سبا پیش سلیمان) بیامد، گفته شد: آیا تخت تو چنین است؟ (ملکهٔ سبا) گفت: گویا این همان (تخت) است و پیش از آن دانش داده شدیم و تسلیم (اللّٰه) بودیم ۴۲

وَ صَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ (٤٣)

و آنچه جز اللّٰه را عبادت می کردند او را (از فهم) بازداشته بود، همانا او از گروه کافران بود ۴۳

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَ كَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَ أَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٤)

به او (ملکهٔ سبا) گفته شد: به کاخ داخل شو پس هنگامی که آن را نگاه کرد، پنداشت که سطح آبی است و ساقهای خود را بالا زد، (سلیمان) گفت: همانا آن کاخی صیقلی شده از بلورهاست، آن زن گفت: پروردگارا همانا به خود ستم کردم و همراه سلیمان تسلیم اللّٰه پروردگار جهانیان هستم ۴۴

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحاً أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ (٤٥)

و مسلّماً به سوی (قومِ) ثمود از خودشان صالح را فرستادیم که اللّٰه را عبادت کنید پس ایشان دو گروه شدند که ستیزه می کردند ۴۵

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْ لاَ تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٤٦)

(صالح) گفت: ای قومِ من چرا به سوی بدی پیش از خوبی شتاب می کنید؟ چرا از اللّٰه آمرزش نمی خواهید تا شاید مورد رحم قرار گیرد ۴۶

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَ بِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ (٤٧)

(قومِ ثمود) گفتند: ما تو و آنان را که با تو هستند را به فال بد گرفتیم، (صالح) گفت: فال (بد و خوب شما) نزد اللّٰه است بلکه شما گروهی هستید که آزمایش می شوید ۴۷

وَ كَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ يُصْلِحُونَ (٤٨)

و در شهر نُه دسته بودند که در زمین فساد می کردند و اصلاح نمی کردند ۴۸

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَ أَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَ إِنَّا لَصَادِقُونَ (٤٩)

(کافران) گفتند: به اللّٰه سوگند یاد کنید که به او (صالح) و خاندانش شبیخون می زنیم سپس به سرپرست او گوییم به هنگام هلاکت خاندانش گواه نبودیم و ما (از افرادِ) راستگو هستیم ۴۹

وَ مَكَرُوا مَكْراً وَ مَكَرْنَا مَكْراً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (٥٠)

و نقشه ای را کشیدند و (ما) نقشه ای را کشیدیم و آنان نمی فهمند ۵۰

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَ قَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ (٥١)

پس نگاه کن سرانجام نقشهٔ ایشان چگونه بود که ایشان را با قومشان همگی نابود ساختیم ۵۱

فَتِلْکَ بُیُوتُهُمْ خَاوِیَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآیَةً لِقَوْمٍ یَعْلَمُونَ (۵۲)

پس اینک خانه های ایشان (قومِ ثمود) فرو ریخته بدآنچه ستم کردند، همانا در این نشانه ای است برای گروهی که می‌دانند ۵۲

وَ أَنْجَیْنَا الَّذِینَ آمَنُوا وَ کَانُوا یَتَّقُونَ (۵۳)

و کسانی را که ایمان آورده اند و پرهیزکار بودند را نجات دادیم ۵۳

وَ لُوطاً إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَ تَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (٥٤)

و لوط را به یاد آور هنگامی که به قوم خود گفت: آیا فحشایی را مرتکب می شوید که خود می فهمید؟ ۵۴

أَ إِنَّکُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (۵۵)

آیا شما با مردان به جای زنان به شهوت رابطهٔ (جنسی) ایجاد می کنید؟ بلکه شما گروهی نادان هستید ۵۵

فَمَا کَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلاَّ أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْیَتِکُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ یَتَطَهَّرُونَ (٥٦)

پس جواب قوم او جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از شهر اخراج کنید، همانا ایشان ادعای پاکی دارند ۵۶

فَأَنْجَیْنَاهُ وَ أَهْلَهُ إِلاَّ امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِینَ (۵۷)

پس او (لوط) و خانواده اش را نجات دادیم، جز همسرش را؛ مقرر کردیم که او از باقی ماندگان باشد ۵۷

وَ أَمْطَرْنَا عَلَیْهِمْ مَطَراً فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِینَ (۵۸)

و بر ایشان بارانی (از گوگرد) باراندیم پس باران (عذاب افرادِ) هشدار داده شده چه زشت است ۵۸

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ سَلاَمٌ عَلَی عِبَادِهِ الَّذِینَ اصْطَفَی آللَّهُ خَیْرٌ أَمَّا یُشْرِکُونَ (۵۹)

(ای محمّد) بگو: سپاس الله را و سلام بر بندگان او که برگزیده است، الله بهتر است یا آنچه شرک می ورزند؟ ۵۹

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا أَ إِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ (٦٠)

آیا آن کس که آسمانها و زمین را خلق کرد و برای شما از آسمان آبی را نازل نمود پس بدان باغستانی خُرّم را رویانیدیم که برای شما توانایی آن نبود که درختانش را برویانید، آیا با اللّٰه صاحب قدرتی است؟ بلکه ایشان گروهی هستند که همانند (شریک) می سازند ٦٠

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَاراً وَ جَعَلَ خِلاَلَهَا أَنْهَاراً وَ جَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَ جَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزاً أَ إِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٦١)

یا کسی که زمین را قرارگاهی قرار داد و در میان آن نهرهایی را قرار داد و برای آن کوههایی قرار داد و در میان دو دریا فاصله ای قرار داد، آیا با اللّٰه صاحب قدرتی است؟ بلکه بیشتر ایشان نمی دانند ٦١

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَ إِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ (٦٢)

چه کسی است که درمانده را اجابت می کند هنگامی که او را صدا می زند و رنج را (از او) می زداید و شما را جانشینان زمین قرار می دهد، آیا با اللّٰه صاحب قدرتی است؟ چه اندک یادآور می شوید ٦٢

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ مَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْراً بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ أَ إِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٣)

چه کسی شما را در تاریکیهای خشکی و دریا هدایت می کند و آنکه بادها را مُژده ای پیش روی (باران) رحمتش فرستاد، آیا با اللّٰه صاحب قدرتی است؟ اللّٰه برتر است از آنچه شرک می ورزید ٦٣

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ أَ إِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٦٤)

چه کسی خلقت را آغاز می کند سپس آن را بر می گرداند (قیامت) و چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟ آیا با اللّٰه صاحب قدرتی است؟ (ای محمّد) بگو: دلیل خود را بیاورید اگر راستگو هستید ٦٤

قُلْ لاَ يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلاَّ اللَّهُ وَ مَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (٦٥)

(ای محمّد) بگو: جز اللّه کسی در آسمانها و زمین غیب را نمی داند و نمی دانند که چه هنگام برانگیخته می شوند ۶۵

بَلِ ادَّارَکَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَکٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ (٦٦)

البته دانش ایشان دربارهٔ آخرت به پایان رسیده است ولی ایشان در شکّی از آن هستند بلکه ایشان به آن کوردل هستند ۶۶

وَ قَالَ الَّذِينَ کَفَرُوا أَ إِذَا کُنَّا تُرَاباً وَ آبَاؤُنَا أَ إِنَّا لَمُخْرَجُونَ (٦٧)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: آیا هنگامی که به خاک تبدیل شدیم و نیز پدران ما، آیا ما بیرون آورده می شویم؟ ۶۷

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هٰذَا إِلاَّ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٦٨)

مسلّماً این را ما و پدران ما از پیش وعده داده شدیم، این جز افسانه های پیشینیان نیست ۶۸

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا کَيْفَ کَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (٦٩)

(ای محمّد) بگو: در زمین بگردید، نگاه کنید سرانجام مُجرمان (گناهکاران) چگونه بود ۶۹

وَ لاَ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ لاَ تَکُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْکُرُونَ (٧٠)

و (ای محمّد) بر ایشان اندوهگین مباش و در آنچه نقشه می کشند دلتنگ مباش ۷۰

وَ يَقُولُونَ مَتَى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ کُنْتُمْ صَادِقِينَ (٧١)

و (کافران) می گویند: این وعده چه هنگام است اگر راستگو هستید؟ ۷۱

قُلْ عَسَى أَنْ يَکُونَ رَدِفَ لَکُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (٧٢)

(ای محمّد) بگو: اُمید است که آن برای شما نزدیک باشد، پاره ای از آنچه بدان شتاب می‌جویید ۷۲

وَ إِنَّ رَبَّکَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لَکِنَّ أَکْثَرَهُمْ لاَ يَشْکُرُونَ (٧٣)

و همانا پروردگارت دارای لطف برای مردم است و لیکن بیشتر ایشان سپاسگزاری نمی کنند ۷۳

وَ إِنَّ رَبَّکَ لَيَعْلَمُ مَا تُکِنُّ صُدُورُهُمْ وَ مَا يُعْلِنُونَ (٧٤)

و همانا پروردگارت (ای محمّد) می داند آنچه سینه های ایشان پنهان می سازند و آنچه آشکار می کنند ۷۴

وَ مَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۷۵)

و ناپیدایی در آسمان و زمین نیست مگر در کتابی آشکار است ۷۵

إِنَّ هٰذَا الْقُرْآنَ يَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۷٦)

همانا این قرآن بر بنی اسرائیل حکایت می کند بسیاری از آنچه را که در آن اختلاف می کنند ۷۶

وَ إِنَّهُ لَهُدًى وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (۷۷)

و آن (قرآن) هدایت و رحمتی برای مؤمنان است ۷۷

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (۷۸)

همانا پروردگارت (ای محمّد) میان ایشان به حُکم خویش داوری می کند و او شوکتمندِ داناست ۷۸

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ (۷۹)

پس بر الله توکّل کن، همانا تو (ای محمّد) بر حقّی آشکار هستی ۷۹

إِنَّكَ لاَ تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَ لاَ تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (۸۰)

همانا تو (ای محمّد) مُردگان را شنوا نمی سازی و کرها را به صدا شنوا نمی سازی هنگامی که پُشت کننده رویگردن (از کلام الهی) هستند ۸۰

وَ مَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلاَلَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلاَّ مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۸۱)

و تو (ای محمّد) هدایت کنندهٔ کورها از گُمراهیشان نیستی، نمی‌توانی (ایشان را) شنوا سازی مگر آن را که به آیات ما ایمان آورد پس ایشان تسلیم شده (در برابر الله) هستند ۸۱

وَ إِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لاَ يُوقِنُونَ (۸۲)

و هنگامی که بر ایشان سخن (فرمان) ما واقع گردد بر ایشان جُنبنده ای را از زمین بیرون می آوریم تا با ایشان سخن بگوید که مردم به آیات ما یقین نمی آورند ۸۲

وَ يَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجاً مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ (۸۳)

و روزی که از هر اُمّتی گروهی را محشور سازیم از آنان که آیات ما را دروغ پنداشتند پس ایشان نگاه داشته شوند ۸۳

حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَ كَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَ لَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْماً أَمَّا ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٨٤)

تا هنگامی که (برای حسابرسی) آیند، (اللّه) می فرماید: آیا آیات مرا دروغ شُمردید و آنها را به دانش فرا نگرفتید، یا این چه کاری بود که انجام می دادید؟ ۸۴

وَ وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لاَ يَنْطِقُونَ (٨٥)

و بر ایشان سخن (فرمان عذاب) واقع گردد بدآنچه ستم کردند پس ایشان سخن نمی گویند ۸۵

أَ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِراً إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٨٦)

آیا نمی بینند که ما شب را قرار دادیم تا در آن بیارامند و روز را روشنی بخش (قرار دادیم)، همانا در این نشانه هایی است برای گروهی که ایمان آورند ۸۶

وَ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ إِلاَّ مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَ كُلٌّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ (٨٧)

و روزی که در شیپور دمیده شود پس بترسند آنان که در آسمانها و آنان که در زمین هستند مگر آن کس که اللّه بخواهد و همه به سوی او (اللّه) باز می گردند ۸۷

وَ تَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَ هِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ (٨٨)

و کوهها را می بینی، می پنداری بر جای خود ساکن هستند در حالیکه همانند حرکت ابرها حرکت می کنند، اللّه کسی (است) که همه چیز را در کمال استواری ساخت، همانا او آگاه است بدآنچه می کنید ۸۸

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَ هُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ (٨٩)

آن کسی که نیکویی کند پس برای او بهتر از آن (در پاداش) است و ایشان در آن روز از هراس (بزرگ) امنیت دارند ۸۹

وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلاَّ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۹۰)

و هر کس کار بدی بیاورد، چهره هایشان در آتش افکنده می شود. آیا جز در برابر آنچه انجام می دادید، جزا داده می شوید؟ ۹۰

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۹۱)

جز این نیست اَمر شده‌ام که پروردگار این سرزمین را عبادت کنم آنکه آن را حُرمت نهاد و همه چیز برای او است، اَمر شده‌ام که از (افرادِ) تسلیم شده (در برابر الله) باشم ۹۱

وَ أَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ (۹۲)

و آنکه قرآن را تلاوت کنم پس هر کس هدایت شود جز این نیست که به سود خویش هدایت شود و هر کس که گُمراه شود پس (ای محمّد) بگو: جز این نیست که من از (افرادِ) هشدار دهنده هستم ۹۲

وَ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۹۳)

و (ای محمّد) بگو: سپاس الله را، به زودی آیات خویش را به شما نشان خواهد داد پس آنها را خواهید شناخت و پروردگارت (ای محمّد) از آنچه انجام می دهند غافل (بی خبر) نیست ۹۳

سوره قصص - ۲۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

طسم (۱)

طسم ۱

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲)

این آیات کتاب روشنگر است ۲

نَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَبَإِ مُوسَى وَ فِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳)

و از سرگذشت موسی و فرعون، به حق، بر تو می‌خوانیم؛ برای مردمی که ایمان می‌آورند ۳

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلاَ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعاً يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَ يَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ (٤)

همانا فرعون در زمین برتری جُست و مردمش را فرقه فرقه گردانید، گروه هایی از آنان را ناتوان می کرد، فرزندان ایشان را سر می بُرید و زنان ایشان را زنده می گذاشت، همانا او از (زُمرهٔ افرادِ) فساد کننده بود ۴

وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (٥)

و بر کسانیکه در زمین ضعیف واقع شدند خواستیم منت نهیم که ایشان را پیشوایانی قرار دهیم و ایشان را وارثان قرار دهیم ۵

وَ نُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ نُرِيَ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ (٦)

و ایشان را در زمین امکانات ببخشیم و به فرعون و هامان و لشگریانش نشان دهیم آنچه را از آن می ترسیدند ۶

وَ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَ لاَ تَخَافِي وَ لاَ تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَ جَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (٧)

و به سوی مادر موسی وحی کردیم که او را شیر بده پس هنگامی که بر او بیمناک شدی او را در آب بینداز و نترس و اندوهگین مباش که ما او را به سوی تو برمی‌گردانیم و او را از فرستادگان قرار خواهیم داد ۷

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوّاً وَ حَزَناً إِنَّ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ (٨)

پس خاندان فرعون او را برگرفتند تا سرانجام دشمن و مایه اندوه آنان شود. همانا فرعون و هامان و سپاهیان آن دو خطاکار بودند ۸

وَ قَالَتِ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ قُرَّةُ عَيْنٍ لِي وَ لَكَ لاَ تَقْتُلُوهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَداً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (٩)

و زن فرعون گفت: برای من و تو (ای فرعون) نور چشمی است و تو او را نکُش، شاید برای ما سودمند أفتد یا او را به فرزندی بگیریم و ایشان نمی‌فهمیدند ۹

وَ أَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغاً إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْ لاَ أَنْ رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۰)

و دل مادر موسی (از هر چیز جز یاد موسی) تهی شد؛ نزدیک بود راز او را آشکار کند، اگر دلش را اُستوار نکرده بودیم تا از مؤمنان باشد ۱۰

وَ قَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (۱۱)

و به خواهر (موسی) گفت: او را دنبال کن پس از دور او (موسی) را نگاه کرد و ایشان نمی دانستند ۱۱

وَ حَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَ هُمْ لَهُ نَاصِحُونَ (۱۲)

و بر او (موسی) شیر دایگان را از پیش بازداشتیم پس خواهر موسی گفت: آیا شما را به خانواده ای که او را برای شما پرستاری کنند راهنمایی کنم در حالیکه خیرخواه او (موسی) هستند؟ ۱۲

فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَ لاَ تَحْزَنَ وَ لِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۱۳)

پس او (موسی) را به سوی مادرش بازگرداندیم تا چشم او بدو روشن شود و اندوهگین نشود و تا بداند که وعدهٔ اللّه حقّ است و لیکن بیشتر ایشان نمی دانند ۱۳

وَ لَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ اسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْماً وَ عِلْماً وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۱٤)

و چون (موسی) به نیروی جوانی خود رسید و اُستوار گشت به او حُکم و دانش را ارزانی داشتیم و اینچنین به نیکوکاران پاداش می‌دهیم ۱۴

وَ دَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلاَنِ هٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَ هٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ (۱۵)

و (موسی) به شهر هنگام غفلت مردمش وارد شد پس در آن دو مرد را یافت که دعوا می کردند یکی از پیروانش بود و آن دیگری از دشمنانش بود پس آن را که از پیروانش بود در برابر کسی که از دشمنانش

بود یاری کرد پس بر او موسی مُشتی زد که کار او را ساخت (مُرد)، (موسی) گفت: این از کار شیطان (وسوسه گر) بود، همانا او دشمنی گُمراه کننده آشکار است ۱۵

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (١٦)

(موسی) گفت: پروردگارا همانا بر خود ستم کردم پس مرا بیامرز پس او را (الله) آمرزید، همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۱۶

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيراً لِلْمُجْرِمِينَ (١٧)

(موسی) گفت: پروردگارا بدآنچه به من نعمت دادی هرگز پُشتیبان مُجرمان (گناهکاران) نباشم ۱۷

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفاً يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ (١٨)

پس (موسی) در شهر هراسان و چشم به راه صبح کرد، پس کسی که دیروز او را یاری کرده بود او (موسی) را به یاری طلبید، موسی به او گفت: همانا تو گُمراهی آشکار هستی ۱۸

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَ تُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْساً بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلاَّ أَنْ تَكُونَ جَبَّاراً فِي الْأَرْضِ وَ مَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ (١٩)

پس زمانی که (موسی) خواست به او که او دشمن هر دو ایشان بود حمله ور شود، (آن مرد) گفت: ای موسی آیا می‌خواهی مرا بُکشی چنانکه کسی را دیروز کُشتی؟ همانا جز زورگویی در زمین چیزی نمی خواهی و نمی خواهی از (افرادِ) اصلاح گر باشی ۱۹

وَ جَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ (٢٠)

و مردی از آن سوی شهر آمد (و او) می دوید، گفت: ای موسی همانا رؤسا در اندیشهٔ تو هستند که تو را بُکشند پس (از شهر) خارج شو که من برای تو از (افرادِ) خیرخواه هستم ۲۰

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفاً يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢١)

پس (موسی) از آن شهر هراسان خارج شد و مواظب خود بود، (موسی) گفت: پروردگارا مرا از قوم ستمگر نجات ده ۲۱

وَ لَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ (۲۲)

و زمانی که به سوی (شهر) مَدین روی آورد، (موسی) گفت: اُمید است که پروردگارم مرا به راه راست هدایت کند ۲۲

وَ لَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لاَ نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَ أَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ (۲۳)

و زمانی که به آب (شهرِ) مَدین وارد شد بر آن گروهی از مردم را یافت که (گله های خود را) آب می دادند و نزد ایشان دو زن را یافت که کنار ایستاده اند، (موسی) گفت: کار شما چیست؟ (آن دو زن) گفتند: ما آب نمی دهیم تا چوپانان بازگردند و پدر ما پیری سالخورده است ۲۳

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ (۲٤)

پس (موسی) برای ایشان (گوسفندان) را سیراب کرد پس به سوی سایه بازگشت پس (موسی) گفت: پروردگارا همانا من به خیری که برایم بفرستی نیازمندم ۲۴

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَ قَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لاَ تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۲۵)

پس یکی از آن دو زن که با حیا قدم برمی داشت جلو آمد، گفت: همانا پدرم تو را فرا می خواند تا تو را پاداش دهد مُزد آنکه برای ما (گوسفندان را) آب دادی پس زمانی که بر او وارد شد و بر او سرگذشت خویش را گفت، (او) گفت: (ای موسی) نترس، از گروه ستمگران نجات داده شدی ۲۵

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (۲٦)

یکی از آن دو زن گفت: ای پدر او را استخدام کن، همانا بهترین کسی است که استخدام می کنی، فردی نیرومند و اَمین است ۲۶

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْراً فَمِنْ عِنْدِكَ وَ مَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٢٧) گفت: من می‌خواهم یکی از این دو دخترم را به همسری تو درآورم، به شرط اینکه هشت سال برای من کار کنی؛ و اگر ده سال را کامل کنی، اختیار با خود توست. و نمی‌خواهم بر تو سخت بگیرم. اگر اللّٰه بخواهد، مرا از شایستگان خواهی یافت ٢٧

قَالَ ذٰلِكَ بَيْنِي وَ بَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلاَ عُدْوَانَ عَلَيَّ وَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (٢٨) گفت: این (پیمان) میان من و تو باشد؛ هر یک از دو مدتی را که به پایان رساندم، بر من تعدّی و الزامی (بیش از آن) نباشد؛ و اللّٰه بر آنچه می‌گوییم گواه و نگهبان است ٢٨

فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَ سَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَاراً قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَاراً لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (٢٩) پس هنگامی که موسی آن مدت را به پایان رساند و با خانواده‌اش حرکت کرد، از جانب طور آتشی دید. به خانواده‌اش گفت: درنگ کنید؛ من آتشی دیده‌ام، شاید از آن خبری برای شما بیاورم، یا شعله‌ای از آتش، تا گرم شوید ٢٩

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِي الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٣٠) پس زمانی که (موسی) نزد آتش آمد از ناحیهٔ سرزمین اَمن در منطقهٔ مُبارکی از درخت ندا داده شد، ای موسی همانا من اللّٰه پروردگار جهانیان هستم ٣٠

وَ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِراً وَ لَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَ لاَ تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ (٣١) و آنکه عصای خود را (ای موسی) بینداز پس آن را دید که همچون ماری می خزد به عقب برگشت و به پُشت نگاه نکرد، (اللّٰه فرمود:) ای موسی بیا و نترس همانا تو از (افرادِ) ایمن شده هستی ٣١

اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَ اضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ (٣٢)

(ای موسی) دست خویش را در گریبان خویش فرو ببر تا سفید بی آزار بیرون آید و به سوی خود دست و بازویت را بازگردان تا ترس تو فرو نشیند پس اینها دو دلیل از جانب پروردگارت به سوی فرعون و رؤسایش هستند، همانا ایشان گروهی نافرمانی بودند ۳۲

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْساً فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (٣٣)

(موسی) گفت: پروردگارا همانا من از ایشان کسی را کُشته ام و می ترسم که مرا بُکشند ۳۳

وَ أَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَاناً فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءاً يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ (٣٤)

و برادرم هارون، او از من زبانش روان تر است پس او را با من کمکی بفرست که مرا تصدیق کند، زیرا می ترسم که مرا (فرعونیان) دروغ شُمارند ۳۴

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَ نَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَاناً فَلاَ يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَ مَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ (٣٥) (الله) فرمود: به‌وسیله برادرت، بازویت را نیرومند خواهیم کرد و برای شما هر دو قدرت و برهانی قرار خواهیم داد؛ پس آنان به شما دست نخواهند یافت. به سبب آیات ما، شما دو نفر و کسانی که از شما پیروی کنند، پیروز خواهید بود ۳۵

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُفْتَرًى وَ مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (٣٦)

پس هنگامی که موسی با نشانه های روشن به سوی ایشان آمد، (فرعونیان) گفتند: این جز جادویی بافته شده نیست و در میان پدران پیشینمان از اینها نشنیده ایم ۳۶

وَ قَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ وَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (٣٧)

و موسی گفت: پروردگارم داناتر است به آنکه از نزد او هدایت آورده است و آنکه سرانجامش سرای (آخرت) است، همانا او (الله، افرادِ) ستمکار را رستگار نمی‌کند ۳۷

وَ قَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحاً لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلٰهِ مُوسَى وَ إِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٣٨)

و فرعون گفت: ای رؤسا برای شما صاحب قدرتی جز خودم را نمی شناسم پس هامان از گِل برای من بنایی بساز و بعد برای من کاخ بزرگ (و بلند) بساز تا بر صاحب قدرت موسی اطلاع یابم و همانا من او را از (افرادِ) دروغ گو می پندارم ۳۸

وَ اسْتَكْبَرَ هُوَ وَ جُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لاَ يُرْجَعُونَ (٣٩)

و او (فرعون) و لشگریانش در زمین به ناحقّ کِبر ورزیدند و پنداشتند که ایشان به سوی ما بازگردانده نمی شوند ۳۹

فَأَخَذْنَاهُ وَ جُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (٤٠)

پس او (فرعون) و لشگریانش را (به عذاب) گرفتیم و ایشان را به دریا افکندیم پس نگاه کن عاقبت ستمگران چگونه بود ۴۰

وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لاَ يُنْصَرُونَ (٤١)

و ایشان را پیشوایانی قرار دادیم که به سوی آتش (جهنم) فرا می خوانند و روز قیامت یاری نمی شوند ۴۱

وَ أَتْبَعْنَاهُمْ فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ (٤٢)

و در این دنیا لعنت بدرقه آنان کردیم و روز قیامت ایشان از (افرادِ) قبیح هستند ۴۲

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٤٣)

و مسلّماً به موسی کتاب (تورات) را دادیم بعد از آنکه قوم های پیشین را هلاک ساختیم، بینش هایی برای مردم و هدایت و رحمتی تا شاید یادآور شوند ۴۳

وَ مَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَ مَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ (٤٤)

و تو (ای محمّد) در جانب غربی (کوه طُور) نبودی هنگامی که به موسی فرمان را رساندیم و تو از گواهان نبودی ۴۴

وَ لٰكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُوناً فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَ مَا كُنْتَ ثَاوِياً فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَ لٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٤٥)

و لیکن ما قوم هایی را پدید آوردیم پس بر ایشان روزگار طولانی شد و تو (ای محمّد) در میان مردم (شهرِ) مَدین اقامت نداشتی که بر ایشان آیات ما را تلاوت کنی و لیکن ما هستیم که تو را فرستاده ایم ۴۵

وَ مَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَ لٰكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْماً مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٤٦)

و تو (ای محمّد) در کنار (کوه) طُور نبودی هنگامی که ندا دادیم و لیکن رحمتی از پروردگارت است تا قومی را که به سوی ایشان هشدار دهنده ای پیش از تو نیامده است هشدار دهی، تا شاید یادآور شوند ۴۶

وَ لَوْ لاَ أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْ لاَ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولاً فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَ نَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٤٧)

و هر گاه مصیبتی بدآنچه دست های ایشان فراهم کرده است به ایشان می رسید پس می گفتند: پروردگارا چرا به سوی ما فرستاده ای نفرستادی که آیات تو را پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم ۴۷

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْ لاَ أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى أَ وَ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَ قَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ (٤٨)

پس هنگامی که حقّ از نزدِ ما به سوی ایشان آمد، گفتند: چرا به مانند آنچه به موسی داده شد (به محمّد) داده نشد؟ آیا کُفر نورزیدند بدآنچه به موسی از قبل داده شد، (کافران) گفتند: (موسی و هارون) دو جادوگر پُشتیبان یکدیگر هستند و گفتند: همانا ما به همه آنها کافر هستیم ۴۸

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٩)

(ای محمّد) بگو: اگر راست می گوئید کتابی از نزد اللّٰه از این دو تا (تورات و قرآن) بیاورید که هدایت کننده تر باشد تا آن را پیروی کنم ۴۹

فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَکَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۵۰)

پس اگر از تو (ای محمّد) آن را نپذیرفتند پس بدان جز این نیست که هوس های خویش را پیروی می کنند و کیست گُمراه تر از آنکه هوس خویش را بدون هدایتی از اللّه پیروی کند، همانا اللّه گروه ستمکاران را هدایت نمی کند ۵۰

وَ لَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۵۱)

و مسلّماً بر ایشان سخنان (وحی الهی را) متّصل کردیم (زنجیره وحی) تا شاید یادآور گردند ۵۱

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ (۵۲)

کسانی را که پیش از آن (قرآن) به ایشان کتاب داده ایم، ایشان به آن ایمان می آورند ۵۲

وَ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ (۵۳)

و هنگامی که بر ایشان (آیات قرآن) تلاوت شود، گویند: بدان ایمان آوردیم که آن حقّ از پروردگار ماست، همانا ما پیش از آن تسلیم شده (در برابر اللّه) بودیم ۵۳

أُولٰئِکَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَ يَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (٥٤)

به ایشان دو برابر مُزدشان داده شود بدآنچه شکیبایی کردند و بدیها را با خوبیها دفع می کنند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم، می بخشند ۵۴

وَ إِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَ قَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ لاَ نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ (۵۵)

و هنگامی که سخن بیهوده ای را می‌شنیدند از آن روی می گرداندند و می گفتند: برای ما اعمال ماست و برای شما اعمال شما، سلام بر شما، ما خواهان (همنشینی با) نادانان نیستیم ۵۵

إِنَّکَ لاَ تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (٥٦)

همانا تو (ای محمّد) آن را که دوست داری هدایت نمی کنی و لیکن اللّه هر کس را بخواهد هدایت می کند و (اللّه) به (حالِ افرادِ) هدایت یافته داناتر است ۵۶

وَ قَالُوا إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَکَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَ وَ لَمْ نُمَکِّنْ لَهُمْ حَرَماً آمِناً يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقاً مِنْ لَدُنَّا وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٥٧)

و گفتند: اگر با تو (ای محمّد) هدایتِ (قرآن) را پیروی کنیم از سرزمین خویش اخراج می شویم، آیا ما سرزمین مطمئن امنی را برای ایشان قرار ندادیم که محصولات هر چیزی که روزی از جانب ماست به سوی آن سرازیر می شود؟ و لیکن بیشتر ایشان نمی دانند ۵۷

وَ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْکَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلاَّ قَلِيلاً وَ كُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ (٥٨)

و چه بسا شهری را هلاک ساختیم که زندگی خویش را به سرمستی (و غرور) گرفته بودند پس این خانه های آنان است که بعد از ایشان جز اندکی خالی مانده است و ما وارث آن شده ایم ۵۸

وَ مَا كَانَ رَبُّکَ مُهْلِکَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولاً يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَ مَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلاَّ وَ أَهْلُهَا ظَالِمُونَ (٥٩)

و پروردگارت هلاک کنندهٔ شهری نیست تا در میان آنها فرستاده ای برانگیزد که بر ایشان آیات ما را تلاوت کند و ما هلاک کنندهٔ شهرها نیستیم جز آنان که ستمکار باشند ۵۹

وَ مَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ زِينَتُهَا وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (٦٠)

و آنچه از چیزی داده شده اید پس بهرهٔ زندگی دنیا و زینت آن است و آنچه نزدِ الله است بهتر و پایدارتر است، آیا تعقّل نمی کنید؟ ۶۰

أَ فَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْداً حَسَناً فَهُوَ لاَقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (٦١)

آیا آن را که (به او) وعدهٔ نیکی وعده داده ایم و او به آن رسیده است همانند آن کس است که او را کامیابی دادیم سپس او در روز قیامت از زُمرهٔ (افرادِ) احضار شده (در جهنم) است؟ ۶۱

وَ يَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (٦٢)

و روزی که ایشان را ندا می دهد پس (اللّه) می فرماید: شریکان من کجایند کسانیکه ایشان را می پنداشتید؟ ۶۲

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هٰؤُلاَءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْکَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ (٦٣)

کسانیکه بر ایشان (عذاب) قطعی شده است، گفتند: پروردگارا اینها کسانی هستند که آنها را گُمراه کردیم، ایشان را گُمراه کردیم بدانسان که گُمراه شدیم، به سوی تو (از آنها) بیزاری می جوئیم، ایشان ما را عبادت نمی کردند ۶۳

وَ قِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَ رَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ (٦٤)

و گفته شد: شریکان خود را صدا بزنید پس ایشان را صدا می زنند، لیکن (شریکان) ایشان را اجابت نمی کنند و عذاب (آتش جهنم) را می بینند، (کافران در آن حال آرزو داشتند) که هدایت یافته بودند ۶۴

وَ يَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَا ذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ (٦٥)

و روزی که (اللّه) ایشان را ندا دهد پس می فرماید: چگونه پاسخ فرستادگان را دادید؟ ۶۵

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لاَ يَتَسَاءَلُونَ (٦٦)

پس بر ایشان اخبار (اجابت) در آن روز (روز قیامت) پوشیده شود و از همدیگر سؤال نپرسند ۶۶

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَعَسَى أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ (٦٧)

آنکه توبه کند و ایمان آورد و اعمال شایسته انجام دهد اُمید است که از (افرادِ) رستگار باشد ۶۷

وَ رَبُّکَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ يَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٨)

و پروردگارت (ای محمّد) هر آنچه بخواهد را خلق می کند و بر می‌گزیند، اختیاری برای شما نیست، اللّه مُنزه و برتر است از آنچه شرک می ورزند ۶۸

وَ رَبُّکَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَ مَا يُعْلِنُونَ (٦٩)

و پروردگارت (ای محمّد) می داند آنچه سینه های ایشان پنهان می سازد و آنچه آشکار می کند ۶۹

وَ هُوَ اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَ الْآخِرَةِ وَ لَهُ الْحُكْمُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٧٠)

و اوست اللّه، صاحب قدرتی جز او نیست، برای او در آغاز و انجام سپاس است و برای او حُکم است و به سوی او بازگردانده می شوید ۷۰

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَداً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَ فَلاَ تَسْمَعُونَ (۷۱)

(ای محمّد) بگو: آیا تصور کرده اید که اگر اللّه بر شما شب را همیشگی تا روز قیامت (طولانی) قرار دهد کدام صاحب قدرتی جز اللّه می تواند برای شما روشنایی بیاورد، آیا نمی شنوید؟ ۷۱

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَداً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَ فَلاَ تُبْصِرُونَ (۷۲)

(ای محمّد) بگو: آیا تصور کرده اید اگر اللّه برای شما روز را همیشگی تا روز قیامت (طولانی) قرار دهد کدام صاحب قدرتی غیر اللّه برای شما شب را بیاورد که در آن آرامش پیدا کنید، آیا نمی بینید؟ ۷۲

وَ مِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۷۳)

و از رحمتش برای شما، شب و روز را قرار داد تا در آن آرامش پیدا کنید و تا از بخشش او بجویید و شاید سپاسگزار باشید ۷۳

وَ يَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۷٤)

و روزی که ایشان (مُشرکان) را ندا دهد پس (اللّه) می فرماید: شریکانم کجا هستند، کسانیکه شما می پنداشتید؟ ۷۴

وَ نَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۷۵)

و از هر اُمّتی گواهی را گرفتیم پس گفتیم دلیل خویش را بیاورید پس دانستند که حقّ از آنِ اللّه است و از ایشان آنچه (دروغ) می بستند گُم شد ۷۵

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَ آتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لاَ تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (۷٦)

همانا قارون از قوم موسی بود پس بر ایشان ستم کرد و از گنجینه ها به او دادیم آنچه کلیدهای آن بر گروهی نیرومند (حملش) سخت بود، هنگامی که به او قومش گفتند: (به خاطر ثروت و دارائی خود) دل شاد مباش، همانا اللّه (افرادِ) دلخوش (به اموال) را دوست ندارد ۷۶

وَ ابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَ لاَ تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لاَ تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (۷۷)

و در آنچه اللّه به تو داده است خانهٔ آخرت را بجوی و بهرهٔ خویش را از دنیا فراموش نکن و نیکویی کن چنانکه اللّه به تو نیکویی کرد و در زمین تباهی مجوی، همانا اللّه (افرادِ) مُفسد را دوست ندارد ۷۷

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِي أَ وَ لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَ أَكْثَرُ جَمْعاً وَ لاَ يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ (۷۸)

(قارون) گفت: جز این نیست به من به خاطرِ دانشی که نزد من بود (این ثروت) داده شد، آیا نمی داند که اللّه پیش از او قوم هایی را هلاکت کرد آنان که از او سخت تر در نیرو و بیشتر در گروه بودند و مُجرمان (گناهکاران) از گناه ایشان سؤال پرسیده نشوند ۷۸

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (۷۹)

پس (قارون) در زینت خویش بر قوم خود وارد شد، کسانیکه (طالب) زندگی دنیا بودند، گفتند: کاش برای ما همانند آنچه به قارون داده شده، می بود همانا او دارای بهره ای بزرگ است ۷۹

وَ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً وَ لاَ يُلَقَّاهَا إِلاَّ الصَّابِرُونَ (۸۰)

و کسانیکه دانش داده شدند، گفتند: وای بر شما، پاداش اللّه بهتر است برای آن که ایمان آورد و کردار شایسته انجام دهد و جز (افرادِ) شکیبا آن را نیابند ۸۰

فَخَسَفْنَا بِهِ وَ بِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ (۸۱)

پس او (قارون) و خانهٔ او را در زمین فرو بردیم و جز اللّه برای او گروهی نبود که او را یاری کند و از (افرادِ) یاری شده نبود ۸۱

وَ أَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ يَقْدِرُ لَوْ لاَ أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (۸۲)

و کسانیکه دیروز آرزو می‌کردند به جای او بودند، می گفتند: وای گویا اللّه روزی را وسعت می دهد برای هر که از بندگانش بخواهد و اندازه می گرداند (برای هر که بخواهد)، اگر اللّه بر ما منت نمی نهاد هر آینه ما را (در زمین) فرو می بُرد، وای گویا کافران رستگار نمی شوند ۸۲

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لاَ يُرِيدُونَ عُلُوّاً فِي الْأَرْضِ وَ لاَ فَسَاداً وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (۸۳)

اینک خانهٔ آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که برتری در زمین و فساد نمی جویند و عاقبت از آنِ پرهیزکاران است ۸۳

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلاَ يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلاَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٨٤)

هر که نیکی بیاورد برای او بهتر از آن خواهد بود و هر که بدی آورد آنها که بدی کردند جز برابر آنچه انجام داده اند کیفر نمی بینند ۸۴

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَ مَنْ هُوَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٨٥)

همانا کسی که قرآن را بر تو (ای محمّد) واجب گردانده، بازگردانندهٔ تو به سوی معاد (قیامت) است، (ای محمّد) بگو: پروردگار من داناتر است به آنکه هدایت یافته تر است و آنکه در گُمراهی آشکار است ۸۵

وَ مَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلاَّ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلاَ تَكُونَنَّ ظَهِيراً لِلْكَافِرِينَ (٨٦)

و تو (ای محمّد) اُمیدوار به آن نبودی که به تو کتاب (قرآن) القاء (وحی) گردد بلکه این رحمتی از پروردگارت بود پس (هرگز) پُشتیبان کافران مباش ۸۶

وَ لاَ يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ وَ ادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَ لاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٨٧)

و (کافران) تو را (ای محمّد) از آیات اللّه باز ندارند بعد از آنکه به سوی تو نازل شده است و به سوی پروردگارت بخوان و از مشرکان مباش ۸۷

وَ لاَ تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلاَّ وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۸)

و با اللّه صاحب قدرت دیگری را صدا نزن، صاحب قدرتی جز او نیست، همه چیز جز (ذات) او هلاک می گردد، حُکم از آنِ اوست و به سوی او بازگردانده می شوید ۸۸

سوره عنکبوت - ۲۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

الم (۱)

الم ۱

أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لاَ يُفْتَنُونَ (۲)

آیا مردم پنداشته اند که همین که بگویند: ایمان آوردیم، رها می شوند و مورد آزمایش قرار نمی گیرند ۲

وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ لَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ (۳)

و مسلّماً کسانی را که پیش از ایشان بودند را آزمایش کردیم تا اللّه کسانی را که راست گفتند را مشخص سازد و تا (افرادِ) دروغگو را مشخص سازد ۳

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (٤)

آیا کسانیکه بدی ها را انجام می دهند گُمان می کنند که بر ما پیشی می‌گیرند، چه بد حُکم می کنند ۴

مَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۵)

کسی که به ملاقات اللّه اُمید دارد پس بداند که وعدهٔ اللّه انجام شدنی است و او شنوای داناست ۵

وَ مَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (٦)

و هر کس کوشش کند پس جز این نیست که برای خویشتن کوشش می کند، همانا اللّه بی نیازِ از جهانیان است ۶

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (٧)

و کسانیکه ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام دادند قطعاً از ایشان بدیهای ایشان را بزُداییم و ایشان را بهتر از آنچه انجام می دادند پاداش دهیم ۷

وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْناً وَ إِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلاَ تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٨)

و به انسان سفارش کردیم که با پدر و مادر خود به نیکی رفتار کند؛ و اگر آن دو تلاش کنند تا چیزی را که به آن علم نداری شریک من قرار دهی، از آنان اطاعت نکن. بازگشت شما به سوی من است، پس شما را از آنچه انجام می دادید باخبر خواهم کرد ۸

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ (٩)

و کسانیکه ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند قطعاً ایشان را در میان (افرادِ) شایسته در می آوریم ۹

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَ لَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَ وَ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ (١٠)

و از مردم کسانی هستند که می گویند: به اللّه ایمان آوردیم پس چون در راه اللّه آزار شوند فتنهٔ مردم را به مانند عذابِ اللّه قرار می دهد و اگر یاری از پروردگارت بیاید قطعاً می گویند: ما با شما بودیم، آیا اللّه داناتر نیست بدآنچه در سینه های جهانیان است؟ ۱۰

وَ لَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ (١١)

و تا اللّه کسانیکه ایمان آوردند را مشخص بسازد و تا آنان را که دورویی ورزیدند را مشخص بسازد ۱۱

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَ لْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَ مَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١٢)

و کسانیکه کُفر ورزیدند به کسانیکه ایمان آوردند، گفتند: از راه ما پیروی کنید و ما بارِ گناهان شما را به دوش خواهیم کشید؛ در حالیکه آنان چیزی از بارِ گناهان ایشان را بر عهده نخواهند گرفت. همانا آنان دروغگو هستند ۱۲

وَ لَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَ أَثْقَالاً مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَ لَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ (١٣)

و بارهای (گناه) خود را حمل می کنند و بارهایی با بارهای (گناه) خود (را حمل می کنند) و قطعاً در روز قیامت از آنچه (دروغ) می بستند سؤال شوند ۱۳

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلاَّ خَمْسِينَ عَاماً فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَ هُمْ ظَالِمُونَ (١٤)

و مسلّماً نوح را به سوی قومش فرستادیم پس در میان ایشان هزار سال جز پنجاه سال ماند (نهصد و پنجاه سال)؛ آنگاه در حالی که ستمکار بودند، طوفان آنان را فرا گرفت ۱۴

فَأَنْجَيْنَاهُ وَ أَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَ جَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (١٥)

پس او (نوح) و اهل کِشتی را نجات دادیم و آنها را نشانه ای برای جهانیان قرار دادیم ۱۵

وَ إِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١٦)

و ابراهیم هنگامی که به قوم خود گفت: الله را عبادت کنید و او را پرهیزکاری کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید ۱۶

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَاناً وَ تَخْلُقُونَ إِفْكاً إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لاَ يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقاً فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَ اعْبُدُوهُ وَ اشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (١٧)

جز این نیست که به جای الله صاحب قدرتهای دوگانه ای را عبادت می کنید و دروغی را می سازید، همانا کسانی را که جز الله عبادت می کنند برای شما مالک روزی نیستند پس نزدِ الله روزی را بجویید و او را عبادت کنید و او را سپاس گزارید، به سوی او بازگردانده می شوید ۱۷

وَ إِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلاَّ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (١٨)

و اگر تکذیب کنید پس به درستی اُمّت های پیش از شما دروغ شُمرده اند و بر فرستاده جز ابلاغ آشکار (کلام الهی) نیست ١٨

أَ وَ لَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (١٩)

آیا توجه نکرده اند چگونه الله خلقت را پدید آورد پس آن را (در قیامت) بازمی گرداند، همانا این بر الله آسان است ١٩

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٠)

(ای محمّد) بگو: در زمین گردش کنید پس نگاه کنید چگونه الله خلقت را آغاز کرد سپس الله خلقت دیگر را پدید می آورد، همانا الله بر همه چیز تواناست ٢٠

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَ إِلَيْهِ تُقْلَبُونَ (٢١)

هر کس را بخواهد عذاب می کند و هر کس را بخواهد رحم می کند و به سوی او بازگردانده می شوید ٢١

وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ فِي السَّمَاءِ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (٢٢)

و شما ناتوان کنندهٔ (الله) در زمین و نه در آسمان نیستید و برای شما جز الله سرپرست و یاوری نیست ٢٢

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ لِقَائِهِ أُولٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي وَ أُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٣)

و کسانیکه به آیات الله و ملاقات او کُفر ورزیدند آنان از رحمت من ناأُمید شدند و آنان را عذابی دردناک است ٢٣

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلاَّ أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٢٤)

پس جواب قومش جز این نبود آن که گفتند: او را بُکشید یا او را بسوزانید پس الله او (ابراهیم) را از آتش نجات داد، همانا در این نشانه هایی برای قومی است که ایمان می آورند ٢۴

وَ قَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَاناً مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَ يَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضاً وَ مَأْوَاكُمُ النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۲۵)

(ابراهیم) گفت: جز این نیست که غیر اللّه، صاحب قدرتهای دوگانه ای را (عامل) پیوند میان خویش در زندگی دنیا برگرفته اید سپس روز قیامت بعضی از شما به بعضی کُفر ورزند و برخی از شما برخی را لعنت کنند و جایگاه آنها در آتش (جهنم) است و شما را یاورانی نیست ۲۵

فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَ قَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲٦)

پس لوط به او ایمان آورد و (ابراهیم) گفت: همانا من هجرت کننده به سوی پروردگار خویش هستم، همانا او (اللّه) شوکتمندِ حکیم است ۲۶

وَ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ وَ آتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (۲۷)

و به او اسحاق و یعقوب را بخشیدیم و در نسل های او فرستادگان و کتاب را قرار دادیم و مُزد او را در دنیا دادیم و همانا در آخرت از (افرادِ) شایسته است ۲۷

وَ لُوطاً إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (۲۸)

و لوط هنگامی که به قوم خود گفت: همانا شما فحشایی را مرتکب می شوید که اَحدی از جهانیان پیشی نگرفته است ۲۸

أَ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَ تَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَ تَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلاَّ أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۲۹)

آیا با مردان رابطه جنسی برقرار می کنید و راه (تداوم نسل) را می‌بندید و در مجالس خویش پلیدکاری می کنید؟ پس جواب قوم او جز آن نبود که گفتند: برای ما عذاب اللّه را بیاور اگر راستگو هستی ۲۹

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ (۳۰)

(لوط) گفت: پروردگارا مرا بر قوم فساد کننده یاری کن ۳۰

وَ لَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُو أَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ (۳۱)

و چون فرستادگان ما به سوی ابراهیم با مُژده آمدند، گفتند: ما هلاک کنندهٔ این شهر هستیم، همانا مردمش ستمکار هستند ۳۱

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطاً قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَ أَهْلَهُ إِلاَّ امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۳۲)

وی (ابراهیم) گفت: در آنجا لوط است. (فرستادگان الهی) گفتند: ما به کسانی که در آنجا هستند داناتریم؛ قطعاً او و خانواده اش را نجات خواهیم داد، جز همسرش را که از باقی ماندگان بود ۳۲

وَ لَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطاً سِيءَ بِهِمْ وَ ضَاقَ بِهِمْ ذَرْعاً وَ قَالُوا لاَ تَخَفْ وَ لاَ تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَ أَهْلَكَ إِلاَّ امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۳۳)

و هنگامی که فرستادگان ما نزد لوط آمدند از آمدن ایشان اندوهگین شد و توانش از آنان به تنگ آمد. (فرستادگان) گفتند: نترس و اندوهگین مباش؛ تو و خانواده ات را نجات خواهیم داد، مگر همسرت را که از باقی ماندگان بود ۳۳

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۳٤)

همانا ما برای مردم این شهر عذابی را از آسمان خواهیم فرستاد بدآنچه نافرمانی می کردند ۳۴

وَ لَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۳۵)

و مسلّماً از آن (شهر) نشانه ای آشکار باقی گذاشتیم برای قومی که تعقّل می کنند ۳۵

وَ إِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْباً فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ ارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ لاَ تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۳٦)

و به سوی (شهرِ) مَدین از خودشان شُعیب را فرستادیم پس گفت: ای قوم اللّه را عبادت کنید و به (برپائی) روز آخرت اُمید داشته باشید و در زمین به فساد نکوشید ۳۶

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۳۷)

پس او را دروغ شُمردند و ایشان را زلزله ای فرا گرفت که در خانه های خویش مُردند ۳۷

وَ عَاداً وَ ثَمُودَ وَ قَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ كَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ (۳۸)

و (قومِ) عاد و (قومِ) ثمود و به درستی خانه‌های (ویران شدهٔ) آنان برای شما آشکار شد و برای ایشان شیطان (وسوسه گر) اعمال آنها را آراسته بود پس آنان را از راه (اللّٰه) بازداشت در حالی که بینا بودند ۳۸

وَ قَارُونَ وَ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَ مَا كَانُوا سَابِقِينَ (۳۹)

و قارون و فرعون و هامان را (هلاک کردیم) و مسلّماً موسی با نشانیها به نزد ایشان آمد، پس در زمین کِبر ورزیدند و نتوانستند (از عذاب ما) پیشی بگیرند ۳۹

فَكُلاًّ أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِباً وَ مِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَ مِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَ مِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٤٠)

پس هر یک را به سبب گناهش گرفتار ساختیم؛ بر بعضی از آنان طوفانی از سنگریزه فرستادیم، و بعضی را صدای (مرگبار) فرا گرفت و بعضی را در زمین فرو بُردیم و بعضی را غرق کردیم. و اللّٰه بر آن نبود که به آنان ستم کند، و لیکن آنها به خویشتن ستم می کردند ۴۰

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتاً وَ إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١)

مَثل کسانیکه جز اللّٰه، سرپرستانی گرفته اند به مانند عنکبوتی است که خانه ای را بر گرفت و همانا سُست ترین خانه ها خانهٔ عنکبوت است اگر بدانند ۴۱

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٤٢)

همانا اللّٰه آنچه را جز او صدا می زنند را می داند و او شوکتمندِ حکیم است ۴۲

وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلاَّ الْعَالِمُونَ (٤٣)

و این مثل ها را برای مردم می زنیم و آن را جز دانایان نمی فهمند ۴۳

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ (٤٤)

اللّٰه آسمان ها و زمین را به حقّ خلق کرد، همانا در این نشانه ای برای مؤمنان است ۴۴

اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْکَ مِنَ الْکِتَابِ وَ أَقِمِ الصَّلاَةَ إِنَّ الصَّلاَةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْکَرِ وَ لَذِکْرُ اللَّهِ أَکْبَرُ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ (٤٥)

آنچه را به سوی تو (ای محمّد) از کتاب (قرآن) وحی شد را بخوان و نماز را به پای دار، همانا نماز از فحشاء و زشتیها باز می دارد و یاد اللّه بزرگتر است و اللّه آنچه را فراهم می سازید را می داند ۴۵

وَ لاَ تُجَادِلُوا أَهْلَ الْکِتَابِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلاَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَ قُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَ أُنْزِلَ إِلَيْکُمْ وَ إِلٰهُنَا وَ إِلٰهُکُمْ وَاحِدٌ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٤٦)

و با اهلِ کتاب جز به شیوه‌ای که نیکوست مُجادله نکنید مگر کسانیکه از ایشان ستم کردند و بگویید بدآنچه به سوی ما نازل شد و به سوی شما نازل شد ایمان آوردیم و صاحب قدرت ما و صاحب قدرت شما یکی است و ما برای او (اللّه) تسلیم شده هستیم ۴۶

وَ کَذٰلِکَ أَنْزَلْنَا إِلَيْکَ الْکِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْکِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ مِنْ هٰؤُلاَءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَ مَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلاَّ الْکَافِرُونَ (٤٧)

و اینچنین به سوی تو (ای محمّد) کتاب (قرآن) را نازل کردیم پس کسانیکه به ایشان کتاب را داده‌ایم بدان ایمان می آورند و از ایشان است که بدان می گرود و آیات ما را جز کافران انکار نمی کنند ۴۷

وَ مَا کُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ کِتَابٍ وَ لاَ تَخُطُّهُ بِيَمِينِکَ إِذاً لاَرْتَابَ الْمُبْطِلُونَ (٤٨)

و تو (ای محمّد) قبل از این کتابی (الهی) را تلاوت نمی کردی و با دست خود (کلام الهی را) نمی نوشتی، در آن هنگام اهلِ باطل به شکّ می اُفتادند ۴۸

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَ مَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلاَّ الظَّالِمُونَ (٤٩)

بلکه آن (قرآن) آیاتی روشن در سینه های کسانی است که دانش (الهی) یافته اند و آیات ما را جز (افرادِ) ستمکار انکار نمی کنند ۴۹

وَ قَالُوا لَوْ لاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥٠)

و گفتند: چرا بر او نشانه‌هایی از پروردگارش نازل نشد، (ای محمّد) بگو: جز این نیست نشانه ها نزدِ اللّه است و جز این نیست که من هشدار دهنده ای آشکار هستم ۵۰

أَ وَ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَ ذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥١)

آیا ایشان را کافی نشد که بر تو (ای محمّد) کتاب (قرآن) را نازل کردیم که بر ایشان تلاوت می شود، همانا در این رحمتی و یادآوری است برای قومی که ایمان می آورند ۵۱

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ شَهِيداً يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَ كَفَرُوا بِاللَّهِ أُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٥٢)

(ای محمّد) بگو: اللّٰه میان من و شما گواه است، (اللّٰه) آنچه را در آسمانها و زمین است را می داند و کسانیکه به باطل ایمان آورند و به اللّٰه کُفر بورزند آنان (افرادِ) زیانکار هستند ۵۲

وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَ لَوْ لاَ أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَ لَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (٥٣)

و (ای محمّد) از تو در عذاب شتاب می خواهند و اگر مُهلتی تعیین شده نبود ایشان را عذاب فرا می رسید و قطعاً ایشان را (عذاب) ناگهان بیاید و نمی فهمند ۵۳

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (٥٤)

(ای محمّد) از تو در عذاب شتاب می خواهند و همانا جهنم به کافران احاطه دارد ۵۴

يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَ يَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٥٥)

روزی که ایشان را عذاب فرا گیرد از بالای (سر) ایشان و از زیر پاهایشان آنها را فرا خواهد گرفت و (اللّٰه) می فرماید: آنچه انجام می دادید را بچشید ۵۵

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ (٥٦)

ای بندگان من که ایمان آورده اید، زمین پهناور است پس فقط مرا عبادت کنید ۵۶

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (٥٧)

هر(صاحبِ) جانی چشندهٔ مرگ است سپس به سوی ما بازگردانده می شوید ۵۷

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفاً تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (٥٨)

و کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند قطعاً ایشان را در غُرفه هایی از باغ (بهشت) جای دهیم که از زیر آنها نهرها جاریست، جاودان در آن هستند، پاداش (افرادِ) عمل کننده (به نیکیها) چه خوب است ۵۸

الَّذِينَ صَبَرُوا وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٥٩)

کسانیکه شکیبایی کردند و بر پروردگار خویش توکّل می کنند ۵۹

وَ كَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لاَ تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَ إِيَّاكُمْ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦٠)

و چه بسا جُنبنده ای روزی خویش را نمی تواند حمل کند، اللّه او را و شما را روزی می دهد و او شنوای داناست ۶۰

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (٦١)

و اگر از ایشان سؤال کنید چه کسی آسمانها و زمین را خلق کرد و خورشید و ماه را مسخّر کرد؟ قطعاً خواهند گفت: اللّه پس به کجا منحرف می شوند ۶۱

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ يَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٦٢)

اللّه روزی را وسعت می دهد برای هر که از بندگانش بخواهد و اندازه می گرداند (برای هر که بخواهد)، همانا اللّه بر همه چیز دانا است ۶۲

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ (٦٣)

و اگر از ایشان سؤال کنی چه کسی از آسمان آبی را فرو فرستاد پس زمین را بعد از مرگش زنده کرد؟ قطعاً گویند: اللّه، (ای محمّد) بگو: سپاس برای اللّه است، بلکه بیشتر ایشان تعقّل نمی کنند ۶۳

وَ مَا هٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ لَهْوٌ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٦٤)

و این زندگی دنیا جز هوسرانی و بازیچه نیست و همانا خانهٔ آخرت زندگی حقیقی است اگر می دانستند ۶۴

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ (٦٥)

پس هنگامی که (مُشرکان) در کِشتی سوار شوند اللّه را خالصانه صدا می زنند پس زمانی که ایشان را به سوی خُشکی نجات دهیم آن هنگام ایشان شرک می ورزند ۶۵

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَ لِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٦٦)

تا بدآنچه به ایشان (نعمت) داده ایم، کفُر ورزند و بهره مند شوند پس بزودی خواهند دانست ۶۶

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَماً آمِناً وَ يُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَ فَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ (٦٧)

آیا نمی بینند که ما (مکه) را حرم و جایگاه اَمن قرار دادیم، در حالی که مردم پیرامون آن ربوده (و غارت) می شوند، آیا به باطل ایمان می آورند و نعمت اللّه را انکار می کنند؟ ۶۷

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَ لَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ (٦٨)

و کیست ستمگرتر از آنکه بر اللّه دروغی را بست یا حقّ را زمانی که بسوی او آمد دروغ پنداشت، آیا جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟ ۶۸

وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ (٦٩)

و کسانیکه در راه ما کوشش کنند قطعاً راه‌های خویش را به ایشان نشان دهیم و همانا اللّه با نیکوکاران است ۶۹

سوره روم – ۳۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الم (۱)

الم ۱

غُلِبَتِ الرُّومُ (۲)

روم شکست خورد ۲

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَ هُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ (۳)

در پست ترین زمین و ایشان بعد از شکستشان به زودی پیروز شوند ۳

فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ بَعْدُ وَ يَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ (٤)

ظرف چند سال، دستور چه پیش (از این پیروزی) چه بعد (از آن) متعلّق به اللّٰه است و در آن روز مؤمنان شادمان شوند ۴

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٥)

به یاری اللّٰه، هر کس را بخواهد یاری می کند و او شوکتمندِ مهربان است ۵

وَعْدَ اللَّهِ لاَ يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٦)

وعدهٔ اللّٰه است و اللّٰه وعدهٔ خویش را نمی شکند و لیکن اکثر مردم نمی دانند ۶

يَعْلَمُونَ ظَاهِراً مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ (٧)

ظاهری از زندگی دنیا را می دانند و ایشان از آخرت غافل هستند ۷

أَ وَ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ أَجَلٍ مُسَمًّى وَ إِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ (٨)

آیا در خویشتن اندیشه نکرده اید که آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست را جز به حقّ و مُهلتی تعیین شده خلق نکرده است، همانا بیشتر مردم به ملاقات پروردگار خویش کافر هستند (باور ندارند) ۸

أَ وَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ أَثَارُوا الْأَرْضَ وَ عَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٩)

آیا در روی زمین گردش نمی کنند پس نگاه کنند سرانجام کسانیکه پیش از ایشان بودند چگونه شد، سخت تر از ایشان در نیرو بودند و زمین را زیر و رو می کردند و آن را آباد می ساختند بیشتر از آنچه اینان آن را آباد کردند و فرستادگانشان به سوی ایشان با نشانیها آمدند پس اللّه بر آن نبود که به ایشان ستم کند و لیکن ایشان بر خود ستم می کردند ۹

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوءَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ (١٠)

سپس سرانجام (کار) کسانیکه بدی کردند بدآنجا رسید که آیات ما را دروغ پنداشتند و آنها را به مسخره می گرفتند ۱۰

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (١١)

اللّه خلقت را آغاز می کند سپس آن را بازمی گرداند سپس به سوی او بازگردانده می شوید ۱۱

وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ (١٢)

و روزی که ساعت (قیامت) به پا گردد مُجرمان (گناهکاران) ناأُمید شوند ۱۲

وَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَ كَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ (١٣)

و برای آنها از شریکانشان شفاعت کننده ای وجود ندارد و به شریکان خویش کُفر می ورزند ۱۳

وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ (١٤)

و روزی که ساعت (قیامت) به پا شود در آن روز جدا می شوند ۱۴

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ (١٥)

پس امّا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند پس ایشان در گُلستانی شادمان هستند ۱۵

وَ أَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ لِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولٰئِکَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (١٦)

و امّا کسانیکه کُفر ورزیدند و آیات ما و ملاقات آخرت را دروغ شُمردند پس آنان در عذاب (جهنم) احضار می شوند ۱۶

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ (١٧)

پس الله مُنزه است هنگامی که به شامگاه می رسید و آنگاه که به صبح می رسید ۱۷

وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ عَشِيّاً وَ حِينَ تُظْهِرُونَ (١٨)

و برای اوست سپاس در آسمانها و زمین و شامگاهان و گاهی که به نیمروز می رسید ۱۸

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ كَذٰلِکَ تُخْرَجُونَ (١٩)

زنده را از مُرده بیرون می آورد و مُرده را از زنده بیرون می آورد و زمین را بعد از مرگش زنده می کند، اینچنین (در روز قیامت) بیرون آورده می شوید ۱۹

وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ (٢٠)

و از نشانه های او آنکه شما را از خاک آفرید سپس شما (به صورت) بشری پراکنده می شوید ۲۰

وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٢١)

و از نشانه های او آن است که برای شما از خودتان همسرانی را خلق کرد تا بدآنها آرامش پیدا کنید و میان شما عشق و بخشش را قرار داد، همانا در این نشانه‌هایی است برای گروهی که می اندیشند ۲۱

وَ مِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَ أَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ (٢٢)

و از نشانه های او خلقت آسمانها و زمین و گوناگونی زبان های شما و رنگهای شما است، همانا در این نشانه هایی برای جهانیان است ۲۲

وَ مِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ ابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (٢٣)

و از نشانه او خواب شما در شب و روز است و روزی جُستن شما از بخشش او (الله) است، همانا در این نشانه هایی است برای گروهی که می شنوند ۲۳

وَ مِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفاً وَ طَمَعاً وَ يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٢٤)

و از نشانه های او این که به شما صاعقه را سبب بیم و اُمید برایتان نشان داد و از آسمان آبی را فرو فرستاد تا بدان زمین را بعد از مرگش زنده سازد، همانا در این نشانه هایی است برای قومی که تعقّل می کنند ۲۴

وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ (٢٥)

و از نشانه های او آنکه آسمان و زمین به فرمان او برپاست پس هنگامی که (در روز قیامت) شما را صدا بزند (به) صدا زدنی، به ناگاه از زمین (قبور) بیرون می آیید ۲۵

وَ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ (٢٦)

و برای اوست آنچه در آسمانها و زمین است، همه برای او (اللّٰه) فرمانبردار هستند ۲۶

وَ هُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ هُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَ لَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧)

و او کسی است که خلقت را آغاز کرد سپس آن را بازمی گرداند و آن بر او (اللّٰه) آسان است و برای او صفتِ برتر در آسمانها و زمین است و او شوکتمندِ حکیم است ۲۷

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلاً مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٢٨)

(اللّٰه) برای شما از خودتان مثلی زده است، آیا در آنچه به شما روزی داده ایم شریکانی از افرادی که در پیمان شما هستند (سراغ) دارید که (بواسطهٔ اعطای ثروتتان) با ایشان مساوی شوید؟ و همانگونه که شما نسبت به یکدیگر نگران هستید نگران ایشان نیز باشید، (اللّٰه) اینچنین آیات را شرح می دهد برای قومی که تعقّل کنند ۲۸

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٢٩)

بلکه کسانیکه ستم کردند هوس های خویش را به نادانی پیروی کردند پس چه کسی هدایت کند آنکس را که الله او را گُمراه ساخت و برای ایشان یاورانی نیست ۲۹

فَأَقِمْ وَجْهَکَ لِلدِّینِ حَنِیفاً فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَیْهَا لاَ تَبْدِیلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذٰلِکَ الدِّینُ الْقَیِّمُ وَ لٰکِنَّ أَکْثَرَ النَّاسِ لاَ یَعْلَمُونَ (۳۰)

پس روی خود را به سوی دین یکتاپرستی (حقّ گرایی) متوجه ساز، همان سرشتی که الله مردم را بر آن نهاده است، در خلقت الله تغییری نیست، این دین اُستوار است و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۳۰

مُنِیبِینَ إِلَیْهِ وَ اتَّقُوهُ وَ أَقِیمُوا الصَّلاَةَ وَ لاَ تَکُونُوا مِنَ الْمُشْرِکِینَ (۳۱)

به سوی او (الله) بازگردید و از او پرهیزکاری کنید و نماز را بپا دارید و از مُشرکان نباشید ۳۱

مِنَ الَّذِینَ فَرَّقُوا دِینَهُمْ وَ کَانُوا شِیَعاً کُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَیْهِمْ فَرِحُونَ (۳۲)

از کسانیکه دین خود را فرقه فرقه (پراکنده) ساختند و گروه‌هایی شدند، هر حزبی بدآنچه نزد ایشان است شادمان اند ۳۲

وَ إِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِیبِینَ إِلَیْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِیقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ یُشْرِکُونَ (۳۳)

و هنگامی که مردم را رنجی برسد پروردگار خویش را به فریاد صدا می زنند و به او (الله) پناه می برند سپس هنگامی که (الله) از رحمت خویش ایشان را چشانید آنگاه گروهی از آنان به پروردگار خویش شرک ورزیدند ۳۳

لِیَکْفُرُوا بِمَا آتَیْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۳٤)

تا بدآنچه به ایشان داده‌ایم کُفر ورزند پس بهره مند شوید که به زودی می فهمید ۳۴

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَیْهِمْ سُلْطَاناً فَهُوَ یَتَکَلَّمُ بِمَا کَانُوا بِهِ یُشْرِکُونَ (۳۵)

آیا برای ایشان دلیلی نازل کرده ایم که او بدآنچه بدان شرک می ورزند سخن می گوید؟ ۳۵

وَ إِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَیِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَیْدِیهِمْ إِذَا هُمْ یَقْنَطُونَ (۳٦)

و هنگامی که مردم را رحمتی بچشانیم بدان شادمان شوند و اگر به ایشان بدی بدآنچه دست های ایشان پیش فرستاد، برسد آنگاه ایشان ناأمید می گردند ۳۶

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳۷)

آیا ندیدند که اللّٰه روزی را وسعت می دهد برای هر که از بندگانش بخواهد و اندازه می گرداند (برای هر که بخواهد)، همانا در این نشانه هایی است برای قومی که ایمان می آورند ۳۷

فَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَ الْمِسْكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ ذٰلِکَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۳۸)

پس به خویشاوند و بینوا و در راه مانده حقّش را بده، این بهتر است برای کسانیکه خُشنودی اللّٰه را می خواهند و ایشان رستگار هستند ۳۸

وَ مَا آتَيْتُمْ مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلاَ يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَ مَا آتَيْتُمْ مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ (۳۹)

و آنچه از ربا می دهید که در مال های مردم افزایش (سود برای خود) بردارید پس نزد اللّٰه افزایش نگیرد و آنچه از زکات می دهید که بدان خُشنودی اللّٰه را می‌خواهید پس آن افزایش یابد ۳۹

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٤٠)

اللّٰه کسی است که شما را خلق کرد سپس شما را روزی داد سپس شما را می میراند سپس شما را زنده می‌کند، آیا از شریکان شما کسی هست که از این کارها چیزی را انجام دهد؟ او مُنزه است و برتر است از آنچه شرک می ورزید ۴۰

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٤١)

فساد در زمین و دریا بدآنچه دستهای مردم فراهم ساخت پدیدار شد تا به بعضی از ایشان آنچه انجام می دادند را (عذاب) بچشانیم تا شاید تغییر رویه دهند ۴۱

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ (٤٢)

(ای محمّد) بگو: در زمین گردش کنید پس بنگرید سرانجام کسانیکه از قبل بودند چگونه بود، بیشتر ایشان مُشرک بودند ۴۲

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لاَ مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ (٤٣)

پس روی خود را به سوی دین اُستوار متوجه ساز پیش از آنکه روزی بیاید که آن را بازگشتی از الله نیست، آن روز (روز قیامت) همه از هم جدا می شوند ۴۳

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحاً فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ (٤٤)

هر کس کُفر ورزد پس کُفرش بر علیه خود اوست و هر کس عمل شایسته کند پس برای خویش (پاداش) مهیا می کنند ۴۴

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (٤٥)

تا از بخشش او (الله) کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند را پاداش دهد، همانا او کافران را دوست ندارد ۴۵

وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَ لِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٤٦)

و از نشانه های او (الله) آن که بادها را مُژده دهنده بفرستد و تا به شما از رحمت خویش بچشاند و تا کِشتی به فرمان او روان شود و تا از لطف او روزی بجویید و تا شاید سپاسگزار باشید ۴۶

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلاً إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَ كَانَ حَقّاً عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ (٤٧)

و مسلّماً پیش از تو (ای محمّد) فرستادگانی را به سوی قوم خودشان ارسال کردیم پس با نشانیها به سوی ایشان آمدند پس از کسانیکه مُجرم (گناهکار) بودند انتقام گرفتیم و یاری کردن مؤمنان بر عهدهٔ ما واجب است ۴۷

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَاباً فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَ يَجْعَلُهُ كِسَفاً فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلاَلِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (٤٨)

الله کسی است که بادها را می فرستد پس ابری را بر می‌انگیزد و آن را در آسمان هر گونه که بخواهد پهن می سازد و آن را توده هایی می گرداند پس برف را می ببینی که از لابلای آن بیرون آید پس آن را به هر که از بندگانش بخواهد می رساند آنگاه ایشان شادمانی می کنند ۴۸

وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ (٤٩)

و اگر چه پیش از آنکه بر ایشان (برف و باران) فرستاده شود قبل از آن ناأُمید بودند ۴۹

فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٥٠)

پس به آثار رحمت الله نگاه کن چگونه زمین را بعد از مرگش زنده می کند، همانا او (الله) زنده کنندهٔ مُردگان است و او بر همه چیز تواناست ۵۰

وَ لَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحاً فَرَأَوْهُ مُصْفَرّاً لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ (٥١)

و اگر بادی را بفرستیم که آن (زراعت و باغ های خود) را پژمرده ببینند، قطعاً بعد از آن کُفر ورزی را آغاز کنند ۵۱

فَإِنَّكَ لاَ تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَ لاَ تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (٥٢)

پس همانا تو (ای محمّد) مُردگان را شنوا نمی کنی و نمی توانی دعوت (خود) را زمانیکه پُشت کنند و بازگردند به گوش کرها برسانی ۵۲

وَ مَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلاَلَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلاَّ مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (٥٣)

و تو (ای محمّد) هدایت کننده کورها از گُمراهیشان نیستی، جز آنکسی را که به آیات ما ایمان آورد و تسلیم باشد را شنوا نسازی ۵۳

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفاً وَ شَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ هُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ (٥٤)

اللّه کسی است که شما را از ناتوانی (سُستی) آفرید سپس بعد از ناتوانی (به شما) قدرت بخشید سپس بعد از نیرومندی ناتوانی و پیری را قرار داد، هر چه را بخواهد خلق می کند، او (اللّه) دانای تواناست ۵۴

وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذٰلِکَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ (۵۵)

و روزی که ساعت (قیامت) به پا شود مُجرمان (گناهکاران) سوگند یاد می کنند که جز ساعتی را (در دنیا) نمانده اند، اینچنین (کافران از هدایت) بازداشته شده اند ۵۵

وَ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَ الْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَ لٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (٥٦)

و کسانیکه دانش و ایمان داده شدند، گفتند: قطعاً (ای کافران شما) تا زمان مقرّر اللّه تا روز برانگیختن ماندگار بوده اید پس این روز برانگیختن است لیکن شما نمی دانستید ۵۶

فَيَوْمَئِذٍ لاَ يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَ لاَ هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (۵۷)

پس آن روز کسانیکه ستم کردند عذرخواهی ایشان سود ندهد و پوزش خواهی ایشان را نپذیرند ۵۷

وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَ لَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ مُبْطِلُونَ (۵۸)

و مسلّماً برای مردم در این قرآن از هر مثلی زدیم و اگر برای آنها نشانه ای را بیاوری آنان که کفر ورزیدند، می گویند: شما جز باطل گرایان نیستید ۵۸

كَذٰلِکَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ (۵۹)

اینچنین اللّه بر دلهای ایشان مُهر نهاد کسانیکه نمی دانند ۵۹

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لاَ يَسْتَخِفَّنَّکَ الَّذِينَ لاَ يُوقِنُونَ (٦٠)

پس شکیبایی کن، همانا وعدهٔ اللّه حقّ است و مبادا کسانیکه یقین ندارند (ایمان و اعتقاد) تو را تحقیر نکنند ۶۰

سوره لقمان - ۳۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الم (۱)

الم ۱

تِلْکَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (۲)

این آیات کتاب حکیم است ۲

هُدًى وَ رَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ (۳)

هدایت و رحمتی برای نیکوکاران است ۳

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (٤)

کسانیکه نماز را بر پای می دارند و زکات می دهند و ایشان به آخرت یقین دارند ۴

أُولٰئِکَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥)

آنان بر هدایتی از پروردگار خویش هستند و آنان (افرادِ) رستگار هستند ۵

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّخِذَهَا هُزُواً أُولٰئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (٦)

و از میان مردم کسی است که سخنان بیهوده را می طلبد تا بدون دانشی (مردم را) از راه اللّٰه گُمراه کند و آنها را به مسخره بگیرد، آنان بر ایشان عذابی خوار کننده است ۶

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّى مُسْتَكْبِراً كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْراً فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٧)

و هنگامی که بر او آیات ما تلاوت شود متکبّرانه پُشت کند چنانکه گویی آن را نشنیده است، در گوشهای او سنگینی است پس او را به عذاب دردناک بشارت بده ۷

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ (٨)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند برای ایشان باغ های پُر نعمت است ۸

خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ حَقّاً وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۹)

در آن جاودان هستند، وعدهٔ الله حقّ است و او شوکتمندِ حکیم است ۹

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَ أَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (۱۰)

آسمانها را بدون سُتونی خلق کرد که آنها را ببینید و در زمین کوه هایی را قرار داد مبادا شما را به لرزش در آورد و در آن از هر جُنبنده ای پراکنده ساخت و از آسمان آبی را فرستادیم پس در آن از هر جُفتی گرامی رویانده ایم ۱۰

هٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَا ذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (۱۱)

این خلقت الله است پس به من نشان دهید کسانیکه جز او هستند چه چیز خلق کرده‌اند، بلکه ستمگران در گُمراهی آشکار هستند ۱۱

وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (۱۲)

و مسلّماً به لقمان حکمت را دادیم که برای الله سپاسگزار باش و هر کس قدردانی (الله) کند پس جز این نیست که به سود خودش سپاس می گزارد و هر کس کُفر ورزد پس همانا الله بی نیازِ سُتوده است ۱۲

وَ إِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَ هُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لاَ تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (۱۳)

و هنگامی که لقمان به پسر خود گفت و او را پند می داد ای پسرم به الله شرک نیاور، همانا شرک بزرگترین ستم است ۱۳

وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْناً عَلَى وَهْنٍ وَ فِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَ لِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ (۱٤)

و انسان را به والدین او سفارش کردیم، مادرش به او با سستی های پیاپی حامله گشت و دوران شیر خوارگی او در دو سال است که بر من (اللّه) و والدین خود سپاسگزار باش، بازگشت (در روز قیامت) به سوی من است ۱۴

وَ إِنْ جَاهَدَاکَ عَلَى أَنْ تُشْرِکَ بِي مَا لَيْسَ لَکَ بِهِ عِلْمٌ فَلاَ تُطِعْهُمَا وَ صَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفاً وَ اتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُکُمْ فَأُنَبِّئُکُمْ بِمَا کُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۵)

و اگر دربارهٔ تو (والدین) کوشیدند که به من (در خصوص) آنچه تو را بدان دانشی نیست شرک ورزی پس از آنها اطاعت نکن و در دنیا با آنها به خوبی همراهی کن و راه آن را پیروی کن که به سوی من توبه کند سپس بازگشت شما به سوی من است پس شما را بدآنچه انجام می دادید خبر می دهم ۱۵

يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَکُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَکُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ (۱۶)

ای پسرم اگر آن (اعمال) به سنگینی دانه ای از خردل باشد پس آن در صخره ای باشد یا در آسمانها یا در زمین باشد اللّه آن را بیاورد، همانا اللّه دقیقِ آگاه است ۱۶

يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلاَةَ وَ أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَ انْهَ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَکَ إِنَّ ذٰلِکَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۱۷)

ای پسرم نماز را به پای دار و به نیکی اَمر کن و از بدی بازدار و بر آنچه به تو می رسد شکیبا باش، همانا این از اُستواری کارهاست ۱۷

وَ لاَ تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنَّاسِ وَ لاَ تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحاً إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ کُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (۱۸)

و چهرهٔ خود را برای مردم خشمگین مساز و در زمین با غرور راه مرو، همانا اللّه هیچ خودپسند مغروری را دوست ندارد ۱۸

وَ اقْصِدْ فِي مَشْيِکَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِکَ إِنَّ أَنْکَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ (۱۹)

و در راه رفتن خود متعادل باش و صدای خویش را پایین بیاور، همانا بدترین صداها صدای خر است ۱۹

أَ لَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ أَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَ بَاطِنَةً وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لاَ هُدًى وَ لاَ كِتَابٍ مُنِيرٍ (٢٠)

آیا توجه نکردی که الله برای شما آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است را مسخّر کرد و بر شما نعمت های خویش را آشکار و پنهان فراوان گردانید و از مردم کسی است که دربارهٔ الله بدون دانشی و بدون هدایتی و بدون کتابی درخشان مُجادله می کند ٢٠

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَ وَ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ (٢١)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: آنچه الله نازل کرد پیروی کنید، می گویند: بلکه ما از چیزی پیروی می کنیم که پدران خود را بر آن یافتیم، اگر چه شیطان (وسوسه گر) ایشان را به سوی عذاب سوزان (جهنم) دعوت کند ٢١

وَ مَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَ إِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٢٢)

و هر کس روی خود را به سوی الله تسلیم کند و او نیکوکار باشد پس به درستی به دست آویزی اُستوار چنگ زده است و به سوی الله سرانجام کارهاست ٢٢

وَ مَنْ كَفَرَ فَلاَ يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٣)

و هر کس کُفر ورزد کُفر او (ای محمّد) تو را اندوهگین نسازد، به سوی ما بازگشت ایشان (در روز قیامت) است پس ایشان را بدآنچه انجام داده اند خبر می‌دهم، همانا الله به رازِ سینه ها دانست ٢٣

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلاً ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَى عَذَابٍ غَلِيظٍ (٢٤)

ایشان را اندکی بهره مند سازم سپس ایشان را به سوی عذابی سخت (در جهنم) می کشانیم ٢۴

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٢٥)

و اگر از ایشان بپرسید چه کسی آسمانها و زمین را خلق کرد؟ قطعاً می گویند: الله، (ای محمّد) بگو: سپاس برای الله است، بلکه بیشتر ایشان نمی دانند ٢۵

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٦)

آنچه در آسمانها و زمین است از آنِ الله است، همانا الله او بی نیازِ سُتوده است ۲۶

وَ لَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَ الْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٧)

و اگر آنچه درخت در زمین است قلم شود و دریا (مُرکب باشد) و هفت دریای دیگر آن را یاری رساند سخنان الله پایان نمی یابد، همانا الله شوکتمندِ حکیم است ۲۷

مَا خَلْقُكُمْ وَ لاَ بَعْثُكُمْ إِلاَّ كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٢٨)

خلقت شما و برانگیختن شما جز مانند یک تن نیست، همانا الله شنوای بیناست ۲۸

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى وَ أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٩)

آیا توجه نکردی که الله شب را در روز و روز را در شب فرو می برد و خورشید و ماه را مسخّر کرد؟ هر کدام به سوی مُهلتی تعیین شده روان هستند و آنکه الله بدآنچه انجام می‌دهید آگاه است ۲۹

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٣٠)

این بدان دلیل است که الله او حقّ است و آنچه جز او صدا می زنند باطل است و آنکه الله او برترِ بزرگ است ۳۰

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَةِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (٣١)

آیا توجه نکردی که کِشتی در دریا در (پرتوِ) نعمت الله حرکت می کند تا او (پاره ای) از نشانه های (قدرت) خود را به شما نشان دهد، همانا در این نشانه‌هایی برای هر شکیبای سپاسگزار است ۳۱

وَ إِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَ مَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلاَّ كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ (٣٢)

و هنگامی که موجی کوه آسا ایشان را فرا بگیرد خالصانه اللّه را صدا می زنند و دین (عبادت) را مخصوص او می دانند پس هنگامی که (اللّه) آنها را به سوی خشکی نجات داد پس از میان ایشان (بعضی) میانه روی را در پیش می گیرند و آیات ما را جز (افرادِ) خیانت پیشه ناسپاس انکار نمی کنند ۳۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَ اخْشَوْا يَوْماً لاَ يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَ لاَ مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئاً إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلاَ تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ لاَ يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ (۳۳)

ای مردم از پروردگارتان پرهیزکاری کنید و بترسید از روزی که پدری، فرزند خویش را تاوان نمی دهد و نه فرزندی، پدر خویش را از چیزی تاوان دهد، همانا وعدهٔ اللّه حقّ است پس شما را زندگی دنیا فریب ندهد و آن فریبکار (شیطان) شما را (دربارهٔ) اللّه فریب ندهد ۳۳

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَ يُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَ يَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَ مَا تَدْرِي نَفْسٌ مَا ذَا تَكْسِبُ غَداً وَ مَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (۳٤)

همانا اللّه نزد او دانش ساعت (قیامت) است و باران را نازل کرد و آنچه در رحم هاست را می داند و کسی نداند چه چیز فردا به دست می‌آورد و کسی نداند در کدامین زمین می میرد، همانا اللّه دانای آگاه است ۳۴

سوره سجده - ۳۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

الم (۱)

الم ۱

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لاَ رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲)

نزول کتاب که شکّی در آن نیست از جانب پروردگار جهانیان است ۲

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّکَ لِتُنْذِرَ قَوْماً مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِکَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (٣)

آیا می گویند او را (محمّد به دروغ) بافته است؟ بلکه آن (قرآن) حقّ از جانب پروردگارت است تا قومی را هشدار دهی که به سوی ایشان پیش از تو هشدار دهنده‌ای نیامده است شاید هدایت شوند ٣

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ شَفِيعٍ أَ فَلاَ تَتَذَكَّرُونَ (٤)

اللّه کسی است که آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را در شش دوره خلق کرد سپس به عرش اُستوار شد، شما را جز او (اللّه) سرپرست و میانجیگری نیست، آیا متذکر می شوید؟ ۴

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ (٥)

فرمان را از آسمان به سوی زمین تدبیر می‌کند سپس به سوی او در دوره ای که اندازهٔ آن هزار سال از آنچه شُمارش می کنید بالا می رود ۵

ذٰلِکَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦)

او دانای پنهان و آشکار است، شوکتمندِ مهربان است ۶

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ (٧)

کسی که همه چیز را در آفرینش نیکو آفرید و خلقت انسان را از گِل آغاز نمود ۷

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلاَلَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ (٨)

سپس نسل او را از آبی (منی) که از درون می آید قرار داد ۸

ثُمَّ سَوَّاهُ وَ نَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلاً مَا تَشْكُرُونَ (٩)

سپس او را شکل داد و در او منش (راه و روش) خویش را دمید و برای شما گوش و چشم ها و دل ها را قرار داد، چه اندک سپاسگزاری می کنید ۹

وَ قَالُوا أَ إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَ إِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ (١٠)

و (کافران) گفتند: آیا هر گاه در زمین گُم گشتیم (مُردیم)، آیا در خلقت جدیدی در خواهیم آمد؟ بلکه ایشان به دیدار پروردگارشان کافر هستند ۱۰

قُلْ يَتَوَفَّاكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (١١)

(ای محمّد) بگو: شما را فرشتهٔ مرگ در می یابد، کسی که (اللّه) بر شما گُمارده است سپس به سوی پروردگار خویش بازگردانده می شوید ١١

وَ لَوْ تَرَى إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَ سَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحاً إِنَّا مُوقِنُونَ (١٢)

و کاش می دیدی هنگامیکه مُجرمان (گناهکاران) نزد پروردگارشان سرافکنده هستند، (کافران می گویند:) پروردگارا دیدیم و شنیدیم پس ما را (به دنیا) بازگردان تا کاری شایسته انجام دهیم، همانا یقین آوردیم ١٢

وَ لَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَ لٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ (١٣)

و اگر می خواستیم قطعاً به هر کس هدایت او را می دادیم و لیکن حقّ از جانب من مقرّر گشت که قطعاً جهنم را از جِنّیان و انسان همگی پُر می سازم ١٣

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَ ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (١٤)

پس بدآنچه ملاقات این روزتان را فراموش کردید (عذاب) را بچشید، همانا ما شما را فراموش کردیم و عذاب جاودان را بدآنچه انجام می دادید بچشید ١۴

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّداً وَ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ هُمْ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ (١٥)

جز این نیست کسانی به آیات ما ایمان می آورند که هر گاه بدآنها (آیات ما) یادآوری شوند (در برابر اللّه) سجده کننده (بر زمین) می اُفتند و به سپاس پروردگارشان تسبیح می گویند و تکبّر نمی ورزند ١۵

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفاً وَ طَمَعاً وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (١٦)

پهلوهای ایشان از بسترهای خواب دور می شوند پروردگار خویش را با بیم و اُمید صدا می زنند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم می بخشند ١۶

فَلاَ تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٧)

پس کسی نداند چه چیزی از چشم روشنی برای ایشان (در آخرت) پنهان شده است، پاداشی بدآنچه انجام می دادند ۱۷

أَ فَمَنْ كَانَ مُؤْمِناً كَمَنْ كَانَ فَاسِقاً لاَ يَسْتَوُونَ (۱۸)

آیا کسی که مؤمن است به مانند کسی است که نافرمان است؟ (هرگز) برابر نیستند ۱۸

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلاً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۹)

امّا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند پس برای ایشان باغستان جایگاه پذیرایی است، بدآنچه انجام می دادند ۱۹

وَ أَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَ قِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (۲۰)

و امّا کسانیکه نافرمانی کردند پس جایگاه ایشان آتش (جهنم) است، هر گاه بخواهند از آن خارج شوند به آن بازگردانده می شوند و به ایشان گفته شود: عذاب آتش (جهنم) را بچشید که آن را دروغ می شُمردید ۲۰

وَ لَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۱)

و قطعاً (ایشان را) پیش از عذاب بزرگتر از عذاب خفیف تر (این دنیا) می چشانیم تا شاید بازگردند ۲۱

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ (۲۲)

و کیست ستمکارتر از آن کس که به آیات پروردگار خویش یادآوری شود پس از آنها روی گرداند، همانا از مُجرمان (گناهکاران) انتقام خواهیم گرفت ۲۲

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلاَ تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَ جَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ (۲۳)

و مسلّماً به موسی کتاب دادیم پس از نزول آن (تورات) در شکّ مباش و آن را هدایتی برای بنی اسرائیل قرار دادیم ۲۳

وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَ كَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ (۲٤)

و از میان ایشان پیشوایانی را قرار دادیم که به فرمان ما هدایت می کنند چنانکه شکیبایی کردند و به آیات ما یقین داشتند ۲۴

إِنَّ رَبَّکَ هُوَ یَفْصِلُ بَیْنَهُمْ یَوْمَ الْقِیَامَةِ فِیمَا کَانُوا فِیهِ یَخْتَلِفُونَ (۲۵)

همانا پروردگارت میان ایشان روز قیامت دربارهٔ آنچه در آن اختلاف می کردند داوری می کند ۲۵

أَ وَ لَمْ یَهْدِ لَهُمْ کَمْ أَهْلَکْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ یَمْشُونَ فِي مَسَاکِنِهِمْ إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآیَاتٍ أَ فَلاَ یَسْمَعُونَ (۲٦)

آیا (اللّٰه) ایشان را هدایت نکرد، چه بسا قوم هایی پیش از ایشان که اینک در خانه های ایشان راه می روند را هلاک ساختیم، همانا در این نشانه هایی است پس آیا نمی شنوند؟ ۲۶

أَ وَ لَمْ یَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَی الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعاً تَأْکُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَ أَنْفُسُهُمْ أَ فَلاَ یُبْصِرُونَ (۲۷)

آیا توجه نکردند که آب را به سوی زمین بایر (برهوت) روان می سازیم پس بدان زراعتی را بیرون می آوریم که از آن دام های ایشان و خودشان می خورند پس آیا نمی بینند؟ ۲۷

وَ یَقُولُونَ مَتَی هٰذَا الْفَتْحُ إِنْ کُنْتُمْ صَادِقِینَ (۲۸)

و (کافران) می گویند: این جداسازی چه زمانی است اگر راست می گویید؟ ۲۸

قُلْ یَوْمَ الْفَتْحِ لاَ یَنْفَعُ الَّذِینَ کَفَرُوا إِیمَانُهُمْ وَ لاَ هُمْ یُنْظَرُونَ (۲۹)

(ای محمّد) بگو: روز جداسازی ایمان کسانیکه کُفر ورزیدند سود ندهد و مُهلت داده نشوند ۲۹

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ انْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ (۳۰)

پس (ای محمّد) از ایشان (کافران) روی گردان و مُنتظر باش، همانا ایشان هم مُنتظر هستند ۳۰

سوره احزاب - ۳۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَ لاَ تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً (١)

ای پیامبر تقوای الهی پیشه ساز و از کافران و مُنافقین اطاعت نکن، همانا اللّٰه دانای حکیم است ۱

وَ اتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً (٢)

و از آنچه به سوی تو (ای محمّد) وحی می شود پیروی کن، همانا اللّٰه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۲

وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً (٣)

و بر اللّٰه توکّل کن و اللّٰه در مقام وکالت کافی است ۳

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَ مَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللاَّئِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَ مَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَ اللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَ هُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ (٤)

اللّٰه دو دل (اعتقاد به دو اَمر مُتضاد) را در درون کسی قرار نداده است و همسران شما آنان که ظِهار می کنید (یعنی با بیان سخنان جاهلانه بی اساس مادران خود فرض می کنید) را مادران شما قرار نداده است و پسر خواندگان شما را فرزندان شما قرار نداده است، این گفتار شما به زبانهایتان است در حالیکه اللّٰه حقّ را می گوید و او به راه (راست) هدایت می کند ۴

ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَ مَوَالِيكُمْ وَ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَ لٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (٥)

ایشان (پسر خواندگان) را به (نام) پدران ایشان صدا بزنید که این نزد اللّٰه عادلانه تر است پس اگر پدرانشان را نمی شناسید پس همراهان شما و دوستان شما در دین هستند و بر شما مانعی نیست در آنچه بدان اشتباه کرده اید و لیکن آنچه دلهای شما قصد کرده (گناه است) و اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۵

النَّبِيُّ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ أَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَ أُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ إِلاَّ أَنْ تَفْعَلُوا إِلَى أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفاً كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً (٦)

پیامبر بر مؤمنان از خود ایشان مُقدم تر است و همسران او (مثل) مادران ایشان هستند و خویشاوندان در کتاب اللّٰه، بعضی نسبت به بعضی از مؤمنان و مهاجرین مُقدم ترند مگر آنکه بخواهید دربارهٔ مرتبطین خویش نیکویی کنید، آن حُکم مکتوب (الهی) است ۶

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَ مِنْكَ وَ مِنْ نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَ أَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً (٧)

و هنگامی که از پیامبران پیمان گرفتیم و از تو (ای محمّد) و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم از ایشان پیمانی سخت گرفتیم ۷

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً أَلِيماً (٨)

تا (اللّٰه افرادِ) درستکار را از صداقت ایشان سؤال کند و برای کافران عذابی دردناک آماده کرده است ۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً وَ جُنُوداً لَمْ تَرَوْهَا وَ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيراً (٩)

ای کسانیکه ایمان آوردید نعمت اللّٰه بر خویش را به یاد آورید آنگاه که بر شما لشگریانی آمد پس بر آنان (کافران) تندبادی فرستادیم و لشگریانی که آنها را نمی دیدید و اللّٰه بدآنچه انجام می دهید، بیناست ۹

إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَ إِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَ تَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا (١٠)

گاهی که (کافران) بر شما از بالای شما و از پایین شما (یورش) آوردند و زمانی که چشم های شما تیره شد و جانها به گلوگاه رسید و (بعضی از شما) به اللّٰه گُمانهای (ناروا) می بُردید ۱۰

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَ زُلْزِلُوا زِلْزَالاً شَدِيداً (١١)

آنجا مؤمنان آزمایش شدند و سخت لرزیدند ۱۱

وَ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ إِلاَّ غُرُوراً (۱۲)

و هنگامی که مُنافقین و کسانیکه در دلهایشان بیماری است، می گفتند: که ما را اللّه و فرستاده اش جز فریبی وعده ندادند ۱۲

وَ إِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لاَ مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَ يَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَ مَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلاَّ فِرَاراً (۱۳)

و هنگامی که گروهی از ایشان (بیماردلان) گفتند: ای اهل یثرب (مدینه) جای ماندگاری بر شما (در جنگ) نیست پس (به خانه های خود) بازگردید و گروهی از ایشان از پیامبر اجازه می خواستند و می گفتند: همانا خانه‌های ما بدون حفاظ است، در حالی که آنها بدون حفاظ نیستند (ایشان) جز قصد فرار (از جنگ) را نداشتند ۱۳

وَ لَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَ مَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلاَّ يَسِيراً (١٤)

و اگر ایشان در آن خانه ها از هر سو مورد هجوم قرار گیرند سپس از آنها (پیشنهاد) به فتنه (شرک و کفر) خواسته می شد هر آینه بدان روی می آوردند و جز اندک زمانی در آن درنگ نخواهند کرد ۱۴

وَ لَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لاَ يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَ كَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولاً (١٥)

و مسلّماً با اللّه از پیش پیمان بسته بودند که (در جنگ) پُشت نکنند و پیمان اللّه بازخواست خواهد شد ۱۵

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَ إِذاً لاَ تُمَتَّعُونَ إِلاَّ قَلِيلاً (١٦)

(ای محمّد) بگو: شما را فرار سود ندهد اگر از مرگ یا کُشته شدن فرار کنید در آن هنگام جز اندکی بهره مند نشوید ۱۶

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءاً أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَ لاَ يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيّاً وَ لاَ نَصِيراً (١٧)

(ای محمّد) بگو: چه کسی است که شما را از اللّه حمایت کند، اگر (اللّه) برای شما رنجی را اراده کند یا برای شما رحمتی را اراده کند و جز اللّه برای خویش سرپرست و نه یاوری را نخواهند یافت ۱۷

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَ الْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَ لاَ يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلاَّ قَلِيلاً (۱۸)

به درستی اللّه کسانی از شما را که از جنگ باز می داشتند و کسانیکه به همراهانشان می گفتند که به سوی ما بیاید به خوبی می شناسد جز اندکی به جنگ نمی آیند ۱۸

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً (۱۹)

بر شما بخیل هستند پس گاهی که ترس پیش آید ایشان را می بینی که به تو می نگرند، چشم های ایشان (در حدقه) می گردد به مانند آنکه او را مرگ فرا گرفته باشد پس هنگامی که ترس از میان برود با زبانهای تُند خود شما را آزار دهند، از نیکی خودداری می کنند، آنان ایمان نمی آورند پس اللّه اعمال ایشان را تباه ساخت و آن بر اللّه آسان است ۱۹

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَ إِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَ لَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلاَّ قَلِيلاً (۲۰)

(آنان) می پندارند که احزاب (گروههای مخالف اسلام) نرفته اند و اگر احزاب بیایند دوست دارند کاش در میان اعراب بودند و از اخبار شما سؤال می‌کردند و اگر هم در میان شما بودند جز اندکی نبرد نمی کردند ۲۰

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيراً (۲۱)

مسلّماً برای شما در فرستاده اللّه برای آنکه به اللّه و روز آخرت اُمید دارد و اللّه را بسیار یاد می کند سرمشقی نیکوست ۲۱

وَ لَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ صَدَقَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ مَا زَادَهُمْ إِلاَّ إِيمَاناً وَ تَسْلِيماً (۲۲)

و هنگامی که مؤمنان احزاب (گروههای مخالف اسلام) را دیدند، گفتند: این است آنچه بر ما اللّه و فرستاده او وعده داد و اللّه و فرستاده او راست گفته اند و بر ایشان جز ایمان و تسلیم (در برابر اللّه) اُفزوده نشد ۲۲

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً (۲۳)

از مؤمنان اشخاصی هستند که بدآنچه با اللّه پیمان بسته بودند وفا کردند پس از میان ایشان است آنکه پیمان خویش را به انجام رساند و از ایشان است آنکه انتظار می کشد و (پیمان اللّه) را تغییر ندادند ۲۳

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَ يُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً (۲٤)

تا اللّه (افرادِ) درستکار را به صداقت ایشان پاداش دهد و مُنافقین را عذاب کند یا اگر (اللّه) خواهد از ایشان توبه را پذیرد، همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۲۴

وَ رَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْراً وَ كَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَ كَانَ اللَّهُ قَوِيّاً عَزِيزاً (۲۵)

و اللّه کسانی را که کُفر ورزیدند (بی آنکه به پیروزی رسیده باشند) به خشمشان برگرداند، به خیری نرسیدند و اللّه برای مؤمنان در نبرد کافی است و اللّه نیرومندِ شکست ناپذیر است ۲۵

وَ أَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَ قَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقاً تَقْتُلُونَ وَ تَأْسِرُونَ فَرِيقاً (۲٦)

و کسانی از اهل کتاب را که از ایشان (گروههای مخالف اسلام) پُشتیبانی کرده بودند از دژهای ایشان به زیر آورد و در دلهای ایشان ترس را انداخت که گروهی را می کُشتید و گروهی را اسیر می‌گرفتید ۲۶

وَ أَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَ دِيَارَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ وَ أَرْضاً لَمْ تَطَئُوهَا وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيراً (۲۷)

و زمینشان و خانه ها و اموالشان و سرزمینی که در آن پا نگذاشته بودید به شما میراث داد و اللّه بر همه چیز تواناست ۲۷

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِکَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَ أُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً (۲۸)

ای پیامبر به همسران خویش بگو: اگر خواهان زندگی دنیا و زیور آن هستید پس بیایید که شما را بهره مند سازم و شما را به نیکویی رها کنم ۲۸

وَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْراً عَظِيماً (۲۹)

و اگر خواستار الله و فرستاده او و خانهٔ آخرت هستید پس همانا الله برای نیکوکاران از شما پاداشی بزرگ را آماده کرده است ۲۹

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَ كَانَ ذٰلِکَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً (۳۰)

ای همسران پیامبر هر کس از شما فحشای آشکاری را به جا آورد برای او دو چندان عذاب افزوده می شود و آن بر الله آسان است ۳۰

وَ مَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تَعْمَلْ صَالِحاً نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَ أَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقاً كَرِيماً (۳۱)

و کسی که از شما (همسران پیامبر) برای الله و فرستاده او فروتنی کند و عمل شایسته انجام دهد مُزد او را دو چندان دهیم و برای او روزی گرامی را آماده کرده ایم ۳۱

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلاَ تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَ قُلْنَ قَوْلاً مَعْرُوفاً (۳۲)

ای زنان پیامبر، شما مانند یکی از زنان دیگر نیستید اگر پرهیزکاری می کنید پس در گفتار نرمی نشان ندهید تا کسی که در دل او بیماری است اُمید بندد و با گفتاری شایسته سخن بگویید ۳۲

وَ قَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَ لاَ تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَ أَقِمْنَ الصَّلاَةَ وَ آتِينَ الزَّكَاةَ وَ أَطِعْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً (۳۳)

و (ای زنان محمد) در خانه های خویش بمانید و به مانند جاهلیت نخستین خودنمایی نکنید و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید و از الله و فرستاده او اطاعت کنید جز این نیست که الله می خواهد تا از شما ای اهل خانه پلیدی را دور کند و شما را به نیکی پاک سازد ۳۳

وَ اذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَ الْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفاً خَبِيراً (٣٤)

و آنچه در خانه های شما از آیات الله و حکمت تلاوت می شود را ذکر کنید، همانا الله با محبّت آگاه است ۳۴

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَ الْمُسْلِمَاتِ وَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْقَانِتِينَ وَ الْقَانِتَاتِ وَ الصَّادِقِينَ وَ الصَّادِقَاتِ وَ الصَّابِرِينَ وَ الصَّابِرَاتِ وَ الْخَاشِعِينَ وَ الْخَاشِعَاتِ وَ الْمُتَصَدِّقِينَ وَ الْمُتَصَدِّقَاتِ وَ الصَّائِمِينَ وَ الصَّائِمَاتِ وَ الْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَ الْحَافِظَاتِ وَ الذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَ الذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَ أَجْراً عَظِيماً (٣٥)

همانا مردان مسلمان و زنان مسلمان و مردان مؤمن و زنان مؤمن و مردان اطاعت پیشه و زنان اطاعت پیشه و مردان راستگو و زنان راستگو و مردان شکیبا و زنان شکیبا و مردان فروتن و زنان فروتن و مردان صدقه دهنده و زنان صدقه دهنده و مردان روزه دار و زنان روزه دار و مردانی که عورت های خود را حفظ می کنند و زنان حفظ کننده و مردانی که الله را بسیار یاد می کنند و زنان یاد کننده، الله برای ایشان آمرزش و پاداشی بزرگ آماده کرده است ۳۵

وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لاَ مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَمْراً أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً مُبِيناً (٣٦)

و هیچ مرد و زن مؤمن را نرسد چون الله و فرستاده او به کاری فرمان دهند برای ایشان در کارشان اختیاری باشد و هر کس الله و فرستاده او را نافرمانی کند پس قطعاً به طور آشکار گُمراه شدند ۳۶

وَ إِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَ اتَّقِ اللَّهَ وَ تُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَراً زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لاَ يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَراً وَ كَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً (٣٧)

و هنگامیکه (ای محمّد) می گفتی به آنکه اللّٰه به او نعمت داده بود و تو به او نعمت داده بودی که همسر خود را نزد خویش نگاه دار (طلاق ندہ) و تقوای الهی پیشه کن و در نفس خود آنچه اللّٰه آشکار کنندۀ آن است را پنهان می داشتی (ابلاغ حُکم الهی مبنی بر الغای سنت جاهلی پسرخواندگی) و از مردم می ترسیدی و اللّٰه سزاوارتر است که از او بترسی پس چون زید (پسر خوانده ات) از آن (زن) طلاق گرفت، آن (زن) را به همسری تو درآوردیم تا بر مؤمنان مانعی در (ازدواج با زنان پسر خواندگانشان) هنگامی که ایشان را طلاق داده باشند، نباشد و فرمان اللّٰه (انجام) شدنی است ۳۷

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ كَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَراً مَقْدُوراً (۳۸)

بر پیامبر مانعی نیست در آنچه اللّٰه برای وی مُقرّر داشت، شیوۀ اللّٰه (است) که از دیرباز در میان پیشینیان نیز (چنین) بوده است و فرمان اللّٰه همواره سنجیده و حساب شده است ۳۸

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالاَتِ اللَّهِ وَ يَخْشَوْنَهُ وَ لاَ يَخْشَوْنَ أَحَداً إِلاَّ اللَّهَ وَ كَفَى بِاللَّهِ حَسِيباً (۳۹)

کسانیکه پیام اللّٰه را می رسانند و از او می ترسند و از اَحدی جز اللّٰه نمی ترسند و اللّٰه را در مقام حسابرسی کافی است ۳۹

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَ لٰكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَ كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً (٤٠)

و محمّد پدر یکی از مردان شما نیست و لیکن فرستاده اللّٰه و آخرین پیامبران (آخرین خبر دهنده غیب از سوی اللّٰه) است و اللّٰه به همه چیز داناست ۴۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً (٤١)

ای کسانیکه ایمان آوردید اللّٰه را فراوان یاد کنید ۴۱

وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَ أَصِيلاً (٤٢)

و بامدادان و شامگاهان او را تسبیح گویید ۴۲

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلاَئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً (٤٣)

او (اللّه) کسی است که بر شما توجّه دارد و فرشتگان او نیز (همانطور بر شما توجّه دارند) تا شما را از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورند و (نسبت) به مؤمنین مهربان است ۴۳

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلاَمٌ وَ أَعَدَّ لَهُمْ أَجْراً كَرِيماً (٤٤)

زنده باد ایشان در روزی که او را ملاقات می کنند سلام است و (اللّه) برای ایشان پاداشی گرامی آماده کرد ۴۴

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاکَ شَاهِداً وَ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً (٤٥)

ای پیامبر همانا تو را گواهی دهنده و بشارت دهنده و هشدار دهنده فرستادیم ۴۵

وَ دَاعِياً إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَ سِرَاجاً مُنِيراً (٤٦)

و دعوت کننده ای به سوی اللّه با اجازهٔ او و چراغی درخشان ۴۶

وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلاً كَبِيراً (٤٧)

و به مؤمنان نوید ده که برای آنان نزد اللّه فضلی بزرگ است ۴۷

وَ لاَ تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ وَ دَعْ أَذَاهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً (٤٨)

و (ای محمّد) کافران و مُنافقین را اطاعت نکن و آزار دادن ایشان را نادیده بگیر و بر اللّه توکّل کن و اللّه در مقام وکالت کافی است ۴۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَ سَرِّحُوهُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً (٤٩)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هر گاه با زنان مؤمنه (عقد) نکاح بستید سپس ایشان را پیش از آن که با آنان نزدیکی کنید طلاق دادید پس نیازی نیست که شما در خصوص آنها (زنان) شمارش ماههای عدّه را رعایت کنید پس ایشان را بهره مند سازید و ایشان را به نیکویی رها کنید ۴۹

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَکَ أَزْوَاجَکَ اللاَّتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَ مَا مَلَكَتْ يَمِينُکَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْکَ وَ بَنَاتِ عَمِّکَ وَ بَنَاتِ عَمَّاتِکَ وَ بَنَاتِ خَالِکَ وَ بَنَاتِ خَالاَتِکَ اللاَّتِي هَاجَرْنَ مَعَکَ وَ امْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ

وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَکَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلاَ يَكُونَ عَلَيْکَ حَرَجٌ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (۵۰)

ای پیامبر، ما برای تو همسران تو را حلال ساختیم که (حق و) حقوقشان را پرداختی و زنانی که در پیمان تو هستند از آنچه الله بر تو ارزانی داشت و دختران عموهایت را و دختران عمه هایت را و دختران دایی ات را و دختران خاله هایت را که با تو مهاجرت کردند و زنی مؤمنه را اگر خود را به پیامبر ببخشد (مَهریه خویش را ببخشد)، اگر پیامبر بخواهد که با او ازدواج کند (این اجازه) مخصوص تو است نه دیگر مؤمنان، به درستی می دانیم آنچه مُقرّر نمودیم بر ایشان (در مورد) همسرانشان و زنانی که در پیمان شما هستند تا بر تو (ای محمّد) سختی نباشد و الله آمرزندهٔ مهربان است ۵۰

تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَ تُؤْوِي إِلَيْکَ مَنْ تَشَاءُ وَ مَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْکَ ذٰلِکَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَ لاَ يَحْزَنَّ وَ يَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَلِيماً (۵۱)

هر کدام از آن زنان را که بخواهی اُمیدواری ده و هر کدام را بخواهی نزد خود پناه ده (جای ده) و اگر هر کدام را که دور کرده باشی (دوباره) خواستی، مانعی بر تو نیست، این نزدیکتر است بدآنچه چشم های ایشان روشن شود و اندوهگین نشوند و بدآنچه همگی ایشان را داده ای خُشنود شوند و الله آنچه در دلهای شماست را می داند و الله دانای بُردبار است ۵۱

لاَ يَحِلُّ لَکَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَ لاَ أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَ لَوْ أَعْجَبَکَ حُسْنُهُنَّ إِلاَّ مَا مَلَكَتْ يَمِينُکَ وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيباً (۵۲)

(ای محمّد) برای تو زنان از این بعد حلال نیستند و نه جایگزین کردن زنی به جای زن دیگر هر چند نیکویی ایشان تو را به شگفت وا دارد مگر زنانی که در پیمان تو هستند و الله بر همه چیز نگهبان است ۵۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلاَّ أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ وَ لٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَ لاَ مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي

مِنْكُمْ وَ اللَّهُ لاَ يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَ إِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعاً فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَ قُلُوبِهِنَّ وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لاَ أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً إِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيماً (٥٣)

ای کسانیکه ایمان آورده اید به خانه های پیامبر داخل نشوید جز آنکه به شما برای غذا خوردن اجازه داده شود بدون آنکه قصد فضولی داشته باشید، هر گاه دعوت شدید پس داخل شوید پس هنگامی که (غذا را) خوردید پس متفرق شوید و به گفتگو سرگرم نشوید، همانا این (کار) پیامبر را آزار می دهد و او از شما شرم می کرد و اللّه از (بیان) حقّ شرم نمی کند و هنگامی که از ایشان (همسران پیغمبر) خواستار چیزی هستید پس از پُشت پرده از ایشان بخواهید این بر دلهای شما و دلهای آنان پاکتر است، شایسته شما نیست که فرستاده اللّه را آزار دهید و هیچگاه همسران او را بعد از وی به همسری خود در نیاورید، همانا این کارها نزد اللّه (گناهی) بزرگ است ۵۳

إِنْ تُبْدُوا شَيْئاً أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً (٥٤)

اگر چیزی را آشکار سازید یا آن را پنهان سازید پس اللّه به همه چیز داناست ۵۴

لاَ جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَ لاَ أَبْنَائِهِنَّ وَ لاَ إِخْوَانِهِنَّ وَ لاَ أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَ لاَ أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَ لاَ نِسَائِهِنَّ وَ لاَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَ اتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً (٥٥)

بر آنها در مورد پدران و پسران و برادران و برادر زاده ها و خواهر زاده هایشان و زنان همکیش خود و زنانی که در پیمان شما (زنان مؤمنه) هستند مانعی نیست و (ای زنان پیامبر) تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّه بر همه چیز گواه است ۵۵

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلاَئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً (٥٦)

همانا اللّه و فرشتگان بر پیامبر توجّه دارند، ای کسانیکه ایمان آورده اید بر او (محمّد) توجّه داشته باشید و (در برابر پیامهای وحی شده به او = قرآن) بطور کامل تسلیم شوید ۵۶

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَاباً مُهِيناً (٥٧)

همانا کسانیکه الله و فرستاده او را آزار دهند، ایشان را الله در دنیا و آخرت لعنت می کند و برای ایشان عذابی خوار کننده آماده کرده است ۵۷

وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَاناً وَ إِثْماً مُبِيناً (۵۸)

و کسانیکه مردان و زنان مؤمن را به غیر آنچه انجام داده اند آزار دهند پس به درستی تُهمتی و گناهی آشکار برداشتند ۵۸

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلاَبِيبِهِنَّ ذٰلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلاَ يُؤْذَيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (۵۹)

ای پیامبر به همسران خویش و دختران خویش و زنان مؤمنین بگو از جلب نظر کردنهایشان (در مکانهای عمومی) بکاهند، این نزدیکتر (بهتر) است تا آنکه (به ایمان) شناخته شوند پس آزار نشوند و الله آمرزندهٔ مهربان است ۵۹

لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لاَ يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلاَّ قَلِيلاً (٦٠)

اگر مُنافقین و کسانیکه در دلهای ایشان بیماری است و شایعه سازان در مدینه دست بر ندارند، قطعاً تو را بر ضد آنان برمی انگیزیم؛ سپس جز اندکی در آنجا در کنار تو نخواهند ماند ۶۰

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَ قُتِّلُوا تَقْتِيلاً (٦١)

(افرادِ) لعنت شده (هستند)، هر جا یافت شوند، گرفته شوند و به سختی کُشته شوند ۶۱

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلاً (٦٢)

این شیوهٔ الله در میان کسانی است که از پیش (قبل) بوده اند و هرگز در شیوهٔ الله تغییری نخواهی یافت ۶۲

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَ مَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيباً (٦٣)

مردم از تو از ساعت (قیامت) سؤال می پرسند، (ای محمّد) بگو: جز این نیست که دانش آن نزد الله است و تو چه دانی شاید آن ساعت (قیامت) نزدیک است ۶۳

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَ أَعَدَّ لَهُمْ سَعِيراً (٦٤)

همانا اللّه کافران را لعنت کرده است و برای ایشان آتشی سوزان آماده کرد ۶۴

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً لاَ يَجِدُونَ وَلِيّاً وَ لاَ نَصِيراً (٦٥)

در آن همیشه جاودان هستند، سرپرست و یاوری نخواهند یافت ۶۵

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَ أَطَعْنَا الرَّسُولاَ (٦٦)

روزی که چهره های ایشان در آتش دگرگون شود، (کافران) می گویند: کاش اللّه را اطاعت می کردیم و فرستاده را اطاعت می کردیم ۶۶

وَ قَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَ كُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلاَ (٦٧)

و (مُقلّدان) گفتند: پروردگارا همانا ما سادات (سیّدها) و بزرگان خویش را اطاعت کردیم پس ما را از راه (تو) گُمراه ساختند ۶۷

رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَ الْعَنْهُمْ لَعْناً كَبِيراً (٦٨)

پروردگارا: به ایشان دو چندان عذاب بده و ایشان را دو چندان لعنت کن ۶۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً (٦٩)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، نباشید مانند آنان که موسی را آزار دادند پس اللّه از آنچه (کافران) می گفتند او را تبرئه کرد و (موسی) نزدِ اللّه آبرومند بود ۶۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلاً سَدِيداً (٧٠)

ای کسانیکه ایمان آورده اید تقوای الهی پیشه سازید و گفتاری اُستوار بگویید ۷۰

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزاً عَظِيماً (٧١)

تا (اللّه) برای شما کارهای شما را اصلاح کند و گناهان شما را بیامرزد و کسی که اللّه و فرستاده او را اطاعت کند پس به درستی به پیروزی بزرگی نائل شده است ۷۱

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُوماً جَهُولاً (٧٢)

همانا ما امانت (تسلّط بر آفرینش) را بر آسمانها و زمین و کوه ها عرضه داشتیم پس از پذیرفتن آن امانت امتناع ورزیدند و از آن هراسناک شدند و امّا انسان آن را برداشت (پذیرفت)، همانا او ستمگری نادان بود ۷۲

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ الْمُشْرِكِينَ وَ الْمُشْرِكَاتِ وَ يَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (۷۳)

تا الله مردان مُنافق و زنان مُنافق و مردان مُشرک و زنان مُشرک را عذاب کند و الله توبه مردان مؤمن و زنان مؤمن را بپذیرد و الله آمرزندهٔ مهربان است ۷۳

سوره سبأ - ۳٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۱)

سپاس الله را که برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و سپاسگزاری در آخرت (نیز) از آنِ اوست و او حکیم آگاه است ۱

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا يَعْرُجُ فِيهَا وَ هُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ (۲)

و (الله) می داند آنچه را در زمین فرو می رود و آنچه از آن بیرون می آید و آنچه از آسمان نازل می شود و آنچه در آن بالا می رود و (الله) مهربان آمرزنده است ۲

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لاَ تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَى وَ رَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لاَ يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَ لاَ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ أَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَ لاَ أَكْبَرُ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۳)

و کسانیکه کُفر ورزیدند گفتند: ما را ساعت (قیامت) برپا نشود، (ای محمّد) بگو: بلی و سوگند به پروردگارم قطعاً (روز قیامت برای) شما خواهد آمد، (اللّٰه) دانای غیب است و هم وزن ذرّه ای نه در آسمان ها و نه در زمین و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر از آن پنهان نشود مگر آنکه به روشنی مقرّر شده است ۳

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولٰئِکَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ (٤)

تا کسانی را که ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند را پاداش دهد، برای ایشان (ایمانداران) آمرزش و روزی گرامی است ۴

وَ الَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولٰئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ (٥)

و کسانیکه تلاش کردند که آیات ما را تضعیف سازند، آنان را عذابی دردناک از شکنجه هاست ۵

وَ يَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْکَ مِنْ رَبِّکَ هُوَ الْحَقَّ وَ يَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (٦)

و کسانیکه به آنها دانش داده شد (ایشان) می دانند که به سوی تو (این قرآن) از (جانب) پروردگارت به حقّ نازل شد و به سوی راه شوکتمندِ سُتوده هدایت می کند ۶

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ (٧)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: آیا به شما مردی را نشان بدهیم که شما را خبر دهد آنگاه که کاملاً متلاشی شدید قطعاً شما در آفرینشی جدید (برانگیخته) خواهید شد؟ ۷

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَ الضَّلاَلِ الْبَعِيدِ (٨)

آیا (محمّد) بر اللّٰه دروغی را بسته است یا دیوانه است، بلکه کسانیکه به آخرت ایمان ندارند در عذاب و گُمراهی دور هستند ۸

أَ فَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفاً مِنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ (٩)

آیا (کافران) بدآنچه پیش روی ایشان و آنچه پشت سر ایشان از آسمان و زمین است را نگاه نمی کنند که اگر بخواهیم ایشان را در زمین فرو می بریم یا بر سر ایشان قطعه ای از آسمان را می افکنیم، همانا در این نشانه ای برای هر بندهٔ توبه کننده است ۹

وَ لَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلاً يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَ الطَّيْرَ وَ أَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ (۱۰)

و مسلّماً به داوود از جانب خویش نعمت دادیم، ای کوه ها و پرندگان با او تسبیح کنید و برای او آهن را نرم ساختیم ۱۰

أَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَ قَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَ اعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱)

که زره های کامل بساز و آن را یکنواخت کن و کارهای شایسته انجام دهید، همانا من (الله) بدآنچه انجام می دهید بینا هستم ۱۱

وَ لِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَ رَوَاحُهَا شَهْرٌ وَ أَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَ مِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَ مَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ (۱۲)

و برای سلیمان باد را (روان ساختیم) که بامدادان یک ماه و شامگاهان یک ماه سیر می کرد و برای او چشمهٔ مس مذاب را روان ساختیم و عدّه ای از جِنّیان به دستور پروردگار پیش روی او کار می کردند و هر که از ایشان (جِنّیان) از فرمان ما سرپیچی می کرد او را عذابی سوزان می‌چشانیدم ۱۲

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَ تَمَاثِيلَ وَ جِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَ قُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْراً وَ قَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ (۱۳)

(جِنّیان) برای او (سلیمان) هر چه می خواست از معبدها و مجسّمه ها و ظروف بزرگ مانند حوضچه‌ها و دیگ های ثابت می ساختند، ای خاندان داوود سپاسگزار باشید و از بندگان من اندکی سپاسگزار هستند ۱۳

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلاَّ دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ (۱٤)

پس هنگامی که مرگ را برای او (سلیمان) مُقرّر داشتیم، جِنّیان را (اللّه) به مرگ سلیمان آگاه نکرد مگر جُنبنده ای (موریانه ای) که چوب دستی او را می خورد پس چون (پیکر سلیمان) اُفتاد جِنّیان متوجه (مرگ سلیمان) شدند که اگر (جِنّیان) غیب می دانستند در عذابی خوار کننده نمی ماندند ۱۴

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَ شِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَ اشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَ رَبٌّ غَفُورٌ (۱۵)

مسلّماً برای مردم سبأ در محلّ سکونتشان نشانه ای بود، دو باغستان داشتند در جانب راست و چپ، (گفتیم): از روزی پروردگار خویش بُخورید و برای او سپاسگزاری کنید که شهری پاکیزه و پروردگاری آمرزنده (دارید) ۱۵

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَ بَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَ أَثْلٍ وَ شَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ (١٦)

پس (از دستورات اللّه) روی گرداندند و بر ایشان سیل ویرانگر را فرستادیم و دو باغستان ایشان را به دو باغ دارای میوه های تلخ و شوره گز و اندکی از درختان کُنار تبدیل نمودیم ۱۶

ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَ هَلْ نُجَازِي إِلاَّ الْكَفُورَ (۱۷)

آن مُجازات ایشان به سبب کُفرشان بود، آیا ما جز ناسپاس را مُجازات می کنیم؟ ۱۷

وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَ قَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَ أَيَّاماً آمِنِينَ (۱۸)

و میان ایشان و میان شهرهایی که در آنها برکت نهاده بودیم شهرهایی متصل به هم پدید آوردیم و در میان آنها فاصلهٔ (بین شهرها) را به اندازه مُقرّر کرده بودیم، در آنها (راه ها) شبها و روزها با امنیت (سفر کنید) ۱۸

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَ مَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۱۹)

پس گفتند: پروردگارا میان (منزل های) سفرهایمان فاصله ایجاد کن و بر خویشتن ستم کردند پس ایشان را چون قصه ها نمودیم (نابود کردیم) و ایشان را بطور کامل پراکنده ساختیم، همانا در این نشانه هایی برای هر شکیبای سپاسگزار است ۱۹

وَ لَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلاَّ فَرِيقاً مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۲۰)

و مسلّماً گُمان ابلیس در خصوص ایشان محقّق شد پس جز گروهی از مؤمنان (بقیه) ابلیس را پیروی کردند ۲۰

وَ مَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلاَّ لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَ رَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (۲۱)

و او (شیطان) را بر آنها تسلّطی نبود مگر آنکه تا مشخص سازیم آن را که ایمان به آخرت می آورد از کسی که در آن شکّ دارد و پروردگارت بر همه چیز نگهبان است ۲۱

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لاَ يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَ لاَ فِي الْأَرْضِ وَ مَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَ مَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ (۲۲)

(ای محمّد) بگو: کسانی را که جز اللّه پنداشته اید را صدا بزنید، آنها در آسمانها و زمین به قدر ذرّه ای مالک (چیزی) نیستند و در (خلقت) آنها مشارکتی را نداشته اند و از ایشان کسی پشتیبان اللّه نیست ۲۲

وَ لاَ تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلاَّ لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَا ذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (۲۳)

و نزد او میانجیگری سود نمی بخشد مگر دربارهٔ کسی که اللّه اجازه دهد، تا چون هراس از دل های ایشان بر طرف شود، گویند: پروردگار شما چه گفت؟ می گویند: حقّ را و او برترِ بزرگ است ۲۳

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَ إِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (۲٤)

(ای محمّد) بگو: چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟ بگو: اللّه و در حقیقت ما و شما یا بر هدایتی هستیم یا در گُمراهی آشکار (هستیم) ۲۴

قُلْ لاَ تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَ لاَ نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۲۵)

(ای محمّد) بگو: شما به سبب گناهان ما مورد پرسش قرار نمی گیرید و ما به خاطر اعمال شما مورد پرسش قرار نمی گیریم ۲۵

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَ هُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ (٢٦)

(ای محمّد) بگو: پروردگارمان ما و شما را (در روز قیامت) جمع می کند پس میان ما به حقّ داوری می کند و او داورِ دانا است ۲۶

قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلاَّ بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧)

(ای محمّد) بگو: به من نشان دهید کسانی را که به عنوان شریکان الله برگزیدید، چنین نیست بلکه الله شوکتمندِ حکیم است ۲۷

وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيراً وَ نَذِيراً وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٢٨)

و ما تو را (ای محمّد) جز بشارت دهنده و هشدار دهنده برای همه مردم نفرستادیم و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۲۸

وَ يَقُولُونَ مَتَى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٩)

و (کافران) می گویند: این وعده چه هنگام است اگر راستگو هستید؟ ۲۹

قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لاَ تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَ لاَ تَسْتَقْدِمُونَ (٣٠)

(ای محمّد) بگو: برای شما وعده گاه روزی است که نه ساعتی از آن تأخیر کنید و نه پیشی گیرید ۳۰

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهٰذَا الْقُرْآنِ وَ لاَ بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَ لَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْ لاَ أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ (٣١) و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: هرگز به این قرآن و نه به آن که پیش از آن است ایمان نیاوریم و کاش می دیدی هنگامی که ستمگران نزدِ پروردگار خویش بازداشت شده‌اند، بعضی از آنان با بعضی دیگر (به جدال) گفتگو می کنند، افراد ضعیف (در دنیا) به مُستکبران (آقایان و رهبران) می گویند: اگر شما نبودید هر آینه ما مؤمن بودیم ۳۱

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَ نَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ (۳۲)

مُستکبران به ناتونان می گویند: آیا ما شما را از هدایت بازداشتیم بعد از آنکه به سوی شما (کتاب الله) آمد؟ بلکه شما مُجرم (گناهکار) بودید ۳۲

وَ قَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَ نَجْعَلَ لَهُ أَنْدَاداً وَ أَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَ جَعَلْنَا الْأَغْلاَلَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلاَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۳۳)

و ناتوانان به مُستکبران می گویند: بلکه نقشهٔ شب و روز شما بود وقتی که ما را فرمان می دادید که به الله کُفر ورزیم و برای او همتایانی را قرار دهیم و پشیمانی (خود) را آنگاه که عذاب را می بینند پنهان می کنند و زنجیرها را در گردن های کسانیکه کُفر ورزیدند می نهیم، آیا جز بسزای آنچه انجام می دادند مُجازات می شوند؟ ۳۳

وَ مَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلاَّ قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۳٤)

و در شهری هشدار دهنده ای را نفرستادیم مگر آنکه افراد خوشگذران (عیاش) آن (شهر) گفتند: که ما بدآنچه فرستاده شده اید کافر هستیم ۳۴

وَ قَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالاً وَ أَوْلاَداً وَ مَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (۳۵)

و گفتند: ما در اموال و فرزندان بیشتر هستیم و ما عذاب نخواهیم شد ۳۵

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (۳٦)

(ای محمّد) بگو: همانا پروردگار من روزی را برای هر که بخواهد وسعت می دهد و برای (هر کس که بخواهد) به اندازه قرار می دهد و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۳۶

وَ مَا أَمْوَالُكُمْ وَ لاَ أَوْلاَدُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَى إِلاَّ مَنْ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَأُولٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَ هُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ (۳۷)

و اموال و فرزندانتان چیزی نیست که شما را به پیشگاه ما نزدیک گرداند مگر آن کس که ایمان آورد و اعمال شایسته انجام دهد که برای آنان بدآنچه انجام داده اند پاداش دو چندان است، آنان در غرفه‌های آسوده و ایمن خواهند بود ۳۷

وَ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولٰئِکَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (۳۸)

و کسانیکه بر علیه آیات ما می کوشند که ما را ناتوان جلوه دهند، آنان در عذاب (جهنم) احضار خواهند شد ۳۸

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ يَقْدِرُ لَهُ وَ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۳۹)

(ای محمّد) بگو: همانا پروردگار من روزی را برای هر که از بندگان خویش بخواهد وسعت می دهد یا برای او به اندازه می گرداند و آنچه از چیزی می بخشید پس جایگزینش (را الله) می دهد و او بهترین روزی دهنده است ۳۹

وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلاَئِكَةِ أَ هٰؤُلاَءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ (٤٠)

و روزی که همه ایشان را محشور سازیم پس (الله) به فرشتگان می فرماید: آیا اینان بودند که شما را عبادت می کردند؟ ۴۰

قَالُوا سُبْحَانَکَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ (٤١)

(فرشتگان) گفتند: تو مُنزه هستی، تو سرپرست ما هستی نه آنان، بلکه ایشان جِنّیان را عبادت می کردند، بیشتر آنها به جِنّیان ایمان داشتند ۴۱

فَالْيَوْمَ لاَ يَمْلِکُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعاً وَ لاَ ضَرّاً وَ نَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (٤٢)

پس امروز (روز قیامت) بعضی از ایشان برای بعضی سود و زیانی را دارا نیستند و به آنان که ستم کردند، می گوییم: عذاب آتش (جهنم) را بچشید که آن را دروغ می پنداشتید ۴۲

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَا إِلاَّ رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَ قَالُوا مَا هٰذَا إِلاَّ إِفْكٌ مُفْتَرًى وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُبِينٌ (٤٣)

و هنگامیکه بر ایشان آیات روشن ما تلاوت شود، (کافران) می گویند: او (محمّد) جز شخصی نیست که می خواهد شما را از آنچه که پدرانتان عبادت می کردند باز دارد و (کافران) گفتند: این جز دروغی بافته شده نیست و کسانیکه کافر شدند دربارهٔ حقّ زمانی که به سوی ایشان آمد، گفتند: این جز جادویی آشکار نیست ۴۳

وَ مَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَ مَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ (٤٤)

و ما هیچ کتابی به آنها نداده ایم که آن را بخوانند و به سوی ایشان پیش از تو (ای محمّد) هشدار دهنده ای نفرستادیم ۴۴

وَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ مَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٤٥)

و کسانیکه پیش از ایشان بودند نیز دروغ شُمردند در حالیکه قدرت آنان دهها بار بیشتر از اینان بود و فرستادگانم را دروغ شُمردند پس کیفر من چگونه بود؟ ۴۵

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَ فُرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلاَّ نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (٤٦)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که شما را به یک چیز پند می دهم که دو تا دو تا و یک یک برای الله قیام کنید سپس اندیشه کنید تا بدانید که این هم صحبت شما دیوانه نیست، بلکه او (محمّد) جز هشدار دهنده‌ای برای شما نیست که پیش رویش عذابی سخت در حال وقوع است ۴۶

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى اللَّهِ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٤٧)

(ای محمّد) بگو: هر مُزدی که از شما خواستم پس برای خودتان باشد، مُزد من جز بر عهده الله نیست و او بر همه چیز گواه است ۴۷

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (٤٨)

(ای محمّد) بگو: همانا پروردگار من حقّ را چیره می گرداند و او دانای غیب است ۴۸

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ (٤٩)

(ای محمّد) بگو: حقّ آمد و باطل نه برقرار ماند و نه بازگشت کند ۴۹

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَ إِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ (٥٠)

(ای محمّد) بگو: اگر گُمراه شوم پس جز این نیست که به زیان خویش گُمراه شوم و اگر بدان هدایت یابم (به این خاطر) است که پروردگارم به سوی من (قرآن را) وحی می فرستد، همانا او شنوا و نزدیک است ۵۰

وَ لَوْ تَرَى إِذْ فَزِعُوا فَلاَ فَوْتَ وَ أُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ (٥١)

و کاش می دیدی زمانی را که (کافران) هراسان شدند و (راه) فراری نیست و از مکانی نزدیک گرفتار (مرگ) می شوند ۵۱

وَ قَالُوا آمَنَّا بِهِ وَ أَنَّى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ (٥٢)

و (کافران) گفتند: بدان ایمان آوردیم ولی چگونه از مکانی دور (وقتی بُرده شوند) دستیابی به (ایمان) میسّر است؟ ۵۲

وَ قَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَ يَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ (٥٣)

و بدرستی بدان (کلام الهی) از پیش کُفر ورزیدند و از مکانی دور (دنیا) به (عالم) غیب (نسبتهای) ناروایی می زدند ۵۳

وَ حِيلَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ (٥٤)

و میان ایشان و میان آنچه بدان هوس داشتند (دنیا) جدایی اُفتاد همانطور که با پیروانشان از پیش رفتار شد همانا ایشان در شکّ و تردید بودند ۵۴

سوره فاطر - ۳۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلاَئِكَةِ رُسُلاً أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَ ثُلاَثَ وَ رُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) سپاس اللّٰه را که پدید آورندهٔ آسمانها و زمین است، قراردهنده فرشتگان به عنوان رسولانی دارای بال هایی دوتایی و سه تایی و چهارتایی است؛ در خلقت هر چه بخواهد می افزاید، همانا اللّٰه بر هر چیز تواناست ۱

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلاَ مُمْسِكَ لَهَا وَ مَا يُمْسِكْ فَلاَ مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢)

هر آنچه اللّٰه از رحمتش برای مردم بُگشاید بعد از آن باز دارنده ای وجود ندارد و آنچه باز دارد پس رساننده ای برای آن بعد از او نیست، او شوکتمندِ حکیم است ۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٣)

ای مردم نعمت اللّٰه بر شما را به یاد آورید، آیا غیر اللّٰه آفریننده ای است؟ شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، صاحب قدرتی جز او نیست پس به کجا منحرف می گردید؟ ۳

وَ إِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٤)

و اگر تو را (ای محمّد) دروغ شُمارند، همانا فرستادگان پیش از تو دروغ شُمرده شدند و به سوی اللّٰه بازگشت همه کارها است ۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلاَ تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ لاَ يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ (٥)

ای مردم، همانا وعدهٔ اللّٰه حقّ است پس شما را زندگی دنیا فریب ندهد و فریبنده (شیطان) شما را دربارهٔ اللّٰه فریب ندهد ۵

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوّاً إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ (٦)

همانا شیطان (وسوسه گر) برای شما دشمنی آشکار است پس او را (قویاً) دشمن بگیرید جز این نیست که (شیطان) گروه خویش را دعوت می کند تا از یاران آتش سوزان (جهنم) شوند ۶

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ (٧)

کسانیکه کُفر ورزیدند برای ایشان عذابی سخت است و کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند برای ایشان آمرزش و مُزدی بزرگ است ۷

أَ فَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَناً فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلاَ تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (٨)

آیا کسی که بدی کارهایش برای او آراسته شد و آن را نیکو می پندارد (هدایت یافته است) پس همانا اللّٰه گمراه می کند هر که را بخواهد و هدایت می کند هر که را بخواهد پس (ای محمّد) جان خود را به خاطر ایشان هلاک نکن، همانا اللّٰه بدآنچه انجام می دهند داناست ۸

وَ اللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَاباً فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُورُ (٩)

اللّٰه آن کسی است که بادها را فرستاد تا ابرها را برانگیزاند پس آنها را به سوی سرزمین مُرده راندیم و زمین را بدان بعد از مرگش زنده کردیم، برانگیختن (شما در روز قیامت) اینچنین است ۹

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَ الَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ مَكْرُ أُولٰئِكَ هُوَ يَبُورُ (١٠)

هر کس جویای عزّت است پس عزّت همگی به اللّٰه اختصاص دارد و به سوی او سخنان پاک بالا می رود و اعمال نیک آن را بالاتر می برد و کسانیکه نقشه های زشت کشیدند برای ایشان عذابی سخت است و نقشهٔ آنان حتماً تباه است ۱۰

وَ اللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجاً وَ مَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَ لاَ تَضَعُ إِلاَّ بِعِلْمِهِ وَ مَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَ لاَ يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلاَّ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (١١)

و اللّٰه شما را از خاک سپس از نطفه خلق کرد سپس شما را جفت هایی قرار داد و ماده‌ای بارور نگردد و بارش را جز با دانش او (اللّٰه) نمی نهد، هیچ شخص سالمندی عُمر طولانی پیدا نمی کند و از عُمر او کاسته نمی شود مگر مقرّر شده است، همانا این برای اللّٰه آسان است ۱۱

وَ مَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَ هٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَ مِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْماً طَرِيّاً وَ تَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَ تَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲)

و دو دریا یکسان نیستند، این یک شیرین و گوارا و نوشیدن آن گواراست و آن (دیگری) شور و تلخ است، از هر یک گوشت تازه می خورید و زینتی استخراج می کنید که آن را می پوشید و کِشتی ها را در آنها می بینی که آب را می شکافند؛ تا از او فضل بجویید و تا شاید سپاس گزارید ۱۲

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ (۱۳)

شب را در روز فرو می برد و روز را در شب فرو می برد و خورشید و ماه را رام گرداند، هر کدام تا مُهلتی تعیین شده روان هستند، این پروردگار شما است، برای او پادشاهی است و کسانیکه جز او صدا می زنید مالک پوست هسته خرمایی هم نیستند ۱۳

إِنْ تَدْعُوهُمْ لاَ يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَ لَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَ لاَ يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ (۱٤)

اگر آنها را صدا بزنید، ندای شما را نمی شنوند و اگر می شنیدند شما را پاسخ نمی گفتند و روز قیامت به شرک شما کُفر ورزند و تو را هیچکس به مانند (اللّٰه) کاردان باخبر نمی سازد ۱۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۱۵)

ای مردم شما نیازمندان به اللّٰه هستید و اللّٰه بی نیاز سُتوده است ۱۵

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَ يَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (۱٦)

اگر بخواهد شما را می برد و خلقتی جدید را می آورد ۱۶

وَ مَا ذٰلِکَ عَلَی اللَّهِ بِعَزِیزٍ (۱۷)

و این برای الله شوکتمند سخت نیست ۱۷

وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَی وَ إِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَی حِمْلِهَا لاَ یُحْمَلْ مِنْهُ شَیْءٌ وَ لَوْ کَانَ ذَا قُرْبَی إِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِینَ یَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَیْبِ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ مَنْ تَزَکَّی فَإِنَّمَا یَتَزَکَّی لِنَفْسِهِ وَ إِلَی اللَّهِ الْمَصِیرُ (۱۸)

و باربرنده ای بار (گناه) دیگری را بر ندارد و اگر باربری کسی را به سوی بار خود صدا بزند از بار او چیزی برداشته نمی شود و اگرچه او خویشاوند باشد، جز این نیست که (ای محمّد) کسانیکه پروردگار خویش را در نهان می ترسند و نماز را به پای می دارند هشدار می دهی و هر کس پاکی جوید پس جز این نیست که به سود خود پاک شده است و به سوی الله بازگشت است ۱۸

وَ مَا یَسْتَوِي الْأَعْمَی وَ الْبَصِیرُ (۱۹)

کور و بینا یکسان نیستند ۱۹

وَ لاَ الظُّلُمَاتُ وَ لاَ النُّورُ (۲۰)

و تاریکی ها و روشنایی ۲۰

وَ لاَ الظِّلُّ وَ لاَ الْحَرُورُ (۲۱)

و نه سایه و نه گرما ۲۱

وَ مَا یَسْتَوِي الْأَحْیَاءُ وَ لاَ الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ یُسْمِعُ مَنْ یَشَاءُ وَ مَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ (۲۲)

و زندگان و مُردگان یکسان نیستند، همانا الله هر کس را بخواهد شنوا می سازد و تو (ای محمّد) آنان که در قبرها هستند را شنوا نمی سازی ۲۲

إِنْ أَنْتَ إِلاَّ نَذِیرٌ (۲۳)

(ای محمّد) جز این نیست که تو هشدار دهنده هستی۲۳

إِنَّا أَرْسَلْنَاکَ بِالْحَقِّ بَشِیراً وَ نَذِیراً وَ إِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خَلاَ فِیهَا نَذِیرٌ (۲٤)

همانا ما تو را به حقّ بشارت دهنده و هشدار دهنده فرستادیم و هیچ اُمّتی نیست مگر آنکه در میان آنان هشدار دهنده‌ای وجود داشته است ۲۴

وَ إِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالزُّبُرِ وَ بِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (٢٥)

و اگر (ای محمّد) تو را دروغ پنداشتند پس به درستی کسانیکه پیش از ایشان بودند نیز دروغ شُمردند، فرستادگان ایشان با نشانیهای آشکار و با نامه های (الهی) و با کتاب روشنگر به سوی ایشان آمدند ۲۵

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٢٦)

سپس کسانیکه کُفر ورزیدند را گرفتار کردم پس کیفر من چگونه بود؟ ۲۶

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهَا وَ مِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَ حُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَ غَرَابِيبُ سُودٌ (٢٧)

آیا ندیدی اللّٰه از آسمان آبی فرستاد پس بدان محصولات گوناگونِ رنگارنگ و از کوه ها خطوط و رگه هایی سفید و سرخ به رنگ های مُختلف و سیاه پُر رنگ پدید آورده ایم ۲۷

وَ مِنَ النَّاسِ وَ الدَّوَابِّ وَ الْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذٰلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ (٢٨)

و از (میان) مردم و جُنبندگان و دام ها نیز همانطور رنگ هایشان مختلف است، جز این نیست که از میان بندگان اللّٰه تنها دانشمندان (به کلام الهی) از اللّٰه می ترسند، همانا اللّٰه شوکتمندِ آمرزنده است ۲۸

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرّاً وَ عَلاَنِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ (٢٩)

همانا کسانیکه کتاب اللّٰه را تلاوت می کنند و نماز را به پای می دارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم پنهان و آشکار می بخشند به تجارتی اُمید دارند که هرگز نابود نشود ۲۹

لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَ يَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ (٣٠)

تا پاداش ایشان را (اللّٰه) به تمام بپردازد و از نعمت خویش ایشان را بیفزاید، همانا او آمرزندهٔ سپاسگزار است ۳۰

وَ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ (٣١)

و آنچه به سوی تو (ای محمّد) از کتاب (قرآن) وحی فرستادیم آن حقّ است، تصدیق کننده کتابهای الهی قبل از آن است، همانا اللّه به بندگان خویش آگاه و بیناست ۳۱

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَ مِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَ مِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (۳۲)

سپس کتاب را ارث دادیم به کسانیکه از بندگان خویش برگزیدیم پس از آنها برخی بر خود ستمکارند و از ایشان عدّه‌ای میانه رو هستند و از ایشان برخی پیشرو به سوی خوبی ها به اراده اللّه هستند، همانا این بخششی بزرگ است ۳۲

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَ لُؤْلُؤاً وَ لِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (۳۳)

باغ های (بهشت های) جاودان در آن داخل شوند، در آنها با زیورها و دستبند های طلا و مُروارید آراسته شوند، لباس های ایشان در آن حریر است ۳۳

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ (٣٤)

و (اهل بهشت) می گویند: سپاس اللّه را که از ما اندوه را برطرف کرد، همانا پروردگار ما آمرزندهٔ سپاسگزاران است ۳۴

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لاَ يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَ لاَ يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ (۳۵)

کسی که ما را در سرای جاودان (بهشت) از لطف خویش ساکن ساخت، ما را در آن (بهشت) خستگی نرسد و ما را در آن رنجی نرسد ۳۵

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لاَ يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَ لاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ (٣٦)

و کسانیکه کُفر ورزیدند آتش جهنم نصیب ایشان است، بر ایشان آتش تمامی ندارد پس (دائماً) مرگ را می چشند و از ایشان عذاب آتش کاسته نشود، اینچنین هر ناسپاسی را مجازات می کنیم ۳۶

وَ هُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحاً غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَ وَ لَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَ جَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (۳۷)

و ایشان (اهل جهنم) در آن ناله می کنند، پروردگارا: ما را (از آتش جهنم) بیرون بیاور تا عمل شایسته انجام دهیم غیر آنچه در گذشته انجام می دادیم، آیا شما را عُمر ندادیم تا در آن هر کس که اهل پند گرفتن است متوجه گردد؟ و شما را هشدار دهندگانی آمد پس (عذاب همیشگی جهنم را) بچشید که یاوری برای ستمگران نیست ۳۷

إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۳۸)

همانا اللّٰه دانای غیب آسمانها و زمین است، همانا او دانا به درون سینه هاست ۳۸

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلاَئِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ لاَ يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلاَّ مَقْتاً وَ لاَ يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلاَّ خَسَاراً (۳۹)

او کسی است که شما را جانشینانی در زمین قرار داد پس هر کس کُفر ورزد پس کُفر او به زیان خود اوست و کافران را کُفرشان نزدِ پروردگارشان جز خشم نیفزاید و کافران را کُفرشان جز زیان نیفزاید ۳۹

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَاباً فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً إِلاَّ غُرُوراً (٤٠)

(ای محمّد) بگو: آیا شریکان خویش را دیدی کسانیکه جز اللّٰه صدا می‌زدید به من نشان دهید چه چیزی از زمین را خلق کرده اند؟ یا آنان در (خلقت) آسمانها شراکتی داشته اند یا به ایشان کتابی داده ایم پس بر نشانه ای از آن هستند؟ بلکه ستمکاران بعضی از ایشان به بعضی جز فریب وعده نمی‌دهند ۴۰

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولاَ وَ لَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيماً غَفُوراً (٤١)

همانا اللّٰه آسمانها و زمین را نگاه می دارد تا از جای خود نیفتند؛ و اگر بیفتند؛ هیچکس جز اللّٰه نمی تواند آنها را نگاه دارد، همانا او بُردبار آمرزنده است ۴۱

وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلاَّ نُفُوراً (٤٢)

و به الله سخت‌ترین سوگندهای خویش را یاد کردند که اگر هشدار دهنده ای برای ایشان بیاید قطعاً از هر اُمّتی هدایت یافته تر باشند پس هنگامی که هشدار دهنده ای برای ایشان آمد ایشان را جز فرار نیفزود ۴۲

اسْتِكْبَاراً فِي الْأَرْضِ وَ مَكْرَ السَّيِّئِ وَ لاَ يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلاَّ بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلاً وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلاً (٤٣)

(از روی) کِبر ورزی در زمین و نقشهٔ زشت، و نقشهٔ زشت جز دامن صاحبش را نگیرد پس آیا جز شیوهٔ پیشینیان را انتظار می کشند؟ پس هرگز در شیوهٔ الله تبدیل نخواهی یافت و هرگز در شیوهٔ الله دگرگونی نخواهی یافت ۴۳

أَ وَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَ لاَ فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيماً قَدِيراً (٤٤)

آیا در زمین گردش نکرده اند تا نگاه کنند سرانجام کسانیکه پیش از ایشان بودند چگونه بود در حالیکه آنها از ایشان نیرومندتر بودند و هیچ چیز نه در آسمانها و نه در زمین الله را ناتوان نمی سازد، همانا او دانای تواناست ۴۴

وَ لَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَ لٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيراً (٤٥)

و اگر الله مردم را به سزای آنچه فراهم کرده‌اند مؤاخذه می‌کرد بر روی زمین جُنبنده ای باقی نمی گذاشت و لیکن مدّت (عُمر) ایشان را تا مُهلتی تعیین شده به تأخیر می اندازد پس هنگامی که مُهلت ایشان فرا رسد پس الله به (حالِ) بندگان خویش بیناست ۴۵

سوره یس - ۳۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يس (١)

یس ۱

وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (٢)

قرآن حکیم ۲

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (٣)

همانا تو (ای محمّد) از فرستادگان هستی ۳

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤)

بر راهی پایدار ۴

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (٥)

(قرآن) نازل شده شوکتمندِ مهربان (است) ۵

لِتُنْذِرَ قَوْماً مَا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (٦)

تا (بدین قرآن) قومی را هشدار دهی که پدران ایشان هشدار داده نشدند پس ایشان غافل هستند ۶

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (٧)

مسلّماً گفتار حقّ (قرآن) بر بیشتر ایشان آمد پس آنان ایمان نمی آورند ۷

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلاَلاً فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ (٨)

همانا ما بر گردن های ایشان (گناهکاران) زنجیرهایی قرار می دهیم که تا زیر چانه هاست به طوری که سرهایشان را بالا نگاه داشته اند ۸

وَ جَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدّاً وَ مِنْ خَلْفِهِمْ سَدّاً فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لاَ يُبْصِرُونَ (٩)

و پیش روی ایشان سدّی را قرار دادیم و از پُشت سر ایشان سدّی است و حائلی را میان ایشان قرار دادیم پس ایشان نمی بینند ۹

وَ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (١٠)

و بر ایشان یکسان است که ایشان را (ای محمّد) هشدار دهی یا هشدار ندهی، ایمان نمی آورند ۱۰

إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَ أَجْرٍ كَرِيمٍ (١١)

جز این نیست که آنکس را که ذکر (قرآن) را پیروی می کند و از (اللّه) مهربان در نهان می ترسد را هشدار می دهی پس او را به آمرزش و مُزدی گرامی نوید ده ۱۱

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَ آثَارَهُمْ وَ كُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ (١٢)

همانا ما مُردگان را زنده می کنیم و آنچه (از اعمالشان) پیش فرستادند و آنچه از ایشان بر جای مانده را می نویسیم و هر چیزی را در کارنامه ای آشکار شُمرده ایم ۱۲

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ (١٣)

و برای ایشان مثل یاران آن شهر را بزن، هنگامی که فرستادگان به آنجا آمدند ۱۳

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ (١٤)

هنگامی که به سوی ایشان دو نفر (از فرستادگان) را ارسال کردیم پس آنها را دروغ شُمردند پس ایشان را به سوّمین نفر حمایت کردیم پس گفتند: همانا ما به سوی شما فرستادگان هستیم ۱۴

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلاَّ بَشَرٌ مِثْلُنَا وَ مَا أَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ تَكْذِبُونَ (١٥)

گفتند: شما جز بشری مانند ما نیستید و (اللّه) مهربان چیزی را نازل نکرده است و شما دروغگو هستید ۱۵

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ (١٦)

(فرستادگان) گفتند: پروردگار ما می داند، همانا ما به سوی شما یقیناً فرستاده شده ایم ۱۶

وَ مَا عَلَيْنَا إِلاَّ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (١٧)

و بر عهدهٔ ما جز ابلاغ (رساندن) پیام آشکار (اللّه) نیست ۱۷

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَ لَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۸)

گفتند: همانا ما شما را به فال بد گرفتیم، اگر کوتاه نیایید شما را سنگسار می کنیم و قطعاً از سوی ما به شما شکنجه ای دردناک خواهد رسید ۱۸

قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَ إِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ (۱۹)

(فرستادگان) گفتند: بد یُمنی شما همراه خود شماست، آیا اگر پندتان دهند (به فال بد می گیرید؟) بلکه شما گروهی متجاوز هستید ۱۹

وَ جَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ (۲۰)

و مردی از انتهای شهر آمد که می دوید، گفت: ای قوم من فرستادگان را پیروی کنید ۲۰

اتَّبِعُوا مَنْ لاَ يَسْأَلُكُمْ أَجْراً وَ هُمْ مُهْتَدُونَ (۲۱)

آنان را که از شما مُزدی نمی خواهند و ایشان هدایت یافته هستند را پیروی کنید ۲۱

وَ مَا لِيَ لاَ أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۲)

و مرا چه شود که آنکس که مرا خلق کرد و به سوی او بازگردانده می شوید را عبادت نکنم ۲۲

أَ أَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لاَ تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئاً وَ لاَ يُنْقِذُونِ (۲۳)

آیا جز او صاحب قدرتی برگُزینم که اگر (اللّٰه) مهربان برای من رنجی را اراده کند میانجیگری ایشان مرا به چیزی بی‌نیاز نگرداند و نه نجاتم می دهند؟ ۲۳

إِنِّي إِذاً لَفِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (۲٤)

همانا من در آن هنگام در گُمراهی آشکار هستم ۲۴

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ (۲۵)

همانا من به پروردگار شما ایمان آوردم پس بشنوید ۲۵

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ (۲٦)

گفته شد: به باغ (بهشت) داخل شو، گفت: ای کاش قوم من می دانستند ۲۶

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ (۲۷)

که من را پروردگارم آمرزید و مرا از (افرادِ) ارجمند قرار داد ۲۷

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِن بَعْدِهِ مِنْ جُندٍ مِّنَ السَّمَاء وَمَا كُنَّا مُنزِلِينَ (۲۸)

و بر قوم او بعد از او لشگریانی از آسمان نفرستادیم و (بنای) فرستادن هم نداشتیم ۲۸

إِنْ كَانَتْ إِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ (۲۹)

تنها یک فریادِ (مرگبار) کافی بود و آنگاه همه در جا خاموش و بی جان اُفتادند ۲۹

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلاَّ كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (۳۰)

ای افسوس بر بندگان که آنها را فرستاده ای نیامد جز آنکه او را مسخره می کردند ۳۰

أَ لَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لاَ يَرْجِعُونَ (۳۱)

آیا ندیدند پیش از ایشان قوم های گذشته را نابود کردیم که همانا ایشان به سویشان باز نمی گردند ۳۱

وَ إِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ (۳۲)

و هر آینه همگی با هم نزدِ ما حاضر می شوید ۳۲

وَ آيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَ أَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبّاً فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ (۳۳)

و نشانه ای برای ایشان زمین مُرده است که آن را زنده کردیم و از آن دانه را بیرون آوردیم که از آن می خورند ۳۳

وَ جَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَ أَعْنَابٍ وَ فَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ (۳٤)

و در آن باغ هایی از نخلستانها و تاکستانها قرار دادیم و در آن چشمه ها را روان کردیم ۳۴

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَ مَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَ فَلاَ يَشْكُرُونَ (۳۵)

تا از محصول آن بُخورند و از آنچه دستهای ایشان به عمل آورده است، آیا (با هم) سپاسگزاری نخواهند کرد؟ ۳۵

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ مِمَّا لاَ يَعْلَمُونَ (۳٦)

مُنزه است آنکه همه جفت ها را خلق کرد از آنچه زمین می رویاند و از خود ایشان و از آنچه نمی دانند ۳۶

وَ آيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ (٣٧)

و شب نشانه ای برای آنهاست که از آن روز را برگنیم پس آنگاه آنان در تاریکی ها فرو می روند ۳۷

وَ الشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذٰلِکَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (٣٨)

و خورشید به سوی قرارگاههای خود روان است، این اندازه گیری (الله) شوکتمندِ داناست ۳۸

وَ الْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ (٣٩)

و برای ماه منزلگاه هایی را تعیین کردیم که به صورت شاخک خُشک خوشهٔ خرما به حالت قبلی خود باز گردد ۳۹

لاَ الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِکَ الْقَمَرَ وَ لاَ اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (٤٠)

و خورشید به ماه نمی رسد و شب از روز پیشی نمی گیرد و هر کدام در مسیری در حرکت هستند ۴۰

وَ آيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (٤١)

و نشانه ای برای ایشان است، همانا ما نسل ایشان را در کِشتی انباشته سوار کردیم ۴۱

وَ خَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ (٤٢)

و برای ایشان مانند آن چیزی را خلق کردیم که بر آن سوار می شوند ۴۲

وَ إِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلاَ صَرِيخَ لَهُمْ وَ لاَ هُمْ يُنْقَذُونَ (٤٣)

و اگر بخواهیم ایشان را غرق می سازیم تا بر ایشان فریادرسی نباشد و نجات نیابند ۴۳

إِلاَّ رَحْمَةً مِنَّا وَ مَتَاعاً إِلَى حِينٍ (٤٤)

مگر رحمت ما که تا زمانی بهره (ایشان) است ۴۴

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَ مَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٤٥)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: از آنچه پیش روی شما و آنچه پُشت سر شما است (اعمالتان) بپرهیزید تا مورد رحم قرار گیرید، (قبول نمی کنند) ۴۵

وَ مَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلاَّ كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٤٦)

و نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان به ایشان نمی آید جز از آن رویگردان هستند ۴۶

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَ نُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٤٧)

و هنگامی که به ایشان گفته شود: (در راه اللّه) از آنچه اللّه به شما روزی داده است ببخشید کسانیکه کُفر ورزیدند به آنان که ایمان آوردند، می‌گوید: آیا کسی را خوراک دهم که اگر اللّه می‌خواست او را غذا می داد؟ شما جز در گُمراهی آشکار نیستید ۴۷

وَ يَقُولُونَ مَتَى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٨)

و (کافران) می گویند: این وعده چه هنگام است اگر راستگو هستید؟ ۴۸

مَا يَنْظُرُونَ إِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَ هُمْ يَخِصِّمُونَ (٤٩)

جز یک فریادِ (مرگبار) را انتظار نخواهند کشید که ایشان را فرا بگیرد در حالی که با هم ستیزه می کنند ۴۹

فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَ لاَ إِلَى أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ (٥٠)

پس (فرصت) وصیتی را نخواهند داشت و (فرصت) بازگشت به سوی خانواده خویش را نمی یابند ۵۰

وَ نُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ (٥١)

و در شیپور دمیده شود پس ناگهان ایشان از گورها به سوی پروردگار خویش می شتابند ۵۱

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (٥٢)

(کافران) گویند: وای بر ما چه کسی ما را از قبرهایمان برانگیخت، این است آنچه (اللّه) مهربان وعده داد و فرستادگان راست گفتند ۵۲

إِنْ كَانَتْ إِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ (٥٣)

آن جز یک فریاد نیست که ناگهان همگی با هم نزد ما حاضر می شوند ۵۳

فَالْيَوْمَ لاَ تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً وَ لاَ تُجْزَوْنَ إِلاَّ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٥٤)

پس امروز بر کسی چیزی ستم نشود و جز آنچه انجام می دادید جزا داده نمی شوید ۵۴

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ (٥٥)

همانا یاران باغ (بهشت) امروز در شادمانی هستند ۵۵

هُمْ وَ أَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلاَلٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ (٥٦)

ایشان و همسرانشان در سایه هایی بر تخت ها تکیه زده اند ۵۶

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَ لَهُمْ مَا يَدَّعُونَ (٥٧)

در آنجا برای ایشان انواع میوه ها و هر چه بخواهند وجود دارد ۵۷

سَلاَمٌ قَوْلاً مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ (٥٨)

سلامتی که گفتاری از جانبِ پروردگارِ مهربان است ۵۸

وَ امْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ (٥٩)

و امروز ای مُجرمان (گناهکاران) جدا شوید ۵۹

أَ لَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لاَ تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٦٠)

آیا با شما ای فرزندان آدم عهد نبستم که شیطان (وسوسه گر) را عبادت نکنید، همانا او برای شما دشمنی آشکار است؟ ۶۰

وَ أَنِ اعْبُدُونِي هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦١)

و آنکه مرا عبادت کنید، این راه راست است ۶۱

وَ لَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلاًّ كَثِيراً أَ فَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ (٦٢)

و مسلّماً (شیطان) گروهی بسیار از شما را گُمراه کرد، آیا تعقّل نمی کردید؟ ۶۲

هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (٦٣)

این همان جهنم است که وعده داده می شدید ۶۳

اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٦٤)

امروز عذاب را بدآنچه کُفر می ورزیدید بچشید ۶۴

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَ تُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٦٥)

امروز بر دهان های ایشان (گناهکاران) مُهر می زنیم و با ما دستهایشان سخن می‌گویند و پاهایشان بدآنچه فراهم می‌کردند گواهی می دهند ۶۵

وَ لَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ (٦٦)

و اگر بخواهیم چشمهای ایشان را از بین می بریم، (و اگر بخواهند) به سوی راه (هدایت) پیشی گیرند پس چگونه ببینند؟ ۶۶

وَ لَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيّاً وَ لاَ يَرْجِعُونَ (٦٧)

و اگر بخواهیم قطعاً ایشان را بر جای خود مسخ می کنیم پس نتوانند پیش بروند و نه (به عقب) بازگردند ۶۷

وَ مَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَ فَلاَ يَعْقِلُونَ (٦٨)

و هر کس را عُمر طولانی بدهیم او را در خلقت بکاهیم (که ناتوان شود)، آیا تعقّل نمی کنند؟ ۶۸

وَ مَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَ مَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرٌ وَ قُرْآنٌ مُبِينٌ (٦٩)

و ما به او (محمّد) شعر نیاموختیم و (شعر سُرائی) در خور او نیست، آن جز یادآوری و قرآنی روشنگر نیست ۶۹

لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيّاً وَ يَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧٠)

تا (ای محمّد) آن کس را که زنده است را هشدار بدهی و گفتار حقّ بر کافران مُسلّم گردد ۷۰

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَاماً فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ (٧١)

آیا ندیدند که ما برای ایشان از قدرت خود چهارپایانی را خلق کردیم پس ایشان بر آنها اختیار دارند؟ ۷۱

وَ ذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَ مِنْهَا يَأْكُلُونَ (٧٢)

و برای ایشان (چهارپایان را) رام کردیم پس هم سوارشان می شوند و (هم) از آنها می خورند ۷۲

وَ لَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَ مَشَارِبُ أَ فَلاَ يَشْكُرُونَ (٧٣)

و در چهارپایان برای ایشان سودها و نوشیدنی هایی است پس چرا سپاسگزاری نمی کنید؟ ۷۳

وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ (٧٤)

و جز اللّه صاحب قدرت هایی گرفتند تا شاید (ایشان) یاری شوند ۷۴

لاَ يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَ هُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ (۷۵)

و (آن صاحب قدرت‌ها) ایشان را نمی توانند یاری کنند و (روز قیامت) برای ایشان لشگریانی احضار شده هستند ۷۵

فَلاَ يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ (۷٦)

پس تو را (ای محمّد) سخن ایشان اندوهگین نسازد، همانا آنچه را پنهان می کنند و آنچه را آشکار می سازند را می دانیم ۷۶

أَ وَ لَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ (۷۷)

آیا انسان ندیده است که ما او را از نطفه ای خلق کردیم پس اکنون او دشمنی آشکار است؟ ۷۷

وَ ضَرَبَ لَنَا مَثَلاً وَ نَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ (۷۸)

و (انسان کافر) برای ما مَثلی آورد و خلقت خود را فراموش کرد، گفت: کیست که استخوان هایی که در خاک پوسیده شده اند را زنده کند؟ ۷۸

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ (۷۹)

(ای محمّد) بگو: کسی که نخستین بار آنها را خلق کرد ایشان را زنده می کند و او به هر آفرینشی داناست ۷۹

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَاراً فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ (۸۰)

کسی که برای شما از درخت سبز آتشی را قرار داد، آنگاه شما از آن آتش روشن می کنید ۸۰

أَ وَ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَ هُوَ الْخَلاَّقُ الْعَلِيمُ (۸۱)

آیا آن کسی که آسمانها و زمین را خلق کرد توانا نیست بر آنکه به مانند ایشان را خلق کند، بلی و او (اللّه) آفرینندهٔ داناست ۸۱

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئاً أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۸۲)

جز این نیست فرمان او (اللّه) هنگامی که چیزی را اراده کند، گوید: بشو پس بشود ۸۲

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٨٣)

مُنزه است آنکه پادشاهی همه چیز به دست اوست و به سوی او بازگردانده می شوید ٨٣

سوره صافات - ٣٧

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

وَ الصَّافَّاتِ صَفّاً (١)

و (سوگند) به صف بستگان ١

فَالزَّاجِرَاتِ زَجْراً (٢)

پس (سوگند) به بازدارندگان (از گناهان) ٢

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْراً (٣)

پس (سوگند) به تلاوت کنندگان ذکر ٣

إِنَّ إِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ (٤)

همانا پروردگار شما یکتاست ۴

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ رَبُّ الْمَشَارِقِ (٥)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست و پروردگار مشرق هاست ۵

إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ (٦)

همانا آسمان دنیا را به زیور ستارگان آراسته نمودیم ۶

وَ حِفْظاً مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ (٧)

و از هر شیطان (وسوسه گر) گردنکشی آن را حفظ کردیم ٧

لاَ يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَى وَ يُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ (٨)

به سران بالا (عالم بالا) نمی‌توانند گوش فرا دهند و از هر سویی (تیرهای شهاب به آنها) پرتاب شوند ۸

دُحُوراً وَ لَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ (۹)

رانده شوند و برای ایشان عذابی دائمی است ۹

إِلاَّ مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ (۱۰)

مگر آنکه سخنی را به سرعت برُباید؛ که در پی او شهابی سوزان می آید ۱۰

فَاسْتَفْتِهِمْ أَ هُمْ أَشَدُّ خَلْقاً أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لاَزِبٍ (۱۱)

پس از ایشان بپرس، آیا آنان در خلقت قویتر هستند یا آنچه ما خلق کردیم؟ همانا ایشان را از گِلی بهم چسبیده شده خلق کردیم ۱۱

بَلْ عَجِبْتَ وَ يَسْخَرُونَ (۱۲)

بلکه تو (ای محمّد) در شگفتی و آنها مسخره می کنند ۱۲

وَ إِذَا ذُكِّرُوا لاَ يَذْكُرُونَ (۱۳)

و هنگامی که پند داده شوند، متذکّر نمی گردند ۱۳

وَ إِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ (١٤)

و هنگامی که نشانه ای را ببینند به مسخره می گیرند ۱۴

وَ قَالُوا إِنْ هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُبِينٌ (۱۵)

و (کافران) گفتند: این جز جادویی آشکار نیست ۱۵

أَ إِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَاباً وَ عِظَاماً أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (١٦)

آیا زمانی که مُردیم و خاک و استخوانها شدیم، آیا ما برانگیخته می شویم؟ ۱۶

أَ وَ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (۱۷)

آیا پدران پیشین ما (نیز برانگیخته می شوند)؟ ۱۷

قُلْ نَعَمْ وَ أَنْتُمْ دَاخِرُونَ (۱۸)

(ای محمّد) بگو: آری و شما در آن (روز) خوار خواهید شد ۱۸

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ (١٩)

پس جز این نیست که این یک فریاد است پس بناگاه ایشان می نگرند ١٩

وَ قَالُوا يَا وَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّينِ (٢٠)

و (کافران) گفتند: وای بر ما این روز جزاست ٢٠

هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (٢١)

این روز جدا شدن است که آن را دروغ می پنداشتید ٢١

احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ أَزْوَاجَهُمْ وَ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ (٢٢)

آنان را و همسران ایشان که ستم کردند را گِرد آورید و آنچه را که عبادت می‌کردند ٢٢

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ (٢٣)

جز الله (گِرد آورید)، پس ایشان را به سوی دوزخ راهنمایی کنید ٢٣

وَ قِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ (٢٤)

و ایشان را نگاه دارید، همانا ایشان مسئول هستند ٢۴

مَا لَكُمْ لاَ تَنَاصَرُونَ (٢٥)

شما را چه شود همدیگر را یاری نمی کنید؟ ٢۵

بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ (٢٦)

بلکه امروز تسلیم شده هستید ٢۶

وَ أَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٢٧)

و بعضی از بعضی می پرسند ٢٧

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ (٢٨)

(پیروان) می گویند: همانا شما بودید که ما را اجبار می کردید ٢٨

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٢٩)

(رهبران) می گویند: بلکه شما (خودتان) مؤمن نبودید ٢٩

وَ مَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْماً طَاغِينَ (٣٠)

و ما را بر شما تسلّطی نبود بلکه شما گروهی سرکش بودید ٣٠

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ (٣١)

پس گفتار حقّ پروردگارمان بر ما آمد، همانا ما چشندهٔ عذاب هستیم ٣١

فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ (٣٢)

پس اگر شما را گُمراه کردیم همانا ما گُمراه بودیم ٣٢

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (٣٣)

پس ایشان در آن روز در عذاب شریک هستند ٣٣

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (٣٤)

همانا با مُجرمان (گناهکاران) چنین می کنیم ٣۴

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ (٣٥)

همانا آنان بودند که وقتی به ایشان گفته می‌شد: صاحب قدرتی جز اللّٰه نیست، کِبر می ورزیدند ٣۵

وَ يَقُولُونَ أَ إِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ (٣٦)

و (کافران) می گفتند: آیا ما صاحب قدرت های خویش را بخاطر شاعری دیوانه رها کنیم؟ ٣۶

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَ صَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ (٣٧)

بلکه او (محمّد) با حقّ آمد و فرستادگان را تصدیق کرد ٣٧

إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ (٣٨)

همانا شما چشندهٔ عذاب دردناک خواهید بود ٣٨

وَ مَا تُجْزَوْنَ إِلاَّ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٩)

و مجازات نخواهید شد مگر به آنچه انجام می دادید ٣٩

إِلاَّ عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (٤٠)

بجز بندگان مُخلص اللّٰه ۴٠

أُولٰئِکَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ (٤١)

برای ایشان روزی مشخص است ۴۱

فَوَاکِهُ وَ هُمْ مُکْرَمُونَ (٤٢)

پس انواع میوه ها (نصیبشان است) و آنان (افرادِ) گرامی شده هستند ۴۲

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٤٣)

در باغهای پُر نعمت ۴۳

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ (٤٤)

بر تخت های رو در رو ۴۴

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ (٤٥)

بر ایشان جامی از نوشیدنی پاکیزه می گردانند ۴۵

بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ (٤٦)

نوشیدنی سفید که برای (افرادِ) نوشنده لذّت است ۴۶

لاَ فِيهَا غَوْلٌ وَ لاَ هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ (٤٧)

در آن تباهی عقل نیست و از آن مست نشوند ۴۷

وَ عِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ (٤٨)

و نزد ایشان چشم نوازانی دلبسته وجود دارند ۴۸

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ (٤٩)

گویا آنان مرواریدهای سفیدی هستند ۴۹

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٥٠)

پس بعضی از ایشان (اهل بهشت) از بعضی سؤال می پرسند ۵۰

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ (٥١)

گوینده ای از ایشان می گوید: همانا مرا همنشینی بود ۵۱

يَقُولُ أَ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ (٥٢)

(او) می گفت: همانا واقعاً تو (رستاخیز) را قبول داری ۵۲

أَ إِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَاباً وَ عِظَاماً أَ إِنَّا لَمَدِينُونَ (٥٣)

آیا هنگامی که مُردیم و خاک و استخوانها شدیم، آیا (پس از رستاخیز) ما مجازات می شویم؟ ۵۳

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ (٥٤)

(اهل بهشت) گفت: آیا شما (از او) اطلاع دارید؟ ۵۴

فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٥٥)

پس اطلاع یافت و او را در میان دوزخ دید ۵۵

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ (٥٦)

(اهل بهشت) گفت: به اللّه سوگند، همانا نزدیک بود مرا هلاک کنی ۵۶

وَ لَوْ لاَ نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (٥٧)

و اگر نعمت پروردگارم نبود قطعاً از (افرادِ) احضار شده (در جهنم) بودم ۵۷

أَ فَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ (٥٨)

حال، ما را دیگر مرگی نیست ۵۸

إِلاَّ مَوْتَتَنَا الْأُولَى وَ مَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (٥٩)

جز مرگ نخستین و ما عذاب نخواهیم شد ۵۹

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٦٠)

همانا این پیروزی بزرگ است ۶۰

لِمِثْلِ هٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ (٦١)

پس (افرادِ) عمل کننده باید به مانند این عمل کنند ۶۱

أَ ذٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلاً أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ (٦٢)

آیا این پذیرایی بهتر است یا درخت زقّوم؟ ۶۲

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ (٦٣)

همانا ما آن (درخت) را عذابی برای ستمکاران قرار دادیم ۶۳

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ (٦٤)

همانا آن درختی است که از اعماق دوزخ می روید ۶۴

طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ (٦٥)

شُکوفه آن همچون سرهای شیاطین (وسوسه گران) است ۶۵

فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (٦٦)

پس ایشان قطعاً از آن می خورند پس شکم ها را از آن پُر می سازند ۶۶

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْباً مِنْ حَمِيمٍ (٦٧)

بعد همانا بر آن آبی از آب جوشان است ۶۷

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ (٦٨)

و بعد از آن قطعاً به آتش (دوزخ) بازگردانده می شوند ۶۸

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ (٦٩)

همانا ایشان گِرد (آئین) پدران گمراه خویش در آمدند ۶۹

فَهُمْ عَلَى آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ (٧٠)

و ایشان دنباله رو آنان بودند ۷۰

وَ لَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ (٧١)

و مسلّماً پیش از ایشان بیشتر پیشینیان گُمراه شدند ۷۱

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ (٧٢)

و مسلّماً در میان ایشان (افرادِ) هشدار دهنده ای فرستادیم ۷۲

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ (٧٣)

پس نگاه کن سرانجام (اقوام) هشدار داده شده چگونه شد ۷۳

إِلاَّ عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (٧٤)

جز بندگان مُخلص الله ۷۴

وَ لَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ (٧٥)

و مسلماً نوح ما را ندا داد، چه خوب اجابت کننده بودیم ۷۵

وَ نَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (٧٦)

و او را با خاندانش از اندوه بزرگ نجات دادیم ۷۶

وَ جَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ (٧٧)

و نسل او را از (افرادِ) باقی مانده قرار دادیم ۷۷

وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (٧٨)

و در نسل‌های بعد (آیندگان) از وی (نام نیک) بر جای نهادیم ۷۸

سَلاَمٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ (٧٩)

سلام بر نوح در میان جهانیان ۷۹

إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٨٠)

همانا ما پاداش به نیکوکاران می دهیم ۸۰

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (٨١)

همانا او (نوح) از بندگان مؤمن ما بود ۸۱

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ (٨٢)

سپس دیگران را غرق نمودیم ۸۲

وَ إِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ (٨٣)

و همانا از پیروان او ابراهیم بود ۸۳

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٤)

آنگاه که به سوی پروردگار خویش با دلی پاک آمد ۸۴

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ مَا ذَا تَعْبُدُونَ (٨٥)

هنگامی که به پدر خویش و قومش گفت: چه چیز را عبادت می کنید؟ ۸۵

أَ إِفْكاً آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ (٨٦)

آیا به دروغ جز الله صاحب قدرت های دیگر را می خواهید؟ ۸۶

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٨٧)

پس در خصوص پروردگار جهانیان چه تصور می کنید؟ ۸۷

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ (٨٨)

پس (ابراهیم) با دقت در ستارگان نگریست ۸۸

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ (٨٩)

و (ابراهیم) گفت: همانا من بیمار هستم ۸۹

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ (٩٠)

پس (قوم او) از او روی گرداندند و برگشتند ۹۰

فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَ لاَ تَأْكُلُونَ (٩١)

و (ابراهیم) به سوی صاحب قدرت های ایشان رفت و گفت: چرا غذا نمی خورید؟ ۹۱

مَا لَكُمْ لاَ تَنْطِقُونَ (٩٢)

شما را چه شود که سخن نمی گویید؟ ۹۲

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْباً بِالْيَمِينِ (٩٣)

پس سراغ (بُت های) ایشان رفت، ضربه های سخت بر آنها کوبید ۹۳

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ (٩٤)

و (کافران) به سوی او (ابراهیم) شتابان روی آوردند ۹۴

قَالَ أَ تَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ (٩٥)

(ابراهیم) گفت: آیا آنچه را تراشیده اید را عبادت می کنید؟ ۹۵

وَ اللَّهُ خَلَقَكُمْ وَ مَا تَعْمَلُونَ (٩٦)

در حالیکه اللّه شما را و هر چه را می سازید را آفریده است ۹۶

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَاناً فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ (٩٧)

(کافران) گفتند: برای او آتشگاهی بسازید و او را در آتش بیفکنید ۹۷

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْداً فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ (٩٨)

و خواستند برای او نیرنگی فراهم کنند پس ایشان (کافران) را خوار کردیم ۹۸

وَ قَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ (٩٩)

و (ابراهیم) گفت: همانا به سوی پروردگارم می روم، بزودی مرا هدایت کند ۹۹

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ (١٠٠)

پروردگارا: به من (فرزندان) شایسته عطا کن ۱۰۰

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ (١٠١)

پس بشارت پسر بُردباری را به او دادیم ۱۰۱

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَا ذَا تَرَى قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ (١٠٢)

پس هنگامی که با او به حدّ تلاش (کار و کوشش) رسید، (ابراهیم) گفت: ای پسرم همانا من در خواب دیدم که سر تو را می بُرم پس نگاه کن که رأی تو چیست؟ گفت: ای پدر آنچه را فرمان (از سوی اللّه) داده می شوی را انجام ده، بزودی مرا اگر اللّه بخواهد از (افرادِ) شکیبا خواهی یافت ۱۰۲

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَ تَلَّهُ لِلْجَبِينِ (١٠٣)

پس چون هر دو (به اَمر اللّه) تسلیم شدند او را به پیشانی (در خاک) افکند ۱۰۳

وَ نَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ (١٠٤)

و او (ابراهیم) را ندا دادیم، ای ابراهیم ۱۰۴

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٠٥)

به درستی رؤیایت را تأیید کردی، همانا ما (افرادِ) نیکوکار را اینچنین پاداش می‌دهیم ۱۰۵

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْبَلاَءُ الْمُبِينُ (١٠٦)

همانا این قطعاً آزمایشی آشکار است ۱۰۶

وَ فَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ (١٠٧)

و او را به ذبحی بزرگ (از جانب الله) فدیه دادیم ۱۰۷

وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٠٨)

و بر او در میان آیندگان (نام نیک) بر جای نهادیم ۱۰۸

سَلاَمٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ (١٠٩)

سلام بر ابراهیم ۱۰۹

كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١١٠)

اینچنین (افرادِ) نیکوکار را پاداش دهیم ۱۱۰

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١١١)

همانا او از بندگان مؤمن ما بود ۱۱۱

وَ بَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيّاً مِنَ الصَّالِحِينَ (١١٢)

و او را به اسحاق پیامبری از شایستگان نوید دادیم ۱۱۲

وَ بَارَكْنَا عَلَيْهِ وَ عَلَى إِسْحَاقَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ (١١٣)

و بر ابراهیم و بر اسحاق برکت نهادیم و از نسل آنان بعضی نیکوکار و بعضی آشکارا بر خود ستمکارند ۱۱۳

وَ لَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَ هَارُونَ (١١٤)

و مسلّماً بر موسی و هارون منت نهادیم ۱۱۴

وَ نَجَّيْنَاهُمَا وَ قَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (١١٥)

و آنها را و قوم آنها را از اندوه بزرگ نجات دادیم ۱۱۵

وَ نَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (١١٦)

و ایشان را یاری کردیم پس ایشان چیره شدند ۱۱۶

وَ آتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ (١١٧)

و به ایشان کتابی روشنگر دادیم ۱۱۷

وَ هَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (١١٨)

و آنها را به راهی راست هدایت کردیم ۱۱۸

وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ (١١٩)

و برای ایشان در میان آیندگان (نام نیک) بر جای نهادیم ۱۱۹

سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَ هَارُونَ (١٢٠)

سلام بر موسی و هارون ۱۲۰

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٢١)

همانا ما اینچنین (افرادِ) نیکوکار را پاداش دهیم ۱۲۱

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٢٢)

همانا آنها از بندگان مؤمن ما بودند ۱۲۲

وَ إِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٢٣)

و همانا الیاس از فرستادگان بود ۱۲۳

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَ لَا تَتَّقُونَ (١٢٤)

هنگامی که به قوم خود گفت: چرا پرهیزکاری نمی کنید؟ ۱۲۴

أَ تَدْعُونَ بَعْلاً وَ تَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ (١٢٥)

آیا "بعل" را صدا می زنید و بهترین آفرینندگان را رها می کنید ۱۲۵

اللَّهَ رَبَّكُمْ وَ رَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (١٢٦)

الله پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست ۱۲۶

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (۱۲۷)

پس او را دروغ شُمردند و ایشان از (افرادِ) احضار شده (در جهنم) هستند ۱۲۷

إِلاَّ عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (۱۲۸)

مگر بندگان مُخلص الله ۱۲۸

وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (۱۲۹)

و برای او در آیندگان (نام نیک) بر جای نهادیم ۱۲۹

سَلاَمٌ عَلَى إِلْيَاسِينَ (۱۳۰)

سلام بر الیاس ۱۳۰

إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۱۳۱)

همانا ما اینچنین (افرادِ) نیکوکار را پاداش دهیم ۱۳۱

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (۱۳۲)

همانا او از بندگان مؤمن ما بود ۱۳۲

وَ إِنَّ لُوطاً لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۱۳۳)

و همانا لوط از فرستادگان بود ۱۳۳

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (۱۳٤)

هنگامی که او و همه خاندانش را نجات دادیم ۱۳۴

إِلاَّ عَجُوزاً فِي الْغَابِرِينَ (۱۳۵)

مگر پیرزنی که در میان باقی ماندگان (در عذاب) بود ۱۳۵

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ (۱۳٦)

سپس دیگران را در هم کوبیدیم ۱۳۶

وَ إِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ (۱۳۷)

و همانا شما بر (خرابه های) ایشان صبحگاهان عبور می کنید ۱۳۷

وَ بِاللَّيْلِ أَ فَلاَ تَعْقِلُونَ (۱۳۸)

و نیز شامگاهان، آیا نمی اندیشید؟ ۱۳۸

وَ إِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۱۳۹)

و همانا یونس از فرستادگان بود ۱۳۹

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (۱٤۰)

هنگامی که به سوی کِشتی پُر فرار کرد ۱۴۰

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ (۱٤۱)

پس قُرعه کشی کردند پس (قُرعه) به نام او در آمد (و او را در نهایت در دریا افکندند) ۱۴۱

فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَ هُوَ مُلِيمٌ (۱٤۲)

پس (نوعی) ماهی او را بلعید و او خودش را سرزنش می کرد ۱۴۲

فَلَوْ لاَ أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ (۱٤۳)

پس اگر از (زُمرهٔ افرادِ) تسبیح کننده نبود ۱۴۳

لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۱٤٤)

قطعاً تا روزی که (مردم) برانگیخته شوند در شکم ماهی می ماند ۱۴۴

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَ هُوَ سَقِيمٌ (۱٤٥)

پس او را به خشکی افکندیم و او بیمار بود ۱۴۵

وَ أَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ (۱٤٦)

و بر او بوته ای از کدو رویانیدیم ۱۴۶

وَ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ (۱٤۷)

و او را به سوی (جمعیّت) صد هزار نفر یا بیشتر فرستادیم ۱۴۷

فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ (۱٤۸)

پس ایمان آوردند و ایشان را تا زمانی بهرمند ساختیم ۱۴۸

فَاسْتَفْتِهِمْ أَ لِرَبِّکَ الْبَنَاتُ وَ لَهُمُ الْبَنُونَ (۱٤۹)

پس از ایشان سؤال کن، آیا برای پروردگارت دخترانی است و ایشان را پسران است؟ ۱۴۹

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلاَئِکَةَ إِنَاثاً وَ هُمْ شَاهِدُونَ (۱۵۰)

آیا ما فرشتگان را دخترانی خلق کردیم و ایشان گواه بودند؟ ۱۵۰

أَلاَ إِنَّهُمْ مِنْ إِفْکِهِمْ لَیَقُولُونَ (۱۵۱)

آگاه باشید آنان از دروغ پردازیشان است که (این سخن ناروا را) می گویند ۱۵۱

وَلَدَ اللَّهُ وَ إِنَّهُمْ لَکَاذِبُونَ (۱۵۲)

آیا اللّه فرزندی گرفته است؟! و همانا ایشان از (افرادِ) دروغگو هستند ۱۵۲

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِینَ (۱۵۳)

آیا اللّه دختران را بر پسران برگزیده است؟ ۱۵۳

مَا لَکُمْ کَیْفَ تَحْکُمُونَ (۱٥٤)

شما را چه شود چگونه حُکم می کنید؟ ۱۵۴

أَ فَلاَ تَذَکَّرُونَ (۱۵۵)

آیا یادآور نمی شوید؟ ۱۵۵

أَمْ لَکُمْ سُلْطَانٌ مُبِینٌ (۱٥٦)

یا اینکه شما را دلیلی آشکار است ۱۵۶

فَأْتُوا بِکِتَابِکُمْ إِنْ کُنْتُمْ صَادِقِینَ (۱۵۷)

پس کتاب (الهی) خویش را بیاورید اگر راستگو هستید ۱۵۷

وَ جَعَلُوا بَیْنَهُ وَ بَیْنَ الْجِنَّةِ نَسَباً وَ لَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (۱۵۸)

و میان او (اللّه) و میان جِنّیان پیوندی را قرار دادند و قطعاً جِنّیان می دانند که ایشان (افرادِ) احضار شده (در قیامت) هستند ۱۵۸

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا یَصِفُونَ (۱۵۹)

پس الله از آنچه توصیف می کنند مُنزه است ۱۵۹

إِلاَّ عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (١٦٠)

جز بندگان مُخلص الله ۱۶۰

فَإِنَّكُمْ وَ مَا تَعْبُدُونَ (١٦١)

پس همانا شما و آنچه عبادت می کنید ۱۶۱

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ (١٦٢)

شما منحرف کنندهٔ کسی نیستید ۱۶۲

إِلاَّ مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ (١٦٣)

مگر کسی را که چشندهٔ دوزخ است ۱۶۳

وَ مَا مِنَّا إِلاَّ لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ (١٦٤)

و از ما کسی نیست مگر آنکه او جایگاه مشخص دارد ۱۶۴

وَ إِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ (١٦٥)

و همانا ما قطعاً (برای اطاعت الله) به صف ایستاده ایم ۱۶۵

وَ إِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ (١٦٦)

و همانا ما قطعاً تسبیح کننده (الله) هستیم ۱۶۶

وَ إِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ (١٦٧)

و هر چند که (مشرکان) می‌گفتند ۱۶۷

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْراً مِنَ الْأَوَّلِينَ (١٦٨)

اگر که نزد ما تذکری از پیشینیان می بود ۱۶۸

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (١٦٩)

قطعاً بندگان مُخلص الله می‌شدیم ۱۶۹

فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (١٧٠)

پس بدان کُفر ورزیدند و بزودی می فهمند ۱۷۰

وَ لَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ (۱۷۱)

و مسلّماً فرمان ما در خصوص بندگان فرستادهٔ ما از قبل مقرّر شد ۱۷۱

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ (۱۷۲)

که همانا ایشان قطعاً یاری می گردند ۱۷۲

وَ إِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ (۱۷۳)

و همانا لشگریان ما، آنان چیره می گردند ۱۷۳

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ (۱۷٤)

پس (ای محمّد) از ایشان (کافران) تا مدّتی روی بگردان ۱۷۴

وَ أَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (۱۷۵)

و ایشان را ببین پس به زودی (روز وعده داده شده را) می بینند ۱۷۵

أَ فَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (۱۷٦)

آیا به (فرا رسیدن) عذاب ما عجله دارند؟ ۱۷۶

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ (۱۷۷)

پس هنگامی که (عذاب ما) به آستانهٔ (زندگی) ایشان فرود آید، عاقبت (افرادِ) هشدار داده شده چه زشت است ۱۷۷

وَ تَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ (۱۷۸)

(ای محمّد) از ایشان (کافران) تا مدّتی روی بگردان ۱۷۸

وَ أَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (۱۷۹)

و نگاه کن پس به زودی می بینند ۱۷۹

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ (۱۸۰)

پروردگارت مُنزه است پروردگارِ شوکتمند از آنچه توصیف می کنند ۱۸۰

وَ سَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ (۱۸۱)

سلام بر فرستادگان ۱۸۱

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۸۲)

و سپاس برای اللّٰه پروردگار جهانیان است ۱۸۲

سوره ص - ۳۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

ص وَ الْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ (۱)

ص و قرآن که حاوی تذکر است ۱

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَ شِقَاقٍ (۲)

بلکه کسانیکه کُفر ورزیدند در تکبّر و بدبختی اند ۲

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَ لاَتَ حِينَ مَنَاصٍ (۳)

چه بسا پیش از ایشان قوم هایی را هلاک کردیم پس فریاد بر آوردند و در آن هنگام مجال رهایی نبود ۳

وَ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَ قَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (٤)

و تعجب کردند که هشدار دهنده ای از میان خودشان به سوی ایشان آمدند و کافران گفتند: این جادوی آشکار است ۴

أَ جَعَلَ الْآلِهَةَ إِلٰهاً وَاحِداً إِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ (٥)

آیا (محمّد می گوید) به جای (چند) صاحب قدرت یک صاحب قدرت وجود دارد؟ همانا این چیزی عجیب است ۵

وَ انْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَ اصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ (٦)

و رؤسا از ایشان به راه اُفتادند که بروید و بر صاحب قدرت های خودتان شکیبا باشید، همانا این هدف ماست ٦

مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هٰذَا إِلاَّ اخْتِلاَقٌ (٧)

این را در آئین دیگری نشنیده ایم، این جز دروغ بافی نیست ٧

أَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ (٨)

آیا بر او (محمّد) ذکر از میان ما نازل شده است؟ بلکه ایشان در شکّی از ذکر من هستند، بلکه هنوز عذاب را نچشیده اند ٨

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ (٩) آیا گنجینه های رحمت پروردگارِ شوکتمندِ بخشندهٔ تو نزد ایشان است؟ ٩

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ (١٠)

آیا برای ایشان پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست؟ پس باید با اسباب (وسایل) بالا روند ١٠

جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ (١١)

خیل کثیری از اقوام شکست خورده وجود داشتند ١١

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ عَادٌ وَ فِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ (١٢)

پیش از ایشان قوم نوح و عاد و فرعون صاحبان اَهرام (نشانه های الهی را) دروغ شُمردند ١٢

وَ ثَمُودُ وَ قَوْمُ لُوطٍ وَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ أُولٰئِكَ الْأَحْزَابُ (١٣)

و (قومِ) ثمود و قوم لوط و یاران أیکه (قوم شعیب)، آنان همان گروه های (مخالف اسلام) بودند ١٣

إِنْ كُلٌّ إِلاَّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ (١٤)

از ایشان کسی نبود مگر اینکه فرستادگان را دروغ شُمرد پس سزاوار عذاب شدند ١٤

وَ مَا يَنْظُرُ هٰؤُلاَءِ إِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ (١٥)

و اینان جز انتظار یک فریادِ (مرگبار) را ندارند که از آن (عذاب) نمی توانند بگریزند ١٥

وَ قَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ (١٦)

و (کافران به مسخره) گفتند: پروردگارا پیش از روز حساب (اگر می توانی) هر چه زودتر ما را عذاب کن ۱۶

اصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَ اذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ (۱۷)

بر آنچه می گویند شکیبا باش و بنده ما داوود دارای قدرت را یاد کن، او بسیار توبه کننده بود ۱۷

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَ الْإِشْرَاقِ (۱۸)

همانا ما کوهها را با او مسخّر کردیم؛ آنها شامگاهان و هنگام طلوع آفتاب، همراه او تسبیح می گفتند ۱۸

وَ الطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ (۱۹)

و پرندگان (به دستور) او جمع می شدند و همه به سوی او باز می گشتند ۱۹

وَ شَدَدْنَا مُلْكَهُ وَ آتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَ فَصْلَ الْخِطَابِ (۲۰)

و پادشاهی او را اُستوار ساختیم و به او حکمت و داوری قاطع (عادلانه) را دادیم ۲۰

وَ هَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ (۲۱)

و آیا به تو خبر شاکیان رسید، زمانی که از دیوار محراب بالا می رفتند؟ ۲۱

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لاَ تَخَفْ خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَ لاَ تُشْطِطْ وَ اهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ (۲۲)

هنگامی که بر داوود وارد شدند پس داوود از آنان ترسید، گفتند: نترس، دو نفر شاکی هستیم که یکی از ما بر دیگری ستم کرده است پس میان ما به حقّ حُکم کن و ستم روا مدار و ما را به سوی راه راست هدایت کن ۲۲

إِنَّ هٰذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَ تِسْعُونَ نَعْجَةً وَ لِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَ عَزَّنِي فِي الْخِطَابِ (۲۳)

همانا این برادر من است و او را نود و نه گوسفند است و مرا یک گوسفند است پس به من گفت: آن یکی را به من واگذار کن و بر این سخن بر من اِصرار دارد ۲۳

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَکَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِکَ إِلَی نِعَاجِهِ وَ إِنَّ کَثِیراً مِنَ الْخُلَطَاءِ لَیَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَی بَعْضٍ إِلاَّ الَّذِینَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ قَلِیلٌ مَا هُمْ وَ ظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَ خَرَّ رَاکِعاً وَ أَنَابَ (٢٤)

(داوود) گفت: مسلّماً بر تو ظلم کرده است به این دلیل که می خواهد (به اِصرار) گوسفند تو را به گوسفندانش ملحق کند و همانا بسیاری از شریکان بر همدیگر ستم می کنند مگر کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند و ایشان چه کم هستند و داوود فهمید که همانا ما او را آزمایش کردیم پس از پروردگارش آمرزش خواست و به رو در (خاک) اُفتاد و (از گناهش) توبه کرد ۲۴

فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِکَ وَ إِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَی وَ حُسْنَ مَآبٍ (٢٥)

پس برای او آن (خطایش) را بخشیدیم و همانا او نزد ما دارای مقامی نزدیک (والا) و بازگشتگاه نیکویی است ۲۵

یَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاکَ خَلِیفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْکُمْ بَیْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَ لاَ تَتَّبِعِ الْهَوَی فَیُضِلَّکَ عَنْ سَبِیلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِینَ یَضِلُّونَ عَنْ سَبِیلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیدٌ بِمَا نَسُوا یَوْمَ الْحِسَابِ (٢٦)

ای داوود ، همانا ما تو را در زمین جانشین قرار دادیم پس میان مردم به حقّ (بر اساس وحی الهی) حُکم کن و هوس را پیروی نکن که تو را از راه اللّه گُمراه می‌کند، همانا کسانیکه از راه اللّه گُمراه می شوند برای ایشان بدآنچه روز حساب را فراموش کردند عذابی سخت است ۲۶

وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَیْنَهُمَا بَاطِلاً ذٰلِکَ ظَنُّ الَّذِینَ کَفَرُوا فَوَیْلٌ لِلَّذِینَ کَفَرُوا مِنَ النَّارِ (٢٧)

و آسمان و زمین و آنچه میان آنها را به باطل نیافریدیم این تصور کسانی است که کُفر ورزیدند پس وای بر کافران در آتش (جهنم) ۲۷

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِینَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ کَالْمُفْسِدِینَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِینَ کَالْفُجَّارِ (٢٨)

آیا کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند را به مانند مفسدان در زمین قرار می دهیم؟ آیا پرهیزکاران را به مانند گناهکاران قرار خواهیم داد؟ ۲۸

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَ لِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ (٢٩)

(قرآن) کتابی است مُبارک که آن را به سوی تو (ای محمّد) نازل کردیم تا در آیات آن بیندیشند و خردمندان متذکر شوند ٢٩

وَ وَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٣٠)

و به داوود ، سلیمان را بخشیدیم چه بندهٔ نیکویی بود، همانا او بسیار توبه کننده بود ٣٠

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ (٣١)

زمانی که شامگاهان اسبهای اصیلِ تندرو را برای او به نمایش گذاشتند ٣١

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ (٣٢)

پس (سلیمان) گفت: همانا من علاقه به اسب ها را بر یاد پروردگار خویش ترجیح دادم تا این که (اسب ها) از چشم او (در گرد و غبار) پنهان شدند ٣٢

رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحاً بِالسُّوقِ وَ الْأَعْنَاقِ (٣٣)

(سلیمان گفت:) اسب ها را پیش من بازگردانید پس شروع به نوازش ساق ها و گردن های آنها کرد ٣٣

وَ لَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَ أَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً ثُمَّ أَنَابَ (٣٤)

و همانا سلیمان را آزمایش کردیم و بر تخت او جسدی را افکندیم سپس او توبه کرد ٣٤

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ هَبْ لِي مُلْكاً لاَ يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (٣٥)

(سلیمان) گفت: پروردگارا مرا ببخش و مرا پادشاهی ارزانی دار که اَحدی را بعد از من شایسته نباشد، همانا تو بسیار بخشنده هستی ٣٥

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ (٣٦)

پس برای او باد را مسخّر کردیم که به فرمان او، به آرامی و نرمی هر کجا (که) می خواست روان می شد ٣٦

وَ الشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَ غَوَّاصٍ (٣٧)

و شیاطین (وسوسه گران) همه (برای او) بنّایی و غواصی می کردند ٣٧

وَ آخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (٣٨)

و گروهی دیگر (از شیاطین) به زنجیر بسته شده بودند ۳۸

هٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٣٩)

این بخشش ما است پس (ای سلیمان) بی شمار ببخش یا نگهدار ۳۹

وَ إِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى وَ حُسْنَ مَآبٍ (٤٠)

و همانا او نزدِ ما مقامی ارجمند و سرانجام نیکویی دارد ۴۰

وَ اذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَ عَذَابٍ (٤١)

و (ای محمّد) بنده ما ایّوب را یاد کن، هنگامی که پروردگار خویش را ندا داد، همانا شیطان (وسوسه گر) به من رنج و عذابی را رسانده است ۴۱

ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَ شَرَابٌ (٤٢)

(ای ایّوب) پای خویش را بر زمین بکوب، اینک این (چشمه سار برای تو) شستشوگاهی خُنک و نوشیدنی است ۴۲

وَ وَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَ ذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ (٤٣)

و (دوباره) به او (ایّوب) خاندانش را و مانند آنها را به او بخشیدیم تا رحمتی از جانبِ ما و یادآوری برای (افرادِ) خردمند باشد ۴۳

وَ خُذْ بِيَدِكَ ضِغْثاً فَاضْرِبْ بِهِ وَ لاَ تَحْنَثْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِراً نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٤٤)

(ای ایّوب) با دست خویش دستهٔ گیاهی را بگیر پس با آن (به زخم هایت) بزن و دلسرد مباش، همانا او را شکیبا یافتیم، چه بندهٔ خوبی بود، همانا او بسیار توبه کننده بود ۴۴

وَ اذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَ الْأَبْصَارِ (٤٥)

و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را یاد کن، صاحب قدرت و فهم بودند ۴۵

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ (٤٦)

همانا ایشان را به خلوصی که یادآور آن سرای (جاودان) است خالص کردیم ۴۶

وَ إِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ (٤٧)

و همانا ایشان نزد ما از (افرادِ) برگزیده و نیکان هستند ۴۷

وَ اذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَ الْيَسَعَ وَ ذَا الْكِفْلِ وَ كُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ (٤٨)

و اسماعیل و یَسَع و ذوالکفل را یاد کن، هر کدام از نیکان بودند ۴۸

هٰذَا ذِكْرٌ وَ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ (٤٩)

این (قرآن) تذکری است، همانا برای پرهیزکاران سرانجام نیکویی است ۴۹

جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ (٥٠)

باغ های جاودان که دروازه های آن برای ایشان گُشوده است ۵۰

مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَ شَرَابٍ (٥١)

در آنها تکیه می کنند، در آن میوه فراوان و نوشیدنی طلب می کنند ۵۱

وَ عِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ (٥٢)

و نزد ایشان چشم نوازانی همتراز به عنوان ارمغان وجود دارند ۵۲

هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ (٥٣)

این است آنچه برای روز حساب وعده داده می شوید ۵۳

إِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ (٥٤)

همانا این (نعمت ها) روزی ماست، پایانی در آن نیست ۵۴

هٰذَا وَ إِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ (٥٥)

این است و همانا (افرادِ) گردنکش را بدترین بازگشتگاه است ۵۵

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ (٥٦)

جهنم که به آن وارد می شوند پس چه بد قرارگاهی است ۵۶

هٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَ غَسَّاقٌ (٥٧)

این آب جوشان و چرکاب است که باید آن را بچشند ۵۷

وَ آخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ (٥٨)

و از همین قبیل انواع دیگر (عذاب ها را دارند) ۵۸

هٰذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لاَ مَرْحَباً بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ (٥٩)

گروهی دیگر (نیز) هست که با شما داخل (آتش) می شوند، خوشی بر ایشان نیست، همانا ایشان وارد آتش می شوند ۵۹

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لاَ مَرْحَباً بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ (٦٠)

(پیروان و مُقلّدان) می گویند: بلکه بر شما خوشی نباشد که شما مسبب عذاب ما هستید پس آن (جهنم) چه قرارگاه بدی است ۶۰

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَاباً ضِعْفاً فِي النَّارِ (٦١)

(پیروان و مُقلّدان) می گویند: پروردگارا هر کس که باعث شد که ما عذاب شویم برای او عذابی دو چندان در آتش بیفزای ۶۱

وَ قَالُوا مَا لَنَا لاَ نَرَى رِجَالاً كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ (٦٢)

و (اهل جهنم) می گویند: چرا ما اشخاصی را نمی بینیم که ایشان را (در دنیا) از (افرادِ) شریر به حساب می آوردیم؟ ۶۲

أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيّاً أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ (٦٣)

آیا ما آنان را به مسخره گرفته بودیم، یا چشم ها از دیدن آنان منحرف شده بود؟ ۶۳

إِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ (٦٤)

همانا این مشاجرات اهل آتش (جهنم) حقیقت دارد ۶۴

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنْذِرٌ وَ مَا مِنْ إِلٰهٍ إِلاَّ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٦٥)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که من هشدار دهنده هستم و صاحب قدرتی جز اللّٰه یگانهٔ چیره نیست ۶۵

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (٦٦)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، (اللّه) شوکتمندِ آمرزنده (است) ۶۶

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ (٦٧)

(ای محمّد) بگو: آن خبری بزرگ است ۶۷

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ (٦٨)

که شما از آن رویگردان هستید ۶۸

مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ (٦٩)

(ای محمّد بگو:) من اطلاعی از مشاجرات ساکنان عالم بالا ندارم ۶۹

إِنْ يُوحَى إِلَيَّ إِلاَّ أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٧٠)

به من وحی می شود که همانا من جز هشدار دهنده ای آشکار نیستم ۷۰

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَراً مِنْ طِينٍ (٧١)

وقتی که پروردگارت به فرشتگان گفت: همانا من خلق کننده بشری از گِل هستم ۷۱

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَ نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (٧٢)

پس زمانی که او (آدم) را آراسته نمودم و در او از روح خود دمیدم (منش و طریقت الهی را به او واگذار نمودم) پس (ای فرشتگان) برای او سجده کنید ۷۲

فَسَجَدَ الْمَلاَئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (٧٣)

پس همگی فرشتگان با هم سجده کردند ۷۳

إِلاَّ إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٧٤)

مگر ابلیس (که از جِنّیان بود ولی در میان فرشتگان بود) که کِبر ورزید و از کافران شد ۷۴

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ (٧٥)

(اللّه) فرمود: ای ابلیس چه چیز تو را مانع گردید که برای آنچه با دستان (قدرت) خود خلق کردم سجده نکنی، آیا کبر ورزیدی یا از برتری جویان بودی؟ ۷۵

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (٧٦)

(ابلیس) گفت: من از او بهترم، مرا از آتش خلق کردی و او را از گِل آفریدی ۷۶

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّکَ رَجِيمٌ (۷۷)

(اللّٰه) فرمود: از آن (مقام) خارج شو پس همانا تو رانده شده هستی ۷۷

وَ إِنَّ عَلَيْکَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (۷۸)

و همانا بر تو لعنت تا روز جزاست ۷۸

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۷۹)

(ابلیس) گفت: پروردگارا پس مرا مُهلت ده تا روزی که (مردم) برانگیخته شوند ۷۹

قَالَ فَإِنَّکَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (۸۰)

(اللّٰه) فرمود: پس همانا تو از (افرادِ) مُهلت یافته هستی ۸۰

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (۸۱)

تا آن روز که وقت مشخص است ۸۱

قَالَ فَبِعِزَّتِکَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۸۲)

(ابلیس) گفت: (ای اللّٰه) به شُکوه تو سوگند قطعاً همگی ایشان (انسانها) را گُمراه سازم ۸۲

إِلاَّ عِبَادَکَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (۸۳)

مگر بندگان تو از ایشان که خالص شده اند ۸۳

قَالَ فَالْحَقُّ وَ الْحَقَّ أَقُولُ (٨٤)

(اللّٰه) فرمود: پس حقّ است و حقّ را می گویم ۸۴

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْکَ وَ مِمَّنْ تَبِعَکَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ (۸۵)

قطعاً جهنم را از تو و آنان که تو را پیروی کنند یکسره پُر خواهم کرد ۸۵

قُلْ مَا أَسْأَلُکُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُتَکَلِّفِينَ (٨٦)

(ای محمّد) بگو: بابت آن (ابلاغ پیام اللّٰه) از شما مُزدی نمی خواهم و من اهل سخنان ساختگی و بی اساس نیستم ۸٦

إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (٨٧)

آن (قرآن) جز تذکری برای جهانیان نیست ٨٧

وَ لَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ (٨٨)

و قطعاً بعد از مدّتی خبر آن را خواهید دانست ٨٨

سوره زمر - ٣٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (١)

نزول (این) کتاب از جانب اللّه شوکتمندِ حکیم است ١

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ (٢)

همانا کتاب را به حقّ به سوی تو (ای محمّد) فرستادیم پس اللّه را عبادت کن در حالی که دین (عبادت) را برای او خالص کرده ای ٢

أَلاَ لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلاَّ لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (٣) آگاه باشید برای اللّه دین پاک است و کسانیکه جز اللّه سرپرستانی گرفته اند (می گویند:) ما ایشان را عبادت نمی کنیم جز آن که (این اولیاء) ما را به سوی اللّه نزدیک می گردانند، همانا اللّه میان ایشان در آنچه در آن اختلاف کردند حُکم می‌کند، همانا اللّه کسی که دروغگویی ناسپاس است را هدایت نمی کند ٣

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَداً لاَصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٤)

اگر اللّه می خواست که فرزندی را قرار دهد قطعاً (هر که را می خواست) از آنچه خلق می کند را بر می گزید، او منزه است، اللّه یکتای چیره گر است ۴

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَ يُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى أَلاَ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (۵)

آسمانها و زمین را به حقّ خلق کرد، شب را بر روز می‌افکند و روز را بر شب می‌افکند و خورشید و ماه را مسخّر کرد هر کدام به سوی مُهلتی تعیین شده روان است، همانا او (اللّه) شوکتمندِ آمرزنده است ۵

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقاً مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلاَثٍ ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (٦)

شما را از یک نفس (آدم) خلق کرد سپس از او جفتش را خلق کرد و برای شما از دام ها هشت گونه پدید آورد، شما را در شکم های مادرانتان مرحله به مرحله در تاریکیهای سه گانه خلق می کند، این اللّه پروردگار شماست، برای او پادشاهی است، صاحب قدرتی جز او نیست پس به کجا بازگردانده می شوید؟ ۶

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَ لاَ يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَ إِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٧)

اگر کُفر ورزید پس همانا اللّه از شما بی نیاز است، (اللّه) برای بندگان خود ناسپاسی را نمی پسندد و اگر سپاسگزار باشید برای شما می پسندد و هیچ بار برنده ای بار (گناه) دیگری را بر ندارد پس به سوی پروردگارتان بازگشت شما است پس شما را بدآنچه انجام می دادید خبر می دهد، همانا او به درون سینه ها آگاه است ۷

وَ إِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيباً إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَ جَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَاداً لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلاً إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ (٨)

و هنگامی که به انسان رنجی برسد پروردگار خویش را توبه کننده صدا می زند سپس هنگامی که به او نعمتی از جانب خویش را می دهد آنکه را قبلاً صدا می زند (اللّه) را فراموش می کند، برای اللّه همتایانی را قرار می‌دهد تا از راه او (اللّه) گُمراه سازد، (ای محمّد) بگو: به کُفر خویش اندکی بهره مند باش، همانا تو از یاران آتش هستی ۸

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِداً وَ قَائِماً يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَ يَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ (٩)

آیا کسی که او در طول شب سجده کننده و یا ایستاده اطاعت می کند، از آخرت می ترسد و به رحمت پروردگارِ خویش اُمید دارد (مانند فرد کافر است؟)، آیا یکسان هستند کسانیکه می دانند و کسانیکه نمی دانند؟ همانا جز افراد خردمند یادآور نمی شوند ۹

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (١٠)

(ای محمّد) بگو: ای بندگان من که ایمان آورده اید از پروردگار خویش بپرهیزید، آنان که در این دنیا نیکویی کردند (پاداش) خوبی دارند و زمین اللّه پهناور است، جز این نیست که (پاداش افرادِ) شکیبا بی انتها است ۱۰

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ (١١)

(ای محمّد) بگو: همانا من اَمر شدم که اللّه را عبادت کنم و دین (عبادت) را برای او خالص گردانم ۱۱

وَ أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (١٢)

و اَمر شدم که نخستین تسلیم شده (در برابر اللّه) باشم ۱۲

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٣)

(ای محمّد) بگو: بواسطهٔ عذاب روز بزرگ از اینکه پروردگار خویش را نافرمانی کنم می ترسم ۱۳

قُلِ اللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصاً لَهُ دِينِي (١٤)

(ای محمّد) بگو: اللّه را عبادت می کنم، برای او دینم (عبادتم) را خالص می گردانم ۱۴

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلاَ ذٰلِکَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (١٥)

پس (ای مُشرکان) هر چه جز او (اللّٰه) صدا می زنید را عبادت کنید، (ای محمّد) بگو: همانا (افرادِ) زیانکار کسانی هستند که به خویش و خاندان خود در روز قیامت زیان رساندند، همانا این زیانی آشکار است ١٥

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذٰلِکَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ (١٦)

برای ایشان از بالای سرشان و از زیرشان پرده هایی از آتش است، این چیزی است که اللّٰه بندگان خویش را از آن می ترساند، ای بندگانم پس پرهیزکاری کنید ١٦

وَ الَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَ أَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ (١٧)

و کسانیکه از اینکه طاغوت (استبداد) را عبادت کنند دوری نمودند و به سوی اللّٰه بازگشتند برای ایشان مُژده است پس بندگانم را مُژده بده ١٧

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولٰئِکَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولٰئِکَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ (١٨)

کسانیکه گفتار (اللّٰه) را می شنوند پس همهٔ آن را پیروی می کنند، آنان کسانی هستند که اللّٰه ایشان را هدایت کرده است و آنان (افرادِ) خردمند هستند ١٨

أَ فَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَ فَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ (١٩)

آیا کسی که بر او فرمان عذاب صادر شد، آیا تو (ای محمّد) آن را از آتش (جهنم) می رهانی؟ ١٩

لٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعْدَ اللَّهِ لاَ يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ (٢٠)

لیکن کسانیکه از پروردگار پرهیز کردند برای آنان غُرفه هایی است که بالای آنها غرفه‌هایی (دیگر) بنا شده که از زیر آنها نهرها روان است، وعدهٔ اللّٰه است و اللّٰه وعدهٔ خویش را نمی شکند ٢٠

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعاً مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرّاً ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَاماً إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ (٢١)

آیا ندیدی که اللّٰه از آسمان آبی را فرود آورد پس آن را به سوی چشمه هایی که در زمین است راه داد سپس به وسیلهٔ آن زراعت را بیرون می آورد که رنگ های آن گوناگون است سپس آن را خُشک می گرداند پس آن را زرد می بینی سپس آن را خُرد می گرداند، همانا در این یادآوری برای (افرادِ) خردمند است ۲۱

أَ فَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلاَمِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولٰئِکَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٢٢)

آیا آن کس که اللّٰه سینهٔ او را برای اسلام گُشوده و او بر روشنایی از پروردگار خویش است (مانند فرد کافر است) پس وای بر سنگدلان که اللّٰه را یاد نمی کنند، آنان در گُمراهی آشکار هستند ۲۲

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَاباً مُتَشَابِهاً مَثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذٰلِکَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٢٣)

اللّٰه همه سخن (هدایتگر الهی) را در قالب کتابی بازگرداندنی و تکرار شونده نازل کرد که پوست بدن کسانیکه از پروردگار خویش می ترسند از آن به لرزه می اُفتد، سپس پوستها و دلهای ایشان به یاد اللّٰه نرم شود، این هدایتِ اللّٰه است، بدان (سخن) هر کس را بخواهد هدایت می کند و کسی که اللّٰه گُمراه کند پس برای او هدایت کننده ای نیست ۲۳

أَ فَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ قِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٢٤)

پس آیا آنکه چهره خویش را از عذاب سخت روز قیامت دور می کند (با مؤمن برابر است)؟ و به ستمکاران گفته شود: آنچه فراهم کرده اید را بچشید ۲۴

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَشْعُرُونَ (٢٥)

کسانیکه پیش از ایشان بودند دروغ شُمردند پس (اللّٰه) ایشان را از جایی که نمی‌فهمیدند به عذاب گرفتار نمود ۲۵

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٢٦)

پس الله به ایشان در زندگی دنیا خواری را چشاند و قطعاً عذاب آخرت بزرگتر است اگر می دانستند ۲۶

وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۲۷)

و مسلّماً برای مردم در این قرآن هر مثلی را زدیم تا شاید یادآور شوند ۲۷

قُرْآناً عَرَبِيّاً غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۲۸)

قرآنی رسا بدون کجی و انحراف تا شاید پرهیزکاری کنند ۲۸

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً رَجُلاً فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَ رَجُلاً سَلَماً لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلاً الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (۲۹)

الله مَثَل مردی را زد که شریکانی ناسازگار دارد و مردی که تنها فرمانبر یک نفر است، آیا این دو مَثَل یکسان هستند؟ سپاس الله را بلکه بیشتر ایشان نمی دانند ۲۹

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَ إِنَّهُمْ مَيِّتُونَ (۳۰)

همانا تو (ای محمّد) می میری و ایشان نیز خواهند مُرد ۳۰

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ (۳۱)

سپس همانا شما روز قیامت نزد پروردگارتان (با هم) مشاجره خواهید کرد ۳۱

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَ كَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَ لَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ (۳۲)

پس کیست ستمکارتر از آنکه بر الله دروغی را ببندد و (سخن) راست را هنگامی که به (سوی) او بیاید دروغ پندارد، آیا جایگاهی در جهنم برای کافران نیست؟ ۳۲

وَ الَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهِ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (۳۳)

و کسی که (سخن) راست آورد و آن را تصدیق نماید آنان پرهیزکاران هستند ۳۳

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (۳٤)

هر چه بطلبند نزدِ پروردگارشان دارند، این پاداش نیکوکاران است ۳۴

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَ يَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (۳۵)

تا اللّه از ایشان بدترین عملی که انجام دادند را از ایشان بزُداید و به آنان مُزد ایشان را به بهتر از آنچه انجام می‌دادند بپردازد ۳۵

أَ لَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَ يُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٣٦)

آیا اللّه برای بنده اش کافی نیست؟ و (ای محمّد) تو را از کسانی بجز اللّه می ترسانند و هر کس را اللّه گُمراه کند برای او هدایت کننده ای نیست ۳۶

وَ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَ لَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ (٣٧)

و آنکه را اللّه هدایت کند پس برای او گُمراه کننده ای نیست، آیا اللّه شوکتمندِ صاحبِ انتقام نیست؟ ۳۷

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَ فَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (٣٨)

و اگر از ایشان (مشرکان) بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را خلق کرده؟ قطعاً خواهند گفت: اللّه، (ای محمّد) بگو: آیا آنچه را جز اللّه صدا می زنید اگر اللّه بخواهد به من رنجی را برساند آیا آنان دفع کننده زیان او هستند؟ و اگر اللّه رحمتی را برای من بخواهد آیا آنان بازدارندهٔ رحمت او هستند؟ (ای محمّد) بگو: اللّه مرا بس است، (افرادِ) توکّل کننده بر اللّه توکّل می کنند ۳۸

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٣٩)

(ای محمّد) بگو: ای قوم با امکاناتتان کار خویش را انجام دهید که همانا من نیز کار خویش را انجام می دهم پس به زودی خواهید دانست ۳۹

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ (٤٠)

چه کسی وقتی عذاب بیاید او را رسوا می سازد و او را عذاب همیشگی (جهنم) در برمی گیرد ۴۰

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (٤١)

همانا بر تو (ای محمّد) این کتاب (قرآن) را به حقّ برای (هدایت) مردم نازل کردیم پس کسی که هدایت شود پس به سود خود اوست و هر کس که گُمراه شود پس جز این نیست که به زیان خود گُمراه شود و تو بر ایشان وکیل نیستی ۴۱

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَ الَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَ يُرْسِلُ الْأُخْرَى إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٤٢)

اللّٰه جان ها را هنگام مرگشان می گیرد و آنکه به هنگام خواب نمُرده است (جانش را می گیرد) پس آن را که حُکم مرگ بر او مُقدّر کرده است را نگاه می دارد و دیگری را تا مُهلتی مشخص باز می فرستد، همانا در این نشانه هایی است برای گروهی که می اندیشند ۴۲

أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَ وَ لَوْ كَانُوا لاَ يَمْلِكُونَ شَيْئاً وَ لاَ يَعْقِلُونَ (٤٣)

آیا جز اللّٰه شفیعانی گرفته اند؟ (ای محمّد) بگو: اگر چه صاحب اختیار چیزی نباشند و چیزی را نفهمند؟ ۴۳

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعاً لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٤٤)

(ای محمّد) بگو: شفاعت یکسره از آنِ اللّٰه است، برای او پادشاهی آسمانها و زمین است سپس به سوی او بازمی گردید ۴۴

وَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ إِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (٤٥)

و هنگامی که اللّٰه به تنهایی یاد می شود دلهای کسانیکه به آخرت ایمان ندارند دچار انزجار می شود و وقتی کسانی غیر اللّٰه یاد شوند آنگاه ایشان شادمانی می کنند ۴۵

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (٤٦)

(ای محمّد) بگو: یا اللّٰه پدید آورندهٔ آسمانها و زمین، دانای نهان و آشکار، تو میان بندگان خود در آنچه در آن اختلاف می کردند حُکم می کنی ۴۶

وَ لَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَ مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ بَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ (٤٧)

و اگر همه آنچه در زمین است و همانند آن برای ستمکاران می بود قطعاً برای رهایی خود از عذاب سخت روز قیامت آن را به عنوان بازخرید می دادند و بر ایشان از الله چیزهایی آشکار می شود که حسابش را نمی کردند ۴۷

وَ بَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٤٨)

و بر ایشان بدیهای آنچه انجام می دادند آشکار شد و آنچه آن را مسخره می‌کردند ایشان را فرا می گیرد ۴۸

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٤٩)

پس هنگامی که به انسان آسیبی برسد ما را صدا می زند پس زمانی که نعمتی از خودمان به او بدهیم، گوید: جز این نیست (که این نعمت ها) به من به خاطر دانشم داده شد، بلکه آن آزمایش است و لیکن بیشتر ایشان نمی دانند ۴۹

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٥٠)

همانا این سخن (اقوام) پیشین نیز بوده است پس آنچه کسب کردند ایشان را (از عذاب) نجات نداد ۵۰

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هٰؤُلاَءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَ مَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (٥١)

پس زشتی های آنچه فراهم کرده بودند به ایشان رسید پس بزودی تبعات بدکاریهای ایشان به افراد ستمکار ایشان خواهد رسید و ایشان الله را درمانده نمی کنند ۵۱

أَ وَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥٢)

آیا ندانستند که الله روزی را وسعت می دهد برای هر که از بندگانش بخواهد و اندازه می گرداند (برای هر که بخواهد)، در این نشانه هایی است برای گروهی که ایمان دارند ۵۲

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لاَ تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٥٣)

(ای محمّد) بگو: ای بندگان من که بر خویشتن زیاده روی کردید از رحمت اللّه ناامید نشوید، همانا اللّه همه گناهان را می آمرزد، همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۵۳

وَ أَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَ أَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لاَ تُنْصَرُونَ (٥٤)

و به سوی پروردگار خویش توبه کنید و برای او تسلیم شوید پیش از آنکه عذاب به سوی شما بیاید و یاری نشوید ٥٤

وَ اتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَ أَنْتُمْ لاَ تَشْعُرُونَ (٥٥)

و از همه آنچه به سوی شما از (جانبِ) پروردگارتان نازل شده است پیروی کنید پیش از آنکه عذاب به ناگاه شما را دریابد و شما نفهمید ۵۵

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَ إِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ (٥٦)

(مثل) آن کس که گوید: افسوس بر آنچه دربارهٔ (عبادت) اللّه کوتاهی کردم و هر آینه من از (افرادِ) مسخره کننده بودم ۵۶

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (٥٧)

یا گوید: اگر اللّه مرا هدایت می کرد قطعاً از پرهیزکاران می شدم ۵۷

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٥٨)

یا زمانی که عذاب را ببیند گوید: کاش مرا بازگشتی (به دنیا) بود تا از (افرادِ) نیکوکار می شدم ۵۸

بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَ اسْتَكْبَرْتَ وَ كُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٥٩)

بلی، آیات من به سوی تو آمد پس آنها را دروغ پنداشتی و تکبّر ورزیدی و از کافران بودی ۵۹

وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَ لَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ (٦٠)

و روز قیامت کسانیکه بر اللّه دروغ بستند را می بینی که چهره های ایشان سیاه شده است، آیا جایگاه متکبّران در جهنم نیست؟ ۶۰

وَ يُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لاَ يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (٦١)

و اللّٰه کسانی که تقوای الهی پیشه کرده اند، به سبب رستگاری شان نجات می دهد؛ قطعاً به ایشان بدی نخواهد رسید و اندوهگین نخواهند شد ۶۱

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (٦٢)

اللّٰه خالق هر چیزی است و او بر همه چیز وکیل است ۶۲

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٦٣)

سیطرهٔ آسمانها و زمین برای اوست و کسانیکه به آیات اللّٰه کُفر ورزیدند آنان زیانکار هستند ۶۳

قُلْ أَ فَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِّي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ (٦٤)

(ای محمّد) بگو: ای نادانان، آیا مرا فرمان می دهید که غیر اللّٰه را عبادت کنم؟ ۶۴

وَ لَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٦٥)

و مسلّماً به سوی من و به سوی کسانیکه پیش از من بودند وحی شد که اگر شرک ورزی قطعاً اعمالت تباه شود و قطعاً از (افرادِ) زیانکار خواهی شد ۶۵

بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٦٦)

بلکه اللّٰه را عبادت کن و از (افرادِ) سپاسگزار باش ۶۶

وَ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَ الْأَرْضُ جَمِيعاً قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ السَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٧)

و اللّٰه را آنطور که شایسته ارجمندی اوست قدر ننهادند و زمین در روز قیامت در چنگ اوست و آسمان ها به دست (قدرت) او پیچیده شده‌اند، او مُنزه و برتر است از آنچه شرک می ورزند ۶۷

وَ نُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ إِلاَّ مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ (٦٨)

و در شیپور دمیده شود پس آنان که در آسمانها و آنان که در زمین هستند بیهوش خواهند اُفتاد مگر آنچه اللّٰه بخواهد سپس بار دیگر در آن (شیپور) دمیده شود پس آنگاه ایشان به پا خیزند و نگاه کنند ۶۸

وَ أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَ وُضِعَ الْكِتَابُ وَ جِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (٦٩)

و زمین به نور پروردگار خویش روشن خواهد شد و کتاب (حسابرسی) گُذارده خواهد شد و پیامبران و گواهان آورده شوند و میان آنان به حقّ داوری شود و (در حقّ) ایشان ستم نشود ۶۹

وَ وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (٧٠)

و به هر کس هر آنچه انجام داده است (بطور کامل) پرداخت شود و اللّه بدآنچه انجام می دهند داناتر است ۷۰

وَ سِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَراً حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَ قَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَ لَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَ يُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا بَلَى وَ لٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧١)

و کسانیکه کُفر ورزیدند به سوی جهنم گروه گروه رانده شوند تا گاهی که بدآنجا برسند دروازه هایش گُشوده شود و نگهبانان آن به ایشان گویند: آیا شما را فرستادگانی از خود شما نیامد که بر شما آیات پروردگارتان را تلاوت کنند و شما را از رسیدن به این روز هشدار دهند؟ گویند: بله و لیکن فرمان عذاب بر کافران مقرّر شده است ۷۱

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٢)

گفته شود: به دروازه های جهنم جاودان در آن داخل شوید پس جایگاه (افرادِ) گردنکش چه بد است ۷۲

وَ سِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَراً حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَ فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَ قَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ (٧٣)

و کسانیکه پروردگار خویش را پرهیزکاری کردند به سوی باغ (بهشت) گروه گروه بُرده می شوند تا زمانی که به آن برسند دروازه های آن گُشوده شود و به ایشان نگهبانان آن گویند: سلام بر شما، کامل شدید پس در آن (بهشت) جاودان وارد شوید ۷۳

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَ أَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (٧٤)

و (اهل بهشت) می گویند: سپاس برای اللّه که وعدهٔ خویش را محقّق کرد و به ما زمین را میراث داد، هر جای باغ (بهشت) که بخواهیم جای می گیریم پس پاداش (افرادِ) عمل کننده (به دستورات الهی) چه خوب است ۷۴

وَ تَرَى الْمَلاَئِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَ قِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٧٥)

و فرشتگان را می بینی که پیرامون عرش حلقه زده اند و به سپاسِ پروردگار خویش تسبیح می گویند و میان ایشان به حقّ داوری شود و گفته شود: سپاس برای پروردگارِ جهانیان است ۷۵

سوره غافر - ۴۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

حم (١)

حم ۱

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (٢)

نازل شدن کتاب (قرآن) از (جانب) اللّه شوکتمندِ داناست ۲

غَافِرِ الذَّنْبِ وَ قَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ (٣)

(اللّه) آمرزندهٔ گناه و قبول کنندهٔ توبه، سخت کیفر دهنده، نیرومند، صاحب قدرتی جز او نیست و بازگشت به سوی اوست ۳

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلاَّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَلاَ يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلاَدِ (٤)

در آيات اللّه جز كسانيكه كُفر ورزيدند مُجادله نكنند پس (اى محمّد) رفت و آمد ايشان در شهرها تو را فريب ندهد ۴

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَ هَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَ جَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (٥)

پيش از ايشان قوم نوح و اُمّتهاى بعد از ايشان (آيات الهى را) دروغ شُمردند و هر اُمّتى قصد (كُشتن) فرستاده (اللّه) به سوى ايشان را نمود تا او را گرفتار سازند و به وسيلهٔ باطل مُجادله كردند تا بدان حقّ را نابود كنند پس ايشان را (عذاب) كرديم پس كيفر من چگونه بود؟ ۵

وَ كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (٦)

و اينچنين فرمان پروردگارت در خصوص كسانيكه كفُر ورزيدند به حقيقت پيوست و آنان گرفتار آتش هستند ۶

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَ مَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَ عِلْماً فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَ اتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَ قِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (٧)

كسانيكه عرش را حمل مى كنند و هر كس اطراف آن است به سپاس پروردگار خويش تسبيح مى گويند و بدان ايمان دارند و براى كسانيكه ايمان آورده اند آمرزش مى خواهند، (مى گويند:) پروردگارا: رحمت و دانش تو همه چيز را فرا گرفته است پس كسانيكه توبه كردند و راه تو را پيروى كردند را بيامرز و ايشان را از عذاب دوزخ بازدار ۷

رَبَّنَا وَ أَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٨)

پروردگارا: و ايشان را و آنان كه از پدرانشان و همسرانشان و فرزندان ايشان به اصلاح آمدند در باغ (بهشت) جاودان وارد كن كه به ايشان وعده دادى، همانا تو شوكتمندِ حكيم هستى ۸

وَ قِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَ مَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٩)

و ایشان را از بدیها دور ساز و آنکه از بدیهای آن روز (روز قیامت) دور کنی پس به درستی بر او رحم کرده ای و این همانا کامیابی بزرگی است ۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ (١٠)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند ندا داده شوند، قطعاً خشم الله بزرگتر از خشم شما بر خودتان است آنگاه که به سوی ایمان فرا خوانده می شدید امّا کُفر می ورزیدید ۱۰

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَ أَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ (١١)

(اهل جهنم می گویند:) پروردگارا ما را دو بار میراندی و دو بار زنده ساختی پس به گناهان خویش اعتراف کردیم پس آیا راهی برای بیرون رفتن (از آتش جهنم) هست؟ ۱۱

ذٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَ إِنْ يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (١٢)

این برای آن است که هر گاه الله به تنهایی صدا زده می شد، کُفر می ورزیدید امّا اگر به الله شرک ورزیده می شد ایمان می آوردید پس حُکم از آنِ الله برترِ بزرگ است ۱۲

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَ يُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقاً وَ مَا يَتَذَكَّرُ إِلاَّ مَنْ يُنِيبُ (١٣)

او کسی است که به شما آیات خویش را نشان داد و برای شما از آسمان روزی را می فرستد و جز افراد توبه کننده متذکر نمی شوند ۱۳

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (١٤)

پس الله را در حالی که عبادت را برای او مختص کرده اید صدا بزنید و اگر چه کافران نپذیرند ۱۴

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ (١٥)

(الله) دارای درجات والا، صاحب عرش است، روح (القدس) را از فرمان خویش بر هر که از بندگانش بخواهد می فرستد تا روزِ ملاقات را هشدار دهد ۱۵

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لاَ يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (١٦)

روزی که آشکار (حاضر) شوند و چیزی از ایشان برای الله مخفی نمی ماند، پادشاهی در آن روز از آنِ الله یکتای چیره گر است ۱۶

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لاَ ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۷)

امروز هر کس بدآنچه کسب کرده است پاداش داده شود، امروز ستمی (بر کسی) نمی گردد، همانا الله در حسابرسی سریع است ۱۷

وَ أَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَ لاَ شَفِيعٍ يُطَاعُ (۱۸)

و (ای محمّد) آنها را از روز نزدیک شونده هشدار بده؛ آن هنگام که دل ها از شدت هراس به گلوگاه ها می رسند و (آنان) خشم و اندوه خود را فرو می خورند. برای ستمکاران هیچ دوست دلسوزی نیست و نه میانجیگری که شفاعتش پذیرفته شود ۱۸

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ (۱۹)

(الله) خیانت چشم ها و آنچه سینه ها پنهان می دارند را می داند ۱۹

وَ اللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لاَ يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۲۰)

و الله به حقّ داوری می کند و کسانیکه جز الله صدا می زنید داور (و قاضی) به چیزی نیستند، همانا الله او شنوای بیناست ۲۰

أَ وَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ آثَاراً فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ (۲۱)

آیا در زمین گردش نمی کنند تا نگاه کنند سرانجام کسانیکه پیش از آنها بوده اند چگونه بود؟ نیرو و نشانیهای ایشان از اینان در زمین بیشتر بود پس الله ایشان را به گناهانشان گرفتار ساخت و ایشان را در برابر الله نگهبانی نبود ۲۱

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲۲)

این بدان سبب است که فرستادگانشان به سوی ایشان با نشانه‌های آشکار می آمدند ولی کُفر ورزیدند پس الله ایشان را (به سبب گناهانشان) گرفتار ساخت، همانا او سخت کیفر دهنده است ۲۲

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَ سُلْطَانٍ مُبِينٍ (۲۳)

و مسلّماً موسی را با نشانه‌های خویش و دلایل آشکار فرستادیم ۲۳

إِلَى فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ قَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (٢٤)

به سوی فرعون و هامان و قارون پس گفتند: جادوگری دروغگوست ۲۴

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَ اسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَ مَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ (٢٥)

پس هنگامی که حق از جانب ما برای آنان آمد،، (فرعونیان) گفتند: پسران کسانیکه با او (موسی) ایمان آوردند را بُکشید و زنان ایشان را زنده بگذارید در حالیکه نیرنگ کافران جز در گمراهی نیست ۲۵

وَ قَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَ لْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ (٢٦)

و فرعون گفت: مرا بگذارید تا موسی را بُکشم و او پروردگار خویش را صدا بزند، همانا من می ترسم که دین شما را دگرگون کند یا آنکه در زمین فساد به بار آورد ۲۶

وَ قَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَ رَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لاَ يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ (٢٧)

و موسی گفت: همانا من به پروردگار خود و پروردگار شما از هر (فردِ) گردنکشی که به روز حساب ایمان ندارد، پناه می برم ۲۷

وَ قَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَ تَقْتُلُونَ رَجُلاً أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَ قَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَ إِنْ يَكُ كَاذِباً فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَ إِنْ يَكُ صَادِقاً يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ (٢٨)

و شخصی مؤمن از خاندان فرعون که ایمان خود را پنهان می داشت گفت: آیا مردی را به خاطر اینکه می گوید پروردگار من اللّه است را می کُشید؟ و به درستی برای شما نشانیهای از پروردگار خویش آورده است و اگر دروغگو باشد پس دروغش بر علیه خود اوست و اگر راستگو باشد برخی از آنچه به شما وعده می دهد به شما خواهد رسید، همانا اللّه هر که تجاوزگرِ دروغگوست را هدایت نمی کند ۲۸

يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلاَّ مَا أَرَى وَ مَا أَهْدِيكُمْ إِلاَّ سَبِيلَ الرَّشَادِ (٢٩)

ای قوم من امروز پادشاهی از آنِ شماست، در زمین چیرگی دارید پس چه کسی ما را از عذاب اللّه اگر بر ما بیاید یاری می کند، فرعون گفت: به شما جز آنچه (مصلحت) می بینم را ارائه ندهم و شما را جز به راه صحیح (رُشد) هدایت نمی کنم ۲۹

وَ قَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ (۳۰)

و گفت آن کس که ایمان آورده بود: ای قوم همانا من از اینکه به (سرنوشت) امّتهای قبل دچار گردید می ترسم ۳۰

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَ مَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْماً لِلْعِبَادِ (۳۱)

همانند سرنوشت قوم نوح و عاد و ثمود و کسانیکه بعد از ایشان بودند؛ و اللّه خواهان ستم بر بندگانش نیست ۳۱

وَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ (۳۲)

و ای قوم، همانا بر شما از روزِ فریاد (روز قیامت) می ترسم ۳۲

يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۳)

روزی که پُشت کننده روی برگردانید، کسی شما را از (خشم) اللّه حفظ نمی کند و هر کس را اللّه گُمراه کند برای او هدایتگری نیست ۳۳

وَ لَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولاً كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ (۳٤)

و مسلّماً پیش از این یوسف با نشانیها به سوی شما آمد پس پیوسته از آنچه شما را بیاورد در شکّ ماندید تا زمانی که مُرد، گفتید: هرگز اللّه بعد از او فرستاده ای را مبعوث نمی کند، اینچنین اللّه هر کس را که او تجاوزگرِ شکّ کننده است را گُمراه می کند ۳۴

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتاً عِنْدَ اللَّهِ وَ عِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ (۳۵)

کسانیکه در آیات اللّه بدون دلیلی مُجادله می کنند بدون اینکه دلیل روشنی از اللّه داشته باشند نزد اللّه و نزد کسانیکه ایمان دارند دشمنی بزرگی مرتکب شده اند، اینچنین اللّه بر دل هر (فردِ) گردنکش زورگویی مُهر می نهد ۳۵

وَ قَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي صَرْحاً لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ (٣٦)

و فرعون گفت: ای هامان برای من بنایی بساز تا شاید من به آن راه ها دست یابم ۳۶

أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلٰهِ مُوسَى وَ إِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِباً وَ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَ صُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَ مَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلاَّ فِي تَبَابٍ (٣٧) راههای آسمان، تا از صاحب قدرت موسی اطلاع یابم که همانا من می پندارم که موسی دروغگو است و اینچنین اعمال زشت او (فرعون) آراسته شد و از راه (اللّه) بازداشته شد و نیرنگ فرعون جز به تباهی نینجامید ۳۷

وَ قَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ (٣٨)

و آن کس که ایمان آورده بود گفت: ای قوم مرا پیروی کنید تا شما را به راه صحیح (رُشد) هدایت کنم ۳۸

يَا قَوْمِ إِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَ إِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ (٣٩)

ای قوم، جز این نیست که این زندگی دنیا بهره ای اندک است و همانا آخرت سرای ماندگاری است ۳۹

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلاَ يُجْزَى إِلاَّ مِثْلَهَا وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ (٤٠)

هر کس اعمال زشت انجام دهد جز به مانندش کیفر نخواهد شد و هر که اعمال شایسته انجام دهد از مرد یا زن در حالی که او مؤمن باشد پس آنان به باغ (بهشت) داخل خواهند شد، روزی بیشمار به آنها داده می شود ۴۰

وَ يَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَ تَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ (٤١)

و ای قوم، چگونه است که من شما را به سوی نجات فرا می خوانم و شما مرا به سوی آتش فرا می خوانید؟ ۴۱

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَ أُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَ أَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ (٤٢)

مرا فرا می خوانید که به اللّه کُفر ورزم و بر اساس آنچه مرا بدان دانشی نیست به او شرک ورزم و من شما را به سوی (اللّه) شوکتمندِ آمرزنده دعوت می کنم ۴۲

لاَ جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَ لاَ فِي الْآخِرَةِ وَ أَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَ أَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (٤٣)

بدون شکّ، آنچه مرا به سوی آن فرا می خوانید، در دنیا و در آخرت هیچ دعوت و حقّی برای خوانده شدن ندارد؛ و آنکه بازگشت ما به سوی اللّه است و آنکه (افرادِ) تجاوزگر گرفتار آتش (جهنم) هستند ۴۳

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَ أُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (٤٤)

پس به زودی آنچه به شما می گویم را به خاطر خواهید آورد و من کار خویش را به اللّه واگذار می کنم، همانا اللّه به حال بندگان بینا است ۴۴

فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَ حَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ (٤٥)

پس اللّه او را از بدی های آنچه (فرعونیان) نقشه می کشیدند حفظ نمود و بر پیروان فرعون بدترین عذاب فرا رسید ۴۵

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوّاً وَ عَشِيّاً وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ (٤٦)

آتشی که در آن بامدادان و شامگاهان عرضه می شوند؛ و روزی که ساعت (قیامت) به پا شود، (گفته می شود:) خاندان فرعون را در شدیدترین عذاب وارد کنید ۴۶

وَ إِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعاً فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيباً مِنَ النَّارِ (٤٧)

و آنگاه که در آتش مُجادله می کنند پس ناتوانان (پیروان و مُقلّدین) به کسانیکه کِبر می ورزیدند، می گویند: همانا ما پیروان شما (در دنیا) بودیم پس آیا از ما مقداری از آتش را باز می دارید؟ ۴۷

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ (٤٨)

مُستکبران (رهبران دینی و سیاسی) می گویند: همه ما در آن (آتش) هستیم، همانا اللّه میان بندگان حُکم کرده است ۴۸

وَ قَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْماً مِنَ الْعَذَابِ (٤٩)

و کسانیکه در آتش هستند به نگهبانان جهنم گویند: از پروردگار خویش بخواهید که از ما مدّتی از عذاب را بکاهد ۴۹

قَالُوا أَ وَ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَ مَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ (٥٠)

(نگهبانان جهنم) می گویند: مگر فرستادگان به سوی شما نشانیهای روشن (پروردگارتان را) برای شما نیاوردند؟ می گویند: بله، (نگهبانان جهنم) می گویند: پس دعا کنید و دعای کافران جز در بیهودگی نیست ۵۰

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَ الَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ (٥١)

همانا ما فرستادگان خویش و کسانیکه ایمان آوردند را در زندگی دنیا یاری می کنیم و روزی که گواهان بر می خیزند ۵۱

يَوْمَ لاَ يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (٥٢)

روزی که عذرخواهی (افرادِ) ستمگر سودی برای ایشان ندارد؛ و بر آنان لعنت است و برای ایشان بدترین سرانجام و جایگاه است ۵۲

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَ أَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ (٥٣)

و مسلّماً به موسی هدایت را ارزانی داشتیم و به بنی اسرائیل کتاب را ارث دادیم ۵۳

هُدًى وَ ذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ (٥٤)

هدایت و یادآوری برای (افرادِ) خردمند است ۵۴

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَ الْإِبْكَارِ (٥٥)

پس (ای محمّد) شکیبا باش، همانا وعدهٔ اللّه حقّ است و برای گناه خود آمرزش بخواه و به سپاس پروردگارت شامگاهان و بامدادان تسبیح بگوی ۵۵

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلاَّ كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (٥٦)

همانا کسانیکه در آیات ما بدون دلیلی که به ایشان رسیده باشد مُجادله می کنند در سینه های آنان جز کِبر خواهی نیست که به (این خواستهٔ خود) نخواهند رسید پس به الله پناه ببر، همانا او شنوای بینا است ۵۶

لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٥٧)

همانا خلقت آسمانها و زمین از خلقت انسان بزرگتر است و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۵۷

وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لاَ الْمُسِيءُ قَلِيلاً مَا تَتَذَكَّرُونَ (٥٨)

و کور و بینا یکسان نیستند و کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند با (افرادِ) بدکار (یکسان) نیستند، چه اندک متذکر می شوید ۵۸

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لاَ رَيْبَ فِيهَا وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يُؤْمِنُونَ (٥٩)

همانا ساعت (قیامت) می آید، شکّی در آن نیست و لیکن اکثر مردم ایمان نمی آورند ۵۹

وَ قَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ (٦٠)

و پروردگارتان فرمود: مرا صدا بزنید تا شما را اجابت کنم، همانا کسانیکه از عبادت من کِبر می ورزند به زودی به جهنم سرافکنده وارد شوند ۶۰

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِراً إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَشْكُرُونَ (٦١)

الله کسی است که برای شما شب را قرار داد تا در آن آرام گیرید و روز را روشن ساخت، همانا الله به مردم لطف دارد و لیکن بیشتر مردم سپاسگزار نیستند ۶۱

ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٦٢)

این است الله پروردگار شما، آفرینندهٔ هر چیزی است، صاحب قدرتی جز او نیست پس چگونه به انحراف بازگردانده می شوید؟ ۶۲

كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (٦٣)

کسانیکه آیات ما را دروغ می پندارند اینچنین به انحراف کشیده می شوند ۶۳

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَاراً وَ السَّمَاءَ بِنَاءً وَ صَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٦٤)

الله کسی است که برای شما زمین را قرارگاهی ساخت و آسمان را سر پناهی ساخت و شما را شکل داد پس شکل های شما را نیکو نمود و شما را از پاکیزه ها روزی داد، این است الله پروردگارِ شما پس مُبارک است الله پروردگار جهانیان ۶۴

هُوَ الْحَيُّ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٦٥)

اوست که زنده می کند، صاحب قدرتی جز او نیست پس او را صدا بزنید در حالی که دین (عبادت) را برای او خالص کرده اید، سپاس مخصوص الله پروردگارِ جهانیان است ۶۵

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَ أُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٦٦)

(ای محمّد) بگو: همانا من نهی شده ام که عبادت کنم کسانی را که جز الله صدا می زنید وقتی که نشانیهای روشن برای من از جانب پروردگارم آمد و فرمان داده شده ام که برای پروردگار جهانیان تسلیم شده باشم ۶۶

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلاً ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخاً وَ مِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلُ وَ لِتَبْلُغُوا أَجَلاً مُسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٦٧)

او (الله) کسی است که شما را از خاک خلق کرد سپس از نطفه ای سپس از خونی بسته سپس شما را (به شکل) نوزادی بیرون می‌آورد سپس به کمال نیرومندی خویش می رسید و سپس پیر می شوید و از میان شما کسی است که پیش از پیری می میرد و تا به مُهلت تعیین شده (خود) برسید و شاید تعقّل کنید ۶۷

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَ يُمِيتُ فَإِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٦٨)

او (اللّٰه) کسی است که زنده می کند و می میراند پس زمانی که فرمان ما برسد پس جز این نیست که به او بگوید: بشو پس بشود ۶۸

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرَفُونَ (٦٩)

آیا ندیدی کسانیکه در آیات اللّٰه مُجادله می کنند به کجا رانده می شوند؟ ۶۹

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَ بِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٧٠)

کسانیکه کتاب (اللّٰه) و آنچه بدان فرستادگان خویش را فرستادیم را دروغ پنداشتند پس به زودی خواهند دانست ۷۰

إِذِ الْأَغْلاَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَ السَّلاَسِلُ يُسْحَبُونَ (٧١)

گاهی که زنجیرها در گردن های گناهکاران باشد و بر صورت کشیده می‌شوند ۷۱

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ (٧٢)

در آب جوشان سپس در آتش (جهنم) افکنده شوند ۷۲

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٧٣)

سپس به ایشان (مُشرکان) گفته شود: کجا هستند آنان که شریک می گرفتید ۷۳

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئاً كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ (٧٤)

جز اللّٰه؟ (مُشرکان) می گویند: از (چشم) ما ناپدید شدند بلکه ما از پیش چیزی را صدا نمی زدیم، اینچنین اللّٰه کافران را گُمراه می کند ۷۴

ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ بِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ (٧٥)

این بدان سبب است که در زمین به ناحقّ دلخوش بودید و بدآنچه هوسرانی می کردید ۷۵

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٦)

به دروازه های جهنم جاودان در آن وارد شوید پس جایگاه (افرادِ) گردنکش چه زشت است ۷۶

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ (٧٧)

پس (ای محمّد) شکیبا باش، همانا وعدهٔ اللّه حقّ است پس اگر بعضی از آنچه به آنان وعده داده ایم را به تو نشان دهیم یا تو را برگیریم (بمیرانیم)، پس به سوی ما بازگردانده می شوند ۷۷

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِکَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْکَ وَ مِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْکَ وَ مَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَ خَسِرَ هُنَالِکَ الْمُبْطِلُونَ (۷۸)

و مسلّماً فرستادگانی پیش از تو (ای محمّد) روانه کردیم، کسانی (از فرستادگان) هستند که برای تو داستان ایشان را بازگو کردیم و از ایشان کسانی هستند که داستان ایشان را برای تو بازگو نکردیم و هیچ فرستاده ای را نرسد که جز به اجازه اللّه نشانه ای را بیاورد پس هنگامی که فرمان اللّه به حقّ بیاید در آنجا باطل گرایان زیانکار می شوند ۷۸

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَ مِنْهَا تَأْكُلُونَ (۷۹)

اللّه کسی است که برای شما چهارپایان را قرار داد تا بر بعضی از آنها سوار شوید و از آنها می خورید ۷۹

وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَ لِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَ عَلَيْهَا وَ عَلَى الْفُلْکِ تُحْمَلُونَ (۸۰)

و برای شما در آنان سودهایی است تا بدآنها به نیازی برسید که در سینه ها دارید و بر آنها و بر کِشتی سوار می شوید ۸۰

وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ (۸۱)

و (تا اللّه) نشانه های خویش را به شما نشان دهد پس کدام یک از آیات اللّه را نمی پذیرید؟ ۸۱

أَ فَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَ أَشَدَّ قُوَّةً وَ آثَاراً فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸۲)

آیا در زمین گردش نکردند تا نگاه کنند سرانجام آنان که پیش از ایشان بودند چگونه بوده است؟ آنها (در جمعیّت) زیادتر و در روی زمین نیرومندتر و پُر اثرتر بودند پس (این امکانات) ایشان را (از) آنچه کسب کرده بودند نجات نداد ۸۲

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (۸۳)

پس هنگامی که فرستادگانشان با نشانیهای آشکار بر ایشان آمدند پس به دانشی که نزدشان بود دلخوش بودند و (سرانجام) آنچه را که مسخره می کردند آنها را فرا گرفت ۸۳

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَ كَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ (٨٤)

پس چون عذاب ما را دیدند، گفتند: به الله یکتا ایمان آوردیم و بدآنچه شرک می ورزیدیم دیگر اعتقادی نداریم ۸۴

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَ خَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ (٨٥)

پس وقتی که عذاب ما را دیدند دیگر ایمانشان برایشان سودی نداشت، شیوهٔ (همیشگی) الله است که در میان بندگانش جاری شد و در آنجا کافران زیانکار شدند ۸۵

سوره فصلت - ۴۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

حم (١)

حم ۱

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ (٢)

فرو فرستاده شده از جانب (الله) بخشندهٔ مهربان (است) ۲

كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٣) کتابی است که آیاتش به روشنی بیان و تفصیل داده شده است؛ قرآنی عربی، برای قومی که می دانند ۳

بَشِيراً وَ نَذِيراً فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لاَ يَسْمَعُونَ (٤)

مُژده دهنده و هشدار دهنده پس بیشتر ایشان (از قرآن) رویگردان شدند پس ایشان نمی‌شنوند ۴

وَ قَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَ فِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَ مِنْ بَيْنِنَا وَ بَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ إِنَّنَا عَامِلُونَ (۵)

و (کافران) گفتند: دلهای ما در پوشش‌هایی است از آنچه ما را بدان می خوانید و در گوش های ما سنگینی است و میان ما و تو (ای محمّد) پرده ای است پس (به راه خودت) عمل کن، همانا ما (به راه خودمان) عمل می کنیم ۵

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَ اسْتَغْفِرُوهُ وَ وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ (٦)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که من همانند شما بشری هستم، به سوی من وحی می شود که صاحب قدرت شما صاحب قدرتی یکتاست پس به سوی اللّٰه روی آورید و از او آمرزش خواهید و وای بر مشرکان ۶

الَّذِينَ لاَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (۷)

کسانیکه زکات را نمی دهند و ایشان به آخرت کافر هستند ۷

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (۸)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند برای ایشان مُزدی بی منت است ۸

قُلْ أَ إِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَ تَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَاداً ذٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۹)

(ای محمّد) بگو: آیا شما کُفر می ورزید بدان که زمین را در دو دوره خلق کرده است و برای او همتایانی قرار می دهید؟ آن پروردگارِ جهانیان است ۹

وَ جَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَ بَارَكَ فِيهَا وَ قَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِلسَّائِلِينَ (۱۰)

و در آن (زمین) کوههایی از بالای آن قرار داده است و در آن برکت نهاده است و در آن (زمین) روزی آن را در چهار دوره برای نیازمندان به طور یکسان قرار داده است ۱۰

ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَ هِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَ لِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعاً أَوْ كَرْهاً قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ (۱۱)

سپس به سوی آسمان پرداخت، در حالی که دود بود؛ پس به آن و به زمین فرمود: خواه یا ناخواه بیایید. آن دو گفتند: مُطیعانه آمدیم ۱۱

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَ أَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَ حِفْظاً ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۱۲) پس آنها را در دو دوره هفت آسمان قرار داد و در هر آسمانی امر آن را وحی کرد؛ و آسمان دنیا (نزدیک) را با چراغ هایی آراسته نمودیم و (آن را) حفظ کردیم. این برنامه ریزی (اللّٰه) شوکتمندِ داناست ۱۲

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَ ثَمُودَ (۱۳)

پس اگر (کافران) رویگردان شوند، (ای محمّد) بگو: شما را به صاعقه ای مانند صاعقهٔ عاد و ثمود هشدار می دهم ۱۳

إِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلاَئِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (١٤)

گاهی که فرستادگانشان از پیش روی ایشان و از پشت سر ایشان به سوی آنها آمدند که جز اللّٰه را عبادت نکنید، گفتند: اگر پروردگار ما می‌خواست قطعاً فرشتگانی نازل می کرد پس همانا ما بدآنچه بدان فرستاده شده اید کافر هستیم ۱۴

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (١٥)

امّا (قومِ) عاد پس در زمین به ناحقّ کِبر ورزیدند، گفتند: چه کسی قدرتش از ما بیشتر است؟ آیا ندیدند اللّٰه که ایشان را خلق کرد او از ایشان نیرومندتر است؟ و (قومِ عاد) با آیات ما ستیزه می کردند ۱۵

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً صَرْصَراً فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى وَ هُمْ لاَ يُنْصَرُونَ (١٦)

پس بر ایشان تُندبادی را در روزهایی شوم فرستادیم تا ایشان را عذاب خواری در دنیا بچشانیم و قطعاً عذاب آخرت خوارتر است و یاری نخواهند داشت ۱۶

وَ أَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٧)

و امّا (قومِ) ثمود پس ایشان را هدایت کردیم پس کوری را بر هدایت برگزیدند پس بدآنچه فراهم می کردند صاعقهٔ عذاب خوار کننده ایشان را فرا گرفت ١٧

وَ نَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ (١٨)

و کسانیکه ایمان آوردند و پرهیزکاری کردند را نجات دادیم ١٨

وَ يَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (١٩)

و روزی که دشمنان اللّٰه را به سوی آتش گِرد آورند پس ایشان را (یکجا و در یک صف) بازداشت می کنند ١٩

حَتَّى إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَ أَبْصَارُهُمْ وَ جُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٠)

تا آنگاه که به آنجا برسند، گوشها و چشمها و پوست های ایشان بدآنچه انجام می دادند بر علیه ایشان گواهی دهند ٢٠

وَ قَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَ هُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢١)

و (کافران) به پوست های خویش می گویند: چرا بر علیه ما گواهی دادی؟ می گویند: اللّٰه ما را به سخن آورد، کسی که همه چیز را به سخن می آورد و شما را نخستین بار خلق کرد و به سوی او بازگردانده می شوید ٢١

وَ مَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَ لاَ أَبْصَارُكُمْ وَ لاَ جُلُودُكُمْ وَ لٰكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لاَ يَعْلَمُ كَثِيراً مِمَّا تَعْمَلُونَ (٢٢)

و از اینکه گوشهایتان و چشم هایتان و پوست هایتان بر (علیه) شما گواهی دهند نمی توانستید آن را مخفی سازید و لیکن تصور می کردید که اللّٰه بسیاری از آنچه انجام می دادید را نمی داند ٢٢

وَ ذٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٢٣)

و این پندار بدی بود که به پروردگار خویش داشتید، شما را هلاک نمود پس از (افرادِ) زیانکار شدید ۲۳

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَ إِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ (٢٤)

پس حتّی اگر شکیبایی کنند نیز آتش (جهنم) جایگاه ایشان است و اگر درخواست گُذشت (از درگاه الهی) کنند مورد پذیرش قرار نمی‌گیرند ۲۴

وَ قَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ (٢٥)

و برای ایشان همنشینانی (از شیاطین) قرار دادیم پس برای ایشان آنچه پیش روی ایشان و پُشت سر ایشان است را زینت دادند و بر ایشان همانند اُمّت هایی که پیش از آنان از جِنّ و انسان بودند (عذاب) صادر شد، همانا ایشان (افرادِ) زیانکار بودند ۲۵

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لاَ تَسْمَعُوا لِهٰذَا الْقُرْآنِ وَ الْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ (٢٦)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: به این قرآن گوش فرا ندهید و در خصوص آن ایجاد انحراف کنید تا شاید چیره شوید ۲۶

فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَاباً شَدِيداً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٧)

پس قطعاً کسانیکه کُفر ورزیدند را عذابی سخت می چشانیم و حتماً به ایشان بدترینِ آنچه را انجام می‌دادند مُجازات کنیم ۲۷

ذٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (٢٨)

آتش (جهنم) مُجازات دشمنان اللّٰه است، جهنم سرای همیشگی آنان است، مُجازاتی بدآنچه که آیات ما را نمی پذیرفتند ۲۸

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا اللَّذَيْنِ أَضَلاَّنَا مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ (٢٩)

و کسانیکه کُفر ورزیدند، گفتند: پروردگارا به ما آن جِنّ و انسان را نشان بده که ما را گُمراه کردند تا ایشان را زیر پاهای خویش بگذاریم تا از پست ترین ها گردند ۲۹

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلاَئِكَةُ أَلاَّ تَخَافُوا وَ لاَ تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (۳۰)

همانا کسانیکه گفتند: پروردگار ما الله است سپس استقامت کردند بر ایشان فرشتگان نازل می شوند که نترسید و اندوهگین نباشید و شما را به بهشتی (جاودان) که وعده داده شده اید مُژده باد ۳۰

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ وَ لَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَ لَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ (۳۱)

ما دوستان شما در زندگی دنیا و در آخرت هستیم و (در بهشت) آنچه میل داشته باشید برای شما هست و هر آنچه درخواست کنید در آن وجود دارد ۳۱

نُزُلاً مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (۳۲)

(الله) آمرزندهٔ مهربان آن را فرو فرستاده است ۳۲

وَ مَنْ أَحْسَنُ قَوْلاً مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَ عَمِلَ صَالِحاً وَ قَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۳۳)

و سخن چه کسی نیکوتر از کسی است که به سوی الله فرا بخواند و اعمال نیک انجام دهد و گوید: همانا من از (افرادِ) تسلیم شده (در برابر الله) هستم ۳۳

وَ لاَ تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لاَ السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ (۳٤)

و خوبی و بدی یکسان نیستند و بدی را به شیوه‌ای که نیکوتر است دور کن پس آنگاه کسی که میان تو و او دشمنی است تبدیل به دوستی مهربان می گردد ۳۴

وَ مَا يُلَقَّاهَا إِلاَّ الَّذِينَ صَبَرُوا وَ مَا يُلَقَّاهَا إِلاَّ ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (۳۵)

و جز کسانیکه شکیبا هستند به آن دست نیابند و جز کسانیکه بهره بزرگی (از کلام الله) دارند به آن نائل نشوند ۳۵

وَ إِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۳٦)

و اگر شیطان (وسوسه گر) در دل تو (ای محمّد) وسوسه ای ایجاد کرد پس به اللّه پناه ببر، همانا او شنوای داناست ۳۶

وَ مِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ لاَ تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَ لاَ لِلْقَمَرِ وَ اسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (۳۷)

و از نشانه های او شب و روز و خورشید و ماه است، برای خورشید و برای ماه سجده نکنید، برای اللّه که آنها را خلق کرد سجده کنید اگر تنها اللّه را عبادت می کنید ۳۷

فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ هُمْ لاَ يَسْأَمُونَ (۳۸)

پس اگر کِبر ورزیدند پس کسانیکه نزد پروردگارت (ای محمّد) هستند برای اللّه شب و روز تسبیح می گویند و ایشان خسته نمی شوند ۳۸

وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَ رَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۳۹)

و از نشانه‌های اوست که زمین را پژمرده می بینی پس آنگاه که بر آن آب (باران) را فرستادیم به جُنبش در آید و پُر (از گیاهان) گردد، همان کسی که زمین را زنده می کند زنده کنندهٔ مُردگان است، همانا اللّه بر همه چیز تواناست ۳۹

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لاَ يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَ فَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِناً يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٤٠)

همانا کسانیکه در آیات ما (ایجاد) کجروی می کنند بر ما پوشیده نیستند، آیا آنکه در آتش (جهنم) افکنده شود بهتر است یا آنکه در روز قیامت ایمن بیاید؟ هر آنچه می خواهید را انجام دهید، همانا اللّه بدآنچه انجام می دهید بیناست ۴۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَ إِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ (٤١)

همانا کسانیکه که وقتی ذکر (کلام الهی) به سویشان آمد، به آن کُفر ورزیدند؛ و قطعا آن (قرآن) کتابی ارزشمند (ارجمند) است ۴۱

لاَ يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ لاَ مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ (٤٢)

که باطل از پیش روی آن و نه از پُشت سرش نمی آید، (آنها بدانند) که از سوی حکیمی سُتوده نازل شده است ۴۲

مَا يُقَالُ لَکَ إِلاَّ مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِکَ إِنَّ رَبَّکَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَ ذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ (٤٣)

(ای محمّد) به تو گفته نمی شود جز آنچه به فرستادگان پیش از تو گفته شد، همانا پروردگارت صاحبِ آمرزش و صاحبِ کیفری دردناک است ۴۳

وَ لَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآناً أَعْجَمِيّاً لَقَالُوا لَوْ لاَ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَ أَعْجَمِيٌّ وَ عَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَ شِفَاءٌ وَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَ هُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولٰئِکَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَکَانٍ بَعِيدٍ (٤٤)

و اگر آن را قرآنی گُنگ قرار می دادیم، قطعاً می گفتند: چرا به درستی بیان نشده است، گُنگ یا رسا، (ای محمّد) بگو: قرآن برای کسانیکه ایمان آوردند هدایت و درمان است و کسانیکه ایمان نمی آورند در گوش های ایشان سنگینی است و قرآن برای ایشان مایۀ کوری است، آنان از جایگاهی دور فرا خوانده می‌شوند ۴۴

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْکِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَ لَوْ لاَ کَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّکَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَ إِنَّهُمْ لَفِي شَکٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ (٤٥)

و مسلّماً به موسی کتاب را دادیم پس در خصوص آن اختلاف شد و اگر از جانب پروردگارت سخنی (از مُهلت تعیین شده خویش) نگذشته بود قطعاً میان ایشان داوری می شد و همانا ایشان از آن (تورات) در شکّ شدیدی هستند ۴۵

مَنْ عَمِلَ صَالِحاً فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَ مَا رَبُّکَ بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ (٤٦)

هر کس نیکویی کند پس به سود خود اوست و هر کس بدی کند پس به زیان اوست و پروردگارت بر بندگان ستم نمی کند ۴۶

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَ مَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَکْمَامِهَا وَ مَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَ لاَ تَضَعُ إِلاَّ بِعِلْمِهِ وَ يَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَکَائِي قَالُوا آذَنَّاکَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ (٤٧)

دانش ساعت (قیامت) مختص به اوست و میوه ها از شکوفه هایشان بیرون نمی آیند و هیچ ماده‌ای باردار نمی‌شود و نمی زاید مگر به دانش اللّه، و روزی که (اللّه) ایشان را ندا دهد شریکان من کجا هستند؟ می گویند: بر تو اعلام می کنیم که ما شاهد نبودیم ۴۷

وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَ ظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ (٤٨)

و از ایشان آنچه از پیش صدا می زدند ناپدید می شود و متوجه می شوند که راه فراری نیست ۴۸

لاَ يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَ إِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ (٤٩)

انسان از دعای (طلب) خیر خسته نمی شود و اگر او را بلایی (سختی و رنج) رسد پس ناأمید (و) دلسرد می شود ۴۹

وَ لَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هٰذَا لِي وَ مَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَ لَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَ لَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (٥٠)

و اگر بعد از رنجی که به او رسیده از جانب خود رحمتی به او بچشانیم، قطعاً می گوید: این حقّ من است و تصور نمی کنم که ساعت (قیامت) برپا شود و اگر به سوی پروردگارم بازگردانده شوم، همانا برای من نزدِ او نیکویی است پس کسانی را که کُفر ورزیدند را بدآنچه انجام می‌دادند با خبر می گردانیم و عذابی سخت به ایشان می چشانیم ۵۰

وَ إِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَ نَأَى بِجَانِبِهِ وَ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ (٥١)

و هر گاه به انسان نعمت دهیم رویگردان می شود و شانه ها را بالا می اندازد (مغرور می شود) و هر گاه به او بلایی (گرفتاری) برسد پس او دعای فراوان خواهد کرد ۵۱

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (٥٢)

(ای محمّد) بگو: آیا توجه کرده اید که اگر (این قرآن) از نزد اللّه باشد، سپس شما بدان کُفر ورزید؛ پس کیست گُمراه تر از آنکه در مخالفتی عمیق و دور از حقّ قرار دارد؟ ۵۲

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَ وَ لَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٥٣)

به زودی نشانه های خویش را در سراسر گیتی و در خود ایشان به آنها نشان خواهیم داد تا برای ایشان روشن گردد که اللّه حقّ است، آیا پروردگارت کافی نیست که او بر همه چیز گواه است؟ ۵۳

أَلاَ إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلاَ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ (٥٤)

آگاه باشید که آنان درباره دیدار پروردگارشان در شکّ هستند؛ همانا اللّه بر همه چیز احاطه دارد ۵۴

سوره شوری - ۴۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

حم (١)

حم ۱

عسق (٢)

عسق ۲

كَذٰلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٣)

بدینسان اللّه شوکتمندِ حکیم به سوی تو (ای محمّد) و به سوی آنان که پیش از تو بودند وحی کرد ۳

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٤)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است برای اوست، او برترِ بزرگ است ۴

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَ الْمَلاَئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَلاَ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٥)

نزدیک است از بالای (سرِ) ایشان آسمان ها شکافته شود و فرشتگان به سپاسِ پروردگار خویش تسبیح می گویند و برای آنان که در زمین هستند آمرزش می خواهند، همانا او آمرزندهٔ مهربان است ۵

وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (٦)

و کسانیکه جز اللّه سرپرستانی را بر گرفتند، اللّه بر ایشان نگهبان است و تو (ای محمّد) بر ایشان وکیل نیستی ۶

وَ كَذٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآناً عَرَبِيّاً لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَ مَنْ حَوْلَهَا وَ تُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لاَ رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَ فَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ (۷)

و بدینسان این قرآن عربی را به سوی تو (ای محمّد) وحی کردیم تا أُم القری (= مکّه) و آنان که پیرامون آن هستند را هشدار دهی و به روز جمع شدن (روز قیامت) که در آن شکّی نیست هشدار دهی پس گروهی در باغ (بهشت) خواهند بود و گروهی در آتش (جهنم) خواهند بود ۷

وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَ الظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (۸)

و اگر اللّه می خواست قطعاً ایشان را یک أُمّت قرار می‌داد و لیکن هر که را (اللّه) بخواهد در رحمت خود وارد می کند و برای ستمگران از ایشان سرپرست و یاوری نیست ۸

أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۹)

آیا جز اللّه سرپرستانی گرفته اند پس اللّه است که سرپرست (راستین) است و او مُردگان را زنده می کند و او بر هر چیز تواناست ۹

وَ مَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ إِلَيْهِ أُنِيبُ (۱۰)

و آنچه از چیزی در آن اختلاف کردید پس حُکم آن نزدِ اللّه است، این است اللّه پروردگار من، بر او توکّل می کنم و به سوی او بازمی گردم ۱۰

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً وَ مِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجاً يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۱۱)

(اللّه) پدید آورندهٔ آسمانها و زمین است، برای شما از خودتان همسرانی و از دام ها (بر ایشان) جفت هایی را قرار داد که نسلتان را با آنها زیاد می کند، کسی به مانند اللّه نیست و او شنوای بیناست ۱۱

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۲)

کلیدهای آسمانها و زمین از آنِ اوست، روزی را برای هر که بخواهد وسعت می دهد و (برای هر که بخواهد) به اندازه می گرداند، همانا او بر همه چیز داناست ۱۲

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحاً وَ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَ مَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَ لاَ تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ (۱۳)

برای شما (ای بنی آدم) از دین شریعت نهاد آنچه بدان نوح را سفارش کرد و آنچه به سوی تو (ای محمّد) وحی می کنیم و آنچه بدان ابراهیم و موسی و عیسی را سفارش کردیم که دین را برپا دارید و در آن اختلاف نکنید، آنچه ایشان را بدان می خوانیم بر مشرکان سخت است، اللّه هر کس را بخواهد به سوی خویش بر می گزیند و هر کس را که به سوی اللّه بازگشت کند به سوی خویش هدایت می کند ۱۳

وَ مَا تَفَرَّقُوا إِلاَّ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْ وَ لَوْ لاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَ إِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ (١٤)

و آنان پراکنده و گروه گروه نشدند مگر پس از آنکه دانش و آگاهی برایشان آمد، از روی حسد و سرکشی در میان خودشان. و اگر سخنی از سوی پروردگارت از پیش تا زمانی معین مقرّر نشده بود، قطعاً میان آنان داوری و کارشان یکسره می شد. و بی تردید کسانی که پس از آنان وارث کتاب شدند، درباره آن در شکّی تردیدآمیزند. ۱۴

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَ اسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَ لاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَ قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَ أُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لاَ حُجَّةَ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۱۵)

پس (ای محمّد) به سوی این (قرآن) دعوت کن و پایداری کن چنانکه فرمان داده شدی و از هوس‌های ایشان پیروی نکن و بگو: ایمان آوردم بدآنچه اللّه از کتاب نازل نمود و اَمر شدم که میان شما به عدالت رفتار کنم، اللّه پروردگار ما و پروردگار شماست، برای ما اعمال ما و برای شما اعمال شماست، هیچ مُجادله ای میان ما و شما نیست، اللّه ما را (روز قیامت) گِرد می آورد و به سوی او بازگشت است ۱۵

وَ الَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ عَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (١٦)

و کسانیکه دربارهٔ اللّه مُجادله می کنند بعد از آن که دعوت اللّه توسط ایشان پذیرفته شد، بهانه ایشان نزدِ پروردگارشان باطل است و خشم الهی بر ایشان است و آنان را عذابی سخت خواهد بود ۱۶

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَ الْمِيزَانَ وَ مَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ (١٧)

اللّه کسی است که کتاب را که (حاوی) حقّ و میزان است را نازل کرد و تو (ای محمّد) چه می دانی شاید ساعت (قیامت) نزدیک است ۱۷

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِهَا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَ يَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلاَ إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلاَلٍ بَعِيدٍ (١٨)

کسانیکه به آن ایمان ندارند (از روی تمسخر) بدان عجله دارند و کسانیکه ایمان آورده اند از (وقوع) آن هراسان هستند و می دانند که آن حقّ است، همانا کسانیکه دربارهٔ ساعت (قیامت) شکّ دارند قطعاً در گُمراهی دوری هستند ۱۸

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (١٩)

اللّه به بندگان خویش لُطف دارد، هر کس را بخواهد روزی می دهد و او نیرومندِ شکست ناپذیر است ۱۹

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ (٢٠)

هر کس که ثمره آخرت را بخواهد، ثمره او را می افزاییم و آن کس که ثمره دنیا را بخواهد از آن به او می‌دهیم و در آخرت برای او نصیبی نیست ۲۰

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَ لَوْ لاَ كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢١)

آیا ایشان شریکانی دارند که از دین آنچه را اللّٰه بدان اجازه نداده شرع (وضع) می کنند؟ و اگر دستور الهی مبنی بر دادن مهلت نبود قطعاً میان ایشان داوری می شد و همانا ستمگران را عذابی دردناک است ۲۱

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَ هُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (۲۲)

ستمگران را از آنچه فراهم کرده اند، هراسان می بینی و عذاب بر ایشان فرود خواهد آمد و کسانیکه ایمان آورده اند و اعمال شایسته انجام دادند در باغستان های بهشت هستند، برای ایشان نزدِ پروردگارشان هر آنچه بخواهند وجود دارد، این لُطفی بزرگ است ۲۲

ذٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لاَ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً إِلاَّ الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَ مَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْناً إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ (۲۳)

این است آنچه اللّٰه به بندگانش مُژده می دهد همان کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند، (ای محمّد) بگو: از شما بر آن (ابلاغ قرآن) مُزدی را نمی خواهم مگر علاقه شما به نزدیکی (به سوی اللّٰه) و هر کس که (کار) نیکی را انجام دهد (پاداش) نیکویی را برای او بیفزاییم، همانا اللّٰه آمرزندهٔ سپاسگزار است ۲۳

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً فَإِنْ يَشَإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَ يَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَ يُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۲٤)

یا می گویند: (محمّد) بر اللّٰه دروغ بسته است پس اگر اللّٰه بخواهد بر دل تو مُهر می زند در حالیکه اللّٰه باطل را محو و حقّ را با فرمان خویش اُستوار می گرداند، همانا او به درون سینه ها داناست ۲۴

وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (۲۵)

و او کسی است که توبه را از بندگان خویش می پذیرد و از بدیها گُذشت می کند و آنچه انجام می دهید را می داند ۲۵

وَ يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ يَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَ الْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (۲٦)

و (دعای) کسانیکه ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند را می پذیرد و از لُطف خویش به آنها زیاده می دهد و کافران عذابی سخت خواهند داشت ۲۶

وَ لَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَ لٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ (۲۷)

و اگر روزی را برای بندگانش وسعت دهد قطعاً در زمین سرکشی می کنند و لیکن (اللّٰه) به اندازه‌ای که بخواهد (روزی را) می فرستد، همانا او به (حال) بندگانش آگاه بیناست ۲۷

وَ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَ يَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَ هُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ (۲۸)

و او کسی است که بعد از آنکه (مردم) ناأمید شدند، باران را فرو می فرستد؛ و رحمت خویش را گُسترش می دهد و او سرپرستِ سُتوده است ۲۸

وَ مِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَ هُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ (۲۹)

و از نشانه های او خلقت آسمانها و زمین و آنچه از جُنبندگان در آن پراکنده ساخته است؛ و او هرگاه بخواهد بر گردآوردن آنان تواناست ۲۹

وَ مَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَ يَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ (۳۰)

و اگر مصیبتی به شما برسد پس به خاطرِ آن چیزی است که دست های شما فراهم کرده است و (اللّٰه) از بسیاری گُذشت می کند ۳۰

وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاَ نَصِيرٍ (۳۱)

و شما ناتوان کننده (اللّٰه) در زمین نیستید، شما را جز اللّٰه سرپرست و یاوری نیست ۳۱

وَ مِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلاَمِ (۳۲)

و از نشانه های او کِشتیهایی است که همچون کوه ها در دریا روان هستند ۳۲

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۳۳)

اگر (اللّٰه) بخواهد باد را ساکن می گرداند تا (کِشتی ها) بر روی آب متوقف بمانند، همانا در این نشانه هایی برای هر (فردِ) شکیبای سپاسگزار است ۳۳

أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَ يَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ (۳٤)

یا (اللّٰه) ایشان (اهل کِشتی) را بدآنچه (از گناهان) فراهم کرده اند نابود کند یا از بسیاری گُذشت کند ۳۴

وَ يَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ (٣٥)

و کسانیکه در آیات ما مُجادله می کنند، برای ایشان راه فراری نیست ۳۵

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٣٦)

پس آنچه از چیزی به شما داده شد پس بهره زندگی دنیا است و آنچه نزد اللّٰه است برای آنان که ایمان دارند بهتر و پایدارتر است و بر پروردگار خویش توکّل می کنند ۳۶

وَ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ وَ إِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ (٣٧)

و کسانیکه از گناهان بزرگ و زشتکاریها دوری می کنند و آنگاه که خشمگین می شوند گُذشت می کنند ۳۷

وَ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَ أَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (٣٨)

و کسانیکه دعوت پروردگار خویش را پذیرفتند و نماز را به پای داشتند و کار ایشان در میانشان به مشورت انجام می شود و از آنچه به ایشان روزی داده ایم، می بخشند ۳۸

وَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ (٣٩)

و کسانیکه هر گاه ستمی به آنها رسد، یاری می جویند ۳۹

وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَ أَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (٤٠)

و مُجازات بدی، بدی به مانند آن است پس هر کس ببخشد و اصلاح کند پس پاداش او بر اللّٰه است، همانا او ستمگران را دوست ندارد ۴۰

وَ لَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولٰئِکَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ (٤١)

و قطعاً آن کس که بعد از ستمی که بر او شده، (برای گرفتن حقّش) یاری طلبد پس بر آنان راه (سرزنشی) نیست ۴۱

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولٰئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤٢)

جز این نیست که راه (سرزنش) بر کسانی است که بر مردم ستم می کنند و در زمین به ناحقّ سرکشی می کنند، بر ایشان عذابی دردناک خواهد بود ۴۲

وَ لَمَنْ صَبَرَ وَ غَفَرَ إِنَّ ذٰلِکَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (٤٣)

و هر کس شکیبایی کند و گُذشت کند، همانا آن از اُستواری کارهاست ۴۳

وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَ تَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ (٤٤)

و هر کس را اللّٰه گُمراه کند پس برای او بعد از اللّٰه سرپرستی نیست و ستمگران را می بینی که چون عذاب را بنگرند، می گویند: آیا برای بازگشت (به دنیا) راهی هست؟ ۴۴

وَ تَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَ قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلاَ إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ (٤٥)

و ایشان را که بر آن (آتش جهنم) عرضه می شوند را می بینی (که) از خواری سرافکنده خواهند شد، از گوشهٔ چشم پنهانی نگاه می کنند و کسانیکه ایمان آورده اند، می گویند: همانا (افرادِ) زیانکار کسانی هستند که به خود و خاندان خویش روزِ قیامت زیان رساندند، همانا ستمگران در عذابی همیشگی هستند ۴۵

وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ (٤٦)

و سرپرستانی جز اللّٰه برای ایشان نبود که ایشان را یاری کنند و هر کس را اللّٰه گُمراه کند پس برای او راهی نیست ۴۶

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لاَ مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ (٤٧)

دعوت پروردگار خویش را بپذیرید پیش از آنکه روزی بیاید که بازگشتی (به دنیا) از اللّٰه (برای شما) نیست و شما آن روز پناهگاهی ندارید و نمی توانید چیزی را انکار کنید ۴۷

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاکَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً إِنْ عَلَيْکَ إِلاَّ الْبَلاَغُ وَ إِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ (٤٨)

پس (ای محمّد) اگر رویگردان شدند پس تو را بر ایشان نگهبان نفرستادیم، وظیفه تو جز رساندن (کلام اللّه) نیست و همانا (اگر) انسان را از نزدِ خود رحمتی بچشانیم بدان دلخوش گردد و اگر بدآنچه دستهای ایشان فراهم نموده است، آسیبی به او برسد پس همانا انسان بسیار ناسپاس می گردد ۴۸

لِلَّهِ مُلْکُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاثاً وَ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ (٤٩)

برای اللّه پادشاهی آسمانها و زمین است، هر آنچه بخواهد را خلق می کند، برای هر کس که بخواهد دخترانی را می بخشد و هر کس را بخواهد پسرانی می بخشد ۴۹

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَاناً وَ إِنَاثاً وَ يَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيماً إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٥٠)

و یا (اگر بخواهد) به آنها پسران و دختران را با هم می دهد و هر کس را که بخواهد نازا می کند، همانا او دانای تواناست ۵۰

وَ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلاَّ وَحْياً أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولاً فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ (٥١)

و بشری نبوده است که اللّه با او سخن گوید مگر (از طریق) وحی یا از فراسوی پوششی یا فرستاده ای را ارسال کند که به او هر چه را بخواهد وحی کند، همانا او برترِ حکیم است ۵۱

وَ كَذٰلِکَ أَوْحَيْنَا إِلَيْکَ رُوحاً مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَ لاَ الْإِيمَانُ وَ لٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُوراً نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَ إِنَّکَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٥٢)

و بدینسان به سوی تو (ای محمّد) روحی از فرمان خود را وحی فرستادیم، (ای محمّد) تو نمی دانستی که کتاب (الهی) و نه ایمان چیست و لیکن آن (قرآن) را نوری ساختیم که بوسیلهٔ آن هر کس از بندگان خود را بخواهیم هدایت می کنیم و همانا تو به سوی راه راست هدایت می کنی ۵۲

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ أَلاَ إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ (٥٣)

راه اللّه، برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، آگاه باشید کارها به سوی اللّه باز می گردند ۵۳

سوره زخرف - ۴۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

حم (۱)

حم ۱

وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲)

و کتاب روشنگر ۲

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۳)

همانا ما آن را قرآنی عربی قرار دادیم تا شاید تعقّل کنید ۳

وَ إِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ (٤)

و همانا آن (قرآن) در کتاب اصلی (لوح محفوظ) نزد ما قطعاً (دارای) مقامی والا و (پُر) حکمت است ۴

أَ فَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحاً أَنْ كُنْتُمْ قَوْماً مُسْرِفِينَ (۵)

آیا از شما ذکر (قرآن) را باز داریم چون گروهی مُتجاوز هستید؟ ۵

وَ كَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ (٦)

و چه بسیار پیامبر که در میان پیشینیان فرستادیم ۶

وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (۷)

و پیامبری به سوی ایشان نمی آمد مگر آنکه او را مسخره می کردند ۷

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشاً وَ مَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ (۸)

پس قدرتمندتر از ایشان را هلاک ساختیم و نمونه هایی (از داستان هلاکت) پیشینیان سپری شد ۸

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (۹)

و اگر از ایشان بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را خلق کرده است؟ قطعاً گویند: آنها را (اللّٰه) شوکتمندِ دانا آفرید ۹

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْداً وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلاً لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۰)

کسی که برای شما زمین را محلّ آرامش قرار داد و برای شما در آن راههایی قرار داد تا هدایت یابید ۱۰

وَ الَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتاً كَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ (۱۱)

و کسی که از آسمان آبی به اندازه فرستاد پس به وسیلهٔ آن سرزمین مُرده را زنده ساختیم، بدینسان (روز قیامت) بیرون آورده می‌شوید ۱۱

وَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَ الْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ (۱۲)

و کسی که جُفت ها را همگی خلق کرد و برای شما کِشتی ها و دام ها را قرار داد که بر آنها سوار می شوید ۱۲

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَ تَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَ مَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ (۱۳) تا بر پُشت های آنها سوار شوید پس نعمت پروردگار خویش را به یاد آورید هنگامی که بر آنها سوار می شوید و بگویید مُنزه است اللّٰه که برای ما این را مسخّر کرد در حالیکه ما بر رام کردن آنها توانا نبودیم ۱۳

وَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ (۱٤)

و همانا ما به سوی پروردگارمان باز می گردیم ۱۴

وَ جَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءاً إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ (۱۵)

و برای اللّٰه از بندگانش پاره ای (واسطه ای) قرار دادند، همانا انسان آشکارا ناسپاس است ۱۵

أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَ أَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ (۱٦)

آیا از آنچه (اللّٰه) خلق نموده برای خود دخترانی گرفته است و برای شما پسران را برگزیده است ۱۶

وَ إِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلاً ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدّاً وَ هُوَ كَظِيمٌ (١٧)

و هنگامی که یکی از ایشان را بدآنچه برای (اللّه) مهربان مَثل زده است (تولد) دختر مُژده داده می شود چهرهٔ او سیاه می گردد و او پُر از خشم می شود ١٧

أَ وَ مَنْ يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَ هُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ (١٨)

آیا آنکه در پندارهایش پرورش یافته و مردی ستیزه گر و یاوه گو است (علم دارد؟) ١٨

وَ جَعَلُوا الْمَلاَئِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمٰنِ إِنَاثاً أَ شَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَ يُسْأَلُونَ (١٩)

و فرشتگان را که بندگان (اللّه) مهربان هستند دختران می انگارند، آیا شاهد خلقت ایشان بودند؟ به زودی گواهی ایشان نوشته شود و مورد پرسش قرار گیرند ١٩

وَ قَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَخْرُصُونَ (٢٠)

و گفتند: اگر (اللّه) مهربان می خواست ما ایشان را عبادت نمی کردیم، ایشان به آن سخنشان دانشی ندارند و جز (سخنانِ) نسنجیده نمی گویند ٢٠

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَاباً مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ (٢١)

آیا به ایشان کتابی (الهی) پیش از قرآن داده ایم که آنها به آن تمسک می جویند؟ ٢١

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَ إِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ (٢٢)

بلکه گفتند: پدران خویش را بر آئینی یافته‌ایم و همانا ما به تبعیت از پدرانمان هدایت شده ایم ٢٢

وَ كَذٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلاَّ قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَ إِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ (٢٣)

و بدینسان پیش از تو در شهری هشدار دهنده ای نفرستادیم جز آنکه (افرادِ) خوشگذران (عیاش) ایشان گفتند: همانا ما پدران خویش را بر آئینی یافته ایم و همانا ما به ایشان اقتداء می کنیم ٢٣

قَالَ أَ وَ لَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٢٤)

(پیغمبرشان به ایشان) گفت: اگر چه برای شما هدایت بخش تر از آنچه پدران خویش را بر آن یافتید بیاورم؟ گفتند: همانا ما بدآنچه شما بدان فرستاده شده‌اید کافر هستیم ٢۴

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (٢٥)

سپس از ایشان انتقام گرفتیم و نگاه کن سرانجام (افرادِ) تکذیب کننده چگونه بود ۲۵

وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ (٢٦)

و هنگامی که ابراهیم به پدرش و قومش گفت: همانا من از آنچه عبادت می کنید، بیزارم ۲۶

إِلاَّ الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ (٢٧)

مگر کسی که مرا آفرید پس همانا او مرا هدایت خواهد کرد ۲۷

وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢٨)

و آن را پیامی پایدار در نسل خویش (فرزندانش) قرار داد تا شاید ایشان بازگردند ۲۸

بَلْ مَتَّعْتُ هٰؤُلاَءِ وَ آبَاءَهُمْ حَتَّى جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَ رَسُولٌ مُبِينٌ (٢٩)

بلکه ایشان و پدرانشان را بهره مند ساختیم تا حقّ و فرستاده ای روشنگر برای آنان آمد ۲۹

وَ لَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَ إِنَّا بِهِ كَافِرُونَ (٣٠)

و هنگامی که حقّ برای ایشان آمد، گفتند: این جادو است و همانا ما بدان کافر هستیم ۳۰

وَ قَالُوا لَوْ لاَ نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ (٣١)

و گفتند: چرا این قرآن بر شخصی از دو شهر بزرگ نازل نشده؟ ۳۱

أَ هُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَةَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ رَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً سُخْرِيّاً وَ رَحْمَةُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (٣٢)

آیا ایشان رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟ ما معاش آنها را در زندگی دنیا میانشان تقسیم کرده ایم، و برخی از ایشان را بر برخی دیگر در مراتبی گشایش داده ایم تا بعضی از آنان بعضی دیگر را به خدمت بگیرند؛ و رحمت پروردگارت از آنچه آنان جمع می کنند بهتر است ۳۲

وَ لَوْ لاَ أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفاً مِنْ فِضَّةٍ وَ مَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ (٣٣)

و اگر بنا نبود که مردم یک اُمّت باشند قطعاً سقف خانه های کسانی را که به (اللّه) رحمان کُفر می ورزند را از نقره قرار می دادیم و نردبان هایی که بر آنها بالا روند ۳۳

وَ لِبُيُوتِهِمْ أَبْوَاباً وَ سُرُراً عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ (٣٤)

و برای خانه های ایشان دروازه ها و همچنین تخت هایی که بر آنها تکیه کنند ۳۴

وَ زُخْرُفاً وَ إِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ (٣٥)

و (انواع) زیور آلات در حالیکه همه اینها جز بهرهٔ زندگی دنیا نیست و آخرت نزدِ پروردگارت از آنِ پرهیزکاران است ۳۵

وَ مَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَاناً فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ (٣٦)

و هر کس از یاد (اللّه) مهربان روی گرداند برای او شیطانی (وسوسه گری) را بر می انگیزیم پس شیطان همنشین وی می گردد ۳۶

وَ إِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ (٣٧)

و همانا شیاطین، قطعاً آنان را از راه (اللّه) باز می دارند در حالیکه می‌پندارند که هدایت یافته اند ۳۷

حَتَّى إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَ بَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ (٣٨)

تا هنگامی که به سوی ما آید، می گوید: کاش میان من و تو (ای شیطان) فاصلهٔ مشرق و مغرب بود که چه بد همنشینی بودی ۳۸

وَ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (٣٩)

و هرگز امروز (روز قیامت) برای شما منفعتی ندارد چرا که شما ستم کردید، بدون شکّ در عذاب مُشترک هستید ۳۹

أَ فَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَ مَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٤٠)

پس (ای محمّد) آیا تو کرها را شنوا می سازی یا کورها را هدایت می کنی و آن کس که در گُمراهی آشکار است (را هدایت می کنی)؟ ۴۰

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِکَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ (٤١)

پس اگر تو را (ای محمّد از دنیا) ببریم پس همانا از ایشان انتقام خواهیم گرفت ۴۱

أَوْ نُرِيَنَّکَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ (٤٢)

یا به تو (در همین دنیا) آنچه به ایشان وعده دادیم را نشان دهیم پس همانا ما بر ایشان اقتدار داریم ۴۲

فَاسْتَمْسِکْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْکَ إِنَّکَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤٣)

پس (ای محمّد) بدآنچه بسوی تو وحی می شود متوسّل شو، همانا تو بر راه راست هستی ۴۳

وَ إِنَّهُ لَذِکْرٌ لَکَ وَ لِقَوْمِکَ وَ سَوْفَ تُسْأَلُونَ (٤٤)

و همانا (قرآن) یادآوری برای تو و قوم توست و به زودی مورد پرسش قرار می گیرید ۴۴

وَ اسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِکَ مِنْ رُسُلِنَا أَ جَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ (٤٥)

و از آنان که پیش از تو از فرستادگان ارسال کردیم بپرس، آیا جز (اللّٰه) مهربان صاحب قدرت هایی را قرار داده ایم که عبادت شوند؟ ۴۵

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٦)

و مسلّماً موسی را با آیات خویش به سوی فرعون و رؤسایش فرستادیم پس (موسی) گفت: همانا من فرستاده پروردگار جهانیان هستم ۴۶

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَکُونَ (٤٧)

پس چون با آیات ما به سوی ایشان آمد، آنگاه ایشان (موسی) را مسخره می کردند ۴۷

وَ مَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلاَّ هِيَ أَکْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٤٨)

و نشانه ای را بر ایشان آشکار نسازیم مگر آنکه از مشابه آن بزرگتر است و ایشان را گرفتار عذاب کردیم تا شاید بازگردند ۴۸

وَ قَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّکَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَکَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ (٤٩)

و (فرعونیان) گفتند: ای جادوگر (موسی) برای ما از پروردگارت بخواه بدآنچه نزد تو وعده داده (تا عذاب را برطرف سازد)، همانا ما قطعاً هدایت می شویم ۴۹

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ (٥٠)

پس هنگامی که از ایشان عذاب را برداشتیم آنگاه ایشان پیمان را شکستند ۵۰

وَ نَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَ لَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَ هٰذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَ فَلاَ تُبْصِرُونَ (٥١)

و فرعون در قوم خویش اعلام کرد، گفت: ای قوم من، آیا پادشاهی مصر از آنِ من نیست و آیا این نهرها تحت فرمان من جاری نیستند، آیا نمی بینید؟ ۵۱

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَ لاَ يَكَادُ يُبِينُ (٥٢)

آیا من بهتر نیستم از کسی که لُکنت زبان دارد و نمی تواند سخنش را مشخص کند ۵۲

فَلَوْ لاَ أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلاَئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ (٥٣)

پس چرا برای او دستبندهایی از طلا افکنده نشد یا فرشتگان همراه او نیامده اند؟ ۵۳

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ (٥٤) پس (فرعون) قوم خود را تحقیر کرد و او را (مصریان) اطاعت کردند، همانا ایشان قومی نافرمان بودند ۵۴

فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (٥٥)

پس چون ما را به تأسف وا داشتند، از ایشان انتقام گرفتیم پس همگی ایشان را غرق ساختیم ۵۵

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفاً وَ مَثَلاً لِلْآخِرِينَ (٥٦)

پس ایشان را گذشتگانی (در کُفر) و نمونه ای (برای عبرت) دیگران قرار دادیم ۵۶

وَ لَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلاً إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ (٥٧)

و چون پسر مریم (عیسی) مَثل زده شد، آنگاه قوم تو (از آنکه داستان او یاد شود به تمسخر) باز می داشتند ۵۷

وَ قَالُوا أَ آلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلاَّ جَدَلاً بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ (٥٨)

و گفتند: آیا صاحب قدرت های ما بهتر هستند یا او؟ آن مَثل را برای تو جز (برای) ستیزه جویی نزدند، بلکه ایشان گروهی ستیزه جو هستند ۵۸

إِنْ هُوَ إِلاَّ عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَ جَعَلْنَاهُ مَثَلاً لِبَنِي إِسْرَائِيلَ (۵۹)

او (عیسی پسر مریم) جز بنده ای نیست که به او نعمت بخشیدیم و او را مَثلی برای بنی اسرائیل قرار دادیم ۵۹

وَ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلاَئِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ (٦٠)

و اگر می خواستیم به جای شما فرشتگانی در زمین قرار می دادیم که جانشین (شما) شوند ۶۰

وَ إِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلاَ تَمْتَرُنَّ بِهَا وَ اتَّبِعُونِ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦١)

و همانا او (عیسی پسر مریم) نشانه ای برای ساعت (قیامت) است پس بدان شکّ نکنید و مرا پیروی کنید، این راه راست است ۶۱

وَ لاَ يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٦٢)

و شیطان (وسوسه گر) شما را (از قیامت) باز ندارد، همانا او دشمنی آشکار برای شماست ۶۲

وَ لَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَ لِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (٦٣)

و آنگاه که عیسی با نشانیها آمد، (عیسی) گفت: همانا برای شما حکمت (کلام اللّٰه) را آوردم تا برای شما بعضی از آنچه در آن اختلاف داشتید را مشخص کنم، تقوای الهی پیشه سازید و مرا اطاعت کنید ۶۳

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦٤)

همانا اللّٰه پروردگار من و پروردگار شما است پس او را عبادت کنید، این راه راست است ۶۴

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ (٦٥)

پس آن گروه ها در میان خود اختلاف کردند پس وای بر آنان که ستم کردند از عذاب روزی دردناک ۶۵

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَ هُمْ لاَ يَشْعُرُونَ (٦٦)

آیا جز این انتظار دارند که قیامت ناگهان بر آنان فرا رسد، در حالی که نمی فهمند ۶۶

الْأَخِلاَّءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلاَّ الْمُتَّقِينَ (٦٧)

در آن روز دوستان، دشمن یکدیگرند مگر پرهیزکاران ۶۷

يَا عِبَادِ لاَ خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَ لاَ أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (٦٨)

ای بندگان من بر شما امروز ترسی نیست و اندوهگین نباشید ۶۸

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَ كَانُوا مُسْلِمِينَ (٦٩)

کسانیکه به آیات ما ایمان آوردند و تسلیم (الله) بودند ۶۹

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَ أَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ (٧٠)

شما و همسرانتان شادمان وارد باغ (بهشت) شوید ۷۰

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَ أَكْوَابٍ وَ فِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَ أَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٧١)

بین ایشان کاسه ها و جام های طلا گردانیده می شود و در آن (باغ) هر آنچه دلخواه آنهاست و چشم ها لذّت می برند وجود دارد و شما در آن جاودان هستید ۷۱

وَ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٧٢)

این باغی (بهشتی) است که وارث آن شده اید، به پاداش آنچه انجام می دادید ۷۲

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ (٧٣)

برای شما در آن میوه های فراوان وجود دارد که از آنها می خورید ۷۳

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (٧٤)

همانا مُجرمان (گناهکاران) در عذاب جهنم جاودان هستند ۷۴

لاَ يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَ هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ (٧٥)

از ایشان (عذاب) کاسته نخواهد شد و ایشان در آن ناأُمید خواهند بود ۷۵

وَ مَا ظَلَمْنَاهُمْ وَ لٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ (٧٦)

و ما بر ایشان ستم نکردیم و لیکن آنان خود ستمکار بودند ۷۶

وَ نَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ (٧٧)

((اهل جهنم) ندا می دهند: ای نگهبان (جهنم) بُگذار پروردگارت ما را (برای همیشه) بمیراند، او (نگهبان جهنم) می گوید: همانا شما (در جهنم) ماندگارید ٧٧

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (٧٨)

مسلّماً برای شما حقّ را آوردیم و لیکن بیشتر شما حقّ را نمی پذیرفتید ٧٨

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْراً فَإِنَّا مُبْرِمُونَ (٧٩)

بلکه (آنها) تصمیم مُحکمی (بر مخالفت با ما) را گرفتند پس همانا ما تصمیم گیرندهٔ (بر کیفر ایشان) هستیم ٧٩

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لاَ نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوَاهُمْ بَلَى وَ رُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ (٨٠)

یا (کافران) تصور می کنند که ما راز آنها و گفت و گوی پنهانیِ ایشان را نمی شنویم؟ بلکه فرستادگان ما نزد ایشان (اعمالشان را) می نویسند ٨٠

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ (٨١)

(ای محمّد) بگو: اگر برای اللّه فرزندی باشد هر آینه من اوّلین عبادت کننده خواهم بود ٨١

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (٨٢)

مُنزه است اللّه پروردگار آسمانها و زمین، پروردگارِ عرش از آنچه توصیف می کنند ٨٢

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَ يَلْعَبُوا حَتَّى يُلاَقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (٨٣)

پس (ای محمّد) ایشان را رها کن (که در کُفر و شرک خویش) فرو روند و بازی کنند تا به روزشان، آن روزی که وعده داده می شوند برسند ٨٣

وَ هُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلٰهٌ وَ فِي الْأَرْضِ إِلٰهٌ وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (٨٤)

و اللّه کسی است که در آسمانها صاحب قدرت است و در زمین صاحب قدرت است و (اللّه) حکیمِ داناست ٨۴

وَ تَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٨٥)

و مُبارک باد کسی که پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست از آنِ اوست و نزدِ او دانش ساعت (قیامت) است و به سوی او بازگردانده می شوید ۸۵

وَ لاَ يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلاَّ مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (٨٦)

و کسانیکه جز اللّه را صدا می زنند، اختیار میانجیگری ندارند جز آن کس که به حقّ گواهی دهد و ایشان علم (به حقیقت) داشته باشند ۸۶

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (٨٧)

و اگر از ایشان سؤال کنی چه کسی ایشان را خلق کرده است؟ قطعاً خواهند گفت: اللّه پس چرا از حقّ روی می گردانند؟ ۸۷

وَ قِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هٰؤُلاَءِ قَوْمٌ لاَ يُؤْمِنُونَ (٨٨)

و گفتار او، ای پروردگارم همانا آنان گروهی هستند که ایمان نمی آورند ۸۸

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلاَمٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٨٩)

پس از ایشان روی برتاب و بگو: به سلامت پس بزودی خواهند فهمید ۸۹

سوره دُخان - ۴۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

حم (١)

حم ۱

وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢)

و کلام روشنگر ۲

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ (٣)

همانا ما (کلام اللّٰه) را در شبی مُبارک نازل کردیم، همانا ما هشدار دهنده بودیم ۳

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (٤)

در آن (شب) هر کار حکیمانه ای بطور جداگانه (مقرّر) شده است ۴

أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٥)

فرمانی از نزد ما، همانا ما فرستندهٔ (پیامبران) بودیم ۵

رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦)

رحمتی از پروردگارت، همانا او شنوای داناست ۶

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (٧)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، اگر یقین دارید ۷

لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (٨)

(اللّٰه) صاحب قدرتی جز او نیست، زنده می کند و می میراند، پروردگارِ شما و پروردگارِ پدران پیشین شماست ۸

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ (٩)

بلکه ایشان در شکّ هستند و (آن را به) بازی می گیرند ۹

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ (١٠)

پس مُنتظر روزی باش که آسمان دودی آشکار را بیاورد ۱۰

يَغْشَى النَّاسَ هٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (١١)

که مردم را فرا گیرد، این عذاب دردناک است ۱۱

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ (١٢)

پروردگارا عذاب را از ما دور کن که ایمان خواهیم آورد ۱۲

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَ قَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ (١٣)

چگونه ایشان متذکر خواهند شد در حالیکه (قبلاً) فرستاده ای آشکار به سوی ایشان آمد؟ ۱۳

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَ قَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ (١٤)

سپس از او رویگردان شدند و گفتند: تعلیم یافته ای دیوانه است ۱۴

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلاً إِنَّكُمْ عَائِدُونَ (١٥)

همانا (اینک) عذاب را اندکی بر می داریم، (و لیکن) شما (به کُفر خود) باز می گردید ۱۵

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ (١٦)

روزی که با قدرت بزرگ (بر کافران) حمله ور می شویم، همانا ما انتقام گیرنده هستیم ۱۶

وَ لَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَ جَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ (١٧)

و مسلّماً پیش از ایشان قوم فرعون را آزمایش کردیم و فرستاده ای بزرگ به سوی ایشان آمد ۱۷

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٨)

که بندگان الله (قوم بنی اسرائیل) را به من بسپارید، همانا من برای شما فرستاده ای اَمین هستم ۱۸

وَ أَنْ لاَ تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (١٩)

و آنکه در برابر الله برتری نجوئید، همانا من شما را دلیل آشکار آورده ام ۱۹

وَ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَ رَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ (٢٠)

و همانا به پروردگارم و پروردگار شما پناه بُردم از آنکه سنگسارم کنید ۲۰

وَ إِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ (٢١)

و اگر به من ایمان نمی آورید پس از من دوری گزینید ۲۱

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هٰؤُلاَءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ (٢٢)

پس پروردگار خویش را صدا زد که اینان گروهی مُجرم (گناهکار) هستند ۲۲

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلاً إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ (٢٣)

پس (ای موسی) بندگانم را در شبی روانه کن که همانا شما مورد تعقیب قرار خواهید گرفت ۲۳

وَ اتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْواً إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ (٢٤)

و دریا را آرام به حال خود رها کن، همانا لشگریان (فرعون) غرق خواهند شد ۲۴

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (٢٥)

چه بسیار باغ ها و چشمه سارانی که رها کردند ۲۵

وَ زُرُوعٍ وَ مَقَامٍ كَرِيمٍ (٢٦)

و کِشتزارها و جایگاههای گرامی ۲۶

وَ نَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ (٢٧)

و نعمتی که در آن شادمان بودند ۲۷

كَذٰلِكَ وَ أَوْرَثْنَاهَا قَوْماً آخَرِينَ (٢٨)

بدینسان آنها را به گروهی دیگر ارث دادیم ۲۸

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ وَ مَا كَانُوا مُنْظَرِينَ (٢٩)

پس بر ایشان آسمان و زمین گریه نکرد و مُهلتی به ایشان داده نشد ۲۹

وَ لَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ (٣٠)

و مسلّماً بنی اسرائیل را از عذاب خوار کننده نجات دادیم ۳۰

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِياً مِنَ الْمُسْرِفِينَ (٣١)

از فرعون، همانا او برتری جویی از تجاوزکاران بود ۳۱

وَ لَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ (٣٢)

و مسلّماً ایشان (قوم بنی اسرائیل) را از روی علم (تورات) بر جهانیان انتخاب کردیم ۳۲

وَ آتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ (٣٣)

و به ایشان از آنچه که در آن آزمایشی آشکار است نشانه ها دادیم ۳۳

إِنَّ هٰؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ (٣٤)

همانا آنان (کافران) می گویند ۳۴

إِنْ هِيَ إِلاَّ مَوْتَتُنَا الْأُولَى وَ مَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ (٣٥)

جز مرگ نخستین وجود ندارد و ما (روز قیامت) برانگیخته نمی شویم ۳۵

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣٦)

پس پدران ما را بازگردانید اگر راستگو هستید ۳۶

أَ هُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ (٣٧)

آیا اینان بهتر هستند یا قوم تُبَّع و کسانیکه پیش از ایشان بودند در حالیکه ایشان را هلاک کردیم، همانا ایشان از مُجرمان (گناهکاران) بودند ۳۷

وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لاَعِبِينَ (٣٨)

و آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را به بازیچه نیافریدیم ۳۸

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٣٩)

آنها را جز به حقّ خلق نکردیم و لیکن بیشتر ایشان نمی دانند ۳۹

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٠)

همانا روز جدایی (روز قیامت) وعده گاه همه ایشان است ۴۰

يَوْمَ لاَ يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئاً وَ لاَ هُمْ يُنْصَرُونَ (٤١)

روزی که هیچ دوستی از دوستی چیزی را دفع نمی کند و ایشان یاری نمی شوند ۴۱

إِلاَّ مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٤٢)

مگر آنکه الله بر او رحم کند، همانا او شوکتمندِ مهربان است ۴۲

إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ (٤٣)

همانا درخت زَقّوم ۴۳

طَعَامُ الْأَثِيمِ (٤٤)

خوراک گنهکار است ۴۴

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ (٤٥)

چون فلز گُداخته در شکم ها می جوشد ۴۵

كَغَلْيِ الْحَمِيمِ (٤٦)

به مانند جوشیدن آبِ جوشان ۴۶

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٤٧)

او را بگیرید پس او را به سوی دوزخ بِکشید ۴۷

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ (٤٨)

سپس بر سرش از عذابِ آب جوشان بریزید ۴۸

ذُقْ إِنَّکَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ (٤٩)

بچش، همانا تو شوکتمندِ گرامی هستی! ۴۹

إِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ (٥٠)

همانا این است آنچه در آن شکّ می کردید ۵۰

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ (٥١)

همانا پرهیزکاران در جایگاه ایمنی هستند ۵۱

فِي جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (٥٢)

در باغستان ها و چشمه سارها ۵۲

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَ إِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ (٥٣)

جامه هایی از حریر نازک و حریر ضخیم می پوشند، در حالیکه رو به روی یکدیگر نشسته اند ۵۳

كَذٰلِکَ وَ زَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (٥٤)

اینچنین ایشان را به اختصاص یافتگانی چشم نواز همسر می گردانیم ۵۴

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ (٥٥)

در آن هر میوه ای را که بخواهند در امنیت می طلبند ۵۵

لاَ يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلاَّ الْمَوْتَةَ الْأُولَى وَ وَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (٥٦)

در آن مرگ را جز مرگ نخستین (دنیا) نمی چشند و آنها را (اللّٰه) از عذاب دوزخ محافظت می کند ۵۶

فَضْلاً مِنْ رَبِّکَ ذٰلِکَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٥٧)

بخشش از پروردگارت است، این کامیابی بزرگ است ۵۷

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِکَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۵۸)

پس جز این نیست که بر زبان تو (قرآن را) آسان ساختیم تا شاید یادآور شوند ۵۸

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ (۵۹)

پس مُنتظر باش همانا ایشان مُنتظر هستند ۵۹

سوره جاثیه - ٤٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

حم (۱)

حم ۱

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۲)

نازل شدن کتاب (قرآن) از الله شوکتمندِ حکیم است ۲

إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ (۳)

همانا در آسمانها و زمین نشانه هایی برای مؤمنین است ۳

وَ فِي خَلْقِكُمْ وَ مَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٤)

و (همچنین) در خلقت شما و آنچه از جُنبندگان پراکنده می کند نشانه ها برای قومی است که یقین دارند ۴

وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيفِ الرِّيَاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۵)

و (همچنین) در دگرگونی شب و روز و آنچه اللّه از آسمان روزی فرو می فرستد پس بدان زمین را بعد از مرگش زنده می سازد و در وزش بادها نشانه ها برای قومی است که تعقّل می کنند ۵

تِلْکَ آیَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَیْکَ بِالْحَقِّ فَبِأَیِّ حَدِیثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَ آیَاتِهِ یُؤْمِنُونَ (٦)

(ای محمّد) این آیات اللّه است که آن را به حقّ بر تو تلاوت می کنیم پس به کدامین سخن بعد از اللّه و آیات او ایمان می آورند؟ ۶

وَیْلٌ لِکُلِّ أَفَّاکٍ أَثِیمٍ (٧)

وای بر هر دروغگوی گناهکاری ۷

یَسْمَعُ آیَاتِ اللَّهِ تُتْلَی عَلَیْهِ ثُمَّ یُصِرُّ مُسْتَکْبِراً کَأَنْ لَمْ یَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِیمٍ (٨)

آیات اللّه که بر او تلاوت می شود را می شنود امّا بر تکبّر پافشاری می کند، گویی آن را نشنیده است پس او را به عذابی دردناک نوید ده ۸

وَ إِذَا عَلِمَ مِنْ آیَاتِنَا شَیْئاً اتَّخَذَهَا هُزُواً أُولٰئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِینٌ (٩)

و آنگاه که از آیات ما چیزی را بفهمد آن را به مسخره می گیرد، آنان بر ایشان عذابی خوار کننده است ۹

مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَ لاَ یُغْنِي عَنْهُمْ مَا کَسَبُوا شَیْئاً وَ لاَ مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِیَاءَ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِیمٌ (١٠)

پیش روی ایشان بدآنچه فراهم کرده اند جهنم است و سرپرستانی که جز اللّه (برای خود) گرفته اند به کارشان نمی‌آید و برای ایشان عذابی بزرگ است ۱۰

هٰذَا هُدًی وَ الَّذِینَ کَفَرُوا بِآیَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِیمٌ (١١)

این (قرآن کتاب) هدایت است و کسانیکه به آیات پروردگارشان کُفر ورزیدند برای ایشان عذابی از شکنجه های دردناک است ۱۱

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْکُ فِیهِ بِأَمْرِهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ (١٢)

اللّه کسی است که برای شما دریا را مسخّر کرد تا کِشتی ها به فرمان او حرکت کنند و تا از لُطف او روزی بجویید و تا شاید سپاسگزار باشید ۱۲

وَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً مِنْهُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (١٣)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین مُسخّر شما ساخته است همه از اوست، همانا در این نشانه ها برای گروهی است که می اندیشند ١٣

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْماً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٤)

(ای محمّد) به کسانیکه ایمان آورده اند، بگو: برای آنان که روزهای (انتقام) اللّه را باور ندارند ببخشایند تا (اللّه) قومی را بدآنچه فراهم کرده اند پاداش دهد ١۴

مَنْ عَمِلَ صَالِحاً فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (١٥)

هر کس عمل شایسته انجام دهد پس به سود خود اوست و هر کس بدی کند پس به زیان خود اوست پس به سوی پروردگارتان باز می گردید ١۵

وَ لَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ وَ رَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَ فَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (١٦)

و مسلّماً به بنی اسرائیل کتاب و داوری و پیامبری را ارزانی داشتیم و از پاکیزه ها ایشان را روزی دادیم، و آنها را بر جهانیان گشایش دادیم ١۶

وَ آتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلاَّ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (١٧)

و از فرمان (خود) دلایل روشن را به ایشان ارزانی داشتیم پس اختلاف نکردند مگر بعد از آنکه دانش (تورات) برای ایشان آمد بخاطر ستمی که میان خودشان بود، همانا پروردگارت روز قیامت بین ایشان در آنچه در آن اختلاف کردند داوری خواهد کرد ١٧

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَ لاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ (١٨)

سپس (ای محمّد) تو را بر شریعتی (از دین) که از اَمر (اللّه) است قرار دادیم پس آن را پیروی کن و هوس های آنان که نمی دانند را پیروی نکن ١٨

إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ اللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ (١٩)

همانا ایشان هرگز در برابر اللّه از تو چیزی را دفع نمی کنند و همانا ستمگران سرپرست یکدیگرند و اللّه سرپرست پرهیزکاران است ۱۹

هٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۲۰)

این (قرآن) بینش و هدایت و رحمتی برای مردمی است که یقین دارند ۲۰

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۲۱)

آیا کسانیکه بدیها را فراهم کردند، پنداشتند که ایشان را همچون کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند قرار می دهیم؟ آیا زندگان و مُردگان یکسان هستند؟ چه بد قضاوت می کنند ۲۱

وَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَ لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (۲۲)

و اللّه آسمانها و زمین را به حقّ خلق کرد، هر نفسی بدآنچه فراهم نموده پاداش داده می شود و به ایشان ستم نخواهد شد ۲۲

أَ فَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوَاهُ وَ أَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَ خَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَ قَلْبِهِ وَ جَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (۲۳)

آیا دیدی آن را که هوس خویش را صاحب قدرت خود گرفت و اللّه با دانایی او را گُمراه کرد و بر گوش و قلب او مُهر نهاد و بر چشم او پرده ای قرار داد پس چه کسی بعد از اللّه او را هدایت می‌کند؟ آیا متذکر نمی شوند؟ ۲۳

وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلاَّ حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلاَّ الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَظُنُّونَ (۲٤)

و (کافران) گفتند: جز زندگی دنیا هیچ نیست، می میریم و زنده می شویم و ما را جز روزگار (طبیعت) هلاک نمی کند، ایشان به این دانشی ندارند، آنان جز (افرادِ) خیالباف نیستند ۲۴

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلاَّ أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۵)

و گاهی که بر ایشان آیات روشن ما تلاوت شود دلیل ایشان جز این نیست که گویند: پدران ما را بازگردانید اگر راستگو هستید ۲۵

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ رَيْبَ فِيهِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (٢٦)

(ای محمّد) بگو: اللّه شما را زنده می سازد سپس شما را می میراند سپس در روز قیامت که شکّی در آن نیست شما را جمع خواهد کرد و لیکن بیشتر مردم نمی دانند ۲۶

وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ (٢٧)

و برای اللّه پادشاهی آسمانها و زمین است و روزی که ساعت (قیامت) به پا شود، آن روز اهلِ باطل زیانکار خواهند شد ۲۷

وَ تَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٨)

و هر اُمّتی را به زانو درآمده می بینی، هر اُمّتی به سوی کتاب (نامهٔ اعمال) خویش خوانده می شوند، امروز پاداش داده می شوید بدآنچه انجام می دادید ۲۸

هٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٩)

این کتاب ماست که با شما به حقّ سخن می گوید، همانا ما آنچه را انجام می دادید را می نوشتیم ۲۹

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (٣٠)

پس امّا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند پس پروردگارشان ایشان را در رحمت (خود) در می آورد، این همان کامیابی بزرگ است ۳۰

وَ أَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَ فَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَ كُنْتُمْ قَوْماً مُجْرِمِينَ (٣١)

و امّا کسانیکه کُفر ورزیدند پس آیا بر شما آیات ما تلاوت نمی شد؟ پس شما تکبّر داشتید و گروهی مُجرم (گناهکار) شدید ۳۱

وَ إِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ السَّاعَةُ لاَ رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلاَّ ظَنّاً وَ مَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ (٣٢)

و هنگامی که گفته می شد همانا وعدهٔ اللّه حقّ است و (برپائی) ساعت (قیامت) در آن شکّی نیست و می گفتید: نمی دانم ساعت (قیامت) چیست؟ جز گُمانی (دربارهٔ آن) متصوّر نیستیم و ما (به آن) یقین نداریم ۳۲

وَ بَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (٣٣)

و برای ایشان بدی هایی که انجام می دادند آشکار شود و آنچه بدان مسخره می‌کردند ایشان را فرا می گیرد ۳۳

وَ قِيلَ الْيَوْمَ نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَ مَأْوَاكُمُ النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٣٤)

و به آنها گفته شود: امروز شما را فراموش می کنیم همانطور که دیدار امروزتان (قیامت) را فراموش کردید و جایگاه شما آتش است و شما را یاورانی نخواهد بود ۳۴

ذٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُواً وَ غَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لاَ يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَ لاَ هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (٣٥)

این بدان است که آیات اللّه را به مسخره می گرفتید و زندگی دنیا شما را فریب داد پس امروز از این (آتش جهنم) بیرون آورده نخواهید شد و از ایشان عُذر (بهانه) پذیرفته نخواهد شد ۳۵

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ رَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٣٦)

پس سپاس از آنِ اللّه پروردگار آسمانها و پروردگار زمین پروردگارِ جهانیان است ۳۶

وَ لَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٣٧)

و بزرگواری (والایی) در آسمانها و زمین از آنِ اوست و او شوکتمندِ حکیم است ۳۷

سوره احقاف - ۴۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

حم (١)

حم ۱

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (٢)

نازل شدن کتاب از (سوی) اللّه شوکتمندِ حکیم است ۲

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِلاَّ بِالْحَقِّ وَ أَجَلٍ مُسَمًّى وَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ (٣)

آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را جز به حقّ تا مُهلتی مشخص خلق نکردیم و کسانیکه کُفر ورزیدند از آنچه هشدار داده می شوند (قیامت) رویگردان هستند ۳

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هٰذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤)

(ای محمّد) بگو: به من خبر دهید آنچه جز اللّه صدا می زنید به من نشان دهید چه چیز از زمین خلق کرده اند یا ایشان را شراکتی در (اُمور) آسمانها است؟ اگر راستگو هستید کتابی (الهی) که پیش از قرآن باشد یا آثاری (بازمانده ای) از دانش (الهی) را برای من بیاورید ۴

وَ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لاَ يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ هُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ (٥)

و کیست گُمراه تر از آن کس که جز اللّه را صدا می زند که تا روز قیامت او را پاسخ نمی گوید و آنان از دعای ایشان بی خبر هستند ۵

وَ إِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَ كَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ (٦)

و هنگامی که مردم محشور گردند دشمنان ایشان باشند و به عبادت ایشان کُفر ورزند ۶

وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (٧)

و هنگامیکه بر ایشان آیات روشنگر ما تلاوت می شود کسانیکه کُفر می ورزیدند آنگاه که حقّ به سوی ایشان آید، می گویند: این (قرآن) جادویی آشکار است ۷

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلاَ تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئاً هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيداً بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٨)

یا می گویند: او (قرآن) را بافته است، (ای محمّد) بگو: اگر آن را (به دروغ) بافته بودم پس شما نمی توانید چیزی از (خشم) اللّه را از من باز دارید، اللّه بدآنچه می گوئید داناتر است، او میان من و شما گواه است و او آمرزنده مهربان است ٨

قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعاً مِنَ الرُّسُلِ وَ مَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَ لاَ بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلاَّ مَا يُوحَى إِلَيَّ وَ مَا أَنَا إِلاَّ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٩)

(ای محمّد) بگو: من فرستاده نوآوری نیستم و نمی‌دانم (اللّه) با من و با شما چه خواهد کرد جز آنچه را به سوی من وحی می شود را پیروی نمی کنم، من جز هشدار دهنده ای آشکار نیستم ٩

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ كَفَرْتُمْ بِهِ وَ شَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَآمَنَ وَ اسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠)

(ای محمّد) بگو: آیا دیده اید که اگر (قرآن) از نزد اللّه باشد و شما بدان کُفر بورزید در حالیکه شاهدی از بنی اسرائیل به مانند قرآن را گواهی داد (تورات) سپس خودش (به قرآن) ایمان آورد در حالیکه شما تکبّر نمودید، همانا اللّه گروه ستمگران را هدایت نمی کند ١٠

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْراً مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَ إِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هٰذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ (١١)

و کسانیکه کُفر ورزیدند در خصوص آنان که ایمان آوردند، گفتند: اگر خیری در ایمان به قرآن وجود داشت از ما به آن سبقت نمی جستند و چون بوسیلهٔ قرآن هدایت نشدند، خواهند گفت: این دروغی قدیمی است ١١

وَ مِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَاماً وَ رَحْمَةً وَ هٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَاناً عَرَبِيّاً لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ بُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ (١٢)

و پیش از آن (قرآن)، کتاب موسی (تورات) پیشوا و رحمت است و این (قرآن) کتابی تصدیق کننده به زبانی عربی است تا کسانی را که ستم کردند هشدار دهد و نیکوکاران را مُژده دهد ۱۲

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۳)

همانا کسانیکه گفتند: پروردگار ما الله است سپس پایداری کردند پس ترسی بر ایشان نیست و اندوهی ندارند ۱۳

أُولٰئِکَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٤)

آنان باغ نشینانِ (بهشت) هستند، در آن جاودان هستند پاداشی بخاطر آنچه انجام می دادند ۱۴

وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَاناً حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهاً وَ وَضَعَتْهُ كُرْهاً وَ حَمْلُهُ وَ فِصَالُهُ ثَلاَثُونَ شَهْراً حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَکَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحاً تَرْضَاهُ وَ أَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْکَ وَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۱۵)

و انسان را دربارهٔ والدینش سفارش کردیم که نیکی کند، مادرش با دشواری به او باردار شد و به دشواری او را وضع حمل کرد و حاملگی و از شیر بازگرفتن او سی ماه است تا آنکه به رُشد کامل خود برسد و چهل ساله شود، گفت: پروردگارا توفیقی به من عطا کن تا سپاس نعمتی که به من و والدینم ارزانی داشته ای را به جای آورم تا کاری شایسته انجام دهم که تو می پسندی و فرزندانم را برایم صالح گردان، همانا به سوی تو بازگشتم و همانا من از (افرادِ) تسلیم شده (در برابر الله) هستم ۱۵

أُولٰئِکَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَ نَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (١٦)

آنان کسانی هستند که از ایشان بهتر از آنچه انجام داده اند را می پذیریم و از بدیهای ایشان در میان باغ نشینان (بهشت) گُذشت کنیم، این وعدهٔ راستینی است که به ایشان داده شده است ۱۶

وَ الَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَکُمَا أَ تَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَ قَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَ هُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَکَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هٰذَا إِلاَّ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۱۷)

و آن کسی که به والدین خویش گفت: بیزارم از شما، آیا مرا وعده می دهید که (از قبر زنده) بیرون آورده می شوم و حال آنکه قوم های پیش از من رفته اند؟ و آن دو (پدر و مادر) پیوسته اللّه را به یاری می خوانند، وای بر تو، ایمان بیاور، همانا وعدهٔ اللّه حقّ است پس گفت: این جز افسانه های پیشینیان نیست ۱۷

أُولٰئِکَ الَّذِینَ حَقَّ عَلَیْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ إِنَّهُمْ کَانُوا خَاسِرِینَ (۱۸)

آنان کسانی هستند که وعدهٔ عذاب بر آنها مثل اُمّت هایی از جِنّ و انسان که پیش از ایشان گذشتند حتمی شد، همانا ایشان زیانکار بودند ۱۸

وَ لِکُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَ لِیُوَفِّیَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَ هُمْ لاَ یُظْلَمُونَ (۱۹)

و برای هر یک از آنها از آنچه انجام می دهند مراتبی است و تا (اللّه پاداش) اعمالشان را به تمام بدهد و آنان مورد ستم قرار نخواهند گرفت ۱۹

وَ یَوْمَ یُعْرَضُ الَّذِینَ کَفَرُوا عَلَی النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَیِّبَاتِکُمْ فِي حَیَاتِکُمُ الدُّنْیَا وَ اسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْیَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا کُنْتُمْ تَسْتَکْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَیْرِ الْحَقِّ وَ بِمَا کُنْتُمْ تَفْسُقُونَ (۲۰)

روزی که کسانیکه کُفر ورزیدند به آتش (جهنم) عرضه شوند (به ایشان گفته می شود:) شما لذّت های (ناحقّ) خود را در زندگی دنیای خویش به پایان بُردید و از آنها بهره مند شدید پس امروز بدآنچه در زمین به ناحقّ کِبر می ورزیدید و بدآنچه نافرمانی می کردید به عذابی خوار کننده کیفر می‌شوید ۲۰

وَ اذْکُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَ قَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ بَیْنِ یَدَیْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَیْکُمْ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیمٍ (۲۱)

و (فرستاده) از خود قوم عاد را یاد کن آنگاه که قوم خویش را به حقیقت عذاب هشدار داد با آنکه پیش از او و بعد از او نیز (افرادِ) هشدار دهنده ای آمده بودند که جز اللّه را عبادت نکنید، همانا من از عذاب روزی بزرگ بر شما می ترسم ۲۱

قَالُوا أَ جِئْتَنَا لِتَأْفِکَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ کُنْتَ مِنَ الصَّادِقِینَ (۲۲)

(قوم عاد) گفتند: آیا به سوی ما آمده ای تا ما را از صاحب قدرتهایمان برگردانی؟ پس برای ما آنچه وعده می دهی را بیاور اگر از (افرادِ) راستگو هستی؟ ۲۲

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَ أُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَ لٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْماً تَجْهَلُونَ (۲۳)

(هود) گفت: جز این نیست که دانش (وقوع) عذاب با اللّٰه است و من چیزی را به شما می رسانم که بدان فرستاده شده ام و لیکن شما را قومی جاهل می بینم ۲۳

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضاً مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هٰذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (۲٤)

پس چون (قوم عاد) آن ابر را دیدند که به سوی سرزمینشان می آید، (خوشحال شدند و) گفتند: این ابری باران زا است (پیامبرشان گفت:) خیر این همان (عذاب) است که آن را به شتاب می‌خواستید، تُندبادی که در آن عذابی دردناک است ۲۴

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لاَ يُرَى إِلاَّ مَسَاكِنُهُمْ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (۲۵)

هر چیزی را به فرمان پروردگارش در هم می کوبد پس (قومِ عاد) به گونه ای درآمدند که چیزی جز (خرابه های) خانه هایشان دیده نمی شد، اینچنین گروه مُجرمان (گناهکاران) را مُجازات می کنیم ۲۵

وَ لَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعاً وَ أَبْصَاراً وَ أَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَ لاَ أَبْصَارُهُمْ وَ لاَ أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (۲٦)

و مسلّماً ایشان (قومِ عاد) را امکانات دادیم در آنچه شما را در آن امکانات نداده بودیم و بر ایشان گوش و چشم و دل قرار داده بودیم پس چون آیات اللّٰه را نپذیرفتند نه گوشهایشان و نه چشم ها و نه دل های ایشان سودی به (حالِ) آنان نبخشید و عذابی که آن را مسخره می کردند بر ایشان فرود آمد ۲۶

وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى وَ صَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۷)

و مسلّماً شهرهایی را که پیرامون شما بودند را هلاک کردیم و آیات خود را به شکل های گوناگون بیان کردیم تا شاید (از گناهان) بازگردند ۲۷

فَلَوْ لاَ نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَاناً آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَ ذٰلِکَ إِفْکُهُمْ وَ مَا کَانُوا يَفْتَرُونَ (۲۸)

پس چرا صاحب قدرت هایی که به جای اللّه برای نزدیکی (به سوی اللّه) گرفته بودند ایشان را یاری نکردند؟ بلکه از ایشان (محو و) ناپدید شدند و اینها دروغهایی بود که می بافتند ۲۸

وَ إِذْ صَرَفْنَا إِلَيْکَ نَفَراً مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ (۲۹)

و چون گروهی چند از جِنّیان را به سوی تو (ای محمّد) روانه ساختیم که به قرآن گوش دهند پس هنگامی که نزد او حاضر شدند، گفتند: ساکت باشید و گوش فرا دهید پس هنگامی که (تلاوت آن) پایان یافت به سوی قوم خویش هشدار دهنده بازگشتند ۲۹

قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا کِتَاباً أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَ إِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ (۳۰)

(جِنّیان) گفتند: ای قوم ما همانا کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده، (کتابهای الهی) پیش از خود را تصدیق می‌کند و به سوی حقّ و به سوی راهی پایدار هدایت می کند ۳۰

يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَ آمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَکُمْ مِنْ ذُنُوبِکُمْ وَ يُجِرْکُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (۳۱)

ای قوم ما، دعوت کنندهٔ اللّه را اجابت کنید و به او ایمان آورید تا برای شما گناهانتان را بیامرزد و شما را از عذابی دردناک پناه دهد ۳۱

وَ مَنْ لاَ يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَ لَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولٰئِکَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (۳۲)

و هر کس که دعوت اللّه را پاسخ نگوید پس ناتوان کنندهٔ (اللّه) در زمین نیست و جز اللّه سرپرستانی برای او نیست، آنان در گُمراهی آشکار هستند ۳۲

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ لَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى کُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۳۳)

آیا ندیدند که اللّه کسی است که آسمانها و زمین را خلق کرد و از خلقت آنها درمانده نشد، (اللّه) تواناست که مُردگان را زنده کند، بلی همانا او بر همه چیز تواناست ۳۳

وَ يَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَ لَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَ رَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٣٤)

و روزی که کافران بر آتش (جهنم) عرضه می شوند (گفته شود:) آیا این حقّ نیست؟ گویند: بله پروردگارا، (اللّه) می فرماید: پس عذاب را بدآنچه کُفر می ورزیدید بچشید ۳۴

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ لاَ تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلاَّ سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلاَغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلاَّ الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ (٣٥)

پس (ای محمّد) شکیبایی کن، همانگونه که فرستادگان صاحبِ اراده پایداری کردند و بر (عذاب) آنان شتاب نکن، همانا ایشان روزی که وعده داده می‌شوند را ببینند، مثل این است که جز ساعتی از روز (در دنیا) نمانده اند، اعلام (ما) است که آیا جز قوم نافرمان هلاک می گردند؟ ۳۵

سوره محمّد - ۴۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ (١)

کسانیکه کُفر ورزیدند و از راه اللّه بازداشتند، اعمال ایشان تباه می گردد ۱

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ أَصْلَحَ بَالَهُمْ (٢)

کسانیکه ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند و بدآنچه بر محمّد نازل شد که آن حقّ و از جانب پروردگارشان است ایمان آوردند، (اللّه) گناهان ایشان را بُزداید و وضع ایشان را سامان بخشد ۲

ذٰلِکَ بِأَنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَ أَنَّ الَّذِینَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ کَذٰلِکَ یَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ (٣)

این بدان (سبب) است که کسانیکه کُفر ورزیدند، باطل را پیروی می‌کردند و آنان که ایمان آوردند حقّ از جانب پروردگارشان را پیروی می کردند، اینچنین اللّه مَثل های ایشان (وصف حال ایشان) را بیان می کند ٣

فَإِذَا لَقِیتُمُ الَّذِینَ کَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّی إِذَا أَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنّاً بَعْدُ وَ إِمَّا فِدَاءً حَتَّی تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذٰلِکَ وَ لَوْ یَشَاءُ اللَّهُ لاَنْتَصَرَ مِنْهُمْ وَ لٰکِنْ لِیَبْلُوَ بَعْضَکُمْ بِبَعْضٍ وَ الَّذِینَ قُتِلُوا فِي سَبِیلِ اللَّهِ فَلَنْ یُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ (٤)

پس چون با کافران (مُتجاوز در میدان جنگ) روبرو شدید گردن های ایشان را بزنید تا هنگامیکه بر ایشان تسلّط یابید پس (اسیران) را مُحکم ببندید، بعد یا به منت یا به عوض (اسیران را آزاد کنید) تا جنگ به اتمام برسد و اگر اللّه می خواست قطعاً (خود) بر ایشان پیروز می شد و لیکن خواست شما را به یکدیگر آزمایش کند و کسانیکه در راه اللّه کُشته شدند پس هرگز (اللّه) اعمال ایشان را نادیده نمی گیرد ۴

سَیَهْدِیهِمْ وَ یُصْلِحُ بَالَهُمْ (٥)

به زودی (اللّه) ایشان را هدایت کند و (وضع و حال) ایشان را اصلاح کند ۵

وَ یُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ (٦)

و ایشان را به باغی (بهشتی) داخل کند که آن را بر ایشان معرفی نموده است ۶

یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ یَنْصُرْکُمْ وَ یُثَبِّتْ أَقْدَامَکُمْ (٧)

ای کسانیکه ایمان آورده اید اگر اللّه را یاری کنید، (اللّه) یاریتان می کند و گام های شما را اُستوار می سازد ٧

وَ الَّذِینَ کَفَرُوا فَتَعْساً لَهُمْ وَ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ (٨)

و کسانیکه کُفر ورزیدند پس وای بر ایشان و (اللّه) اعمال ایشان را باطل کرد ٨

ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ کَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (٩)

این بدان (سبب) است که ایشان آنچه را اللّٰه نازل کرده نمی پذیرفتند پس اعمال ایشان باطل شد ۹

أَ فَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ لِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا (١٠)

آیا در زمین گردش نکرده اند تا نگاه کنند سرانجام کسانیکه پیش از ایشان بودند چگونه شد؟ اللّٰه ایشان را سرنگون ساخت (نابود کرد) و برای کافران مانند این (مُجازاتها) وجود خواهد داشت ۱۰

ذٰلِکَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَ أَنَّ الْكَافِرِينَ لاَ مَوْلَى لَهُمْ (١١)

این بدان سبب است که اللّٰه سرپرست کسانی است که ایمان آوردند ولی برای کافران سرپرستی نیست ۱۱

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَ يَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَ النَّارُ مَثْوًى لَهُمْ (١٢)

همانا اللّٰه کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست داخل می کند و کسانیکه کُفر ورزیدند به مانند چهارپایان (در دنیا) بهره می برند و می خورند در حالیکه جایگاه ایشان آتش است ۱۲

وَ كَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِکَ الَّتِي أَخْرَجَتْکَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلاَ نَاصِرَ لَهُمْ (١٣)

و چه بسا شهرها که (مردم) آنها از (اهل) شهر تو که اخراجت کرده اند، نیرومندتر بودند، آنان را هلاک ساختیم پس برای ایشان یاوری نبود ۱۳

أَ فَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَ اتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٤)

آیا آن کس که بر دلیلی روشن از پروردگارش است به مانند کسی است که اعمال بد او برایش آراسته شده است و هوس های خودشان را پیروی کردند؟ ۱۴

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَ أَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَ أَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَ أَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَ لَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَ سُقُوا مَاءً حَمِيماً فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ (١٥)

وصف (مَثل) باغی (بهشتی) که به پرهیزکاران وعده داده شده است (چنین است که) در آن نهرهایی است که آب آن گندیده (بدبو) نشود و نهرهایی از شیری که مزه اش تغییر نکند و نهرهایی از شراب که لذّت برای (افرادِ) نوشندهٔ (بهشتی) است و نهرهایی از عسل خالص و در آنجا انواع میوه ها و آمرزشی از پروردگارشان برای ایشان وجود دارد، (آیا این افراد) همانند کسی است که در آتش همیشگی (جهنم) است و از آب جوشان نوشانده می شوند که روده های ایشان را پاره پاره می کند؟ ۱۵

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْکَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِکَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَا ذَا قَالَ آنِفاً أُولٰئِکَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ اتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٦)

و (ای محمّد) از ایشان کسانی هستند که به تو گوش فرا می دهند ولی چون از نزد تو بیرون می روند به (افرادِ) دانش یافته (دینی) می گویند: (محمّد) چه سخنانی را می گفت؟ چنین افرادی، کسانی هستند که الله بر دلهایشان مُهر نهاد و هوس های خویش را پیروی کردند ۱۶

وَ الَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَ آتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ (١٧)

و کسانیکه خواهان هدایت هستند بر هدایت ایشان اُفزوده می شود و (الله) به ایشان پرهیزکاریشان را عطا می کند ۱۷

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ (١٨)

پس آیا (کافران) چشم به راه هستند که ناگهان ساعتِ (قیامت) بر ایشان بیاید پس به درستی شرطهای لازم برای (تحقّق آن) آمده است پس آنگاه که (قیامت) فرا رسد (دیگر) یادآوریشان چه سود دارد ۱۸

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللَّهُ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِکَ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَکُمْ وَ مَثْوَاکُمْ (١٩)

پس (ای محمّد) بدان که صاحب قدرتی جز الله نیست و برای گناه خویش و برای (گناهان) مردان مؤمن و زنان مؤمن آمرزش بخواه و الله سعی و تلاش شما و جایگاه شما را می داند ۱۹

وَ يَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْ لاَ نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَ ذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْکَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ (٢٠)

و کسانیکه ایمان آورده اند، می گویند: چرا سوره ای (دربارهٔ نبرد) نازل نمی شود؟ پس هنگامی که سوره‌ای مُحکم نازل گردد و در آن نبرد یادآوری شود بیماردلان را می بینی که همچون کسی به تو نگاه می کنند که به حالت بیهوشی مرگ اُفتاده است پس (مرگ) شایسته ایشان باد ٢٠

طَاعَةٌ وَ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ (٢١)

اطاعت و گفتاری پسندیده (نزدِ اللّه بهتر است) پس گاهی که کار جدّی شد پس اگر با اللّه صادق بودند، قطعاً بر ایشان بهتر بود ٢١

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَ تُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ (٢٢)

پس آیا (ای مُنافقان) اُمید دارید که هر گاه به سرپرستی (زمین) گُمارده شوید در زمین فساد کنید؟ و (پیوندِ) خویشاوندی را قطع کنید؟ ٢٢

أُولٰئِکَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَ أَعْمَى أَبْصَارَهُمْ (٢٣)

منافقان کسانی هستند که اللّه ایشان را لعنت می کند پس ایشان را کَر ساخت و چشمهای ایشان را کور نمود ٢٣

أَ فَلاَ يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا (٢٤)

آیا در قرآن نمی اندیشند یا بر دلهایشان قفل هایی قرار دارد؟ ٢۴

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَ أَمْلَى لَهُمْ (٢٥)

همانا کسانیکه بعد از آنکه هدایت بر ایشان روشن شد (به کُفر) بر می گردند، شیطان (وسوسه گر) بر ایشان (کارهایشان را) آراسته می کند و ایشان را فریب می دهد ٢۵

ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ (٢٦)

این (رویگردانی ایشان) بدان خاطر است که به کسانیکه آنچه اللّه نازل کرده را نمی پذیرفتند، می گفتند: در بعضی از کارها شما را پیروی خواهیم کرد در حالیکه اللّه پنهانکاری ایشان را می داند ٢۶

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلاَئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَ أَدْبَارَهُمْ (۲۷)

پس چگونه اند هنگامی که فرشتگانِ (مرگ) جانشان را می گیرند در حالی که بر چهره ها و پُشت های ایشان می زنند ۲۷

ذٰلِکَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ وَ کَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (۲۸)

آن بدان خاطر است که آنها آنچه الله را به خشم می‌آورد پیروی می کردند و خُشنودی الله را نمی پذیرفتند پس اعمال ایشان تباه شد ۲۸

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ (۲۹)

آیا کسانیکه در دل های ایشان بیماری است تصور می کنند که هرگز الله کینه های آنان را آشکار نخواهد کرد؟ ۲۹

وَ لَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاکَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَ لَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَکُمْ (۳۰)

و اگر می خواستیم قطعاً آنها را به تو معرفی می‌کردیم و ایشان را به چهره هایشان می شناختی و هر آینه تو (ای محمّد) آنها را بواسطهٔ نوع حرف زدنشان می شناسی و الله کارهای (مُنافقانه) ایشان را می داند ۳۰

وَ لَنَبْلُوَنَّکُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْکُمْ وَ الصَّابِرِينَ وَ نَبْلُوَ أَخْبَارَکُمْ (۳۱)

و قطعاً شما را امتحان می‌کنیم تا (افرادِ) کوشش کننده از شما و (افرادِ) شکیبا را معلوم سازیم و اخبار (مربوط به) شما را ارزیابی کنیم ۳۱

إِنَّ الَّذِينَ کَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ شَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئاً وَ سَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ (۳۲)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و از راه الله بازداشتند و با فرستاده (الله) بعد از آنکه هدایت برای ایشان آشکار شد ستیزه کردند هرگز زیانی را به الله نمی رسانند و اعمال ایشان تباه خواهد شد ۳۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ لاَ تُبْطِلُوا أَعْمَالَکُمْ (۳۳)

ای کسانیکه ایمان آورده اید اللّه را اطاعت کنید و فرستاده را اطاعت کنید و اعمال خویش را باطل نسازید ۳۳

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَ هُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ (٣٤)

همانا کسانیکه کُفر ورزیدند و از راه اللّه بازداشتند سپس مُردند و کافر بودند پس هرگز اللّه آنان را مورد آمرزش قرار نمی دهد ۳۴

فَلاَ تَهِنُوا وَ تَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ وَ اللَّهُ مَعَكُمْ وَ لَنْ يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ (٣٥)

پس سُست نشوید و (کافران را) به سوی آشتی نخوانید در حالیکه شما برتر هستید و اللّه با شماست و هرگز از اعمال شما (چیزی) را نمی کاهد ۳۵

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ إِنْ تُؤْمِنُوا وَ تَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَ لاَ يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ (٣٦)

جز این نیست که زندگی دنیا به مانند بازی و سرگرمی است و اگر ایمان آورید و پرهیزکاری کنید به شما پاداش شما را می پردازد و از شما اموالتان را نمی خواهد ۳۶

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا وَ يُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ (٣٧)

اگر (اللّه) اموالتان را از شما بخواهد و شما را مُلزم سازد آنگاه شما خسیس می شوید و (اللّه) کینه های شما را آشکار می سازد ۳۷

هَا أَنْتُمْ هٰؤُلاَءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَ مَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَفْسِهِ وَ اللَّهُ الْغَنِيُّ وَ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَ إِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ ثُمَّ لاَ يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ (٣٨)

اینک شما هستید که به بخشیدن در راه اللّه دعوت می شوید پس برخی از شما بُخل می ورزند، و هر کس بُخل ورزد تنها به زیان خود بُخل ورزیده و اللّه بی نیاز است در حالیکه شما نیازمند هستید و اگر رویگردان شوید به جای شما گروهی جز شما را خواهد آورد پس آنان همچون شما نخواهند بود ۳۸

سوره فتح - ۴۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِنَّا فَتَحْنَا لَکَ فَتْحاً مُبِيناً (١)

همانا (ای محمّد) ما تو را گشایشی آشکار دادیم (نزول قرآن) ۱

لِيَغْفِرَ لَکَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِکَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْکَ وَ يَهْدِيَکَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً (٢)

تا اللّٰه گناه گذشته و آینده تو را بیامرزد و نعمتش را بر تو تمام گرداند و تو را به راه راست هدایت کند ۲

وَ يَنْصُرَکَ اللَّهُ نَصْراً عَزِيزاً (٣)

و (ای محمّد) اللّٰه تو را به حمایتی بدون شکست یاری خواهد کرد ۳

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَاناً مَعَ إِيمَانِهِمْ وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً (٤)

او کسی است که آرامش را در دل های مؤمنان فرستاد تا ایمانی بر ایمان خود بیفزایند و لشگریان آسمانها و زمین از آنِ اللّٰه است و اللّٰه دانای حکیم است ۴

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ يُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ كَانَ ذٰلِکَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزاً عَظِيماً (٥)

تا مردان مؤمن و زنان مؤمن را به باغ هایی که زیر آنها نهرها جاریست وارد کند، جاودان در آن باشند و گناهان ایشان را بزُداید و آن نزدِ اللّٰه کامیابی بزرگ است ۵

وَ يُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ الْمُشْرِكِينَ وَ الْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ لَعَنَهُمْ وَ أَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ مَصِيراً (٦) و مردان و زنان مُنافق و مردان و زنان مشرک که به اللّٰه گُمان بد دارند را عذاب کند، پیش آمد بد بر خود آنهاست و اللّٰه بر ایشان خشم گرفته و ایشان را لعنت کرده و جهنم را برای آنها آماده کرده و (جهنم) چه بد جایگاهی است ۶

وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً (۷)

و لشگریان آسمانها و زمین از آنِ اللّه است و اللّه شوکتمندِ حکیم است ۷

إِنَّا أَرْسَلْنَاکَ شَاهِداً وَ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً (۸)

همانا (ای محمّد) تو را گواهی دهنده و بشارتگر و هشدار دهنده فرستادیم ۸

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تُعَزِّرُوهُ وَ تُوَقِّرُوهُ وَ تُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَ أَصِيلاً (۹)

تا به اللّه و فرستاده ایمان آورید و اللّه را یاری کنید و بزرگش دارید و او را صبح و شام تسبیح گویید ۹

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَکَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً (۱۰)

همانا کسانیکه (ای محمّد) با تو پیمان می بندند جز این نیست که با اللّه پیمان می بندند دست (بیعت) اللّه بالای دستهایشان است پس هر کس عهدشکنی کند پس جز این نیست که بر علیه خویش پیمان می شکند و هر کس بدآنچه پیمان بسته پایدار بماند، اللّه به زودی به او پاداش بزرگ می دهد ۱۰

سَيَقُولُ لَکَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَ أَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرّاً أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعاً بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً (۱۱)

اعراب به جنگ نرفته می گویند: (ای محمّد) اموال ما و خانواده، ما را مشغول ساخت پس برای ما آمرزش بخواه، با زبان های خویش چیزی را می گویند که در دل های ایشان نیست، (ای محمّد) بگو: اگر او (اللّه) بخواهد به شما زیان یا سودی را برساند چه کسی در برابر اللّه برای شما اختیار چیزی را دارد؟ بلکه اللّه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۱۱

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَ الْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَداً وَ زُيِّنَ ذٰلِکَ فِي قُلُوبِكُمْ وَ ظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَ كُنْتُمْ قَوْماً بُوراً (۱۲)

بلکه تصور کردید که فرستاده و مؤمنان هرگز به سوی خانواده هایشان باز نمی گردند و این (موضوع) در دل های شما آراسته شد و گُمان بد داشتید و قومی بی فهم بودید ۱۲

وَ مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيراً (١٣)

و هر کس به اللّه و فرستاده ایمان نیاورد پس همانا برای کافران آتشِ سوزان را آماده کردیم ١٣

وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً (١٤)

و پادشاهی آسمانها و زمین از آنِ اللّه است، هر کس را بخواهد می آمرزد و هر کس را بخواهد عذاب می کند و اللّه آمرزندهٔ مهربان است ١۴

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلاَمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لاَ يَفْقَهُونَ إِلاَّ قَلِيلاً (١٥)

به زودی (افراد) به جنگ نرفته خواهند گفت: هنگامی که شما (مجاهدان) به طرف غنائم حرکت می کنید تا آن را به چنگ آورید، بُگذارید تا به دنبال شما بیاییم، می خواهند سخن اللّه را دگرگون سازند، (ای محمّد) بگو: هرگز به دنبال ما نخواهید آمد اینطور اللّه از پیش چنین فرموده است پس آنها (به شما مجاهدان راه اللّه) خواهند گفت: شما به ما حسادت می کنید بلکه جز اندکی (از ایشان) نمی فهمند ١۵

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْراً حَسَناً وَ إِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً (١٦)

(ای محمّد) به (افرادِ) بازمانده (جنگ) از اعراب بگو: به زودی به سوی گروهی بسیار نیرومند فرا خوانده می شوید که با ایشان نبرد کنید تا اسلام آورند پس اگر اطاعت کنید، اللّه به شما پاداش نیکو می بخشد و اگر رویگردان شوید چنان که از پیش پُشت کردید شما را به عذابی دردناک عذاب می کند ١۶

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَ لاَ عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَ لاَ عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَاباً أَلِيماً (١٧)

بر کور و لنگ و بیمار مانعی نیست و هر کس اللّه و فرستاده او را اطاعت کند او را به باغستان هایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد می کند و آن کس که رویگردان شود او را به عذابی دردناک عذاب می کند ١٧

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَکَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَ أَثَابَهُمْ فَتْحاً قَرِيباً (۱۸)

مسلّماً اللّه از مؤمنان زمانی که با تو (ای محمّد) زیر آن درخت پیمان بستند خُشنود شد پس آنچه در دل های ایشان بود را می دانست پس آرامش را در دلهای آنان فرود آورد و ایشان را به پیروزی نزدیکی پاداش داد ۱۸

وَ مَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً (۱۹)

و غنائم فراوانی که آنها را به چنگ آوردید و اللّه شوکتمندِ حکیم است ۱۹

وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هٰذِهِ وَ كَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَ لِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَ يَهْدِيَكُمْ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً (۲۰)

اگر (اللّه) به شما غنائم فراوان را وعده داده که آنها را به چنگ آورید پس برای شما این (غنیمت ها) را ارزانی داشت، دست (آزار) مردم را از شما بازداشت تا برای مؤمنان نشانه ای باشد و شما را به راه راست هدایت کند ۲۰

وَ أُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيراً (۲۱)

و (چیزهای) دیگری که بر آنها (هنوز) دست نیافته اید، به درستی اللّه بر آنها فراگیر است و اللّه بر همه چیز تواناست ۲۱

وَ لَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لاَ يَجِدُونَ وَلِيّاً وَ لاَ نَصِيراً (۲۲)

و اگر آنان که کُفر ورزیدند به نبرد با شما بیایند هر آینه رویگردان می شوند سپس سرپرست و یاوری را نخواهند یافت ۲۲

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلاً (۲۳)

شیوهٔ اللّه است که از قبل وجود داشته و هرگز در شیوهٔ اللّه تغییری نخواهد یافت ۲۳

وَ هُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ أَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيراً (۲٤) و اوست آنکه دستهای ایشان (کافران) را از شما و دستهای شما (مؤمنان) را از

ایشان در درون مکّه کوتاه نمود (یعنی) بعد از آنکه شما را بر ایشان پیروز نمود و اللّه بدآنچه انجام می دهید بیناست ۲۴

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ الْهَدْيَ مَعْكُوفاً أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَ لَوْ لاَ رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَ نِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَاباً أَلِيماً (۲۵)

ایشان بودند که کُفر ورزیدند و شما را از مسجد الحرام بازداشتند و از آنکه قربانی به قربانگاه برسد (شما را بازداشتند) و اگر مردان و زنان مؤمن نبودند که شما (ممکن بود جان) آنها را ناآگاهانه پایمال کنید و به سبب بی خبریتان آسیب به ایشان وارد سازید که این کار باعث می شد بی آبرویی بخاطرِ این کارِ بیخردانه به شما برسد (پس فرمان حمله را صادر می کردیم) تا اللّه به رحمت خویش هر کس را بخواهد وارد کند، هر آینه آنان که از ایشان کُفر ورزیدند را به عذابی دردناک عذاب خواهیم کرد ۲۵

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ أَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا وَ كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً (٢٦)

آنگاه کسانی که کُفر ورزیدند در دلهای خویش تعصب ورزیدند (به مانند) تعصب جاهلیت پس اللّه آرامش خویش را بر فرستاده اش و بر مؤمنان نازل کرد و آنها را پایبند پرهیزکاری نمود که آنان بدان شایسته بودند و شایستگی آن را داشتند و اللّه بر همه چیز تواناست ۲۶

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَ مُقَصِّرِينَ لاَ تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذٰلِكَ فَتْحاً قَرِيباً (۲۷)

مسلّماً اللّه بر فرستاده خویش رؤیا را به درستی محقّق ساخت که شما بدون شک به خواست اللّه سر تراشیده و موی سر کوتاه کرده بدون هیچ ترسی با خاطری آسوده به مسجد الحرام وارد خواهید شد پس (اللّه) چیزهایی می دانست که شما نمی دانستید پس به غیر از آن، پیروزی نزدیکی را فراهم نمود ۲۷

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً (۲۸)

او کسی است که فرستاده خود را همراه با هدایت و دین حقّ فرستاد تا آن را بر تمام دین ها چیره و آشکار گرداند، و اللّه در مقام گواهی کافی است ۲۸

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعاً سُجَّداً يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَاناً سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَ أَجْراً عَظِيماً (۲۹)

و محمّد فرستادهٔ اللّه است و کسانیکه با او هستند در برابر کفار قاطع اند و با همدیگر مهربان هستند، آنها را در تواضع و فروتنی (در برابر اللّه) می بینی، لُطف اللّه و خُشنودی او را می جویند، نشانهٔ فروتنی در چهره های ایشان نمایان است، وصف (حال) ایشان در تورات و انجیل چون کِشتزاری است که جوانه خود را برآورد پس آن را مُحکم کند تا قوی گردد و بر ساقه های خویش بایستد (به گونه ای که) کشاورزان را به شگفت آورد تا (انبوهی) آنها کافران را به خشم آورد و اللّه کسانی را که ایمان دارند و عمل شایسته انجام می دهند را به آمرزش و پاداشی بزرگ وعده داده است ۲۹

سوره حُجرات - ۴۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱)

ای کسانیکه ایمان آورده‌اید بر اللّه و فرستاده او (در اُمور دینی) پیش دستی نکنید و تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّه شنوای داناست ۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَ لاَ تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَ أَنْتُمْ لاَ تَشْعُرُونَ (۲)

ای کسانیکه ایمان آورده اید صدای خود را بُلندتر از صدای پیامبر نکنید و با او به مانند آنکه با همدیگر بُلند سخن می گوئید بُلند سخن نگویید تا (به این خاطر) اعمال شما تباه گردد و شما متوجه نباشید ۲

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولٰئِکَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۳)

همانا کسانیکه صداهای خویش را نزدِ فرستاده اللّٰه پایین می آورند، آنان کسانی هستند که اللّٰه دلهای ایشان را به پرهیزکاری امتحان کرده است، بر ایشان آمرزش و مُزدی بزرگ است ۳

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَکَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ (٤)

همانا کسانیکه از بیرون خانه (ای محمّد) تو را صدا می زنند بیشتر ایشان عاقل نیستند ۴

وَ لَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵)

و اگر آنان صبر می‌کردند تا (از خانه) بر ایشان بیرون بیایی هر آینه برای آنها بهتر بود و اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْماً بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ (٦)

ای کسانیکه ایمان آورده اید اگر خبر آورنده ای پیغامی برای شما آورد پس (موضوع را خوب) پیگیری کنید که مبادا به نادانی قومی را آسیب رسانید تا بر آنچه انجام داده‌اید، پشیمان گردید ۶

وَ اعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَ زَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَ كَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ أُولٰئِکَ هُمُ الرَّاشِدُونَ (۷)

و بدانید که در میان شما فرستاده اللّٰه است، اگر در بسیاری از کارها شما را اطاعت می کرد قطعاً به رنج می اُفتادید و لیکن اللّٰه ایمان را نزد شما محبوب کرد و آن را در دل های شما آراسته نمود و کُفر و نافرمانی و سرکشی را نزد شما ناخوشایند (جلوه) نمود آنان (افرادِ) رُشد یافته هستند ۷

فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَ نِعْمَةً وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۸)

بخشش و نعمتی از جانب اللّٰه است و اللّٰه دانای حکیم است ۸

وَ إِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَ أَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۹)

و اگر دو گروه از مؤمنان (با هم) نبرد کردند پس میان آنان را آشتی دهید و اگر یکی از ایشان بر دیگری ستم کرد پس با آنکه ستمگر است نبرد کنید تا به سوی فرمان اللّه بازگشت نماید و اگر (به سوی فرمان اللّه) بازگشت پس میان آنان به عدالت اصلاح کنید و (به حقّ) پایبند باشید، همانا اللّه دادگران را دوست دارد ۹

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۰)

جز این نیست که مؤمنان همکیش یکدیگرند پس میان همراهان خویش آشتی افکنید و تقوای الهی پیشه سازید تا شاید مورد رحم قرار گیرید ۱۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْراً مِنْهُمْ وَ لاَ نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْراً مِنْهُنَّ وَ لاَ تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَ لاَ تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الاِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَ مَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولٰئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۱۱)

ای کسانیکه ایمان آورده اید نباید قومی، قوم دیگر را مسخره کنند چه بسا آنها از ایشان بهتر باشند و نه زنانی زنان (دیگر را مسخره کنند) چه بسا آنها از اینها بهتر باشند و از یکدیگر عیب مگیرید و همدیگر را به لقب های زشت صدا نزنید، چه زشت است نامگذاری (افراد) به بدی بعد از ایمان، هر کس توبه نکرد پس آنان ستمگران هستند ۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيراً مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَ لاَ تَجَسَّسُوا وَ لاَ يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضاً أَ يُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتاً فَكَرِهْتُمُوهُ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ (۱۲)

ای کسانیکه ایمان آوردید از بسیاری از گُمانها دوری کنید، همانا گُمان (ناروا) هر چند کوچک باشد گناه است و جاسوسی (همدیگر را) نکنید و غیبت همدیگر را نکنید، آیا یکی از شما دوست دارد گوشت برادر

مُرده خویش را بُخورد؟ در حالیکه از این کار بدتان می آید پس تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّه توبه پذیرِ مهربان است ۱۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَ أُنْثَى وَ جَعَلْنَاكُمْ شُعُوباً وَ قَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (۱۳)

ای مردم همانا شما را از مرد و زنی خلق کردیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا همدیگر را بشناسید، همانا گرامی ترین شما نزد اللّه پرهیزکارترین شماست، همانا اللّه دانای آگاه است ۱۳

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَ لٰكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَ لَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَ إِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لاَ يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٤)

اعراب گفتند: ایمان آوردیم، (ای محمّد) بگو: ایمان نیاورده اید و لیکن بگویید اسلام آوردیم و هنوز ایمان در دل های شما وارد نشده است و اگر اللّه و فرستاده او را اطاعت کنید چیزی از اعمال شما را کم نخواهد کرد، همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۱۴

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (١٥)

جز این نیست که مؤمنان کسانی هستند که به اللّه و فرستاده او ایمان دارند سپس دچار تردید نمی شوند و با مال ها و جان های خویش در راه اللّه کوشش می کنند، آنان (افرادِ) راستگو هستند ۱۵

قُلْ أَ تُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٦)

(ای محمّد) بگو: آیا به دینداری خویش اللّه را آگاه می سازید؟ در حالیکه اللّه آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است را می داند و اللّه بر همه چیز داناست ۱۶

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لاَ تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلاَمَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٧)

بر تو منت می‌گذارند که اسلام آورده اند، (ای محمّد) بگو: منت اسلام (آوردن) خویش را بر من نگذارید بلکه اللّه بر شما منت نهاد که شما را به سوی ایمان هدایت کرد اگر راستگو باشید ۱۷

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨)

همانا الله غیب آسمانها و زمین را می داند و الله بدآنچه انجام می دهید بیناست ١٨

سوره ق - ٥٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

ق وَ الْقُرْآنِ الْمَجِيدِ (١)

ق. و قرآن باشکوه ١

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ (٢)

بلکه از اینکه هشدار دهنده‌ای از ایشان به سوی آنها آمد تعجب کردند پس کافران گفتند: این چیزی عجیب است ٢

أَ إِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَاباً ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ (٣)

آیا هنگامی که مُردیم و خاک شدیم (قیامت به پا می شود)، این بازگشت بعید است ٣

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَ عِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ (٤)

به درستی آنچه را زمین از ایشان (اجسادشان) می کاهد را می دانیم و نزدِ ما مقرّر شده و محفوظ است ۴

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ (٥)

بلکه حقّ را وقتی که به سوی ایشان آمد دروغ شُمردند پس آنان در (وضعیت) آشفته ای هستند ۵

أَ فَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَ زَيَّنَّاهَا وَ مَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ (٦)

آیا به آسمان بالای سرشان نگاه نکردند چگونه آن را بنا کردیم و آن را آراسته نمودیم و هیچ شکافی در آن نیست؟ ۶

وَ الْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَ أَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (٧)

و زمین را گُسترش دادیم و در آن کوه هایی را قرار دادیم و در آن انواع گیاهان خُرّم را رویانیدیم ۷

تَبْصِرَةً وَ ذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ (٨)

بینش و یادآوری برای هر بندهٔ توبه کننده ای است ۸

وَ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكاً فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَ حَبَّ الْحَصِيدِ (٩)

و از آسمان آبی پُر برکت را نازل کردیم پس بدان باغ ها و دانه های که محصول می آورند را رویاندیم ۹

وَ النَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ (١٠)

و نخلستان ها را بلند با خوشه های به هم پیوسته (رویانیدیم) ۱۰

رِزْقاً لِلْعِبَادِ وَ أَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتاً كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ (١١)

روزی برای بندگان است و به سبب (باران) سرزمین مُرده را زنده می کنیم و بیرون آمدن (در روز قیامت) چنین خواهد بود ۱۱

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ أَصْحَابُ الرَّسِّ وَ ثَمُودُ (١٢)

قوم نوح و یاران رَسّ و ثمود پیش از ایشان (پیامبران را) دروغ شُمردند ۱۲

وَ عَادٌ وَ فِرْعَوْنُ وَ إِخْوَانُ لُوطٍ (١٣)

و (قومِ) عاد و فرعون و مخالفین لوط ۱۳

وَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَ قَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ (١٤)

و اهل أیکه (قوم شعیب) و قوم تُبَّع، هر کدام فرستادگان را دروغ شُمردند پس وعدهٔ حقّ رسید ۱۴

أَ فَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ (١٥)

آیا از آفرینش نخستین (انسان) درمانده بودیم؟ بلکه ایشان (کافران) در تردیدی از خلقت مجددشان (در قیامت) هستند ۱۵

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَ نَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَ نَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (١٦)

و مسلّماً ما انسان را خلق کردیم و آنچه نفسش او را بدان وسوسه می کند را می دانیم و ما از رگ گردن به او نزدیکتر هستیم ۱۶

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَ عَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ (۱۷)

هنگامی که آن دو (مأمور) دریافت کننده، (اعمال او را) دریافت می کنند که از راست و چپ نشسته‌اند ۱۷

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلاَّ لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ (۱۸)

(انسان) هیچ سخنی را نگوید جز آنکه نزد او نگهبانی ثبت کننده حاضر است ۱۸

وَ جَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ (۱۹)

و بیهوشی مرگ به سوی تو به حقّ خواهد آمد، این است آنچه از آن کناره گیری می کردی (و می گُریختی) ۱۹

وَ نُفِخَ فِي الصُّورِ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ (۲۰)

و در شیپور دمیده خواهد شد این روز وعده داده شده است ۲۰

وَ جَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَ شَهِيدٌ (۲۱)

و هر کس با مأمور و گواهی دهنده (خویش) بیاید ۲۱

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ (۲۲)

مسلّماً تو از این (روز) در غفلت بودی؛ پس پرده ات را از تو کنار زدیم، پس امروز دیدگانت به حقیقت بینا (تیزبین) است ۲۲

وَ قَالَ قَرِينُهُ هٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ (۲۳)

و همنشین او (ثبت کننده اعمالش) گفت: این است آنچه نزد من ثبت شده است ۲۳

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ (۲٤)

هر ناسپاس کینه ورزی را در جهنم بیفکنید ۲۴

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ (۲۵)

آنکه از (کارِ) خیر باز می داشت، تجاوز کننده شکّاک بود ۲۵

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ (٢٦)

کسی که با اللّه صاحب قدرت دیگری را قرار داد پس او را در عذاب سخت بیفکنید ۲۶

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَ لٰكِنْ كَانَ فِي ضَلاَلٍ بَعِيدٍ (٢٧)

همنشین او (شیطان) گفت: پروردگارا من او را به سرکشی وادار نکردم و لیکن او در گُمراهی دوری بود ۲۷

قَالَ لاَ تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَ قَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ (٢٨)

(اللّه) فرمود: نزد من مُجادله نکنید در حالی که به سوی شما از پیش وعدهٔ (عذاب را) فرستادم ۲۸

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَ مَا أَنَا بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ (٢٩)

و فرمان نزد من تغییر نکند و به بندگان ستم نخواهم کرد ۲۹

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَ تَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ (٣٠)

روزی که به جهنم می گوییم: آیا پُر شدی؟ و (جهنم در پاسخ) گوید: آیا بیش از این هست؟ ۳۰

وَ أُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ (٣١)

باغ (بهشت) برای پرهیزکاران نزدیک آورده شود و دور نباشد ۳۱

هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ (٣٢)

این است آنچه وعده داده شدید که برای هر توبه کننده ای که حافظِ (احکام دین الهی است) فراهم شده است ۳۲

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَ جَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ (٣٣)

هر کس در نهان (از اللّه) مهربان بترسد و با دلی بازگشت کننده بیاید ۳۳

ادْخُلُوهَا بِسَلاَمٍ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ (٣٤)

به سلامت در آن (بهشت) داخل شوید، این روز جاودانی است ۳۴

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَ لَدَيْنَا مَزِيدٌ (٣٥)

برای آنان (اهلِ بهشت) هر آنچه بخواهند در آنجا موجود است و نزد ما بیشتر نیز است ۳۵

وَ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشاً فَنَقَّبُوا فِي الْبِلاَدِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ (٣٦)

و چه بسا پیش از ایشان قوم هایی که نیرومندتر از ایشان بودند و در شهرها تکاپو داشتند را هلاک ساختیم، آیا (از قدرت عذاب اللّٰه) راه فراری هست؟ ۳۶

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَ هُوَ شَهِيدٌ (٣٧)

همانا این (قرآن) یادآوری است برای آن کس که دلی (آگاه) داشته باشد یا گوش فرا دهد در حالی که او گواه است ۳۷

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَ مَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ (٣٨)

و مسلّماً آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست را در شش دوره خلق کردیم و به ما درماندگی نرسید ۳۸

فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوبِ (٣٩)

پس (ای محمّد) بر آنچه (کافران) می گویند شکیبا باش و به سپاس پروردگارت پیش از طلوع خورشید (نماز صبح) و قبل غروب (نماز عصر) تسبیح بگوی ۳۹

وَ مِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ أَدْبَارَ السُّجُودِ (٤٠)

و پاسی از شب، او را فروتنانه تسبیح گوی ۴۰

وَ اسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ (٤١)

و گوش فرا دار به روزی که ندا دهنده‌ای از مکانی نزدیک ندا می دهد ۴۱

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ (٤٢)

روزی که فریادی را به حقّ می شنوند، آن روز بیرون آمدن (از قبرها) است ۴۲

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَ نُمِيتُ وَ إِلَيْنَا الْمَصِيرُ (٤٣)

همانا ما زنده می کنیم و می میرانیم و بازگشت (همگی شما) به سوی ماست ۴۳

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعاً ذٰلِکَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ (٤٤) روزی که زمین از (روی) آنان می شکافد و آنان شتابان (از آن) بیرون می آیند؛ این گردآوری برای ما آسان است ۴۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ (٤٥)

ما بدآنچه (کافران) می گویند داناتر هستیم و تو (ای محمّد) مجبور کننده ایشان نیستی پس آن را که بترسد با قرآن وعده بده ۴۵

سوره الذاريات - ۵۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ الذَّارِيَاتِ ذَرْواً (١)

و پراکنده کنندگان به سرعت (بادها) ۱

فَالْحَامِلَاتِ وِقْراً (٢)

پس حمل کنندگان بارهای سنگین (ابرها) ۲

فَالْجَارِيَاتِ يُسْراً (٣)

پس (کشتی هایی) که به آسانی شناورند ۳

فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْراً (٤)

پس (فرشتگانی) که تقسیم کنندگان کارها هستند ۴

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ (٥)

جز این نیست که آنچه وعدهٔ داده شده اید حقیقت دارد ۵

وَ إِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ (٦)

و همانا روز جزا فرا می رسد ۶

وَ السَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ (٧)

و آسمان تو در تو ٧

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ (٨)

همانا سخنان شما (پُر از) اختلاف است ٨

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ (٩)

از آن (کلام الهی) کسی منحرف می شود که (از مسیر الله) منحرف شده باشند ٩

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ (١٠)

مرگ بر (افرادِ) دروغ پرداز (کسانیکه خلاف کلام الهی سخن می گویند) ١٠

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ (١١)

کسانیکه در گردابی فرو رفته، غافلند ١١

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ (١٢)

(ای محمّد از تو) می پرسند: روز جزا چه هنگام است؟ ١٢

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ (١٣)

روزی که ایشان بر آتش (جهنم) تباه می گردند ١٣

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (١٤)

فتنهٔ (دست) خود را بچشید، این است آنچه بدان عجله داشتید ١۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (١٥)

همانا پرهیزکاران در باغستانها و چشمه ساران هستند ١۵

آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُحْسِنِينَ (١٦)

آنچه را پروردگارشان به ایشان عطا می کند را دریافت می کنند، همانا ایشان پیش از این (افرادِ) نیکوکار بودند ١۶

كَانُوا قَلِيلاً مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ (١٧)

آنها اندکی از شب را می خوابیدند ۱۷

وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (۱۸)

و در (موقعِ) سحر آمرزش (از اللّه) می خواستند ۱۸

وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ (۱۹)

و در اموال ایشان حقّی برای نیازمندان و بینوایان بود ۱۹

وَ فِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ (۲۰)

و در زمین برای (افرادِ) یقین آورنده نشانه‌هایی است ۲۰

وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَ فَلاَ تُبْصِرُونَ (۲۱)

و در بدنهای خودتان (نشانه هایی است)، آیا نگاه نمی کنید؟ ۲۱

وَ فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ (۲۲)

و روزی شما و آنچه وعده داده می شوید در آسمان است ۲۲

فَوَ رَبِّ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ (۲۳)

پس به پروردگار آسمان و زمین (سوگند)، همانا (وعده قیامت) حقیقت دارد مثل حقانیّت صحبت کردنتان ۲۳

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ (۲٤)

آیا به تو داستان مهمانان بزرگوار ابراهیم رسید ۲۴

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلاَماً قَالَ سَلاَمٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ (۲۵)

هنگامی که (با ابراهیم) ملاقات کردند پس (فرستادگان الهی) گفتند: سلام، (ابراهیم) گفت: سلام، گروهی ناشناس هستید ۲۵

فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ (۲٦)

پس به سوی خاندان خویش رفت و گوساله بریان شده ای را آورد ۲۶

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَ لاَ تَأْكُلُونَ (۲۷)

پس آن را جلوی ایشان گذاشت، (ابراهیم) گفت: آیا نمی خورید؟ ۲۷

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لاَ تَخَفْ وَ بَشَّرُوهُ بِغُلاَمٍ عَلِيمٍ (۲۸)

پس (ابراهیم) از ایشان احساس ترس کرد، (فرستادگان الهی) گفتند: نترس و او را به پسری دانا بشارت دادند ۲۸

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَ قَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ (۲۹)

پس زن او با فریاد روی آورد و به صورت خویش (از تعجب) سیلی زد و گفت: پیرزنی نازا؟ ۲۹

قَالُوا كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (۳۰)

(فرستادگان الهی) گفتند: پروردگارت آنطور فرموده است، همانا او با حکمت و داناست ۳۰

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (۳۱)

(ابراهیم) گفت: ای فرستادگان پس کار شما چیست؟ ۳۱

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ (۳۲)

(فرستادگان) گفتند: همانا به سوی گروه مُجرم (گناهکار) فرستاده شده ایم ۳۲

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ (۳۳)

تا بر آنها سنگی از گِل را فرو بفرستیم ۳۳

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ (۳٤)

نزد پروردگارت برای (افرادِ) تجاوزکار نشان دار است ۳۴

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۳۵)

پس هر کس که از مؤمنان در آن (سرزمین) بود را بیرون آوردیم ۳۵

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۳٦)

پس در آن جز خانه ای از (افرادِ) تسلیم شده (در برابر الله) را نیافتیم ۳۶

وَ تَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (۳۷)

و در آن برای کسانیکه از عذاب دردناک می ترسند، نشانه ای بر جا گذاشتیم ۳۷

وَ فِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٣٨)

و در (مورد) موسی، هنگامی که به سوی فرعون او را با دلیلی آشکار فرستادیم ۳۸

فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ وَ قَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (٣٩)

پس (فرعون) روی گرداند و گفت: (موسی) جادوگر یا دیوانه ای است ۳۹

فَأَخَذْنَاهُ وَ جُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَ هُوَ مُلِيمٌ (٤٠)

پس او و لشگریانش را (به عذاب سخت) گرفتیم پس آنان را در دریا غرق ساختیم، او شایسته سرزنش بود ۴۰

وَ فِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ (٤١)

و در (قوم) عاد، هنگامی که بر ایشان تُندبادی مُهلک را فرستادیم ۴۱

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلاَّ جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ (٤٢)

(آن تُندباد) بر چیزی برخورد نمی کرد مگر اینکه آن را خُرد و نابود می کرد ۴۲

وَ فِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّى حِينٍ (٤٣)

و در (قومِ) ثمود هنگامی که به ایشان گفته شد تا هنگامی بهره مند باشید ۴۳

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَ هُمْ يَنْظُرُونَ (٤٤)

پس از فرمان پروردگارشان سرپیچی کردند پس ایشان را در حالیکه نگاه می کردند صاعقهٔ (عذاب) فرا گرفت ۴۴

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَ مَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ (٤٥)

پس نتوانستند برخیزند و کسی یاریشان نکرد ۴۵

وَ قَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ (٤٦)

و قوم نوح را از پیش (عذاب کردیم)، همانا ایشان قومی نافرمان بودند ۴۶

وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ (٤٧)

و آسمان را به نیرویی بنا ساخته ایم و همانا ما آن را گُسترش می دهیم ۴۷

وَ الْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ (٤٨)

و زمین را پهن کردیم پس چه نیکو آماده ساخته ایم ۴۸

وَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٤٩)

و از هر چیزی، دو جُفت را خلق کردیم تا شاید یادآور شوند ۴۹

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥٠)

پس به سوی اللّٰه فرار کنید، همانا من برای شما از جانب او هشدار دهنده ای آشکار هستم ۵۰

وَ لاَ تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلٰهاً آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥١)

و با اللّٰه صاحب قدرت دیگری را قرار ندهید، همانا من برای شما هشدار دهنده‌ای آشکار هستم ۵۱

كَذٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلاَّ قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (٥٢)

و بدینسان فرستاده ای پیش از ایشان نیامد جز آنکه گفتند: جادوگر یا دیوانه است ۵۲

أَ تَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ (٥٣)

آیا اینان نیز بدان سفارش می کنند؟ بلکه ایشان گروهی سرکش اند ۵۳

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ (٥٤)

پس (ای محمّد) از ایشان رویگردان پس تو (موردِ) سرزنش قرار نمی گیری ۵۴

وَ ذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ (٥٥)

و (ای محمّد) متذکر شو که تذکر (به کلام الهی) به مؤمنان سود می دهد ۵۵

وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلاَّ لِيَعْبُدُونِ (٥٦)

و جِنّ و انسان را خلق نکردیم مگر برای آنکه مرا عبادت کنند (احکام اللّٰه را اجرا کنند) ۵۶

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَ مَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ (٥٧)

از آنان روزی را نمی خواهم و نمی خواهم که به من خوراک دهند ۵۷

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ (٥٨)

همانا اللّٰه روزی دهندهٔ صاحبِ قدرت اُستوار است ۵۸

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوباً مِثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلاَ يَسْتَعْجِلُونِ (٥٩)

پس آنان که ستم کردند گناهی به مانند گناهان همفکرانشان دارند پس (در وقوع عذاب) عجله نکنند ۵۹

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (٦٠)

پس وای بر کسانیکه کُفر ورزیدند از روزی که وعده داده می شوند ۶۰

سوره طور - ۵۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ الطُّورِ (١)

و طور ۱

وَ كِتَابٍ مَسْطُورٍ (٢)

و دستورات نوشته شده ۲

فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ (٣)

در نوشته ای سرگُشاده ۳

وَ الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ (٤)

و خانهٔ ساخته شده ۴

وَ السَّقْفِ الْمَرْفُوعِ (٥)

و سقفِ اَفراشته ۵

وَ الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ (٦)

و دریای از هم شکافته ۶

إِنَّ عَذَابَ رَبِّکَ لَوَاقِعٌ (۷)

همانا عذاب پروردگارت فرود خواهد آمد ۷

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ (۸)

(هیچکس) دفع کنندهٔ آن (عذاب) نیست ۸

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْراً (۹)

روزی که آسمان به لرزه در می آید ۹

وَ تَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْراً (۱۰)

و کوه ها روان می گردند ۱۰

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۱)

پس وای در آن روز بر (افرادِ) تکذیب کننده ۱۱

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ (۱۲)

کسانیکه به یاوه گویی سرگرم هستند ۱۲

يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعّاً (۱۳)

روزی که به سوی جهنم به شدّت کشیده می شوند ۱۳

هٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (١٤)

این آن آتشی است که آن را دروغ می شُمردید ۱۴

أَ فَسِحْرٌ هٰذَا أَمْ أَنْتُمْ لاَ تُبْصِرُونَ (١٥)

پس آیا این جادو است یا شما نمی بینید؟ ۱۵

اصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لاَ تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (١٦)

آن (عذاب) را بچشید، صبر کنید یا صبر نکنید بر شما یکسان است، جز این نیست که بدآنچه انجام می دادید مُجازات می شوید ۱۶

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَعِيمٍ (۱۷)

همانا پرهیزکاران در باغها و نعمت ها هستند ۱۷

فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَ وَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (۱۸)

پس از آنچه به آنها پروردگارشان (از نعمت ها) داده است برخوردار هستند و پروردگارشان عذاب دوزخ را از ایشان باز خواهد داشت ۱۸

كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِيئاً بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۹)

بُخورید و بنوشید، به پاداش آنچه می کردید گوارایتان باد ۱۹

مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَ زَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (۲۰)

بر تخت هایی ردیف به هم تکیه می زنند و ایشان را به مُختص شدگانی چشم نواز همدم می گردانیم ۲۰

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ مَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ (۲۱)

و کسانیکه ایمان آورده اند و فرزندانشان که در ایمان پیرویشان کردند، فرزندانشان را به آنها مُلحق می کنیم و از اعمال ایشان چیزی را کم نخواهیم کرد، هر کس در گرو آنچه انجام داده می باشد ۲۱

وَ أَمْدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَ لَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ (۲۲)

و ایشان را به میوه ها و گوشتی از آنچه بخواهند، پذیرایی می کنیم ۲۲

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْساً لاَ لَغْوٌ فِيهَا وَ لاَ تَأْثِيمٌ (۲۳)

از جامی که در آن نه بیهودگی و نه گناهی است (از آن) می نوشند ۲۳

وَ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ (۲٤)

بر اطراف ایشان خدمتکاران (بهشتی) گردش می کنند، گویا آنان مرواریدی پوشیده اند ۲۴

وَ أَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (۲۵)

(اهل بهشت) به یکدیگر روی می آورند و از هم می پرسند ۲۵

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ (۲٦)

می گویند: همانا ما پیش از این (در دنیا) در خانوادهٔ خود بیم داشتیم ۲۶

فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَ وَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ (٢٧)

پس الله بر ما منت نهاد و ما را از عذاب سوزندهٔ (جهنم) نگاه داشت ٢٧

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ (٢٨)

همانا ما از پیش الله را صدا می زدیم، همانا او نیکوکارِ مهربان است ٢٨

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَ لاَ مَجْنُونٍ (٢٩)

پس (ای محمّد) یادآوری کن که تو به نعمت پروردگارت غیبگو و دیوانه نیستی ٢٩

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ (٣٠)

آیا می گویند: (محمّد) شاعری است که انتظار مرگ او را می بریم ٣٠

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ (٣١)

(ای محمّد) بگو: منتظر باشید که من (نیز) با شما از (افرادِ) مُنتظر هستم ٣١

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلاَمُهُمْ بِهٰذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ (٣٢)

آیا پندارهای ایشان، آنها را به این اَمر وا می دارد یا ایشان قومی سرکش هستند؟ ٣٢

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لاَ يُؤْمِنُونَ (٣٣)

آیا (کافران) می گویند: آن (قرآن) را ساخته است، بلکه ایمان نمی‌آورند ٣٣

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (٣٤)

پس اگر راستگو هستید سخنی همچون آن (قرآن) را بیاورید ٣۴

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ (٣٥)

آیا از هیچ خلق شده اند یا ایشان خالق هستند؟ ٣۵

أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بَلْ لاَ يُوقِنُونَ (٣٦)

آیا آسمانها و زمین را خلق کرده اند؟ بلکه یقین ندارند ٣۶

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُسَيْطِرُونَ (٣٧)

آیا نزد ایشان گنجینه‌های پروردگارت است یا ایشان (بر آنها) تسلّط دارند؟ ٣٧

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٣٨)

آیا آنان را نردبانی است که با آن (بالا رفته و) بشنوند پس شنوندهٔ آنان دلیلی آشکار بیاورد؟ ۳۸

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَ لَكُمُ الْبَنُونَ (٣٩)

آیا اللّٰه دختران دارد و شما پسران دارید؟ ۳۹

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْراً فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (٤٠)

آیا (محمّد) از آنها مُزدی را می‌خواهی پس ایشان از پرداخت آن درمانده اند؟ ۴۰

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ (٤١)

آیا غیب نزد ایشان است و ایشان (آن را) می نویسند؟ ۴۱

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْداً فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ (٤٢)

آیا نیرنگی را می خواهند بزنند؟ پس کسانیکه کُفر ورزیدند خود در نیرنگ خویش گرفتار هستند ۴۲

أَمْ لَهُمْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٤٣)

آیا برای ایشان صاحب قدرتی غیر از اللّٰه است؟ اللّٰه مُنزّه است از آنچه شرک می ورزند ۴۳

وَ إِنْ يَرَوْا كِسْفاً مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطاً يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ (٤٤)

و اگر قطعه سنگی را در حال سقوط از آسمان ببینند، (کافران) گویند: ابری مُتراکم است ۴۴

فَذَرْهُمْ حَتَّى يُلاَقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ (٤٥)

پس (ای محمّد) ایشان را رها کن تا ایشان به روزی برسند که در آن به صاعقهٔ (عذاب) گرفتار می شوند ۴۵

يَوْمَ لاَ يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً وَ لاَ هُمْ يُنْصَرُونَ (٤٦)

روزی که از ایشان نیرنگ آنها چیزی را دفع نکند و آنان یاری نشوند ۴۶

وَ إِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَاباً دُونَ ذٰلِكَ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ (٤٧)

و همانا برای کسانیکه ستم کردند عذابی غیر از آن است و لیکن بیشتر ایشان نمی دانند ۴۷

وَ اصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ (٤٨)

و (ای محمّد) برای حُکم پروردگارت شکیبا باش پس همانا تو زیر نظر ما هستی و به سپاس پروردگارت هنگامی که بر می خیزی، تسبیح گوی ۴۸

وَ مِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ إِدْبَارَ النُّجُومِ (٤٩)

و (پاسی) از شب پس هنگام رفتن ستارگان (نیز) اللّٰه را تسبیح گوی ۴۹

سوره نجم - ۵۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ النَّجْمِ إِذَا هَوَى (١)

و ستاره هنگامیکه می درخشد ۱

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَ مَا غَوَى (٢)

هم صحبت شما (محمّد) گُمراه نشده و مُنحرف نیست ۲

وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى (٣)

از روی هوای نفس سخن نمی گوید ۳

إِنْ هُوَ إِلاَّ وَحْيٌ يُوحَى (٤)

بلکه آن جز وحی ای که وحی می شود نیست ۴

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى (٥)

آنرا بسیار نیرومند به او (محمّد) تعلیم داد ۵

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى (٦)

نیرومندی که در (عرش) اُستوار است ۶

وَ هُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى (٧)

و او بر اُفق بالا است ۷

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى (۸)

سپس فرود آمد و نزدیک شد ۸

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى (۹)

به اندازهٔ پهنای دو کمان یا نزدیکتر آمد ۹

فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى (۱۰)

آنگاه به بنده او آنچه را وحی کرد که وحی کرد ۱۰

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى (۱۱)

دل آنچه را دید، دروغ نشمرد ۱۱

أَ فَتُمَارُونَهُ عَلَى مَا يَرَى (۱۲)

آیا با او (محمّد) دربارهٔ آنچه می بیند مُجادله می کنید؟ ۱۲

وَ لَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى (۱۳)

و مسلّماً او را بار دیگر دید ۱۳

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى (١٤)

کنار "سِدرة المُنتهی" ۱۴

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى (١٥)

که نزدِ آن، باغِ (بهشتِ) پناهگاه است ۱۵

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى (١٦)

آنگاه که سِدره را آنچه باید بپوشاند، می پوشاند ۱۶

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَ مَا طَغَى (١٧)

دیدگان (محمّد) منحرف نشد و از حدّ نگذشت ۱۷

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى (١٨)

مسلّماً آیات بزرگ پروردگار خویش را دید ۱۸

أَ فَرَأَيْتُمُ اللاَّتَ وَ الْعُزَّى (۱۹)

آیا شما (نیز) لات و عُزّی را دیدید ۱۹

وَ مَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى (۲۰)

و مَنات (همان) سوّمین دیگر را (دیدید)؟ ۲۰

أَ لَكُمُ الذَّكَرُ وَ لَهُ الْأُنْثَى (۲۱)

آیا شما پسر دارید و اللّه دختر دارد؟ ۲۱

تِلْكَ إِذاً قِسْمَةٌ ضِيزَى (۲۲)

آنگاه آن تقسیم کردنی غیر عادلانه است ۲۲

إِنْ هِيَ إِلاَّ أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ مَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى (۲۳)

آنها جز (اسامی) نیستند که شما و پدرانتان آنها را نامیده اید، اللّه بدآنها دلیلی را نازل نکرده است جز پندار (باطل) و آنچه نفس (انسان) به آن میل دارد را پیروی نمی کنند و هر آینه هدایت از پروردگارشان به سوی ایشان آمد ۲۳

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى (۲٤)

آیا انسان آنچه آرزو کند را بدست می آورد؟ ۲۴

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَ الْأُولَى (۲۵)

بلکه برای اللّه سرانجام و آغاز کارهاست ۲۵

وَ كَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لاَ تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئاً إِلاَّ مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَرْضَى (۲٦)

و چه بسا فرشتگانی در آسمانها هستند که میانجیگری ایشان چیزی را دفع نمی کند جز بعد از آنکه اللّه به هر کس که بخواهد اجازه دهد و خُشنود باشد ۲۶

إِنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلاَئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَى (٢٧)

همانا کسانیکه به آخرت ایمان ندارند، فرشتگان را به اسم دختران می نامند ٢٧

وَ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنَّ الظَّنَّ لاَ يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً (٢٨)

و آنان به آن دانشی ندارند، جز پندار (باطل) را پیروی نمی کنند و همانا پندار به اندازهٔ ذرّه ای از حقّ بی نیاز نمی کند ٢٨

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَ لَمْ يُرِدْ إِلاَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٢٩)

پس (ای محمّد) از آن کس که از یاد من روی می گرداند و جز زندگی دنیا را طالب نیست دوری کن ٢٩

ذٰلِکَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّکَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى (٣٠)

این مُنتهای دانش ایشان است، همانا پروردگارت داناتر است به کسی که از راهش گُمراه شده و او به کسی که هدایت یافته داناتر است ٣٠

وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَ يَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى (٣١)

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ اللّٰه است تا کسانی را که بدی کرده اند بدآنچه انجام داده اند مُجازات کند و کسانیکه نیکویی کرده اند را به نیکویی پاداش دهد ٣١

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ إِلاَّ اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّکَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ إِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلاَ تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى (٣٢)

کسانیکه از گناهان بزرگ و زشتکاریها جز لغزشهای ناگاهانه دوری کردند، همانا آمرزش پروردگارت گسترده است، او به شما داناتر است زمانی که شما را از زمین پدید آورد و زمانی که در شکم های مادرانتان نهان بودید پس از خودتان به پاکی یاد نکنید، او به کسی که پرهیزکاری می کند داناست ٣٢

أَ فَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى (٣٣)

آیا آن را دیدی که به (فرمان اللّٰه) پُشت کرد ٣٣

وَ أَعْطَى قَلِيلاً وَ أَكْدَى (٣٤)

و (فقط) اندکی بخشید و خودداری کرد؟ ۳۴

أَ عِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى (٣٥)

آیا علم به غیب نزد اوست و او بصیرت دارد؟ ۳۵

أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى (٣٦)

آیا بدآنچه در صحیفه های موسی است خبردار نشده؟ ۳۶

وَ إِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى (٣٧)

و ابراهیم، کسی که (به عهدش) وفا کرد ۳۷

أَلاَّ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى (٣٨)

هیچ باربرنده ای بار (گناه) دیگری را برندارد ۳۸

وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلاَّ مَا سَعَى (٣٩)

و انسان (پاداشی در قیامت) نخواهد داشت جز آنکه کوشش کند ۳۹

وَ أَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى (٤٠)

و آنکه کوشش او (توسط الله) دیده خواهد شد ۴۰

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى (٤١)

سپس پاداشش به او به تمامی داده خواهد شد ۴۱

وَ أَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى (٤٢)

و آنکه عاقبت کارها به سوی پروردگارت است ۴۲

وَ أَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَ أَبْكَى (٤٣)

و همانا الله است که می خنداند و می گریاند ۴۳

وَ أَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَ أَحْيَا (٤٤)

و همانا الله است که می میراند و زنده می سازد ۴۴

وَ أَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثَى (٤٥)

و همانا اوست که دو جفت، نر و ماده را خلق می کند ۴۵

مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى (٤٦)

از نطفه ای که (در رحم) ریخته می شود ۴۶

وَ أَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى (٤٧)

و همانا پدید آوردن خلقت دیگر نیز بر عهدهٔ اوست ۴۷

وَ أَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَ أَقْنَى (٤٨)

و همانا اوست که بی نیاز کرد و نگهداری نمود ۴۸

وَ أَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى (٤٩)

و آنکه او پروردگار حواسها (ی پنجگانه) است ۴۹

وَ أَنَّهُ أَهْلَكَ عَاداً الْأُولَى (٥٠)

و همانا او (قومِ) عاد نخستین را هلاک کرد ۵۰

وَ ثَمُودَ فَمَا أَبْقَى (٥١)

و (قومِ) ثمود را باقی نگذاشت ۵۱

وَ قَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَ أَطْغَى (٥٢)

و قوم نوح را از قبل (نابود کرد)، همانا ایشان ستمکار و سرکش بودند ۵۲

وَ الْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى (٥٣)

و دروغ پردازان را نابود ساخت ۵۳

فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى (٥٤)

پس آنها را (عذاب) به سختی پوشاند ۵۴

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى (٥٥)

پس به کدامین نعمت های پروردگارت می ستیزی؟

هٰذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَى (٥٦)

این (پیامبر) هشدار دهنده ای چون هشدار دهنده های پیشین است ۵۶

أَزِفَتِ الْآزِفَةُ (۵۷)

(عذاب) نزدیک گشت ۵۷

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ (۵۸)

جز الله کسی نمی تواند آن را برطرف کند ۵۸

أَ فَمِنْ هٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ (۵۹)

آیا از این سخن تعجب می کنید ۵۹

وَ تَضْحَكُونَ وَ لاَ تَبْكُونَ (٦٠)

و می خندید و گریه نمی کنید؟ ۶۰

وَ أَنْتُمْ سَامِدُونَ (٦١)

و شما (پیوسته) در گمراهی هستید ۶۱

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَ اعْبُدُوا (٦٢)

پس برای الله سجده کنید و (او را) عبادت کنید ۶۲

سوره قمر - ۵۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَ انْشَقَّ الْقَمَرُ (۱)

ساعت (قیامت) نزدیک گردید و ماه شکافته شد ۱

وَ إِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَ يَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ (۲)

و اگر نشانه ای را ببینند روی می گردانند و (کافران) می گویند: جادویی همیشگی است ۲

وَ كَذَّبُوا وَ اتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَ كُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ (٣)

(آیات اللّه را) دروغ شُمردند و هوس های خویش را پیروی کردند در حالیکه هر فرمانی مقرّر شده است ۳

وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ (٤)

و مسلّماً اخبار آنچه مورد نکوهش است بر ایشان آمده ۴

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ (٥)

حِکمتی رسا (سخنان پندآموز) است پس (هشدار) هشدار دهندگان ایشان را سودی نداد ۵

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُكُرٍ (٦)

پس (ای محمّد) از ایشان رویگردان، روزی که دعوت کننده به چیزی ناخوشایند فرا می خواند ۶

خُشَّعاً أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ (٧)

چشمانشان به زیر افتاده است، از گورها بیرون می آیند گویا ایشان ملخ های پراکنده هستند ۷

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ (٨)

به سوی دعوتگر چشم می دوزند، کافران می گویند: امروز روزی سخت است ۸

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَ قَالُوا مَجْنُونٌ وَ ازْدُجِرَ (٩)

پیش از ایشان قومِ نوح، بندهٔ ما را دروغ شُمردند و گفتند: دیوانه است و (نوح) آزرده شد ۹

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ (١٠)

پس پروردگار خویش را صدا زد که من شکست خورده ام پس مرا یاری کن ۱۰

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ (١١)

پس دروازه های آسمان را به آبی سیل‌آسا گُشودیم ۱۱

وَ فَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُوناً فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ (١٢)

و چشمه های زمین را شکافتیم پس آبها بر کاری مُقدّر شده به هم پیوستند ۱۲

وَ حَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَ دُسُرٍ (١٣)

و او (نوح) را بر (کِشتی ساخته شده) از تخته ها و میخ ها حمل کردیم ۱۳

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ (١٤)

(کِشتی) تحت نظر ما روان بود این پاداش کسی است که انکارش کردند ۱۴

وَ لَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (١٥)

و مسلّماً آن رخداد را نشانه ای قرار دادیم پس آیا یادآورنده ای است؟ ۱۵

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نُذُرِ (١٦)

پس عذاب من و هشدار من چگونه بود ۱۶

وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (١٧)

و مسلّماً قرآن را برای یادآوری آسان ساختیم پس آیا یادآورنده ای است؟ ۱۷

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نُذُرِ (١٨)

و (قومِ) عاد (آیات الله را) دروغ شُمردند پس عذاب من و هشدار من چگونه بود؟ ۱۸

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً صَرْصَراً فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ (١٩)

همانا ما بر ایشان تندبادی در دوره ای شوم پیوسته فرستادیم ۱۹

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ (٢٠)

مردم را از جا می کَند، گویا آنها ریشه های نخلستانهای کَنده شده هستند ۲۰

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نُذُرِ (٢١)

پس عذاب و هشدار من چگونه بود؟ ۲۱

وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (٢٢)

و مسلّماً قرآن را برای یادآوری آسان ساختیم پس آیا یادآورنده ای است؟ ۲۲

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ (٢٣)

و (قوم) ثمود (افرادِ) هشدار دهنده را دروغ شُمردند ۲۳

فَقَالُوا أَ بَشَراً مِنَّا وَاحِداً نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذاً لَفِي ضَلاَلٍ وَ سُعُرٍ (٢٤)

پس گفتند: آیا بشری از خویش را که یک نفر است، او را پیروی کنیم؟ ما در آن هنگام در گُمراهی و دیوانگی هستیم ۲۴

أَ أُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ (۲۵)

(کافران گفتند): آیا ذکر (کلام الهی) از بین ما بر او (صالح) نازل شده؟ بلکه او دروغگویی شرور است ۲۵

سَيَعْلَمُونَ غَداً مَنِ الْكَذَّابُ الْأَشِرُ (۲٦)

پس به زودی فردا بدانند (سر موعدش بدانند) چه کسی دروغگو و شرور است ۲۶

إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَ اصْطَبِرْ (۲۷)

همانا ما ماده شُتری را برای آزمایش ایشان خواهیم فرستاد پس (ای صالح) ایشان را نظاره کن و صبور باش ۲۷

وَ نَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ (۲۸)

و ایشان را خبر ده که آب میان ایشان تقسیم شده، هر کدام در نوبت آب حاضر شود ۲۸

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ (۲۹)

پس هم صحبت خویش را صدا زدند تا بیامد و (ماده شُتر) را کُشت ۲۹

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نُذُرِ (۳۰)

پس عذاب و هشدار من چگونه بود؟ ۳۰

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ (۳۱)

همانا بر ایشان فریادِ (مرگباری) را فرستادیم پس مانند برگ خُشکیده خُرد (و ریز) شدند ۳۱

وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (۳۲)

و مسلّماً قرآن را آسان ساختیم پس آیا یادآورنده ای است؟ ۳۲

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ (۳۳)

و قوم لوط (افرادِ) هشدار دهنده را دروغ شُمردند ۳۳

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِباً إِلاَّ آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ (٣٤)

همانا بر ایشان سنگهایی فرستادیم جز خاندان لوط که به هنگام صبح ایشان را نجات دادیم ۳۴

نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذٰلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ (٣٥)

(این نجات) نعمتی از جانب ما بود، بدینسان کسی که سپاس گُزارد را پاداش می‌دهیم ۳۵

وَ لَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ (٣٦)

و مسلّماً (لوط) ایشان را از خشم ما هشدار داد پس با (افرادِ) هشدار دهنده (پیامبران) ستیزه کردند ۳۶

وَ لَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَ نُذُرِ (٣٧)

و مسلّماً از مهمانان لوط کام خواستند پس چشمان ایشان را محو کردیم پس عذاب من و آنچه (پیامبران) هشدار دادند را بچشید ۳۷

وَ لَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ (٣٨)

و مسلّماً صبحگاه بر ایشان (قومِ لوط) عذابی پایدار آمد ۳۸

فَذُوقُوا عَذَابِي وَ نُذُرِ (٣٩)

پس عذاب من و آنچه (پیامبران) هشدار دادند را بچشید ۳۹

وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (٤٠)

و مسلّماً قرآن را برای یادآوری آسان ساختیم پس آیا یادآورنده ای است؟ ۴۰

وَ لَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ (٤١)

و مسلّماً (افرادِ) هشدار دهنده به سوی خاندان فرعون آمدند ۴۱

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ (٤٢)

همه نشانه های مرا دروغ شُمردند پس (عذابِ) شوکتمندی با اقتدار ایشان را فرا گرفت ۴۲

أَ كُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولٰئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ (٤٣)

آیا کافران شما از آنها بهترند یا شما اَمان نامه ای از کتاب های (الهی) دارید؟ ۴۳

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ (٤٤)

آیا می گویند: ما متحد هستیم و چیره می گردیم؟ ۴۴

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَ يُوَلُّونَ الدُّبُرَ (٤٥)

به زودی جمعشان شکست خواهد خورد و رویگردان خواهند شد ۴۵

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَ السَّاعَةُ أَدْهَى وَ أَمَرُّ (٤٦)

بلکه ساعت (قیامت) وعده گاه ایشان است و ساعت (قیامت) هولناکتر و تلخ تر (از هر چیزی) است ۴۶

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلاَلٍ وَ سُعُرٍ (٤٧)

همانا مُجرمان (گناهکاران) در گُمراهی و شعله های آتش (جهنم) هستند ۴۷

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ (٤٨)

روزی که در آتش (جهنم) بر صورت های خویش کِشیده می‌شوند که (عذاب آن) آتش را بچشید ۴۸

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (٤٩)

همانا ما همه چیز را به حدّ و اندازه خلق کردیم ۴۹

وَ مَا أَمْرُنَا إِلاَّ وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ (٥٠)

و فرمان ما جز یک چشم بر هم زدن نیست ۵۰

وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (٥١)

و مسلّماً پیروان ایشان را هلاک ساختیم پس آیا یادآورنده ای است؟ ۵۱

وَ كُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ (٥٢)

و هر کاری که کردند پس در کتابها (ثبت و ضبط) است ۵۲

وَ كُلُّ صَغِيرٍ وَ كَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ (٥٣)

هر کوچک و بزرگی نوشته شده است ۵۳

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَهَرٍ (٥٤)

همانا پرهیزکاران در باغستان ها و چشمه سارها هستند ۵۴

فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ (٥٥)

سوره رحمان - ۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

الرَّحْمٰنُ (۱)

(الله) مهربان ۱

عَلَّمَ الْقُرْآنَ (۲)

قرآن را آموزش داد ۲

خَلَقَ الْإِنْسَانَ (۳)

انسان را خلق کرد ۳

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ (٤)

به او بیان آموخت ۴

الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ (٥)

خورشید و ماه در کار هستند ۵

وَ النَّجْمُ وَ الشَّجَرُ يَسْجُدَانِ (٦)

و ستارگان و درختان مطیع دستورات (الله) هستند ۶

وَ السَّمَاءَ رَفَعَهَا وَ وَضَعَ الْمِيزَانَ (۷)

و آسمانها را برافراشت و میزان را قرار داد ۷

أَلاَّ تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ (۸)

تا در میزان (سنجش) سرکشی نکنید ۸

وَ أَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَ لاَ تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ (٩)

و وزن کردن را به عدالت به پا دارید و در وزن کردن کم نگذارید ۹

وَ الْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ (١٠)

و زمین را برای موجودات قرار داد ۱۰

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَ النَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (١١)

در آن (انواع) میوه ها و نخل دارای شکوفه است ۱۱

وَ الْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَ الرَّيْحَانُ (١٢)

و دانه های دارای پوست و گیاهان خوشبوست ۱۲

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٣)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۱۳

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ (١٤)

انسان را از گِلی خُشکیده سُفال مانند خلق کرد ۱۴

وَ خَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ (١٥)

و جِنّ را از آمیخته ای از آتش خلق کرد ۱۵

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٦)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۱۶

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ (١٧)

پروردگار مشرق ها و پروردگار مغرب ها ۱۷

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٨)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۱۸

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (١٩)

دو دریا که با هم مُجاورند را روان ساخت ۱۹

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لاَ يَبْغِيَانِ (٢٠)

که میان آنها فاصله‌ای است که در هم آمیخته نشوند ٢٠

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢١)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٢١

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَ الْمَرْجَانُ (٢٢)

از آنها (دریاها) مُروارید و مرجان بیرون می آید ٢٢

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٣)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٢٣

وَ لَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلاَمِ (٢٤)

(حرکت) کِشتی های برآفراشته مثل کوه در دریا از آن اوست ٢۴

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٥)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٢۵

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ (٢٦)

هر که بر آن (زمین) است از بین خواهد رفت ٢۶

وَ يَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلاَلِ وَ الْإِكْرَامِ (٢٧)

تنها ذات پروردگارت که صاحبِ شُکوه و بزرگواری است باقی می ماند ٢٧

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٨)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٢٨

يَسْأَلُهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ (٢٩)

هر که در آسمانها و زمین است از الله درخواست می کند و او هر روز دست به (انجام) کاری است ٢٩

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٠)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٣٠

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلاَنِ (٣١)

به زودی ای دو گرانمایه (انسان و جِنّ) به شما خواهیم پرداخت ٣١

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٢)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٣٢

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ فَانْفُذُوا لاَ تَنْفُذُونَ إِلاَّ بِسُلْطَانٍ (٣٣)

ای گروه جِنّ و انسان اگر می توانید از مرزهای آسمان و زمین بُگذرید پس بُگذرید (ولی) جز با داشتن تسلّطی عبور نخواهید کرد ٣٣

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٣٤

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَ نُحَاسٌ فَلاَ تَنْتَصِرَانِ (٣٥)

بر شما شَراره هایی از آتش و مس گُداخته فرستاده شود پس یاری نخواهید شد ٣٥

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٦)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٣٦

فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ (٣٧)

پس هنگامی که (در روز قیامت) آسمان شکافته شود پس چون روغن گُداخته (روان گردد) ٣٧

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٨)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٣٨

فَيَوْمَئِذٍ لاَ يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَ لاَ جَانٌّ (٣٩)

پس در آن روز از گناه انسان و جِنّ پرسیده نشود ٣٩

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٠)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٤٠

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَ الْأَقْدَامِ (٤١) مُجرمان (گناهکاران) از چهره هایشان

شناخته می شوند؛ پس (موهای) پیشانی ها و پاهایشان گرفته می شود ٤١

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٢)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٤٢

هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ (٤٣)

این جهنمی است که آن را مُجرمان (گناهکاران) دروغ می‌شُمردند ۴۳

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَ بَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ (٤٤)

میان آتش و آب جوشان گردش خواهند کرد ۴۴

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٥)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٤٥

وَ لِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ (٤٦)

و (برای) آنکس که از مقام پروردگارش بترسد دو باغ است ۴۶

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٧)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٤٧

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ (٤٨)

(باغهای) دارنده شاخسارها ۴۸

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٩)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٤٩

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ (٥٠)

در آن دو چشمه روان است ۵۰

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥١)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٥١

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ (٥٢)

در آن از هر میوه ای دو جفت موجود است ۵۲

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٣)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۵۳

مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَ جَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ (٥٤)

بر بسترهایی که آستر آنها از حریر سبز است تکیه کنند و میوهٔ دو باغ در دسترس است ۵۴

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٥)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۵۵

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَ لاَ جَانٌ (٥٦) در آن باغ ها (بهشت)، کسانی هستند که چشم ها را (از غیر همسر خود) فرو می گیرند؛ که پیش از آنها هیچ انسان و جنّی با ایشان نیامیخته است ۵۶

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٧)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۵۷

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَ الْمَرْجَانُ (٥٨)

که ایشان چون یاقوت و مرجان هستند ۵۸

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٩)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۵۹

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلاَّ الْإِحْسَانُ (٦٠)

آیا پاداش نیکوکاری جز نیکوکاری است؟ ۶۰

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦١)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٦١

وَ مِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ (٦٢)

و غیر آن دو باغ، دو باغ دیگر است ۶۲

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٣)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٦٣

مُدْهَامَّتَانِ (٦٤)

دو باغ سبزِ تیره ۶۴

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٥)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٦٥

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ (٦٦)

در آنها دو چشمه جوشان است ۶۶

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٧)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٦٧

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَ نَخْلٌ وَ رُمَّانٌ (٦٨)

در آنها انواع میوه ها و نخل و انار موجود است ۶۸

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٩)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ٦٩

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ (٧٠)

در آنجا (بهشت) نیکوکارانی خوش سیما وجود دارند ۷۰

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧١)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۷۱

حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ (٧٢)

مُختص شدگانی نگه داشته شده در خیمه‌ها هستند ۷۲

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٣)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۷۳

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَ لاَ جَانٌ (٧٤)

با آنان پیش از ایشان، انسان و جنّ نیامیخته است ۷۴

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٥)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۷۵

مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَ عَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ (٧٦)

بر بالش های سبز و بسترهای نیکو تکیه زده اند ۷۶

فَبِأَيِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٧)

پس کدامین نعمت های پروردگارتان را دروغ می شُمارید؟ ۷۷

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلاَلِ وَ الْإِكْرَامِ (٧٨)

مُبارک باد نام پروردگار صاحبِ شُکوه و گرامی تو (که مهیّا کننده همه اینهاست) ۷۸

سوره واقعه – ۵۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (١)

هنگامی که (قیامت) رُخ دهد ۱

لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ (٢)

که در وقوع آن تردیدی نیست ۲

خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ (٣)

خوار کننده و بالا برنده (انسانهاست) ۳

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجّاً (٤)

آنگاه که زمین به شدّت بلرزد ۴

وَ بُسَّتِ الْجِبَالُ بَسّاً (٥)

و کوه ها به شدّت رانده شوند ۵

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثّاً (٦)

پس به مانند گرد و غبار پراکنده شوند ۶

وَ كُنْتُمْ أَزْوَاجاً ثَلاَثَةً (٧)

و شما به گروه های سه گانه (تقسیم) شوید ۷

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (٨)

پس اهل نیکبختی، اهل نیکبختی چه کسانی هستند؟ ۸

وَ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (٩)

و اهل ذلّت و اهل ذلّت چه کسانی هستند؟ ۹

وَ السَّابِقُونَ السَّابِقُونَ (١٠)

و سبقت گیرندگان (این دنیا) همان سبقت گیرندگان آخرت هستند ۱۰

أُولٰئِکَ الْمُقَرَّبُونَ (١١)

آنان نزدیکان (به خوشبختی) هستند ۱۱

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (١٢)

در باغ های پُر نعمت ۱۲

ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ (١٣)

بعضی از پیشینیان ۱۳

وَ قَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ (١٤)

و اندکی از (افرادِ) آینده ۱۴

عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ (١٥)

بر تخت های سایه دار ۱۵

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ (١٦)

روبروی هم تکیه زده اند ۱۶

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ (١٧)

بر(گِرد) ایشان کودکانی جاودان می چرخند ۱۷

بِأَكْوَابٍ وَ أَبَارِيقَ وَ كَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ (١٨)

با جام ها و ظرف ها و پیاله ای از نوشیدنی گوارا ۱۸

لاَ يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَ لاَ يُنْزِفُونَ (١٩)

از آن سر درد نمی گیرند و (از نوشیدن آن) بی خرد نمی گردند ۱۹

وَ فَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ (٢٠)

انواع میوه ها از آنچه میل داشته باشند ۲۰

وَ لَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ (٢١)

و گوشت پرنده از آنچه هوس کنند ۲۱

وَ حُورٌ عِينٌ (٢٢)

و مختص شدگانی چشم نواز ۲۲

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ (٢٣)

همچون مُروارید دست نخورده ۲۳

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤)

پاداشی بدآنچه انجام می دادند ۲۴

لاَ يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْواً وَ لاَ تَأْثِيماً (٢٥)

در آن (بهشت) سخن بیهوده و گناه آلود نمی شنوند ۲۵

إِلاَّ قِيلاً سَلاَماً سَلاَماً (٢٦)

جز اینکه گفته می شود سلام و درود بر شما ۲۶

وَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ (٢٧)

و اهل نیکبختی، اهل نیکبختی چه کسانی هستند؟ ۲۷

فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ (٢٨)

در نظمی بی مثال ۲۸

وَ طَلْحٍ مَنْضُودٍ (٢٩)

و انبوهی از کامیابی ۲۹

وَ ظِلٍّ مَمْدُودٍ (٣٠)

و سایهٔ گُسترده ۳۰

وَ مَاءٍ مَسْكُوبٍ (٣١)

و (در کنار) آبشارها ۳۱

وَ فَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ (٣٢)

و میوهٔ فراوان ۳۲

لاَ مَقْطُوعَةٍ وَ لاَ مَمْنُوعَةٍ (٣٣)

نه قطع شدنی و نه ممنوع شده ۳۳

وَ فُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ (٣٤)

و همسرانی بلند مرتبه ۳۴

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً (٣٥)

همانا ما آنها را به دقت پدید آورده ایم ۳۵

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَاراً (٣٦)

پس ایشان را پاک و دست نخورده قرار دادیم ۳۶

عُرُباً أَتْرَاباً (۳۷)

شیفتگانی همتراز ۳۷

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ (۳۸)

برای اهل نیکبختی ۳۸

ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ (۳۹)

گروهی از پیشینیان ۳۹

وَ ثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ (٤٠)

و گروهی از آیندگان ۴۰

وَ أَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ (٤١)

و اهل ذلّت و اهل ذلّت چه کسانی هستند ۴۱

فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ (٤٢)

در آتشی سوزان و آبی جوشان ۴۲

وَ ظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ (٤٣)

و سایه ای از دود ۴۳

لاَ بَارِدٍ وَ لاَ كَرِيمٍ (٤٤)

نه خُنک و نه گرامی (می شوند) ۴۴

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِينَ (٤٥)

همانا ایشان از پیش (در دنیا از افرادِ) خوشگذران (عیاش) بودند ۴۵

وَ كَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ (٤٦)

و بر گناه بزرگ پافشاری می کردند ۴۶

وَ كَانُوا يَقُولُونَ أَ إِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَاباً وَ عِظَاماً أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (٤٧)

و می گفتند: آیا زمانی که مُردیم و خاک و استخوانها شدیم، آیا ما برانگیخته خواهیم شد؟ ۴۷

أَ وَ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (٤٨)

آیا پدران پیشین ما (نیز برانگیخته خواهند شد)؟ ۴۸

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ (٤٩)

(ای محمّد) بگو: همانا اوّلین و آخرین (از شما) ۴۹

لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (٥٠)

به سوی وعده گاه مشخص (در روز قیامت) گِردآورده می شوند ۵۰

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ (٥١)

سپس شما ای (افرادِ) گُمراه دروغ پرداز ۵۱

لَآكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ (٥٢)

قطعاً از درخت زَقُّوم خواهید خورد ۵۲

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (٥٣)

پس از آن (درخت) شکم ها را پُر خواهید کرد ۵۳

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ (٥٤)

سپس روی آن از آبِ جوشان می نوشید ۵۴

فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ (٥٥)

پس چون شُتران عطش زده می نوشید ۵۵

هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ (٥٦)

این پذیرایی در روز جزا است ۵۶

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْ لاَ تُصَدِّقُونَ (٥٧)

ما شما را خلق کردیم پس چرا تصدیق نمی کنید؟ ۵۷

أَ فَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ (٥٨)

آیا دیدید آنچه (از منی در رحم) می ریزید ۵۸

أَ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ (٥٩)

آیا شما آن را خلق می کنید یا ما خالق هستیم؟ ۵۹

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَ مَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (٦٠)

ما میان شما مرگ را قرار دادیم و ما پیشی گیرنده نیستیم ۶۰

عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَ نُنْشِئَكُمْ فِي مَا لاَ تَعْلَمُونَ (٦١)

بر اینکه تا شما را جایگزین سازیم و شما را از آنچه نمی دانید (در آفرینشی دیگر) پدید می آوریم ۶۱

وَ لَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَى فَلَوْ لاَ تَذَكَّرُونَ (٦٢)

و مسلّماً متوجه پیدایش نخستین شدید پس چرا متذکر نمی شوید؟ ۶۲

أَ فَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ (٦٣)

آیا در آنچه که کِشت می کنید اندیشه کرده‌اید؟ ۶۳

أَ أَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ (٦٤)

آیا شما آن را می رویانید یا ما آن را می رویانیم؟ ۶۴

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَاماً فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ (٦٥)

اگر بخواهیم آن (کِشتزار) را خُشک می گردانیم پس حسرت زده می شوید ۶۵

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ (٦٦)

(و می گویید:) همانا ما زیان دیده‌ایم ۶۶

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (٦٧)

بلکه ما (از روزی) محروم شده ایم ۶۷

أَ فَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ (٦٨)

آیا در آبی که می نوشید اندیشه کرده‌اید؟ ۶۸

أَ أَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ (٦٩)

آیا شما آن را از ابر فرود می آورید یا ما فرود آورنده (آن) هستیم؟ ۶۹

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجاً فَلَوْ لاَ تَشْكُرُونَ (٧٠)

اگر می خواستیم آن را شور می گردانیدیم پس چرا سپاسگزاری نمی کنید؟ ٧٠

أَ فَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ (٧١)

آیا در آتشی که (آن را) روشن می کنید اندیشه می کنید؟ ٧١

أَ أَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ (٧٢)

آیا شما درخت آن را پدید آورده اید یا ما پدیدآورنده (آن) هستیم؟ ٧٢

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَ مَتَاعاً لِلْمُقْوِينَ (٧٣)

ما آن را یادآوری و بهره ای برای (افرادِ) جوینده قرار دادیم ٧٣

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٧٤)

پس به نام پروردگار بزرگ خود تسبیح بگوی ٧۴

فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ (٧٥)

پس سوگند به موقعیت های ستارگان ٧۵

وَ إِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ (٧٦)

و همانا آن سوگندی بزرگ است اگر بدانید ٧۶

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ (٧٧)

همانا آن قرآن گرامی است ٧٧

فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ (٧٨)

در کتابی پوشیده ٧٨

لاَ يَمَسُّهُ إِلاَّ الْمُطَهَّرُونَ (٧٩)

بدان جز پاکان دسترسی ندارند ٧٩

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٨٠)

نازل شده ای از پروردگار جهانیان است ٨٠

أَ فَبِهٰذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ (٨١)

پس آیا به این سخن بی اعتنا هستید؟ ۸۱

وَ تَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ (٨٢)

و بهرهٔ خود را در دروغ شُمردن آن قرار می دهید ۸۲

فَلَوْ لاَ إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ (٨٣)

پس هنگامی که جان به گلوگاه رسد ۸۳

وَ أَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ (٨٤)

و شما در آن هنگام نظاره گر باشید ۸۴

وَ نَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَ لٰكِنْ لاَ تُبْصِرُونَ (٨٥)

و ما به آن لحظه از شما نزدیکتر هستیم و لیکن (شما) نمی بینید ۸۵

فَلَوْ لاَ إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ (٨٦)

پس اگر شما مُجازات شدنی نیستید ۸۶

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٨٧)

آن (عذاب) را باز دارید اگر راستگو هستید ۸۷

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٨٨)

پس اگر از نزدیکان (به درگاه الهی و ایماندار) باشد ۸۸

فَرَوْحٌ وَ رَيْحَانٌ وَ جَنَّةُ نَعِيمٍ (٨٩)

آرامش و روزی و باغی پُر نعمت (برای) اوست ۸۹

وَ أَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩٠)

و امّا اگر از اهل نیکبختی باشد ۹۰

فَسَلاَمٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩١)

پس تو را سلامتی باد (ای) اهل نیکبختی ۹۱

وَ أَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ (۹۲)

و امّا اگر از (افرادِ) تکذیب کننده گُمراه باشد ۹۲

فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ (۹۳)

پس نصیبش از آب جوشان است ۹۳

وَ تَصْلِيَةُ جَحِيمٍ (۹٤)

و وارد شدن به دوزخ ۹۴

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ (۹۵)

همانا اینها، حقیقت (و) یقین است ۹۵

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (۹٦)

پس به نام پروردگار خویش تسبیح بگو ۹۶

سوره حدید - ۵۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱)

آنچه در آسمانها و زمین است اللّٰه را تسبیح می گوید و او شوکتمندِ حکیم است ۱

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲)

پادشاهیِ آسمانها و زمین برای اوست، زنده می‌کند و می میراند و او بر همه چیز تواناست ۲

هُوَ الْأَوَّلُ وَ الْآخِرُ وَ الظَّاهِرُ وَ الْبَاطِنُ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۳)

او (اللّٰه) اوّل و آخر و پیدا و نهان است و او به هر چیزی تواناست ۳

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا يَعْرُجُ فِيهَا وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٤)

او کسی است که آسمانها و زمین را در شش دوره خلق کرد سپس بر عرش استقرار یافت، آنچه در زمین فرو می رود و آنچه از آن خارج می شود و آنچه از آسمان نازل می شود و آنچه در آن بالا می رود را (اللّٰه) می داند، او (اللّٰه) با شماست هر کجا باشید و اللّٰه بدآنچه انجام می دهید بیناست ۴

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٥)

پادشاهی آسمانها و زمین برای اوست و بازگشت کارها به سوی اوست ۵

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ هُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٦)

شب را در روز فرو می برد و روز را در شب فرو می برد و او به راز سینه ها داناست ۶

آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ (٧)

به اللّٰه و فرستاده او ایمان آورید و از آنچه شما را در (استفاده از) آن جانشین (دیگران) کرده، ببخشید پس کسانیکه از شما ایمان آورند و بخشش کنند، برای ایشان مُزدی بزرگ است ۷

وَ مَا لَكُمْ لاَ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَ قَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٨)

و شما را چه شود که به اللّٰه و فرستاده او ایمان نمی آورید؟ او شما را دعوت می کند تا به پروردگار خویش ایمان آورید، به درستی (اللّٰه) از شما پیمان گرفت اگر ایمان دارید ۸

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ إِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٩)

او کسی است که بر بندهٔ خویش آیات روشن را نازل کرد تا شما را از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورد و همانا اللّٰه (نسبت) به شما با محبّتِ مهربان است ۹

وَ مَا لَكُمْ أَلاَّ تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لاَ يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قَاتَلَ أُولٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَ قَاتَلُوا وَ كُلاًّ وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١٠)

و شما را چه شود که در راه الله نمی بخشید؟ و (حال آنکه) میراث آسمانها و زمین از آنِ الله است، از میان شما (دو گروه) یکسان نیستند، کسانی هستند که پیش از پیروزی و نبرد (در راه الله) بخشش کردند، آنان درجاتشان (نزدِ الله) از کسانیکه بعد از نبرد (در راه الله) بخشش کردند بالاتر است و هر کدام را الله وعدهٔ نیکویی داده است و الله بدآنچه انجام می دهید آگاه است ١٠

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَ لَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ (١١)

کیست آنکه به الله وامی نیکو بدهد پس (الله) برای او (سپرده اش را) دو چندان بگرداند و برای او مُزدی گرامی است ١١

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢)

روزی که مردان و زنان مؤمن را می بینی که نور آنها پیش روی ایشان و از سوی راست ایشان به شتاب می رود، شما را امروز مُژده باد به باغستانهایی که زیر آنها نهرها جاریست که جاودان در آنها هستند، این همان کامیابی بزرگ است ١٢

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُوراً فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَ ظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ (١٣)

روزی که مردان و زنان مُنافق به کسانیکه ایمان آوردند، می گویند: به ما نگاه کنید تا از نور شما بهره گیریم؟ گفته شود: به دنیا بازگردید (اگر می توانید) و طلب نور کنید پس میان ایشان دیواری که آن را دروازه ای است (ایجاد می گردد) که درون آن رحمت است و بیرون آن رو به عذاب باز می گردد ١٣

يُنَادُونَهُمْ أَ لَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَ لٰكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَ تَرَبَّصْتُمْ وَ ارْتَبْتُمْ وَ غَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَ غَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ (١٤)

(مُنافقان) آنها (مؤمنان) را ندا دهند، آیا با شما نبودیم؟ (مؤمنان) می گویند: بله و لیکن شما خودتان را در آشوبگری (بلای دورویی) انداختید و به انتظار نشستید و شکّ کردید و آرزوها شما را سرگرم ساخت تا فرمان اللّه آمد و آن فریبکار (شیطان) شما را دربارهٔ اللّه فریب داد ۱۴

فَالْيَوْمَ لاَ يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَ لاَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَاكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلاَكُمْ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۵)

پس امروز از شما و از آنانکه کُفر ورزیدند جایگزینی گرفته نمی شود، جایگاه شما آتش (جهنم) است، آن همدم شماست و چه بد جایگاهی است ۱۵

أَ لَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَ مَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَ لاَ يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (١٦)

آیا برای آنان که ایمان آوردند هنگام آن نشده است که دلهای ایشان برای یاد اللّه و آنچه از حقّ نازل شد فُروتن گردد؟ و همچون کسانی نباشند که صاحب کتابهای (الهی) پیشین شدند پس زمان بر ایشان طولانی شد و دل های ایشان سخت گردید و بسیاری از ایشان نافرمان اند ۱۶

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۱۷)

بدانید آنکه اللّه زمین را بعد از مرگش زنده می سازد، همانا برای شما آیات را مشخص کردیم تا شاید تعقّل کنید ۱۷

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَ الْمُصَّدِّقَاتِ وَ أَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً يُضَاعَفُ لَهُمْ وَ لَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ (۱۸)

همانا مردان و زنان صدقه دهنده و کسانیکه به اللّه وامی نیکو می دهند بر ایشان (پاداش) افزوده می شود و برای ایشان مُزدی گرامی است ۱۸

وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ أُولٰئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَ نُورُهُمْ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۹)

و کسانیکه به اللّه و فرستادگان او ایمان آوردند، آنان (افرادِ) راستگو هستند و گواهان نزد پروردگار خویش (هستند)، برای ایشان مُزد و نورشان (محفوظ) است و کسانیکه کُفر ورزیدند و آیات ما را دروغ شُمردند آنان یاران دوزخ هستند ۱۹

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ زِينَةٌ وَ تَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَ تَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرّاً ثُمَّ يَكُونُ حُطَاماً وَ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ مَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٌ وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ مَتَاعُ الْغُرُورِ (٢٠)

بدانید که زندگی دنیا بازیچه و هوسرانی و خودآرایی و فخرکردن بر همدیگر و پیشی گرفتن در اموال و فرزندان است، به مانند بارانی است که گیاهان (حاصل از) آن کافران را به شگفتی وا می دارد سپس خُشک شود پس آن را زرد شده ببینند سپس خاشاک شود و در آخرت (برای کافران) عذابی سخت است و آمرزشی از الله و خُشنودیی (برای ایمانداران) وجود دارد و زندگی دنیا جز بهره ای فریب دهنده نیست ٢٠

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢١)

به سوی آمرزشی از پروردگارتان و باغی (بهشتی) که پهنای آن همچون پهنای آسمان ها و زمین است بر یکدیگر پیشی بگیرید که برای کسانیکه به الله و فرستادگان او ایمان آورده اند آماده شده است، این لطف الله است، آنرا به هر که بخواهد می دهد و الله صاحب لطفی بزرگ است ٢١

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لاَ فِي أَنْفُسِكُمْ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٢٢)

هیچ مُصیبتی نه در زمین و نه در جانتان روی نمی دهد مگر پیش از آنکه آن را پدید آوردیم مقرّر شده است، همانا آن بر الله آسان است ٢٢

لِكَيْلاَ تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَ لاَ تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَ اللَّهُ لاَ يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (٢٣)

تا بر آنچه از دست شما رود افسوس نخورید و بدآنچه شما را داده شود دلخوش نشوید و الله هیچ خودخواه گردنکشی را دوست ندارد ٢٣

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَ يَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَ مَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٤)

کسانیکه (از بخشیدن) خودداری می کنند و مردم را به خودداری ورزیدن (از بخشش) اَمر می کنند و هر کس (به فرمانِ الله) پُشت کند پس همانا الله او بی نیاز سُتوده است ۲۴

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَ رُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (۲۵)

مسلّماً فرستادگانمان را با نشانیها فرستادیم و با ایشان کتاب و میزان را نازل نمودیم تا مردم به (اجرای) دستورات الهی بپا خیزند و آهن را که در آن نیروی سخت و سودهایی برای مردم است را فرو فرستادیم و تا الله معلوم بدارد چه کسی در نهان او و فرستادگانش را یاری می کند، همانا الله نیرومندِ با شوکت است ۲۵

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً وَ إِبْرَاهِيمَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (۲٦)

و مسلّماً نوح و ابراهیم را فرستادیم و در نسل های آنها پیامبری و کتاب را قرار داده ایم پس بعضی از ایشان هدایت یافته اند و بسیاری از ایشان نافرمان هستند ۲۶

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَ قَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَ آتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَ جَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَ رَحْمَةً وَ رَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلاَّ ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (۲۷)

سپس به دنبال ایشان فرستادگان خویش را آوردیم و پُشت سر ایشان عیسی پسر مریم را آوردیم و به او انجیل را عطا نمودیم و در دل های کسانیکه از آن (انجیل) پیروی نمودند مهربانی و رحمت را قرار دادیم و روحانیتی که از (نزدِ) خود ساخته بودند را ما بر ایشان مُقرّر نکردیم، (ایشان) جز در پی خُشنودی الله (آن را انجام ندادند) پس آنها (فرامینِ الله) را چنانکه حقّ رعایتش بود را رعایت نکردند پس کسانی را که از ایشان ایمان آوردند مُزدهایشان را دادیم و بسیاری از ایشان نافرمان هستند ۲۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ آمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ نُوراً تَمْشُونَ بِهِ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۸)

ای کسانیکه ایمان آوردید تقوای الهی پیشه سازید و به فرستاده ایمان آورید که به شما دو بهره از رحمتش را خواهد داد و برای شما نوری را قرار می دهد که بدان راه روید و بر شما ببخشاید و الله آمرزندهٔ مهربان است ۲۸

لِئَلاَّ يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلاَّ يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ أَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (۲۹)

تا اهل کتاب بدانند که قادر بر چیزی از فضل (عطا) الله نیستند و آنکه بخشش به دست الله است، آن را به هر کس بخواهد، می دهد و الله صاحب لطفی بزرگ است ۲۹

سوره مجادله - ۵۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَ تَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَ اللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (۱)

به درستی الله سخنان آن زن را که با تو (ای محمّد) دربارهٔ شوهرش مُجادله می کرد و به الله شکایت می‌نمود را شنید و الله گفتگوی شما را می شنود، همانا الله شنوندهٔ بیناست ۱

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلاَّ اللاَّئِي وَلَدْنَهُمْ وَ إِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَراً مِنَ الْقَوْلِ وَ زُوراً وَ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ (۲)

کسانی از شما که زنان خود را ظِهار می کنند (یعنی با بیان سخنان بی اساس جاهلی می گویند تو مثل مادر من هستی) آنها مادرانشان نیستند، مادرانشان تنها کسانی هستند که ایشان را زاییده اند و قطعاً آنها سخن زشت و باطلی را می گویند و همانا الله با گُذشتِ آمرزنده است ۲

وَ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا ذٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٣)

و کسانیکه زنان خویش را ظِهار می کنند (مادر خود می خوانند) سپس از آنچه گفته اند باز می گردند قبل از آنکه (با همسرانشان) آمیزش (جنسی) کنند پس (باید) گردن (کسی) را آزاد کنند (فردی را از زندگی ذلّت وار و دیون رهائی دهد)، این (حُکمی) است که بدان پند داده می شوید و اللّه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۳

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِيناً ذٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤)

پس هر کس (فردی را) نیافت باید پیش از آمیزش (جنسی با همسرش) دو ماه پیاپی روزه بگیرد و آن که نتوانست (روزه بگیرد) پس شصت نفر بینوا را خوراک دهد، این (حُکم) برای آن است که به اللّه و فرستاده ایمان آورد و این مرزهای اللّه است و برای کافران عذابِ دردناک است ۴

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ قَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ (٥)

همانا کسانیکه با اللّه و فرستاده او دشمنی می کنند، سرنگون شدند چنانکه پیشینیان آنها سرنگون شدند و به درستی آیات روشن را نازل کردیم و برای کافران عذابی خوار کننده است ۵

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَ نَسُوهُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٦)

روزی که اللّه همه آنها را (از زمین) بر می انگیزد پس بدآنچه انجام داده اند آنان را آگاهی می دهد، (اللّه) آنها (گناهان) را شُمارش کرد و ایشان فراموش کردند و اللّه بر همه چیز گواه است ۶

أَ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلاَثَةٍ إِلاَّ هُوَ رَابِعُهُمْ وَ لاَ خَمْسَةٍ إِلاَّ هُوَ سَادِسُهُمْ وَ لاَ أَدْنَى مِنْ ذٰلِكَ وَ لاَ أَكْثَرَ إِلاَّ هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧)

آیا ندیدی که اللّه آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است را می داند و سه نفر گفت و گوی پنهانیِ ندارند مگر آنکه اللّه چهارمین آنهاست یا پنج نفر مگر آنکه اللّه ششمین آنهاست و نه کمتر از این و نه بیشتر، جز آنکه اللّه هر جا باشند با ایشان است و سپس در روز قیامت بدآنچه انجام می دادند ایشان را آگاهی می دهد، همانا اللّه بر همه چیز داناست ۷

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَ يَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ مَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَ إِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَ يَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْ لاَ يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۸)

آیا کسانیکه از گفت و گوی پنهانیِ منع شده اند را ندیدی سپس بدآنچه از آن نهی شدند باز می گردند و به گناه و دشمنی و مخالفت با فرستاده با یکدیگر گفت و گوی پنهانیِ می کنند و هنگامی که نزد تو (ای محمّد) می آیند (تو را) بدآنچه بدان اللّه زنده باد نگفته، زنده باد گویند و در دل خود می گویند: چرا اللّه ما را بدآنچه می گوییم عذاب نمی کند؟ جهنم برای ایشان کافی است پس چه جایگاه زشتی است ۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلاَ تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ مَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَ تَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَ التَّقْوَى وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۹)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هنگامی که با هم گفت و گوی پنهانیِ می کنید به گناه و دشمنی و نافرمانی فرستاده گفت و گوی پنهانیِ نکنید و به نیکی و پرهیزکاری گفت و گوی پنهانیِ کنید و از کسی که به سوی او محشور خواهید شد پرهیزکاری کنید ۹

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئاً إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۰)

جز این نیست که گفت و گوی پنهانیِ از شیطان (وسوسه گر) است تا آنان که ایمان آورده اند را اندوهگین سازد ولی جز با اجازهٔ اللّه هیچ زیانی به آنها نمی رساند پس مؤمنان باید به اللّه توکّل کنند ۱۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَ إِذَا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۱)

ای کسانیکه ایمان آوردید هر گاه به شما گفته شود: در مجالس (برای همراهان خویش) جا باز کنید پس جای دهید تا اللّٰه شما را (به خاطر ایمان در بهشت) جای دهد و هنگامی که گفته شود: برخیزید پس برخیزید، اللّٰه آنان را که از شما ایمان آوردند را (به درجات) بالا می برد و کسانیکه دانش (دینی) داده شدند را درجاتی است و اللّٰه بدآنچه می کنید آگاه است ۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً ذٰلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ أَطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۲)

ای کسانیکه ایمان آوردید هر گاه خواستید با فرستاده گفت و گوی پنهانیِ کنید پس پیش از گفت و گوی پنهانیِ خویش صدقه ای را بفرستید، این برای شما بهتر و پاکتر است پس اگر چیزی نداشتید پس همانا اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۱۲

أَ أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۳)

آیا ترس داشتید که قبل از گفت و گوی پنهانیِ خویش صدقه هایی را تقدیم کنید پس چون (این دستور را) انجام ندادید اللّٰه آن را به شما بخشید پس نماز را به پا دارید و زکات بدهید و اللّٰه و فرستاده او را اطاعت کنید و اللّٰه بدآنچه انجام می‌دهید آگاه است ۱۳

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْماً غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَ لاَ مِنْهُمْ وَ يَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ (١٤)

آیا ندیدی کسانیکه با گروهی دوستی می کنند که اللّٰه بر ایشان خشم گرفته است؟ ایشان نه از شما هستند و نه از آنان، به دروغ سوگند یاد کنند و خود می‌دانند ۱۴

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَاباً شَدِيداً إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٥)

اللّٰه برای ایشان عذابی سخت را آماده کرده است، همانا آنچه انجام می‌دهند زشت است ۱۵

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (١٦)

سوگندهای خویش را سپری گرفتند تا (مردم را) از راه اللّٰه بازدارند پس برای ایشان عذابی خوار کننده است ۱۶

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَ لاَ أَوْلاَدُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً أُولٰئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۷)

هرگز در برابر اللّٰه اموالشان و نه فرزندانشان چیزی را دفع نخواهد کرد، آنان اهل آتش هستند و در آن جاودان اند ۱۷

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلاَ إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ (۱۸)

روزی که اللّٰه همگی (ایشان) را (از زمین) بر می انگیزد پس چنانکه برای شما سوگند می خورند برای اللّٰه سوگند خواهند خورد و تصور می کنند که در راهی (درست) هستند، آگاه باشید همانا ایشان (افرادِ) دروغگو هستند ۱۸

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولٰئِکَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلاَ إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۹)

شیطان (وسوسه گر) بر ایشان چیره شده است پس (شیطان) ایشان را از یاد اللّٰه فراموش ساخته، آنان طرفدار شیطان هستند، آگاه باشید همانا طرفداران شیطان ایشان زیانکار هستند ۱۹

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولٰئِکَ فِي الْأَذَلِّينَ (۲۰)

همانا کسانیکه با اللّٰه و فرستاده او دشمنی می کنند، آنان سرافکنده هستند ۲۰

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَ رُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (۲۱)

اللّٰه مُقرّر داشته که من و فرستادگانم قطعاً پیروز می شویم، همانا اللّٰه نیرومندِ با شوکت است ۲۱

لاَ تَجِدُ قَوْماً يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولٰئِکَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَ أَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَ يُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ أُولٰئِکَ حِزْبُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۲۲)

قومی را پیدا نخواهی کرد که به اللّه و روز آخرت ایمان داشته باشند و با کسانیکه با اللّه و فرستاده او دشمنی دارند همدلی کنند، هر چند پدرانشان یا پسرانشان یا برادرانشان یا خویشاوندان ایشان باشند، آنان کسانی هستند که (اللّه) ایمان را در دل های ایشان مُقرّر نموده و آنها را با نیرویی از خویش تقویت کرده و آنان را به باغ هایی وارد می کند که از زیر آنها نهرها جاریست که در آن جاودان خواهند بود، اللّه از ایشان خُشنود است و آنها از او خُشنود هستند، آنان طرفدار اللّه هستند، آگاه باشید همانا طرفداران اللّه ایشان رستگار هستند ۲۲

سوره حشر - ۵۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است اللّه را تسبیح می گویند، او شوکتمندِ حکیم است ۱

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَ قَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَ أَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ (۲)

او (اللّه) کسی است که کافرانِ اهلِ کتاب را در آغاز تجمع از سرزمینشان بیرون راند، شما نمی پنداشتید که بیرون روند و آنان می پنداشتند که دژهایشان از (اَمر) اللّه ایشان را حفظ می کند پس (عذاب) اللّه از جایی که نمی پنداشتند بر ایشان آمد و (اللّه) در دلهای ایشان وحشت افکند، خانه های خود را با دست‌های خود و با دستهای مؤمنان خراب می‌کردند پس ای صاحبان بینش ها عبرت بگیرید ۲

وَ لَوْ لاَ أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلاَءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ (۳)

و اگر اللّه ترکِ دیار را بر آنها (کافران اهل کتاب) مُقرّر نکرده بود قطعاً ایشان را در دنیا عذاب می کرد و در آخرت (برای ایشان) عذاب آتش (جهنم) مقرّر است ۳

ذٰلِکَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ مَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٤)

این بدان است که با الله و فرستاده او ستیزه کردند و هر کس با الله ستیزه کند پس همانا الله سخت کیفر است ۴

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَ لِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ (٥)

آنچه از درختان بُریدید و یا بر پایه هایش ایستاده بر جای گذاشتید پس با اجازه الله بود و تا (الله) نافرمانان (به دستورات خویش) را خوار سازد ۵

وَ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَ لاَ رِكَابٍ وَ لٰكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٦)

آنچه الله از ایشان نصیب فرستاده خویش کرد پس شما اسب ها و سوارانی (جنگی) را بر آن به تاخت در نیاورده اید و لیکن الله فرستادگانش را بر هر چه که بخواهد مسلّط می گرداند و الله بر همه چیز تواناست ۶

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لاَ يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَ مَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٧)

و آنچه الله از اهل شهرها (از غنایم) نصیب فرستاده اش گرداند پس از آنِ الله و از آنِ فرستاده و از آنِ نزدیکان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان است تا میان (افرادِ) توانگر شما دست به دست نگردد و آنچه فرستاده (از غنائم) به شما داد پس آن را بگیرید و آنچه (از غنائم) شما را بازداشت پس پیگیر نشوید و تقوای الهی پیشه سازید، همانا الله سخت کیفر دهنده است ۷

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ أَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَاناً وَ يَنْصُرُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولٰئِکَ هُمُ الصَّادِقُونَ (٨)

(این غنایم) از آنِ نیازمندان از مهاجرینی است که از سرزمین خود و اموال خویش رانده شدند و در طلب لطف الله و خُشنودی او هستند و الله و فرستاده او را یاری می‌کنند، آنان (افرادِ) راست کردار هستند ۸

وَ الَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَ الْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَ لاَ يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَ يُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَ مَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٩)

و کسانیکه قبل از ایشان در سرای (هجرت) و ایمان ساکن شده اند، آنان کسانی هستند که به (مؤمنین) مهاجرِ (بعد خود) محبّت می ورزند و نسبت به آنچه به آنها داده شده در دل های خود احساس نیاز نمی کنند و (مهاجرین جدید را) بر خود ترجیح می دهند هر چند خود بدان نیاز سختی داشته باشند و هر کس بُخل خویش را مهار کند پس آنان رستگار هستند ٩

وَ الَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَ لِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَ لاَ تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلاًّ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (١٠)

و کسانیکه بعد از ایشان آمدند، می گویند: پروردگارا ما را و همراهان ما را کسانیکه بر ما در ایمان پیشی گرفتند را بیامرز و در دل های ما نسبت به مؤمنین کینه ای را قرار نده، پروردگارا همانا تو با محّبتِ مهربان هستی ١٠

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَ لاَ نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَداً أَبَداً وَ إِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَ اللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١١)

آیا کسانی را که نفاق (دورویی) ورزیدند را ندیدی که به همراهان کافرشان از اهلِ کتاب می گفتند: اگر اخراج شوید با شما بیرون می آییم و دربارهٔ شما پیرو اَحدی دیگر نیستیم و اگر با شما نبرد شود قطعاً شما را یاری می‌کنیم و اللّه گواه است که ایشان (افرادِ) دروغگو هستند ١١

لَئِنْ أُخْرِجُوا لاَ يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَ لَئِنْ قُوتِلُوا لاَ يَنْصُرُونَهُمْ وَ لَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لاَ يُنْصَرُونَ (١٢)

و اگر اخراج شوند با ایشان خارج نخواهند شد و اگر با آنها نبرد شود آنان را یاری نخواهند کرد و اگر به یاریشان بیایند رویگردان خواهند شد سپس یاری نشوند ١٢

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَ يَفْقَهُونَ (١٣)

قطعاً در دلهای خود از شما بیشتر از اللّه می ترسند چرا که ایشان گروهی هستند که فهم ندارند ۱۳

لاَ يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعاً إِلاَّ فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعاً وَ قُلُوبُهُمْ شَتَّى ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَ يَعْقِلُونَ (١٤)

آنها با شما به صورت گروهی جز در شهرهای مُحافظت شده یا از پُشت دیوارها نبرد نخواهند کرد، ترس در میانشان شدید است، آنها را متحد می پنداری در حالی که دلهای ایشان پراکنده است، این بدان سبب است که ایشان گروهی هستند که فهم ندارند ۱۴

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيباً ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٥)

به مانند کسانیکه پیش از ایشان بودند، سزای کار خود را چشیدند و برای ایشان عذابی دردناک است ۱۵

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (١٦)

مانند شیطان (وسوسه گر) زمانی که به انسان گفت: کافر شو پس هنگامی که (انسان) کُفر ورزید، (شیطان) گفت: من از تو بیزار هستم، همانا من از اللّه پروردگار جهانیان می ترسم ۱۶

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَ ذٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (١٧)

پس عاقبت آن دو این شد که هر دو در آتش (جهنم) جاودان در آن هستند و این مُجازات ستمگران است ۱۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨)

ای کسانیکه ایمان آوردید تقوای الهی پیشه سازید و باید هر کس بنگرد چه چیز برای فردا (روز قیامت) مهیّا کرده است و تقوای الهی پیشه سازید، همانا اللّه بدآنچه انجام می‌دهید آگاه است ۱۸

وَ لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (١٩)

و مانند آنان که اللّه را فراموش کردند نباشید پس (اللّه) سبب شد که ایشان خودشان را فراموش کنند، آنان همان نافرمانان (دستورات الهی) هستند ۱۹

لاَ يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ (۲۰)

اهل آتش و اهل باغ (بهشت) یکسان نیستند، اهل باغ (بهشت افرادِ) کامیاب اند ۲۰

لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعاً مُتَصَدِّعاً مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ تِلْکَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۲۱)

و اگر این قرآن را بر کوه نازل می کردیم قطعاً آن را از ترس الله نرم شده و از هم پاشیده می دیدی و این مثل ها را برای مردم می زنیم تا شاید اندیشه کنند ۲۱

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ (۲۲)

اوست الله که صاحب قدرتی جز او نیست، دانای غیب و آشکار (است)، او بخشندهٔ مهربان است ۲۲

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الْمَلِکُ الْقُدُّوسُ السَّلاَمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۲۳)

اوست الله که صاحب قدرتی جز او نیست، پادشاه قدوس، بی عیب و نقص، اَمان دهنده، محافظ، شوکتمند، چیره، والا مقام است، الله مُنزه است از آنچه شرک می ورزند ۲۳

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲٤)

اوست الله، آفریدگار، پدید آورندهٔ شکل دهنده، او را نام های نیکوست، آنچه در آسمانها و زمین است او را تسبیح می گویند و الله شوکتمندِ حکیم است ۲۴

سوره ممتحنه - ۶۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَ عَدُوَّكُمْ أَوْلِياءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِما جاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَ إِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهاداً في سَبيلي وَ ابْتِغاءَ مَرْضاتي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ أَنَا أَعْلَمُ بِما أَخْفَيْتُمْ وَ ما أَعْلَنْتُمْ وَ مَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَواءَ السَّبيلِ (۱)

ای کسانیکه ایمان آوردید دشمن من و دشمن خویش را پشتیبان (خود) نگیرید که با ایشان دوستی کنید در حالیکه بدآنچه از حقّ برای شما آمده کُفر ورزیده اند، فرستاده و شما را از آن جهت که به پروردگار خویش ایمان آورده‌اید (و) بخاطر اینکه شما در راه من مجاهدانه و بدنبال خُشنودی های من بیرون آمدید را اخراج می‌کنند، (شما) پنهانی با ایشان دوستی می کنید در حالیکه من بدآنچه پنهان می سازید و آنچه را آشکار می سازید داناتر هستم و هر کس که از شما این کار را انجام دهد پس به درستی راه (الله) را گُم کرده است ۱

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْداءً وَ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ وَ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ (۲)

اگر بر شما دست یابند دشمنان شما می گردند، دستها و زبان‌های خویش را به بدی به سوی شما باز می کنند و دوست دارند کاش کافر می شدید ۲

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحامُكُمْ وَ لا أَوْلادُكُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَ اللَّهُ بِما تَعْمَلُونَ بَصيرٌ (۳)

هرگز خویشاوندان و فرزندان شما سودی برای شما نخواهند داشت، در روز قیامت میان شما جدایی انداخته می شود و الله بدآنچه انجام می دهید بیناست ۳

قَدْ كانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ في إِبْراهيمَ وَ الَّذينَ مَعَهُ إِذْ قالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآؤُا مِنْكُمْ وَ مِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنا بِكُمْ وَ بَدا بَيْنَنا وَ بَيْنَكُمُ الْعَداوَةُ وَ الْبَغْضاءُ أَبَداً حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلاَّ قَوْلَ

إِبْراهيمَ لِأَبيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَ ما أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنا وَ إِلَيْكَ أَنَبْنا وَ إِلَيْكَ الْمَصيرُ (٤)

و به درستی برای شما در ابراهیم و کسانیکه با او بودند سرمشقی نیکوست، هنگامی که به قوم خویش گفتند: ما از شما و از آنچه جز اللّٰه عبادت می کنید بیزار هستیم، به شما کُفر می ورزیم و میان ما و شما دشمنی و کینه ای همیشگی پدیدار شد مگر آنکه تنها به اللّٰه ایمان آورید جز گُفتار ابراهیم که به پدرش (گفت:) که البته برای تو (از اللّٰه) آمرزش می خواهم و برای تو از (عذاب) اللّٰه چیزی را مالک نیستم، پروردگارا بر تو توکّل کردم و به سوی تو بازگشتم و به سوی تو بازگشت است ۴

رَبَّنا لا تَجْعَلْنا فِتْنَةً لِلَّذينَ كَفَرُوا وَ اغْفِرْ لَنا رَبَّنا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ (٥)

پروردگارا: ما را وسیلهٔ آزمایش برای آنان که کُفر ورزیدند قرار نده و ما را بیامرز، پروردگارا همانا تو شوکتمندِ حکیم هستی ۵

لَقَدْ كانَ لَكُمْ فيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كانَ يَرْجُو اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ مَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَميدُ (٦)

مسلّماً برای شما در ایشان سرمشقی نیکویی است برای آنکه به اللّٰه و روز آخرت اُمید دارد و هر کس (به ایمان) پُشت کند پس همانا اللّٰه او بی نیازِ سُتوده است ۶

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَ الَّذينَ عادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَ اللَّهُ قَديرٌ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحيمٌ (٧)

اُمید است که اللّٰه میان شما و میان آنان که با ایشان دشمنی کرده اید، دوستی ایجاد کند و اللّٰه تواناست و اللّٰه آمرزندهٔ مهربان است ۷

لاَ يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ لَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ تُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٨)

اللّٰه شما را از (نیکی کردن) به کسانیکه با شما در راه دین نبرد نکردند و شما را از سرزمینتان اخراج نکردند باز نمی دارد که با آنان نیکی کنید و با آنان دادگری کنید، همانا اللّٰه (افرادِ) دادگر را دوست دارد ۸

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ أَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَ ظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولٰئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۹)

جز این نیست که الله شما را از کسانیکه با شما در راه دین جنگ کردند و شما را از سرزمینتان اخراج کردند و بر اخراج شما همدستی کردند (باز می دارد) که با آنان دوستی کنید و هر کس با ایشان دوستی کند، همانا آنان (افرادِ) ستمگر هستند ۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلاَ تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لاَ هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَ لاَ هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَ آتُوهُمْ مَا أَنْفَقُوا وَ لاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَ لاَ تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَ اسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَ لْيَسْأَلُوا مَا أَنْفَقُوا ذٰلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۰)

ای کسانیکه ایمان آورده اید هنگامی که زنان مؤمن هجرت کننده به سوی شما آمدند پس ایشان را امتحان کنید، الله به ایمان آنان داناتر است پس اگر ایشان را ایماندار تشخیص دادید ایشان را به سوی کافران باز نگردانید، نه این زنان بر آن مردان حلال هستند و نه آن مردان بر این زنان حلال هستند، و به ایشان (کافران) آنچه هزینه کرده‌اند را بپردازید و بر شما (مردان مؤمن) مانعی نیست که با این زنان (زنان کافر یا مشرک مهاجر تازه مسلمان شده) پیوند زناشویی کنید هنگامی که (حق و) حقوقشان را بپردازید و طبق سنت کفار عمل نکنید و آنچه هزینه کرده‌اید را (در خصوص زنان مُرتد خودتان که به سوی کفار می روند از ایشان) بخواهید و باید آنها آنچه هزینه کردند را (از شما) بخواهند، این حُکم الله است که میان شما حُکم می کند الله دانای حکیم است ۱۰

وَ إِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ (۱۱)

و اگر کسی از زنان شما (مُرتد شد و) به سوی کُفار رفت پس پیگیری کردید (و اگر نتیجه نداد) آنگاه (مؤمنین) به کسانی که همسرانشان (مُرتد شده و به سوی کُفار) رفتند آنچه هزینه کرده اند را بپردازند و از الله که به او ایمان دارید تقوای الهی پیشه سازید ۱۱

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لاَ يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئاً وَ لاَ يَسْرِقْنَ وَ لاَ يَزْنِينَ وَ لاَ يَقْتُلْنَ أَوْلاَدَهُنَّ وَ لاَ يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَ أَرْجُلِهِنَّ وَ لاَ يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۲)

ای پیامبر هر گاه زنان با ایمان بیایند که با تو بیعت کنند بر آنکه به الله چیزی را شرک نورزند و دزدی نکنند و زنا نکنند و فرزندان خویش را نکُشند و تُهمتی که خودشان سرهم کرده اند را به شوهران خویش نسبت ندهند و تو را در دستورات الهی نافرمانی نکنند پس با ایشان بیعت کن و برای ایشان آمرزش بخواه، همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ۱۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَوَلَّوْا قَوْماً غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ (۱۳)

ای کسانیکه ایمان آوردید با گروهی که الله بر ایشان خشم آورده دوستی نکنید، به درستی از آخرت ناأُمید شدند چنانکه کافران از (رستاخیز) اهل قبور (مُردگان) ناأُمید هستند ۱۳

سوره صف - ۶۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است الله را تسبیح می گویند و او شوکتمندِ حکیم است ۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لاَ تَفْعَلُونَ (۲)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، چرا چیزی را می گویید که بدان عمل نمی کنید ۲

كَبُرَ مَقْتاً عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لاَ تَفْعَلُونَ (۳)

نزدِ الله سخت ناپسند است که چیزی را بگویید که بدان عمل نمی کنید ۳

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفّاً كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ (٤)

همانا اللّٰه کسانی را که در راه او صف بسته به مانند بنایی پیوسته نبرد می کنند را دوست دارد ۴

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَ قَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٥)

و هنگامی که موسی به قوم خود گفت: چرا مرا آزار می دهید و شما می دانید که من فرستاده اللّٰه به سوی شما هستم؟ پس آنگاه که (از حقّ) منحرف شدند، اللّٰه دلهای ایشان را برگرداند و اللّٰه گروه نافرمان (به دستوراتش) را هدایت نمی کند ۵

وَ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَ مُبَشِّراً بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (٦) و هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: ای بنی اسرائیل همانا من فرستادهٔ اللّٰه به سوی شما هستم، تصدیق کننده آنچه قبل من از تورات است و مُژده دهنده به فرستاده ای که بعد از من بیاید، نام او "احمد" است پس هنگامی که نشانیهای آشکار برای ایشان آمد، (کافران) گفتند: این جادویی آشکار است ۶

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ هُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلاَمِ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٧)

و کیست ستمکارتر از آنکه بر اللّٰه دروغی را ببندد در حالیکه او به سوی اسلام دعوت می شود و اللّٰه گروه ستمگران را هدایت نمی کند ۷

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (٨)

(کافران) می خواهند نور اللّٰه را با دهان های خویش خاموش کنند و اللّٰه تمام کنندهٔ نور خویش است و اگر چه کافران خوششان نیاید ۸

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (٩)

او کسی است که فرستاده خود را همراه با هدایت و دین حقّ فرستاد تا آن را بر تمام دین ها چیره و آشکار گرداند، و اگر چه مشرکان خوششان نیاید ۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (١٠)

ای کسانیکه ایمان آوردید، آیا شما را به تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذابی دردناک نجات می دهد ١٠

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١١)

به الله و فرستاده ایمان آورید و در راه او با مال ها و جان های خویش کوشش کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید ١١

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ يُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢)

گناهان شما را می آمرزد و شما را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست و خانه های پاک در باغ های جاودان وارد می کند، این کامیابی بزرگ است ١٢

وَ أُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَ فَتْحٌ قَرِيبٌ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (١٣)

و اضافه بر آن آنچه دوست دارید، (یعنی) یاری الله و پیروزی نزدیک را و مؤمنان را نوید بده ١٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ كَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ (١٤)

ای کسانیکه ایمان آوردید یاران الله باشید چنانکه عیسی پسر مریم به حواریون گفت: یاران من در راه الله چه کسانی هستند؟ حواریون گفتند: ما یاران الله هستیم پس گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کُفر ورزیدند پس آنان که ایمان آوردند را بر دشمنانشان یاری کردیم پس ایشان پیروز شدند ١۴

سوره جمعه - ۶۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (١)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است اللّٰه را تسبیح می گوید، پادشاه قدوس شوکتمندِ حکیم را (تسبیح می گوید) ۱

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٢)

او کسی است که از میان اُمّییون (کسانیکه از کلام الهی بی خبر و بی اطلاع هستند) فرستاده ای از ایشان را برانگیخت تا بر آنها آیات او را تلاوت کند و آنان را (به وسیلهٔ آیات) پاک سازد و دستورات (قرآن) و حکمت به ایشان آموزش دهد و اگر چه پیش از آن در گُمراهی آشکار بودند ۲

وَ آخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٣)

و دیگران از ایشان که (هنوز) به آنها نپیوسته اند و اللّٰه توانای حکیم است ۳

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٤)

این لطف اللّٰه است که به هر کس که بخواهد آن را می دهد و اللّٰه صاحب لطفی بزرگ است ۴

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَاراً بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ اللَّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥)

مثل کسانیکه بر آنها تورات مُقرّر شد سپس آن را اجرا نکردند، مانند خر است که کتاب هایی را با خود می برد، زشت است مَثل گروهی که آیات اللّٰه را دروغ شُمردند و اللّٰه گروه ستمگران را هدایت نمی کند ۵

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٦)

(ای محمّد) بگو: ای کسانیکه یهودی شدید اگر می پندارید که فقط شما، نه مردم (دیگر) اولیاء (دوستان) اللّه هستید پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می گوئید ۶

وَ لاَ يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَداً بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٧)

و مرگ را بخاطر کارهایی که از پیش انجام داده اند هرگز آرزو نکنند و اللّه به (حالِ) ستمگران داناست ۷

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلاَقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٨)

(ای محمّد) بگو: همانا مرگی که از آن فرار می‌کردید به شما (بالاخره) خواهد رسید پس به سوی دانای غیب و آشکار باز می گردید سپس بدآنچه انجام می دادید شما را آگاهی دهد ۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلاَةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَ ذَرُوا الْبَيْعَ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٩)

ای کسانیکه ایمان آوردید، هنگامی که برای نماز روز جمعه ندا داده شد پس به سوی یاد اللّه بشتابید و داد و ستد را رها کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید ۹

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلاَةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَ ابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ اذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيراً لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (١٠)

پس هنگامی که نماز پایان یافت پس در زمین پراکنده شوید و از لطف اللّه بجویید و اللّه را بسیار یاد کنید تا رستگار شوید ۱۰

وَ إِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْواً انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَ تَرَكُوكَ قَائِماً قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَ مِنَ التِّجَارَةِ وَ اللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (١١)

و هنگامی که تجارتی یا سرگرمی ایی را ببینند به سوی آن بروند و تو را (در حال) برپائی (نماز) رها کنند، (ای محمّد) بگو: آنچه نزدِ اللّه است از سرگرمی و از تجارت (شما) بهتر است و اللّه بهترین روزی دهندگان است ۱۱

سوره منافقون - ۶۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّه بخشندهٔ مهربان

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَ اللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ (١)

هنگامی که مُنافقان نزد تو آیند، می گویند: گواهی می دهیم که تو فرستاده اللّه هستی و اللّه می داند که تو فرستاده او هستی و اللّه گواهی می دهد همانا مُنافقین دروغگو هستند ۱

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢)

(منافقان) سوگندهای خویش را سپری (پوششی) قرار داده اند پس (مردم را) از راه اللّه بازداشتند، همانا ایشان آنچه انجام می دهند زشت است ۲

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَفْقَهُونَ (٣)

این بدان سبب است که آنان ایمان آوردند سپس کُفر ورزیدند پس (اللّه) بر دلهایشان مُهر نهاد پس ایشان نمی فهمند ۳

وَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَ إِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٤)

و هنگامی که ایشان را ببینی ظاهرشان تو را (ای محمّد) به تعجب وا می دارد و اگر سخن گویند به گفتار آنها گوش می دهی، گویا آنان چون چوب های خُشک (مُتکبّر) هستند، هر فریاد (توحیدی) را بر علیه

خودشان می پندارند، ایشان دشمن هستند پس از آنها بر حذر باش، اللّه آنها را بُکشد به کجا مُنحرف می شوند ۴

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَ رَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَ هُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (۵)

و هنگامی که به آنان گفته شود: بیایید تا فرستاده برای شما آمرزش خواهد، سرهای خویش را باز گردانند و آنها را می بینی که (از حقّ) باز می دارند و ایشان کِبر می ورزند ۵

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٦)

(ای محمّد) بر آنان (منافقان) یکسان است چه برای ایشان آمرزش بخواهی یا برای آنها آمرزش نخواهی، اللّه هرگز آنان را نمی آمرزد، همانا اللّه قوم نافرمان را هدایت نمی کند ۶

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لاَ تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا وَ لِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ لٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لاَ يَفْقَهُونَ (۷)

ایشان کسانی هستند که می گویند بر آنان که نزد فرستاده اللّه هستند، (چیزی را) نبخشید تا پراکنده شوند در حالیکه گنجینه های آسمانها و زمین از آنِ اللّه است، لیکن مُنافقین در نمی یابند ۷

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَ لِلَّهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُولِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ لٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لاَ يَعْلَمُونَ (۸)

(مُنافقان) می گویند: اگر به سوی مدینه بازگردیم قطعاً (افرادِ) قدرتمند، (افرادِ) خوار (ناتوان) را از آن بیرون کنند و حال آنکه شوکت از آنِ اللّه و از آنِ فرستاده او و از آنِ مؤمنین است و لیکن مُنافقان نمی دانند ۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَ لاَ أَوْلاَدُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۹)

ای کسانیکه ایمان آورده‌اید اموال شما و نه فرزندانتان، شما را از یاد اللّه سرگرم (و غافل) نسازد و هر کس این کار را انجام بدهد پس آنان (افرادِ) زیانکار هستند ۹

وَ أَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْ لاَ أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَ أَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ (١٠)

و از آنچه به شما روزی داده ایم ببخشید قبل از آنکه مرگ یکی از شما فرا رسد پس گوید: پروردگارا کاش مرا مُهلتی بیشتر می دادی تا صدقه بدهم و از (افرادِ) شایسته بشوم ١٠

وَ لَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْساً إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١١)

و هنگامی که اجلِ کسی فرا رسد، اللّٰه هرگز آن را به تأخیر نخواهد انداخت؛ و اللّٰه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ١١

سوره تغابن - ۶۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است اللّٰه را تسبیح می گویند و برای او پادشاهی است و سپاسگزاری به او اختصاص دارد و او بر همه چیز تواناست ١

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَ مِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢)

او کسی است که شما را خلق کرد پس بعضی از شما کافر و بعضی از شما مؤمن هستید و اللّٰه بدآنچه انجام می دهید بیناست ٢

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَ صَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ (٣)

آسمانها و زمین را به حقّ خلق کرد و شما را شکل داد پس شکل های شما را نیکو ساخت و بازگشت شما به سوی اوست ٣

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٤)

آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است را می داند و آنچه پنهان می سازید و آنچه آشکار می کنید را می داند اللّٰه به درون سینه ها داناست ۴

أَ لَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۵)

آیا برای شما خبر کسانیکه پیش از شما کُفر ورزیدند نیامد پس سرانجام کارهای خود را چشیدند و برای ایشان عذابی دردناک بود ۵

ذٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَ بَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَ تَوَلَّوْا وَ اسْتَغْنَى اللَّهُ وَ اللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (٦)

این بدان سبب است که فرستادگانشان با نشانیها به سوی ایشان می آمدند پس می گفتند: آیا بشری ما را هدایت کند؟ پس کُفر ورزیدند و (به کلام الهی) پُشت کردند و اللّٰه نیازی (به ایشان) نداشت و اللّٰه بی نیازِ سُتوده است ۶

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى وَ رَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۷)

کافران پنداشتند که هرگز برانگیخته نمی شوند، (ای محمّد) بگو: بله (سوگند) به پروردگارم قطعاً برانگیخته خواهید شد پس بدآنچه انجام می دادید آگاه خواهید شد و این بر اللّٰه آسان است ۷

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ النُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۸)

پس به اللّٰه و فرستاده او و نوری (= قرآن) که نازل نمودیم، ایمان آورید و اللّٰه بدآنچه انجام می دهید آگاه است ۸

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَ يَعْمَلْ صَالِحاً يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۹)

روزی که (اللّٰه) شما را برای روز گِردآوری (قیامت) جمع می کند، آن روز زیانکاری است و هر کس به اللّٰه ایمان آورد و عمل شایسته کند از او گناهانش را می زُداید و او را به باغ هایی که زیر آنها نهرها جاریست جاودان و ماندگار وارد می کند، آن (ورود به بهشت) پیروزی بزرگ است ۹

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولٰئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (١٠)

و کسانیکه کُفر ورزیدند و آیات ما را دروغ شُمردند آنان اهل آتش (جهنم) هستند، در آن جاودان هستند و چه جایگاه بدی است ١٠

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١١)

هیچ مُصیبتی جز با اجازه الله (بر شما) نمی رسد و آن کس که به الله ایمان بیاورد، (الله) دل او را هدایت می کند و الله بر همه چیز تواناست ١١

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلاَغُ الْمُبِينُ (١٢)

و الله را اطاعت کنید و فرستاده را اطاعت کنید پس اگر (از اطاعت) روی گردانند پس جز این نیست که بر عهدهٔ فرستاده ما جز رساندن آشکار (کلام قرآن) نیست ١٢

اللَّهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (١٣)

صاحب قدرتی جز الله نیست و مؤمنان باید بر الله توکّل کنند ١٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَ أَوْلاَدِكُمْ عَدُوّاً لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَ إِنْ تَعْفُوا وَ تَصْفَحُوا وَ تَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٤)

ای کسانیکه ایمان آورده اید، همانا برخی از زنان شما و فرزندان شما دشمنان شما هستند پس از ایشان برحذر باشید و اگر گُذشت کنید و چشم پوشی کنید و ببخشایید پس همانا الله آمرزندهٔ مهربان است ١۴

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَ أَوْلاَدُكُمْ فِتْنَةٌ وَ اللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (١٥)

جز این نیست که اموال شما و فرزندانتان آزمایشی (برای شما) هستند در حالیکه پاداش بزرگ نزد الله است ١۵

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَ اسْمَعُوا وَ أَطِيعُوا وَ أَنْفِقُوا خَيْراً لِأَنْفُسِكُمْ وَ مَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٦)

پس هر آنچه می توانید تقوای الهی پیشه سازید و (دستورات اللّه را) بشنوید و اطاعت کنید و ببخشید که برای خودتان بهتر است و هر کس سرکشی نفس خویش را مهار سازد پس آنان (افرادِ) رستگار هستند ۱۶

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ (۱۷)

و اگر به اللّه وامی نیکو می‌دهید، آن را برای شما می افزاید و شما را می آمرزد و اللّه قدرشناسِ بُردبار است ۱۷

عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۸)

دانای غیب و آشکار، شوکتمندِ حکیم است ۱۸

سوره طلاق - ۶۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّه بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَ أَحْصُوا الْعِدَّةَ وَ اتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لاَ تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَ لاَ يَخْرُجْنَ إِلاَّ أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَ مَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لاَ تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ أَمْراً (۱)

ای پیامبر، هر گاه زنان را طلاق می دهید پس ایشان را به وقت عدهٔ (شمارش ماههای مقرّر) آنان طلاق دهید و عدهٔ (شمارش ماهها) را حساب کنید (بعد جدا شوید) و از پروردگارتان تقوا پیشه سازید، (زنانی که قرار است جدا شوید) را از خانه هایشان بیرون نکنید و (زنان نیز تا عدّه تمام نشده) بیرون نروند جز آنکه زشتکاری آشکاری را مرتکب شده باشند و این مرزهای اللّه است و هر کس به مرزهای اللّه تجاوز کند پس به درستی بر خویشتن ستم کرده است، (ای محمّد) چه می دانی؟ شاید اللّه بعد از این پیشامدی را ایجاد کند (و از طلاق منصرف شوند) ۱

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَ أَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَ أَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً (٢)

پس هنگامی که به پایان مدت عدّه خود نزدیک شدند، یا آنان را به شایستگی نگه دارید یا به شایستگی از آنان جدا شوید؛ و دو مرد عادل از میان خودتان را گواه بگیرید و گواهی را برای اللّه برپا دارید. این پندی است برای کسی که به اللّه و روز واپسین ایمان دارد. و هر کس از اللّه پروا کند، اللّه راه بیرون‌رفتنی برای او قرار می‌دهد ۲

وَ يَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَحْتَسِبُ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْراً (٣)

و او را از آنجا که گُمان نمی کند، روزی می دهد و هر کس که بر اللّه توکّل کند پس اللّه برای وی کافی است، همانا اللّه انجام دهندهٔ فرمان خویش است و به درستی اللّه برای هر چیزی اندازه ای را قرار داده است ۳

وَ اللاَّئِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلاَثَةُ أَشْهُرٍ وَ اللاَّئِي لَمْ يَحِضْنَ وَ أُولاَتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْراً (٤)

و آنان که از زنان شما از حیض (عادت ماهانه) ناأُمید شدند، اگر شکّ داشتید پس عدهٔ ایشان سه ماه است و آنان که (به دلیل مشکلات هورمونی زنانگی) حیض نشدند (نیز سه ماه است) و زنان باردار مُهلت (زمان مقرّر) برای ایشان آن است که وضع حمل کنند و هر کس تقوای الهی پیشه سازد، اللّه برای او در کارش آسانی قرار می دهد ۴

ذٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَ يُعْظِمْ لَهُ أَجْراً (٥)

این فرمان اللّه است که به سوی شما نازل کرد و هر کس تقوای الهی پیشه سازد اللّه گناهانش را می پوشاند و پاداش او را بزرگ خواهد ساخت ۵

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَ لاَ تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَ إِنْ كُنَّ أُولاَتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَ أْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَ إِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَى (٦)

زنان را در همان جایی که خود سکونت دارید، به اندازه توانتان سکونت دهید و ایشان را آزار ندهید که بر آنان تنگ بگیرید و اگر باردار باشند، پس برای آنها هزینه کنید تا وضع حمل نمایند و اگر برای شما کودک را شیر دادند، پس (حق و) حقوقشان را بپردازید و به نیکی با یکدیگر بسازید و اگر با یکدیگر به دشواری اُفتادید، پس زن دیگری آن کودک را شیر دهد ۶

لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَ مَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لاَ يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلاَّ مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْراً (٧)

باید توانگر از دارایی خویش هزینه کند و آنکه بر او روزی به اندازه داده شده پس باید از آنچه اللّٰه به او ارزانی داشته بدهد، اللّٰه کسی را جز بر اساس آنچه به او داده تکلیف نمی کند، به زودی اللّٰه بعد از سختی آسانی را قرار می دهد ۷

وَ كَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَ رُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَاباً شَدِيداً وَ عَذَّبْنَاهَا عَذَاباً نُكْراً (٨)

و چه بسا شهری که از فرمان پروردگارش و فرستادگان سرپیچی کردند پس ما سخت به حسابشان رسیدیم و آنها را به شدّت عذاب کردیم ۸

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَ كَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْراً (٩)

پس سرانجام کار خویش را چشیدند و عاقبت کارشان زیانکاری شد ۹

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَاباً شَدِيداً فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْراً (١٠)

اللّٰه بر ایشان عذابی سخت را آماده کرد پس ای خردمندان که ایمان آورده اید تقوای الهی پیشه سازید به درستی به سوی شما یادآوری از اللّٰه نازل شده است ۱۰

رَسُولاً يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَ يَعْمَلْ صَالِحاً يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقاً (۱۱)

فرستاده ای که آیات را به روشنی بر شما تلاوت می کند تا کسانیکه ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام دادند را از تاریکی ها به سوی نور وارد کند و هر کس به الله ایمان آورد و عمل شایسته انجام دهد او را به باغ هایی که زیر آنها نهرها جاریست جاودان و ماندگار وارد می کند، به درستی الله روزی نیکو برای او آماده کرده است ۱۱

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ مِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْماً (۱۲)

الله همان کسی است که هفت آسمان را آفرید و از زمین نیز همانند آنها؛ فرمان او (الله) میان آنها فرود می آید، تا بدانید که الله بر همه چیز تواناست و آنکه دانش الله بر هر چیز احاطه دارد ۱۲

سوره تحریم - ۶۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندۀ مهربان

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاةَ أَزْوَاجِكَ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱)

ای پیامبر چرا آنچه را الله بر تو حلال کرد، حرام می کنی؟ خُشنودی همسران خویش را می خواهی و الله آمرزندۀ مهربان است ۱

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَ اللَّهُ مَوْلاكُمْ وَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۲)

به درستی الله برای شما خلوص پیمانهایتان را مقرّر داشته و الله سرپرست شماست و او داناِی حکیم است ۲

وَ إِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثاً فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَ أَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَ أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَکَ هٰذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ (٣)

و آنگاه که پیامبر با یکی از همسرانش سخنی را در میان گذاشت پس آن زن آن را فاش کرد و الله پیامبر را آگاه ساخت و (الله) قسمتی را بر محمّد افشاء کرد و از افشای قسمتی خودداری کرد پس هنگامی که (الله) بدان (موضوع) محمّد را آگاهی داد، (همسرش)گفت: تو را چه کسی بدین آگاه کرده است؟ (محمّد) گفت: آن دانای آگاه (الله) باخبرم ساخته است ۳

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَ إِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلاَهُ وَ جِبْرِيلُ وَ صَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمَلاَئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِکَ ظَهِيرٌ (٤)

(ای همسران پیامبر) اگر شما به سوی الله توبه کنید (به نفع خودتان است چرا که) به درستی دل های شما (از حقّ) برگشته است و اگر بر ضدّ او (محمّد) همدستی کنید پس همانا الله و جبرئیل و (افرادِ) شایسته از مؤمنین پشتیبان او هستند و فرشتگان بعد از آنها حامی او هستند ۴

عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجاً خَيْراً مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَ أَبْكَاراً (٥)

چه بسا اگر (محمّد) شما را طلاق دهد، پروردگارش به جای آن به او زنانی نیکوتر از شما عوض دهد، همسرانی مسلمان، مؤمن، مُطیع، توبه کننده، عبادت کننده، روزه دار، بازگشت کننده (به سوی الله) و باکره ۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ نَاراً وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلاَئِكَةٌ غِلاَظٌ شِدَادٌ لاَ يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (٦)

ای کسانیکه ایمان آوردید خود و خانوادهٔ خویش را از آتشی که سوخت آن مردم و سنگ هاست باز دارید بر آن آتش فرشتگانی سختگیر هستند که الله آنچه اَمرشان کند (هرگز) نافرمانی نمی کنند و مأمورند که انجام دهند ۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لاَ تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٧)

ای کسانیکه کُفر ورزیدید امروز پوزش نخواهید، جز این نیست که بدآنچه انجام می دادید مُجازات می شوید ۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحاً عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لاَ يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۸)

ای کسانیکه ایمان آوردید به سوی اللّٰه توبه ای راستین کنید و اُمید است پروردگارتان از شما بدی های شما را بزُداید و شما را به باغ هایی که از زیر آنها نهرها جاریست وارد کند، روزی که اللّٰه پیامبر و کسانی را که با او هستند را خوار نخواهد ساخت و نورشان پیشاپیش آنها و سمت راستشان می شتابد، (ایمانداران) می گویند: پروردگارا برای ما نور ما را تمام گردان و ما را بیامرز، همانا تو بر همه چیز توانا هستی ۸

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (۹)

ای پیامبر با کافران و مُنافقان جهاد کن و بر ایشان سخت بگیر، جایگاه ایشان (آتش) جهنم است چه سرانجام بدی است ۹

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَةَ نُوحٍ وَ امْرَأَةَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَ قِيلَ ادْخُلاَ النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ (۱۰)

اللّٰه برای آنان که کُفر ورزیدند زن نوح و زن لوط را مَثل زده است، آن دو زن تحت سرپرستی دو بنده از بندگان شایسته ما بودند امّا به آنان خیانت کردند آن دو (پیامبر) در برابر اللّٰه کاری را نتوانستند برای آن دو (زن) انجام دهند و گفته شد: شما (دو زن) با (افرادِ) وارد شده، داخل آتش (جهنم) شوید ۱۰

وَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَةَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتاً فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۱۱)

اللّٰه برای آنان که ایمان آوردند زن فرعون را مَثل زده است، آنگاه که گفت: پروردگارا نزدِ خویش در باغ (بهشت) خانه ای برایم بساز و مرا از فرعون و اعمالش نجات ده و (مرا) از گروه ستمگران نجات ده ۱۱

وَ مَرْيَمَ ابْنَةَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَ صَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَ كُتُبِهِ وَ كَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ (١٢)

و مریم دخترِ عمران را که عورت خویش را حفظ نمود پس از نیروی خودمان در او دمیدیم و مریم تصدیق کننده فرمان پروردگار خویش و کتابهای او بود و (او) از (افرادِ) مُطیع (الهی) بوده است ١٢

سوره مُلک - ۶۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١)

مُبارک باد (الله)، کسی که پادشاهی در دست اوست و او بر همه چیز تواناست ١

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَ الْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (٢)

کسی که مرگ و زندگی را خلق کرد، تا شما را آزمایش کند تا کدامیک عمل نیکوتری دارید و او شوکتمندِ آمرزنده است ٢

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقاً مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ (٣)

همان کسی که هفت آسمان را طبقه طبقه خلق کرد. در آفرینش (الله) مهربان هیچ ناهماهنگی نمی بینی؛ پس بار دیگر نگاه کن (و بنگر)، آیا هیچ شکافی می بینی؟ ٣

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئاً وَ هُوَ حَسِيرٌ (٤)

سپس باز هم چشم خود را بگردان (و بنگر) تا نگاهت خسته و درمانده به سویت بازگردد (خواهی دید) که خللی در آفرینش نیست ۴

وَ لَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَ جَعَلْنَاهَا رُجُوماً لِلشَّيَاطِينِ وَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (۵)

و مسلّماً آسمان دنیا را به چراغهایی آراسته نمودیم و آنها را وسیلهٔ راندن شیاطین (وسوسه گران) قرار دادیم و برای ایشان عذابی سوزان آماده کرده ایم ۵

وَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ (٦)

و برای آنانکه به پروردگار خویش کُفر ورزیدند، عذاب جهنم مقرّر است و چه جایگاه بدی است ۶

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقاً وَ هِيَ تَفُورُ (۷)

هنگامی که در آن (آتش جهنم) انداخته شوند، از آن صدای دلخراشی را بشنوند و (آتش) آن فوران می کند ۷

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَ لَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (۸)

(جهنم) از شدّت خشم نزدیک است پاره پاره شود، هر گاه که در آن گروهی انداخته می شوند، نگهبانانش (مأموران جهنم) از ایشان می پرسند: آیا شما را هشدار دهنده ای نیامد؟ ۸

قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَ قُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ كَبِيرٍ (۹)

(اهل جهنم) می گویند: بله ما را هشدار دهنده ای آمد پس (آن را) دروغ شُمردیم و گفتیم اللّه چیزی را نازل نکرده است (و) شما دچار گُمراهی بزرگی هستید ۹

وَ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (۱۰)

و (اهل جهنم) گفتند: اگر می شنیدیم یا تعقّل می کردیم، اهل آتش سوزان (جهنم) نمی شدیم ۱۰

فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقاً لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (۱۱)

پس به گُناه خویش اعتراف می کنند پس دوری (از رحمت اللّه) برای اهل آتش سوزان مقرّر است ۱۱

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ (۱۲)

همانا کسانیکه از پروردگار خویش در نهان بترسند، آنان آمرزشی و مُزدی بزرگ دارند ۱۲

وَ أَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۱۳)

و سخن خویش را پنهان کنید یا آن را آشکار سازید، همانا اللّه به درون سینه ها داناست ۱۳

أَ لاَ يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (١٤)

آیا کسی که خلق کرده و او دقیقِ و آگاه است علم ندارد ۱۴

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولاً فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَ كُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَ إِلَيْهِ النُّشُورُ (١٥)

او (اللّٰه) کسی است که زمین را برای شما رام گردانید پس به هر سوی آن راه بروید و از روزی آن بُخورید و جمع شدن (در روز قیامت) بسوی اوست ۱۵

أَ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (١٦)

آیا از آن کس که در آسمان است، امنیت دارید که شما را در زمین فرو نبرد؟ پس (زمین) به ناگاه به لرزه در آید ۱۶

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِباً فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ (١٧)

آیا از آن کس که در آسمان است، امنیت دارید که بر شما سنگها نفرستد تا بفهمید هشدار من چگونه است؟ ۱۷

وَ لَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (١٨)

و مسلّماً کسانیکه پیش از ایشان بودند دروغ شُمردند پس خشم من چگونه بود؟ ۱۸

أَ وَ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَ يَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلاَّ الرَّحْمٰنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ (١٩)

آیا به پرندگان بالای سرشان نگاه نکردند که بال های خود را باز و بسته می کنند جز (اللّٰه) مهربان کسی آنها را (در آسمان) نگاه نمی دارد، همانا او بر همه چیز بیناست ۱۹

أَمَّنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلاَّ فِي غُرُورٍ (٢٠)

و جز (اللّٰه) مهربان کیست که شما را یاری کند که برای شما چون لشکری باشد؟ کافران جز فریب خوردگانی بیش نیستند ۲۰

أَمَّنْ هٰذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَ نُفُورٍ (٢١)

یا چه کسی شما را روزی می دهد اگر اللّٰه آن را باز دارد؟ بلکه (کافران) در سرکشی و فرار (از حقّ) پافشاری می کنند ۲۱

أَ فَمَنْ يَمْشِي مُكِبّاً عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيّاً عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٢)

آیا آن کس که با چهره ای سرافکنده راه می رود، هدایت یافته تر است یا آنکه سربلند بر راه اُستوار قدم بر می دارد؟ ٢٢

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلاً مَا تَشْكُرُونَ (٢٣)

(ای محمّد) بگو: اوست که شما را پدید آورد و برای شما گوش و چشم و دل را قرار داد، چه اندک سپاسگزاری می کنید ٢٣

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٤)

(ای محمّد) بگو: اوست که شما را در زمین پراکنده کرد و به سوی او بازگردانده می شوید ٢۴

وَ يَقُولُونَ مَتَى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٥)

(کافران) می‌گویند: این وعده (قیامت) چه هنگام است اگر راست می گوئید؟ ٢۵

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٢٦)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که دانش آن نزدِ اللّه است و جز این نیست که من فقط هشدار دهنده ای آشکار هستم ٢۶

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ قِيلَ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ (٢٧)

پس چون آن (وعدهٔ عذاب) را نزدیک ببینند، چهره های کسانیکه کُفر ورزیدند در هم می گردد و گفته می شود: این است آنچه آن را طلب می کردید ٢٧

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَ مَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (٢٨)

(ای محمّد) بگو: آیا دیدید اگر اللّه مرا و آنان که با من هستند را هلاک سازد یا بر ما رحم کند پس چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه خواهد داد؟ ٢٨

قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ آمَنَّا بِهِ وَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلاَلٍ مُبِينٍ (٢٩)

(ای محمّد) بگو: او (اللّه) مهربان است، به او ایمان آوردیم و بر او توکّل می کنیم پس به زودی می فهمید چه کسی در گُمراهی آشکار است ٢٩

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْراً فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ (٣٠)

(ای محمّد) بگو: آیا دیده اید اگر اللّه آب های (زمین های) شما را فرو ببرد پس چه کسی برای شما آب چشمه ها را می آورد؟ ٣٠

سوره قلم - ۶۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّه بخشندهٔ مهربان

ن وَ الْقَلَمِ وَ مَا يَسْطُرُونَ (١)

ن . و قلم و آنچه می نویسند ١

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ (٢)

که تو (ای محمّد) به نعمت پروردگارت دیوانه نیستی ٢

وَ إِنَّ لَكَ لَأَجْراً غَيْرَ مَمْنُونٍ (٣)

همانا تو را مُزدی بی پایان خواهد بود ٣

وَ إِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (٤)

و همانا تو به حقّ بر نصیب عظیمی هستی (اعطای قرآن) ۴

فَسَتُبْصِرُ وَ يُبْصِرُونَ (٥)

پس بزودی خواهی دید و خواهند دید ۵

بِأَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ (٦)

که کدامیک از شما کم خِرد هستید ۶

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (٧)

همانا پروردگارت بدان که از راه او گُمراه بوده داناتر است و او به (حال افرادِ) هدایت یافته داناست ۷

فَلاَ تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ (٨)

پس (افرادِ) تکذیب کننده را اطاعت نکن ۸

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ (٩)

(آنها) دوست داشتند نرمش نشان دهی تا کنار آیند ۹

وَ لاَ تُطِعْ كُلَّ حَلاَّفٍ مَهِينٍ (١٠)

و هیچ پندارباف دروغگویی را اطاعت نکن ۱۰

هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ (١١)

عیب جویی که دائماً سخن چینی می کند ۱۱

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (١٢)

بازدارندهٔ از خیر و تجاوز کنندهٔ گناهکار است ۱۲

عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيمٍ (١٣)

علاوه بر آن درشتخوی (گُستاخ) و بدنام است ۱۳

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَ بَنِينَ (١٤)

اگر چه دارای اموال و فرزندان هست ۱۴

إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٥)

هر گاه بر او آیات ما تلاوت شود، می گوید افسانه های پیشینیان است ۱۵

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ (١٦)

به زودی به بینی او مُهر (ننگ) می نهیم (رسوایش می کنیم) ۱۶

إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ (١٧)

همانا ما ایشان را چنانکه یاران باغ را آزمایش کردیم، آزمودیم وقتی که سوگند خوردند که محصول باغ را بامداد خواهند چید ۱۷

وَ لاَ يَسْتَثْنُونَ (۱۸)

و چیزی (برای افرادِ تهیدست) باقی نخواهند گذاشت ۱۸

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّکَ وَ هُمْ نَائِمُونَ (۱۹)

پس باغ را (بلای) فراگیری از پروردگارت فرا گرفت در حالیکه ایشان خواب بودند ۱۹

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ (۲۰)

پس (باغ سوخت و) مانند شب (تاریک و سیاه) گردید ۲۰

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ (۲۱)

پس همدیگر را صبح صدا زدند ۲۱

أَنِ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ (۲۲)

که اگر می خواهید محصول را برداشت کنید به باغ خود رهسپار بشوید ۲۲

فَانْطَلَقُوا وَ هُمْ يَتَخَافَتُونَ (۲۳)

پس (به باغ) می رفتند در حالیکه ایشان (خود را از بینوایان) مخفی می کردند ۲۳

أَنْ لاَ يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ (۲٤)

که مبادا امروز بینوایی به باغ شما داخل شود ۲۴

وَ غَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ (۲۵)

و صبح در حالیکه مصمم به راندن (بینوایان) بودند راهی شدند ۲۵

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ (۲٦)

پس هنگامی که باغ را دیدند، گفتند: همانا ما راه را گُم کرده ایم ۲۶

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (۲۷)

(نه؟) بلکه ما (از نعمت باغ) محروم شده ایم ۲۷

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْ لاَ تُسَبِّحُونَ (۲۸)

فرد میانه روی از ایشان گفت: آیا به شما نگفتم چرا (اللّه) را تسبیح نمی گویید؟ ۲۸

قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۲۹)

گفتند: پروردگار ما مُنزه است، همانا ما (افرادِ) ستمکاری بودیم ۲۹

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلاَوَمُونَ (۳۰)

پس بعضی بر بعضی دیگر روی آورده (و) همدیگر را سرزنش کردند ۳۰

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ (۳۱)

گفتند: وای بر ما همانا ما سرکش (نافرمان) بودیم ۳۱

عَسَى رَبُّنَا أَنْ يُبْدِلَنَا خَيْراً مِنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ (۳۲)

اُمید است که پروردگارم باغی بهتر از این را به ما ارزانی دارد، همانا ما به پروردگار خویش مُشتاقیم ۳۲

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۳۳)

عذاب اینگونه است و همانا عذاب آخرت اگر بدانید شدیدتر است ۳۳

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۳٤)

همانا (افرادِ) پرهیزکار نزد پروردگارشان در باغهای پُر نعمت هستند ۳۴

أَ فَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ (۳۵)

آیا (افرادِ) تسلیم شده (در برابر الله) را چون مُجرمان قرار می دهیم؟ ۳۵

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳٦)

شما را چه شده است که اینگونه حُکم می کنید ۳۶

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ (۳۷)

آیا شما کتابی (الهی) دارید که از روی آن یاد می گیرید؟ ۳۷

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ (۳۸)

آیا هر آنچه میل دارید در آن کتاب وجود دارد؟ ۳۸

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ (۳۹)

یا با ما پیمان هایی بسته اید که تا روز قیامت به هر چه حُکم کنید حقّ با شما باشد ۳۹

سَلْهُمْ أَيُّهُمْ بِذٰلِکَ زَعِيمٌ (٤٠)

و از ایشان بپرس کدام یک از ایشان بدان ضامن هستند ۴۰

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (٤١)

آیا ایشان را شریکانی است پس شریکان خویش را بیاورید اگر راستگو هستید ۴۱

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَ يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ (٤٢) روزی که ساق آشکار می شود (قیامت واقع می شود) و به سجده کردن فرا خوانده شوند و نتوانند (سجده کنند) ۴۲

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَ قَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَ هُمْ سَالِمُونَ (٤٣)

چشمان ایشان به زیر خواهد اُفتاد و خواری ایشان را فرا می گیرد و به درستی (در دنیا) به سوی سجده کردن (از اللّه) دعوت می شدند ولی امتناع می ورزیدند ۴۳

فَذَرْنِي وَ مَنْ يُكَذِّبُ بِهٰذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لاَ يَعْلَمُونَ (٤٤)

پس مرا با آنکه این سخن (آیات) را دروغ می شُمارد رها کن، به زودی ایشان را از آنجا که نمی دانند گرفتار می کنیم ۴۴

وَ أُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ (٤٥)

و ایشان را مُهلت می دهم، همانا نیرنگ من اُستوار (مُحکم) است ۴۵

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْراً فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (٤٦)

آیا (محمّد تو) از آنان مُزدی را می خواهی که پرداخت آن بر ایشان سنگین است؟ ۴۶

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ (٤٧)

آیا غیب نزد ایشان است و ایشان (آن را) می نویسند؟ ۴۷

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّکَ وَ لاَ تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَ هُوَ مَكْظُومٌ (٤٨)

پس (ای محمّد) بر فرمان پروردگارت شکیبا باش و مانند صاحب ماهی (یونس) مباش که (اللّه را) صدا زد و سخت غمگین بود ۴۸

لَوْ لاَ أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَ هُوَ مَذْمُومٌ (٤٩)

اگر نعمتی از پروردگارش به او نرسیده بود قطعاً سرزنش شده (در شکم ماهی) در تنهایی می ماند ۴۹

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (۵۰)

پس پروردگارش او را انتخاب کرد و او را از (افرادِ) شایسته گرداند ۵۰

وَ إِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَ يَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ (۵۱)

و آنان که کافر شدند، هنگامی که قرآن را می شنوند، نزدیک است با نگاه هایشان تو را بلغزانند و می گویند: او قطعاً دیوانه است ۵۱

وَ مَا هُوَ إِلاَّ ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۵۲)

در حالیکه قرآن جز تذکری برای جهانیان نیست ۵۲

سوره حاقه - ۶۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

الْحَاقَّةُ (۱)

آنچه محقّق می شود ۱

مَا الْحَاقَّةُ (۲)

و چیست آنچه محقّق می شود؟ ۲

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ (۳)

و تو (ای محمّد) چه می دانی آنچه که محقّق می شود چیست ۳

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَ عَادٌ بِالْقَارِعَةِ (٤)

(قومِ) ثمود و (قومِ) عاد روز کوبنده را دروغ شُمردند ۴

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ (۵)

پس امّا (قومِ) ثمود به خاطرِ سرکشی (از فرمان الهی) هلاک شدند ۵

وَ أَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ (٦)

و امّا (قومِ) عاد به سببِ تند بادی ویرانگر هلاک شدند ۶

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُوماً فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (٧)

(اللّٰه تُندبادی را) هفت شب و هشت روز پیاپی بر ایشان فرستاد پس قوم را در آن بیهوش و اُفتاده می دیدی، انگار ایشان تنه های توخالی درختان خرما هستند ۷

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ (٨)

پس آیا هیچ باقی مانده ای از ایشان را می بینی؟ ۸

وَ جَاءَ فِرْعَوْنُ وَ مَنْ قَبْلَهُ وَ الْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ (٩)

و فرعون و آنان که پیش از او بودند و شهرهای نابود شده که مرتکب خطا (کُفر و شرک) شدند ۹

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً (١٠)

پس با فرستاده پروردگارشان مخالفت کردند پس (اللّٰه) ایشان را به کیفری سخت گرفتار نمود ۱۰

إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ (١١)

ما زمانی که (در طوفان نوح) آب طغیان کرد شما را سوار کِشتی کردیم ۱۱

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَ تَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ (١٢)

تا برای شما آن را تذکری قرار دهیم و گوش‌های شنوا آن را بشنوند ۱۲

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ (١٣)

پس هنگامی که در شیپور یکباره دمیده شود ۱۳

وَ حُمِلَتِ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً (١٤)

و زمین و کوه ها از جا برداشته شوند پس یکباره در هم کوبیده و مُتلاشی گردند ۱۴

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (١٥)

پس در آن روز واقعه رُخ خواهد داد ۱۵

وَ انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ (١٦)

و (در روز قیامت) آسمان شکافته می شود پس در آن روز آسمان سُست و فروپاشیده خواهد بود ۱۶

وَ الْمَلَکُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَ يَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّکَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ (١٧)

و فرشتگان در اطراف آن هستند و عرش پروردگارت را در آن روز هشت (فرشته) بالای سر خود حمل می کنند ۱۷

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لاَ تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ (١٨)

در آن روز (برای حسابرسی) عرضه می شوید از شما (چیزی از کارهایتان) پنهان (و) مخفی نمی ماند ۱۸

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهْ (١٩)

پس امّا آنکه کتاب (نامهٔ اعمال) او به دست راستش داده شود پس می گوید: اینک بیایید و کتاب مرا بخوانید ۱۹

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلاَقٍ حِسَابِيَهْ (٢٠)

همانا من می پنداشتم که با حساب خود (در روز قیامت) روبرو می شوم ۲۰

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ (٢١)

پس او در زندگی (آخرت) خُشنود خواهد بود ۲۱

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (٢٢)

در باغ های افراشته ۲۲

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ (٢٣)

که (میوه های) آن در دسترس است ۲۳

كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِيئاً بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ (٢٤)

بُخورید و بنوشید، گوارایتان باد بدآنچه در دنیا انجام داده اید ۲۴

وَ أَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ (٢٥)

و امّا آن کس که کتاب او (نامهٔ اعمالش) به دست چپش داده شود، می گویند: ای کاش کتابم به من داده نمی شد ۲۵

وَ لَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ (٢٦)

و هرگز نمی دانستم که حساب من چیست ۲۶

يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ (٢٧)

ای کاش مرگ پایان دهنده (زندگی من) می بود ۲۷

مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَهْ (٢٨)

اموالم مرا سودی نبخشید ۲۸

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ (٢٩)

و قدرتم از دست من برفت ۲۹

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ (٣٠)

(اللّٰه فرمان می دهد که) او را بگیرید پس او را به زنجیر کشید ۳۰

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ (٣١)

سپس او را به دوزخ اندازید ۳۱

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعاً فَاسْلُكُوهُ (٣٢)

سپس او را با زنجیری که طول آن هفتاد ذراع است، ببندید ۳۲

إِنَّهُ كَانَ لاَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ (٣٣)

همانا او به اللّٰه بزرگ ایمان نمی آورد ۳۳

وَ لاَ يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (٣٤)

و بر خوراک دادن بینوایان تشویق نمی کرد ۳۴

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ (٣٥)

پس او را امروز در اینجا دوستی نیست ۳۵

وَ لاَ طَعَامٌ إِلاَّ مِنْ غِسْلِينٍ (٣٦)

و خوراک او جز خونابه (چرک و خون) نیست ۳۶

لاَ يَأْكُلُهُ إِلاَّ الْخَاطِئُونَ (٣٧)

جز (افرادِ) خطاکار آن را نخورند ۳۷

فَلاَ أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ (٣٨)

پس سوگند می خورم بدآنچه می بینید ۳۸

وَ مَا لاَ تُبْصِرُونَ (٣٩)

و آنچه نمی بینید ۳۹

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (٤٠)

همانا آن (قرآن) قطعاً گفتار فرستاده ای گرامی است ۴۰

وَ مَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلاً مَا تُؤْمِنُونَ (٤١)

گفتار هیچ شاعری نیست، چه اندک ایمان می آورید ۴۱

وَ لاَ بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ (٤٢)

و گفتار یک کاهن نیست، چه اندک یادآور می شوید ۴۲

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٣)

از (سوی) پروردگار جهانیان نازل شده است ۴۳

وَ لَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ (٤٤)

و اگر (محمّد) سخنان دیگری را به ما نسبت می داد ۴۴

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ (٤٥)

قطعاً دست راست او را می گرفتیم ۴۵

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ (٤٦)

سپس رگ گردن او را می بریدیم ۴۶

فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ (٤٧)

و کسی از شما نمی توانست از (کُشتن محمّد) جلوگیری کند ۴۷

وَ إِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ (٤٨)

در حالیکه همانا قرآن تذکری برای پرهیزکاران است ۴۸

وَ إِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ (٤٩)

و همانا ما می دانیم که از شما دروغ گویانی وجود دارند ۴۹

وَ إِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠)

به درستی قرآن حسرتی برای کافران است ۵۰

وَ إِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ (٥١)

و همانا قرآن به درستی حقّی انکار نشدنی است ۵۱

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٥٢)

پس به اسم پروردگار بزرگت، تسبیح بگو ۵۲

سوره معارج - ۷۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام الله بخشندهٔ مهربان

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ (١)

سؤال کننده ای از عذاب فرود آینده پرسید ۱

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ (٢)

برای کافران از آن (عذاب) دفع کننده ای نیست ۲

مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ (٣)

از جانب الله دارای درجات بلند ۳

تَعْرُجُ الْمَلاَئِكَةُ وَ الرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ (٤)

فرشتگان و روح به سوی او در دوره ای که اندازهٔ آن پنجاه هزار سال است بالا می روند ۴

فَاصْبِرْ صَبْراً جَمِيلاً (٥)

پس (ای محمّد) به نیکویی شکیبا باش ۵

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيداً (٦)

همانا ایشان (کافران) آن (عذاب) را دور می بینند ۶

وَ نَرَاهُ قَرِيباً (٧)

و ما آن را نزدیک می بینیم ۷

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ (٨)

روزی که آسمان چون فلز گُداخته می گردد ۸

وَ تَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ (٩)

و کوه ها همچون پشم رنگینی می گردند ۹

وَ لاَ يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيماً (١٠)

و دوستی از حال دوستی نمی پرسد ۱۰

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ (١١)

(در آن روز دوستان و نزدیکان) به ایشان نشان داده می شوند، مُجرم (گناهکار) دوست دارد کاش (برای رهایی خود) از عذاب آن روز پسران خویش را عوض (فدیه) دهد ۱۱

وَ صَاحِبَتِهِ وَ أَخِيهِ (١٢)

و همسر و برادرش را ۱۲

وَ فَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ (١٣)

و خویشاوندانی که او را پناه دهند ۱۳

وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً ثُمَّ يُنْجِيهِ (١٤)

و هر که را در تمام زمین است، تا نجات پیدا کند ۱۴

كَلاَّ إِنَّهَا لَظَى (١٥)

چنین نیست، همانا آن (جهنم) شرارهٔ آتش است ۱۵

نَزَّاعَةً لِلشَّوَى (١٦)

پوست را می کَند ۱۶

تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَ تَوَلَّى (١٧)

جهنم کسی را صدا می زند که (از کلام اللّٰه) روی گردانده و پُشت کرده است ۱۷

وَ جَمَعَ فَأَوْعَى (١٨)

و مال اندوزی کرده و نگاه داشته است ۱۸

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعاً (١٩)

همانا انسان حریص (طمعکار) خلق شده است ۱۹

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعاً (٢٠)

هنگامی که شرّی به او برسد، بیقراری می کند ۲۰

وَ إِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعاً (٢١)

و هنگامی که به او خیری برسد، دریغ می ورزد ۲۱

إِلاَّ الْمُصَلِّينَ (٢٢)

جز نمازگزاران ۲۲

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلاَتِهِمْ دَائِمُونَ (٢٣)

کسانیکه بر نماز خود پایبند هستند ۲۳

وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ (٢٤)

و کسانیکه در اموالشان حقی معلوم است ۲۴

لِلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ (۲۵)

برای نیازمندان و محرومان ۲۵

وَ الَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (۲٦)

و کسانیکه تصدیق کنندهٔ روز جزا (قیامت) هستند ۲۶

وَ الَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (۲۷)

و کسانیکه ایشان از عذاب پروردگارشان هراسان هستند ۲۷

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ (۲۸)

همانا از عذاب پروردگارشان نمی توانند ایمن باشند ۲۸

وَ الَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (۲۹)

و کسانیکه عورت های خویش را حفظ می کنند ۲۹

إِلاَّ عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (۳۰)

مگر بر همسرانشان یا زنانی که در پیمانشان هستند پس ایشان مورد سرزنش نیستند ۳۰

فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ العَادُونَ (۳۱)

پس هر کس ورای این را بطلبد پس آنان متجاوز هستند ۳۱

وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُونَ (۳۲)

و کسانیکه امانتها و پیمان های خویش را حفظ می کنند ۳۲

وَ الَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ (۳۳)

و کسانیکه پایبند شهادتهای خویش هستند ۳۳

وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلاَتِهِمْ يُحَافِظُونَ (۳٤)

و کسانیکه بر نمازهایشان مراقب هستند ۳۴

أُولٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ (۳۵)

آنها در باغهای (بهشت) مورد احترام هستند ۳۵

فَمَا لِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَکَ مُهْطِعِينَ (٣٦)

کافران را چه شده به نزد تو شتابان می آیند ۳۶

عَنِ الْيَمِينِ وَ عَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ (٣٧)

گروه گروه از چپ و راست ۳۷

أَ يَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ (٣٨)

آیا هر کس از ایشان اُمیدوار است که به باغ های پُر نعمت وارد شود؟ ۳۸

كَلاَّ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ (٣٩)

چنین نیست، همانا ما ایشان را از آنچه می دانند خلق کردیم ۳۹

فَلاَ أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَ الْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ (٤٠)

پس به پروردگار مشرقها و مغربها سوگند یاد می کنم، همانا ما توانا هستیم ۴۰

عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْراً مِنْهُمْ وَ مَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (٤١)

بر آنکه بهتر از آنها را جایگزین سازیم و (هرگز کافران بر) ما پیشی نخواهند گرفت ۴۱

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَ يَلْعَبُوا حَتَّى يُلاَقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (٤٢)

پس ایشان را رها کن که (در باطل) فرو روند و بازی کنند تا به آن روزشان که وعده داده شده اند برسند ۴۲

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعاً كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ (٤٣)

روزی که از گورها شتابان بیرون می آیند، گویی به سوی نشانه ای روان هستند ۴۳

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذٰلِکَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (٤٤)

چشمانشان به زیر فرو اُفتاده و ایشان را خواری فرا گرفته است، این آن روزی است که وعده داده می شوند ۴۴

سوره نوح - ۷۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١)

همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم که قوم خود را هشدار بده قبل از آنکه عذابی دردناک بر ایشان بیاید ۱

قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٢)

(نوح) گفت: ای قوم همانا من هشدار دهنده ای آشکار هستم ۲

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُونِ (٣)

که الله را عبادت کنید و پرهیزکاری کنید و مرا اطاعت کنید ۳

يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَ يُؤَخِّرْكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لاَ يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٤)

تا الله گناهان شما را بیامرزد و (عذاب) شما را تا مُهلت معین به تأخیر اندازد، همانا اگر بدانید مُهلت (تعیین شده) الله هنگامی که بیاید به تأخیر انداخته نمی شود ۴

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلاً وَ نَهَاراً (٥)

(نوح) گفت: پروردگارا همانا قوم خود را شب و روز دعوت کردم ۵

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلاَّ فِرَاراً (٦)

پس دعوت من جز بر فرار (کُفر ایشان) نیفزود ۶

وَ إِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَ اسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَ أَصَرُّوا وَ اسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَاراً (٧)

و آنکه (پروردگارا) هر گاه ایشان را دعوت کردم تا برای ایشان (گناهانشان را) بیامرزی، انگشتان خویش را (از شنیدن کلامت) در گوش هایشان نهادند و جامه هایشان را بر سر کشیدند (تا مرا نبینند) و پافشاری (بر کُفر) کردند و هر چه بیشتر بر کِبر خود افزودند ۷

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَاراً (٨) سپس ایشان را آشکارا دعوت کردم ٨

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَ أَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَاراً (٩)

سپس بار دیگر برای ایشان (دعوت را) آشکار نمودم و پنهانی نیز به ایشان گفتم ٩

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّاراً (١٠)

پس گفتم از پروردگار خویش آمرزش بخواهید، همانا او بسیار آمرزنده است ١٠

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَاراً (١١)

(اللّه کسی است که) برای شما (بارانهای) پی در پی می فرستد ١١

وَ يُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَنِينَ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَاراً (١٢)

و شما را به اموال و فرزندان یاری می رساند و برای شما باغستان هایی قرار می دهد و برای شما نهرهایی را قرار می دهد ١٢

مَا لَكُمْ لاَ تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَاراً (١٣)

و شما را چه شده است که برای اللّه ارزشی قائل نیستید ١٣

وَ قَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَاراً (١٤)

و به درستی (اللّه) شما را گوناگون خلق کرد ١۴

أَ لَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقاً (١٥)

آیا ندیده اند که اللّه چگونه هفت آسمان را طبقه طبقه آفرید؟ ١۵

وَ جَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُوراً وَ جَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجاً (١٦)

و ماه را در آنها نوری قرار داد و خورشید را چراغی قرار داد ١۶

وَ اللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتاً (١٧)

و اللّه شما را از زمین به نیکویی بیرون آورده است ١٧

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَ يُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجاً (١٨)

سپس شما را به آن باز می گرداند و شما را (از آن زمین) خارج می کند ١٨

وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطاً (۱۹)

و الله برای شما زمین را بستری قرار داد ۱۹

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلاً فِجَاجاً (۲۰)

تا در راه های وسیع آن بروید ۲۰

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَ اتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَ وَلَدُهُ إِلاَّ خَسَاراً (۲۱)

نوح گفت: پروردگارا همانا کافران مرا نافرمانی کردند و آنکس را پیروی کردند که مال و فرزندش جز زیان (بر او) نیفزوده است ۲۱

وَ مَكَرُوا مَكْراً كُبَّاراً (۲۲)

و نقشه بزرگی را کشیدند ۲۲

وَ قَالُوا لاَ تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَ لاَ تَذَرُنَّ وَدّاً وَ لاَ سُوَاعاً وَ لاَ يَغُوثَ وَ يَعُوقَ وَ نَسْراً (۲۳)

و گفتند: صاحب قدرت های خویش "وَدّ " و "سُواع" و "يَغُوث" و "يَعُوق" و "نَسر" را رها نکنید ۲۳

وَ قَدْ أَضَلُّوا كَثِيراً وَ لاَ تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلاَّ ضَلاَلاً (۲٤)

و به درستی بسیاری را گُمراه کردند و (نوح گفت: پروردگارا) جز گُمراهی بر ستمگران نیفزای ۲۴

مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَاراً فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَاراً (۲۵)

(کافران) به سزای خطاهایشان (در طوفان) غرق شدند پس در آتش (جهنم) داخل شدند پس برای خویش غیر از الله یاری کنندگانی نیافتند ۲۵

وَ قَالَ نُوحٌ رَبِّ لاَ تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّاراً (۲٦)

و نوح گفت: پروردگارا بر زمین هیچکس از کافران را باقی نگذار ۲۶

إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَ لاَ يَلِدُوا إِلاَّ فَاجِراً كَفَّاراً (۲۷)

همانا اگر تو ایشان را باقی بُگذاری بندگانت را گُمراه می کنند و جز افرادِ پلیدِ و ناسپاس نمی زایند ۲۷

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِناً وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ لاَ تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلاَّ تَبَاراً (۲۸)

پروردگارا: مرا و والدینم را و آن را که با ایمان به خانه ام وارد شد را بیامرز و مردان و زنان با ایمان (را بیامرز) و چیزی جز تباهی به ستمکاران نیفزا ۲۸

سوره جن - ۷۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآناً عَجَباً (١)

(ای محمّد) بگو: به سوی من وحی شد که تنی چند از جِنّ (به قرآن) گوش فرا دادند پس گفتند: همانا ما قرآنی عجیب شنیدیم ۱

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَ لَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَداً (٢)

که به سوی رُشد هدایت می کند پس بدان ایمان آوردیم و هرگز اَحدی را شریک پروردگارمان قرار نمی دهیم ۲

وَ أَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَ لاَ وَلَداً (٣)

و آنکه جایگاه پروردگار ما والا است بطوریکه هم صحبت و فرزندی را برای خود نگرفته است ۳

وَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطاً (٤)

و آنکه بیخردان ما بر اللّٰه (سخنان) ناروایی را می گویند ۴

وَ أَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِباً (٥)

و آنکه ما تصور می کردیم که هرگز انسان و جِنّ بر اللّٰه دروغی را نمی گویند ۵

وَ أَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقاً (٦)

و آنکه اشخاصی از انسان به (سخنان) اشخاصی از جِنّ دلگرم می شدند امّا جِنّیان گُمراهی انسانها را می افزودند ۶

وَ أَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَداً (٧)

و آنکه ایشان (جِنّیان) چون تصورات قبلی شما (انسانها) فکر می کردند که هرگز اللّه اَحدی را (در قیامت) بر نمی انگیزد ۷

وَ أَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَساً شَدِيداً وَ شُهُباً (۸)

و آنکه ما آسمان را جستجو کردیم پس آن را پُر از نگهبانانی سرسخت و شهابهایی یافتیم ۸

وَ أَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَاباً رَصَداً (۹)

و همانا ما در محلّ هایی (از آسمان) برای شنیدن، به کمین می نشستیم پس هر کس گوش فرا می داد بلافاصله تیر شهابی در کمین خود می یافت ۹

وَ أَنَّا لاَ نَدْرِي أَ شَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَداً (۱۰)

و ما علم نداریم که آیا برای آنان که در زمین هستند شرّ (بلا) خواسته شده یا برای ایشان پروردگارشان خیر (و هدایت) را خواسته است ۱۰

وَ أَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَ مِنَّا دُونَ ذٰلِکَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَداً (۱۱)

و گروهی از ما افراد صالح هستند و گروهی غیر آن هستند، ما (جِنّیان) به راه‌های گوناگونی بودیم ۱۱

وَ أَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَ لَنْ نُعْجِزَهُ هَرَباً (۱۲)

و آنکه ما می دانستیم که هرگز نمی‌توانیم اللّه را در زمین ناتوان سازیم و هرگز نمی توانیم با گُریز او را عاجز کنیم ۱۲

وَ أَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى آمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلاَ يَخَافُ بَخْساً وَ لاَ رَهَقاً (۱۳)

و آنکه ما (جِنّیان) زمانی که هدایت را شنیدیم بدان ایمان آوردیم پس هر کس به پروردگار خویش ایمان آورد پس نه از کاستی (پاداش) می ترسد و نه ستمی (از اللّه به او می رسد) ۱۳

وَ أَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَ مِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولٰئِکَ تَحَرَّوْا رَشَداً (۱٤)

و آنکه از ما گروهی تسلیم اللّه هستند و از ما گروهی مُنحرف (از راه اللّه) هستند پس هر کس تسلیم شود پس آنان راه رُشد را یافته اند ۱۴

وَ أَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَباً (۱۵)

و امّا مُنحرفان (کافران) هیزم جهنم خواهند بود ۱۵

وَ أَنْ لَوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقاً (١٦)

و اگر بر راه درست پایداری می کردند، قطعاً به ایشان آبی فراوان می نوشاندیم ۱۶

لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَ مَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَاباً صَعَداً (١٧)

تا ایشان را بوسیلهٔ آن آزمایش کنیم و آنکه از یادِ پروردگار من روی گرداند اللّٰه او را به عذابی سخت گرفتار خواهد کرد ۱۷

وَ أَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلاَ تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَداً (١٨)

و آنکه مسجدها فقط برای اللّٰه است پس با اللّٰه اَحدی را صدا نزنید ۱۸

وَ أَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَداً (١٩)

و آنکه چون بندهٔ اللّٰه بپاخاست تا اللّٰه را صدا بزند، نزدیک بود که انبوهی بر سر او فرو بریزند ۱۹

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَ لاَ أُشْرِكُ بِهِ أَحَداً (٢٠)

(ای محمّد) بگو: جز این نیست که فقط پروردگارم را صدا می زنم و اَحدی را شریک او قرار نمی دهم ۲۰

قُلْ إِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرّاً وَ لاَ رَشَداً (٢١)

(ای محمّد) بگو: همانا من مالک زیان و رُشدی برای شما نیستم ۲۱

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَ لَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَداً (٢٢)

(ای محمّد) بگو: همانا مرا اَحدی از اللّٰه پناه ندهد و هرگز جز او پناهگاهی ندارم ۲۲

إِلاَّ بَلاَغاً مِنَ اللَّهِ وَ رِسَالاَتِهِ وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً (٢٣)

(وظیفهٔ من) جز رساندن (کلام) اللّٰه و پیامهای او نیست و هر کس به اللّٰه و فرستاده او نافرمانی کند پس همانا او همیشه در آتش جهنم جاودان است ۲۳

حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِراً وَ أَقَلُّ عَدَداً (٢٤)

تا هنگامی که آنچه را وعده داده می شوند را ببینند پس خواهند دانست چه کسی یاریش سست تر و عده اش کمتر است ۲۴

قُلْ إِنْ أَدْرِي أَ قَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَداً (٢٥)

(ای محمّد) بگو: نمی دانم، آیا آنچه وعده داده شده اید نزدیک است یا برای آن پروردگارم مُهلتی طولانی را قرار داده است؟ ٢٥

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلاَ يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَداً (٢٦)

اللّه دانای غیب است و غیب خویش را بر اَحدی آشکار نمی کند ٢۶

إِلاَّ مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ رَصَداً (٢٧)

جز بر فرستاده ای که (اللّه) بپسندد پس (اللّه) پیش روی او و از پُشت سرش نگهبانی روانه می سازد ٢٧

لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالاَتِ رَبِّهِمْ وَ أَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَداً (٢٨)

تا معلوم دارد که به درستی پیام های پروردگارِ خویش را رساندند و (اللّه) بر آنچه نزد ایشان است احاطه دارد و (اللّه) حساب هر چیزی را مشخص کرده است ٢٨

سوره مُزمل - ۷۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بنام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ (١)

ای جامه بر خود پیچیده ۱

قُمِ اللَّيْلَ إِلاَّ قَلِيلاً (٢)

شب را - جز اندکی - (برای اللّٰه) به پا خیز ۲

نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلاً (٣)

نیمی از آن یا کمتر از آن ۳

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَ رَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً (٤)

یا بیشتر و قرآن را (به جهت فهم) شُمرده بخوان ۴

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلاً ثَقِيلاً (٥)

همانا به سوی تو گفتاری گرانقدر را نازل خواهیم کرد ۵

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئاً وَ أَقْوَمُ قِيلاً (٦)

همانا تدّبر شبانه مؤثرتر است و سخنانش ماندگارترند ۶

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحاً طَوِيلاً (٧)

همانا تو در روز به شدّت مشغول هستی ۷

وَ اذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَ تَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلاً (٨)

و نام پروردگارِ خویش را یاد کن و توجه خود را کاملاً به سوی او معطوف ساز ۸

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلاً (٩)

پروردگار مشرق و مغرب، صاحب قدرتی جز او نیست پس او را وکیل خود قرار ده ۹

وَ اصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَ اهْجُرْهُمْ هَجْراً جَمِيلاً (١٠)

(ای محمّد) بر آنچه می‌گویند شکیبا باش و از ایشان به خوبی دوری کن ١٠

وَ ذَرْنِي وَ الْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَ مَهِّلْهُمْ قَلِيلاً (١١)

و مرا با (افرادِ کافر) تکذیب کننده دارای نعمت رها کن و ایشان را کمی مُهلت بده ١١

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالاً وَ جَحِيماً (١٢)

همانا نزدِ ما زنجیرها و آتش سوزان دوزخ است ١٢

وَ طَعَاماً ذَا غُصَّةٍ وَ عَذَاباً أَلِيماً (١٣)

و خوراک گلوگیر و عذابی دردناک موجود است ١٣

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ وَ كَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيباً مَهِيلاً (١٤)

روزی (روز قیامت) که زمین و کوهها به لرزه در می آید و کوه ها به ریگزاری روان تبدیل می گردد ١۴

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولاً شَاهِداً عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولاً (١٥)

همانا به سوی شما فرستاده ای که گواه بر شماست را ارسال کردیم، چنانکه به سوی فرعون فرستاده ای ارسال کردیم ١۵

فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذاً وَبِيلاً (١٦)

پس فرعون، فرستاده را نافرمانی کرد پس او را به سختی گرفتار نمودیم ١۶

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْماً يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيباً (١٧)

پس اگر کافر شوید، چگونه می توانید خود را از (عذاب) روزی حفظ کنید که کودکان را پیر می گرداند؟ ١٧

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولاً (١٨)

آسمان در آن روز شکافته می شود، این وعده ای انجام شدنی است ١٨

إِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً (١٩)

همانا این تذکری است پس هر کس که می خواهد راهی به سوی پروردگار خویش اختیار کند ١٩

إِنَّ رَبَّکَ یَعْلَمُ أَنَّکَ تَقُومُ أَدْنَی مِنْ ثُلُثَیِ اللَّیْلِ وَ نِصْفَهُ وَ ثُلُثَهُ وَ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِینَ مَعَکَ وَ اللَّهُ یُقَدِّرُ اللَّیْلَ وَ النَّهَارَ عَلِمَ أَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَیْکُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَیَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَیَکُونُ مِنْکُمْ مَرْضَی وَ آخَرُونَ یَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ یَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ آخَرُونَ یُقَاتِلُونَ فِي سَبِیلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَیَسَّرَ مِنْهُ وَ أَقِیمُوا الصَّلاَةَ وَ آتُوا الزَّکَاةَ وَ أَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِکُمْ مِنْ خَیْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَیْراً وَ أَعْظَمَ أَجْراً وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِیمٌ (۲۰)

همانا پروردگارت می داند که به درستی تو و گروهی از کسانیکه با تو هستند نزدیک به دو سوّم از شب و گاهی نصف آن یا یک سوّم آن را (نمی خوابند و) به نماز می ایستند در حالیکه این اللّه است که شب و روز را تعیین می کند، (اللّه) می داند که شما حساب این کارها را ندارید پس بر شما بخشید لذا هر آنچه میسّر گردد قرآن را بخوانید، اللّه می داند کسانی از شما بیمار می شوند و گروهی دیگر در زمین به دنبال لطف اللّه مسافرت می کنند و کسانی دیگر هستند که در راه اللّه نبرد می کنند پس هر آنچه میسّر شد قرآن را بخوانید و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید و اللّه را وامی نیکو بدهید و آنچه برای خویش از کارهای خیر پیش فرستید آن را نزدِ اللّه بهتر و با پاداش بزرگتری خواهید یافت و از اللّه آمرزش بخواهید، همانا اللّه آمرزندهٔ مهربان است ۲۰

سوره مدثر - ۷۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ

به نام اللّه بخشندهٔ مهربان

یَا أَیُّهَا الْمُدَّثِّرُ (۱)

ای جامه بر خود کشیده ۱

قُمْ فَأَنْذِرْ (۲)

به پا خیز پس هشدار بده ۲

وَ رَبَّکَ فَکَبِّرْ (۳)

و پروردگارت را بزرگ شمار ۳

وَ ثِيَابَکَ فَطَهِّرْ (٤)

و لباست را پاکیزه بدار ۴

وَ الرُّجْزَ فَاهْجُرْ (٥)

و از پلیدی دوری گُزین ۵

وَ لاَ تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ (٦)

و منت نگذار و زیاده خواهی نکن ۶

وَ لِرَبِّکَ فَاصْبِرْ (۷)

و برای پروردگارت صبر کن ۷

فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ (۸)

پس هنگامی که در شیپور دمیده شود ۸

فَذٰلِکَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ (۹)

پس آن روز، روزی دشوار (سختی) خواهد بود ۹

عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ (۱۰)

برای کافران آسان نخواهد بود ۱۰

ذَرْنِي وَ مَنْ خَلَقْتُ وَحِيداً (۱۱)

(ای محمّد) مرا با کسی که به تنهایی خلق کردم رها کن ۱۱

وَ جَعَلْتُ لَهُ مَالاً مَمْدُوداً (۱۲)

و برای او مال فراوانی قرار دادم ۱۲

وَ بَنِينَ شُهُوداً (۱۳)

و فرزندانی که حاضرند (به او دادم) ۱۳

وَ مَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيداً (١٤)

و برای او بساط (زندگی) را آماده ساختم ۱۴

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ (١٥)

سپس طمع دارد که به او زیاده تر بدهم ۱۵

كَلاَّ إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيداً (١٦)

چنین نیست، همانا او با آیات ما دشمن است ۱۶

سَأُرْهِقُهُ صَعُوداً (١٧)

به زودی او را به سختی گرفتار خواهم کرد ۱۷

إِنَّهُ فَكَّرَ وَ قَدَّرَ (١٨)

همانا او اندیشه کرد و نقشه کشید ۱۸

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ (١٩)

پس مرگ بر او باد، چگونه نقشه ای کشید ۱۹

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ (٢٠)

مجدداً مرگ بر او باد، چگونه نقشه ای کشید ۲۰

ثُمَّ نَظَرَ (٢١)

سپس نگاه کرد ۲۱

ثُمَّ عَبَسَ وَ بَسَرَ (٢٢)

سپس تُرش رو شد و اَخم کرد ۲۲

ثُمَّ أَدْبَرَ وَ اسْتَكْبَرَ (٢٣)

سپس پُشت کرد و کِبر ورزید ۲۳

فَقَالَ إِنْ هٰذَا إِلاَّ سِحْرٌ يُؤْثَرُ (٢٤)

پس گفت: این (قرآن) جز جادویی نقل شده (پیشینیان) نیست ۲۴

إِنْ هٰذَا إِلاَّ قَوْلُ الْبَشَرِ (٢٥)

این (قرآن) جز گفتارِ بشری نیست ٢٥

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ (٢٦)

او را به آتش (دوزخ) وارد خواهیم کرد ٢۶

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ (٢٧)

و تو چه می دانی، آتش (دوزخ) چیست؟ ٢٧

لاَ تُبْقِي وَ لاَ تَذَرُ (٢٨)

نه باقی می گذارد و نه رها می کند ٢٨

لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ (٢٩)

پوست را دگرگون می سازد ٢٩

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ (٣٠)

بر آن نوزده (نگهبان) است ٣٠

وَ مَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلاَّ مَلاَئِكَةً وَ مَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلاَّ فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَ يَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَاناً وَ لاَ يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ لِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْكَافِرُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهٰذَا مَثَلاً كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ مَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلاَّ هُوَ وَ مَا هِيَ إِلاَّ ذِكْرَى لِلْبَشَرِ (٣١) و ما نگهبانان آتش را جز از میان فرشتگان قرار ندادیم و ما تعداد ایشان (نگهبانان دوزخ را) جز آزمایشی برای کسانیکه کُفر ورزیدند قرار ندادیم، تا اهل کتاب یقین پیدا کنند و بر ایمان مؤمنان نیز افزوده شود و اهل کتاب و مؤمنان شکّ به خود راه ندهند و بیماردلان و کافران می گویند: اللّه با این مَثل چه چیزی را می خواهد بیان کند؟ بدینسان اللّه گمراه می کند هر که را بخواهد و هدایت می کند هر که را بخواهد و لشگریان پروردگارت را جز او (اللّه) کسی نمی داند و آن (قرآن) جز تذکری برای بشر نیست ٣١

كَلاَّ وَ الْقَمَرِ (٣٢)

چنین نیست، سوگند به ماه ۳۲

وَ اللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ (۳۳)

و شب زمانی که می رود ۳۳

وَ الصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ (۳٤)

و صبح هنگامی که روشن می گردد ۳۴

إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ (۳۵)

همانا آن (قرآن) یکی از (نشانه های) بزرگ است ۳۵

نَذِيراً لِلْبَشَرِ (۳٦)

بشارت دهنده ای برای بشر ۳۶

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ (۳۷)

برای هر کس از شما که بخواهد (در هدایت) سبقت بگیرد یا (از هدایت) رویگردان شود ۳۷

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ (۳۸)

هر کس در گرو اعمال خویش است ۳۸

إِلاَّ أَصْحَابَ الْيَمِينِ (۳۹)

مگر اهل نیکبختی ۳۹

فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ (٤۰)

در باغستان هایی (از همدیگر) می پرسند ۴۰

عَنِ الْمُجْرِمِينَ (٤۱)

از (حال و روز) مُجرمان (گناهکاران) ۴۱

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ (٤۲)

چه چیزی شما را در آتش (دوزخ) داخل نمود؟ ۴۲

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ (٤۳)

(کافران) می گویند پیوندی (با دستورات الهی) نداشتیم ۴۳

وَ لَمْ نَکُ نُطْعِمُ الْمِسْکِینَ (٤٤)

و بینوایان را خوراک نمی‌دادیم ۴۴

وَ کُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِینَ (٤٥)

و با اهل باطل همنشین می‌شدیم ۴۵

وَ کُنَّا نُکَذِّبُ بِیَوْمِ الدِّینِ (٤٦)

و روز جزا را دروغ می شُمردیم ۴۶

حَتَّی أَتَانَا الْیَقِینُ (٤٧)

تا ما را یقین آمد (تا مرگ ما فرا رسید) ۴۷

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِینَ (٤٨)

پس میانجیگری شفاعت کنندگان بر ایشان سودی ندارد ۴۸

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْکِرَةِ مُعْرِضِینَ (٤٩)

پس ایشان را چه شده است که از تذکر (کلام اللّٰه) رویگردان هستند ۴۹

کَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ (٥٠)

گویا ایشان خران وحشی هستند ۵۰

فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ (٥١)

که از تیری گریخته اند ۵۱

بَلْ یُرِیدُ کُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ یُؤْتَی صُحُفاً مُنَشَّرَةً (٥٢)

بلکه آیا هر فردی از ایشان می خواهد نامه های جداگانه (از اللّٰه) به او داده شود ۵۲

کَلاَّ بَلْ لاَ یَخَافُونَ الْآخِرَةَ (٥٣)

چنین نیست، بلکه از آخرت (روز جزا) نمی ترسند ۵۳

کَلاَّ إِنَّهُ تَذْکِرَةٌ (٥٤)

چنین نیست، همانا آن (قرآن) تذکری است ۵۴

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ (٥٥)

پس (توسط آن) هر کس بخواهد متذکر می گردد ۵۵

وَ مَا يَذْكُرُونَ إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (٥٦)

و جز آنکس که الله بخواهد یادآور نخواهد شد، او (الله) اهلِ پرهیزکاری و اهل آمرزش است ۵۶

سوره قیامت - ۷۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

لاَ أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ (١)

سوگند به روز قیامت ۱

وَ لاَ أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (٢)

و سوگند به نفس سرزنش کننده (بعد از مرگ قطعاً زنده می‌گردید) ۲

أَ يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ (٣)

آیا انسان می پندارد که هرگز استخوان های او را (مجدداً) جمع نخواهیم کرد؟ ۳

بَلَى قَادِرِينَ عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ (٤)

بله، ما قادریم که سر انگشتانِ او را بازسازی کنیم ۴

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ (٥)

بلکه انسان می‌خواهد در تمام عمرش سرکشی کند ۵

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (٦)

(او) می پرسد: روز قیامت کی خواهد بود؟ ۶

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ (٧)

پس زمانی که چشم ها (از شدّت ترس) خیره بماند ٧

وَ خَسَفَ الْقَمَرُ (٨)

و ماه بی نور گردد ٨

وَ جُمِعَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ (٩)

و خورشید و ماه گِردآوری شوند ٩

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ (١٠)

در آن روز انسان می گوید: راه فرار کجاست؟ ١٠

كَلاَّ لاَ وَزَرَ (١١)

هرگز پناهگاهی وجود ندارد ١١

إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ (١٢)

در آن روز قرارگاه به سوی پروردگارت است ١٢

يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخَّرَ (١٣)

در آن روز (روز قیامت)، انسان را بدآنچه انجام داده و انجام نداده باخبر می سازند ١٣

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ (١٤)

بلکه انسان بر نفس خویش آگاه است ١٤

وَ لَوْ أَلْقَى مَعَاذِيرَهُ (١٥)

و هر چند بهانه های خویش را می آورد ١٥

لاَ تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ (١٦)

(ای محمّد) زبان خود را به خواندن قرآن نجُنبان تا بدان عجله کنی ١٦

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَ قُرْآنَهُ (١٧)

همانا جمع‌آوری و خواندن قرآن بر عهدهٔ ماست ١٧

فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ (١٨)

پس هنگامی که آن (قرآن) را خواندیم پس از خواندن آن پیروی کن ١٨

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ (١٩)

سپس همانا توضیح آن (قرآن) بر عهدهٔ ماست ١٩

كَلاَّ بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ (٢٠)

چنین نیست، بلکه زندگی زودگذر (دنیا) را دوست دارید ٢٠

وَ تَذَرُونَ الْآخِرَةَ (٢١)

و آخرت را رها می‌کنید ٢١

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ (٢٢)

چهره هایی در آن روز (روز قیامت) شاداب هستند ٢٢

إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ (٢٣)

به سوی پروردگار خویش می نگرند ٢٣

وَ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ (٢٤)

و چهره هایی در آن روز در هم کشیده (عَبوس) هستند ٢۴

تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ (٢٥)

(کافر) می داند که انتقامی کمرشکن پیش روی اوست ٢۵

كَلاَّ إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ (٢٦)

چنین نیست، هنگامی که جان به گلوگاه برسد ٢۶

وَ قِيلَ مَنْ رَاقٍ (٢٧)

و گفته شود چه کسی می تواند چاره ای کند؟ ٢٧

وَ ظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ (٢٨)

و بفهمد که وقت جدا شدن رسیده است ٢٨

وَ الْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ (۲۹)

و (از ترس) ساق به ساق بپیچد ۲۹

إِلَى رَبِّکَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ (۳۰)

در آن روز (روز قیامت)، به سوی پروردگار خواهند رفت ۳۰

فَلاَ صَدَّقَ وَ لاَ صَلَّى (۳۱)

پس (کافر) تصدیق نکرد و (به دستورات الله) روی نیاورد ۳۱

وَ لٰكِنْ كَذَّبَ وَ تَوَلَّى (۳۲)

و لیکن (روز قیامت را) دروغ شُمرد و رویگردان شد ۳۲

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى (۳۳)

سپس مغرورانه بسوی خانواده خویش رفت ۳۳

أَوْلَى لَکَ فَأَوْلَى (۳٤)

(عذاب) شایسته تو است پس برازنده تو باد ۳۴

ثُمَّ أَوْلَى لَکَ فَأَوْلَى (۳۵)

سپس (عذاب) شایسته تو است پس برازنده تو باد ۳۵

أَ يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَکَ سُدًى (۳٦)

آیا انسان می پندارد که بیهوده به حال خود رها می شود؟ ۳۶

أَ لَمْ يَکُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَى (۳۷)

آیا نطفه ای از منی نبود که (به رحم مادر) ریخته شد؟ ۳۷

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى (۳۸)

سپس به صورت خونِ لخته شده ای گردید پس خلق شد پس آراسته شد (شکل و تناسب پیدا کرد) ۳۸

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثَى (۳۹)

پس از او دو جُفت نر و ماده خلق کرد ۳۹

أَ لَيْسَ ذٰلِکَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى (٤٠)

آیا آن (الله خالق) قادر بر آن نیست که مُردگان را زنده سازد؟ ۴۰

سوره انسان - ۷۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئاً مَذْكُوراً (١)

آیا بر انسان مدّت زمانی از روزگار نگذشت که موجودی قابل توجه نبود ۱

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعاً بَصِيراً (٢)

همانا انسان را از نُطفه آبی به هم آمیخته خلق کردیم و او را آزمایش می کنیم پس او را شنوا و بینا قرار دادیم ۲

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِراً وَ إِمَّا كَفُوراً (٣)

همانا ما راه هدایت را به او نشان دادیم، چه سپاسگزار باشند یا ناسپاس ۳

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلاَسِلَ وَ أَغْلاَلاً وَ سَعِيراً (٤)

همانا ما برای کافران زنجیرهایی و بندهایی و آتش سوزان (در جهنم) آماده کرده ایم ۴

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُوراً (٥)

همانا نیکوکاران از جامی خواهند نوشید که با عطر خوش آمیخته شده است ۵

عَيْناً يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيراً (٦)

چشمه ای که از آن بندگان الله می نوشند، آنرا هر طور بخواهند روان می سازند ۶

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَ يَخَافُونَ يَوْماً كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيراً (٧)

به نذر خود وفا می کنند و از روزی می ترسند که بلای آن فراگیر (گُسترده) است ۷

وَ يُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِيناً وَ يَتِيماً وَ أَسِيراً (٨)

و با اینکه به غذای (خود) علاقه دارند امّا آن را به بینوایان و یتیمان و اسیران می دهند ۸

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لاَ نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَ لاَ شُكُوراً (٩)

(می گویند:) جز این نیست که ما شما را برای خُشنودی الله غذا می دهیم، از شما پاداش و سپاسگزاری نمی خواهیم ۹

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْماً عَبُوساً قَمْطَرِيراً (١٠)

همانا از پروردگار خویش از روزی غمبار و سخت هولناک (روز قیامت) می ترسیم ۱۰

فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَ لَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَ سُرُوراً (١١)

پس الله ایشان را از شرّ آن روز (روز قیامت) حفظ نمود و به ایشان خُرمی و شادمانی ارزانی داشت ۱۱

وَ جَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَ حَرِيراً (١٢)

و ایشان را بدآنچه شکیبایی کردند، به باغی (بهشتی) و (لباس) حریر پاداش داد ۱۲

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لاَ يَرَوْنَ فِيهَا شَمْساً وَ لاَ زَمْهَرِيراً (١٣)

در آن (بهشت) بر تخت ها تکیه می زنند، در آن (بهشت) آفتابی و سرمایی را نمی بینند ۱۳

وَ دَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلاَلُهَا وَ ذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلاً (١٤)

و سایه های (درختان) آن بر ایشان نزدیک است و چیدن میوه های آن بسیار آسان است ۱۴

وَ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَ أَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا (١٥)

ظرف هایی از نقره و جام های بلورین بر آنها بگردانند ۱۵

قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيراً (١٦)

جام های بلورینی از نقره که آن را هنرمندانه ساخته اند ۱۶

وَ يُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْساً كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلاً (١٧)

در آن (بهشت) جامی که آمیزهٔ آن زنجبیل است به ایشان نوشانده می شود ۱۷

عَيْناً فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلاً (۱۸)

در آن (باغ) چشمه ای است که سلسبیل نامیده می شود ۱۸

وَ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤاً مَنْثُوراً (۱۹)

اطراف ایشان کودکانی جاودان می گردند، هر گاه ایشان را بنگرید آنها را (همچون) مُرواریدهای پراکنده می پنداری ۱۹

وَ إِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيماً وَ مُلْكاً كَبِيراً (۲۰)

و هنگامی که آنجا (اهل بهشت) را ببینی نعمت فراوان و پادشاهی بزرگی را خواهی دید ۲۰

عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَ إِسْتَبْرَقٌ وَ حُلُّوا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَ سَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَاباً طَهُوراً (۲۱)

بر تن ایشان لباس های ابریشمی نازک سبز و برّاق است و با دستبندهایی از نقره زینت شده‌اند و پروردگارشان به ایشان نوشیدنی پاک می نوشاند ۲۱

إِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَ كَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُوراً (۲۲)

همانا این پاداش شما است و کوشش شما (مورد) سپاسگزاری (قدردانی) قرار گرفته است ۲۲

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلاً (۲۳)

همانا ما قرآن را بر تو (ای محمّد) به تدریج نازل کردیم ۲۳

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَ لاَ تُطِعْ مِنْهُمْ آثِماً أَوْ كَفُوراً (۲٤)

پس برای حُکم پروردگارت صبر کن و از هیچ گناهکار یا ناسپاسی اطاعت نکن ۲۴

وَ اذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَ أَصِيلاً (۲۵)

و اسم پروردگارت را صبح و هنگام شب یاد کن ۲۵

وَ مِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَ سَبِّحْهُ لَيْلاً طَوِيلاً (۲٦)

و شبانگاهان برای او سجده کن و او را در شب بسیار تسبیح بگو ۲۶

إِنَّ هٰؤُلاَءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَ يَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْماً ثَقِيلاً (۲۷)

همانا ایشان (کُفار و مُشرکین) دنیای زودگذر را دوست دارند در حالیکه روزی گرانبار را پیش روی خود دارند (روز قیامت) ۲۷

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَ شَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَ إِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلاً (۲۸)

ما ایشان را خلق کردیم و آفرینش آنها را اُستوار ساختیم و هر گاه بخواهیم به جای آنها مانند ایشان (انسان های دیگری) را جایگزین آنان می سازیم ۲۸

إِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً (۲۹)

همانا این (قرآن) تذکری است پس هر که خواهد به سوی پروردگار خویش راهی را اختیار کند ۲۹

وَ مَا تَشَاءُونَ إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً (۳۰)

و شما نمی خواهید مگر آنکه الله بخواهد، همانا الله دانایِ حکیم است ۳۰

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَ الظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً (۳۱)

هر کس را بخواهد در رحمت خویش وارد می کند و برای ستمگران عذابی دردناک فراهم ساخته است ۳۱

سوره مُرسلات - ۷۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

وَ الْمُرْسَلاَتِ عُرْفاً (۱)

و فرستادگان شناخته شده پی در پی ۱

فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفاً (۲)

پس چون بادهای توفنده وزیده شوند ۲

وَ النَّاشِرَاتِ نَشْراً (۳)

و پراکنده کنندگان (چه) پراکندنی ۳

فَالْفَارِقَاتِ فَرْقاً (٤)

پس جدا کنندگان حق از باطل ۴

فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْراً (٥)

پس القاء کنندگان ذکر (کلام الهی) ۵

عُذْراً أَوْ نُذْراً (٦)

برای اتمام حجّت یا هشدار (دربارهٔ قیامت) ۶

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ (٧)

جز این نیست که آنچه وعده داده می شوید به وقوع خواهد پیوست ۷

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ (٨)

پس هنگامی که ستارگان محو (و تاریک) گردند ۸

وَ إِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ (٩)

و هنگامی که آسمان شکافته (گشوده) شود ۹

وَ إِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ (١٠)

و هنگامی که کوه ها پراکنده می گردند ۱۰

وَ إِذَا الرُّسُلُ أُقِّتَتْ (١١)

و هنگامی که فرستادگان آورده می شوند ۱۱

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ (١٢)

برای چه روزی وقت تعیین شده است؟ ۱۲

لِيَوْمِ الْفَصْلِ (١٣)

برای روز جدا شدن ۱۳

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ (١٤)

و تو (ای محمّد) چه می دانی، روز جدا شدن چیست؟ ۱۴

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (١٥)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۱۵

أَ لَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ (١٦)

آیا ما پیشینیان (از کافران) را هلاک نکردیم؟ ۱۶

ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْآخِرِينَ (١٧)

سپس به دنبال ایشان دیگر (کفار) را (هلاک نکردیم)؟ ۱۷

كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (١٨)

اینچنین ما با مُجرمان (گناهکاران) رفتار می کنیم ۱۸

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (١٩)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۱۹

أَ لَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ (٢٠)

آیا شما را از آبی که از درون می آید (منی) خلق نکردیم؟ ۲۰

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (٢١)

پس آن را در جایگاهی اُستوار (رحم مادر) قرار ندادیم؟ ۲۱

إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ (٢٢)

تا زمانی مشخص ۲۲

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ (٢٣)

پس (آفرینش) را به اندازه ایجاد نمودیم پس چه نیکو اندازه گیری نمودیم ۲۳

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٤)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۲۴

أَ لَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتاً (٢٥)

آیا ما زمین را مرکز اجتماع قرار ندادیم؟ ۲۵

أَحْيَاءً وَ أَمْوَاتاً (٢٦)

چه برای زندگان و چه برای مُردگان؟ ۲۶

وَ جَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَ أَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتاً (٢٧)

و در آن کوه هایی بلند قرار ندادیم و آبی گوارا به شما ننوشانده ایم؟ ۲۷

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٨)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۲۸

انْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (٢٩)

(ای گناهکاران) به سوی آنچه دروغ می‌شُمردید، رهسپار شوید ۲۹

انْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلاَثِ شُعَبٍ (٣٠)

به سوی سایهٔ سه شاخهٔ (دودهای آتش جهنم) بروید ۳۰

لاَ ظَلِيلٍ وَ لاَ يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ (٣١)

که سایه گُستر نیست و شعله های آتش را جلوگیری نمی کند ۳۱

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ (٣٢)

همانا شعله‌هایی پرتاب می کند که چون قصری بلند است ۳۲

كَأَنَّهُ جِمَالَةٌ صُفْرٌ (٣٣)

گویی حاوی مذاب اند ۳۳

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٤)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۳۴

هٰذَا يَوْمُ لاَ يَنْطِقُونَ (٣٥)

این روزی است که (گناهکاران) سخنی نمی گویند ۳۵

وَ لاَ يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ (٣٦)

به ایشان اجازه داده نمی‌شود تا عُذرخواهی کنند ۳۶

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٧)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۳۷

هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَ الْأَوَّلِينَ (٣٨)

این روز جداسازی است، شما و پیشینیان را (روز قیامت) جمع می کنیم ۳۸

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ (٣٩)

پس اگر نیرنگی دارید آن را انجام دهید ۳۹

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٠)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۴۰

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَ عُيُونٍ (٤١)

همانا پرهیزکاران در زیر سایه ها و چشمه سارها هستند ۴۱

وَ فَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ (٤٢)

و میوه هایی، از آنچه میل دارند ۴۲

كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِيئاً بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٤٣)

بدآنچه انجام می دادید بُخورید و گوارا بنوشید ۴۳

إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٤٤)

همانا ما اینچنین (افرادِ) نیکوکار را پاداش می‌دهیم ۴۴

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٥)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۴۵

كُلُوا وَ تَمَتَّعُوا قَلِيلاً إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ (٤٦)

(ای کافران در دنیا) اندکی بُخورید و بهره مند شوید، همانا شما مُجرم (گناهکار) هستید ۴۶

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٧)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۴۷

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لاَ يَرْكَعُونَ (٤٨)

و هنگامی که به ایشان (در این دنیا) گفته می شود (در برابر اللّه) فروتنی کنید، کُرنش نمی کنند ۴۸

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٩)

در آن روز، وای بر (افرادِ) تکذیب کننده ۴۹

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (٥٠)

پس به کدامین سخن بعد از آن (کلام اللّه) ایمان می آورند؟ ۵۰

سوره نبأ - ۷۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّه بخشندهٔ مهربان

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ (١)

از چه چیز می پرسند؟ ۱

عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ (٢)

از آن خبر بزرگ ۲

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ (٣)

همان که در آن اختلاف دارند ۳

كَلاَّ سَيَعْلَمُونَ (٤)

چنین نیست، به زودی خواهند فهمید ۴

ثُمَّ كَلاَّ سَيَعْلَمُونَ (٥)

سپس چنین نیست، به زودی خواهند فهمید ۵

أَ لَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَاداً (٦)

آیا زمین را محلّ آسایش قرار ندادیم؟ ۶

وَ الْجِبَالَ أَوْتَاداً (٧)

و کوهها را استوار نساختیم ۷

وَ خَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجاً (٨)

و شما را (به صورت) جُفت هایی خلق کردیم ۸

وَ جَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتاً (٩)

و خواب را برای شما (وسیله) آرامش قرار دادیم ۹

وَ جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاساً (١٠)

و شب را پوششی قرار دادیم ۱۰

وَ جَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشاً (١١)

و روز را معیشتی (وقت زندگی، وقت جُنب و جوش) قرار دادیم ۱۱

وَ بَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعاً شِدَاداً (١٢)

و بر بالای سر شما هفت (آسمان) را اُستوار ساختیم ۱۲

وَ جَعَلْنَا سِرَاجاً وَهَّاجاً (١٣)

و چراغی فُروزان قرار دادیم ۱۳

وَ أَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجاً (١٤)

و از ابرهای مُتراکم، آبی ریزان فرو فرستادیم ۱۴

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبّاً وَ نَبَاتاً (١٥)

تا بدان دانه ها و گیاهان را برویانیم ۱۵

وَ جَنَّاتٍ أَلْفَافاً (١٦)

و باغ‌های انبوه را ۱۶

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتاً (۱۷)

همانا روز جدا شدن، وقت مُقرّر (میعادگاه) است ۱۷

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجاً (۱۸)

روزی که در شیپور دمیده شود پس گروه گروه می آیید ۱۸

وَ فُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَاباً (۱۹)

و آسمان گُشوده شود پس به دروازه ها تبدیل شود ۱۹

وَ سُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَاباً (۲۰)

و کوه ها به مانند پنبه نرم می گردند ۲۰

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَاداً (۲۱)

همانا جهنم کمینگاهی (برای کافران) است ۲۱

لِلطَّاغِينَ مَآباً (۲۲)

محلّ بازگشت (افرادِ) سرکش (متجاوزان به دستورات اللّٰه) است ۲۲

لاَبِثِينَ فِيهَا أَحْقَاباً (۲۳)

مُقرّر است که در آن بمانند ۲۳

لاَ يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْداً وَ لاَ شَرَاباً (۲٤)

در آن (جهنم) خُنکی و نوشیدنی نخواهند چشید ۲۴

إِلاَّ حَمِيماً وَ غَسَّاقاً (۲۵)

جز آب جوشان و خونابه ۲۵

جَزَاءً وِفَاقاً (۲٦)

مُجازاتی مُتناسب (اعمال) ۲۶

إِنَّهُمْ كَانُوا لاَ يَرْجُونَ حِسَاباً (۲۷)

همانا ایشان توقّع هیچ حسابرسی را نداشتند ۲۷

وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّاباً (۲۸)

و آیات ما را به شدّت دروغ می شُمردند ۲۸

وَ كُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَاباً (۲۹)

و ما هر چیزی را به دقت مُقرّر کردیم ۲۹

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلاَّ عَذَاباً (۳۰)

پس (عذاب را) بچشید و جز عذاب چیزی را برایتان نمی افزائیم ۳۰

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازاً (۳۱)

همانا برای (افرادِ) پرهیزکار کامیابی است ۳۱

حَدَائِقَ وَ أَعْنَاباً (۳۲)

باغ ها و تاکستان ها ۳۲

وَ كَوَاعِبَ أَتْرَاباً (۳۳)

و بزرگوارانی همتراز ۳۳

وَ كَأْساً دِهَاقاً (۳٤)

و جام هایی لبریز ۳۴

لاَ يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْواً وَ لاَ كِذَّاباً (۳۵)

در آن (سخن) پوچ و دروغ نمی شنوند ۳۵

جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَاباً (۳٦)

پاداشی از پروردگارت، بخششی متناسب (اعمال) ۳۶

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لاَ يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَاباً (۳۷)

پروردگارِ آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، (اللّه) مهربان که هیچکس بدون اجازه او سخنی نخواهد گفت ۳۷

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَ الْمَلاَئِكَةُ صَفّاً لاَ يَتَكَلَّمُونَ إِلاَّ مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَ قَالَ صَوَاباً (۳۸)

روزی که روح و فرشتگان به صف می ایستند (هیچکدام از ایشان) سخن نمی گویند مگر کسی که (اللّه) مهربان به او اجازه دهد و او سخن مورد پسند (اللّه) را بگوید ۳۸

ذٰلِکَ الْیَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَی رَبِّهِ مَآباً (۳۹)

آن روز حقیقت دارد پس هر کس می خواهد به سوی پروردگار خویش راهی را اختیار کند ۳۹

إِنَّا أَنْذَرْنَاکُمْ عَذَاباً قَرِیباً یَوْمَ یَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ یَدَاهُ وَ یَقُولُ الْکَافِرُ یَا لَیْتَنِي کُنْتُ تُرَاباً (٤٠)

همانا ما شما را از عذابی نزدیک هشدار دادیم، روزی که فرد آن اعمالی که پیش فرستاده را می بیند و کافر می گوید کاش من خاک بودم ۴۰

سوره النازعات - ۷۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ

به نام اللّه بخشندهٔ مهربان

وَ النَّازِعَاتِ غَرْقاً (۱)

و بر کَنندگان به سختی (فرشتگانی که جان کافران را به سختی می گیرند) ۱

وَ النَّاشِطَاتِ نَشْطاً (۲)

و بیرون آورندگان به نشاط (فرشتگانی که جان مؤمنان را به آسانی می گیرند) ۲

وَ السَّابِحَاتِ سَبْحاً (۳)

و (فرشتگانی که) به سرعت شناورند ۳

فَالسَّابِقَاتِ سَبْقاً (٤)

پس (فرشتگانی که) بر یکدیگر سبقت می گیرند ۴

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْراً (۵)

پس (فرشتگانی که) تدبیر کنندگان کارها هستند ۵

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ (٦)

روزی که زلزله‌ای وحشتناک به وقوع می پیوندد ۶

تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ (٧)

به دنبال آن (از قبرها) بیرون می آیند ۷

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ (٨)

دلهایی در آن روز پریشان (هراسان) است ۸

أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ (٩)

نگاه هایشان به زیر است ۹

يَقُولُونَ أَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ (١٠)

(کافران) می گویند: آیا ما (بعد مرگ) به زندگی بازگردانده می‌شویم؟ ۱۰

أَ إِذَا كُنَّا عِظَاماً نَخِرَةً (١١)

آیا وقتی که استخوان های پوسیده ای خواهیم شد؟ ۱۱

قَالُوا تِلْكَ إِذاً كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ (١٢)

(کافران به مسخره) گفتند: آن بی معنی خواهد بود ۱۲

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ (١٣)

پس جز این نیست که تنها صدایی مهیب بر می خیزد ۱۳

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ (١٤)

پس ناگهان ایشان (از قبرها) بیرون آورده می شوند ۱۴

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (١٥)

(ای محمّد) آیا به تو داستان موسی رسید؟ ۱۵

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (١٦)

آنگاه که پروردگارش او را در درّه مُقدّس طُوی ندا داد ۱۶

اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (١٧)

(ای موسی) به سوی فرعون برو که او سرکشی کرده است ١٧

فَقُلْ هَلْ لَکَ إِلَى أَنْ تَزَکَّى (١٨)

پس بگو: آیا می خواهی (از کفر) پاکیزه شوی؟ ١٨

وَ أَهْدِيَکَ إِلَى رَبِّکَ فَتَخْشَى (١٩)

و (تا) تو را به سوی پروردگارت هدایت کنم تا تو (از اللّٰه) بترسی ١٩

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى (٢٠)

پس مُعجزه بزرگ را به فرعون نشان داد ٢٠

فَكَذَّبَ وَ عَصَى (٢١)

پس فرعون (آیات الهی را) دروغ شُمرد و نافرمانی کرد ٢١

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى (٢٢)

سپس پُشت کرد و دست به کار شد ٢٢

فَحَشَرَ فَنَادَى (٢٣)

پس (جادوگران را) جمع کرد و (مردم را) ندا داد ٢٣

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى (٢٤)

پس (فرعون) گفت: من ارباب بزرگ شما هستم ٢۴

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى (٢٥)

پس اللّٰه او را به عذاب دنیا و آخرت گرفتار نمود ٢۵

إِنَّ فِي ذٰلِکَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى (٢٦)

همانا در این عبرتی است برای آنکه (از اللّٰه) بترسد ٢۶

أَ أَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقاً أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا (٢٧)

آیا آفرینش شما سخت تر است یا آفرینش آسمان که (اللّٰه) آن را بنا نمود؟ ٢٧

رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّاهَا (٢٨)

سقف آن را برافراشت پس آن را آراسته نمود ٢٨

وَ أَغْطَشَ لَيْلَهَا وَ أَخْرَجَ ضُحَاهَا (٢٩)

و شب را تاریک ساخت و روز آن را روشن ساخت ٢٩

وَ الْأَرْضَ بَعْدَ ذٰلِکَ دَحَاهَا (٣٠)

و زمین را بعد از آن (آسمان) بیرون کشاند ٣٠

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَ مَرْعَاهَا (٣١)

از زمین، آب و چراگاه آن را پدیدار کرد ٣١

وَ الْجِبَالَ أَرْسَاهَا (٣٢)

و کوه ها را اُستوار کرد ٣٢

مَتَاعاً لَكُمْ وَ لِأَنْعَامِكُمْ (٣٣)

برای استفاده شما و دام های شما ٣٣

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى (٣٤)

پس هنگامی که حادثه بزرگ فرا رسد ٣۴

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى (٣٥)

روزی که انسان یادآور کارهایش (در دنیا) شود بدآنچه کوشش کرده است ٣٥

وَ بُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى (٣٦)

و دوزخ برای هر که چشم دارد آشکار گردد ٣۶

فَأَمَّا مَنْ طَغَى (٣٧)

پس امّا آن کس که سرکشی (نافرمانی الله را) کرد ٣٧

وَ آثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٣٨)

و زندگی دنیا را برگزید ٣٨

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى (٣٩)

پس همانا جایگاه او دوزخ است ۳۹

وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى (٤٠)

و امّا آن کس که از مقام پروردگارش بترسد و نفس خویش را از هوی و هوس باز دارد ۴۰

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى (٤١)

پس همانا باغ (بهشت) جایگاه اوست ۴۱

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا (٤٢)

(ای محمّد) از تو از ساعت (قیامت) می پرسند که زمان وقوع آن کی است؟ ۴۲

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا (٤٣)

پس تو را چه به یادآوری آن ۴۳

إِلَى رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا (٤٤)

ارباب تو (اللّٰه) تصمیم گیرنده آن است ۴۴

إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا (٤٥)

(ای محمّد) جز این نیست که تو کسی را هشدار می دهی که از روز قیامت می ترسد ۴۵

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلاَّ عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا (٤٦)

روزی که آن را ببینند، گویی جز شبی یا روزی را (در دنیا) نمانده اند ۴۶

سوره عبس - ۸۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

عَبَسَ وَ تَوَلَّى (۱)

(محمّد) تُرش رو شد و روی گرداند ۱

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى (۲)

که آن (فرد) کوردل نزد او آمد ۲

وَ مَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى (۳)

و تو (ای محمّد) چه می دانی، شاید او پاکی بجوید ۳

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى (٤)

یا متذکر شود پس تذکر سودی برایش داشته باشد ۴

أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى (٥)

امّا آنکه خود را بی نیاز می داند ۵

فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى (٦)

پس تو (ای محمّد) به او می پردازی ۶

وَ مَا عَلَيْكَ أَلاَّ يَزَّكَّى (۷)

و بر تو (گناهی) نیست اگر آن فرد پاک نشود ۷

وَ أَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى (۸)

و امّا آنکس که مُشتاقانه نزد تو آمد ۸

وَ هُوَ يَخْشَى (۹)

و او (از الله) می‌ترسید ۹

فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى (١٠)

پس تو به جای او به دیگری پرداختی ١٠

كَلاَّ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ (١١)

چنین نیست، همانا (آیات قرآن) پندی است ١١

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ (١٢)

پس هر که خواهد، از آن پند گیرد ١٢

فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ (١٣)

در صحیفه هایی مُحترم ١٣

مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ (١٤)

در مقامی والا و پاک ١۴

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ (١٥)

به دست سفیران (الهی) ١۵

كِرَامٍ بَرَرَةٍ (١٦)

که گرامی و نیک هستند ١۶

قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ (١٧)

مرگ بر انسان چه ناسپاس است ١٧

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ (١٨)

(الله) آنرا از چه چیز خلق کرد ١٨

مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ (١٩)

از نطفه ای او را خلق کرد پس به او اندازه بخشید ١٩

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ (٢٠)

سپس راه را برای او آسان ساخت ٢٠

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ (٢١)

سپس او را می میراند پس او را وارد قبر می کند ٢١

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ (٢٢)

سپس هر گاه بخواهد او را زنده می گرداند (بیرون می‌آورد) ٢٢

كَلاَّ لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ (٢٣)

چنین نیست، آنچه (اللّٰه) او را فرمان داده هنوز انجام نداده است ٢٣

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ (٢٤)

پس انسان به خوراکش نگاه کند ٢۴

أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبّاً (٢٥)

همانا ما بودیم که آبی فراوان (از آسمان) نازل می کنیم ٢۵

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقّاً (٢٦)

سپس زمین را شکافتیم ٢۶

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبّاً (٢٧)

پس در آن دانه را می رویانیم ٢٧

وَ عِنَباً وَ قَضْباً (٢٨)

و انگور و گیاهان خوردنی را (سبزی را) ٢٨

وَ زَيْتُوناً وَ نَخْلاً (٢٩)

و زیتون و نخل را ٢٩

وَ حَدَائِقَ غُلْباً (٣٠)

و باغ های پُر درخت را ٣٠

وَ فَاكِهَةً وَ أَبّاً (٣١)

و میوه و علفزار را ٣١

مَتَاعاً لَكُمْ وَ لِأَنْعَامِكُمْ (٣٢)

مورد استفاده شما و چهارپایان شما ٣٢

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ (٣٣)

پس هنگامی که صدای مهیب بیاید ٣٣

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (٣٤)

در آن روز (روز قیامت)، هر فردی از برادر خود فرار می کند ٣۴

وَ أُمِّهِ وَ أَبِيهِ (٣٥)

و از مادرش و پدرش ٣۵

وَ صَاحِبَتِهِ وَ بَنِيهِ (٣٦)

و از همسرش و فرزندانش ٣۶

لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (٣٧)

در آن روز (روز قیامت)، هر فردی از ایشان را کاری است که او را به خود سرگرم می کند ٣٧

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌ (٣٨)

در آن روز، چهره هایی شاد و درخشانند ٣٨

ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ (٣٩)

خندان و شادمان ٣٩

وَ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ (٤٠)

و چهره هایی در آن روز، بر آنها غُبار (غم و اَندوه) نشسته است ٤٠

تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ (٤١)

پریشانی آنها را فرا می گیرد ۴١

أُولٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ (٤٢)

آنان همان کافرانِ بدکار هستند ۴٢

سوره تکویر - ۸۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ (١)

هنگامی که خورشید درهم پیچیده شود ۱

وَ إِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ (٢)

و هنگامی که ستارگان تیره شوند ۲

وَ إِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ (٣)

و هنگامی که کوه ها به حرکت درآیند ۳

وَ إِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ (٤)

و هنگامی که بنیادها به هم بریزد ۴

وَ إِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ (٥)

و هنگامی که حیوانات گِرد آورده شوند ۵

وَ إِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ (٦)

و هنگامی که دریاها در هم بریزند ۶

وَ إِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ (٧)

و هنگامی که جانها پیوند خورده (زنده شوند) ۷

وَ إِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ (٨)

و هنگامیکه از کسی که کُشته شده پرسیده شود ۸

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ (٩)

به کدامین گناه کُشته شد؟ ۹

وَ إِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ (١٠)

و هنگامی که نامه ها باز شوند ١٠

وَ إِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ (١١)

و هنگامی که آسمان برکَنده می شود ١١

وَ إِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ (١٢)

و هنگامی که دوزخ شعله ور گردد ١٢

وَ إِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ (١٣)

و هنگامی که باغ (بهشت) نزدیک آورده می شود ١٣

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ (١٤)

هر نفسی به آنچه حاضر کرده آگاه می گردد ١۴

فَلاَ أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ (١٥)

پس سوگند به فروزندگان (ستارگان) ١۵

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ (١٦)

که می روند و پنهان می شوند ١۶

وَ اللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ (١٧)

و شب هنگامی که می پوشاند ١٧

وَ الصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ (١٨)

و صبح هنگامی که می دمد ١٨

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (١٩)

همانا (قرآن) گفتار فرستاده ای گرامی است (جبرئیل است) ١٩

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ (٢٠)

صاحبِ نیرویی که نزدِ الله (دارای) عرش، منزلت دارد ٢٠

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ (٢١)

(جبرئیل) در آنجا مورد اطاعت و امین است ٢١

وَ مَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ (٢٢)

و هم صحبت شما (محمّد) دیوانه نیست ٢٢

وَ لَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ (٢٣)

و مسلّماً (محمّد، جبرئیل) را در اُفقی آشکار دیده است ٢٣

وَ مَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ (٢٤)

و او (محمّد) بر غیب (و ابلاغ وحی الهی بر شما) بُخل نمی ورزد ٢۴

وَ مَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (٢٥)

و آن سخن شیطان (وسوسه گر) رانده شده نیست ٢۵

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ (٢٦)

پس به کجا می روید؟ ٢۶

إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (٢٧)

آن (قرآن) جز تذکری برای جهانیان نیست ٢٧

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ (٢٨)

برای کسانی از شما که بخواهند راستی (راه پایدار اللّه) را در پیش گیرند ٢٨

وَ مَا تَشَاءُونَ إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٢٩)

و شما (نمی توانید) بخواهید مگر آنکه اللّه پروردگارِ جهانیان بخواهد ٢٩

سوره انفطار - ۸۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ (۱)

هنگامی که آسمان شکافته (از هم گسسته) شود ۱

وَ إِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ (۲)

و هنگامی که ستارگان پراکنده شوند ۲

وَ إِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ (۳)

و هنگامی که دریاها فوران کند ۳

وَ إِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ (٤)

و هنگامی که (آنچه در) قبرهاست برانگیخته شود ۴

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَ أَخَّرَتْ (۵)

هر کس بدآنچه انجام داده و کوتاهی کرده آگاه خواهد شد ۵

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ (٦)

ای انسان، چه چیز تو را در برابر ارباب گرامیت (اللّٰه) مَغرور ساخته است؟ ۶

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ (۷)

کسی که تو را خلق کرد پس تو را آراسته نمود پس تو را تناسب بخشید ۷

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ (۸)

و به هر شکلی که خواست تو را ترکیب بندی کرد ۸

كَلاَّ بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ (۹)

چنین نیست، بلکه (روز) جزا را دروغ می شُمارید ۹

وَ إِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ (١٠)

و همانا بر شما نگهبانانی گُماشته شده اند ١٠

كِرَاماً كَاتِبِينَ (١١)

نویسندگانی گرامی ١١

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (١٢)

هر آنچه انجام می دهید را می دانند ١٢

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (١٣)

همانا نیکوکاران در نعمت ها خواهند بود ١٣

وَ إِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ (١٤)

و همانا (افرادِ) گناهکار در دوزخ خواهند بود ١۴

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ (١٥)

که آن را در روز جزا خواهند چشید ١۵

وَ مَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ (١٦)

و ایشان از عذاب دور نخواهند شد ١۶

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (١٧)

و تو (ای محمّد) چه می دانی که روز جزا چیست؟ ١٧

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (١٨)

سپس تو (ای محمّد) چه می دانی که روز جزا چیست؟ ١٨

يَوْمَ لاَ تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئاً وَ الْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ (١٩)

روزی که کسی برای کسی هیچ اختیاری ندارد و فرمان در آن روز از آنِ اللّٰه است ١٩

سوره مطففین - ۸۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ (١)

وای بر زیاده طلبان ۱

الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (٢)

کسانیکه وقتی (در معامله) از مردم می ستانند، (حقّ خود را) کامل می گیرند ۲

وَ إِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (٣)

ولی هنگامی که (در معامله) برای دیگران پیمانه کرده یا وزن می کنند از اندازهٔ لازم کم می دهند (می کاهند) ۳

أَ لاَ يَظُنُّ أُولٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ (٤)

آیا ایشان گُمان نمی برند که برانگیخته خواهند شد؟ ۴

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ (٥)

برای روزی بزرگ (روز قیامت) ۵

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٦)

روزی که مردم (برای حسابرسی) در پیشگاه پروردگار جهان به پای می ایستند ۶

كَلاَّ إِنَّ كِتَابَ الفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ (٧)

چنین نیست، همانا نامهٔ (افرادِ) بد در "سجّین" است ۷

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ (٨)

و تو (ای محمّد) چه می دانی "سجّین" چیست؟ ۸

كِتَابٌ مَرْقُومٌ (٩)

نامه ای نوشته شده است ۹

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (١٠)

وای در آن روز، بر (افرادِ) تکذیب کننده ۱۰

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (١١)

کسانیکه روز حساب را دروغ شُمردند ۱۱

وَ مَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلاَّ كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (١٢)

و آن (روز قیامت) را جز هر تجاوز کنندهٔ گنهکاری دروغ نمی شُمارد ۱۲

إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٣)

هنگامی که آیات ما بر او خوانده شود، گوید: این افسانه های پیشینیان است ۱۳

كَلاَّ بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٤)

چنین نیست، بلکه آنچه انجام داده اند بر دلهای ایشان چیره گشته است ۱۴

كَلاَّ إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ (١٥)

چنین نیست، همانا ایشان در آن روز (روز قیامت) از (رحمت) پروردگارشان محروم هستند ۱۵

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ (١٦)

سپس همانا ایشان قطعاً چشندگان (آتش) دوزخ هستند ۱۶

ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (١٧)

سپس گفته می شود این همان چیزی است که آن را دروغ می‌شُمردید ۱۷

كَلاَّ إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ (١٨)

چنین نیست، همانا نامه (اعمال) نیکان در "علّیّین" است ۱۸

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ (١٩)

و تو (ای محمّد) چه می دانی "علّیّین" چیست؟ ۱۹

كِتَابٌ مَرْقُومٌ (٢٠)

کتاب نوشته شده ای است ۲۰

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ (۲۱)

که مُقرّبان (فرشتگان مُقرّب) بر آن شهادت می دهند ۲۱

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (۲۲)

همانا نیکوکاران در نعمت ها خواهند بود ۲۲

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ (۲۳)

بر تخت ها تکیه می زنند و نگاه خواهند کرد ۲۳

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ (۲٤)

خوشی نعمت را در چهرهای ایشان خواهی دید ۲۴

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ (۲۵)

از جامی مُهر زده (به اهل بهشت) می نوشانند ۲۵

خِتَامُهُ مِسْكٌ وَ فِي ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ (۲٦)

مُهر آن از مُشک است و هر کس (صاحب) نَفَس است به واسطهٔ آن حیات می یابد ۲۶

وَ مِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ (۲۷)

و آمیزهٔ آن "تسنیم" است ۲۷

عَيْناً يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ (۲۸)

چشمه ای است که مُقرّبان (اهل بهشت) از آن می نوشند ۲۸

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ (۲۹)

همانا مُجرمان (گناهکاران) پیوسته (در دنیا) به کسانیکه ایمان آوردند، می خندیدند ۲۹

وَ إِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ (۳۰)

و هنگامی که (گناهکاران) با (مؤمنان) مواجه می شدند، نگاه تمسخر آمیز به ایشان می انداختند ۳۰

وَ إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ (۳۱)

و هنگامی که به سوی خانوادهٔ خویش باز می گشتند، مغرورانه می آمدند ۳۱

وَ إِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هٰؤُلاَءِ لَضَالُّونَ (۳۲)

و هنگامی که مؤمنان را می‌دیدند، می گفتند: اینان گُمراه هستند ۳۲

وَ مَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ (۳۳)

و حال آنکه گناهکاران برای نگهبانی مؤمنان فرستاده نشده بودند ۳۳

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ (۳٤)

پس امروز (روز قیامت) افراد با ایمان به کافران می خندند ۳۴

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ (۳۵)

در حالی که بر تخت ها تکیه زده اند و نگاه می کنند ۳۵

هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۳٦)

که آیا کافران متناسب با اعمالشان مُجازات می شوند؟ ۳۶

سوره انشقاق - ۸۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ (۱)

هنگامی که آسمان شکافته شود ۱

وَ أَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَ حُقَّتْ (۲)

و به فرمان ارباب خویش (اللّٰه) گوش فرا دهد، و حقّ همین است ۲

وَ إِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ (۳)

و هنگامی که زمین کشیده شود ۳

وَ أَلْقَتْ مَا فِيهَا وَ تَخَلَّتْ (٤)

و آنچه را که در آن است بیرون اندازد و خالی گردد ۴

وَ أَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَ حُقَّتْ (٥)

و (زمین) به فرمان ارباب خویش (اللّه) گوش فرا دهد، و حقّ همین است ۵

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحاً فَمُلَاقِيهِ (٦)

ای انسان همانا تو (اعمالت را) از اربابت پنهان می کنی در حالیکه سرانجام او را ملاقات خواهی کرد ۶

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ (٧)

پس امّا آن کس که نامهٔ اعمالش به دست راست او داده می شود ۷

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَاباً يَسِيراً (٨)

پس به زودی با او حسابرسی ساده و آسانی خواهد شد ۸

وَ يَنْقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُوراً (٩)

و به سوی اهل خویش شادمان باز می‌گردد ۹

وَ أَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ (١٠)

و امّا آن کس که نامهٔ اعمالش از پُشت سرش به او داده شود ۱۰

فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُوراً (١١)

بازگشت (به دنیا) را (برای جبران) درخواست خواهد کرد ۱۱

وَ يَصْلَى سَعِيراً (١٢)

و (عذاب) آتش (جهنم) را می چشد ۱۲

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُوراً (١٣)

همانا او در خانواده خویش دلخوش بود ۱۳

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ (١٤)

همانا او تصور می کرد که هرگز (به سوی ما) باز نمی‌گردد ۱۴

بَلَى إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيراً (١٥)

بلکه همانا پروردگار او به (اعمال او) بینا بوده است ۱۵

فَلاَ أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ (١٦)

پس سوگند به شّفق (سرخی کنارهٔ آسمان در اُفق مغرب) ۱۶

وَ اللَّيْلِ وَ مَا وَسَقَ (١٧)

و به شب و هر آنچه را فرا گیرد ۱۷

وَ الْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ (١٨)

و به ماه هنگامی که کامل شود ۱۸

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقاً عَنْ طَبَقٍ (١٩)

قطعاً با اوضاع و احوال گوناگونی (در آخرت) روبرو خواهید شد ۱۹

فَمَا لَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (٢٠)

پس ایشان را چه شده که ایمان نمی آورند ۲۰

وَ إِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لاَ يَسْجُدُونَ (٢١)

و هنگامی که بر ایشان قرآن خوانده شود، فروتنی (در برابر کلام اللّه) نمی کنند ۲۱

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ (٢٢)

بلکه کسانیکه کُفر ورزیدند، (آیات ما را) دروغ می شُمارند ۲۲

وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ (٢٣)

و اللّه بدآنچه در دلها دارند داناست ۲۳

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٢٤)

پس (ای محمّد)، ایشان را به عذابی دردناک بشارت بده ۲۴

إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (٢٥)

مگر کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند که ایشان را پاداش پایان ناپذیری است ۲۵

سوره بُروج - ۸۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ السَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ (١)

و آسمان دارای بُرج ها ۱

وَ الْيَوْمِ الْمَوْعُودِ (٢)

و روز وعده داده شده ۲

وَ شَاهِدٍ وَ مَشْهُودٍ (٣)

و گواه و گواهی شده ۳

قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ (٤)

مرگ بر یاران گودال باد ۴

النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ (٥)

(گودال) آتشِ دارایِ سوخت ۵

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ (٦)

وقتی که ایشان (کافران) بر کنار گودال نشسته اند ۶

وَ هُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ (٧)

و کافران شاهد کاری بودند که با مؤمنین انجام می دادند ۷

وَ مَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلاَّ أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (٨)

و از مؤمنان انتقام نگرفتند جز بخاطر آنکه به اللّٰه شوکتمندِ سُتوده ایمان آورده بودند ۸

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٩)

کسی که پادشاهی آسمانها و زمین برای اوست، اللّٰه بر همه چیز گواه است ۹

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَ لَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ (١٠)

همانا کسانیکه مردان و زنان مؤمن را در فتنه انداختند (شکنجه کردند) سپس توبه نکردند پس عذاب جهنم برای آنهاست و عذاب آتش سوزان نصیب ایشان است ١٠

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ (١١)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند، ایشان را باغ هایی است که از زیر آنها نهرها جاری است، این کامیابی بزرگ است ١١

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ (١٢)

همانا خشم پروردگارت سخت (شدید) است ١٢

إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَ يُعِيدُ (١٣)

همانا او (آفرینش) را آغاز کرد و اوست که باز می گرداند ١٣

وَ هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ (١٤)

و او (اللّٰه) آمرزندهٔ پُر محبّت است ١۴

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ (١٥)

صاحب عرش و باشکوه است ١۵

فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ (١٦)

آنچه را بخواهد انجام می دهد ١۶

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ (١٧)

آیا (ای محمّد) داستان لشگریان (کفار) به تو رسید؟ ١٧

فِرْعَوْنَ وَ ثَمُودَ (١٨)

(قومِ) فرعون و (قومِ) ثمود ١٨

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ (١٩)

بلکه کسانیکه کُفر ورزیدند، در تکذیب (حقایق الهی) به سر می برند ١٩

وَ اللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ (٢٠)

و اللّٰه از پیش رو ایشان را احاطه کرده است ٢٠

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ (٢١)

بلکه آن قرآنی با شکوه است ٢١

فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ (٢٢)

در لوحی محافظت شده ٢٢

سوره طارق - ٨۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ السَّمَاءِ وَ الطَّارِقِ (١)

و آسمان و طارق ١

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ (٢)

و تو (ای محمّد) چه می دانی طارق چیست؟ ٢

النَّجْمُ الثَّاقِبُ (٣)

ستاره ای درخشان ٣

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ (٤)

هیچ انسانی نیست مگر آنکه بر او نگهبانی قرار دارد ۴

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ (٥)

پس انسان باید بنگرد از چه چیز خلق شده است ۵

خُلِقَ مِنْ مَاءٍ دَافِقٍ (٦)

از آب جَهنده خلق شده است ۶

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَ التَّرَائِبِ (٧)

(آبی) که از لابلای (بافت های) سخت و نرم (بدن) خارج می شود ٧

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ (٨)

همانا اللّه بر بازگرداندن او تواناست ٨

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ (٩)

روزی که اَسرار آشکار گردد ٩

فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَ لاَ نَاصِرٍ (١٠)

پس او نیرو و یاوری نخواهد داشت ١٠

وَ السَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ (١١)

و (قسم به) آسمان که اُستوار شده است ١١

وَ الْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ (١٢)

و زمین دارای شکاف ١٢

إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ (١٣)

همانا قرآن سخن جدا سازنده (حقّ از باطل) است ١٣

وَ مَا هُوَ بِالْهَزْلِ (١٤)

و قرآن سخن بی فایده ای نیست ١۴

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْداً (١٥)

همانا ایشان (کُفار) پیوسته نیرنگ می زنند ١٥

وَ أَكِيدُ كَيْداً (١٦)

و من (اللّه) هم (علیه کُفار) نیرنگ می زنم ١۶

فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْداً (١٧)

پس کافران را، ایشان را اندکی مهلت بده ١٧

سوره اعلی - ۸۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّکَ الْأَعْلَى (۱)

پروردگار والا مقام خویش را تسبیح بگو ۱

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى (۲)

همان کسی که خلق می کند و آراسته می کند ۲

وَ الَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى (۳)

و کسی که اندازه گیری می کند پس هدایت می کند ۳

وَ الَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى (٤)

و کسی که مرتع را بیرون می آورد ۴

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى (۵)

پس آن را خُشک و تیره می گرداند ۵

سَنُقْرِئُکَ فَلاَ تَنْسَى (٦)

بزودی قرآن را بر تو می خوانیم پس آن را فراموش نمی کنی ۶

إِلاَّ مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا يَخْفَى (۷)

مگر آنچه الله بخواهد، همانا او آشکار و پنهان را می داند ۷

وَ نُيَسِّرُکَ لِلْيُسْرَى (۸)

و (ای محمّد) ما تو را برای آسانی آماده می سازیم ۸

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى (۹)

پس اگر تذکر سودی دارد یادآوری کن ۹

سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشَى (١٠)

آنکس که (از الله) می ترسد، متذکر شود ١٠

وَ يَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى (١١)

و بدبخت ترین (افراد) از آن دوری می کند ١١

الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى (١٢)

کسی که آتش بزرگ (جهنم) را خواهد چشید ١٢

ثُمَّ لاَ يَمُوتُ فِيهَا وَ لاَ يَحْيَى (١٣)

که در آن (جهنم) نه می میرد و نه زنده می شود ١٣

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى (١٤)

به درستی آنکس که به پاکی گراید رستگار خواهد شد ١۴

وَ ذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى (١٥)

(آنکس که) اسم پروردگارش را یاد کرد و (به دستوراتش) روی آورد ١۵

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (١٦)

امّا (شما) زندگی دنیا را بر می گزینید ١۶

وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى (١٧)

و آخرت (برای مؤمنان) بهتر و ماندگار است ١٧

إِنَّ هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى (١٨)

همانا این در صحیفه های نخستین (کتاب های پیشین) آمده است ١٨

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى (١٩)

صحیفه های ابراهیم و موسی ١٩

سوره غاشیه - ۸۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ (١)

آیا داستان فراگیرنده (روز قیامت) به تو رسیده است؟ ۱

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ (٢)

چهره هایی در آن روز سرافکنده خواهند بود ۲

عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ (٣)

به بند کشیده می شوند (و) رنج خواهند کشید ۳

تَصْلَى نَاراً حَامِيَةً (٤)

(آنان) آتش سوزان را می چشند ۴

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ (٥)

از چشمه جوشان (بسیار داغ) نوشانیده خواهند شد ۵

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلاَّ مِنْ ضَرِيعٍ (٦)

آنان خوراکی جز خار نخواهند داشت ۶

لاَ يُسْمِنُ وَ لاَ يُغْنِي مِنْ جُوعٍ (٧)

نه لذّتی دارد و نه از گرسنگی بی نیاز می کند ۷

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ (٨)

چهره هایی در آن روز (روز قیامت) شاداب خواهند بود ۸

لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ (٩)

از کوشش خود خُشنود خواهند بود ۹

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (١٠)

در باغی ارزشمند (اقامت خواهند نمود) ١٠

لاَ تَسْمَعُ فِيهَا لاَغِيَةً (١١)

در آن سخن بیهوده ای را نخواهند شنید ١١

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ (١٢)

در آن (باغ) چشمه هایی روان است ١٢

فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ (١٣)

در آنجا تختهای بلند پایه است ١٣

وَ أَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ (١٤)

و جامهایی که (برای اهل بهشت) گذارده شده اند ١۴

وَ نَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ (١٥)

و بالشهایی در کنار هم چیده شده ١۵

وَ زَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ (١٦)

و فرشهای زرباف گُسترده ١۶

أَ فَلاَ يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ (١٧)

آیا به سوی شُتر نگاه نمی کنند که چگونه خلق شده است؟ ١٧

وَ إِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ (١٨)

و به سوی آسمان که چگونه اَفراشته شد؟ ١٨

وَ إِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ (١٩)

و به سوی کوه ها که چگونه قرار گرفته اند؟ ١٩

وَ إِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ (٢٠)

و به سوی زمین که چگونه گُسترانیده شده است؟ ٢٠

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ (٢١)

پس (ای محمّد) تذکر بده، جز این نیست که تو همانا یادآور کننده هستی ٢١

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُسَيْطِرٍ (٢٢)

تو (ای محمّد) بر ایشان (مردم) تسلّطی نداری ٢٢

إِلاَّ مَنْ تَوَلَّى وَ كَفَرَ (٢٣)

مگر کسی که رویگردان شود و کُفر ورزد ٢٣

فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ (٢٤)

که اللّٰه بزرگترین عذاب را به او می رساند ٢۴

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ (٢٥)

همانا بازگشت آنان به سوی ماست ٢۵

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ (٢٦)

سپس همانا حسابرسی ایشان بر عهده ما خواهد بود ٢۶

سوره فجر - ٨٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشنده مهربان

وَ الْفَجْرِ (١)

و سپیده دم ١

وَ لَيَالٍ عَشْرٍ (٢)

و شبهای دهگانه ٢

وَ الشَّفْعِ وَ الْوَتْرِ (٣)

و میانجیگری و هلهله ۳

وَ اللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ (٤)

و چون شب برود ۴

هَلْ فِي ذٰلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ (٥)

آیا در این سوگندی برای خردمندان است؟ ۵

أَ لَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ (٦)

آیا ندیدی که پروردگارت با (قومِ) عاد چگونه رفتار کرد؟ ۶

إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ (٧)

با دژهایی که ستون های (بلند) داشتند ۷

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلاَدِ (٨)

که در سرزمین ها مانند آن ساخته نشده است ۸

وَ ثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ (٩)

و (قومِ) ثمود که سنگها را در سرزمین ها می تراشیدند ۹

وَ فِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ (١٠)

و فرعون که دارای اَهرام بود ۱۰

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلاَدِ (١١)

آنها که در شهرها سرکشی (نافرمانی الله را) کردند ۱۱

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ (١٢)

پس فساد را در آن افزایش دادند ۱۲

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ (١٣)

پس پروردگارت تازیانهٔ عذاب را بر سر ایشان فرو ریخت ۱۳

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ (١٤)

همانا پروردگارت در کمین است ۱۴

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ نَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ (۱۵)

پس امّا انسان وقتی که پروردگارش او را آزمایش کند و اللّه او را گرامی بدارد و به او نعمت دهد، می گوید: پروردگار مرا گرامی داشته است ۱۵

وَ أَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ (١٦)

و امّا هنگامی که او را آزمایش کند و روزی او را به اندازه گرداند، می گوید: پروردگارم مرا خوار ساخته است ۱۶

كَلاَّ بَلْ لاَ تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ (۱۷)

چنین نیست، بلکه یتیم را گرامی نمی دارید ۱۷

وَ لاَ تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (۱۸)

و بر خوراک دادن بینوا (یکدیگر را) تشویق نمی کنید ۱۸

وَ تَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلاً لَمّاً (۱۹)

و آنچه به دستتان می رسد را (طمعکارانه) یکجا می خورید ۱۹

وَ تُحِبُّونَ الْمَالَ حُبّاً جَمّاً (۲۰)

و افزایش اموال را بسیار دوست دارید ۲۰

كَلاَّ إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكّاً دَكّاً (۲۱)

چنین نیست، زمانی که زمین (در روز قیامت) به سختی کوبیده شود ۲۱

وَ جَاءَ رَبُّكَ وَ الْمَلَكُ صَفّاً صَفّاً (۲۲)

و پروردگارت بیاید و فرشتگان صف به صف (حاضر شوند) ۲۲

وَ جِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَ أَنَّى لَهُ الذِّكْرَى (۲۳)

و در آن روز جهنم را حاضر آورند، در آن روز انسان یادآور خواهد شد و آنکه برای او یادآوری (در روز قیامت چه سودی دارد) ۲۳

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي (٢٤)

(کافر) گوید: کاش برای زندگی (ابدی) خویش (اعمال نیک را) پیشاپیش می‌فرستادم ۲۴

فَيَوْمَئِذٍ لاَ يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ (٢٥)

پس هیچکس در آن روز (روز قیامت) چون عذاب کردن الله، او را عذاب نخواهد کرد ۲۵

وَ لاَ يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ (٢٦)

و هیچکس همچون (الله) او را به زنجیر نمی کشد ۲۶

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ (٢٧)

ای نفسِ با اطمینان ۲۷

ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً (٢٨)

به سوی پروردگار خویش بازگرد، در حالیکه تو خُشنودی و (الله هم) از تو خُشنود است ۲۸

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي (٢٩)

پس (در) میان بندگانم وارد شو ۲۹

وَ ادْخُلِي جَنَّتِي (٣٠)

و به باغ (بهشت) من وارد شو ۳۰

سوره بلد - ۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

لاَ أُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ (۱)

سوگند به این شهر (مکّه) ۱

وَ أَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ (۲)

در حالیکه تو در این شهر ساکن هستی ۲

وَ وَالِدٍ وَ مَا وَلَدَ (۳)

و پدر، و فرزندی که به وجود می آورد ۳

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ (٤)

مسلّماً انسان را در سختی (رنج) خلق کردیم ۴

أَ يَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ (٥)

آیا می پندارد هرگز کسی بر او دست نمی یابد؟ ۵

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالاً لُبَداً (٦)

(کافر) می گوید: مال فراوانی را تباه کردم ۶

أَ يَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ (۷)

آیا می پندارد کسی او را ندیده است؟ ۷

أَ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ (۸)

آیا برای او چشمانی قرار ندادیم ۸

وَ لِسَاناً وَ شَفَتَيْنِ (۹)

و زبان و دو لب؟ ۹

وَ هَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ (١٠)

و او را به دو راه (راه خیر و راه شرّ) هدایتش نکردیم؟ ١٠

فَلاَ اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ (١١)

پس نخواست پیگیر باشد ١١

وَ مَا أَدْرَاکَ مَا الْعَقَبَةُ (١٢)

و تو (ای محمّد) چه می دانی آن پیگیری چیست؟ ١٢

فَکُّ رَقَبَةٍ (١٣)

گردنی را گُشودن است (انسانی را از زندگی ذلّت وار و دیون جدا کنی) ١٣

أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ (١٤)

یا خوراک دادن در وقت گرسنگی (است) ١۴

يَتِيماً ذَا مَقْرَبَةٍ (١٥)

به یتیمی بی کس و کار ١۵

أَوْ مِسْكِيناً ذَا مَتْرَبَةٍ (١٦)

یا بینوایی نیازمند ١۶

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَ تَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ (١٧)

سپس از کسانی باشد که ایمان دارند و به شکیبایی سفارش می کنند و به مهربانی کردن (نسبت به یکدیگر) توصیه می کنند ١٧

أُولٰئِکَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (١٨)

آنان یاران سعادت هستند ١٨

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (١٩)

و کسانیکه به آیات ما کُفر ورزیدند، آنان اهل بدبختی هستند ١٩

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ (٢٠)

آتش آنان را فرا می گیرد ۲۰

سوره شمس - ۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

وَ الشَّمْسِ وَ ضُحَاهَا (١)

و خورشید و پرتو آن ۱

وَ الْقَمَرِ إِذَا تَلاَهَا (٢)

و ماه که به دنبال آن بر می آید ۲

وَ النَّهَارِ إِذَا جَلاَّهَا (٣)

و روز، هنگامی که نور را متجلی می سازد ۳

وَ اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا (٤)

و شب، هنگامی که نور را می پوشاند ۴

وَ السَّمَاءِ وَ مَا بَنَاهَا (٥)

و آسمان و آنکه آن را ساخته است ۵

وَ الْأَرْضِ وَ مَا طَحَاهَا (٦)

و زمین و آنکه آن را گُسترش داد ۶

وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا (٧)

و نفس و آنکه آن را ساخته و پرداخته است ۷

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا (٨)

پس به او بدکاریش و پرهیزکاریش را الهام کرده است ۸

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (۹)

به درستی آنکه خویش را پاک ساخت رستگار می شود ۹

وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (۱۰)

و آنکه خویش را آلوده سازد محروم می گردد ۱۰

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (۱۱)

(قومِ) ثمود با سرکشی خود (آیات را) دروغ شُمردند ۱۱

إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا (۱۲)

آنگاه که شریرترین ایشان به پا خواست ۱۲

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَ سُقْيَاهَا (۱۳)

پس فرستاده الله (صالح) به ایشان گفت: شُتر الله است آن را آب دهید ۱۳

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوَّاهَا (۱٤)

پس صالح را دروغ شُمردند و شُتر را کُشتند پس الله به سبب گناهانشان بر آنان خشم گرفت پس ایشان را با خاک یکسان کرد ۱۴

وَ لاَ يَخَافُ عُقْبَاهَا (۱۵)

و (الله) از سرانجام کار (خویش) بیمی (به خود) راه نداد ۱۵

سوره لیل - ۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى (١)

و شب، هنگامی که می‌پوشاند ۱

وَ النَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى (٢)

و روز، هنگامی که جلوه گر می شود ۲

وَ مَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثَى (٣)

و آنکه نر و ماده را خلق می کند ۳

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى (٤)

همانا دستاوردهای شما گوناگون است ۴

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَ اتَّقَى (٥)

پس امّا کسی که (در راه اللّٰه) بخشید و پرهیزکاری کرد ۵

وَ صَدَّقَ بِالْحُسْنَى (٦)

و پایبند به نیکوکاری (دستورات اللّٰه) بود ۶

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى (٧)

پس برای او آسایش را فراهم خواهیم کرد ۷

وَ أَمَّا مَنْ بَخِلَ وَ اسْتَغْنَى (٨)

و امّا کسی که خسیس شد و خود را بی نیاز (به اللّٰه) بداند ۸

وَ كَذَّبَ بِالْحُسْنَى (٩)

و پایبند به نیکوکاری (دستورات اللّٰه) نباشد ۹

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى (١٠)

پس برای او سختی را آماده خواهیم کرد ١٠

وَ مَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى (١١)

و چون بُرده شود (بمیرد) اموالش فایده ای برای او نخواهد داشت ١١

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى (١٢)

همانا هدایت بر عهدهٔ ماست ١٢

وَ إِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَ الْأُولَى (١٣)

و همانا آخرت و دنیا همه از آنِ ماست ١٣

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَاراً تَلَظَّى (١٤)

پس شما را هشدار می دهم از آتشی که زبانه می کشد ١۴

لاَ يَصْلاَهَا إِلاَّ الْأَشْقَى (١٥)

آن (عذاب) را جز بدبخت ترین (مردم) نچشند ١۵

الَّذِي كَذَّبَ وَ تَوَلَّى (١٦)

کسی که (آیات ما را) دروغ می شُمارد و (از آنها) رویگردان است ١۶

وَ سَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى (١٧)

و پرهیزکاران از (آتش جهنم) دور نگاه داشته می شوند ١٧

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى (١٨)

همان که مال خود را (در راه اللّٰه) می دهد، تا خود را پاکیزه بدارد ١٨

وَ مَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى (١٩)

و اَحدی را نزد اللّٰه مُزدی نخواهد بود که بدان پاداش داده شود ١٩

إِلاَّ ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى (٢٠)

جز آنکه (آن کار) برای جلب خُشنودی پروردگار برترِ خویش باشد ٢٠

وَ لَسَوْفَ يَرْضَى (٢١)

و قطعاً (آن فرد) راضی خواهد شد ٢١

سوره ضُحی - ٩٣

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

وَ الضُّحَى (١)

و روشنایی روز ١

وَ اللَّيْلِ إِذَا سَجَى (٢)

و شب، هنگامی که فرا گیرد ٢

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَ مَا قَلَى (٣)

(ای محمّد)، پروردگارت تو را رها نکرده و مورد بی توجهی قرار نداده است ٣

وَ لَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى (٤)

و آخرت برای تو بهتر از دنیا است ۴

وَ لَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى (٥)

و قطعاً (ای محمّد) پروردگارت به زودی به تو (نعمتش را) ارزانی خواهد کرد و تو خُشنود خواهی شد ۵

أَ لَمْ يَجِدْكَ يَتِيماً فَآوَى (٦)

آیا تو را یتیم نیافت پس تو را پناه داد؟ ۶

وَ وَجَدَكَ ضَالاًّ فَهَدَى (٧)

و تو را گُمراه یافت سپس هدایتت کرد ٧

وَ وَجَدَكَ عَائِلاً فَأَغْنَى (٨)

و تو را نیازمند یافت پس تو را بی نیاز کرد ۸

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلاَ تَقْهَرْ (۹)

پس امّا از یتیم روی نگردان ۹

وَ أَمَّا السَّائِلَ فَلاَ تَنْهَرْ (۱۰)

و امّا نیازمند را از خود نران ۱۰

وَ أَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّکَ فَحَدِّثْ (۱۱)

و امّا نعمت های پروردگارت را بازگو کن ۱۱

سوره انشراح - ۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

أَ لَمْ نَشْرَحْ لَکَ صَدْرَکَ (۱)

آیا (ای محمّد) ما سینهٔ تو را نگُشودیم؟ ۱

وَ وَضَعْنَا عَنْکَ وِزْرَکَ (۲)

و بار سنگین را از (دوش) تو بر نداشتیم ۲

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَکَ (۳)

آن (باری) را که پُشت تو را شکسته بود ۳

وَ رَفَعْنَا لَکَ ذِکْرَکَ (٤)

و نامت را برایت بلند آوازه نمودیم ۴

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْراً (۵)

پس همانا با سختی (در راه اللّٰه) آسایش (در دنیا و آخرت) خواهد بود ۵

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْراً (٦)

همانا با سختی (در راه اللّٰه) آسایش (در دنیا و آخرت) خواهد بود ۶

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ (٧)

پس هنگامی که فراغت یافتی پس به اجرای دستورات (اللّٰه) کوشش کن ۷

وَ إِلَى رَبِّکَ فَارْغَبْ (٨)

و به سوی پروردگار خویش گرایش داشته باش ۸

سوره تین - ۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ التِّينِ وَ الزَّيْتُونِ (١)

و (کوههای پوشیده از) انجیر و زیتون ۱

وَ طُورِ سِينِينَ (٢)

و کوه سینا ۲

وَ هٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ (٣)

و این شهر ایمن ۳

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ (٤)

مسلّماً انسان را در نیکوترین ساختار خلق کردیم ۴

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ (٥)

سپس او را به پست ترین پستها (جهنم) بازگردانیم ۵

إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (٦)

مگر کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند پس برای ایشان پاداشی بی منت وجود خواهد داشت ۶

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ (٧)

پس (ای انسان) چه چیز تو را بر آن می دارد که بعد از این، روز جزا را دروغ شُماری؟ ۷

أَ لَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ (٨)

آیا الله حُکم کننده حُکم کنندگان نیست؟ ۸

سوره علق - ۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (١)

بخوان به اسم پروردگارت که خلق می کند ۱

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (٢)

انسان را از خونِ بسته خلق کرد ۲

اقْرَأْ وَ رَبُّكَ الْأَكْرَمُ (٣)

بخوان و پروردگارت گرامی است ۳

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (٤)

کسی که به وسیلهٔ قلم آموزش داد ۴

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (٥)

به انسان آنچه را نمی دانست آموزش داد ۵

كَلاَّ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَى (٦)

چنین نیست، همانا انسان نافرمانی می کند ۶

أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَى (٧)

اگر خود را بی نیاز ببیند ۷

إِنَّ إِلَى رَبِّكَ الرُّجْعَى (٨)

همانا بازگشت به سوی پروردگارت است ۸

أَ رَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى (٩)

آیا دیدی کسی را که (از راه الله) باز می دارد ۹

عَبْداً إِذَا صَلَّى (١٠)

آن بنده ای را که مُطیع (دستورات الله) است؟ ۱۰

أَ رَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى (١١)

آیا دیدی اگر (او) بر هدایت باشد ۱۱

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى (١٢)

یا به پرهیزکاری سفارش کند (چه عاقبتی دارد؟) ۱۲

أَ رَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَ تَوَلَّى (١٣)

آیا دیدی اگر (آیات الله را) دروغ شُمارد و رویگردان شود ۱۳

أَ لَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى (١٤)

آیا نمی داند که الله (او را) می‌بیند؟ ۱۴

كَلاَّ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعاً بِالنَّاصِيَةِ (١٥)

چنین نیست، اگر او (از این اعمال ناشایست) دست بر ندارد، او را به (موهای) پیشانی (به سوی جهنم) می کشانیم ۱۵

نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ (١٦)

(موهای) پیشانی (هر) دروغگویِ خطاکار ۱۶

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ (۱۷)

پس او مُنادی را صدا می زند ۱۷

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ (۱۸)

ما نیز (مأموران) دوزخ را صدا می زنیم ۱۸

كَلاَّ لاَ تُطِعْهُ وَ اسْجُدْ وَ اقْتَرِبْ (۱۹)

چنین نیست، او را اطاعت نکن بلکه (اللّٰه) را اطاعت کن و (به اللّٰه) نزدیک شو ۱۹

سوره قدر - ۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (۱)

همانا ما آن را در شب قدر نازل کردیم ۱

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (۲)

و تو چه می دانی شب قدر چیست؟ ۲

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (۳)

شب قدر از هزار ماه بهتر است ۳

تَنَزَّلُ الْمَلاَئِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (٤)

فرشتگان و روح، در آن شب، به اذن پروردگارشان، برای هر امری فرود می آیند ۴

سَلاَمٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ (۵)

آن شب تا برآمدن سپیده دم، سراسر سلام و سلامتی است ۵

سوره بینه - ۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَ الْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ (١)

کافران اهلِ کتاب و مُشرکان دست بردار نبودند تا اینکه نشانه ای برای ایشان آمد ۱

رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفاً مُطَهَّرَةً (٢)

فرستاده ای از اللّٰه که صحیفه هایی پاک را تلاوت می کند ۲

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ (٣)

در آن دستورات اُستواری موجود است ۳

وَ مَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلاَّ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ (٤)

و جدایی بین کسانیکه به ایشان کتاب (الهی) داده شد ایجاد نگردید مگر بعد از آنکه نشانه های آشکار (الهی) آمد ۴

وَ مَا أُمِرُوا إِلاَّ لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَ يُقِيمُوا الصَّلاَةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَ ذٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ (٥)

در حالیکه دستور داده نشده بودند جز آنکه اللّٰه را خالصانه و حقّ گرایانه عبادت کنند و نماز را به پا دارند و زکات را بدهند و این دین پایدار است ۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَ الْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ (٦)

همانا کُفار اهل کتاب و مُشرکان در آتش جهنم در آن جاودان هستند، آنان بدترین آفریدگان هستند ۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ (٧)

همانا کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند، آنان بهترین آفریدگان هستند ۷

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ ذٰلِکَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ (٨)

پاداش ایشان نزد پروردگارشان باغ های است که از زیر درختان آن نهرها جاریست، در آن همیشه جاودان هستند، اللّٰه از ایشان خُشنود است و ایشان هم از اللّٰه خُشنودند، این (پاداش) از آنِ کسی است که از پروردگارش بترسد ٨

سوره زلزال - ٩٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا (١)

هنگامی که زمین به سختی به لرزه درآید ١

وَ أَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا (٢)

و زمین بارهای سنگین خود را بیرون آورد ٢

وَ قَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا (٣)

و انسان گوید: آن (زمین) را چه شده است؟ ٣

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا (٤)

در آن روز خبرهای خود را بازگو می‌کند ۴

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا (٥)

بدین سبب که پروردگارت بدان وحی کرده است ۵

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتاً لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ (٦)

در آن روز (روز قیامت)، مردم گروه گروه بیرون می آیند تا (نتیجه) اعمالشان را ببینند ۶

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْراً يَرَهُ (٧)

پس هر کس به اندازهٔ ذرّه‌ای عمل نیکو کرده باشد آن را خواهد دید ٧

وَ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرّاً يَرَهُ (٨)

و هر کس به اندازهٔ ذرّه ای عمل بدی کرده باشد آن را خواهد دید ٨

سوره عادیات - ١٠٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

وَ الْعَادِيَاتِ ضَبْحاً (١)

و (اسبهای) تندرو که نفس زنان می تازند ١

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحاً (٢)

پس به آن ها که با برخورد (سُم هایشان با سنگ)، جرقّه می افروزند ٢

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحاً (٣)

پس بامدادان (بر دشمن) یورش می برند ٣

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعاً (٤)

پس با آن (تاختن)، گرد و غُبار به پا می کنند ۴

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعاً (٥)

پس به میان آن جمع (لشکر) درآمدند ۵

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (٦)

همانا انسان به پروردگار خویش بسیار ناسپاس است ۶

وَ إِنَّهُ عَلَى ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ (٧)

و همانا او بر این (ناسپاسی) گواه است ۷

وَ إِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (٨)

و همانا او علاقه شدیدی به خیر (از نگاه خود) دارد ۸

أَ فَلاَ يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ (٩)

آیا (انسان) نمی داند آنچه که در قبرهاست بیرون آورده می شود؟ ۹

وَ حُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ (١٠)

و راز سینه ها آشکار می گردد ۱۰

إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ (١١)

همانا پروردگارشان در آن روز به ایشان آگاه است ۱۱

سوره القارعه - ۱۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

الْقَارِعَةُ (١)

کوبنده ۱

مَا الْقَارِعَةُ (٢)

آن کوبنده چیست؟ ۲

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ (٣)

و چه چیزی تو را (ای محمّد) آگاه کرد که آن کوبنده چیست؟ ۳

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ (٤)

روزی که مردم مانند پروانه هایی پراکنده می گردند ۴

وَ تَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ (۵)

و کوه ها همچون پشم نرم می‌گردند ۵

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ (٦)

پس امّا آن کس که کفهٔ (اعمال او) گرانمایه باشد ۶

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ (۷)

پس در زندگی ای رضایت بخش (در آخرت) خواهد بود ۷

وَ أَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ (۸)

و امّا آنکس که کفهٔ (اعمال او) سبک باشد ۸

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ (۹)

پس جایگاه او "هاویه" است ۹

وَ مَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ (۱۰)

و تو (ای محمّد) چه می دانی آن چیست؟ ۱۰

نَارٌ حَامِيَةٌ (۱۱)

آتش سوزان (جهنم) است ۱۱

سوره تکاثر - ۱۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ (١)

فزون خواهی (رقابت در بیشتر داشتن)، شما را سرگرم ساخت ۱

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ (٢)

تا آن گاه که به دیدار گورها رفتید ۲

كَلاَّ سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٣)

چنین نیست، به زودی خواهید دانست ۳

ثُمَّ كَلاَّ سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٤)

سپس چنین نیست، به زودی خواهید دانست ۴

كَلاَّ لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ (٥)

چنین نیست، اگر آگاهی قطعی و یقینی داشتید ۵

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ (٦)

قطعاً دوزخ را می بینید ۶

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ (٧)

سپس قطعاً آن را به دیدهٔ یقین لمس خواهید کرد ۷

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ (٨)

سپس قطعاً در آن روز از نعمتها مورد سؤال قرار می گیرید ۸

سوره عصر - ۱۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

وَ الْعَصْرِ (۱)

و چکیده (خلاصه) ۱

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (۲)

همانا انسان در زیانکاری است ۲

إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ (۳)

مگر کسانیکه ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند و به حقّ (دستورات الله) سفارش کردند و یکدیگر را به صبر سفارش کردند ۳

سوره هُمزه - ۱۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ (۱)

وای بر هر عیب جویِ طعنه زن ۱

الَّذِي جَمَعَ مَالاً وَ عَدَّدَهُ (۲)

کسی که مال جمع می کند و پی در پی آن را می شمارد ۲

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ (۳)

می پندارد که ثروتش او را جاودان می سازد ۳

كَلاَّ لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ (٤)

چنین نیست، قطعاً در آن "حُطمه" افکنده شود ۴

وَ مَا أَدْرَاکَ مَا الْحُطَمَةُ (۵)

و تو (ای محمّد) چه می دانی که آن "حُطمه" چیست؟ ۵

نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ (٦)

آتش برافروخته اللّه است ۶

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ (۷)

(آتشی) که تا درون (انسان) نفوذ می کند ۷

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ (۸)

همانا آن (آتش) ایشان را فرا می گیرد ۸

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ (۹)

در ستونهایی کشیده ۹

سوره فیل - ۱۰۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّه بخشندهٔ مهربان

أَ لَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (۱)

آیا ندیدی که پروردگارت با یاران در هم کوبیده شده (قومِ لوط) چه کرد؟ ۱

أَ لَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ (۲)

آیا نیرنگ آنان را بیهوده و تباه نکرد؟ ۲

وَ أَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْراً أَبَابِيلَ (۳)

و بر ایشان بلائی شوم (عذابی نشان دار) فرستاد ۳

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ (٤)

با سنگهایی از "سِجّیل" (گوگرد) آنان را سنگباران کرد ۴

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ (٥)

پس ایشان را همچون برگ خُرد شده گرداند ۵

سوره قریش - ۱۰۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

لِإِيلاَفِ قُرَيْشٍ (١)

(پیام الله) برای قریش (رؤسای طایفه ها) ۱

إِيلاَفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَ الصَّيْفِ (٢)

که گروه هایشان زمستان و تابستان کوچ می کنند ۲

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ (٣)

پس پروردگار این خانه (بیت الله الحرام) را عبادت کنند ۳

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَ آمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ (٤)

آن پروردگاری که در گرسنگی ایشان را غذا داد و از ترس ایشان را ایمن ساخته است ۴

سوره ماعون - ۱۰۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

أَ رَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ (١)

آیا دیدی آن کس را که روز جزا را دروغ می شُمارد؟ ۱

فَذٰلِکَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ (٢)

پس آن کس که یتیم را می راند ۲

وَ لاَ يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (٣)

و بر غذا (دادن) بینوا تشویق نمی کند ۳

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (٤)

پس وای بر نمازگُزاران ۴

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلاَتِهِمْ سَاهُونَ (٥)

کسانیکه از نماز خویش غافل هستند ۵

الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ (٦)

کسانیکه خودنمایی (تظاهر و ریاکاری) می کنند ۶

وَ يَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (٧)

و از نفع رساندن (به نیازمندان) باز می دارند ۷

سوره کوثر - ۱۰۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ (۱)

(ای محمّد)، همانا به تو خیر فراوان (= اعطای قرآن) ارزانی داشتیم ۱

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ (۲)

پس برای پروردگار خویش نماز بخوان و قُربانی کن ۲

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (۳)

همانا بدخواه تو خودش بی خیر و برکت خواهد بود ۳

سوره کافرون - ۱۰۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (۱)

(محمّد) بگو: ای کافران ۱

لاَ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (۲)

آنچه عبادت می کنید را من عبادت نمی کنم ۲

وَ لاَ أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (۳)

و شما آنچه من عبادت می کنم را عبادت نمی کنید ۳

وَ لاَ أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ (٤)

و من عبادت کنندهٔ آنچه شما عبادت می کنید، نیستم ۴

وَ لاَ أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (٥)

و شما عبادت کنندهٔ آنچه من عبادت می کنم، نیستید ۵

لَكُمْ دِينُكُمْ وَ لِيَ دِينِ (٦)

دین شما برای خودتان و دین من برای خودم ۶

سوره نصر - ۱۱۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ (١)

هنگامی که یاری الله و پیروزی فرا رسد ۱

وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجاً (٢)

و مردم را می بینی که گروه گروه به دین الله درآیند ۲

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّاباً (٣)

پس به سپاس پروردگارت تسبیح بگو و از او (برای گناهان خویش) آمرزش بخواه، همانا او بسیار توبه پذیر است ۳

سوره مسد - ۱۱۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام الله بخشندهٔ مهربان

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَ (۱)

بُریده باد دستان ابولهب (اهلِ طُغیان) و بُریده باد ۱

مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَ مَا كَسَبَ (۲)

ثروتش و آنچه به دست آورده چیزی را از او دفع نخواهد کرد ۲

سَيَصْلَى نَاراً ذَاتَ لَهَبٍ (۳)

به زودی در آتشی شعله ور وارد خواهد شد ۳

وَ امْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (٤)

و همسر او هیزم کش (آتش جهنم) خواهد بود ۴

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ (۵)

که بر گردن او طنابی مُحکم خواهد بود ۵

سوره اخلاص - ۱۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱)

(ای محمّد) بگو: اللّٰه یکتا است ۱

اللَّهُ الصَّمَدُ (۲)

اللّٰه بی نیاز است ۲

لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ (۳)

نه فرزندی دارد و نه فرزندِ کسی است ۳

وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ (٤)

و هیچ کس همتای او نیست ۴

سوره فلق - ۱۱۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (۱)

(ای محمّد) بگو: پناه می‌برم به پروردگار سپیده دم ۱

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (۲)

از شرّ آنچه خلق کرده است ۲

وَ مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (۳)

و از شرّ تاریکی هنگامی که فرا گیرد ۳

وَ مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (٤)

و از شرّ کسانی که مردم را به انحراف می کشانند ۴

وَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (٥)

و از شرّ حسود هنگامی که حسادت می ورزد ۵

سوره الناس - ۱۱۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام اللّٰه بخشندهٔ مهربان

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (١)

(ای محمّد) بگو: به ارباب مردم پناه می‌برم ۱

مَلِكِ النَّاسِ (٢)

پادشاه مردم ۲

إِلٰهِ النَّاسِ (٣)

صاحب قدرت مردم ۳

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (٤)

از شرّ وسوسه کنندهٔ پنهان شونده ۴

الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (٥)

آن که در سینه های مردم وسوسه می کند ۵

مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ (٦)

(چه) از جِنّ و (چه) انسان ۶